

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

DS 461
1
B 232
1857

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, including the number 1330.

بابر نامہ

باسمه سبحانه

تېنكرى تعالى نېنك عنايتى بيلان وحضرت آن سرور كائنات نېنك شفاعتى بيلان
 وچهار يار باصفالارى نېنك همتى بيرلان سه شنبه كوني رمضان آيينى بيشى دا
 تاريخ سيكيز يوز توقسان توقوزدا فرغانه ولايتى دا اون ايكي ياشته پادشاه بولدوم
 فرغانه ولايتى بيشينچى اقليم دين دور معيون نېنك كنان سيدا واقع بولوبتور شرقى
 كاشغر غربى سىر قند جنوبى بدخشان نېنك سرحدى تاغلار شمالى دا اگرچه
 بورون شهرلار بارا يكاندور مثل المالىق والماتوويانكى كيم كىتابلاردا طرار كىنت
 بيتيرلار مغول واوزبك جهه دين بوتارىخ دا بوزولوب تور اصلا معيون قالمابدور
 مختصر ولايت تور اشلىق وميوه سى فراوان كرد اكردى تاغ واقع بولوب تور
 غربى طرفيدا كيم سىر قند وخجند بولغاي تاغ يوقتور اشبو جانب تين اوزكا
 هيچ جانب تين قيش ياغى كيلا الماس سىحون درياسى كيم خجند سوبى غه مشهور دور
 شرق وشمالى طرفيدىن كيلىب بوللايت نېنك ايچى بيله اوتوب غرب سارى
 افار خجند نېنك شمالى فناكت نېنك جنوبى طرفيدىن كيم حالا شاهرخيه غه
 مشهور دور اوتوب ينه شمال غه ميل قىلىپ تركستان سارى بارور تركستان دين
 خېلى قوبى راق بودريا تمام قوم غه سينكار هيچ دريا غه قانيلماس يتى پان قصبه سى
 بار بيشى سىحون سوي نېنك جنوبى طرفى دا ايكي شمالى جانبى دا جنوبى طرفى داغى
 قصبه لار يبرى اند جان دور كيم وسط ته واقع بولوبتور فرغانه ولايتى نېنك پاى
 تختى دور اشلىقى وافر ميوه سى فراوان قاون واوزومى يخشى بولور قاون
 علميدا فاليز باشيدا قاون سائماق رسم بولماس اند جان نېنك ناشباتى سيدىن
 يخشى راق ناشباتى بولماس ماورا النهر دا سىر قند وكيش قورغاندين سونكرا

موندىن

موندن اولوغ راق قورغان بوقتور اوج در وازه سی بار ارکی جنوب طرفیدا واقع بولوبتور توقوز تارناو سوکیرار بو عجب تور کیم بیر یردین هم چیقماق قلعه نینگ کردا کردی خندق نینگ تاش بانی سنک ریزه لیک شاه راه توشوب تور قلعه نینگ کردا کردی نام محلات تور بومله بیرله قلعه غه فاصله اوشبو خندق تور ویاقاسی داغی شاه راه تور آوی قوشی داغی کوب بولور قیرغاولی بیحد سیمیز بولور آنداق روایت قیلدیلار کیم بیر قیرغاولنی اسکنه سی فی تورت کیشی ییب توکانه المایدور ایلی ترک تور شهر و بازار ی سیدا ترکی ییلماس کیشی بوقتور ایلی نینگ لفظی قلم بیرله راست تور آنی اوجون کیم میرعلیشیر نوایی نینگ مصنفاتی باوجود کیم هریدا نشو ونما تاییب تور بو تیل بیله دور ایلی نینگ اراسیدا حسن خیلی باردور یوسف خواجه کیم موسیقیدا مشهور دور اندجانی دور هوا سینی عفونتی بار کوزلار ییزکاک کوب بولور ینه بیر اوش دور اندجان نینگ شرق و جنوبی طرفیدور شرق قه مایل اندجان دین تورت یغاچ بول دور هوا سی خوب واقار سو ی فراوان دور بهاری بسیار یخشی بولور اوش نینگ فضیلتی دا خیلی احادیث وارد بولوبتور قورغانی نینگ شرق جنوبی جانبی دا بیر موزون تاغ توشوبتور براکوه غه موسوم بوتاغ نینگ قله سیدا سلطان محمودخان بیر حجره سالیب نور اول حجره دین قوی راق اوشبو تاغ نینگ توشوغیدا تاریخ توقوز یوز ایکی دا مین بیر ایوان لیک حجره سالدیم اگر چه اول حجره موندین مرتفع دور ولی بو حجره بسیار یخشی راق واقع بولوبتور تمام شهر و محلات اباغ استیدا دور اندجان رودی اوش نینگ محلاتی نینگ ایچی بیله اونوب اندجان غه بارور بورود نینگ ایکی جانبی باغات توشوبتور تمام باغلاری رود قه مشرف تور بنفشه سی بسیار لطیف بولور اقار سولاری بار بهاری بسیار یخشی بولور قالین لاله وکل لار آچیلور براکوه تاغی دامنه سیدا شهر بیله باغ نینگ اراسیدا بیر مسجد توشوبتور مسجد جوزا آتلیق تاغ طرفی دین بیر اولغ شه جوی

اقار اوشبو مسجد نینگ تاشقارى صحنى نشىپ راک سه برکه لىك پر سابه صفالىق میدان واقع بولوبتور هر مسافر ورهگذر کیلسه اندا استراحت قیلور اوش اوباشى نینگ طرفى بودورکیم هرکیم اندا اوقولاسه اول شه جوى دین سوقوبارلار عمر شیخ میرزانینگ آخر زمان لار بیدا قزىل بيله آق موج لىق تاش اوشبو تاغدا پیدا بولدى بچاق دسته سى وتکبند وبعضى نيه لار قیلورلار خىلى بخشى تاش دور فرغانه ولایتى دا صفا وهوا دا اوش جاغلىق قصبه بوقتورینه بیر مرغینان دور اندجان نینگ غربى دا دور اندجان دین بتى بچاق بول دور بخشى قصبه واقع بولوبتور پر نعمت انارى واوروکی اسرو توب خوب بولور بیر جنس انار بولور دانه کلان ديلار جوجولوکیدا میخوش لوق دین اندک جاشنى سى بارسمنان انارلاریغه ترجیح قیلسه بولورینه بیر جنس اوروک بولور کیم دانه سینی آلب ایچیکا مغز سالیب قورتورلار سیحانی دیرلار بسیار لذیذ دور آوى قوشى بخشى دور اق کيیک یاوق تا بولور ایلى سارت تورومشت زن وپر شروشور اییل دور جنکره لىق رسى ماورا الزهر دا شایع دور سر قند وبخارا دا نامدار جنکره لار اکثر مرغینانى دور صاحب هدایه مرغینان نینگ رشدان آتلىق کینتى دین دور ینه بیر اسفره دور کوه پایه دا واقع بولوبتور اقرار سولارى صفالىق باغچه لارى بار مرغینان نینگ غرب جنوبیدا دور مرغینان بیرله اسفره اراسى توقوز بچاق بول دور مشردختى سى بسیار ولى باغچه لاریدا اکثر بادام درختى دور ایلى تمام سارت وکوهى دور اسفره نینگ بیر شرغى سیدا جنوب بشته لار نینگ اراسیدا بیر پارچه تاش توشوبتور سنگ آینه دیرلار اوزونلغى تخمینا اون قارى بولغای بلندلیغى بعضى یرى کیشى بویى پست یرى کیشى نینگ بیلى جه بولغای آینه دیک هر نیمه منعکس بولور اسفره ولایتى نورت بلوک کوه پایه دور بیر اسفره ینه بیر واروخ ینه بیر سوخ ینه بیر هشیار محمد شیبانى خان سلطان محمود خان بيله الاجه خانغه شکست بیربب تاشکند

تاشکند و شاهرخیه‌نی آلفان مغلدا اوشبو سوخ بيله هشیار کوه پایه لاریغه کیلیب
 بیر ییل یاوق تنقبص لیق بيله اوتکاریب کابل عزیمتی قبلدیم بیه بیر خجند دور
 اندجان دین غرب ساریغه بیکیرمی بیش بغاج بول دور خجند دین سمرقند هم
 بیکیرمی بیش بغاج بول دور قدیم شهرلار دین دور شیخ مصاح الدین وخواجه کمال
 خجند تین دورلار میوه سی فراوان و بسیار یخشی بولور اناری یخشی لیق قه مشهور دور
 نیجواک کیم سیب سمرقند دیرلار و انار خجند دیرلار ولی بونار یخدا مرغینان
 اناری کوب آرتق تور قورغانی بلند یردا واقع یولوبتور سیحون سوی شمال
 جانبی دین افار قورغان دین در یا بیر اوق آتیمی بولغای قورغان بيله دریانینگ
 شمالی طرفیدا بیر تاغ توشوبتور متوغل آتلیق دیرلار کیم بوتاغ دا فیروزه کافی
 و بعضی کلنلار ناییلور بوتاغ دا بسیار ییلان بار خجند نینگ اولاغی و قوش لاغی
 بسیار یخشی دور آف کییک بوغومرال قیرغاول و تاوشقانی کوب بولور هواسی
 بسیار متعن دور کورلار بیزکا کوب بولور انداق روایت قبلدیلار کیم چوبچوق
 بیزکا کوب بولغان دور دیرلار کیم هواسی نینگ تعنی شمال داغی تاغ جهنی دین دور
 مونینگ توابعی دین کند بادام دور اگر جه قصبه ایلاس یخشی غنه قصبه دور بادامی
 یخشی بولور بوجهتی دین بولسم غه موسوم دور هر مز و هندوستان غه تمام مونینگ
 بادامی بارور خجند تین بیش الی بغاج شرق طرفیدا دور خجند بيله کند بادام
 اراسیدا بیر دشتی توشوب تورها درویش قه موسوم دور همیشه بودشت ته ییل
 بارور مرغینان غه کیم شرقی دور همیشه موندین ییل بارور خجند غه کیم غربی
 دور دایم موندین ییل بارور تند ییل لاری بار دیرلار کیم بیر نیچه درویش بوبادیه دا
 تند ییل کا یولوقوب بیر بیرینی تابالما ی هادریش هادریش دی دی هلاک بولوتورلار
 اندین بیر بوبادیه نی هادریش دیرلار سیحون سوی نینگ شمالی طرفیداغی
 قصبه لاری بیر اخی دور کتاب لار دا اخیسکت بیتیرلار نیجواک کیم اثیر الدین
 شاعر نی اثیر الدین اخیسکتی دیرلار فرغانه دا اندجان دین سونکرا موندین

اولوغراق قصبه يوقتور اندجان دین غرب ساری نوقوز بغاج بولدور عمر شیخ میرزامونی پای تخت قلیب ایدی سیمون دریاسی قورغان نینک آستیدین اقرار قورغانی بلند جراوستیدا واقع بولوبتور حندی نینک اورنیغه عمیق جرالردور عمر شیخ میرزا کیم مونی پای تخت قیلدی بیرایکی مرنه تاشقاراق دین بنه جرالار سالدی فرغانه دا موچه بیرک قورغان یوقتور محلانی قورغان دین بیرشرعی بیراق راق نوشوبتور ده کجا و درختان کجا مثلنی غالباً اخسی اوچون ایتمیب نورلار قانونی بخشی بولور بیر نوع قانون دور کیم میر نیموری دبلار انداق قانون معلوم ایلماس کیم عالم بولغای بخارا قانونی مشهور دور سر قند الغان محمدا اخسی دین بخارا دین قانون کیلتورتوب بیر مجلس دا کیستوردوم اخسی قانون نینک هیچ نسبتی بوق ابردی آوی قوشی بسیار بخشی بولور سیمون دریاسی نینک اخسی طرفی دشت توراق کییکی بسیار بولور اند جان طرفی جنکل دور بوغومرال قرغاول و توشقانی کوب تاپیلور اسر و سیمیز بولور بنه بیر کاسان دور اخسی نینک شالیدا نوشوبتور کیچیک راک قصبه دور نیجوک کیم اند جان سوی اوش تین کیلور اخسی سوی کاسان دین کیلور بخشی هوالیق بردور صفالیق باغجه لاری بار ولی صفالیق باغجه لاری تمام سای یقاسیدا واقع بولغان اوچون پوستین بیش بره دیب تورلار صفا و هوادا اوش بیله کاسان ایلی نینک تعصبی بار فرغانه ولایتی نینک کردا کردی تاغلار یدا بخشی ییلاق لاری بار تابولغو بغاجی بو تاغلاردا بار اورکا هیچ یردا بولماس تابولغو بیر بغاجی دور پوستی قزیل عصا قیلورلار قچی دسته سی هم قیلورلار قوش لارغه قفص قیلورلار تراش قلیب بنه کز قیلورلار خیلی بخشی بغاج تور تبرک لوک بیله بیراق ییرلارکا ایلنارلار بعضی کتابلاردا بیتیب نورلار کیم بیروح الصنم بوتاغلاردا دور ولی بومدت نه هیچ ایشتمادی بیرکیاه ایشتمادی کیم بتی کنت نینک تاغلار یدا بولور اول ایمل آییق اونی دیرلار مهرکیاه حاصیت لیق غالباً که مهرکیاه دور اول ایل بوآت بیله

اینورلار

ایتورلار بوتاغلاردا فیروزه کانی و تیمورکانی بولور فرغانه ولایتی نینگ حاصلی بیلە اکر عدل قیلسەلار اوج تور ت مینک کیشی ساغلاب بولور چون عمر شیخ میرزا بلند همت لبق و اولوغ داعیە لبق پادشاه ایردی همیشه ملک کیر لیک دغدغەسی بار نیجه نوبت سمرقند اوستیکا جریک تارتی بعضی محل شکست تابتی بعضی محل بی مراد یاندی نیجه نوبت قاپین اتاسی یونس خاننی کیم جنکیز خان نینگ ایکینچی اوغلی جغتای خان نینگ نسلی دین دور جغتای خان نینگ یورقیدا مغول اولوسی نینگ خاننی اول فرصتە اول ایردی کیم مینک اولوغ اتام بولغای استدعا قیلیب کیلتوردی هر قاتلا کیلتورکاندا ولایت لار بیرور ایردی چون عمر شیخ میرزانینگ مدعاسی دیک بولاس ایردی گاهی عمر شیخ میرزانینگ بد معاش لیغیدین گاهی مغول اولوسینی مخالفتی دین ولایتە نورا آلمای ینە مغولستان غە جیقار ایردی اخر نوبت کیلا تورکاندا کیم اول فرصتە تاشکند ولایتی عمر شیخ میرزانی تصرفیدا ایردی کیم کتابلاردا شاش بیتیرلار بعضی جاج بیتیرلار کیم کان جاجی اندین عبارت تور اوشال فرصتین پیری تاریخ توقوز یوز سیکیزکا چه تاشکند وشاهر خیه ولایتی جغتای خانلاری نینگ تصرفیدا ایردی بوفرصتە مغول اولوسی نینگ خان و سلطان لیغی یونس خان نینگ اولوغ اوغلی مینک طغایم سلطان محمود خاندا ایردی عمر شیخ میرزانینگ اغاسی سمرقند پادشاهی سلطان احمد میرزا ومغول اولوسی نینگ خاننی سلطان محمود خان چون عمر شیخ میرزانینگ بد معاش لیغیدین متضرر ایردی لاری بیر بیرلاری بیلە اتفاق قیلیب سلطان احمد میرزا سلطان محمود خاننی کوباقیلیب مذکور بولغان تاریخ ته خجند سوی نینگ جنوب جانبی دین سلطان احمد میرزا وشمال طرفیدین سلطان محمود خان عمر شیخ میرزانینگ اوستیکا جریک تارقی لار بو اثنادا غریب واقعه دست پیردی مذکور بولوب ایردی کیم اخسی قورغانی بلند جر اوستیدا واقع بولوبتور عبارت لار جریاقاسیدا ایردی اوشبو تاریخدا

دوشنبه کونی رمضان آبی نینک تور تیدا عمر شیخ میرزا جردین کبوتر و کبوترخانه
 بیرله اوجوب شونقار بولدی اونوز توقوز باشار ایردی ولادت ونسبی سیکیز
 یوز آلتیش ته سمرقند ته ایدی سلطان ابوسعید میرزانینک تورنوچی اوغلی
 ایدی سلطان احمد میرزا سلطان محمد میرزا سلطان محمود میرزا دین کبیچک سلطان
 ابوسعید میرزانینک اوغلی ایدی سلطان ابوسعید میرزا سلطان محمد میرزانینک اوغلی
 ایدی سلطان محمد میرزا میرانشاه میرزانینک اوغلی ایدی میرانشاه میرزا میر تیمور نینک
 اوچونچی اوغلی ایدی عمر شیخ بیله جهانگیر میرزا دین کبیچک شاهرخ میرزا دین
 اولوغ ایدی سلطان ابوسعید میرزا اول کابلنی عمر شیخ میرزاغه بیریب بابا،
 کابلنی نینک بیک انکه قیلیب رخصت بیریب ایدی میرزا لاری سنت قیلور طوی
 جهت دین دره کزدین یاندوروب سمرقند ایلتنی طوی دین سونکرا اول مناسبت بیله
 کیم تیمور بیک اولوغ هر شیخ میرزاغه فرغانه ولایتی بیرکاندور اند جان
 ولایتی بیریب خدای بیردی توغجی تیمور ناشنی بیک انکه قیلیب ییباردی
 شکل وشابلی پست بویلوک بلما سقالیق قویه یوزلوک تنبل کیشی ایدی
 تونینی بسیار تارکیار ایدی کیم باغ باغلانوردا قارنینی ایچیکا تارتیب باغلانور
 ایردی کیم باغ باغلانور دین سونک اوزینی قویا بیرسه بسیار بولور ایردی کیم باغلار
 اوزلور ایدی کیم کته ویماکته بی تکلنی ایدی دستارنی دستارچ چرمار ایدی اول
 زماندا دستارلار تمام چارچ ایدی پی چین چرماب علاقه قویار ایدی لار
 یازلار غیر دیوانده اکثر مغولی بورک کیار ایدی اخلاق و اطواری حنفی
 مذهبلیق پاکیزه اعتقادلیق کیشی ایدی یش وقت نمازنی ترک قیلماست
 ایدی عمری قضا لاری تمام قیلیب ایدی اکثر تلاوت قیلور ایدی حضرت
 خواجه عیبدالله قه ارادتی بار ایردی صحبت لاریفه بسیار مشرف بولوب ایدی
 حضرت خواجه هم فرزند دیب ایردی لار روان سواد بار ایدی خمسنی
 و مثنوی کتاب لاری و تاریخ لاری اوقوب ایدی اکثر شاهنامه اوقور ایردی

طبع

طبع نظمى بارايدى ۋلى شرغە پروا قىلماس ايدى عدالتى بومرتبەدا ايدى
 كه خطاى كاروانى كيلا دوركاندا اندجاننينك شرقى طرفيداغى تاغلارنينك
 توبيدا مينك اويلوك كاروانى انداغ قار باستى كيم ايكي كبشى قوتولدى خبر
 تاييب محصل ييبارب كارواننينك جميع جهاتينى ضبط قىلدى هر چند كيم
 وارثى حاضر يوق ايدى باوجود احتياج ساخلاپ بير ايكي يىلدين سونكره
 سرقند وخراساندين وارثلارنى نيلاپ كىلتوروب ماللاربنى سالم تاپشوردى
 بسيار سخاوتى بار ايدى خلقى داغى سخاوتى چه بارايدى خوش خلق وخراف
 ومردانه كبشى ايردى ايكي مرتبه اوزى جميع يكيىتلاردين اوزوب قىليچ
 يىتكوردى بير مرتبه اخسى ايشيكىدا ينه بير مرتبه شاهرخيه ايشيكىدا اوقنى
 اورتا جاغليغى انار ايدى بسيار ضرب مشتى بارايدى انينك مشتى دين ييكيت
 يىقبىلماغان كبشى يوق تور ملك كبرى ليك دغدغهسى جهتى دين خيلى ياراشلار
 اوروش قه ودوستلوقلار دشمنلىق قه مبدل بولور ايدى بورونلار كوب اىچار
 ايدى سونكرالار هفتهدا بير ايكي قانله صحبت تونار ايدى خوش صحبت كبشى
 ايدى تقريب يىله خوب ابياتلار اوقور ايدى سونكرالار معجون كوب راک
 اختيار قىلور ايردى معجونى لىق نه كله خشك بولور ايدى يتيم شعار ايدى
 لعبى داغى بسيار ايدى هميشه نرد اونبار ايدى كاهى قهار هم قىلور ايدى مصاف
 واوروشلارى يىخشى ايدى اوج مصاف اوروشى قىليب ايدى اول بونس خان
 يىله اندجاننينك شال طرفيدا سىچون در باسى نينك يقاسيدا تکه سىكيريگن
 يردا بوجهت تبين اول موضع بواسمغه موسوم دور كيم تاغ دامنهسى جهتى دين
 بودر يا انداق تار اكار كيم روايت قىلورلار كيم اول بردين تکه سىكيريگن دور
 مغلوب بولوب ايليك كا نوشتى ينه بونس خان يىخشى لىق قىليب ولايتى غه
 رخصت بيردى بويردا اوروش بولغان اوچون تکه سىكيريگن اوروشى سوز
 اول ولايت نه تاريخ بولوبنور ينه تركستاندا آرس سوبى يقاسيدا سرقندنينك

اقار اوشبو مسجد نينك تاشقارى صحنى نشىپ راک سە برکەلىك پر سابە صفالىق
 ميدان واقع بولوبتور ھر مسافر ورهگذر کيلسه اندا استراحت قيلور اوش
 اوباشى نينك طرفى بودورکيم ھرکيم اندا اوقولاسە اول شە جوى دىن سوقويارلار
 عمر شېخ ميرزانينك آخر زمانلار بىدا قزىل بيله آق موج لىق تاش اوشبو
 تاغدا پيدا بولدى بچاق دستەسى وتکبند وبعضى نيمەلار قيلورلار خيلى
 بخشى تاش دور فرغانە ولايتى دا صفا وھوا دا اوش جاغلىق قصبە يوقتور بىنە پير
 مرغىنان دور اندجان نينك غربى دا دور اندجان دىن يتى يغاج يول دور بخشى
 قصبە واقع بولوبتور پر نعمت انارى واوروکی اسرو کوب خوب بولور پير
 جنس انار بولور دانه کلان ديلار جوجولوکيدا مېخوش لوق دىن اندک جاشنىسى
 بارسمنان انارلار يغه ترجيع قبلسه بولور بىنە پير جنس اوروک بولور کيم
 دانه سىنى آلب ايجىکا مغز ساليب قورتورلار سېجانی دىرلار بسيار لذى دور
 آوى قوشى بخشى دور اق کيىک ياق تا بولور ايلي سارت تورومشت زن
 وپر شروشور ايل دور جنکره لىق رسى ماورا الزھردا شايع دور سېرقند
 وبخارا دا نامدار جنکره لار اکثر مرغىنانى دور صاحب ھدايه مرغىنان نينک
 رشدان آتلىق کينتى دىن دور بىنە پير اسفرە دور کوه پايە دا واقع بولوبتور اقار
 سولارى صفالىق باغچەلارى بار مرغىنان نينک غرب جنوبيد دور مرغىنان پيرلە
 اسفرە اراسى توقوز يغاج يول دور مشردختىسى بسيار ولى باغچەلار بىدا اکثر
 بادام درختى دور ايلي تمام سارت وکوهى دور اسفرە نينک پير شرعى سىدا
 جنوب بشتهلار نينک اراسىدا پير پارچە تاش توشوبتور سنک آيينە دىرلار
 اوزونلغى تخمينا اون قارى بولغاي بلندلىقى بعضى يري کيشى بويى پست
 ييري کيشى نينک بيلي جە بولغاي آيينە دىک ھر نيمە منعکس بولور اسفرە ولايتى
 نورت بلوک کوه پايە دور پير اسفرە بىنە پير واروخ بىنە پير سوخ بىنە پير
 ھشيار محمد شيبانى خان سلطان محمود خان بيله الاجە خانقە شکست پير پير
 تاشکند

تاشکند و شاهرخیه‌نی آغان مھلدا اوشبو سوخ بیلہ ہنبار کوہ پایہ لاریغہ کیلیب
 بیر بیل یاوق تنقیص لبق بیلہ اوتکارب کابل عزمتی قیلدیم ینہ بیر خجند دور
 اند جان دین غرب ساریغہ بیکیرمی بیش بغاج بول دور خجند دین سر قند ہم
 بیکیرمی بیش بغاج بول دور قدیم شہر لاردین دور شیخ مصاح الدین وخواجہ کمال
 خجند تین دور لار میوہ سی فراوان و بسیار بخشی بولور اناری بخشی لبق قہ مشہور دور
 نجوگ کیم سبب سر قند دیرلار و انار خجند دیرلار ولی بونار یخدا مرغینان
 اناری کوب آرتق نور فورغانی بلند یردا واقع بولوبتور سیحون سوی شمال
 جانبی دین افار قورغان دین در یا بیر اوق آتیمی بولغای قورغان بیلہ دریانینگ
 شمالی طرفیدا بیر تاغ نوشوبتور متوغل آتلیق دیرلار کیم بوتاغدا فیروزہ کافی
 و بعضی کلن لار تاییلور بوتاغدا بسیار ییلان بار خجند نینگ اولاغی و قوش لاغی
 بسیار بخشی دور آف کییک بوغومرال قیرغاول و تاوشقانی کوب بولور ہواسی
 بسیار متعص دور کوزلار بیزکاک کوب بولور انداق روایت قیلدیلار کیم چوبچوق
 بیزکاک بولغان دور دیرلار کیم ہواسی نینگ تعنی شمال داغی تاغ جہنی دین دور
 مونینگ توابی دین کند بادام دور اگر جہ قصبہ ایماس بخشی غنہ قصبہ دور بادامی
 بخشی بولور بوجہنی دین بولسم غہ موسوم دور ہرمز و ہندوستان غہ تمام مونینگ
 بادامی بارور خجند تین بیش التی بغاج شرق طرفیدا دور خجند بیلہ کند بادام
 اراسیدا بیر دشتی نوشوب تورہا درویش قہ موسوم دور ہمیشہ بودشت تہ ییل
 بارور مرغینان غہ کیم شرقی دور ہمیشہ موندین ییل بارور خجند غہ کیم غربی
 دور دایم موندین ییل بارور تند ییل لاری بار دیرلار کیم بیر نیچہ درویش بوبادیہ دا
 تند ییل کا بولوقوب بیر بیرینی تابالما ی ہادرویش ہادرویش دی دی ہلاک بولوبتورلار
 اندین بیر بوبادیہ نی ہادرویش دیرلار سیحون سوی نینگ شمالی طرفیداغی
 قصبہ لاری بیر اخی دور کتاب لاردا اخسیکت بیتیرلار نجوگ کیم اثیر الدین
 شاعر فی اثیر الدین اخسیکتی دیرلار فرغانہ دا اند جان دین سونکرا موندین

اولوغراق قصبه بوقتور اندجان دین غرب ساری نو قوز بغاج بولدور عمر شیخ میرزامونی پای تخت قلیب ایدی سبجون دریاسی قورغان نینک آستیدین افار قورغانی بلند جراسئیدا واقع بولوبتور حندق نینک اورنیغه عمیق جرلاردور عمر شیخ میرزا کیم موی پای تخت قیلدی بیرایکی مرنه تاشقاراق دین ینه جرلار سالدی فرغانه دا مونجه بیرک قورغان بوقتور علاتی قورغان دین بیرشرعی بیراق راق توشوبتور ده کجا و درختان کجا مثلنی غالباً اخسی اوچون ایئیب نورلار قانونی بخشی بولور بیر نوع قانون دور کیم میر نیموری دیلار انداق قانون معلوم ایلمس کیم عالم بولغای بخارا قانونی مشهور دور سر قند الغان علدا اخسی دین بخارادین قانون کیلتورتوب بیر مجلس دا کیستوردوم اخسی قانون نینک هیچ نسبتی بوق ایدی آوی قوشی بسیار بخشی بولور سبجون دریاسی نینک اخسی طرفی دشت توراق کییکی بسیار بولور اند جان طرفی جنکل دور بوغومرال قرغاول و توشقانی کوب تاییلور اسر و سیمیز بولور ینه بیر کاسان دور اخسی نینک شالیدا توشوبتور کیچیک راک قصبه دور نیچوک کیم اند جان سوی اوش نین کیلور اخسی سوی کاسان دین کیلور بخشی هوالیق یر دور صفالیق باغجه لاری بار ولی صفالیق باغجه لاری تمام سای یقاسیدا واقع بولغان اوچون پوستین یش بره دیب تورلار صفا و هوادا اوش بیله کاسان ایلی نینک تعصبی بار فرغانه ولایتی نینک کردا کردی تاغلار یدا بخشی ییلاق لاری بار تابولغو یغاجی بو تاغلاردا بار اورکا هیچ یردا بولماس تابولغو بیر یغاجی دور پوستی قزیل عصا قیلورلار قمچی دسته سی هم قیلورلار قوش لارغه قفص قیلورلار تراش قلیب ینه کز قیلورلار خبلی بخشی بغاج نور تبرک لوک بیله بیراق یرلارکا ایلتارلار بعضی کتاب لاردا یئتیپ نورلار کیم بیر روح الصنم بو تاغلاردا دور ولی بومدت نه هیچ ایشتیلمادی بیرکیه ایشتیلدی کیم بنی کنت نینک تاغلار یدا بولور اول اییل آییق اونی دیلار مهرکیه حاصیت لیت غالباً که مهرکیه دور اول ایل بوآت بیله ایترلار

ایتورلار بوناغ لاردا فیروزه کافی وتیمورکافی بولور فرغانه ولایتی نینگ حاصلی ییله اکر عدل قیلسه لار اوج تور ت مینک کیشی ساغلاب بولور چون عمر شیخ میرزا بلند همت لبق اولوغ داعبه لبق پادشاه ایردی همیشه ملک کیر لیک دغدغہ سی بار نیجه نوبت سر قند اوستیکا جریک تارتی بعضی محل شکست تابنی بعضی محل بی مراد باندی نیجه نوبت قایین اتاسی بونس خاننی کیم جنکیز خان نینگ ایکینچی اوغلی جغتای خان نینگ نسلی دین دور جغتای خان نینگ یورنی دا مغول اولوسی نینگ خانى اول فرصت ته اول ایردی کیم مینیک اولوغ انام بولغای استدعا قیلیب کیتوردی هر قاتلا کیتورگاندا ولایت لار بیرور ایردی چون عمر شیخ میرزانینگ مدعاسی دیک بولاس ایردی گاهی عمر شیخ میرزانینگ بد معاش لیغیدین گاهی مغول اولوسینی مخالفتی دین ولایت ته تورا آلمای ینه مغولستان غه جیقار ایردی اخر نوبت کیلا تورگاندا کیم اول فرصت ته تاشکند ولایتی عمر شیخ میرزانی تصرفیدا ایدی کیم کتاب لاردا شاش بیتیرلار بعضی جاج بیتیرلار کیم کان جاجی اندین عبارت تور اوشال فرصت تین بیرى تاریخ توقوز یوز سیکیز کاچه تاشکند وشاهر خیه ولایتی جغتای خان لاری نینگ تصرفیدا ایدی بوفرصت ته مغول اولوسی نینگ خان و سلطان لیغی بونس خان نینگ اولوغ اوغلی مینیک طغایم سلطان محمود خان دا ایدی عمر شیخ میرزانینگ اغاسی سر قند پادشاهی سلطان احمد میرزا ومغول اولوسی نینگ خانى سلطان محمود خان چون عمر شیخ میرزانینگ بد معاش لیغیدین متضرر ایدی لار بیر بیرلاری ییله اتفاق قیلیب سلطان احمد میرزا سلطان محمود خاننی کویاوقیلیب مذکور بولغان تاریخ ته خجند سوی نینگ جنوب جانبی دین سلطان احمد میرزا وشمال طرفیدین سلطان محمود خان عمر شیخ میرزانینگ اوستیکا جریک تارنی لار بو اثنادا غریب واقعه دست بیردی مذکور بولوب ایدی کیم اخسی قورغانی بلند جر اوستیدا واقع بولوبتور عبارت لار جریا قاسیدا ایردی اوشبو تاریخ دا

دوشنبه کونی رمضان آیی نینک تور تیدا عمر شیخ میرزا جردین کبوتر و کبوترخانه
 بیرله اوجوب شونقار بولدی اوتوز نوقوز باشار ایردی ولادت ونسبی سیکیز
 یوز آلتیش ته سرقند ته ایدی سلطان ابوسعید میرزانینک تورنوچی اوغلی
 ایدی سلطان احمد میرزا سلطان محمد میرزا سلطان محمود میرزا دین کیچیک سلطان
 ابوسعید میرزانینک اوغلی ایدی سلطان ابوسعید میرزا سلطان محمد میرزانینک اوغلی
 ایدی سلطان محمد میرزا میرانشاه میرزانینک اوغلی ایدی میرانشاه میرزا میر تیمور نینک
 اوچونچی اوغلی ایدی عمر شیخ بیله جهانگیر میرزا دین کیچیک شاهرخ میرزا دین
 اولوغ ایدی سلطان ابوسعید میرزا اول کابل فی عمر شیخ میرزاغه بیریب بابا،
 کابل نینک بیک آنکه قلیب رغصت بیریب ایدی میرزا الارفی سنت قیلور طوی
 جهت دین ذره کزدین باندوروب سرقند ایلتی طوی دین سونکرا اول مناسبت بیله
 کیم تیمور بیک اولوغ عمر شیخ میرزاغه فرغانه ولایتی بی بیرکاندور اند جان
 ولایتی بیریب خدای بیردی نوغچی تیمور ناشی بیک آنکه قلیب پیباردی
 شکل وشایلی پست بویلوک بلما سقالیق قویه یوزلوک تنبل کیشی ایدی
 تونینی بسیار تارکیار ایدی کیم باغ باغلانوردا قارنینی ایچیکا تارتیب باغلانور
 ایردی کیم باغ باغلانم دین سونک اوزینی قویا بیرسه بسیار بولور ایردی کیم باغلار
 اوزلور ایدی کیما کته و بیا کته بی تکلف ایدی دستارنی دستارچی چرمار ایدی اول
 زماندا دستارلار تمام چارچی ایدی پی چین چرماب علاقه قویار ایدی لار
 یازلار غیر دیوانده اکثر مغولی بورک کیار ایدی اخلاق و اطواری حنفی
 مذهب لیک پاکیزه اعتقاد لیک کیشی ایدی بیش وقت نمازی ترک قبلهاس
 ایدی عمری فضالارنی تمام قلیب ایدی اکثر تلاوت قیلور ایدی حضرت
 خواجه عبیدالله قه ارادتی بار ایردی صحبت لاریغه بسیار مشرف بولوب ایدی
 حضرت خواجه هم فرزند دیب ایردی لار روان سواد بار ایدی خمسنی
 و مثنوی کتاب لارنی و تاریخ لارنی اوقوب ایدی اکثر شاهنامه اوقور ایردی

طبع

طبع نظمى بارايدى ۋلى شعر غە پروا قىلماس ايدى عدالتى بومرنىڭ دا ايدى
 كە خطاى كاروانى كىلا دوركاندا اندجان نىنك شرقى طرفىداغى تاغ لار نىنك
 توپىدا مېنك اويلوك كاروانى انداغ قار باستى كېم ايكي كېشى قوتولدى خبر
 نايىب محصل يىبار يىب كاروان نىنك جىمىع جىهاتىنى ضبط قىلدى ھەر چىند كېم
 وارثى حاضر يوق ايدى باوجود احتىياج ساغلاب يىر ايكي يىل دىن سونكر ھ
 سىرقىند وخراسان دىن وارث لارنى تىلاب كىلتوروب مال لار ىنى سالم تاپشوردى
 بىبار سخاوتى بار ايدى خلقى داغى سخاوتى چە بار ايدى خوش خلق وخراف
 ومردانە كېشى ايردى ايكي مرتبە اوزى جىمىع يىكىت لار دىن اوزوب قىلچ
 يىنكوردى يىر مرتبە اخسى ايشىكىدا ىنە يىر مرتبە شاھرخىە ايشىكى دا اوقنى
 اورتا جاغلىغ اتار ايدى بىبار ضرب مشى بار ايدى انىنك مشى دىن يىكىت
 يىقىلماغان كېشى يوق تور ملك كىرى لىك دغدهسى جىھتى دىن خىلى ياراش لار
 اوروش قە ودوستلوق لار دشمن لىق قە مبدل بولور ايدى بورون لار كوب اىچار
 ايدى سونكر لار ھفتە دا يىر ايكي قاتلە صىحت توتار ايدى خوش صىحت كېشى
 ايدى تىرىب يىلە خوب اىيات لار اوقور ايدى سونكر لار معجون كوب راک
 اختىيار قىلور ايردى معجونى لىق تە كلە خشك بولور ايدى بىتم شىار ايدى
 لىبى داغى بىبار ايدى ھېشە نرد اونبار ايدى گاھى قمار ھم قىلور ايدى مصاف
 واوروش لارى يىشى ايدى اوچ مصاف اوروشى قىلىب ايدى اول يونس خان
 يىلە اندجان نىنك شىمال طرفىدا سىحون درياسى نىنك يقاسىدا نكە سىكىرىكن
 ىردا بوجىھت تىن اول موضع بواسم غە موسوم دور كېم تاغ دامنهسى جىھتى دىن
 بودى انداق تار افار كېم روايت قىلور لار كېم اول ىردىن نكە سىكىرىكن دور
 مغلوب بولوب اىلىك كا توشى ىنە يونس خان يىشى لىق قىلىب ولايتى غە
 رىخت بىردى بوبردا اوروش بولغان اوچون نكە سىكىرىكن اوروشى سوز
 اول ولايت تە تارىخ بولوب نور ىنە تركستان دا آرس سوبى يقاسىدا سىرقىندىنك

نواحی سینی چایب بارا دورغان اوزبك ییله ارس سوی فی موز ییله کچیب
 یخشی باسیب اسرومال فی ایریب قام ایکاریکا یاندورا بیریب هیچ نیمه طمع
 قیلادی ینه بیر سلطان احمد میرزا ییله شاهرخیه واوراتیبه اراسیدا خواص
 دیکن کینت ته اوروشوب مغلوب بولدی ولایتی اتاسی فرغانه فی بیریب
 ایدی نیچه محل تاشکند و سیران هم میرزانی تصرفی دا ایدی کیم اغاسی سلطان احمد
 میرزا بیریب ایدی شاهرخیه فی فریب ییله الیب نیچه محل متصرف بولوب ایدی
 اخر جاغلاردا تاشکند و شاهرخیه ابلیک تین چیقیب ایدی فرغانه خجند
 واوراتیبه کیم اصل بولارینیک آت لاری کتاب لاردا اسروشته دور واسروش هم
 بیتیرلار قالدیلار خجندی بعضی داخل فرغانه ایباس دیرلار سلطان احمد میرزا
 کیم تاشکند کا مغول اوستیکا چریک تارتیب چر سوی فی کیم تاشکند تین ایکی
 شرعی بول بولغای بوسونینک یقاسیدا کیم شکست تابتی اوراتیبه دا حافظ بیگ
 دولدای ایردی عمر شیخ میرزاغه بیردی اندین بیرى اسروشته عمر شیخ
 میرزانینک تصرفیدا ایدی اولادی اوج اوغول بیش قیز میرزادین قالب
 ایدی باری اوغلان لاری دین اولوق مین ظهیر الدین محمد بابا ایدیم مینینک
 انام قتلی نگر خانیم ایدی ینه بیر اوغول جهانگیر میرزا ایدی مین دین
 ایکی یاش کچیک ایدی انینک اناسی مغول نینک نومان بیگ لاری دین ایدی
 فاطمه سلطان آتلیق ینه بیر اوغول ناصر میرزا ایدی اناسی اندجان لیق ایدی
 غنجه چی ایدی امید آتلیق مین دین نورت یاش کچیک ایدی باری قیزلاری دین
 اولوغ خانزاده بیکیم ایردی مینینک بیرله بیر نوقغان ایردی مین دین بیش یاش
 اولوغ ایردی مین سرقندنی ایکینجی نوبت آغاندا باوجود کیم شیبانی خان
 دیک کیشی بیرله سرپلدا چیقیب اوروشوب انجه کیم امگلی بار ایدی سعی
 واهتمام دین تقصیر قیلادوک نیچوک کیم محلیدا مذکور بولغوسیدر شکست تاییب
 کبلیب بیش آی قلعه دارلیق قیلدیم قلعه دارلیق ضبطی واستحکامی و سردارلیق دا

تقصیر

تقصیر بولمادی اطراف وجوانب داغی پادشاه و بیگ لاردین هیچ نوع مدد
و معاونت بولمادی ما یوس بولوب سالیب چیتیم اول فتراتنه خانزاده بیگیم
محمد شیبانی خانقه توشوب ایدی بیر اوغول بولوب ایردی خرم شاه اتلیق
مقبول اوغلان ایدی بلخ ولایتی نی آنکا بیریب ایدی اناسی اولکاندین سونک
بیر ایکی ییل دین کیین تینکری رحمتی غه باردی شاه اسماعیل اوز بک نی مرو دا
باشقاندا خانزاده بیگیم مرو دا ایدی مینینک جهنیم دین یحشی کوروب آندین
اوزاتی لار قندوزدا کیلیب مینکا قاتیلدی لار مفارقت امتدادی اون ییل بولوب
ایدی مین و محمدی کوکلتاش ایکو کیلدوک بیگیم و بیگیم نی باووغی داغی لار
تانیما دیلار باوجود کیم آتیمنی ایتیم هم مدت تین سونکرا تانیما دیلارینه بیر قیز
مهربانو بیگیم ایردی ناصر میرزا بیله بیر توقان ایردی مین دین ایکی یاش
اولوغ ایردی ینه بیر شهر بانو بیگیم ایردی بو داغی ناصر میرزا بیله بیر توقان
ایردی مین دین سیکیز یاش کچیگ ایدی ینه بیر قیز یادکار سلطان بیگیم ایدی
اناسی اغا سلطان اتلیق غنجه چی ایدی ینه بیر قیز رقیه سلطان بیگیم ایدی
قراکوز بیگیم دیلار ایدی ایکالاسی میرزانینک فوتی دین سونک بولدی یار یادکار
سلطان بیگیم نی مینینک اولوغ انام ایسن دولت بیگیم ساغلاب ایدی اندجان
واغسی نی شیبانی خان آلفاندا یادکار سلطان بیگیم حمزه سلطان نینک عبداللطیف
اتلیق اوغلی غه توشوب ایدی مین حمزه سلطان باشلیغ سلطان لاری ختلان
ولایتی دا باسیب حصاری آلفاندا مینکا قاتیلدی اوشال فترات دا رقیه سلطان
بیگیم جانی بیگ سلطانغه توشوب ایدی بیر ایکی اوغلی بولدی نورمادی
بوفرست لاردا خبر کیلدی کیم تینکری رحمتی غه باریب تور خوانین و سراری
قتلغ نکلر خانیم ایدی یونس خان نینک ایکینچی قیزی سلطان محمود خان سلطان
احمد خان نینک ایکلی سی ایدی یونس خان جنکیز خان نینک ایکینچی اوغلی
جغتای خان نینک نسلی دین دور یونس خان بن ویس خان بن شیرعلی اوغلان

بن محمد خان بن خضر خواجه خان بن توغلوک تیمور خان بن ایسن بوغاخان
 بن دواخان بن براق خان بن ییسون توا بن موتوکان بن جغتای خان بن جنکیز
 خان چون مونجه تقریب بولدی خانلارنینک احوالینی داغی اجمال بیلہ ذکر
 قیلا لنینک یونس خان وایسن بوغاخان ویس خاننینک اوغلانلاری ایدی یونس
 خان اوغلانلاری آفاق خان و جان بابا خان ایدی یونس خاننینک اناسی
 ترکستان لیتق قبیجاق بیگ لاریدین تیمور بیگ رعایت قیلغان شیخ نورالدین
 بیگنینک قیزی یا نبیرهسی بولور ویس خاننینک واقعه سیدا مغول اولوسی
 ایکی فریق بولور بیر پان یونس خان ساری بولور وکوبرا کی ایسان بوغاخان
 ساری و بورون راق یونس خاننینک ایکجی سینی اولوغ بیگ میرزا عبدالعزیز
 میرزاغه الیب ایدی اول مناسبت بیلہ ایرزن بارین تومان بیگلاریدین
 میرک ترکان کیم چراس تومان بیگلاریدین خاننینک اوج تورتمینک
 اولوگ مغول اولوسی بیلہ اولوغ بیگ میرزاغه کیلتوردیلار کیم کومک آلیب
 بنه مغول اولوسینی آغا یلار میرزا مروت قیلما دی بعضی سینی اسیر قیلدی
 بعضی لارنی بیرین بیرین ولایت قه پریشان قیلدی ایرزن بوزوغلوغی مغول
 اولوسیدا بیر تاریخ بولوبتور خاننی عراق ساری اوتکاریب ییبار دیلار باریب
 بیر ییلدین آرتق راق تبریزدا بولدی اول مغلدا تبریز پادشاهی جهان شاه بارانی
 قرا قویلوغ ایدی اندین شیراز کیلدی شیرازدا شاهرخ میرزا ایکینجی اوغلی
 ابراهیم سلطان میرزا ایدی بیش آلتی آیدین سونک ابراهیم میرزا اولوب
 اوغلی عبدالله میرزا انینگ یریدا اولتوردی عبدالله میرزاغه خان نوکرایدی
 ملازمت قیلور ایدی اون بتی اون سیکیز ییل خان شیرازدا و اول ولایت لاردا بولدی
 اولوغ بیگ میرزا نینگ واوغوللارینینگ غوغاسیدا ایسان بوغا خان فرصت
 تاییب کیلیب فرغانه ولایتی نی کند بادامغه چه چاییب کیلیب اندجاننی آلیب
 ایلنی تمام اسیر قیلدی سلطان ابوسعید خان نخت آغاندا چریک تارتیب

باریب

باریب یانکی دین بیرى اشپره دا مغولستان دا ایسان بوغا خانى یخشى باستى
 مونىنك فتنه سى نىنك دفعى غه سلطان ابوسعید میرزا بونس خانى بومناسبت
 بیله کیم عبدالعزیز میرزا آغان ایگلجى سى خانیم ی الیب ایدی عراق و غراسان دین
 نیلاب طویلار قیلیب دوست لار بولوب مغول اولوسیدا خان قیلیب ییبارکاندا
 پشاغر بخشى تومان بیك لاری تمام اول فرصت ته ایسان بوغا خان دین یمانلاب
 مغولستان غه کیلیب ایدیلار بولار نىنك اراسیغه کیلدى اول فرصت ته پشاغر
 بخشى بیك لاری نىنك اولوغى شیر حاجى بیك ایردى انىنك قیزی ایسان دولت
 بیکیمنی آلدی مغول توراسى بیله خانى وایسان دولت بیکیمنی بیر آق کیکیز
 اوستیکا اولتور غوزوب خان کوناردیلار خان نىنك بوایسن دولت بیکیمنی اوج
 قیزی بولدى باریدین اولوغ مهرنگر خانیم ایدی کیم سلطان ابوسعید میرزا
 اولوغ اوغلى سلطان احمد میرزا غه قولوب ایدی میرزا دین هیچ اوغول وقیز
 بولمادی سونکرا فترات ته شیبانى خان غه توشوب ایدی مین کابل غه کیلکلن دا شاه
 بیکیمنی بیله سرقندین خراسان غه کیلیب خراسان دین کابل دا کیلدىلار شیبانى
 خان قندهاردا ناصر میرزانی قاباغاندا مین آغان عزیمتى قیلدىم خان میرزا
 وشاه بیکیمنی ومهرنگر بیکیمنی بدخشان غه باردیلار خان میرزانی مبارکشاه قلعه ظفر غه
 تیلکاندا بابکر کاشغری نىنك جابقونجی سیغه بولوقوب شاه بیکیمنی ومهرنگر خانیم
 وجمیع اییل نىنك اهل و عیالی اسیرلیق قه توشوب اول ظالم بدکردار نىنك
 حبسى دا دنیای فانی وداغ قیلدىلار ایکینجى قیزی مینىنك والدم قتلک نکر
 خانیم ایدی اکثر قزاق لىق لاردا وفترات لاردا مینىنك بیله ایردیلار کابلنى
 آغان دین سونکرا بیش التى ای تاریخ توقوز بوزاون بیردا تینکری رحمتى غه باردیلار
 اوجونجى قیز خوب نکر خانیم ایدی محمد حسین کورکان دوغلت قه بیریب
 ایدیلار بیر قیزی بیر اوغلى بولوب ایدی قیزنى عبید خان آلب ایدی
 مین بخارا وسرقندنى آغاندا چیقماى قالیب ایدی سلطان سعید خاندین عمتى

سید محمد میرزا سمرقندغه مینغه ایچی کیلکلندا آنکا قوشولوب باردی سلطان
 سعید خان آلدی اوغول حیدر میرزا ایدی اتانینی اوز بک اولتورکاندین
 سونک کیلیب مینینگ ملازمتیدا اوج تور ت ییل توروب سونکرا اجازت
 تیلاب کاشغرغه خان قاشیغه باردی

باز کردد باصل خود همه چیز * زر صافی و نقره وار زیز

بوتاریخدا دبدورلار کیم تایب بولوب یخشی طریقه پیدا قلیب تور خط و تصویر
 واقف و بیگلر و زهکیر هر نیمهکا ایلیکی حسابان دور طبع نظمی هم باردور مینکا
 عرضه داشتی کیلیب ایدی انشاسی هم بمان ایلاس خان نینگ ینه بیر خاتونی
 شاه بیکیم ایدی اگرچه اوزکا خاتونلاری هم بار ایدی ولی اوغلانلاری وقیزلاری
 انالاری بوابکی ایدی شاه بیکیم بدخشان دین شاه سلطان محمد نینگ قیزی ایدی
 بو بدخشان شاهلاری نینگ نسب لاری اسکندر فیلقوس قه یتار دیرلار بو شاه نینگ
 ینه بیر قیزی کیم شاه بیکیم نینگ ایکجی سی بولغای سلطان ابو سعید میرزا
 آلیب ایدی اندین ابابکر میرزا بولوب ایدی خان نینگ بوشاه بیکیم دین
 ایک اوزول وایکی قیز بولوب ایدی بو اوج دین اولوغ مذکور بولغان اوج
 قیز دین کچیگ سلطان محمود خان ایدی کیم سمرقنددا اول نوایددا بعضی
 جانبکه خان دیرلار سلطان محمود خان دین کچیگ سلطان احمد خان ایدی کیم
 آلاجه خانغه مشهور دور آلاجه نینگ وجه نسبه سی مونی دیرلار کیم قلماق
 ومغول تیلی بیله اولتورکچی نی الاچی دیرلار قلماق نی نیچه قانلا باسیب قالین
 کیشی سین قیرغان اوچون الاچی دبدی لار اکثر استعمال بیله آلاجه بولوب تور
 بو تاریخدا خانلار نینگ ذکر ی مکررا تقریب بیله کیلکوسیدور وقایع
 ومالاتلاری اندا مذکور بولغوسیدور اوزکالاردین کچیگ بیر قیز دین اولوغ
 سلطان نکر خانیم ایدی کیم سلطان محمود میرزاغه چیقاریب ایدیلار میرزادین
 بیر اوغلی بولوب ایدی سلطان ویس انلیق ذکر ی بوتاریخدا کیلکوسیدور

سلطان

سلطان محمود میرزا اولکاندین سونک اوغلی فی البب هیچ کیم کا خبر قیلماي
 تاشکندغه اغالار یغه بار یب ایدی بیر نیچه ییل دین سونک ادیک سلطانغه کیم
 جنکیزخان نینک اولوغ اوغلی جوجی نسلی قزاق سلطانلار دین دور بیر دیلار
 خانلارنی شیبانی خان باسیب تاشکند و شاهرخیه فی الغاندا اون ایکی مغول
 نوکری بیلله قاجیب ادیک سلطانه باردی ادیک سلطان دین ایکی قیز بولدی
 بیرنی شیبانی خان سلطانلار یغه بیرنی سلطان سعید خان نینک اوغلی رشید
 خانغه بیر دیلار ادیک سلطان دین سونک قزاق نینک اولوس نینک خان قاسم خان
 آلدی دیلار کیم قزاق خان و سلطانلار نینک اراسیدا هیچ کیم اول اولوسنی
 قاسم خانجه ضبط قیلغان ایماس نور چریکنی اوج یوز مینک کا یاووق چینارلار
 ایدی قاسم خان اوتکلندین سونک خانیم کاشغرغه سلطان سعید خان قاشیغه
 کبلدی باری دین کیچیک دولت سلطان خانیم ایدی تاشکند بوزوغ لوغیدا
 شیبانی خان نینک اوغلی تیمور سلطانه توشوب ایردی انینک آلیب بیر قیزی
 بولوب ایدی سرقند نین مینینک بیلله چیقیب ایدی لار اوج تورت ییل
 بدخشان ولایتی دا بولدی لار اندین سونکرا کاشغرغه سلطان سعید خان قاشیغه
 باردیلار عمر شیخ میرزانینک حرم لار دین بینه بیر خواجه حسین بیکنینک
 قیزی اولوس اقا ایدی اندین بیر قیز بولوب ایدی کیچیک لیکدا اولدی
 بیر یاریم ییل دین سونک حرم دین چیقاردیلار بینه بیر فاطمه سلطان اقا ایدی
 مغول تومان بیکنلار دین ایدی میرزا بار دین بورون بو فاطمه سلطان
 اغانی آلیب ایدی بینه بیر قرا کوز بیکنم ایدی سونکرا لار آلیب ایدی خیلی
 سولکوک ایدی میرزانینک خوش آمدیغا نسیبنی سلطان ابوسعید میرزانینک
 اغاسی منوچهر میرزاغه یتکوروب ایدی لار غوما وغونجایی خیلی بار ایدی
 بیر امید اگاهه ایدی میرزادین بورون اولوب ایدی میرزانینک اخر
 مللاریدا ترسون سلطان ایدی مغول دین ایدی بینه اقا سلطان ایدی

آمراسی خدای بیردی تیمور تاش ایدی هرینی حاکمی آت بوغه بیکنینک
 اغاسینینک نسلی دین دور سلطان ابو سعید میرزانینک جوکی میرزانی
 شاهرخیه دا قویغاندا فرغانه ولایتی فی عمر شیخ میرزاغه بیریب ایشیکنی
 بوخدای بیردی تیمور تاشغه باشلاتیب ایدی اول محلدا بوخدای بیردی
 تیمور تاش بیکرمی بیش دا ایدی اگرچه یاش دا کیچیک ایردی توزوکی وضبط
 وربطی بیک بخش ایدی بیر ایکی ییل دین سونک ابراهیم یکچاک اوش
 نواهی سینى جابقاندا خدای بیردی تیمور تاش کینینی جه باریب اوروشوب
 باسیب شهید بولدی اول فرصت ته سلطان احمد میرزا اورانیبه نینک آت
 قبیجغای دیکن ییلاق دا ایدی کیم سمرقند تین اون سیکیز یغاج شرق جانبی دور
 سلطان ابو سعید میرزا بابا خاکی دا ایدی کیم هریدین یوزاون ایکی یغاج
 شرق ساری دور بو خبرنی عبد الوهاب شغاول دین عرضه داشت قلیب
 میرزاغه چابتور دیلار بو یوز بیکرمه الی یغاج یولنی تورث کوندا چاپارینه
 بیر حافظ محمد بیک دولدا ایدی سلطان ملک کاشغری نینک اوغلی احمد
 حاجی بیک نینک اینیسی ایدی خدای بیردی بیک اولکندین سونکرا مونینک
 ایشیک اختیاری قلیب ییباریب ایدی لار سلطان ابو سعید میرزانینک
 واقعه سیدین سونکرا اندجان بیک لاری انینک ییله صحبت لاری بخشی چیقماغلان
 اوچون سمرقندغه سلطان احمد میرزانینک ملازمتیغه باردی سلطان احمد
 میرزاغه چیر شکستی بولغاندا اورانیبه دا ایردی عمر شیخ میرزا سمرقند
 عزمتی ییلا اورانیبه اوستیکا کیلکنددا اورانیبه فی میرزا ملازم لاریغه تاپشوروب
 میرزا ملازمتیدا بولدی عمر شیخ میرزا هم اندجان حکومتی فی انکا بیردی
 سونکرا لار سلطان محمود خان قاشیغه باریب ایدی میرزا خان فی تاپشوروب
 دیزقنی انکا بیریب ایدیلار مین کابلنی آلفاندین بورونراق مکه عزیمتی
 قلیب هند یولی ییله متوجه بولدی یولدا تینکری رحمتیغه باریب تور فقیر

وكم

وكم سخن راق آدمی بیشی ایردی ینه بیر خواجه حسین بیک ایردی. آدمی
 وفقیر کیشی ایردی اول زمان دستوری ییله ایچکولولک لاردا غوشوق لارنی
 یخشی ایتور ایگلدور ینه بیر شیخ مزید بیک ایدی مینکا اول بیک انکه ائی قیلیب
 ایدیلار ضبطی وتوزوکی خیلی یخشی ایدی بابر میرزاغه خدمت قیلغاندور
 عمر شیخ میرزا قاشیدا اندین اولوغ راق بیک یوق ایدی فاسق کیشی ایدی
 جهره ساخلار ایدی ینه بیر علی مزید بیک قوچین ایدی ایکی قانلا باغی بولدی
 بیر مرتبه افسی دا ینه بیر مرتبه تاشکنددا منافق وفاسق وحرامنیک
 و یاراماس کیشی ایدی ینه بیر حسن یعقوب بیک ایدی کچیچک کونکولولک
 یخشی طبع لیلی چست و چسپان کیشی ایردی بوییت انینک دور

باز آی ای های که بی طوطی خطت * نزدیک شد که زاغ برد استخوان من
 مردانه کیشی ایدی اوقنی یخشی انار ایدی چوکاننی یخشی اوینار ایدی
 خاک بلهنی یخشی ساچرار ایدی عمر شیخ میرزا واقعه سیدین سونک مینینک
 ایشیکیمدا صاحب اختیار اول ایدی ایچی ناروتنک حوصله و قیسمه راق کیشی
 ایدی ینه بیر قاسم بیک قوچین ایدی قدیمی اندجان قوشون بیک لاریدین
 ایدی حسن یعقوب بیک دین سونک مینینک ایشیکیمدا صاحب اختیار بولوب
 ایدی آخر عمر یغه چه اختیار و اعتبار تابتی بلکه اوکسومادی مردانه کیشی ایدی
 بیر مرتبه کاسان نواحی سینی چابقاندا اوز بک نینک کیینی چه باریب یخشی
 باستی عمر شیخ میرزا قاشیدا قیلیچ چاییب ایدی یاسی کیجیت اوروشی دا
 هم یخشی چاقولاشتی قزاق لیلی لاردا مسیخا کوهستانیدین سلطان محمود خان
 قاشیغه بارماق عزیمتی قیلغاندا قاسم بیک ایریلیب خسرو شاه قاشیغه
 باردی نارنج توقوز یوز اوندا کیم خسرو شاهنی آلیب کابلدا مقیمنی قابادیم
 قاسم بیک اول فرصت ته کیلیدی ینه بورونداغی اوق رعایت و شفقت
 قیلدیم ترکمان هزاره سینی دره * خوشدا چابقاندا قاسم بیک باوجود

سلطان ابوسعید میرزائی ایشیکیدا موندین ایلک راک کیشی سی یوق ابردی
 سلطان ابوسعید میرزانینک چار سو مهری موند ایدی عمر شیخ میرزانینک
 آخر زمان لاریدا کوب مقرب بولوب ایدی ویس لاغری بیله مصاحب ایدی
 کاسانی کیم سلطان محمود خان غه بیر دیلار ائدین سونک آخر عمری غه چه
 خانفی خدمتی دا اوق ایدی خان هم خیلی رعایت قیلوب ایدی کونکاج وهزال
 کیشی ایدی فسق دا بی باک کیشی ایدی ینه بیر علی درویش ایدی
 خراسان لیق ایدی سلطان ابوسعید میرزا قاشیدا خراسان جهرسی جراسیدا
 خدمت قیلور ابردی خراسان وسیرقند سلطان ابوسعید میرزانینک تحت
 تصرفه کیرکندا بواکی پای تخت نینک ایش کا یاراریکیت لارینی خاصه تاپین
 قیلوب خراسان جهره تاپینی وسیرقند جهره تاپینی دیرایکندور مینینک قاشیدا
 سیرقند ایشیکیدا یخشی لار باردی مردانه کیشی ابردی نسخ وتعلیق خطینی
 طور ی بیتیر ایدی خوش آمد ایتور ابردی طبعی غه خست غالب ایدی ینه
 بیر قنبر علی ایدی مغول ایدی اخته چی دین ایدی اناسی ولایت قه کیریب
 نیچه محل سلاخ لیق قیلغان اوچون قنبر علی سلاخ دیر ایدی لار یونس خان
 قاشیدا اختاچی لیق قیلدی سونکرا بیک بولوب ایدی مینینک قاشیدا
 خیلی اولوغ رعایت تاپیب ایدی ایشکا بیتکوچه اهتمامی بخشن ایدی ایشکا
 بیتکن محمدا قالتغای لیغی بار ایدی پرکوی و پریشان کوی ایدی مقرر دور کیم هر
 کیم کوب ایتور پریشان هم ایتور حوصله سی کم ایدی تیره مغز کیشی
 ایدی عمر شیخ میرزا غه بو واقعه دست بیرکندا مین اندجان دا چهار باغ ته
 ایدیم سه شنبه کونی رمضان آیی نینک بیشی دا بو خبر اندجان غه کیلدی
 اضطراب بیله آنلانیب قاشیداغی حاضر نوکرو سودر بیله قورغان عزیمتی
 قیلدیم میرزا دروازه سیغه بیتکن محمدا شریم طغایی جلاومنی البب نمازگاه ساری
 نبیرادی خیال یغه بوکچیب تورکیم سلطان احمد میرزا اولوغ پادشاه دور قالین

چریك بیله کیلسه بیك لار مینی وولایت فی تابشور غولاری دور مینی اور کند والاتاغ
دامنه سی ساری آلب بارغای اکر ولایت فی بیریب کیرسه لار مین
باری ایلیك کا نوشاغای مین طغایی لاریم الاچه خانغه یا سلطان محمود خانغه
بارغای مین خواجه مولانای قاضی کیم سلطان احمد قاضی نینیک اوغلی
وشیخ برهان الدین قلیچ نینیک نسلی دور انا طرفیدین سلطان ایلیك ماضی غه
یتار انینیک خانزاده لاری اول ولایت ته مرجع وشیخ الاسلام یوسونلوق
بولا کیلکندور ذکرلاری موند اکرر کیلکوسیدور قورغان ایچیندا کی بیك لار
بو خبر فی تابیب خواجه محمد درزی نینیک کیم عمر شیخ میرزانینیک پیری وپیر
قبری نینیک انکه سی ایدی ییاریب اول دغدغه لاری بولار نینیک خاطریدین
رفع قلیب نمازگاه قه یاوق یتنکن عیلا مینی الیب یاندى کیلیب ارکا
توشوم خواجه مولانای قاضی و بیك لار مینینیک قاشیمدا کیلیب سوز و کینکاش فی
پیر بیریکا قویوب قورغان نینیک برج و بازوسی نینیک ضبط و ربطی غه مشغول
بولدی لار حسن یعقوب وقاسم قوچین وینه بعضی بیك لاری مرغینان طرفیدا
اول طرف لاردا ایلغار قویوب ایدیلار پیر ایکی کوندین سونک کیلیب ملازمت
قلیب بارچه بکدل بولوب جد واهتمام بیله قلعه دارلیق غه مشغول بولدیلار
سلطان احمد میرزا اوراتیبه وخجند و مرغینان فی الیب کیلیب اندجان نینیک
تورت بغاچی دا قبا غه نوشتی بو فرصت ته درویش کاو آتلیق اندجان نینیک
اربابیدین نامناسب سوز ایتقان اوچون یساق قه یتتی بو سیاست تین تمام اییل
باسیلدیلار خواجه قاضی فی واوزون حسن و خواجه حسین فی ایاجیلیك کا بومضمون
بیله ییبار یلدی کیم بو ولایت قه ملازم لار یدین پیر کیشی خود قویولغوسیدور
مین هم ملازم وهم فرزند اکر بو خدمت فی مینکا عهد قیلسالار یخشی راق
و آسان راق فیصل تابقوسیدور سلطان احمد میرزا کیم کم سخن و آدمی و فقیر
کیشی ایدی هر سوز اون وایش کوچ بیك لار سیز قرار ناباس ایدی
بیك لار

بيك لار بوسوزلاركا ملتفت بولماي درشت جواب ايتيب ايلكلى كوچتى لار
 تينكرى تعالى كيم اوز قدرت كامله سى بيله هرايشىمنى هر عملدا انداق كيم
 بايد وشايد بى منت مخلوق راست كيلنوروب تور موندا هم نيچه ايشنى
 باعث قيلدى كيم الار بو كيلماكدىن اوساندىلار بلكه بو توجهدين پشيمان
 بولوب بى مراد ياندىلار بير بو كيم قبانينك باتفاق ليق قرا سويى بار
 كوپروكدىن اوزكا يردىن كيچىب بولاس قالين چرىك كيليب كوپروكدا
 نيقىليب قالين آت وتبوه بو قرا سوده ييقىليب ضايع بولدى اوج نورت ييل
 موندىن بورونراق چير سويى نينك كذر بىدا اولوغ شكست تاييب ابدىلار بو
 واقعه اندىن باد بيرىب چرىك ايلي كاوهى غالب بولدى ينه بير بو كيم
 اول فرصته انداق آت اولاتى بولدى كيم طويله طويله آنلار ييقىليب اولار
 باشلادى ينه بير بو كيم بيز نينك سپاهى ورعيتنى انداق يكدل ويكجهت
 تابنى لار كيم تاجان وتن لارىدا رمق وتوان بار دور جان تارتقاي لاردين
 قويماغايلار بوجهت لاردين ضرورت بولوب اندجان نينك بير بغامى دين
 درويش محمد ترخاننى ييباردىلار ايجكلىدىن حسن يعقوب نمازگاه نواى سىدا
 چىقىپ كوروشوب صاح كونه قيليب ياندىلار خچند سويى نينك شمال
 جانبى دين كيم سلطان محمودخان متوجه ايدى كيليب اخسىنى قابادى جهانكير
 ميرزا اندا ايدى بيك لار يدين على درويشخان بيك ميرزا قلى كوكلناش
 محمد باقريبك شيخ عبدالله ايشيك اغا اخسىدا ابدىلار ويس لاغرى ميرغياث
 طغايى هم اندا ايدى بيك لار يدين توهم قيليب كاسان غهچه كيم ويس
 لاغرى نينك ولايتى ايدى باردىلار ناصر ميرزاغه ويس لاغرى بيك انكه ايدى
 بوجهت تين ناصر ميرزا كاساندا بولورايدى خان اخسى نواى سيفه ييتگاندا
 بوييك لار خانه كيرىب كاساننى بيردىلار ميرغياث خان ملازمنىدا نوروب
 ويس لاغرى ناصر ميرزاني سلطان احمد ميرزاغه آلب باردى محمد مزىد

ترخان غه نابشوردیلار خان اخسی یاوغیغه کیلیب نیچه قاتله اوروش سالدی
هیچ ایش قیلا المادی اخسی داغی بیک لار و بیگات لار بیگیت لار یخشی جانلار
تاری لار بو اثنا دا سلطان محمود خان غه عارضه بولدی اوروش سالیب هم
اوسانیب ایدی اوز ولایتی غه مراجعت قیلدی ابا بکر دوغلت کاشغری کیم
هیچ کیم کا باش ایندورمادی نیچه ییل ایدی کیم کاشغر وختن حاکی ایدی
اول داغی ولایت دغدغه سی بیله اوز کند یاوغی غه کیلیب قورغان سالیب
ولایت غه بوز و غلوق قیلا کیرشتی خواجه قاضی و جمیع بیک لار کا یقین بولدی
کیم باریب کاشغری فی دفع قیلغای لار باوق یتکن مملدا کاشغری کوردی
کیم بو فوج نینگ حریفی ایماس تور خواجه قاضی نینگ اراده سالیب یوز مکر
وحیله بیله خلاص بولدی مونداع اولوغ وقایع روی بیرکاندا عمر شیخ میرزا دین
قالغان بیک لار و بیگیت لار یخشی قاتلانیب مردانه جان لار تاری لار و اخسی دین
میرزا نینگ اناسی سلطان بیکیم و جهانگیر میرزا و اهل حرم و بیک لار اندجان غه
کیلدیلار عزا رسی فی بجای کیلتوروب آتش و طعام فقرا و مساکین غه تارتیلدی
بومهماتین فارغ بولوب چریک ولایتی نینگ ترتیب و نسقی و ضبطی غه
اشتغال کورساتیلدی اندجان حکومتی وایشیک اختیاری حسن یعقوب غه مقرر
بولدی اوش قاسم قوچین غه قرار تابتی اخسی و مرغینان اوزون حسن غه
و علی دوست طغایی غه تعیین بولدی عمر شیخ میرزا نینگ اوزکا بیک لاری
ریگیت لاری کا هر قابسی غه فراخور حال لاری ولایت و یروموجه و جرکا و وجه
استقامت مقرر و معین بولدی چون سلطان احمد میرزا مراجعت قیلدی ایکی
اوج منزل دین سونک مزاجی اعتدال نهجی دین منحرف بولوب محرق ایسیتما
طاری بولدی اورانیه نواحی سی آق سوغه یتکاندا شوال آبی نینگ اوسطی دا
تاریخ سیکیز یوز توقسان توقوزدا قیرق تورث یاشیدا عالم فانی دین و داع قیلدی
ولادت و نسبی ولادت سیکیز یوز ایل بیک پیش ته ایدی سلطان ابو سعید میرزا نینگ

نخت

تخت الغان يېلى ايدى وسلطان ابوسعيد ميرزانينك اوغلان لاريدين باريسيدىن
اولوغ ايدى اناسى اورده بوغاترخانينك قىزى درويش محمد ترخان نينك
ايكچىسى ايدى ميرزانينك اعتبارلىق خاتون ايدى شگل وشايلى
بلند بويلوق قونقار سقاللىق قزىل يوزلوك تنبل كيشى ايدى سقالى ايكاكى دا
ايدى ايكي ينگلى دا سقال يوق ايدى خوش محاوره كيشى ايدى دستارنى اول
زمان دستورى بيله چهار پچ چيرماب علاقەسىنى ايلكاراك قاشى نينك اوستىكا
قويار ايدى اخلاق واطواري حنفى مذهب ايدى پاكيزه اعتقاد كيشى ايدى
پيش وقت نمازنى ترك قىلماس ايدى شرب محل لاريدا هم نماز ترك بولس
ايدى حضرت خواجه عبيدالله قه ارادق بار ايدى حضرت خواجه مربي ومقوى
ايدىلار بسيار مودب بار ايدى على الخصوص خواجه صحبتى دا دىرلار كيم
هر كيز خواجه مجلسى دا تيزى تيزىكا ياونتكلى ايماستور بير نوبت حضرت خواجه
صحبتى دا برخلاف عادت اياغىنى ياونتكاب اولتور وبتور ميرزا قوبقاندين سونك
حضرت خواجه بويور وبتورلار كيم ميرزا اولتورغان يرنى باقتىلار بير سونكاك
بار ايگندور هيچ نمرسه اوقوغان ايماس ايدى عامى ايدى باوجود كيم شهردا
اولغايب ايدى ترك ساده ايدى طبع دين بهرهسى يوق ايدى عادل كيشى
ايدى حضرت خواجه نينك هم اياغلارى ارادا ايدى اكثر مهمات شرع طريقى
بيله فيصل تابار ايدى عهد وقوليفه راست ودرست ايدى هر كيز اندىن خلاف
ظاهر بولمادى شجاعتى بار ايدى اگرچه هيچ انداق بولمادى كيم اوزى نينك
ايلكى ايش كا ييتيمس بولغاي ولى دىرلار كيم بعضى معركه لاردا اندىن اثر شجاعت
ظاهر بولور ايگندور اوقنى بسيار بخشى انار ايدى ايلباسون كا اوقى وتيركزى
اكثر تيكار ايدى قبانى ميدانى نينك اول باشى باشيدىن كيريب اكثر
لورار ايدى آخرلار تنبل بولغان لاريدا قيرغاول وبودنه فى اتىب كم بازار ايدى
قوشچى كيشى ايدى قوش غلبه سالور ايدى بخشى سالور ايدى اولوغ ييك

میرزادین سونك آنچه قوشچی پادشاه یوق ایردی کوب حباسی بارایدی
 دیرلار کیم خلوتلاردا محرمدا ایچکیلاردین هم ایاغینی پیارایدی گاهی که
 ایچکولوک کا نوشار ایدی بیکرمه اوتوزکون پیایی ایچار ایدی گاهی کیم
 چاغردین چیتار ایدی ینه بیکرمه اوتوزکون ایچماس ایدی بیر اولتورغلان
 بیله مجلسدا گاهی بیر کچه کوندوز اولتور ور ایدی یخشی ایچار ایدی چاغر
 ایچماس کونلاری نشطی کذر ایدی طبیعتی غه امساک غالب ایدی کم سخن
 آدمی کیشی ایردی اختیاری بیکلاری ایلیکیدا ایدی مصافلاری تورث مصاف
 اوروشتی اول شیخ جمال ارغون بیک اینی سی نعمت ارغون بیله زامین
 نواهی سیدا اقرار توزیدا غالب بولدی ینه بیر مرتبه عمر شیخ میرزا بیله
 خواصته هم غالب بولدی ینه بیر مرتبه تاشکند نواهی سیدا چیر سوی نینك
 یقاسیدا سلطان محمود خان بیله اگرچه مصاف یوق ایدی مغولنینك
 چاقونچی سی دین پیرین ایکی چریک نینك کیینیدین کیلیب پرتلغه ایلیك
 قویغان ایدی مونجه قالین چریک اوروش یوق تلاش یوق پیری پیریکا
 باقمای بوزولدیلار کوبراک چریک ایلی چیر سوی دا غرق بولدیلار ینه
 بیر مرتبه حیدر کوکلتاش بیله یاریلاق نینك نواهی سیدا غالب بولدی
 ولایتی سرقند وبخارا ایدی کیم اتاسی پیریب ایدی شیخ جمالنی عبدالقدوس
 اولتورکاندین سونك تاشکند وشاهرخیه وسیرامنی آلب ایدی نیچه محل
 تصرفیدا ایدی سونکرا تاشکند بیله سیرامنی اینی سی عمر شیخ میرزاغه
 پیریب ایدی خجند واورا تیبهنی هم نیچه محل سلطان احمد میرزاغه پیریب
 ایدی اولادی ایکی اوغلی بولوب ایدی کچیك لبکیدا قالمادی بیش قیزی بار
 ایدی تورنی قونوق بیکیم دین ایدی باریدین اولوغ رابعه سلطان بیکیم ایدی
 قراکوز بیکیم دیرلار ایدی سلطان محمود خانغه اوز حیاتی دا چیتاریب ایدی
 خاندین بیر اوغلی بولوب ایدی بابا خان اتلیق خبلی مقبول اوغلان ایدی
 اوزبك لار

اوزبك لار خانى خجندته شهيد قىلغاندا انى وینه بیر نیچه انداق
 نارسىدى ضایع قىلدیلار سلطان محمود خان نىنك واقعه سیدین سونك
 جانى بيك سلطان آلدى ايکینچى قىزى صالحه سلطان بيکیم ایدى آق
 بيکیم دیرلار ایدى سلطان احمد میرزادین سونکرا سلطان محمود میرزا
 طویلار قىلب اولوغ اوغلى سلطان مسعود میرزاغه آلدى سونکرا شاه
 بيکیم مهر نکر خانیم یيله کاشغرغه نوشتى اوچونچى قىز عایشه سلطان
 بيکیم ایدى بیش یاشیدا سرقندقه کیلکاندا مینکا قولوب ایدیلار
 سونکرا قزاق لىق لاردا خجند کیلدى آندا الیب ایدیم سرقندى ايکینچى
 نوبت الغاندا بیرکته قىز بولوب ایدى نیچه کوندین سونك تینکرى رحمتىغه
 باردى تاشکند بوزوغلومغیدین بورونراق ايکچى سى نىنك انکىزى یيله
 مین دین چىقتى نورتونچى قىزى سلطان بيکیم ایدى سلطان على میرزا آلیب
 ایدى اندین سونك تیمور سلطان آلیب ایدى اندین سونکرا مودى سلطان
 آلیب ایدى باریدین کچىک قىزى معصومه سلطان بيکیم ایدى اناسى ارغون دین
 سلطان ارغون نىنك برادرزاده سى حبیبه سلطان بيکیم ایدى مین خراسان
 بارغاندا کوروب خوشلاب نیلاب کابلغه کیلتوروب آلدىم بیر قىز بولدى
 اوشال فرصتته لوق زاجه زحمتى یيله تینکرى تعالى رحمتىغه باردى قىز یغه
 اناسى نىنك آتى اوق قوبولدى خواتین و سرارى سلطان ابو سعید میرزا
 قولغان مهر نکر خانیم ایدى بونس خان نىنك اولوغ قىزى مینىنك انام نىنك
 توقغان ايکچى سى ایدى بنه بیر ترخان لاریدین ایدى ترخان بيکیم دیرلار
 ایردى (بنه بیر قوتوق بيکیم ایدى) اوشبو ترخان بيکیم نىنك کوکلتاشى
 ایدى سلطان احمد میرزا عاشق لىق لار یيله آلیب ایدى اسروکوب سبوکلوک
 ایدى کوب مسلط ایدى چاغر ایچار ایدى انىنك تریک لیکیدا سلطان احمد
 میرزا اوزکا حرمغه بارمايى ایدى آخر اولتوردى وبدنام لیغیدین خلاص

بولدى ىنە بىر خانزاده بېكىم ايدى ترمذ خانزاده بېكىم لارىدىن ايدى مېن
 سىر قند بېش ياشىمدا بارغاندا سلطان احمد ميرزا قاشىغه كىلگەندا اوشال
 فرصتە ئايب ايدى ھنوز يوز ياپوغي بار ايدى تركانە رسم بىلە مېنكا
 بوپوردىلار مېن يوزونى آچتىم ىنە بىز احمد حاجى بىك نىنك قىز نېرەسى
 ايدى لطيفە بېكىم آتلىق ميرزادىن سونك ھىزە سلطان آيب ايدى ھىزە
 سلطان دىن اوچ اوغول بولوب ايدى مېن ھىزە سلطان وتىمور سلطان باشلىق
 سلطان لارنى باسىب ھىزارنى آغاندا بوسلطان زاده لارىغە نېچە سلطان زاده لار
 توشوب ايدى بارىنى ازاد قىلدىم ىنە بىر ھىببە سلطان بېكىم ايدى سلطان
 ارغون نىنك برادرزادەسى ايدى امراسى جانى بىك دولداى ايدى سلطان
 ملك كاشغرى نىنك اينىسى ايدى سلطان ابوسعيد ميرزا سىر قند ھىكومتىنى
 سلطان احمد ميرزانىنك ايشىكى نىنك اختيارىنى مونكا يىرىب ايدى يىرگاندا
 مونى ايشىك اقا قىلىب ايدى غرىب اخلاق واطوارلىق كىشى اىكاندرا ندىن
 خېلى غرىب روايتلار قىلورلار اول جملەدىن بىرى بودور كېم سىر قند ھاكىمى
 اىكاندا اوزبك دىن اياچى كىلور اوزبك اولوسى دا بو اياچى زورغە مشهور
 اىكاندور اوزبك زور كىشىنى بوكە دىر ابرمىش جانى بىك دىركىم بوكە موسىن
 بوكە بولسانك كىل كورشالىنك بو اياچى ھرنىبە مضايقە قىلور قويباس
 كوراشورلار جانى بىك يىقار مردانە كىشى ايردى ىنە بىر احمد حاجى بىك
 ايدى سلطان ملك كاشغرى نىنك اوغلى ايدى ھرى ھىكومتىنى سلطان ابوسعيد
 ميرزا نېچە محل مونكا يىرىب ايدى اباغاسى جانى بىك اولكاندىن سونك
 انىنك موجه سىنى يىرىب سىر قندقە يىباردى خوش طبع ومردانە كىشى ايدى
 وفايى تخلص قىلور ايدى صاحب ديوان ايردى شىرى بان ايباس ايدى
 بو بيت انىنك دور كېم

مستم اي محسب امروز من دست بدار * احتسام بكن آن روزكه ياي هشيار

مير عليشير

میر علیشیر نوایی هریدین سرقند کیلکن فرصت لار احمد حاجی بیك بیله بولور ایدی سلطان حسین میرزا پادشاه بولغاندین سونك هرى كا كېلدى اسرو اولوغ رعایت تابتی احمد حاجی بیك بخشى تیچاق لار ساغلاب بخشى مینار ایدی تیچاق لار اکثر خانه زادی ایدی اگرچه مردانه کیشی ایدی سردارلیقى مردانه لیقى دېك ایلماس ایدی بی پروا کیشی ایدی ایش کوچی نی نوکر سودری سروسامان قیلور ایدی بایسنغر میرزا سلطان علی میرزا بیله بخارادا اوروشوب مغلوب بولغاندا ایلېك كا نوشتی درویش محمد ترخان نینك قانی نینك تهمتی بیله بی عزتانه اولتوردیلار بینه بیر درویش محمد ترخان ایدی اوردوبوغا ترخان نینك اوغلی سلطان احمد میرزا سلطان محمود میرزانینك توقغان طغایی سی ایدی میرزا قاشیدا بارچه بیك لاردین اولوغ راق بولدی مسلمان کیشی ایدی آدمی و درویش وش کیشی ایدی همیشه مصحف و کتاب مطالعه قیلور ایدی شطرنج بسیار اوینار ایدی بخشى اوینار ایدی قوش علمی نی خوب بیلور ایدی قوش نی خوب سالور ایدی آخر بایسنغر میرزا بیله سلطان علی میرزانینك غوغاسیدا اولوغ زمانیدا بدنام لیق بیله اولدی ینه بیر عبد العلی ترخان ایدی درویش محمد ترخان غه باووق اوروق ایدی سینکلی سی هم موند ایدی باقی ترخان نینك اناسی بولغای اگرچه درویش محمد ترخان توره وموجه بیله موندین اولوغ ایدی ولی بوفرعون ای کوزکا ایلماس ایدی بخارا حکومتی نیچه ییل موند ایدی نوکری اوچ مینککا ییتیب ایدی نوکری بخشى شفقت بیله ساغلار ایدی بخشش و بیریش و دیوان و دسنگاه و شلان و مجلس پادشاهانه ایردی ضابط و ظالم و فاسق و مدمنغ کیشی ایدی شیبانی خان نی اگرچه نوکری ایلماس ایدی ولی نیچه محل مونینك بیله بولور ایدی کیچېك کریم سلطان لار خود اکثر نوکری بولوب ایدیلار شیبانی خان نینك مونجه ترقی ناباغی غه ومونجه قدیسی خانزاده لار نی بوزولماقی غه عبد العلی ترخان سبب

بولدى يەنە بىر سىد يوسف اغلاچى ابدى اولوغ اناسى مغول دىن كىلگندور
 اناسىنى اولوغ بىك ميرزا رعايت قىلىپ ابدى راي وندىرى خىلى بخشى
 ابدى مردانه لىغى هم بار ابدى بخشى قوبوزنى چالور ابدى مېن اول كابلغە
 كىلگندا مېنىڭ قاشىدا ابدى اولوغ رعايت قىلىپ ابدىم فى الواقع رعايت
 ارزندەسى هم بار ابدى اول يىل هندوستان عزىتى يىلە آنلانغاندا سىد
 يوسف بىكنى كابلدا قويوب ابدىم اوشال فرصتە تىنكرى رحمتى غە باردى
 يەنە بىر درويش بىك ابدى تىمور بىك رعايت قىلغان ايكو تىمور بىك نىڭ
 نسلى دىن ابدى حضرت خواجه عبدالله قە ارادتى بار ابدى موسىقى على دىن
 باخىر ابدى ساز هم چالور ابدى طبع نظى بار ابدى سلطان احمد ميرزا
 چىر سويى بقاسىدا شكست تابقاندا چىر سويى غە باتىپ اولدى يەنە بىر
 محمد مزىد ترخان ابدى درويش محمد ترخان نىڭ توققان اينىسى ابدى
 نىچە يىل تركستان حاكىمى ابدى شىباني خان تركستانى موندىن آلدى راي
 وندىرى بخشى ابدى بى باك وفاسق ابدى سىرقندى ايكىنچى نوبت
 واچونچى نوبت آلماندا مېنىڭ قاشىغە كىلىپ ابدى مېن داغى بخشى
 رعايت قىلىپ ابدىم كول ملك اوروشىدا اولدى يەنە بىر باقى ترخان ابدى
 عبدالعلى ترخان نىڭ اوغلى سلطان احمد ميرزانىڭ عزادەسى ابدى
 اناسىدىن سونكرا بخارانى مونكا پىرىپ ابدى لار سلطان على ميرزا زمانىدا
 كوب اولغا يىپ ابدى نوكرى بىش التى مېنىڭ كايىتېپ ابدى سلطان على
 ميرزاغە خىلى مطيع ومنقاد ايماس ابدى شىباني خان يىلە قلغە دىوسىدا
 اوروشوب باستوردى لوشال باسقان يىلە شىباني خان بارىپ بخارانى آلدى
 قوش قە كوب مىلى بار ابدى دىرلار كىم يىتى يوز قوشى بار ايكاندور انداق
 اخلاق واطواري يوق ابدى كىم دىسە بولغاي ميرزادەلىق تە دولت تە
 اولغا يىپ ابدى اناسى شىباني خان غە قىلغان بخشى لىق لار نىڭ مقابلە سىدا

ھېچ نوع رعایت و شفقت قىلمادى خوارلىق و زارلىق بىلە اخسى ولايتىدا
 عالم دىن باردى بىنە بىر سلطان حسين ارغون ايدى نېچە محل فراكول حكومتى
 اندا لوچون سلطان حسين فراكولى غە مشهور ايدى راي و تدبيرى خيلى
 بخشى ايدى مېنىنك قاشىدا ھم خيلى بولوب ايدى بىنە بىر قل محمد بغدادى
 ايدى قوچىن ايدى مردانەلىقى ھم بار ايگندور بىنە بىر عبد الکریم اشرف
 ايدى اوبغور ايدى سلطان احمد ميرزا قاشىدا ايشىك اقا ايدى سغى و مردانە
 كيشى ايدى سلطان احمد ميرزا واقەسىدىن سونك يىك لار اتفاق قىلىپ
 تاغ يولى بىلە سلطان محمود ميرزا غە كيشى چاپتور و ب تىلادىلار سلطان ابوسعید
 ميرزانىنك اغاسى منوجهر ميرزانىنك اوغلى ملك محمد ميرزا سلطنت
 دغدغەسى بىلە بىر نېچە لوند و اوياش نى اوزىكە قوشوب اورودىن ايرىلدى
 سىرقندقە كىلىپ ھېچ ايش ھم قىلمادى اوزىنىنك وىنە بىر نېچە يىكناھ
 پادشاه زادەلارنىنك اولما كىكا سبب بولدى سلطان محمود ميرزا غە بوغبر
 يىتكاج اوق بى توقف سىرقندكا كىلىپ بى زىمەت و بى مشقت تىخت قە اولتوردى
 سلطان محمود ميرزانىنك نېچە ايشلار بىدىن وضع و شريف و سپاھى و رعيت
 متفرق و كرىزلن بولدىلار اول بو كىم مذکور بولغان ملك محمد ميرزانى كىم
 ئىنىنك ابا غاسى نىنك اوغلى و اوزىنىنك كىاوى ايدى بىنە ئورت ميرزانى
 كوك سىرايغە چىقار بىپ شەيد قىلدى بولارنىنك بعضى سىغە خود پادشاهلىق
 ھم تىكىماس ايدى بو دغدغەلىق ھم اصلا يوق ايدى اگرچە ملك محمد
 ميرزادە اندك كىناھى بار ايدى اوركالاردا خود ھېچ نوع جرم و خطاسى يوق
 ايدى بىنە بىر بو كىم اگرچە ضبط و توزوكى خيلى بخشى ايدى عادلانە شعار
 ايدى سياق علمى نى ھم بىلور ايدى ولى طبعى ظلم و فسق قە مايىل ايدى
 سىرقندقە كىركاج اوركاچە ترتيب و نسق و خرچ بنىاد قىلە باشلايدى حضرت
 خواجه عبد الله نىنك متعلق لارىغە كىم بورون خرچ و تىمىل لار دة كوب فقير

وسکین الارنینک حمایتی بیلہ ظلم و تعدی دین خلاص بولورلار ایدی فی جای
اول کیم الارغه مونداق نکلیق لاری بولغای کوب تعدی و تشدد قیلا باشلادی
بلکه بو تعدی و تشدد خواجه نینک اولادیغه داغی سرایت قیلدی ینه بیر بو کیم
نیچوک کیم اوزی ظالم و فاسق ایدی بیک و بیگلار نوکر و سودری تمام ظالم
و فاسق ایدیلار حصار ایللی علی الخصوص خسرو شاهقه تعلق اییل همیشه شرب
و زناغه مشغول ایدیلار بو مرتبه دا کیم خسرو شاه نینک نوکرلاری دین بیر او بیر
کیشی نینک خاتونیننی تارتیب ایلنار بو خاتون نینک ایری خسرو شاهغه
کیلیب داد خواهلیق قیلور جواب بیرور کیم نیچه ییل بو خاتون سینینک بیلہ
ایدی نیچه کون انینک بیلہ بولسون ینه بیر بو کیم شهر و بازار ی بلکه ترک
و سپاهی نینک امرد اوغلانلارینی جهره قیلور قورقوچی دین اویدین چیقماس
ایدیلار سرقتند اهلی کیم بیکرمه بیش ییل سلطان احمد میرزانینک زمانیدا
رفاهیت و فراغت بیلہ اونکار یب ایدیلار اکثر معامله حضرت خواجه جهتی دین
عدل و شرع طریقه سی بیلہ ایدی بونوع ظلم و فسق دین بجان و دل آزرده
ورنجیده بولدیلار وضع و شریف فقیر و مسکین نفرین و دعای بدیغه آغز
آچیب قول کوناردیلار

حذرکن زدرد درونهای ریش * که ریش درون عاقبت سر کند
بهم بر مزن ناتوانی دلی * که آهی جهانی بهم برزند
لاجرم ظلم و فسق نینک شامتی دین سرقدته بیش آلتی آی بیش حکومت قیلما دی

وقایع سنه تسعمائة

مینکا سلطان محمود میرزادین عبدالقدوس بیک اتلیق ایچی کیلدی اولوغ
اوغلی سلطان مسعود میرزاغه اغاسی سلطان احمد میرزانینک آق بیکیم
اتلیق ایکینچی قیزینی طوی و آیین بیلہ آلفان ساجیقنی کیلتوردی آلتون دین

و کوشدین

وڪوشدين بادام وبسته لار قليب ايديلار بوکيلکن اياچي نينڪ حسن يعقوب قه
 اوروق لوغي بار ايکاندور حسن يعقوب نى وعده لار بيله ميرزاغه باقتورغالى
 کيلکن دور نرم جواب اينيب بلکه اول سارى بولغان ديك قليب اياچي کا
 رخصت بيردى بيش آلنى آي دين سونک حسن يعقوب نينڪ مزاجى منحرف
 بولوب مينينک ياوغوم داغى کيشى قرا بيله اوروشه کيرشتى ايشى مونکا
 ييتكوردى کيم مينکا رخصت بيريب جهانکير ميرزاني پادشاه قيلغاي حسن
 يعقوب نينک اختلاطى ساير امرا وسپاهى بيله بخشى ابماس ايدى بوکريدن
 جارى ايل واقف بولوب ايديلار خواجه قاضى وقاسم قوچين وعلی دوست طغايى
 واوزون حسن وينه بعضى دولتخواه لار مينينک اولوغ انام ايسان دولت
 بيکيم نينک قاشيدا ييغليب سوزنى بويرکا قويديلار کيم حسن يعقوب نى معزول
 قليب فتنه سيغه تسکين بيريلکى خانون اراسيدا راي وتديردا مينينک اولوغ
 انام ايسان دولت بيکيم چه کم بولغاي ايدى بسيار عاقله ومدبره ايدى کوب راک
 ايش کوچ الازينک مشورتى بيله بولور ايدى حسن يعقوب ارکا ايدى
 مينينک انام اولوغ انام ايسان دولت بيکيم تاش قورغاندا چيقاردا ايديلار
 هو عزيمت بيله اتلانيب ارکا متوجه بولديم حسن يعقوب قوش قه اتلانغان
 ايکاندور خبر تاييب اوشاندين اوق سمرقند سارى متوجه بولدى انينک
 بيله بار کيشى بار ييک لارنى نوشورولدى بولغان ييک لار محمد باقر ييک
 ايدى سلطان محمود دولداى سلطان محمد دولداى نينک اناسى ايدى ينه بعضى لار
 هم بار ايدى بعضى سيغه سمرقند سارى رخصت بيريلدى ايشيک اختياري
 واندجان حکومتى قاسم قوچين غه قرار تاپنى حسن يعقوب کيم سمرقند عزيمتى
 بيله کند بادام غه چه باريب ايدى نيچه کوندين سونک انديشه فاسد بيله اخسى
 عزيمتى قليب خوقان اور چين نواحى سيغه کيلدى خبر تاييب بعضى ييک لار
 بيله ييکيت لارنى انينک اوستيکا ايلغار پيباردوک ايلغار ييک لارى اوزلار بدين

ایکلر اړاځ بیر پاڼ بیکت لارنی قراول بیبار دیلار حسن یعقوب خبر نایب کیچه
 بیله قراول بیبارغان بیکت لارنیک اوستیکا بوروب اویونکری قابساب شیه
 قویارلار قرانغو کیچه دا اوزایلی نینک اوقی اوق حسن یعقوب غه نیکر قاچار یغه
 نیکب قاچار دین بورون راق اوز عملی غه کرتار بولدی

چوبد کردی مباحش ایمین زآفات * که واجب شد طبیعت را مکافات
 اوشبو ییل شبهه لیق طعام دین پرهیز قیله باشلادیم بیچاتی وقاشتی و دستار
 خانقچه احتیاط قیلور ایدیم تعجد هم کم راق ترک بولور ایدی ربیع الآخر
 آبی دا سلطان محمود میرزاغه قوی عارضه یوز لایب آلتی کوندا عالم دین
 کیچنی قبرق اوج یاشار ایدی ولادت ونسبی سیکیز یوز ایلیک ییتی دا ایدی
 سلطان محمود ابو سعید میرزانینک اوچونچی اوغلی ایدی سلطان احمد میرزا
 بیله بیر توقان ایدی شکل و شبایلی پست بویلوک برمه سقالیق تنبل
 سخن سزاق کیشی ایدی اخلاق و اطواری یخشی ایدی سیاق علمینی خوب
 بیلور ایدی نمازی ترک قبله اس ایدی توزوک وضطی بسیار یخشی ایدی
 ولایتی دین بیردرم و بیر دینار انینک بیوقوفی خرج بولاس ایدی نوکری نینک
 علوفه سی اصلا منکسر بولاس ایدی مجلس و بخشش و شلان و دیوان بسیار یخشی
 ایدی بارچه سی قاعده و توزوکی بیله ایدی هر نوع ترتیب و نسقی کیم قویوب
 ایدی سپاهی و رعیت اصلا اندین تجاوز قبله اس ایدی اندین بورون قوشقه
 خیلی قانرار ایکنندور سونکر الار بهلم آونی قالین آلار ایدی ظلم و فسق قه
 کوب مشغول ایدی متصل چاغر ایچار ایدی جهره قالین ساخلار ایدی قلم رویدا
 چیرای لبق اورد و جوان اوغلان بولسه هر نوع بیله کیلتوروب جهره قیلور
 ایدی بیک لاری نینک اوغلان لارینی و کوکلتاش لارنی جهره قیلوب ایدی بلکه
 اوزی نینک کوکلتاشی دین توقانغه داغی بو خد متنی بویوروب ایدی بو شوم
 فعل انینک زمانیدا انداق شایع ایدی کیم جهره سیز کیشی اصلا یوق ایدی

جهره

جهره ساخلاماق لېقىنى هنر بېلور ايدى جهره ساخلاماس لېقىنى عيب قېلور
 ايدى ظلم وفسق نېنىك شامنى دېن اوغلان لارى تمام جوانىرك بولدىلار طبع
 نظمى بار ايدى ديوان تركيب قېلىب ايدى ولى شىرى بىسار پست و بېمزه
 ايدى انداق شعر ايتقاندىن ايتقان بخشى راق دور بد اعتقاد كېشى ايدى
 حضرت خواجه عبيدالله قه استخفاف قېلور ايدى يوراك سىز كېشى ايدى
 حياسى كم راق ايدى بىر نېچه مستخره و بى باك تېكراسىدا بار ايدى ديوان
 باشىدا و خلايق قاشىدا زشت و شنيع حركت لار قېلور ايدى بد كلام ايدى
 ينه سوزنى فى الحال انكلا بولاس ايدى مصاف لارى ايكي قاتله مصاف اوروشنى
 هر ايكي قاتله سلطان حسين ميرزا بيله بىر مرتبه استرابادته مغلوب بولدى
 ينه بىر قاتله اندخود نواخى سىدا چكمن دېكن بردا هم مغلوب بولدى ايكي
 قاتله بدخشان نېنىك جنوب جانبى كافرستانغه باريب غزات قىلدى بو جهت دېن
 فرامېنى نېنىك طغراسىدا سلطان محمود غازى بيتىرلار ايدى ولايتى سلطان ابوسعيد
 ميرزا استرابادنى بىرىب ايدى عراق واقعه سىدا خراسانغه كېلدى اول
 فرصت قنبر على بېك حصار حاكى ايدى سلطان ابوسعيد ميرزانىنىك حكى
 بيله هندوستان چرىكىنى چرىكلا ب عراق قه ميرزانىنىك سونكى چه بارادور ايدى
 سلطان محمود ميرزاغه ماحق بولدى سلطان حسين ميرزانىنىك قاشيغه كېلدى
 آواز سېنى ايشىتكاج خراسان اېلى هجوم قېلىب سلطان محمود ميرزاني خراسان دېن
 چىقاردىلار سىر قنبرغه سلطان احمد ميرزانىنىك قاشيغه كېلدى نېچه آبدىن
 سونك احمد مشتاق باشليغ سىددىر و خسرو شاه و ينه بعضى بېكىت لار سلطان
 محمود ميرزاني آلب قاجىب حصارغه قنبر على بېك قاشيغه كېلدىلار اندىن
 بىرى قهقه بيله كوھتن تاغى نېنىك جنوبى طرفىداغى ولايات مثل ترمذ و جغانيان
 و حصار و ختلان و قندوز و بدخشان هندوكش تاغيغه چه سلطان محمود ميرزانىنىك
 نصر فېدا ايدى اغاسى سلطان احمد ميرزا اولكاندىن سونك ولاياتى دافى

مونينك نصرفيدا بولدى اولادى بيش اوغول اون بير قيز ايدى بارى
 اوغلانلار يدين اولوغ سلطان مسعود ميرزا ايدى اناسى ميربزرک ترمى نينك
 قيزى (خانزاده بيکيم ايدى) بنه بير اوغول بابسغفر ميرزا ايدى اناسى پشه
 بيکيم ايدى بنه بير اوغلى سلطان على ميرزا ايدى اناسى زهره بيکى اغا
 ايدى غومه ايدى بنه بير اوغول سلطان حسين ميرزا ايدى اناسى خانزاده
 بيکيم ميربزرک نينك نبیرهسى ايدى ميرزا حبانى دا اون اوچ ياشيدا تينکرى
 رحمتى غه باردى بنه بير اوغول سلطان ويس ميرزا ايدى اناسى يونس
 خان نينك قيزى ايدى مينينك انام نينك سينگلى سلطان نگر خانيم ايدى
 بونورت ميرزاننك حالانى بوتاريخ دا ييل وقايعى دا مذکور بولغوسيدور اوچ
 قيز بابسغفر ميرزا بيله توققان ايدى اولوغ راغى نى سلطان محمود ميرزا اباغهسى
 منوجهر ميرزانينك اوغلى ملك محمد ميرزا غه چيقارب ايدى بنه بيش قيز
 ميربزرک نينك نبیرهسى خان زاده بيکيم دين ايدى اولوغى نى سلطان محمود
 ميرزادين سونکرا ابابکر کاشغرى غه بيردیلار ايکينچى قيز کيم بيکيه بيکيم
 ايدى سلطان حسين ميرزا حصارنى محاصره قيلغاندا حيدر ميرزا اتليف اوغلى غه
 کيم سلطان ابوسعيد ميرزانينك قيزى پاينک سلطان بيکيم دين توققان دور
 آلب ياراشيب حصار نينك اوستيدين قوتى اوچونچى قيز آق بيکيم ايدى
 تورنوچى قيزى آى بيکيم ايدى سلطان حسين ميرزا قندوز اوستيگا کيلگاندا
 عمر شيخ ميرزا اوغلى جهانکير ميرزانى اندجان چريکى بيله کومک ييبارگاندا
 جهانکير ميرزا غه نامزد بولوب ايدى تاريخ توقوز بوز اون دا کيم آمودرياسى
 يقاسيدا باقى جفانيانى مينکا کيليب ملازمت قيلدى بو بيکيم لار انالارى بيله
 ترمذنه ايدیلار بولار هم باقى جفانيانى کوچى بيله کيليب قوشولدى لار
 کاهردقه کيلگاندا جهانکير ميرزا آلدى بيرکنه قيز بولدى بو تاريخ دا اولوغ
 اناسى خانزاده بيکيم بيله بدخشان ولايتى دا دور بيشينچى قيز زينب سلطان بيکيم

ايدى

ایدی کابلنی آغاندا انام قتلک نکار خانیم نینک سعی بیلہ آلدیم خبلی
 سزاوارلیق بولادی ایکی اوج ییلدین سونک آبلہ زحمتی بیلہ عالم دین باردی ینہ
 بیر قیز مخدوم سلطان بیکیم ایدی سلطان علی میرزانینک بیر نوقغان
 ایکلچی سی ایدی حالا بد خشان ولایتی دا دور وینه ایکی قیز غوغمچی دین
 بولوب ایدی بیرینینک آتی رجب سلطان ینہ بیرینینک آتی محب سلطان دور
 خواتین و سراری اولوغ خانونی میربزرکنینک قیزی ایدی آتی خانزاده بیکیم
 ایدی میرزا بسیار سور ایدی سلطان مسعود میرزانینک اناسی ایدی اول
 اولکلندین سونکرا میرزا بسیار تعزیت توتقان دور اندین سونک میربزرکنینک
 نبیره سی بو خانزاده بیکیم نینک برادر زاده سی فی آلدی آتی هم خانزاده بیکیم دیرلار
 میس قیز و بیر اوغلی نینک اناسی ایدی ینہ بیر پشه بیکیم ایدی قراقویلوک
 بهارلو ایماغی ترکمان بیگلاری دین علیشیر بیکنینک قیزی ایدی جهان شاه
 میرزا بارانی قرا قویلق نینک اوغلی محمد میرزا آلب ایدی اذربایجان
 و عراقنی بوجهان شاه اولادی دین آق قویلوک اوزون حسن الغاندا علیشیر
 بیکنینک اوغلانلاری تورکیش مینک اویلوک قرا قویلوک ترکمانلار
 بیلہ سلطان ابوسعید میرزا ملازمتی غه کیلیب ایدیلار سلطان ابوسعید میرزا
 شکست تابغاندا بو ولایت لار غه نوشتی لار سلطان محمود میرزا سرقند دین
 حصار کیلکاندا سلطان محمود میرزا ملازمتی غه کیلدیلار بوشه بیکیم فی میرزا
 اول محمدا الیب ایدی بیر اوغول اوج قیزی نینک اناسی ایدی ینہ بیر
 سلطان نکار حانیم ایدی نسبی خانلار وقایعیدا مشروح و مذکور بولوبتور
 غومه و غوغمچی سی خبلی بار ایدی اما معتبر غومه سی زهره بیکی اغا ایدی
 اوز بک دین ایدی سلطان ابوسعید میرزانینک تریکلکیکی دایبکیک لیکیدا آلب
 ایدی بیر اوغول و بیر قیزی نینک اناسی ایدی و غوغمچی خبلی بار ایدی
 ایکی سیدین ایکی قیز بولوب ایدی کیم مذکور بولدی امراسی خسرو شاه

ایدی نرکستان لیک قیچاق لاریدین ایدی کچیك لیکیدا نرخان بیك لاریکا
 باوق خدمت قیلور ایدی بلکه جهره ایدی اندین سونك مزید بیك ارغون غه
 نوکر بولدی فی الجمله رعایت قیلیب ایدی عراق بوزوغلوغیدا سلطان محمود
 میرزاغه قوشولوب یولدا کیلوردا شایسته خدمت قیلغان اوچون سلطان محمود
 میرزا رعایت قیلیب ایدی سونکرالار اسروکوب اولغاییب ایدی سلطان محمود
 میرزانینک زمانیدا اوق نوکری بیش آلتی مینک کاییتیب ایدی آمودریاسیدین
 هندوکش تاغیغه چه ولایت بدخشان تمام مونکا تعلق ایدی دردست یر ایدی
 شلانی وسخاوتی بخشی ایدی باوجود ترک لوق محکم پیدا کنده ایدی نیچوگ
 کیم پیدا قیلور ایدی بخشی هم خرج قیلور ایدی سلطان محمود میرزادین
 سونك اوغلان لارینینک زمانیدا خود اسروکوب اولغاییب ایدی نوکری پیکر مه
 مینکا یاوغلاشوب ایدی اگر چه نماز قیلور ایدی وطعامدا پرهیز قیلور ایدی
 ولی تیره وفاسق وی فهم وکودن وییوفا و حرام نیک کیشی ایدی بیش کون
 اوتار دنیا اوچون بیر اوزی اسراغان ولی نعمت زاده سینى کور قیلدی ینه
 بیرینی اولتوردی نینکری تعالی قاشیدا عاصی وخلق آلدیدا مردود بولوب دور
 داغی قیامت کاچه لعنت ونفرین سزاواری بولدی بو اوتار دنیا اوچون مونداق
 یمان ایش لار قیلدی مونداق بسیار معبور ولایت ومونچه قالین یراق لیک نوکر
 بیله بیر ماکیان بیله تونوشادی بوتاریخدا ذکرى کیلکوسیدورینه بیر
 محمد ایچی بوغه ایدی قوچین ایدی باغ ایشیکیدا هزاره اوروشیدا سلطان
 ابوسعید میرزا آلدیدا دعوی بیله مشت تیکوروب تور مردانه کیشی ایدی
 میرزاغه دایم ملازمت قیلور ایدی میرزا رایى بیله عمل قیلور ایدی سلطان
 حسین میرزا قندوزنى قاباغاندا خسرو شاهنینک بغضی غه از کیشی بیله
 یراغ سینر چیقیب شبخون قیلدی ایش هم قیلا الهادی انداق قالین چریک کا
 فی ایش قیلا لغای ایدی سونکی چه قاوغونچی باردی اوزین دریاغه سالدی

غرق

غرق بولدى يەنە بىر ابوب ايدى سلطان ابوسعيد ميرزا قاشىدا خراسان
 جەره جركاسى دا خدمت قىلور ايدى مردانه كىشى ايدى بايسنغر ميرزانىڭ
 بىك اتكەسى ايدى يىماك وكيماككا حرفە بىلە ايدى هزال وخراف ايدى
 سلطان محمود ميرزا يىحيا دىب خطاب قىلور ايدى يەنە ولى ايدى خسروشاھنىڭ
 توققان اپنىسى ايدى نوكرنى يىخشى ساخلار ايدى سلطان مسعود ميرزانىڭ
 كوزىكە مېل تارتماغىغە وباسنغر ميرزانىڭ اولتورماكى كا باعث اول ايدى
 جىمىع ايلنى عىب قىلور ايدى بدزبان وفحش كوى ايدى وخود پسند وتېرە
 مغز مردك ايدى اوزىدىن اوزكا ھېچ كىشىنى ھېچ ايش تە پسند توغاس ايدى
 قندوز ولايتى دىن كىلگان ودوشى نواھى سىدا خسرو شاھنى نوكر سودرى دىن
 ايرىب رىخت بىرگان فرصت تە اول داغى اوزبكنىڭ قورقونچى دىن
 اندراب وسراب قە كىلىب ايدى اول نواھى داغى اجاتلارنى باسېب تالاب
 يىزنى دىب كابلغە كېلدىلار ولى محمد شىباني خان قاشىغە باردى سىرقند
 شەرىدا بويىغە اوردوردى يەنە بىر شېخ عبدالله برلاس ايدى شاھ سلطان
 محمودنىڭ بىر قېزى مۇندا ايدى كىم ابا بكر ميرزا بىلە سلطان محمود خاننىڭ
 خالەسى بولغاي توننى سىرىق وتار كىيار ايدى آدمى واضىل كىشى ايدى
 يەنە بىر محمود برلاس ايدى نۇندالكلىف برلاس لارىدىن ايدى سلطان ابوسعيد
 ميرزا قاشىدا ھم بىك ايدى سلطان ابوسعيد ميرزاغە عراق ولايتى مىنغر
 بولغاندا كىرمانى محمود برلاسغە بىرىپ ايدى ابا بكر ميرزاغە مزىد بىك ارغون
 وقراچوى قراقىلوق تركمان بىك لارى قوشولوب سلطان محمود ميرزانىڭ
 لوستىكا حصاردا كېلگاندا سلطان محمود ميرزا اغاسىغە سىرقندغە باردى محمود
 برلاس حصارنى بىرماي يىخشى ساخلادى شاعر ايدى ديوان ترتيب قىلىپ
 ايدى سلطان محمد ميرزانىڭ فوتىدىن سوتكرا خسروشاھ بو واقىقىنى ابلدىن
 باشوروب حزينەغە دست اندازلىق قىلدى مۇنداق خبر نىچوك باشوروقلىق

بولور فی الحال باری شهر ایلی کا خبر یابیلدی سیرقند اهلّی غه اول کون بیر اولوغ عبد ایدی سپاهی ورعبت خسرو شاه نینک اوستیکا هجوم قیلماق مقامیدا بولدیلار احمد حاجی بیک وترخان بیک لاری غوغانی. باسیب خسرو شاهنی چیقاریب حصار اوزانی لار سلطان محمود میرزانی حیاتی دا اولوغ اوغلی سلطان مسعود میرزا غه حصارنی بیریب بایسنغر میرزا غه بخارانی بیریب اوغلان لاری غه رخصت بیریب ایدی بو واقعه دا هیچ قایسی حاضر ایماس ایدی خسرو شاه نینک چیقارغاندین سونکرا سیرقند و حصار بیک لاری اتفاق بیله بخارا غه بایسنغر میرزا غه کیشی ییباردی وکیل توروب سیرقند تختی غه اولتور غوز دیلار بایسنغر میرزا پادشاه بولغاندا اون سیکیز یاشار ایدی اوشال فرصت ته سلطان محمود خان سلطان جنید برلاس نینک و سیرقند نینک بعضی اکابرینینک سوزی بیله سیرقند داعبه سی بیله چریک تارتیب کنبای نواحی سیغه کیلدی سیرقند دین هم بایسنغر میرزا قالین و کوچوم یاراغلیق چریک بیله چیقیب کنباینی نواحی سیدا مصاف اورشتی لار حیدر کوکلتاش کیم مغول چریک نینک رکن اعظمی ایدی ابراول ایدی تمام آت تین توشوب شبیه قویباق قه مشغول بولدی قالین یراق لیلی نعصب لوق سیرقند و حصار بیکیک لاری آت سالغان بیله حیدر بیک باشلیغ نوشکن لار تمام آت ایاغی نینک آستیه اوق قالدیلار مونی آلدورغان بیله اوروشا هم آلمادیلار باستوردیلار قالین مغول کشی سی قیریلدی بایسنغر میرزا اوز الیدا هم قالین کیشی نینک بوینیغه اورور ایدی (۵) چنانچه از کثرت کشتا خرکا هر چهار جا تغییر دادند در همین ایام ابراهیم سارودر خدمت پدر من بود بر تنه امیری رسیده بود از جهت کناهی مردود شد در قلعه اسفهره آمده بنام بایسنغر میرزا خطبه خواند در مقام مخالفت شد در ماه شعبان بجهت دفع فتنه اولشکر سوار شد آخر همین اسفهره رفت بجف آنروز جوانان شوخی کرده بمجرد رسیدن قلعه طرح انداخته بودند گرفتند --

- امروز

- امروز از همه بیشتر شمشیر - - - تنبل نیز بدستور محمد دوست طغایی -
 - - - در اولوس مغول رسم قدیم است که از میان مردم تنها برآمدن دشمن
 شمشیر رساندن اولوش بهادری را می دهند از آن جهت اولوش بهادری را باو داده
 است روز اول بجای پیردی آنکه من تیر تخش رسید فوٹ شد چون بی یراق جنگ
 انداخته شد بود بعض جوانان ضایع شدند و برخی زخمی گردیدند در پیش ابراهیم
 سارو تخش اندازی بود او اکثری را زخمی کرد و بعد از فتح قلعه تخش انداز مذکور در
 پیش من می بود (۴۰) محاصره مند بولدی بویورولدی کیم ایکی اوچ یردا سرکوب لار
 یاساب نقب لار سالغایلار قلعه کیرلیق اسبابی غه بیحد مشغول بولغایلار محاصره
 امتدادی قیرق کونکا تارتی آخر ابراهیم سارو عاجز بولوب خواجه مولانای
 قاضی نینگ توسطی بیله قول لوقنی اختیار قیلدی شوال آیددا قیلچ ساداغنی
 بوینیغه آسیب کیلیب ملازمت قیلپ قورغاننی تابشوردی خجند هم مدت
 مدیده ایدی کیم عمر شیخ میرزاغه باقیب ایردی چون موچه تقریب بولدی
 آنینک اوستیکا هم باریلدی خجند ایچیدا امیر مغول نینگ اناسی عبدالوهاب
 شغال ایدی مین یتکاج اوق بیضا یقه قورغاننی تابشوردی بوفرصت ته
 سلطان محمود خان شاهرخیه غه کیلیب ایدی موندین بورونراق سلطان احمد
 میرزا اندجان نواهی سیغه کیلکاندا خان هم کیلیب اخسی فی قباب ایدی
 نبچوک کیم مذکور بولدی خاطرغه یتنی کیم ارا موچه یاق بولغاندا خان انا
 اغا دورلار باریب ملازمت قیلسام اونکلن کدورت لار رفع بولسه ایراق ته
 یاقوته ایشور کورارکا یخشی بولغای دیب کیلیب شاهرخیه دین ناشقاری
 حیدر بیک سالغان باغدا خاننی ملازمت قیلدیم خان باغ نینگ اورته سیدا
 سالغان اولوغ چاردره دا اولتوزوب ایدیلار اوی دین کبرکاج اوچ بوکوندوم
 خان هم تعظیم قیلپ قویتی لار کوروشوب یانیب بوکونکندین سونک فاشلاریفه
 تېلاب قالین شفقت و مهربانلیق کورسانی لار بیر ایکی کوندین سونک

كندريك دابانى ييله اخسى واندجان سارى عزيمت قىلدیم اخسى غه يېتىپ
 انام نينك مزارىنى طواف قىلدیم اخسى دین نماز جمعه وقتى دا چىقىپ بند
 سالور بولى ييله نماز شام ييله نماز خفتن اراسى دا اندجان غه كىردیم بو بول
 كىم بند سالور بولى دور توقوز يغاچ يول دور اندجان ولايتى نينك
 صحرانىن لارىدىن بير چكر ك اىلى دور قالين ايل دور بيش آلتي مينك اويلوك
 ايل باردور فرغانه ييله كاشغر اراسى داغى تاغلاردا بولور لار آت وقوى لارى
 كوب نور اول تاغلاردا اوى اورنىغه قوناس ساخلار قوناس لارى بىبار
 بولور چون تاغلارى بيرك وىرمدنه واقع بولوبتور مال بىرماكنه راجع ابماس نورلار
 چرىكىنى قاسم بىك كا باشلاىب چكر كا يىبارىلدى كىم الاردىن مال
 آلب چرىك كانىمه تىكور كاى قاسم بىك بارىب يىكرمه مينك كا باوق قوى
 ومينك بيش يوز آت آلب چرىك اىلى كا اولاشتى چرىك چكر ك دىن يانغاندىن
 سونك اوران بيه نينك اوستىكا كىم مدت لار عمر شىخ تصرفدا ايدى ميرزا
 اولار يىلى ايلكىدىن چىقىپ ايدى بوفرصت نه باسنىر ميرزا جانى دىن اينى سى
 سلطان على ميرزا اندا ايدى عزيمت قىلدى سلطان على ميرزا خبر تايىب
 اوزى يلفوز مسىحا كو هستان لارىغه چىقىپ انكەسى شىخ ذوالنونى اوران بيه دا
 قويوب ايدى خجند دىن اوتوب ارا بولغه يىتكندا خليفه شىخ ذوالنونغه
 رسالت طريقى ييله يىبارىلدى اول بيهوش مردك جواب شافى بىرماى
 خليفه شىخ ذوالنون بولومكا بويوردى چون خواست خدا يوق ايگاندور خليفه
 خلاص بولوب يوز تومان مشقت وعذاب لار ييله ايكى اوچ كوندىن سونك
 يىاق وىلنكاچ كىلدى اوران بيه نينك نواى سىدا كىلدوك چون قىش ياوق
 بولوب ايدى ايل اشلىق تولوكىنى تمام كوتارنىب ايدىلار بوجەت لاردىن
 نىچە كوندىن سونك اندجان سارى مراجعت قىلىندى بىز يانغاندىن سونك
 خان كىشى سى اوران بيه اوستىكا يورودى اوران بيه كىشى سى نور الماى سالىب
 چىقتى لار

چېتنی لار خان اورانیبه فی محمد حسین کورگان کا بیردی او شال سال دین تاریخ
نوقوز بوز سیکیز کلچه اورانیبه محمد حسین کورگان دا ایدی

وقایع سنه^۶ امدی و تسعمایه

سلطان حسین میرزا خراسان دین حصار اوستیکا چریک تارتیب قیش ترمز
توغری سی کیلدی سلطان مسعود میرزا چریک ییغیب ترمزکا مقابله دا کیلدی
واولتوردی خسرو شاه اوزی قندوزنی محکم قلیب اینی سی ولی ن چریک کا
یباردی قیش نینگ اکثری سو یقاسیدا اونکار دیلار اوتالما دیلار سلطان حسین
میرزا کاردان و تجربه لیک پادشاه ایدی قندوز ساری سو یوقاری باقه کوچتی
اورنه داغی چریک نی غافل قلیب عبداللطیف بخش باشلیق بیش التی بوز
ابدان کیشی تی کلف کذری کا یباردی اول چریک واقف بولغونچه عبداللطیف
بخش تعیین بولغان ایل بیله کلف کذری دین اوتوب سو یقاسینی مضبوط کیلدی
بوخبر سلطان مسعود میرزاغه کیلکچ بی توقی خسرو شاه ولی بو کیچکن
کبشی لار نینگ اوستیکا بارماق نی هر چند سعی کیلدی سلطان مسعود میرزا
بیدل بغی دین باقی جغانیانی نینگ کیم ولی بیک ضدی ایدی سعی دین کیچکن
کبشی لار نینگ اوستیکا بارمدی بوزولغان بوسونلوق حصار ساری یاندیلار
سلطان حسین میرزا کیچیب بدیع الزمان میرزانی ابرهیم حسین و محمد
بروندوق برلاس و ذوالنون ارغون فی خسرو شاه اوستیکا ایلغار یباردی مظفر
میرزانی ختلان اوستیکا یباردی اوزی حصار اوستیکا کیلدی یاقو ییگاندا
خبردار بولدی لار سلطان مسعود میرزا حصاردا تورماق نینگ مصاحتی نی تابای
کم رودی یوقاری سرو تاغ بولی بیله اینی سی بایسنغر میرزا قاشیغه سر قندقه
باردی ولی هم ختلان ساری تارق حصار قورغانینی باقی جغانیانی و محمود برلاس
و سلطان احمد کوچ بیک نینگ اتاسی بیر کیتی لار حمزه و مهدی سلطان نیچه

ییل ابدی کیم شیبانی خان دین ایریلیب کیلیب سلطان محمود میرزا ملازمتی دا
 ایدیلار جمیع اوزبک لاری بیله محمود دوغلت سلطان حسین دوغلت و جمیع
 حصار ولایتی اولتوروش لوق مغول لاری بیله بوزوغلوق نه قرانیکین ساری تارق لار
 سلطان حسین میرزا بوخبرلاری تاییب ابوالحسن میرزانی و بعضی ییکیت لاری
 کم رود درسی یوقاری سلطان مسعود میرزانی کیینی کا ییباردی تنکی کا کبرکان
 محمد اکینین دین ییتارلار آتچه ایش قیلا آلاس لار میرزا بیگ فرنکی باراندا
 قیلچ تیکورور ابراهیم ترخان و یعقوب و ایوب وینه بعضی چریک نی حمزه
 سلطان نینگ مغول لار نینگ اوستیکا قرا نیکین کا ییباردی قرا نیکین دا کین دین
 ییتیب اوروش تیلار سلطان حسین میرزانینگ ایلغاری باسیب بو بیگ لار نینگ
 اکثری نی توشوروب ینه قویا بیردی لار اوشال چیتقان بیله حمزه سلطان و مهدی
 سلطان و حمزه سلطان نینگ اوغلی مام سلطان و محمد دوغلت کیم سونکرالار
 محمد حصار یغه مشهور بولوب ابدی سلطان حسین دوغلت بو سلطان لار غه
 تعلق اوزبک لار حصار ولایتی اولتوروشلوق سلطان محمود میرزا نوکری مغول لار
 بیزنی دیب رمضان آیی اندجان غه کیلدیلار اول فرصت لار تیموریه سلطان
 و سلاطینی دستوری بیله توشک اوستیدا اولتورور ایدیم حمزه سلطان بیله
 مهدی سلطان و مام سلطان کیم کیلدیلار سلاطین نینگ تعظیم یغه قوبوب
 توشک دین توشوب بو سلطان لار بیله کوروشتم سلطان لاری اونک قولدا
 باغیش دا اولتورغوزدوم محمد حصاری باشلیغ بارچه مغول لار کیلدیلار بارچه
 ملازمت نی اختیار کیلدیلار سلطان حسین میرزا کیلیب حصار قورغانینی قاباب
 قوشتی نقب سالماق و قورغان آلتاق و تاش اورماق و قزان قورماق نینگ ایش
 کوچیدا کیچه و کوندوز آرام و قراری یوق ابدی نورت بیش ییردا نقب
 سالدی شهر ساری دروازه دا سالغان نقب خیلی ایلکاری کیلیب ابدی قورغان
 ایل داغی نقب سالیب بو نقب نی تابتی لار قورغان ایل یوقاریدین بولار غه

دود قىلدىلار الار نوشوكنى بىركىنگان اوچون توتون يوقارى قورغان ابلې غە
 اوق يانېب قورغان ابلې اولوم ايچى بولوب قاچىب چىقتى لار آخر كوزه كوزه
 سوكىلتوروب قويوب تاشقى ابلنى نىقب دىن قاچوردىلار يەنە بىر نوبت بىر
 پارە ابلدىم يىكىت لار چىقىپ نىقب اوستىداكى يىكىت لارنى قاچوردىلار يەنە
 مىرزا نوشكل شىمال طرفىدىن قزان قوروب قالدىن تاش اوروب بىر برجنى
 كاواك قىلىپ ابدىلار نماز خفتن برج اوچتى بعضى يىكىت لار تىزلىك قىلىپ
 اوروشقە رخصت تىلادىلار كېچە دور دىب مىرزا رخصت بىرمادى تانك آتقوچە
 خود قورغان ابلې برجنى تمام قوپارىپ ابدىلار تانكلاسى اوروش سالمادىلار
 بوايكى آى ايكى يارىم آى داغى سياست ونىقب سالماق سركوب قورماق وتاش
 اتىاق تىن اوزكا يىخشى اوروش سالمادى بدىع الزمان مىرزا اول جماعتنى
 كىم خسرو شاه اوستىكا يىبارىپ ابدى قندوزدىن اوج نورت يغاچ قوبى راق
 نوشكلدا خسرو شاه بولغان كىشى سى بىلە ياساىپ قندوزدىن چىقىپ
 اراقىنوب بدىع الزمان مىرزا چرىك نىنگ اوستىكا باسىپ كىلدى بولار موچە
 مىرزالار وموچە سردار بىك لار باوجود كىم كىشى لارى ايكى خسرو شاه نىنگ
 كىشى سى چە بولماس بىر يارىم چەدا خودنى سوز حزم رعابت قىلىپ خندق دىن
 چىقامدىلار خسرو شاه نىنگ يىخشى يىان اولوغ كېچىك نوكرى نورت بىش
 مېنگ نوكرى بولغاي ابدى خسرو شاه بو دىناى بى بقا اوچون وبو كىتر نوكر
 بىوفا اوچون موچە بىمانلىق وبدناملىقنى اختيار قىلىپ وموچە ظلم وپىداد
 قىلغانى اوزىكا شعار قىلىپ موچە اولوغ ولايت لار آلب موچە قالدىن نوكر
 وسودر ساغلاماق طرحىنى سالىپ بلكە سونكرالار نوكر وچاكرى بىكرمه
 اونوز مېنگ كىشى كايتىپ ابدى ولايت وپرگنات اوز پادشاهى ومىرزالارىدىن
 آرنىپ ابدى عمرىدا قىلغان ايشى اشبو بولدى اوشوچە بىلە خسرو شاه
 نوابى نىنگ اتى سردارلىق قە چىقىپ مردانه بولدىلار خندق تىن چىقامغان لار

قورقايلىق اينىب بيدللىك بىلە افسانە بولدىلار بديع الزمان ميرزا اندىن
 كوچوب كوچ بىلە طالقانىنىڭ اولوغ باغىغە كىلىپ توشى خسرو شاه قندوز
 قورغانىدا ابدى اينىسى ولىنى بىر پارە ابدان يىكىت لار بىلە اشكىش وقلول
 داول تاغ دامنه لار يغە يىبارىپ ابدى كىم يە تاشقارىدىن خدوك ونشويش
 بىركاي يە مەب على قورچى بىر پارە ابدان يىكىت لارنى آلىپ كىلىپ ختلان
 سويىنىڭ ياقاسىدا بولار نىڭ كىشى سىكا اوچرب باسيپ بىر پارە كىشى
 توشوروب بىر نېچە باش كىسيپ باردى سونى نوبت مونىڭ تەمبىغە
 سىدىم على دربان واينىسى قلى يىك وبهلول ايوب بىر پارە ابدان يىكىت لار
 بىلە كىلىپ غنبركوه دامنه سىدا خواجە چىنگال نواحى سىدا خراسان چرىكى
 كوچكن مەلدا ايلىك آلىشورلار قالىن كىشى يىتىپ سىدىم على وقلبا باى وىنە
 بىر پارە ابدان يىكىت لارنى تمام توشوردىلار بوخىر سلطان حسين ميرزاغە
 يىتتى داغى حصارنىڭ بهار ياغىن لارى جەتتىدىن ھم چرىك خالى لىز توشويش
 ايماس ايردى ياراش طرحى اراغە سالىپ اچكارىدىن محمود بىرلاس كىلدى
 تاشقارىدىن حاجى پىر بكاول واولوغ اغالار ونيكىم بولغان سازندە وخوانندە
 كىلىپ سلطان محمود ميرزانىڭ خانزادە يىكىم دىن بولغان اولوغ قىزىنى جىدر
 ميرزاغە كىم پايندە سلطان يىكىم دىن بولوب ابدى سلطان ابوسعيد ميرزانىڭ
 قىز نىرەسى ابدى آلىپ حصار اوستىدىن قوبوب قندوز سارى يوزلاندىلار
 قندوزغە كىلىپ ھم بىر پارە سياست قىلىپ محاصره مقامىدا بولدى آخر
 بديع الزمان ميرزا اراغە توشوب ياراشىپ تاشقارى توشكن يىكىت لارى آلىشىپ
 ياندىلار خسرو شاهنىڭ موڭچە اولغاي ماغىغە موڭچە خدى يىتماس ايش لارنى
 قىلماغىغە سلطان حسين ميرزانىڭ ايكى قاتلاانى كىلىپ الالماي يانماغى
 سەب بولدى سلطان حسين ميرزا بلخقە يىتكەندا ماوراۋا النھر ولايتى مصلحتى
 اوچون بلخنى بديع الزمان ميرزاغە يىرىپ انى ولايتىنى كىم استراباد بولغاي

مظفر

مظفر حسین میرزاغه بیردی هر ایکالسینی باغ واستر اباد قه بیر مجلس نه
 بوکوندوردی بوجهت دین بدیع الزمان میرزا تربولدی موغچه ییل باغی لبق لار
 وقتنه لارنینک سیبی اول ایدی اوشبو رمضان آیی سرفنددا ترخانی لارنینک
 قتنه سی ایدی شرحی بودور کیم بایسنغر میرزا اول مقدار کیم حصار بیک لاری
 وسپاهی لاری بیله اختلاط وامیزش قیلور ایدی سرفند بیک رسپاهی لاری
 بیله آنچه قیلماست ایدی شیخ عبدالله برلاس اولوغ اختیار بیک ایدی اوغلان لاری
 انداق مقرب وایچکی ایدیلار کیم عاشق لبق بیله معشوق لوق قه نسبت قیلورلار
 ایدی ترخان بیک لاری و بعض سرفند بیک لاری بوجهت تین تربولدیلار
 درویش محمد ترخان بخلوادین کیلیب سلطان علی میرزانی قرشی دین کیملتوروب
 پادشاه کونار یب باغ نوغه کیلدیلار بایسنغر میرزا باغ نودا ایدی بایسنغر
 میرزانی توتقون یوسونلوق قیلوب نوکر سودیدین ایریب ارک کا کیلتوردیلار
 ابکالا میرزانی بیر پردا اولتورغوزدیلار کیمچ نماز دیکر بایسنغر میرزانی کوک
 سرای غه چیقارور خیالی قیلدیلار بایسنغر میرزا طهارت قیلماق بهانه سی بیله
 بستان سرای نینک شرق شمال طرفیداغی عمارت لار دین بیر اوی کا کیردی
 ترخان لار ایشیکیدا توروب ایدیلار حیوزا بیله محمد قلی قوچین حسن شربتچی
 کیردیلار الفصه میرزا طهارت کا کیرکان اوی نینک آرقا طرفیدا خشب بیله تیغه
 قوبارغان ایشیکی بار ایکن دور کیم حویلی دین تاشقاری چیقغان ایکاندور
 فی الحال بوتیغنی یقیب یقیب لارکسنگ غانفر طرفیداغی فصیل دین بر دین
 آب موری بیله چیقیب دوتهی فصیل دین تاشلاب خواجه کفشرا خواجه که
 خواجه نینک اوی کا بار دیلار آبخانه نینک ایشیکی دا تورغان لار بیر زمان دین
 سونک ملاحظه قیلورلار کیم میرزا قاجیب نور تانکلاسی ترخان لار بیغیلیب
 خواجه کا خواجه نینک ایشیکی کا بارورلار خواجه یوقتور دیب بیرماس آلاهم زور
 قبله آلاس لار خواجه لارنینک جنابی آندین عالی ایدی کیم روز بیله آغای لار

ایدی بیر ایکی کوندین سونک خواجه ابوالکرم واحمد حاجی بیك وینه
 بعضی بیك و بیكات و سپاهی لار و جمیع شهر ایلی هجوم عام قلیب خواجه نینک
 اویدین میرزانی کپلتوروب سلطان علی میرزا بیله ترخان لارنی ارکا
 قبادیلار ارک نی بیر کون هم ساخلای آلا دیلار محمد میرزا ترخان چارره
 دروازه سی بیله چقیب بخارا باردی سلطان علی میرزا بیله درویش محمد ترخان
 ابلک کا نوشتی بایسنغر میرزا احمد حاجی بیك نینک اویدا ایدی کیم
 درویش محمد ترخان نی کپلتوردیلار بیر ایکی سوز سوردی بخشی جواب
 بیر آلامدی انداق ایش قیلمایدورلار ایدی کیم جواب بیرکای میرزا اولومکا
 بوبوردی درویش محمد ترخان بی طاقت لیق تین ستون غه یاپوشتی که ستون غه
 یاپوشتان بیله قوبغای لار بو سیاست کا ییتکوردیلار سلطان علی میرزانی بوبوردی
 کیم کوک سراغه چیقاریب کوزلاریکا میل تارتقای لار تیمور بیك سالغان عالی
 عمارت لار دینیری کوک سرای دور کیم سرقند نینک ارکی دا واقع بولوبتور
 عجب خاصیت لیق عمارت تور تیمور بیك اولادی دین هر کیم باش کوتاریب
 تخت قه اولتورسه هم موند اولتورور هر کیم تخت داعیه سی بیله باش قویسه
 هم موند قویارحتی کیم کنایتی بولوب ایدی فلان پادشاه زاده نی کوک سراغه
 چیقاردیلاریغنی اولتوردیلار سلطان علی میرزانی کوک سراغه چیقاریب کوزلاریکا
 میل تارنی لار جراح نینک اختیاریدین یایخواست میل دین سلطان علی میرزانینک
 کوزلاریکا اسبی یتمادی فی الحال اظهار قیلمادی خواجه یحیی نینک اویکا
 باردی ایکی اوج کوندین سونک قاجیب بخاراغه ترخان لارغه باردی حضرت
 خواجه عیدالله نینک اولادی نینک اراسیدا بو سببدین تعصب نوشتی اولوغی
 اولوغیغه مربی بولدی کچیککی کچیککا مقوی بیر کچه کوندین سونک خواجه
 یحیی هم بخاراغه باردی بایسنغر میرزا چریک تارتیب بخاراغه سلطان علی
 میرزانینک اوستیکا باردی بخاراغه باوق ییتکن بیله سلطان علی میرزا ترخان
 بیك لاری

يېڭىلارنى بىلە ياساب چىقتىلار ازاولاق اوروش بولدى فتح سلطان على ميرزا سارى بولدى بايسنغر ميرزا شكست نابىنى احمد حاجى يېڭى وىنە بىر پارە آبادان يېڭىت لار ابلېكېكا نوشى اكرېنى اولتوردىلار احمد حاجى يېڭىنى درويش محمد ترخان نېڭ قانى نېڭ تېمى بىلە قل و دادكى چىقىپ بى عزتانه اولتوردىلار سلطان على ميرزا بايسنغر ميرزانىڭ كېيىنى چە اوق سىر قىندىقە يورودى بوخىر شوال آيى اندجاندا بىزكا كېلدى بىز هم سىر قىندىقە داغەسى بىلە اوشول شوال آيى نېڭ تورىدا اوق چىرىك اتلاندوك حصار و قىندوزدىن سلطان حسين ميرزا يانېب ايدى سلطان مسعود ميرزانىڭ وخسرو شاه نېڭ خاطرى جمع بولوب ايدى سلطان مسعود ميرزا هم سىر قىندىقە داغەسى بىلە شەر سىز اوستىكا كېلدى خسرو شاه اينىسى ولى ميرزاغە قايتى اوج تورى آيى بو اوج طرفدىن سىر قىندىقە محاصره قىلدوك خواجە يحيى سلطان على ميرزانىڭ قاشىدىن كېلىپ اتقاق و يېڭىلىق سوزى اراغە سالىدى سوزى كوروشىكاڭ كا قويوب سىر قىندىن ايكى اوج يىغاچ شىرى قويىراق سىغ طرفدىن مېن چىرىكىم بىلە باردىم اول طرفدىن سلطان على ميرزا كېلدى چىرىكى بىلە نارىدىن تورى بېش كىشى بىلە سلطان على ميرزا بىرىدىن تورى بېش كىشى بىلە مېن كوھك سۆيىنىڭ ارالغېغە كېچىپ آت اوستىدا اوق كوروشوب وسوز سوروشوب الار اول طرف باردىلار مېن بو طرف كېلدىم ملابنائىنى ومحمد صالحنى اندا خواجە خىزمىتىدا كوردوم محمد صالحنى اوشال بىر قاندا اوق كوردوم ملابنائىنى خود سونكرالار خېلى خىزمىتىدا بولدى سلطان على ميرزا بىلە كوروشكاندىن سونك چون قىش ياوق كېلىپ ايدى سىر قىندىقە ابلېدا هم خېلى تىنقىلىق يوق ايدى مېن اندجانغە سلطان على ميرزا بخاراغە مراجعت قىلدوك سلطان مسعود ميرزا شېخ عبدالله برلاس نېڭ قىزىغە بىسار مايلى ايدى انى الېب ملك كېرلىك داغەسىنى

قویوب حصارغه پاندی بلکه بو کیلماک تین غرض اوشبو ایگاندور شیراز و کنبای
نواحی سیدین مهدی سلطان قاجیب سر قند باردی حمزه سلطان زامین دین
اجازت بیله سر قند باردی

وقایع سنه^۹ اثنی و تسعمایه

اوشبو قیش لیقته بایسنفر میرزانینک ایشی فی الجمله ترقی دا ایدی عبدالکریم
اشرت کیم سلطان علی میرزا جانبی دین کوفین دا اول نواحی غه کیلیب ایدی
سر قند دین مهدی سلطان بایسنفر میرزانینک ایلغارنی باشلاب کیلیب
بولارنننک اوستیکا بور و دیلار عبدالکریم اشرت غه مهدی سلطان روبرو بولدی
عبدالکریمنی آتی مهدی سلطان قیلچ بیله چاقچاق اوق آتی ییقیلدی اوزی
قوپار حالت نه مهدی سلطان ایلیکینی بندی دین قوشورا چابتی آتی آلیب اول
ایلغارنی یخش یاستی لار سر قند ایشینی و میرزالارننک ایشینی منجذب
کور و ب لیر یلیب یازغنه شیبانی خان قاشیغه باردیلار اوشونجه بیله سر قند
کیشی سی لوملق لانیب سلطانعلی میرزانینک اوتروسیغه چریک تارنیب
چیتی لار بایسنفر میرزا سربل کیلیدی سلطان علی میرزا خواجه^۹ کاردن
کیلیدی اوشبو فرصت نه اوش نینک خواجه منبر اوشینی انکییری بیله خواجه ابوالکرم
واندجان بیگ لاری دین ویس لاغری و همد باقی وینه بعضی بیکیب لار و میر قاسم
هولادی و بایسنفر میرزانینک بیر باره ایچکی لار بدین بخارا اوستیکا ایلغار باردیلار
ماوف ییتکند ا بخارا دغی لار خبردار بولوب بولارننک ایشی بولمای بلندیلار
سلطان علی میرزا بیله کوروشکند ا انداق مقرر بولوب ایدی کیم یازلار اول
بخارا دین مین اندجان دین کیلیب سر قندنی محاصره قیلغای ییز اوشال میعاد
بیله رمضان آیی اندجان دین چیقیب اتلانیب بار ییلاق ساری کیلیب اول
نواحی غه ییتکند ا میرزالار و بیگلار روبرو اولتورغان خبرنی تابیپ تولون
خواجه

خواجه مغولنى ايكنى اوج يوز قزاق يوز مغوللار بيله ايلغار ييباردوك بولار
ياوف ييتكن مھلدا بايسنغر ميرزا بيزنېنك خبر يېزى تايىب بوز ولغان
بوسونلوق يانار بو يېكىت لار اوشال كېچە كېين لار يېدىن كېرىب قالېن كېشىنى
اوقلاب آلب قالېن اولچە كېلتوردېلار بېر ايكنى كوندېن سونك شېراز قورغانېغە
يېتوك شېراز قاسم دولداى دا ايدى داروغەسى شېرازنى ساقلاى آلماى فى الحال
قورغاننى بېردى شېراز قورغانى ابراهيم ساروغە ھەم بولدى تانكلاسى ھېد
فطر نمازىنى اجرا قېلىپ سىر قند اوستىكا متوجە بولوب اييار قوروغېغە
نوشتوك اوشبو كون قاسم دولداى وويس لاغرى حسن نېرە سلطان محمد
دروېش اوج تورت يوز كېشى بيله كېلىپ ملازمت قىلدېلار سوزلارى بو
ايدى كېم بايسنغر ميرزا كوچوب يانغاچ يېز اېرىلىپ پادشاھ قوللوغېغە كېلدوك
آخىر معلوم بولدى كېم بولار دعوى بيله بايسنغر ميرزادېن آبرېلىپ شېرازنى
ساخلاغالى كېلگاندورلار شېراز ايشى مونداق بولغاچ نېچارە بولوب كېلىپ تورلار
قرا بولاق نوشكندا بعضى كېركان كېنت كېساک كا باش سىزلىق قىلغان
مغوللارنى توتوب كېلتوردېلار قاسم بېك سياست اوچون ايكنى اوجنى پان پان
قىلدوردىلار تورت يېش يېلدېن سونكرا قزاقلىق لاردا مسىخادېن خان
قاشېغە متوجە بولغاندا قاسم بېك اوشبو جەت دېن بېزدېن اېرىلىپ حصارغە
باردى قرا بولاق دېن كوچوب سو كېچىب يام توغرىسى دا نوشتوك اوشبو كون
بعضى ايچكى بېك لار خياوان باشىدا بايسنغر ميرزانېنك كېشىسى بيله ايلېك
آلبېشى لار سلطان احمد نېبل نېنك بوغزېغە نېزەلب تېقتىلار ولى نوشادى
خواجكى ملاصدر كېم خواجە گلان نېنك اولوغ اغاسى ايدى بوبېنېغە اوق تېكىدى
اوشال زمان تېنكرى رحمتى غە باردى خېلى يېشى يېكىت ايدى اتام ھم رعايت
قىلوب ايدى مھردار ھم قېلىپ ايدى طلب علم لېغى بار ايدى انشاسى ھم
بخشى ايدى قوشچى لېق وېدەچى لېقنى ھم بېلور ايدى بام نولامى سېدا

يېتىكلندا شهردين قالين ايل بازاري وغير بازاري چيقيب اور دو بازار بولوب سود وسودا قىلورلار ايدى بير كون نماز دىكر عوغاي عامى بولوب بومسلمان لار قام تالان غه باردىلار چرىك ضبطى بو مرتبه دا ايدى كيم فرمان بولدى كيم جميع ايل نينىك جهانينى هيچ كيم ساغلامى تمام ياندوروب بيركابلار نانكلاسى بير پهر بولمايدور ايدى كيم ايب اوچى ايكنه سينوغى چه نيمه چرىك ايليكيذا قالمادى بارچه سيني ايكالاريكا ياندوروب بيردىلار اندىن كوچوب سىر قندىنىك شرقى طرفىدا خان بورتىغه توشولدى سىر قندىدىن اوج كروه بولغاي قبرق ايليگ كون بو بورتىغه اولتورولدى بو بورتىغه ايكندا نيچه نوبت تاشقارىدىن وايچكارىدىن كونكول لوگ يىكتلار خياواندا بخشى چابقولاشنى لار بير مرتبه خياواندا ابراهيم يىكچىك چابقولاشنى يوزىكا چابتنى لار موندىن سونك ابراهيم چابوق دىرلار ايدى ينه بير نوبت خياواندا پل مغالته ابو القاسم كوه بر پياري تىكوردى ينه بير قانلا خياواندا ترناو فوامى سىدا چابقولاش بولدى ميرزا شاه قوجىن پياري تىكوردى ميرزا شاه قوجىننى آنداق چابتنى لار كيم بوينى نينىك ياربىغه ياق چايىب ايدى غايش شهر ك كىسلىمايدور ايدى خان يورتىدا ايكندا قورغانداغى لار فريب ييله كيشى يىبارىب دىدىلار كيم كچه ييله غار عاشقان طرفى غه كىلىنىك كيم قورغاننى بيرور يىز بو خيال ييله كچه آتلا نىب پل مغال كا كىلدىم بير پان آبادان يىكىت لار وپياده لارنى ميعاد يريكايىبارىلدى وايچكارىدىن يىز نينىك پياده لاردىن تورت بيش پيادهنى چىقارىب ايدىلار كيم واقى بولدىلار خيلى جلد پياده لار ايدىلار بيرىسى نينىك آتى حاجى ايدى منكا كچىك نينى خدمت قىلىب ايدى ينه بيرىنى محمود كوندورسنىك دىرلار ايدى بارچه سيني اولتوردىلار بو بورتىغه ايكندا سىر قندىتىن شهر وبازارى اول مقدار چىقيب ايدى كيم اوردو شهرى بولوب ايدى هر نى شهرلاردا تىلا سالار اوردودا تاپىلور ايدى بومدتىغه بير سىر قندىدىن اوزكا تمام قورغانلار و تاغ

ونوز

وتوز كيريب ابدى شاددار تاغى نىنك دامنه سى دا اركت آتلىق قورغاننى
 مير جماعت اوستىكا بىركىتى لار ضرورت بولوب بويورت نىن كوچوب اركت
 اوستىكا بارىلدى طاقت كىلتورا آلماي خواجه قاضىنى آراغه سالىب كىر دىلار
 ميز داغى كناه لارنى عفو قىلدوك ينه سىرقند محاصره سىغه ياندوك اوشوب يىل
 سلطان حسين ميرزا بيله بديع الزمان ميرزا اراسىداغى نىقارلار واوروش لار بار
 ابدى تفصلى بوكىم اوتكلن يىل بلخ و استر ابادنى بديع الزمان ميرزاغه
 ومظفر ميرزاغه بىرىب بوكوندوروب ايدىلار نىچوك كىم مذكور بولدى اوشال
 مدت تىن بومدت قهچه غلبه اياچى لار باردىلار و كىلدىلار اخر عlishir بيك هم
 اياچى ليك كا كىلدى هرچند سعى قىلدىلار كىم استر ابادنى اينى سى كا بىرماك كا
 رضا بولمادى دىدى كىم مينيىنك اوغلوم محمد مو من ميرزانى ختنه قىلغاندا
 ميرزا انكا باغيشلاب تور بىر كون عlishir بيك بيله ميرزانىنك اراسىدا بىر
 صحبتى اوتى كىم ميرزانىنك تىز فهم لىغى غه عlishir بيك نىنك رقت قلى غه
 دال دور عlishir بيك بارى سوزلارنى ميرزاغه كوشكى قىلىب اينى داغى دىدى
 كىم بو سوزلارنى اونونونك ميرزا فى الحال اينى كىم قايسى سوزلارنى عlishir
 بيك بىسار متاثر بولوب يىغلادى آخر آتالىق اوغول لىق اراسىدا بو كفت
 وكولار انكا منجر بولدى كىم اناسى اوغلى اوستىكا بلخ و استر ابادقه چرىك
 تارنى لار كىرزانىنك اياغىدا يىچىراغ اولانكى كا قوبى دىن سلطان حسين
 ميرزا يوقارى دىن بديع الزمان ميرزا كىلدىلار چهارشنبه كوفى رمضان آيى نىنك
 غره سىدا ابوالحسن ميرزا سلطان حسين ميرزانىنك بىر نىچه بيك لارى وبىر
 پاره ابلغار بيله ايلكلاراك كىلدى انداق اوروش هم بولماي باسىلدى قالىن
 ابادان يىكىت لار ابللىك نوشتى سلطان حسين ميرزا بارچه سىنى بوينىغه
 اوردوردى بالغوز موند اىباس ابدى هر قچان بىر اوغلى كىم باغىغه بوردى
 باسى ابللىك كا نوشكلن نوكرلارى نىنك تمام بوينىغه اوردوردى نى قىلسون

حق انی طرفی ایکنندور بو میرزالار انداق افراط بیله فسق وحیش غه مشغول
 ابدیلار کیم اناسی دیک کار دیده و کاردان پادشاه نوشچی لیک بول کیلیب
 رمضان دیک متبرک وعزیز آیی غه بیر کچه لیک فرصت قالیب اناسی دین
 لمانهای تینکری دین قورقهای قیلور ایشی چاغر اچماک ایدی نشاط بیله
 مجلس ارالیق ایدی انساب بیله مقرر دور کیم مونداق بولغان کیشی انداق
 شکست تابقای وبونوع اونکن ایلکا هر کیم دست تابقای نیچه ییل کیم استراباد
 حکومتی بدیع الزمان میرزا دا ایدی حوالی ومواشی سی ویکیبت بلانکی
 بسیار پر خوف و پر زیب بولوب ایدی قماش نوشکی وتپچاق آتی والتون
 وکوموش آلات وادواتی بسیار بیشمار بولوب ایدی بارچه سینی موندا بیاد
 بیردی وقاچوردا تاغ یولی غه اوچراب اینیش و اوچه یرکا بولوقوب اوزی
 تشویش بیله بو اوچه دین نوشتی کوب ایللی بو اوچه دا ضایع بولوب سلطان
 حسین میرزا اوغلی نی باسقاندین سونک باخ کا کیلیدی بدیع الزمان میرزا
 باخته شیخ علی طغانی نی قویوب ایدی چاره قیلا المادی کیریب باخنی
 تابشوروب سلطان حسین میرزا باخنی ابراهیم حسین میرزا غه بیریب محمد
 ولی بیکنی شاه حسین جهره نی اینیک بیله قویدی اوزی خراسان ساری
 مراجعت قیلدی بدیع الزمان میرزانی شکست تین سونک تالانیب آلدوروب
 ییکیت بلانکی وییاق بلانکی بیله قندوز غه خسرو شاه قه تارتی خسرو شاه هم
 بخشی خدمت لار قیلدی آت وتیوه دین وخیمه وخرگاه دین ملک جمیع سپاهی لبق
 یراغیدین میرزا غه میرزا بیله بولغانلار غه اول مقدار خدمت و آدمی کرلیک
 قیلدی کیم کورکان لار دبدیلار بو یراغ بیله بورونغی یراغ نینک اراسیدا تفاوت
 مکر طلا الات ونقره الات بولغای ایدی سلطان مسعود میرزا بیله خسرو
 شاه نینک اراسیدا اینیک بی اعتدال لبق لاری دین ومونینک اولغایاق لاری دین
 نبقارلار وکدورت لار بولوب ایدی ولی نی وباقی نی بدیع الزمان میرزا غه

قوشوب

قوشوب سلطان مسعود میرزانینگ اوستیکا حصارغه ییباردی قورغانغه یقین هم کبلا آلامدی لار اطراف ونوامی دا بیر ایکی قاتله اول طرف بو طرف دین قیلچ آلبشتی لار بیر نوبت حصارنینک شمال طرفی قوشخانه دا محب علی قورچی ایل دین آیریلیب کیلیب بخشی چاییب آت تین ییقلیب اولور محلدا ینه اول طرف تین زورلاب خلاص قیلدیلار بیر نیچه کون دین سونکرا آشتی راق قیلیب یاندیلار بیر نیچه کون دین سونک بدیع الزمان میرزا تاغ بولی بیله قندهار وزامین داورغه ذوالنون ارغون واوغلی شاه شجاع ارغون غه اوزینی تارنی ذوالنون ارغون باوجود خست و یجیلایق بخشی خدمت لار قیلدی بیر پیشکش قیلغاندا قیرق مینک قوی پیشکش قیلدی بو غریب واقعات تین دور کیم اوشال چهارشنبه کونی کیم سلطان حسین میرزا بدیع الزمان میرزانی باسار اوشال کونی استراپادنه مظفر میرزا احمد مو من میرزانی باسار ینه بو عجب راق کیم چهارشنبه آتلیق کیشی محمد مو من میرزانی نوشوروب کبلتورور

وقایع سنه^۱ ثلث وتسعمایه

باغ میدان دا قله بنینک ارقه سی قله اولانکی کا توشولدی سر قند ایل سپاهی وشهری پل محمد جب نواحی سیغه قالین ایل چیققی لار چون بیزنینک ایل طیار اباس ایدیلار ییکیت لار طیار ومستعد بولغونجه سلطانعلی وباباقلی فی نوشوروب قورغان غه ایلتی لار بوغچه کون دین سونک کوچوب کوهک نینک ارقه سی قله بنینک باشیغه توشولدی سید یوسف ییک فی اوشبوکون سر قند دین داغی چیقاردیلار اوشبو یورت ته کیلیب ملازمت قیلدی سر قند داغی لار اول یورت تین کوچوب بو یورت ته کیلکانیزنی باندی تصور قیلیب کومکی سپاهی وشهری میرزا کوپروکی کاچه شیخ زاده دروازه سیدین محمد جب کوپروکی کاچه

چېقىب ايدىلار بويوردوك كيم بولغان يېكىت لار براغ لانيب آتلاندىلار ابكى
 طرف دين پل ميرزا دين وپل محمد دين زور كىلتوردىلار تىنكرى راست
 كىلتوردى ياغى باسبىلدى ابدان بىك لارنى ويخشى بخشى يېكىت لارنى
 توشوروب كىلتوردىلار اول جملە دين بير محمد مسكين حافظ دولداى ايدى
 شهادت بارماغىنى توشوروب چايىب اليب كىلتوردىلار يته محمد قاسم نبيره
 اينبىسى حسن نبيرهنى توشوروب كىلتوردىلار مونداق سپاهى وايلى نانغودىك
 يېكىت لاردين خيلى بار ايدى يته شىرىتم لارىدىن ديوانه جامه باى لارنى و كل
 قاشقنى كىلتوردىلار كيم جنك سنك دا وىتمىك دا خيره و سر آمد ايدىلار
 غار عاشقان دا اولكلن پياده لارنىنك قىصاصى غه بويور ولىدى كيم عذاب لار بيله
 اولتوردىلار سىرقند ايلى كا بوكلى شكست ايدى موندىن سونك قورغاندىن
 چىقارلارى بر طرف بولدى ايش انكا يىتى كيم يىزنىك ايل خندق يقاسىغه چه
 بارىب قل وداك كىلتورورلار ايدى آفتاب ميزانغه تحويل قىلدى ساوق
 نوشتى بارى كىنگاش كا كىرار بىك لارنى تىلاب كىنگاشىب سوز موندا قرار
 تابى كيم شىركىشى سى مونچه عاجز بولوبتور تىنكرى عنايتى بيله بوكون
 هم بولسه آلور يىز نانكله هم بولسه آلور يىز تاشقارى ساوق تە تشويش تارتقونچه
 شىرنى ياوغىدىن قوبوب بير قورغاندا قىشلاق سالور يىز كىتار هم بولسه
 اول مىلداى ترددراق كىتار قىشلاق قە خواجه دىدار قورغانى مىصاحت
 كوروب كوچوب خواجه دىدارنىنك آلبداغى اولانك كا توشولدى قورغان غه
 كىرىب اوى وكبه سالىب بيرار يىكىتنى تعين قىلىپ استادكار ومصل قوبوب
 يورت قە كىلدوك نېچه كون قىشلاق اويلار طيار بولغونچه اولانك دا اولتورولدى
 بو مدت تە بايسنغر ميرزا تركستان غه بتوانر كىشى يىبارىب شىبانى خانى
 كوك تىلاب نور قىشلاق اوى لار طيار بولوب قورغان غه كىردوك شىبانى
 خان تركستان دين ابلغاب اوشل سىرى يىزنىنك بورتىز كا كىلىپ توردى

بىز

بیز نینگ چریکیمز بقین ایباس ایدی قیشلاق مصاحتی اوچون بعضی رباط
 خواجه و بعضی کابده و بعضی شیرازغه باریب ایدیلار باوجود حاضر چریک
 کیشی سی بیلہ یاساب چیقیلدی شیبانی خان نوروش بیرمای سمرقند ساری
 اوزینی تارق سمرقند نولای سیغه باردی چون بایسنغر میرزانینگ مدعاسی دیک
 بولادی بخشی اختلاط قیلادی نیچه کوندین سونک هیچ ایش قیلا آلامای ما یوش
 ترکستانغه باردی بایسنغر میرزا ییتی آی قبال تارقی بیر امید وارلیغی
 موندین ایدی موندین هم نوید بولدی ایکی اوج یوز آج اوروغی بیلہ
 قندوزغه خسرو شاهغه اوزینی تارقی ترمذ نولای سیدین آموینی کیچا تورغاندا
 سید حسین اکبر کیم سلطان مسعود میرزا هم اوروغی و معتبر کیشی سی
 ایدی ترمذ حاکی ایدی خبر تاییب بایسنغر میرزانی اوشیکا کیلدی میرزا
 سودین اونوب ایدی مریم ترخان اندا سوغه باردی کیین قالغان کیشی قرا
 پرنال مرتالانی آلدی بایسنغر میرزانینگ طاهر محمد آتلیق جهره سی داغی
 ابلیک کا توشی بایسنغر میرزانی خسرو شاه داغی بخشی کوردی بایسنغر میرزا
 چیتقاج بیزکا خبر کیلدی خواجه دیداردین آتلائیب سمرقندغه متوجه بولدوک
 یولدا اکابر و بیکلار و ییکیتلار استقبال کیلدیلار ربیع الاول آینی اخری دا
 کیلیب ارک دا بستان سراغه نوشتوم تینکری تغالی عنایتی بیلہ سمرقند
 شهری و ولایتی مبسر و مسخر بولدی ربع مسکون دا سمرقندچه شهر کم راق دور
 بیشیبچی اقلیم دین دور شهر سمرقند تور ولایتی ماورا النهر دیرلار هیچ
 یاغی قهر و غلبه بیلہ مونکا دست تاباغان اوچون بلده محفوظه دیرلار سمرقند
 حضرت امیر المؤمنین عثمان زمانیدا مسلمان بولغان دور تابعین دین قاسم بن
 عباس اندا بارغان دور قبری آهنین دروازه سی نینگ باشیدا دور حالا مزار شاهغه
 مشهور دور سمرقندنی اسکندر بنا قیلغان دور مغول و ترک اولوسی سیمرکنت
 دیرلار تیمور بیک پای تخت قیلیب ایدی تیمور بیک دین بورون تیمور بیک

دېك اولوغ پادشاه سرقندنى پاى تخت قىلغان ابباس نور قورغانىنى
 فصیل نىنك اوستىدىن بويوردوم كىم قدم اوردىلار اون مېنك آلتى بوز قدم
 چىقنى ابلى تېام سنى وپاك مذهب و متشرع و متدين ايل دور حضرت
 رسالت صلى الله تعالى عليه وسلم زمانىدىن بىرى اول مقدار ائمه* اسلام
 ماورا* النهر دىن پيدا بولوبتور كىم هېچ ولايت دىن معلوم ابباس كىم موچە
 پيدا بوليش بولغاي شىخ ابوالمنصور كىم ائمه* كلام دىن دور سرقند نىنك ماترىد
 اتلىق مەلە سېدىن دور ائمه* كلام ابكى فرقه دور بىر سېنى ماترىد بىه دىرلار
 بىر سېنى اشعربە دىرلار ماترىد بىه شىخ ابوالمنصور غە منسوب دور بىنە صاحب
 صحىح بخارى خواجه اسماعيل خرنىك هم ماورا* النهر دىن دور بىنە صاحب هدايه
 كىم حنفى مذهبى دا هدايه دىن معتبر راق كتاب فقه كم بولغاي فرغانه نىنك
 مرغىنان اتلىق ولايتى دىن دور كىم اول هم داخل ماورا* النهر دور معورە نىنك
 كنارە سېدا واقع بولوبتور شرقى فرغانه وكاشغر غربى بخارا وخارزم شالى
 تاشكند وشاھر خېه كىم شاش و بناكت شىرلارى دور جنوبى بلخ وترمد وكوهك
 سويى شالىدىن افار سرقند دىن ابكى كروه بولغاي بوسو بېلە سرقند
 اراسىدا بىر پشته نوشوب نور كوهك دىرلار بورود مونونك نوبىدىن افار
 اوچون كوهك سويى دىرلار بوسودىن بىر اولوغ رود ايرىب تورلار بلكە
 درياچە دور درغم سويى دىرلار سرقند نىنك جنوبى دىن افار سرقند نىن بىر
 شرعى بولغاي سرقند نىنك باغات و محلات و بىنە نېچە توماناتى بوسو بېلە
 معور دور بخارا و قرا كول كچه كىم اوتوز قىرق بغاچ يول ياوقلا شور كوهك
 سويى بېلە معور و مزروع دور مونداق اولوغ دريا اصلا زراعت نىن و عمارت نىن
 آرناس بلكە بازلار اوج نورت آى بخارا غە سويى تىماس اوزومى و قاروونى
 و آلهسى و انارى بلكە جمیع مېوہسى خوبە بولور و غلبە بولور ولى ابكى مېوہ
 سرقند نىن مشهور دور سېب سرقند و صاحبى سرقند محكم ساوق بولور قارى

اكرچه

اكرچه كابل قارىچه توشماس يازلارى بخشى هواى بار اكرچه كابلچه يوقتور
 تيمور بيك نينك اولوغ بيك ميرزانينك عمارانى و باغانى سرقند علاتى دا
 كوتور سرقند اركى دا تيمور بيك بير اولوغ كوشك ساليب تور تورت
 آشانلىق كوك سراي غه موسوم و مشهور و بسيار عالى عمارت تور ينه آهني
 دروازه سيغه ياق قلعه نينك ايچيدا بير مسجد جمعه ساليب نور سنكين اكثر
 هندوستان دين ايلنكن سنك تراش لار اندا ايش قليب تورلار مسجد نينك
 پيش طاقنى كتابه سى دا بو ايتنى واذ يرفع ابراهيم القواعد الى آخره انداق
 اولوغ خط بيله يتيب تورلار كيم بير كروه واپكى كروه ياق يردين اوقوسا
 بولور بو هم بسيار عالى عمارت دور سرقند نينك شرقى دا ايكى باغ ساليب
 تور بيرى كيم بيراق راق تور باغ بولدى دور ياق راغى باغ دلکشادور
 اندين فيروزه دروازه سيغه چه خياوان قليب تيرك بغاج لارى ايكى طرفيدا
 ايكنوروب تور دلکشادا هم اولوغ كوشك سالدوروب تور اول كوشك نه
 تيمور بيك نينك هندوستان اوروشينى تصوير قليب تورلار ينه پشته كوهك نينك
 دامنه سى دا كان كل نينك قرا سويى نينك اوستيدا كيم بوسونى آب رحمت
 دبرلار بير باغ ساليب نور نقش جهان غه موسوم مين كوركندا بو باغ بوزولوب
 ايدى آتى ييش قالمايدور ايدى ينه سرقند نينك جنوبيدا باغ چناردور
 قلعغه ياق تور ينه سرقند نينك قوبى يانيدا باغ شمال و باغ بهشت تور
 تيمور بيك نينك نبيره سى جهانكير ميرزانينك اوغلى محمد سلطان ميرزا سرقند نينك
 ناش قورغانيدا چاقاردور بير مدرسه ساليب تور تيمور بيك نى قيزى
 اولادى دين هر كيم كه سرقند نه پادشاهلىق قليب تورلار بارى قبرى اول
 مدرسه دا دور اولوغ بيك ميرزانينك عمارت لار يدين سرقند قلعه سى نينك
 ايچيدا مدرسه و خانقاه دور خانقاه نينك كنبى بسيار اولوغ كنبى دور عالم دا انچه
 اولوغ كنبى پوق ديب نشان بيرورلار اوشبو مدرسه و خانقاه قه باوغ بير بخشى

حمام سالیب تور میرزا حمامی غه مشهور دور هر نوع تاش لاردین فرش قلیب تور
 خراسان وسر قندته انچه حمام معلوم ایباس کیم بولغای ینه بو مدرسه نینک
 چنوبیدا بیر مسجد سالیب تور مسجد مقطع دیرلار بو جهت تین مقطع دیرلار
 کیم قطعه قطعه بغاجنی تراش قلیب اسلیم و خطای نقش لار سالیب تورلار
 تمام دیوارلاری و سقنی او شبو بوسون لوق تور بو مسجد نینک قبله سی بیله
 مدرسه مسجدی نینک قبله سی نینک اراسیدا بسیار تفاوت تور غالباً بو
 مسجدنی قبله سی نینک ستنی منجم طریق بیله عمل قلیب تورلار ینه بیر عالی
 عبارتنی پشته کوک دا منه سی دا رصد دور کیم زیچ بیتیمک نینک آلتی دور اوچ
 اشیانه لیک دور اولوغ بیک میرزا بورصد بیله زیچ کورکانی بیتیب تور کیم
 عالمه حالا بو زیچ مستعمل دور اوزکا زیچ بیله کم عمل قیلورلار موندین بورون
 زیچ ایباخان مستعمل ایدی کیم خواجه نصیر طوسی هلاکو خان زمانیدا مراغه ده
 رصد باغلاتیب تورلار هلاکو خان دور کیم ایباخان هم دیرلار غالباً عالم دا
 ییتی سیکیز رصد بیش باغلامای دورلار اول جمله دین بیر ما'مون خلیفه رصد
 باغلا بتور کیم زیچ ما'مونی اندین بیتیب تورلار بیر بطلمیوس هم رصد
 باغلا بتور ینه بیر هندوستان دا راجه بکر ماجیت هندو زمانیدا اوجین ودهاردا
 کیم مالوه ملکی دور حالا مندوغه مشهور دور ینه بیر رصد قلیب تورلار حالا
 هندولار نینک مستعمل هندوستان دا اول زیچ دور بورصدنی باغلاخان مینک
 بیش یوز سیکسان تور ییل دور اول زیچ لارغه باقه ناقص راق تور ینه پشته
 کوک نینک دامنه سیدا غرب ساری باغ سالیب تور باغ میدانغه مشهور دور
 بو باغ نینک اورتاسیدا بیر عبارت قلیب تور چهل ستون دیرلار دو اشیانه
 ستونلاری تمامی تاش دین بو عبارت نینک تور تور جیدا تور منار دیک
 برج لار قوپاریب تور کیم بوقاری غه چیتار یول لار بو تور برج دین دور
 اوزکا تمام برلاردا تاش دین ستون لار دور بعضی مارچ خیاره قلیب تورلار
 بوقاریغی

یوقاریغی اشیائی نینگ تورت طرف ایوان دور ستون لاری تاشدین اورتاسیدا چاردره اوی دور عمارت کرسی سینی تمام تاش تین فرش قلیب تورلار بو عمارت پشته کوهك ساری دامنه دا ینه بیر باغچه سالیب تور اندا بیر اولوغ ایوان عمارت قلیب تور بو ایوان نینگ ایچیدا بیر اولوغ تاشنی تخت فوبوتورلار طولی تخمینا اون تورت اون بیش قاری بولغای عرضی یتتی سیکیز فری عقی بیر قاری مونداق اولوغ تاشنی خیلی بیراق بول دین کیلتوروب تورلار اورتاسیدا درزی بولوبتور دیرلار کیم اوشبو یردا کیلتور کاندین سونك بودرز بولغان دور اوشبو باغچه دا بیر چاردره سالیبتور ایزاره سی تمام چینی چینی خانه دیرلار خطای دین کیشی ییباریب کیلتوروب تور سرقند نینگ قلعه سی نینگ ایچیدا ینه بیر قدیمی عمارت تور مسجد لقله دیرلار اول کنبذ نینگ اورتاسیدا یرکا نیسسالار تمام کنبذ دین لقله اواز کیلور غریب امری دور هیچ کیم موفی سرینی بیلما س سلطان احمد میرزا نینگ زمانیدا هم تمام بیك ویکت قالین باغ و باغچه سالدیلار اول جمله دین درویش محمد ترخان نینگ چهار باغی چه صفالیق وهوالیق ومد نظریق چهار باغ کم بولغای باغ میدان دین فوبی راق بلند نینگ اوستیدا قلبه اولانکی کا مشرف بیر چهار باغ سالیب تور تمام بو اولانك ایاغ استیدا دور چهار باغ دا هم مرتبه مرتبه یرلاری سیاق یله توزان ب یخشی ناروانلار وسرو وسفیدارلار تیکیب تور خیلی سرآمد منزلی دور عیبی بودور کیم اولوغ سویی یوقتور سرقند شهری عجب آراسته شهری دور بو شهر دا بیر خصوصی بار کیم اورکا کم شهر دا انداغ بولغای هر مرفه کرنینگ بیر باشقه بازاری بار بیر بیرلاری کا مخلوط ایما س تور طور رسی دور خوب نانوالیق لاری بار وآش پزلیق لاری بار دور عالم دا بخش کاغذ سرقند دین چیقار جواز کاغذ تمام کان کل دین کیله دور کان کل سیاه آب باقاسیدا دور کیم بو قرا سو فی آب رحمت هم دیرلار سرقند نینگ ینه بیر متاعی

بار كېم قىزمى مەھمەل دور اطراف و جوانب قە ايلتارلار كىر دىدا يىخى
 اولانك لارى بار بىر مشهور اولانك كان كل اولانكى دور سىرقىند شىرىدىن
 شرق طرفىدا دور بىر نىمە شالى غە مابل بىر شرعى بولغاي قىر سو كېم
 آب رحمت هم دىرلار كان كل نىنك اورناسىدىن آقار يىتى سىكىز تىكرمان
 سوبى بولغاي بوسونىنك اطرافى تام اىگىن دور بعضى دىرلار كېم بو اولانك نىنك
 اصلى انى كان اىكېر اىكلندور ولى تارىخ لاردا تام كان كل بىتىرلار خېلى يىخى
 اولانك دور سىرقىندىنك سلاطىنى ھىشە بو اولانك نى قوروق قىلورلار ھر
 يىل بو اولانك كا چىقىب بىر آى اىكى آى اولتورورلار بو اولانك دىن بوقارى راق
 شرق جنوبى سارى ىنە بىر اولانك واقع بولوبتور خان يورتىغە موسوم
 سىرقىندىنك شرقى دور سىرقىندىن بىر يىغاج بولغاي بوقرا سوانىنك اراسى
 بىلە اوتوب كان كل بارور خان يورتىدا بو قىر سوانداق بوقارىدىن آىرولوب
 كىلىب تور كېم اىچىدا بىر اوردو توشكوغچە بىر بولغاي چىقار يىرى خېلى
 تار واقع بولوبتور بو بىرنىنك حرفەسىنى كوزلاب سىرقىند محاصىرسىدا نىچە
 مەل مونددا اولتوروب ابدىم ىنە بىر اولانك بوندە قوروغى دور دلکشا باغى بىلە
 سىرقىند اراسىدا واقع بولوبتور ىنە بىر كول مفاك اولانكى دور سىرقىندىن
 اىكى شرعى غە ياوشقارى غرب سارى دور بىر نىمە شالغە مابل بو ھم طور
 اولانكى دور بىر يانېدا بىر اولوغ كول واقع بولوبتور بو جەتتىن كول مفاك
 اولانكى دىرلار سىرقىند محاصىرىدا مېن خان يورتىدا اولتورغاندا بو اولانك دا
 سلطان على مېرزا اولتوروب ابدى ىنە بىر قولبە اولانكى دور مختىر راق
 اولانك دور شالى قولبە كىنتى وكوھك درياسى جنوبى باغ ميدان دروېش
 مەھمەد ترخان نىنك چار باغى پىشە كوھكىنى شرقى دادور يىخى ولايتى وتومانان
 بار اولوغ ولايتى كېم سىرقىند قىرەسى بخارا دور سىرقىندىنك غربى طرفى
 بىكرمى ىش بىغاج بول دور بخارانىنك ھم نىچە تومنانان بار طور شىرى واقع
 بولوبتور

بولوبتور مېۋەسى كۆپ بولور وخوب بولور قاۋونى بىسپار يىخشى بولور ماورا^۲ النهر دا بخارا قاۋونىچە كۆپ وخوب يوق تور اكرچه فرغانه ولايتى دىن اخسى نىنك بىر نوع قاۋونى كىم مېر تېمور دىرلار مونىنك قاۋونى دىن چوچوكر اڭ ونازكراڭ بولور ولى بخارا دا هر جنس دىن قاۋون كۆپ بولور ويخشى بولور ينه آلوى بخارى مشهور دور بخارا آلوسى دىك هېچ يردا بولماس نرېسىنى سويوب قورونوب نېركلار بىلە ولايت تىن ولايت قە ايلتارلار تلىين اوچون بىسپار يىخشى تداۋى دور پروازى تاووغى وقازى بىسپار بولور ماورا^۲ النهر دا بخارا چاغرىدىن تندراق چاغر بولماس مېن سىر قىندىتە اول ايچكاندا بخارا چاغرىدىن ايچار ايدىم ينه كىش ولايتى دور سىر قىندىنك جنوبى دا دور توقوز يغاچ يول دور سىر قىند بىلە كىش اراسىدا بىر تاغ توشوبتور اينماك داناي دىرلار سنك تراشلىق قىلور تاشلارنى تمام بو ناغدىن ايلتارلار بهارلار صحراسى وشهرى تمام تامى خوب سبز بولور اوچون شهر سبز هم دىرلار تېمور بىك نىنك زاد وبودى كىش دىن اوچون شىروپاى تحت قىلورغە كۆپ سى واهتماملار قىلدى عالى عمارت لار كىش دا بنا قىلدى اوزىكا ديوان اولتورور اوچون بىر اولوغ پيش طاق وبىنه اونك يانيدا وسول يانيدا تواجى بىك لارى بىلە ديوان بىك لارى اولتوروب ديوان سورار اوچون ايكى كىچىك كراڭ پيش طاق قىلىپ تور ينه سورون ايلى اولتورور اوچون بو ديوانخانه نىنك بىر ضلعى دا كىچىك كىچىك طاقچەلار قىلىپ تور مونچە طاق عالى عالم دا كم نشان بىرورلار دىرلار كىم كسى طاقى دىن بو اولوغراق تور ينه كىينى دا مدرسه ومقبره قىلىپ تور جهانكېر ميرزا وبىنه بعضى اولادى نىنك مقابرى اندادور چون كىش نىنك قابلىتى شهر بولورغە سىر قىندىچە ابباس ايدى آخر پاى تحت اوچون تېمور بىك سىر قىندى اوق اختيار قىلدى ينه قرشى ولايتى دور كىم نىسف ونخشب هم دىرلار قرشى مغولچە آت دور كورخانه نى

مغول تبلی بیلە قرشی دیرلار غالباً بو آت جنکیز خان تسلطی دین سونک بولغان دور کم آبراق ییردور بهاری خوب بولور ایکیینی وقا وونی یخشی بولور سرقندتین جنوب ساری دور بیر نیمه غرب قه مایل اون سیکیز یغاچ بول دور باغری قرا یوسونلوق قوش قینه بولور کیم قبل قویروغی دیرلار قرشی ولایتی دا ییحد و بی نهایت بولور اوچون اول نواحی دا مرغک قرشی دیرلار ینه خرار ولایتی دور ینه کر مینه ولایتی دور سرقند بیلە بخارا اراسیدادور ینه قرا کول ولایتی دور بارچه دین پایان آب راق دور بخارادین ییتی یغاچ یول غربه شمالی دور یخشی توماناتی بار و سرقندنی هم یخشی توماناتی بار اول جمله دین سفد توماناتی و سفد قه پیوست تومانلار دور یخشی یخشی باشی یار ییلاق اباغی پیوست بخاراغه بیر یغاچ یول یوقتور کیم کینت و معموره بولغای انداق مشهور دور کیم تیمور بیک دیکن دور مینینک بیر باغیم باردور کیم طولی اوتوز یغاچ تور بو تومانانی دیکاندور ینه شاددار تومانی دور شهر و محلاتی غه پیوست دور خیلی یخشی تومان دور بیر طرفی سرقند شهر سبز اراسیداغی تاغ واقع بولوبتور کینت لاری اکثر بوتاغ نینک دامنه سیدا توشوبتور ینه بیر طرفی کوهک دریاسی خوش هوا و پر صفا سویی فراوان و نعمتی ارزان خیلی یخشی تومان توشوبتور مصر و شام کورکان رونده لار مونجه چاغلیق بیر نشان بیرمادیلار اگرچه ینه تومان لاری هم بار بو مذکور بولغانلار چه ایباس اوش مونجه بیلە اکتفا قیلیندی تیمور بیک سرقند نینک حکومتی فی جهانگیر میرزاغه بیر یب ایدی جهانگیر میرزانینک فوتی دین سونک اولوغ اوغلی محمد سلطان غه بیردی جهانگیر شاهرخ میرزا جمیع ماورا النهر ولایتینی اولوغ اوغلی اولوغ بیک میرزاغه بیر یب ایدی اولوغ بیک میرزادین اوغلی عبداللطیف میرزا آلدی بو بیش کونلیک اوتار دنیا اوچون انداق دانشمند وقاری اناسی فی شهید قیلدی اولوغ بیک میرزانینک فوتی فی تاریخی طوری واقع بولوبتور تاریخ

فوت

فوت اولوغ بیک میرزا بودور کیم

اولوغ بیک بحر علوم و خرد * که دنیا و دین را ازو بود پشت
 ز عباس شهد شهادت چشید * شمش حرف تاریخ عباس گشت
 اگر چه اوزی هم بیش آلتی آی سلطنت قیلما دی بو بیت مشهور دور کیم
 پدرکش پادشاهی را نشاید * اگر شاید بشش ماهش نباید
 اینک تاریخی هم طوری واقع بولوبتور

عبد اللطیف خسرو چشید فر که بود * در سلک بند کانش فریدون زردهشت
 بابا حسین گشت بشب جمعه اش بدتر * تاریخش این نویس که بابا حسین گشت
 عبد اللطیف میرزا دین سونکرا شاهرخ میرزا اینک نبیره سی ابراهیم سلطان میرزا اینک
 اوغلی عبد الله میرزا کیم اولوغ بیک میرزا اینک کویاوی ایدی تخت قه اولتوردی
 بیر یاریم ییل ایکی ییل غه یاق پادشاه لیق قیلدی اندین سونکرا سلطان ابوسعید
 میرزا آلدی سونکرا سلطان احمد میرزا غه بیریب ایدی سلطان احمد میرزا اینک
 فوتی دین سونک سلطان محمود میرزا سرقند تختی غه اولتوردی سلطان محمود میرزا دین
 سونک بایسنغر میرزا پادشاه قیلدی یار ترخانلاری غوغا سیدا بایسنغر میرزا
 توتوب اینی سی سلطان علی میرزا بیر ایکی کون اولتور غوز دیلار بته
 بایسنغر میرزا اوق آلدی نیچوک کیم بوتاریخ دا مذکور بولدی بایسنغر
 میرزا دین مین آلدیم موندین سونکوسی وقایع دا بولوب اوزکا کیفیت لار معلوم
 بولغوسیدور سرقند تختی غه اولتور غاچ سرقند بیک لاری فی بورونقی دیک
 اوق رعایت و عنایت قیلدیم بیزنینک بیله بولغان بیک لاری فی هم فراخور
 حال لاری غه یارشه بیریب شفقت قیلدیم سلطان احمد تنبلنینک پاره سیغه
 رعایت کوبراک واقع بولدی ایچکی بیک لار چرکاسیدا ایدی اولوغ بیک لار
 چرکاسیدا رعایت قیلدیم سرقند فی کیم ییتی آی محاصره قیلیب نشویش لار
 بیر له آلدوک اول کیلکندا چریک ایلیکا اولچه مونچه دیک نیمه نوشوب ایدی

بیر سرقندتین اورکا ولایت لار غام منکا کیریب ایدیلار یا سلطان علی میرزاغه
 بوکیرکلن ولایت لارنی چاییب بولماس ایدی موچه تالان وتاراج تارانتان
 ولایت لاردین نیبه آلمات خود نیچوک مبسر بولغای چریك ایلی نینك اولچه سی
 توکاندی سرقندنی آغاندا سرقند انداق خراب ایدی کیم مدت تخم
 وتقاوی غه احتیاج بار ایدی چه جای اولکیم کیشی آندین نیبه آلالغای بوجمت لاردین
 چریك ایلی کوب تنقیص لیق تارق لار ییز هم ایلکانیه نیکورا المادوک
 اویلارنی هم ساغیندیلار اول بی سعادت لار بیرار ایکی رار قاچماقغه یوز قویدیلار
 اول کیشی کیم قاچتی خان قلی قل بیان قلی ایدی ینه ابراهیم یکچیك ایدی
 مغول لار تمام قاچتی لار سونکرا سلطان احمد تنبل هم قاچتی بو فتنه نینك
 تسکین اوچون خواجه قاضی بیباردوک کیم اوزون حسن خواجهغه اوزونی
 خیلی مخلص ومعتقد توتار ایدی اوزون حسن نینك اتفاق بیله قاچقان لار نینك
 بعضی سیغه سزا بیرکای لار بعضی سینى ییز نینك قاشیمیزغه بیبارکای لار بو فتنه لارنی
 انکیز قیلغوچی موندین قاچیب بارغانلارنی یمان لیققه تیز قیلغوچی خود
 اوزون حسن حرام نیک ایکاندور بارچه سی سلطان احمد تنبل بارغان بیله
 ظاهر واشکارا یمانلیق مقامیدا بولدیلار سرقندنی آلمات داعیه سی بیله نیچه
 ییل کیم بجد چریك تارنار ایدوک سلطان محمود خان دین اگرچه مدد وکومک
 بولماس ایدی ولی سرقند فتح دین سونك اندجاننی طمع قیلور ایدی بو
 فرصت نه کیم اکثر چریك ایلی مغول لار تمام قاچیب اندجان اخسی غه باردیلار
 اوزون حسن وتنبل اول ولایت لارنی جهانگیر میرزاغه طمع قیلدیلار نیچه
 جهت تین ممکن ایماس ایدی کیم الارغه بیریلکای اول بوکیم اگرچه خان غه
 بو ولایت لارنی وعا قیلیمایدور ایدی ولی خان تیلاب ایدی خان تیلاب
 توروب جهانگیر میرزاغه بیریلسه خان بیله تمام یکروی بولماق کیراک ایدی
 ینه بوکیم مونداق محلدا کیم ایل قاچیب اول ولایت قه باردی تحکم طریقى
 بیله

بيله طمع قبله دور اكر بورونراق بو سوز اراده بولسه ايدى فى الجبله وجهى
 بارايدى الارنينىڭ تىكىنى كىم تارتار بولغاي مغول واندىجان چرىكى وبعضى
 بىك لارىدىن هم اندىجان بارىب ايدىلار مېنىڭ بىلان سىرقىندى بىك ويىكىت
 بخشى ويىان مېنىڭ كا ياونچە كېشى قالىب ايدى الارنينىڭ اسىندىسى دىك
 مون مىسر بولمادى قاجىب بارغان توهم لوق ايدىلارى تمام تىلاب اوزلارىكا
 قوشىلار توهم لوق ايدىلار خود مونداق واقعهنى اوز قورقۇچىدىن تىنكرىدىن
 نىلار ايدىلار اغسىدىن اندىجان اوستىكا چرىك تارتىپ يىلانلىق باغىلىقنى
 صرىخ و آشكرا قىلدىلار تولون خواجە آتلىق بارىنىڭ مردانه وسرامد وقزاق
 يىكىت لارىدىن ايدى انام عمر شېخ مىرزا رعايت قىلىپ ايدى وهنوز رعايت
 قىلغاندا ايدى من خود تربىت قىلىپ ايدىم عجب مردانه وقزاق يىكىت ايدى
 رعايت ارزى ايدى مغوللار اچىدا رعايت قىلغان اعتمادلىق كېشىپىز
 تولون خواجە اوچون سىرقىندىن مغول اولوسى قاچاكىر بىشكاندا تولون خواجەنى
 يىبارىپ كىم ايدىكا نصىحت قىلىپ توهمنى خاطرلارىدىن چىقارغاي تا ايدىل
 قورقۇچىدىن سىر بىياد بىر ماغاي لار ايدىلار خود بو مفتنلار حرامنىڭ لار انداق
 قىلىپ ايدىلار كىم وعدە ووعدىد ونصىحت ونهديد هېچ فايده قىلماس ايدى
 تولون خواجەنىڭ كوچى ايكى سواراسىدا ايدى كىم بو ايكى سواراسى
 رباطك اورچىنى دىرلار اوزون حسن بيله سلطان احمد تىبل بىر پان ايلغار
 تولون خواجەنىڭ اوستىكا يىباردىلار بارىپ غافللىق تە آلىپ كىلتوروب
 اولتوردىلار اوزون حسن وتىبل جھانكېرىنى آلىپ كىلىپ اندىجاننى محاصره
 قىلدىلار چرىك آنلانوردا اندىجاندا على دوست طغايىنى اغسىدا اوزون
 حسننى قويوب ايدىم سونكرا خواجە قاضى هم كىلىپ ايدى سىرقىندىن
 بارغان چرىك ايدىلار خېلى يىكىت لار بارايدى خواجە قاضى اول قلعه دارلىق تە
 مېنىڭ دولخو اېلېغىم اوچون اون سىكىز مېنىڭ قولىنى قورغانداغى يىكىت لاركا

اجازت بیر دیلار مخالف لاردین اندجان قورغانینی قباغاندا باریب دیب دور
کیم پادشاهنینک نیلی توتولوب ایدی آغزغه بخته بیله سو تامیزه دورلار ایدی
اوشبو تعریفی قیلغان یوسونلوق باریب علی دوست نینک فاشیدا انت ایچیب
ایتیب دور خاکلن دروازه سیدا علی دوست ایدی بو سوز دین بی پای بولوب
مخالف لاری تیلاب عهد و شرط قیلیب قلعه نی بیردی ذخیره واور و شور کبشی دین
قورغاندا هیچ کم لیغی یوق ایدی غایتش اول منافق مردک نینک نامرد لیغی
ایدی بو مذکور بولغان سوزلاری اوزیکا بهانه راست قیلدی اندجان آغان دین
سونک مبینک خجند کیلکندیم فی ایشیتیب خواجه مولانای قاضی فی ارک دروازه سیدا
بی عزانه آسیب شهید قیلدیلار خواجه مولانای قاضی نینک آتی عبدالله دور
بو آت بیله مشهور بولوب ایدی آنا طرفیدین نسبی شیخ برهان الدین قیلچ قه
منهی بولور انا طرفیدین سلطان سنجر ماضی غه بیثار فرغانه ولایتی دا بو طبقه
مقتدا و پیشوا و شیخ الاسلام و قاضی بولا کیلکندورلار خواجه قاضی حضرت خواجه
عبدالله نینک هریدی ایدی لار آلاردین تربیت تاییب ایدی خواجه قاضی نینک
ولی لیغیدا مبینک هیچ شکیم یوقتور قابسی ایش ولایت قه موندین بخش راق
دلیل دور کیم آلا رغه قصد قیلغان لاردین آفرصت نه آثار و علامات قالمادی
خواجه قاضی عجب کبشی ایدی قورقماق اندا اصلا یوق ایدی آنچه دلیر کبشی
کورکان ایباس مین بو صفت هم ولایت دلیلی دور سایر اییل هر نیچه بهادر
بولسه اندک دغدغه سی و توهمی بولور خواجه دا اصلا دغدغه و توهم یوق
ایدی خواجه نینک واقعه سیدین سونک خواجه غه منسوب ایل لار مثل نوکر
و چاکر و ایماق و اخشام فی تمام تونوروب نلانی لار اندجان غه بولا سر قندنی
ایلیک تین بیردوک اندجان هم ایلیک دین چیقیش ایدی ییزکا غافل از یجا راند
وارانجامانن دیکان دیک بواندی بسیار شاق و دیشوار کیلدی فی اوچون کیم
ناپادشاه بولوب ایدیم بونوع نوکر لاردین ولایت تین ابر یلمایدور ایدیم نا اوزوم فی

بیلیب ایدیم بو یوسونلوق رنج و مشقت فی بیلمایدور ایدیم خجندقه کیلکچ
 و بعضی منافق شیوه ایللار خلیفه فی مینینک ایشیکیدا کورالمادیلار محمد حسین
 میرزانی و بعضی لارنی برین قیلدیلار کیم خلیفه ناشکند ساری رخصت بیریلدی
 قاسم بیکنی ناشکندقه خان قاشیغه ییباریب اندجان اوستیکا یورماکنی استدعا
 قیلیندی خان هم چریک نارنوب آهنگران جیلکسی بیله کیلیب کندرلیک
 دامانی نینک بوییکا نوشکن دا مین هم خجندتین باریب خان دادامنی کوردوم
 کندرلیک دامنه سی اشیب اخسی طرفیغه توشولدی اول طرفتین مخالف لار
 هم بولغان چریک لارنی بیغیب اخسی کیلدیلار بو فرصت ته باب قورغانینی
 مینی دیب بیرکیتی لار خان نینک بیر نیمه خیل یوروشیدین مخالف لار باب
 قورغانی زورلاب آلدیلار خان نینک اگرچه اوزکا اخلاق و اطواری خوب
 ایدی ولی سپاهی لیق بیله سردارلیق ته بی بهره ایدی ایش بو برکا بیتکلندا
 کیم اگرینه بیر کوچ بورولسه ایدی کوبراکنی بو ایدی کیم اوروش سیز اوق
 ولایت میسر بولغای ایدی اوشموند اوق محلدا مخالف لار نینک فریب آمیز سوزلاری فی
 قولاق قه آلیب اصلاح حکایتی فی آراغه سالیب خواجه ابوالکلام بیله تنبل آغاسی
 بیگ تیلبنی کیم اول محلدا خان نینک ایشیک اقا سی ایدی ایلمی ییبار دیلار
 اول جمع اوزلاری نینک خلاص لیغی اوپون بیر نیمه چین و یلغان سوزلار
 اینیب خان غه یا ارادغی لار غه پاره ورشوه قبول قیلدیلار خان اوشموغچه بیله
 مراجعت قیلدی بیگ لار و ایچکی لار و بیکیت لار کیم مینینک بیله قالیب
 ایدیلار اکثری نینک کوچ لاری اندجان دا ایدی چون اندجان آلتی تین مایوس
 بولدیلار بیگ و بیگات و بیکیت یلانک دین بیٹی سیکیز یوز کیشی تمام میندین
 آیر دیلار ابریلغان بیگ لار علی درویش بیگ علی مزید قوچین محمد
 باقر بیگ شیخ عبدالله ایشیک اقا مریم لاغری ایدیلار مینینک بیله قالغان لار
 غربت بیله محنت فی اختیار قیلغانلار بخشى بهان تخمینا ایکی یوز دین کوبراک

اوج

اوج بوزدین ازراق بولغای ایدی بیک لاردین قاسم قوچین بیک ویس لاغری
 بیک ابراهیم بیک ساری منکلیج بیک مریم طغایی سید قرا بیک ایچکی لاردین
 میرشاه قوچین سید قاسم ابشیک اقالاردین قاسم جلایر عجب محمد دوست
 علی دوست طغایی محمد علی منشی خدای بیردی نوغچی مغول یارک طغایی
 سلطان قلی باباقلی پیر ویس شیخ ویس یار علی بلال قاسم میر آخور حیدر
 رکابدار منکا بسیار دشوار کیلدی بی اختیار غلبه یغلادیم اندین خجندقه کیلدیم
 مینینک انامنی اولوغ انامنی و بعضی مینینک بیرله قالغانلارینینک کوچلاری بیله
 خجندقه مینینک قاشیمغه ییباردیلار اول رمضاننی خجندته اوتکارلدی سلطان
 محمودخانغه کیشی ییباریب کومک تیلاب سیرقند اوستیکا آتلاندیم اوغلی سلطان
 محمد چانیکینی و احمد بیکنی تورت بیش مینک چریک بیله سیرقند اوستیکا
 نعین قیلیب خان هم آتلانیب اوراتیپه کاچه کیلدیلار اندا خاننی کوروپ سیرقند
 اوستیکا یارییلاق یولی بیله متوجه بولدوم سلطان محمود سلطان احمد بیک
 اورکا بول بیله ایلکار را ک یارییلاق کیلیب نور مین بوره که ییلاق بیله سنک
 زارغه کیم یارییلاق نینک دارغه نشینی اول قورغان دور کیلدیم سلطان محمد
 و سلطان احمد بیک شیبانی خان نینک کیلیب شیرازدا اول نواحی نی چاپقان
 خبرینی تاییب یانیب تورلار ضرورت بولدی مین هم یانیب خجندقه کیلدیم
 چون سلطنت دغدغه سی و ملک کبرلیک داعیه سی بار بیر قاتله ایکی قاتله ایش
 بورومکن بیله باقیب اولنوروب بولاس اندجانغه پوروشماک خیالی بیله کومک
 نبلی تاشکندقه خان قاشیمغه باردیم شاه بیکیمنی و اوروق قیاشینی کیم سیکیز
 ییل بار ایدی کیم کورمایدور ایدیم بو بهانه بیله آلارنی هم کورولدی نیچه
 کوندین سونک سید محمد میرزا دوغلتنی و ایوب بیکچیک و جان حسن بارینی
 یینی سیکیز بوزچه چریک بیله کومک تعیین قیلدیلار بو کومکنی آلیب کیلیب
 خجندقه نوقی قیلما ی اوتا چقیب ایلغاب کند بادامنی سول قولدا قویوب

کلبلیب کچه بیله شانو قویوب نسوخ قورغانی نی کیم خجندنین اون بغاچ
 بول دور کند بادام دین اوج بغاچ اوغورلاب آلدوک قاوون پیشیغی ایدی نسوخ دا
 بیر نوع قاوون بولور کیم اسمعیل شیخی دیرلار تیرسی ساریق کمب لوق
 آسوده قاوون بولور تخمی آلهچه کوشتی تورث ایلیک عجب لذیند قاوون دور
 آنچه قاوون اول نولعی دا بولماس تانکلاسی مغول بیک لاری عرض غه یینکوردیلار
 کیم کیشیمیز آز بو بیر قورغانی آلفان بیله ای ایش آملیغای فی الواقع آنداق
 ایدی اندا توروب انینک قورغانی فی بیر کیتورنینک مصاحتی فی تابهای
 یانیب خجند قه کیلدوک اوشبو بیل خسرو شاه بایسنغر میرزا بیله چریک
 تارنیب جغانیان کلبلیب مکر و فریب بیله سلطان مسعود میرزاغه ایچی ییباردی
 کیم کلبلینک سمرقند اوستیکا یورولینک سمرقند میسر بولسه بیریمز سمرقند
 اولتورغای ینه بیریمز حصاردا سلطان مسعود میرزانینک بیک و ایچکی سی بیکیت
 یلانکی آزرده بولوب ایدیلار بو جهت نین کیم شیخ عبدالله برلاس بایسنغر
 میرزا قاشیدین سلطان مسعود میرزا قاشیغه باردی چون میرزاغه قایین انا ایدی
 اسرو اولوغ رعایت تابتی باوجود کیم حصار ولایتی مختصر ولایت دور علوفه سینی
 مینک نومان فلوس قلیب ختلان ولایتی فی دردست بیردی ختلان ولایتی دا
 سلطان مسعود میرزانیک خیلی بیک لاری و ایچکی لاری نینک ننی بار ایدی
 بارچه فی متصرف بولدی اوزی و اوغلان لاری کلی و جزوی ایشیک اختباری
 ایدیلار آزرده بولغانلار قاجیب قاجیب بایسنغر میرزاغه کیله باشلادی لار فریب
 آمیز سوزلاو بیله سلطان مسعود میرزانی غافل قلیب جغانیان دین ایلقاب
 نقاره وقتی دا حصار قورغانی فی قباي آلدیلار سلطان مسعود میرزا قورغان دین
 تاشقاری محلات ته اتاسی سلغان دولت سرا اتلیق عمارت ته ایدی قورغان غه
 کیرا آللادی قاجیب شیخ عبدالله برلاس قه ختلان ساری تارتی ارا بولدا شیخ
 عبدالله برلاس دین ایریلیب اوباج کذری بیله اوتوب سلطان مسین میرزاغه
 باردی

باردی حصار ولایتی مبسر بولغاچ بایسنغر میرزانی حصاردا اولتورغوزوب
 ختلاننی اینیسی ولی غه بیردی نیچه کوندین سونک باغنی قاباماق داعیهسی بیله
 آنلاندی اوزی دین ایلکارراک نظر بهادر آنلیق اولوغ نوکرنی اوج نورت مینک
 کیشی بیله باغ نواحی سیغه ییباریب اوج نورت کوندین سونک بایسنغر میرزانی
 آلیب کیلیب باغنی محاصره قیلدی باغنه ابراهیم حسین میرزا ایدی بنه
 سلطان حسین نینک ییکلاری دین هم خیلی بار ایدی اینیسی ولی غه قالین
 چریک قوشوب شبورغانی قبااماقه اول نواحی تالان وتاراج قیلماق قه
 ییباردی ولی باریب شبورغانی باوق دین هم قبای آلمادی بولغان چریکنی چول
 زردکداغی اییل واولوسنی چاپقالی ییباردی باریب چول زردکنی چاییب
 بوز مینک دین آرتق راق قوی و اوج مینک کا باوق تبوه آلیب کیلدیلار ولی
 آن دین سونک سن جاریک ولایتی چاییب تالاب ناغدا بعضی بیرکی تکلن
 ایللارنی آلیب کیلیب باغنه اغاسی غه ماحق بولدی خسرو شاه باغ محاصره
 قیلغان فرصتته بیر کون مذکور بولغان نظر بهادر آنلیق نوکرنی باغ نینک
 اریقلارنی تیقفالی ییباردی ایچیکاردین تینکری بیردی سماچی کیم سلطان حسین
 میرزانی رعایت قیلغان ییک ایدی ییتیش سیکسان ییکیت بیله چیقیب کیلیب
 نظر بهادر بیله روبرو بولوب باشینی ایرا چاییب ییغیب باشینی کیسیب آلیب
 قلعه غه کیلدیلار بسیار مردانه باریب نمایان ایش قیلدی هم اوشبو ییل
 سلطان حسین میرزا ذوالنون ارغون نینک اوغلی شاه شجاع نینک کیم بدیع
 الزمان میرزا غه فریب بیله نوکر بولوب فتنه وفساد مقامیدا ایدیلار دفعیه
 چریک تارتیب کیلیب بست قه توشتی چریکی کا هیچ طرف دین اشلغ کیلمادی
 آچلیق تین به تنک کیله باوشوب ایدی لار کیم بست دارغه سی بست نینک قورغانینی
 بیردی بست نینک ذخیره سی مددی بیله خراسان غه مراجعت قیلدی سلطان
 حسین میرزا دیک اولوغ پادشاه موغچه اسباب وطمطراق بیله نیچه نوبت قندوز

وحصار وقتندهار اوستیکا چریک تار تیب آلامای یانغان اوچون اوغلانلاری و بیکلاری موچه دلیر بولوب باغلیق لار و فتنه لار قیلدیلار بار یغه سلطان حسین میرزا و اوغلی محمد حسین میرزانینگ دفع ضرریغه کیم استر ابادقه مسلط بولوب یمانلیق مقامیدا ایدی محمد ولی بیک باشلیق بیکلارنی قالین چریک بیله ایلغار ییباریب اوزی نشین اولنکی دا اولتوروب ایدی کیم بدیع الزمان میرزا خوالنون بیکنی اوغلی شاه بیک غافللیقنه چریک تار تیب میرزانینگ اوستیکا کیلیدی لار اتفاقات حسنه دین سلطان مسعود میرزا کیم حصارنی آلدوروب سلطان حسین میرزاغه کیله دور ایدی اوشبو کون بیتیشنی استر ابادقه بارغان چریک هم کیلیب اوشبو کون میرزاغه ماحق بولدی روبرو بولغاچ اوق اوروشه آلامادی بدیع الزمان میرزا بیله شاه بیک قاشنی سلطان حسین میرزا سلطان مسعود میرزانی یخش کوروب کپاولوک کا یوکوندوروب عنایت و شفقت مقامیدا بولوب ایدی کیم خسرو شاهنینک ابنی سی باقی جغانیان کیم موندین بورونراق کیلیب سلطان حسین میرزا ملازمتی دا بولور ایدی انگیزی بیله خراسان دا تورمای بیر بهانه بیله چیقیب سلطان حسین میرزادین بی رغصت خسرو شاهقه باردی خسرو شاه خصار دین بایسنغر میرزانی تېلاب کیلتوردی اوشبو فرصتته اولوغ بیک میرزانینگ اوغلی میرانشاه میرزا اتاسی بیله یاغیقب هزارهغه کیریب هزاره دا هم بی اعتداللیق قیلیب هزاره دا تورا آلامادی اول هم خسرو شاه قاشیغه کیلیب ایدی بعضی کونه اندیشلار خود برین ایدیلار کیم اول حالدا پادشاه زادهنی اولتوروب خسرو شاه آتیغه خطبه اوقوغایلار اول شقی مصاحت کورمای سلطان مسعود میرزانی کیم کیچیک لیکی دین بیری ساغلاب اولغاینبی ایدی بیک آنکھسی ایدی بو بیش کون لوک دنیا مصاحتی جهت دین کیم کا وفا قیلدی ونه هیچ کیم کا وفا قیلغوسیدور توتوب بو کورغک مر دک کوزلاریکا نشتر سالیب کور قیلدی بیر نیچه کوکلتاش ابدالاش و بایری سی سلطان مسعود

میرزانی

میرزانی آلیب سر قندغه سلطان علی میرزا قاشیغه کیلتورور خیالی بیله
 کیش قه کیلدیلار اول جماعت هم قصد مقامیدا بولدیلار کیش دین قاجیب
 چار جوی گذری بیله اوتوب سلطان حسین میرزا قاشیغه باردی کیم مونداق
 شنیع حرکات کا اقدام قیلغای و اول کیشیکا کیم بونوع ایش کا اهتمام قیلغای
 بوز مینک لعنت تور قیامت قه چه هر کیم خسرو شاه بو افعالی فی اشیة یسه
 لعنت قیلسون بو افعالی فی ایشتب لعنت قبلماغان هم سزاوار لعنت بولسون
 بو شنیع حرکت تین سونک بایسنغر میرزانی پادشاه قلیب خصارغه رخصت
 یردی میرانشاه میرزاغه سید کاملنی کومک قوشوب بامیان ساری ییباردی

وقایع سنهٔ اربع و تسعمایه

سر قند واند جان غه مکرر بوروب هیچ ایش آپیلما دی ینه یانیب خجند قه
 کیلدوک خجند مختصر یری دور بوز ایکی یوز نوکرلیک کیشی نینک اوقانی تشویش
 بیله اوتار داعیه لیک کیشی نیچوک باقیب اولتورغای محمد حسین کورکان دوغلت
 کیم اورا تیپه دا ایدی سر قند قه یوروشماک داعیه سی بیله انکا کیشی لاری ییباریب
 سوزلا شیب یار ییلاق کینت لاری دین پشاغری کیم حضرت خواجه نینک
 کینت لاری دین دور بو فترات ته آنکا تعلق بولوب ایدی نیلادوک کیم بو قیش
 عاریت بیرکای تا اندا اولتوروب سر قند ولایتی غه ایللیک دین کیلگانچه یورشکای ییز
 محمد حسین میرزا هم راضی بولدی خجند تین آنلانیب پشاغره متوجه
 بولدوم زامین غه بیتکن فرصت ته ایستیم باوجود ایستیمه زامین دین ایلغار
 قلیب تاغ یولی بیله اوتوب رباط خواجه نینک اوستیکا کیلدوم کیم غافل بق ته
 شانو قویوب چیقیب رباط خواجه قورغانینی کیم شاد وار تومانی فی دارغه
 نشینی اول دور الیلغای صبح وقتی ییتیلدی ایلی خبردار بولدیلار ینه یانیب
 هیچ بردا توقف قیلما ی پشاغره کیلپندی باوجود ایستیمه اون اوج اون تور

بغاچ يولىنى صعوبت و مشقت بيله قطع قىلدىم نېچە كۈندىن سونك ابراهيم ساروفى و وېس لاغرى و شىرىم طغايىنى ايچكى بىك لار و يىكىت لار بيله ايلغار تعيين قىلدوك كىم بارىب يار يىلاق قورغان لارنى سوز بيله بازور بيله ايلېك كا آلتايلار اول فرصت تە پار يىلاق سېد يوسف بىك دا ايدى مېن سىرقىندىن چىققاندا قالىپ ايدى سلطان على مىرزا هم رعايت قىلىپ ايدى سېد يوسف بىك اينى اوغلىنى يار يىلاق قورغان لارنى نىنك ضبط و ر بىلى غە يىبارىب ايدى احمد يوسف كىم بو تارىخ دا سىال كوت حكومتى اندا دور اول قورغان لاردا ايدى بىز نىنك بىك لار و يىكىت لار هم بارىب تمام قىش بعضىنى عبارلىق و اينچكالىك بيله اوغورلاب متصرف بولدىلار اول ولايت لاردا مغول و اور بىك جەمى دىن هېچ كىنت يوقتور كىم قورغانى بولماغاي اوشبو فرصت لاردا بىز نىنك جەمىمىز دىن سېد يوسف بىك اوغلى دىن بد كىمان بولوب خراسانغە رخصت بىردىلار بو قىش بونوع تلاش و تارتىش بيله اوقى باز بولە صالح اوچون خواجە بىچىنى يىبارىب اوزلارى هم چرىك (انكىزى بيله شىراز و كام نواى سىغە كىلدىلار بىز نىنك بولغان سېاهىمىز ايكى يوز دىن كوبراك و اوچ يوز دىن آزاق بولماي ايدى هر طرف دا كوچ لوک غنىم لار اند جانغە يوروشوب طالع هېچ مدد قىلمادى سىرقىندغە ايلېك قويوب هېچ ايش اچىلمادى ضرورتىن صالح كونه قىلىپ پشاغردىن مراجعت قىلدى خچند بىر مختصر بىردور بىز نىنك دىك پادشاه نىنك اوقانى اندا تشوئىش بيله اوتار بىر يارىم يىل ايكى يىل كا ياق اهل و عيال بيله اندا ايدوك اول مسلمان لار هم بومدت تە امكانى بار چه خرج تارتماق تە و غذمت قىلماق تە تقصير قىلمايدىلار يەنى يوز بيله خچند بارىلماي خچند قە بارىب هم كىشىنى قىلماي

بارماق قەنى مسكن مىسر * تورماق قەنى دولت مقرر

آخراوشبو تردد و توقف بيله اورانېپە نىنك جنوب طرفىداغى يىلاق لارغە باردوك

نېچە

نېچه ګون اول نولمى دا اوز اشېمېزكا حيران بارور تورارېمېزى بېلمى
 سرکردان اوتكاريلدى بېر ګون اوشبو ېردا ايكلندا خواجه ابوالكلرم كېم بېزېنېك
 دېك جدای وطن بولوب سرکردان ایدى مېنى كورا كېلدى بارور تورارېمېزى
 وقيلور قېلماس اشېمېزى دين استعلام واستفسار قېلىب منا^۶ ټر بولوب بېزېنېك
 حالېمېزغه رقت قېلىب فاتمه اوقوب باردى منكا هم بسبار تا^۷ ټير قېلدى رقت
 قېلدىم اوشبو ګون كېچ نماز دېكر دره نېنك اياغېدىن بېر آتلىق كېشى پېدا
 بولدى بو خودعلى دوست طغايى نېنك نوكرى ايكاندور توپچى اتلىق بو مضمون
 بېله بېبارېب تور كېم اكرچه مېندىن عظيم كناه لار صائر بولدى ولى امېدىم
 بار كېم عنايت قېلىب كناهېمى باغېشلاب بېزكا متوجه بولسه لار مرغېنانى
 تابشوروب بېر نوع قوللوق وغذمتكارلىق قېلغاي مېن كناهېم اريب حجاب لارېم
 رفع بولغاي مونداق متحېرلىق وسرکردان لېق ته بو خبر كېكلن بېله هېچ اندېشه
 وتوقى قېلمى اوشال زمان اوق كېم آفتاب اولتورور چاغ ایدى مرغېنان طرفېغه
 ابلغار طريقه سى بېله متوجه بولدوم بو بېر بېله مرغېنان اراسى تخمينا بېكرمه
 تورت يغاچ بولغاي ایدى اول كېچه تانك آتقوچېه واول ګون نماز پېشىن كاچه هېچ
 ېردا توقى قېلمى بېرولدى نماز پېشىن خچندىنېنك تنك آب آتلىق كېنتى كا
 توشولدى آت ساونوب آتقه بوغوز بېرىب تون يارېمى نقان وقتى دا تنك آب تېن
 آتلانېلدى اول كېچه تانك آتقوچېه وېنه كېچه سى تانك دېن بورونراق مرغېنانىنېنك
 بېر يغاچ غه يېتكاندا وېس بېك وبعضى لار تردد قېلىب عرض غه يېتكوردېلار كېم
 على دوستى نوعى پمانلىق قېلغان كېشى دور اراده بېر نوبت ايكى نوبت
 كېشى بارماى وكيلىمى كفت وكوى وعهد وشرط بولماى نى اعتماد بېله بار ادور بېز
 فى الواقع تردد لارى نېنك وجهى بار ایدى بېر زمان توروب كېنكاش قېلدوك
 آخىر موندا قرار تابتنى كېم بونرددلار نېنك اكرچه وجهى بار ولى موندىن
 بورونراق كېرك ایدى اوچ كېچه وكوندوز تېنماى توقى قېلمى بېكرمه تورت

بغاچ يولنى كېلىدوك نه آتته مجال قالېب تور فى كېشى دا بو بردىن فى نوع
 يانېلغاي يانېب هم قېسارىغه چېغېلغاي چون مونجه كېلىب تور بېز بارماق كېراك
 هېچ نېمه تېنكرى نېنك خواستى دېن لوزكا بولماس سوزنى مونكا قويوب توكل
 قېلىب تېبرادوك سنت وقتى ايدى كېم مرغېنان قورغانى نېنك اېشېكى كا كېلدىم
 على دوست طغايى دروازه نېنك ارقاسىدا نوروب دروازهنى آچماق عھد النھاس
 قېلدى عھد و شرط قېلغاندىن سونك دروازهنى آچېب دروازه اراسىدا ملازمت
 قېلدى على دوستنى كوركەندىن سونك قورغان اېچىدا بېر مناسب حويلى دا
 توشولدى مېنىنك بېرلە بولغان كېشى اولوغ كېچېك اېكى يوز قېرق كېشى ايدى
 اوزون حسن سلطان احمد تېنل ولايت اېلىكا بېسېار ظلم لار اوتكارىب مان معاش
 قېلىب ايدىلار ولايت اېلى تمام مېنى تېلار ايدىلار مرغېنانغه كېركەندىن سونك
 اېكى اوچ كون اونكاچ قاسم بېك پشاغرى دېن وبانكى نوكر بولغانلاردىن وعلى
 دوست بېك نېنك نوكرلار دېن يوزدىن كوبراك كېشى قوشوب اندجان دېن
 جنوب طرفىداغى تاغ ايل لارىكا مثل اشپارىان وتوروق شاران وچىراك واول
 نواحى لارغه يېبارىلدى كېم استمالت بېلە يازور بېلە بو ايدىلارنى كېلتوركاى
 ابراهيم سارونى وويس لاغرىنى وسېد قرانى اخسى طرفىغه يوزكا ياقوق
 كېشى يېبارىلدى كېم خچند سويىنى كېچېب اول نوزداكى قورغانلار بېلە
 تاغ ايلنى بېر طور قېلىب بېزكا باقتوركاى لار بېر نېچە كۈندىن سونك اوزون
 حسن و سلطان احمد تېنل جهانكېر مىرزانى آلبىنى كېم بولغان سپاھى ومغولنى
 يېغېب اندجان واخسى نېنك چرىككا چىقارىب مرغېناننى قېماماق داعىھسى
 بېلە مرغېنان نېنك بېر شرعى سېدا شرق سارى سپان آتلىق كېنت كا كېلىب
 توشتى لار بېر اېكى كۈندىن سونك ياساب يراغلانېب مرغېنان نېنك مھلانىغە
 كېلدىلار باوجود كېم قاسم بېك و ابراهيم سارو وويس لاغرى باشلىغ لارنى
 اېكى طرفىغە ابلغار يېبارىلېب ايدى مېنىنك بېلە بېر نېچە مەودى قالېب

ايدى

ابدی بولغان يېكيت لار ياسانيب چيقتى لار محلات نين ايلكارى كېلگننى قومادى لار
 اول كون خليل جهره^۶ دستار پېچ بخشى يوروب ايليكى ايش كا يىتى كېلىب
 هېچ ايش قىلا المادىلار ينه ايكى لاي قورغان ياووغى كا كېلمادىلار قاسم بېك كېم
 اندجان نينىك جنوبى تاغ لاريغه باريب ابدى اشپاريان وتوروق شاران وچكراك
 اول نواھى داغى تاغ وتوزداكى رعيت وايلاق غام كېردىلار سپاھى دين هم
 بيرار وايكى رار بيزكا قاجيب كېله باشلادىلار ابراهيم سارو ويس لاغرى باشلىغ لارغه
 كېم اخسى طرفيغه سودين اوتوب باريب ايدىلار باب قورغانى ويته بير ايكى
 قورغان كېردىلار اوزون حسن وتنبل ظالم وفاسق وكافروش ايدىلار رعيت
 ولايت ايل لارى بولاردين بسيار آغريب ايدىلار اخسى اولوق لار يدين حسن
 ديكچە جماعتى بېله ويته اخسى نينىك بير پان لوند واوباشنى برين قىلىب
 فرا ناياق قىلىب اخسى نينىك تاش قورغانى داغى لارنى ضرب راست اركا
 نېغيب ابراهيم سارو وويس لاغرى وسيد قرا باشلىغ لارنى تىلاب اخسى نينىك
 تاش قورغانىغه كېلتوردىلار سلطان محمد خان وبنه على وحيدر كوكلتاش وماجى
 غازى منغتنى كېم اوشال فرصت ته شيبانى خان دين قاجيب خان قاشيغه كېلىب
 ابدى ينه بارين تومان بېك لارى بېله بيزكا كومك تعين قىلىب ابدى اوشبو
 محمدا كېلدىلار بوخبر اوزون حسن غه يېتىپ بى پاى بولوب رعايت قىلغان
 نوكرلارنى وابدان يېكيت لارنى اخسى نينىك اركى كا كومك تعين قىلىپ يىياردىلار
 سحر وقتى دريا يقاسيغه يىتى لار بيز نينىك چرىك ومغول چرىكى خبر تايىب
 بير پان كېشىنى آت بالانكاچ لان توروب سودين كېچوردىلار كومك كېلگن لار
 آلدى راب كېم يوقارى باريب باي كېچكن بردين اوق ات قويا بيردىلار
 قورغانغه اوتا آلماي قوبى توشنى لار بيز نينىك چرىك ومغول چرىكى توش
 نوشدين آت بالانكاچ لاب كېرا باشلادىلار كېمهداكى لار هېچ اوروشه آلمادىلار
 قارلوقاچ بخشى مغول بېك اوغلان لار يدين بيرنى تىلاب ايكيىنى توتوب چاپقولا

اولتوردی فی فایده کیم ایش اندین اوتوب ایدی اگر کیمه داکى لاری اولومکا
 بارماغى غه بو چرىك سبب بولدى بير زمانيدا درياداغى لاری آرىق آلب
 بارىنى قيردىلار اوزون حسن نينك معتبر کيشى لارىدين قارلوغاج بخشى ایدی
 خليل ديوانه ایدی قاضى غلام ایدی بولاردین بير قاضى غلام قوللوق بهانه سی
 بيله خلاص بولدى ينه معتبر ييکيت لارىدين سيد على کیم حالا مينينك قاشبيدا
 معتبر دورينه حيدر قلى وینه قولیکه کاشغرى ييتيمش سيکسان ابادان ييکيت دين
 اوشبو ييش آلتي معدودى ييش خلاص بولادی بوخبرلاری ايشيتيب مرغينان
 نواخى سيدا اولتورا آلای اندجان ساری غه بوزولغان بوسونلوق ايتيب کوچتى لار
 اندجان دا ناصر بيکنى قويوب ايدىلار کیم اوزون حسن نينك يزنه سی ایدی
 اگر ثانی سی بولمسه ثالثى خودنى سوز ایدی کیم بار ایدی صاحب تجربه کيشى
 ایدی مردانه ليغى هم بار ایدی بوکيفيت لاری بيليب الار نينك بی بنیاد ليغى فی
 معلوم قيليب اندجان قورغانینی بيرکيتيب منکا کيشى ييماردى بولار
 اندجان غه ييتکلندا قورغاننى بيرکينکلنى معلوم قيليب سوزلاری بير بيرکا
 قاوشالمای بوزولوب اوزون حسن کوچيکا اغسى ساری تارقى سلطان احمد
 تنبل اوز ولايتی غه اوشقه باردی جهانکیر ميرزانی بير نيچه ايچکی لاری
 وييکيت لاری اوزون حسن دين ايريليب قاجيب تنبل غه کيم هنوز اوشقه
 ييتماي دور ایدی باريب قوشولدى لار اندجان نينك بيرکينکل خبری منکا
 کيلدى هيچ توقى قيلماي مرغينان دين آفتاب چيغقاندا اتلانيب توش
 قيتيب ایدی کيم اندجان غه کيلديم ناصر بيکنى واوغلان لارینى کيم
 دوست بيک وميريم بيک بولغای کوروب وسوروب عنايت وشفقت دين اميدوار
 وسرفراز قيلديم انا ولايتی کيم ايکی ييلکا باوقلاشيپ ایدی کيم ايلک دين
 چيقيب ایدی تينکرى عنايتی بيله ذى القعدة آي دا سته ميسر بولدى سلطان
 احمد تنبل کيم جهانکیر ميرزا بيله قايتيب اوش ساری باريب ایدی اوشقه

کبرکاج

کیرکاج اوش قە ھم قزبل ابات قرا تاياق قیلیب ضرب راست اورا اورا
اوش نین قاولاب قورغانی بیزنینک اوچون ساغلاب بیزکا کیشی پیاردیلار
جهانگیر میرزا وتنبل بیر نیچه معدودی ییله سراسه وار باریب اوزکننگ
کیردیلار اوزون حسن کیم اندجانغه کیرالمای اخسی طرفیغه باریب ایدی خبر
کیلدی کیم باریب اخسی کا کیرا ایمیش چون سردار وسرفتنه بوایدی بو حبر
کیلکاج اندجان دا تورث بیش کون ارتق توقی قیلماي اخسی عزمتی قبلدوک
اخیس ییتکندار چاره قیلا المای عهد و امان نیلاب قورغانینی تابشوردیلار
بیر نیچه کون اخسی دا توروب اخسی وکاسان واول یورتیننک ایش کوچینی
ضبط و سرائجام قیلیب ایلغار کیلکل مغول بیگ لاریکا رخصت بیریب اوزون حسن نی
• کوچ و تعلق لاری ییله الیب اندجانغه کیلیندی اخسی دا قاسم عجب نی ایچکی
جرکادا ایدی ایدی بیگ لیک مرتبه سیغه ییتیپ ایدی عاریتی قوبولدی چون
عهد قیلیب ایدی جان و مالیغه ضرر و نقصان ییتکورمای قرانیکین یولی ییله
حصار ساری اجازت بیریلدی بیر نیچه معدودی ییله حصارغه باردی اوزکا تمام
نوکرلاری ایریلیب قالدیلار بوفترات لاردا بیزکا تعلق ایلنی وخواجه قاضی
و متعلق لاری توتقان و تالغان بولار ایدی لار بعضی بیگلار ییله اتفاق قیلیب
سوزنی موندان قوبلدوک کیم مونجه مغول لوق و بوزوقچیلیق قیلغان و مونجه
بیزکا تعلق مومن و مسلماننی توتقان و تالغان بوجباعیت ایدیلار اوزلارینینک
بیگلاری کا نی وفا قیلدیلار کیم بیزکا وفا قیلغایلار بولارنی توتورساک و تالانساک
نی عیب بولغای بتخصیص بیزنینک کوزومیزدا بیزنینک آتیمیزنی مینیب
وتونیمیزنی کییب روزیمیزنی بیب بوروکا بولار مونکا کیم تحمل قیلالغایا کرتیرم
قیلیب توتورولاسه یا تالاناسه بیزنینک ییله اراق لیق لاردا و محنت لاردا بولغان
جباعیتنینک حاضر تاییلغان مال لاریغه باری فرمان بولسه کیم ایلیک لاریکا
کیرسه اشونجه ییله قوتولسه لار منت لار نوتسه لار کیراک فی الواقع معقول

كوروندى فرمان بولدى كيم بيزنىڭ بىلە بولغانلار تالغان نىيەلارنى ئالسونلار
 اگرچە مغول وموچە ابدى بىر نىيە شتاب بولمىش جهانكبر دىك غنىمى
 يانيمىزدا اولتورۇپ ايلنى مونداق ھنوز كوناك نىڭ ھېچ معنى سى يوق
 ابدى ملك كىرلىقتە ومملكت دارلىكدا اگرچە بعضى ايشلار ظاھردا مغول
 كورونورولى ھر ايش نىڭ ضمنىدا يوز مېنىك ملاحظە واجب ولازم دور
 اوشبو بىر بى ملاحظە حكم قىلغانىمىزغە سبب اوشبو بى ئامل حكم قىلغانىمىز ابدى
 اندجان دىن ايكىنچى نوبت چىققانىمىزغە سبب اوشبو بى ئامل حكم قىلغانىمىز ابدى
 بوجەت تىن مغوللار اوزلار يكا دغدغە وتوھم يول بىرىپ رباطك اورچىنى دىن
 كيم ايكى سواراسى ھم دىرلار اوركند طرفىغە كوچوب تىبلغە كىشى بىياردىلار
 كيم مېنىڭ ئانام قاشىدا مېنىڭ بىش يوز ايكى مېنىڭ كا باوق مغول اولوسىدىن •
 بار ابدى بىنە حصار دىن حمزە سلطان ومەھدى سلطان ومحمد دوغلتالار بىلە
 اوشمونچە چاغلىق مغول كىلىپ ابدى ھېشە پانلىق وبوزوچىلىق مغول
 اولوسىدىن بولا كىلگەن دور اوشبو تارىخ قەچە بىش نوبت مېنىڭ بىلە
 ياغىقتىلار انداق ايباس كيم مېنىڭ بىلە بى مناسبتلىق جەتتى دىن ياغىقمىش
 بولغايلار مونداق حركاتلارنى اوز خانلار يغە مكرر قىلدىلار بوخبر سلطان على
 چناق كيم اتاسى خدای بىردى بوقاقنى مغوللار اراسىدا رعايت قىلىپ ايدىم
 اتاسى بورونراق اولوب ابدى اوزى مغوللار بىلە بولور ابدى كىلتوردى
 يىخشى باردى اوز ابل واولوسىدىن ابرىلىپ بوخبرى يىتكوردى اگرچە مونددا
 يىخشى باردى ولى سونكرا انداق قباھتلار قىلدى كيم يوز مېنىڭ دىك خدمت
 بولسە ياقاى نىچوك كيم مذكور بولغوسىدور سونكغى قباھتلارنى ھم مغوللىق نىڭ
 نىجەسى دىن ايدى بىزكا خبر كىلگەچ بىك لارنى يىغىپ مشورت قىلىندى بىك لار
 عرضە يىتكوردىلار كيم بوخبرى نى ايش دور پادشاھ اتلانماقنى احتىياج قاسم
 بىك جمیع بىك لار چرىكىنى باشلاپ بارسون سوز مونكا قرار تابتى سەل
 الكارنو

رايكا نوٲى لار بوراى غلٲا ايكاندور بوكون قاسم بىك بىك لارنى وچرىكنى باشلاپ چىقتى لار آلار بارغونچە تنبل خود كىلوب مغول لارغە قوشولغان ايكاندور تاتكلاسى ايرتە بىلا ايلامىش درياسى نىنك باسى كىچت آتلىق كذرى اونكاچ اوق روبرو بولورلار بىخى چابقولاشورلار قاسم بىك اوزى سلطان محمد ارغون بىلە روبرو بولوب ايكى اوج نوبت چابقولاپ باش چىتارغالى قويماست غلبە يىكىت لار چابقولاشورلار آخر شكست تابارلار قاسم بىك على دوست طغاي ابراهيم سارو ويس لاغرى سبد قراينە اوج تورى بىك وايچكى دين چىقتى لار اوزكا اكثر بىك لار وايچكى لار ايليك كا نوشتى لار ايليك كا توشكان بىك لار وايچكى لار دين على درويش بىك ميرىم لاغرى نوقە بىك طغاي بىك محمد دوست على دوست ميرشاھ قوچىن ميرىم ديوان بو اوروش تە ايكى يىكىت طورى چابقولاشتى لار بىز نىنك ساريدىن ابراهيم سارونىنك ابىنى لاريدىن حمىد آتلىق الار ساريدىن حصار مغول لاريدىن شەسوار آتلىق روبرو بولورلار شەسوار انداق چابر كىم دوبولغەدىن اوتوب حمىد بىك باشىغە قىلچ خىلى اولتورور باوجود بوزغىم حمىد انداق چابر كىم شەسوار نىنك باشىدىن كى دست غەچە بارچە سونكا كى قىلچى آلىپ كىنار شەسوار نىنك دوبولغەسى يوق ايكاندور شەسوار نىنك باشىنى اويدىلار بىخى بولدى حمىدى باشىنى اوبار كىشى يوق ايدى اوج كوندىن كىين اوشال زخم بىلە اوق باردى فزاقلىق لاردين وفلاكت لاريدىن خلاص بولوب يانكى ولايت آلمان مەلدا عىب بىوقت شكست ايدى قنبر على مغول كىم بىر ركن اعظمى اول ايدى اندجاننى آلمان چاغدا ولايتى غە بارىب ايدى يوق ايدى اوشونچە بىلە تنبل جهان كىرنى آلىپ كىلىپ اندجان نىنك بىر شرعى سى بشته عىش نىنك دامەسى البىداغى اولنك كا نوشتى لار بىر ايكى قانلا چىل دختران بىلە ياساب بشته عىش نىنك دامەسى غە كىلدىلار بىز نىنك يىكىت لار مەلات وباغات تىن

ناشقاری اوق یاساب چیقتی لار ایلکاری کیله المادی دامنه دین اوق ناری باندی
اوشبو نواحی غه کیلکندا نوشکان بیک لاردین مریم لاغری فی وتوقه فی اولتوردی
بیر آی غه یاوق بو تیکر ادا اولتوروب هیچ ایش قیلا المادی اوش ساریغه باقه
باندی بیر ییل ایدی کیم اینیک کیشی سی اندا ایدی اوش فی بیر کیشی لار

وقایع سنه* خمس و تسعمایه

ولایت نینک آنلیق وییاق چریک لاریکا قدغن بیله نواحی لار ومصللار
یبیاریلدی قنبر علی وینه بیزنی ولایت لارغه بارکان چریک لارکا اهتمام بیله
نواحی لار چابورتوب تورا وکیتمان و بالتونی کیم بولغان چریک مصالح
واسبابیغه اهتمام لیق محصل تعین قیلیندی ولایت نین چریک کا کیلور آنلیق
وییاقی سوروب اول طرف بو طرف ایش کوچ کا بارغان نوکر و سپاهی فی
یغیشتوروب تینکر یکانوکل قیلیب محرم ایی نینک اون سیکیزیدا حافظ بیک نینک
چار باغی غه سفر قیلدیم بیر ایکی کون چار باغدا توروب قالغان اسباب وآلات فی
طیار ومکمل قیلیب اوش ساری مخالف لار نینک اوستیکا برانغار وجوانغار وغول
وهر اول وآنلیق فی یاساب یاساول بیله اوق متوجه بولدوک اوش قه بیتکان
معلدا خبر ناییلدی کیم مخالف لار اوش نواحی سیدا تور آلمای رباط سرهنک
اورچین ساریغه کیم شمالی دا دور بارمیش اول اخشام لاب کینت ته توشولدی
تانلاسی یاساب اوش دین اونکاندا خبر کیلدی کیم مخالف لار اندجان ساری
بارمیش بیز هم اوزکند اوستیکا متوجه بولدوک اوزومیز دین ایلکارا اوزکند
نواحی سیغه چابوقچی ییبردوک مخالف لار کیم اندجانغه بارورلار کچه بیله
خندق قه کیریب فصیلدا شاتو قویار چاغدا قورغان داغی لار تویارلار هیچ ایش
قیلالای یاندیلار بیز نینک چابوقچی بیز هم باریب اوزکند نواحی سینی کیم
چاپار آنچه همه ایلکیکا توشای یانیب کیلدیلار اوش قورغانلار بدین ماد و قورغانیدا

کیم

کیم اول ارادا زینت لوق بیلە مشهور قورغاندور تنبل اینی سی خلیل فی ایکی
 یوز ایلک کیشی بیلە قویوب اول قورغان فی بیر کیتیپ ایدی یانیب کیلیب
 مادوقورغانیغه اوروش سالیب زور کیلتوردوک مادوخیلی زینت قورغاندور
 شالی ساری کیم سای دور خیلی بلند واقع بولوبتور اگر سایدین اوق آتسه لار
 شاید کیم فصلیغه ییتماکای آب دزدی اوشبو طرف دا واقع بولوبتور قورغاندین
 قویغه باقه کوجه دیک ایکی طرفیدین فصل قوباریب کیلتوروب سوغه
 یینکوروب تورلار پشته طرف لاری خندق دور سایغه یاوق اوچون سای تاش لاریدین
 اولوق اولوق قزان دیک تاش لار قورغانغه چیقاریب ایدیلار اول مقدار اولوغ تاش
 کیم مادوقورغانید آتی لار اوش موخه قورغان اوروشی بولوب هیچ قورغاندین
 مونداف تاش لار اتمادیلار عبدالقدوس کهبرکته بیک نینک آغاسی فصل توپی کا
 چیقیب ایدی فصلدین انداف تاش اوردیلار کیم هیچ برکا تینمای درست
 معلی آشیب اوشانداف بلند یردین قورغان نینک خاک ریزه نینک توبیکاچه
 پومالانه یومالانه کیلدی اوشال زمان اوق آتلا نیب بورودی دونهی آب دزددا
 پار علی بلال نینک باشیغه بیر ضرب تاش اوردیلار باشینی اوچوردیلار قالین
 کیشی تاش بیلە ضایع بولدی صباخی کیم اوروش سالیندی چاشکا ه دین
 برونراق اخشام غه چه اوروش ایدی آب دزددا کیلدی آب دزد کیم آلبندی
 بولدور آلمای تانکلا امان تیلاب چیققی لار تنبل نینک اینیسی خلیل باشلیغ
 ییتیش سیکسان یوز آبدان کیشی بند قیلیب اندجان غه ییباریلدی کیم
 احتباط بیلە ساخلاغای بیزلار نینک هم بیک لاریمیز وایچکی لاریمیز و آبا دن
 کیشی لاریمیز آلار نینک بندیغه توشوب ایدی بو ایش طوری واقع بولدی
 مادونی آلیب کیلیب اوش نینک کینت لاریدین اونجو توبه دیکن کینت ته
 نوشولدی اول طرف دین تنبل اندجان دین یانیب رباط سرهنک اورچینی
 کینت لاریدین آب خان دیکن برکا نوشدی بو ایکی چریک نینک اراسی بیر

یغاچ بول بولغاى بوفرست ته قنبر على يىحضورلوق جهتی دین اوشقه باردی
 بیر آی قیرق کونگاچه اوروش بولمای اولتورولدی ولی هر کوندا بیر نینگ
 اشلیقچی و آلار نینگ اشلیقچی سی آتقولا شورلار ایدی بو مدت ته کچه لار
 اور دو کر دینی محکم احتیاط قیلینور ایدی خندق بولماغان یردا شاخ توتولور
 ایدی خندق قازیلور ایدی بولغان سپاهی تمام براغ لانیب خندق بقاسیغه
 چیقارلار ایدی بلو جود موغچه احتیاط بیر اوج تور ت کوندا کچه بیله چریکدا
 بیر غوغا وسورلن چیقار ایدی بیر کون اشلیقچی نینگ آتی غه سید بیک طغانی
 باریب ایدی غنیم نینگ کیشی سی زورراق کیلیب بیکبار اوروش ائناسیدا
 سید بیکنى آلدیلار اوشبو ییل خسرو شاه باغ اوستیکا چریک بارور خیالی
 بیله بایسنغر میرزانی نیلاب قندوز کیلتوروب باغ اوستیکا آنلاندی اوباجقه
 ییتکندا خسرو شاه بدجخت کافر نعمت سلطنت دغدغه سی بیله کیم سلطنت
 انداق ناکس بی هنر بی حسب بی تدبیر بی شجاعت بی انصاف بی عدالت بی
 (بولغای مو) بایسنغر میرزانی بیکلاری بیله توتوب بایسنغر میرزاغه کرش
 سالیب محرم آبی نینگ اونیدا کیم مونداف خوش طبع و پرفضیلت وحسب
 ونسب بیله آراسته پادشاه زادنی شهید قیلدی بیکلاری وایچکی لاری دین بیرنچه نی
 اولتوردی ولادت ونسبی ولادنی سیکیز یوز سیکسان ابکی دا حصار ولایتی دا
 ایدی سلطان محمود میرزانینگ ایکینچی اوغلی دور مسعود میرزادین کچیک
 سلطان علی میرزا (سلطان حسین میرزا) سلطان وینس میرزادین کیم خان میرزا
 بیله مشهور دور اولوغ آناسی پشه بیکیم ایدی شمایلی اولوغ کوزلوک قویه
 یوزلوک اورته بویلوک ترکمان چهره لیق ملاحظت لیک بیکیت ایدی اخلاق
 واطواری عدالت پیشه و آدمی وخوش طبع و فضیلت لیق پادشاه زاده ایدی
 استادی سید محمود شیعی ایکن دور بو جهت تین بایسنغر میرزا مطعون ایدی
 سونکرا ایدیلار کیم سر قندته اول یمان عقیده دین یانیب پاک اعتقاد بولوبتور

خیلی

خیلی چاغرغه حرصی بار ایدی چاغر ایچماس مھلدا نماز اوتار ایدی سخاوتی
و بخششی اعتدال بیله ایدی نسخ و تعلیق خطینی خوب بیتیر ایدی نقاش لیلی دا
هم ایلکی یبان ایماس ایدی شعرنی هم طوری ایتور ایدی عادل تخلص
قبیلور ایدی شعرنی دیوان ترتیب قیلغونجه بولایدور ایدی بو مطلع آنینگ دور کیم
سایه وار از ناتوانی جابجا می اوفتم * کر نکیرم پای دیواری ز پامی اوفتم
سیرقندته بایسنغر میرزانی شعرنی آنچه شایع دور کیم کم اوی بولغای کیم
میرزانینگ غزل لاریدین اول اویدا بولغای ایدی مصافق لاری ایکی مصاف
اوروشتی بیر قاتله سلطان محمود خان بیله اول تخت اولتورغانیدا سلطان
محمود خان سلطان جنید برلاس و بعضی نینگ اغوی و انکییزی جهتی دین سیرقند
آلماق داعیه سی بیله چریک تارتیب آق کوندل دین اونوب رباط سفد و کنبای
نواحی سیغه کیلدی بایسنغر میرزا سیرقندتین چیتتی کنبای دا اوروشوب بخشی
باستی اوج تور ت مینک مغول بوینیغه اوردوردی حیدر کوکلتاش کیم خان نینگ
حل و عقدی ایدی بو اوروش دا اولدی ینه بیر مرتبه بخارادا سلطان علی میرزا
بیله اوروشوب مغلوب بولدی ولایاتی اتاسی سلطان محمود میرزا بخارانی
بیریب ایدی اتاسی دین سونک اتاسی سلطان نینگ بیک لاری بیغیلیب اتفاق
بیله سیرقندته پادشاه قیلدیلار بخارا هم نیچه محل غمجه مونینگ دیوانی غه داخل
ایدی ترخان لاری باغی لیغی دین سونک انینگ تصرفیدین چیتتی مین سیرقندنی
آلغاندا خسرو شاهه باردی خسرو شاه حصارنی آلیب بیردی آندین هیچ
اولادی قالما دی خسرو شاهه کیلکن مھلدا آباغاسی سلطان خلیل میرزانینگ
قبزینی آلدی اوزکا خاتون و غومه سی یوق ایدی انداق استقلال بیله سلطنت
قیلمادی کیم بیر کیشی نی اوز آلدیدین اواغایتیب معتبر بیک قیلیمش بولغای
بیک آتا آباغاسی نینگ اوق بیک لاری ایدی بایسنغر میرزانینگ واقعه سیدین
سونک سلطان احمد میرزا قراول قیلیمش قرچ بیک نینگ اتاسی و اغاسی و کوچ

و متعلقلار بيله قراتيكين ولايتى دىن چىقىپ بىزنى دىب كىلدى قنبر على كىم
اوشته يىحضور ايدى يىحضورلىق دىن قوپوب اول هم كىلدى مونداق مەلدا
غىب كومكى سلطان احمد ميرزا قراول جىماقتى بيله كىلىپ قانىلغاننى شول
كون توتوب صباحى اوق غنىم اوستىكا ياساب يورودوك آب خاندا تۇروش
بىرماي يورنى دىن كوچتى بعضى چادر و كلیم و پارتال دىك نىبەلارى چىرىك
ايلىككا نوشتى كىلىپ آتىك يورتىغە نوشتوك اوشبو اخشامى تىنبل جهانكىرنى
آلب اونك يانىمىزدىن ايرولوب خوبان دىكلن كىنتكا كىم اندجان سارى
يانىمىزدا بىزدىن اوچ بىغاچ بول بولغاي ايدى كىلىپ كىردى ابرته سىكا بىز هم
بورانغار جوانغار غول هر اول نى ترتيب قىلىپ كىچىم كىيب براغلانيب بساو
ياساب تورا کوتاركان يىاقلارنى آلدىمىزغە سالىپ غنىم اوستىكا يورودوك
بىزنىنك بورانغار على دوست طغايى ايدى نوابى بيله جوانغار ابراهيم سارو
ودرويش لاغرى سىد قرا محمد على منشى خواجه گلان بىك نىنك آغاسى
كچىك بىك يىنە بعضى اىچكى لار سلطان احمد قراولنى وقوچ بىك نى آغا اىنى لارى
بيله جوانغارغە بىتىلدى قاسم بىك غولدا مېنىنك قاشىمدا ايدى ابر اول قنبر
على وىنە بعضى اىچكى لار ايدى خوبان نىنك شرق جنوب طرفىدىن سقا آتلىق
يركا خوبان دىن بىر شرعى بولغاي يىتىشىپ ايدوك كىم غنىم كىشى سى خوبان
كىنتى دىن باشلاپ چىقتى بىز هم ايلدامراق يورودوك حزم و احتياطنى مرغوب
توتوب تون و سىياق نى ترتيب قىلىپ مقابله بولور مەلدا كىين اوق قالدىلار
تىنكرى عنایتى بيله آلازغە هېچ احتياج بولمادى برونراق بىزنىنك جوانغار
كىشى سى آتىنك بورانغارى بيله آلىشتى خواجه گلان بىك نىنك آغاسى كچىك
بىك اندا يىخشى چابقولاشتى محمد على منشى هم كچىك بىك تىن سونكرا
چابقولاشتى اوش مونجه بيله تاب كىلتورماي ياغى قاشتى بورانغار ابر اول كا
اوروش يىتمادى بو قالىن يىكىت لارنى كىلتوردىلار بويون لار يىغە بويوردوك

كىم

كېم اوردىلار يېزىنىڭ يېڭىلار قاسم يېڭى وعلى دوست يېڭى كوبراكى على
 دوست حزم و سردار لېغىنى رعايت قىلىپ قوغونچىنى يراق يىباركالى مصاحت
 كورمادىلار بو جهت تېن قالىن كېشىسى ايلېككا نوشمادى خوبان كىنتى كا اوق
 نوشتوك مېنىڭ اول مصاف اوروش اوروشقانم اوشبو ايدى تىنكرى تعالى
 اوز فضل و كرمى بىلە فتح و ظفر روزى قىلدى شوكون تولوك نانكلاسى اوق
 انامنىڭ آناسى مېنىڭ اولوغ انام شاه بېكىم سلطان اندجان دىن كىلدى
 بو خيال بىلە كېم جهانگىر اكر نوشكان بولسە درخواست قىلغاي چون قېش
 ياق لاشىب ايدى يازىدا آشلىق تولوك قالمايدور ايدى اوزكند اوستىكا
 بارورنى مصاحت كورماي اندجانغە مراجعت قىلىندى نېچە كوندېن سونك
 كىنگاشىب سوزنى مونداق قرار بىرىلدى كېم اندجاندا قىشلاماق تېن غنىم
 كېشىسى كا هېچ ضرر واسىبى يىتماس بلكە اوغورلوق و قراقلىق بىلە كوچلانماكى
 احتمالى باردور بو ىردا قىشلامق كىراك كېم چىرك ابللى آشلىق سىزدىن عاجز
 بولماي غنىم كېشىسىكا هم قتل بوسونلوق عاجزلىقى بولماي بو مصاحت اوچون
 رباطك اور چىنىدا كېم بورباطك اور چىنىنى ايكى سو اراسى هم دىرلار
 ارىمان ونوشاب نواى سىدا قىشلاماق خىالى بىلە اندجان دىن كوچوب مذكور
 بولغان كىنت لارنىڭ نواى سېغە كىلىپ قىشلاق سالدوك بونواى يىشى اولوق
 برلار بولور ايرمىش درياسى نىڭ يقىن دا قالىن چىنكل لارىدا قىرغاول ونوشقان
 قالىن بولور پىشەسىدا تولكوسى بىسار بولور رنكىن بولور تولكوسى اوزكا
 بركا باقە يوكوروك بولور بو قىشلاق تە ايكاندا هر ايكى اوچ كوندا آوغە آتلانور
 ايدىم اولوغ چىنكل لارنى اورومان بوغو مرال اولار ايدوك اوشاق چىنكل لاردا
 بىر كا سالىپ قىرغاولغە قوش سالىپ كزلار ايدوك قىرغاول لارى يىعد
 سبىز بولور نااول قىشلاقدا ايدوك قىرغاول ايتى فراوان ايدى اوشبو
 قىشلاق تە ايكاندا خدای بىردى نوغچى كېم رعايت قىلىپ يېڭى قىلىپ ايدىم

ایکی اوج تورت قانله نوشوب تنبل قراقینی باسیب باش لار کیسیب کیلتوردی
اندجان واوش نواحی سیدین هم قزاق یکیت لار عبارلیق بیله نینمای باریب
ایلقی لارین سوروب کیشی لارین اولتوروب بسیار عاجز قیلدیلار اکر اول
قیش فی اوشال قیشلاقتنه اوتکار یلسه ایدی کوبراکی بو احتمالی بار ایدی کیم
یاز غه چه اوروش سیز اوق بوزولغای لار ایدی اوش مونداق غنیم فی زبون
وعاجز قیلغان علدا قنبر علی ولایتی غه بارماق قه اجازت تیلادی هر نیچه
بو محاسب لارنی خاطر نشان قیلیب منع قیلیندی کوبراک جهل قیلدی عجب
یینکیل و بی تا مل مردک ایدی ضرورت بولدی ولایتی غه اجازت بیریلدی
بو وون ولایتی خجند ایدی بونوبت اندجان فی الفاندا اسفره و کند بادام فی انکا
بیریلدی بیز نینگ بیک لار اراسیدا قالین ولایت لیق و کوب نوکر لیک قنبر
علی ایدی هیچ کیم نینگ نوکری و ولایتی انچه ایماس ایدی قیرق ایلیک کون
اول قیشلاقتنه ایدوک قنبر علی نینگ تقریبی بیله بعضی چریک ایلی کا هم
رخصت بیریلدی اوزومیز هم اندجان غه کبلدوک بومدت نه قیشلاق دا و اندجان دا
ایدوک تنبل نینگ کیشی سی نینمای خان قاشیغه تاشکند بارور ایدی وکیلور
ایدی احمد بیک کیم خان نینگ اوغلی سلطان محمد نینگ بیک انکەسی و خان نینگ
اولوغ رعایت قیلغان بیکی ایدی تنبل نینگ توقغان آباغەسی ایدی بیک تیلە
کیم خان نینگ ایشیک افاسی ایدی تنبل نینگ توقغان آغاسی ایدی باراکیله
خان فی برین قیلدی لار کیم تنبل غه کومک ییبارکای کومک دین برونراق بیک
تیلە کیم تاتوغوب ایدی مغولستان دا ایدی مغول اراسیدا اولغاییب ایدی
ولایت کا کیرمای دور ایدی ولایت پادشاه لاریغه خدمت قیلمایدور ایدی
خان لار غه اوق خدمت قیلیب ایدی کوچ و اهل و عیالی فی تاشکندته قویوب
اوزی کیلیب اینی سی تنبل غه قوشولدی بو فرصت نه عجب حادثه دست بیردی
قاسم عجب فی کیم اخسی دا عار بتی قویوب ایدی از اولاق قراق کییچه چیقوب

یغخانا

يغرا ئانا بىلە خىجىند سۈيى دىن اواردا تىبل نىنڭ قالىن كىشى سىكا اوچراپ ايلىككا
 نوشتى تىبل چۈن چرىكىمىز نىنڭ تارقاغان خبرىنى تابىتى واغاسى ئىبلە
 يىك خان سوزلاشيب كىلىپ ايدى كۈمك كىلما ككا متيقن ايدى اوز كىندىن
 اتلانيب ايكى سوا اراسىغە كىلدى اوشبو اتنادا كاسان دىن تحقىق خبر كىلدى
 كىم خان تىبل نىنڭ كۈمك كا اوغلى سلطان محمد خانىكە نى كىم سلطانىم غە
 مشهور ايدى احمد يىك بىلە تەيىن قىلىپ بىش آلتى مېنك چرىك قوشۇپتور
 ارچە كىنت يولى بىلە اشىپ كىلىپ كاسان نى قبادىلار بىز داغى بىراق داغى
 كىشىمىز كا باقمىز حاضر كىشىمىز بىلە بى توقق قىش نىنڭ ضرب ساوغى دا
 نىنكرىكا تۈكل قىلىپ اندجان نىنڭ بىند سالور يولى بىلە سلطانىم بىلە احمد
 يىك اوستىكا اتلاندوق كىچەسى ھىچ يىردا تورماي تون قاتىپ صابامى اغسى غە
 نوشتۇك اول اخشام محكم قاتىق ساوق ايدى انداق كىم بعضى نىنڭ ايلىك
 اباقىن ساوق آلدى كۈب كىشى نىنڭ قوللارنى آله دىك قىزار چوغلانيب
 ايدى اغسى دا توقق قىلماي قاسم عىجب نىنڭ اورونىغە پارك طغايى نىنڭ ھم
 عارىنى قويۇپ كاسان اوستىكا يۈرۈدۈك كاسان بىر شرعى قالغاندا خبر كىلدى
 كىم احمد يىك خبر تايىپ سلطانىم بىلە بوزولغان بوسونلوق ايلدام ياندى
 تىبل يىز نىنڭ اتلانغانىمىزنى بىلىپ آغاسى غە كۈمك آغالى ايلغاب كىلە دور
 ابگىنور كۈن ايكى نماز اراسى بولغى ايدى كىم تىبل نىنڭ قراسى نوكتىد
 سارى دىن پىدا بولدى آغاسى نىنڭ مونداق يىنكىل كىلكاندىن ويىز نىنڭ
 مونداق ايلدام يىنكىل يىز دىن مەجبۇر بولوب تورا قالدى يىز دىدۈك كىم
 مونداق خدای كىلتوردى انىنڭ بوينى قاتىپ كىلىپ نور يۈرۈپ ابللىك
 قوبغاندىن كىيىن تىنكرى راست كىلتورسە بىرىسى چىقماس وىس لاغرى
 وبعضى لار دىد بىلار كىم كۈن كىچ بولۇپتور بو كۈن بولسە ئانكە قاينانغە بارغۇسىدور
 صباح ھرقايدا بولسە اوچراتور بىزدىب فى الحال ابللىك قوماق نى صلاح كورمادىلار

اوش موندات قابودا كېلكن غنيم ھېچ نوعى متضرر بولماي اوچراشتى بومثل
باركېم قابوداغىنى قاباسە قارىغونچە قاينغورور

كارھا را بوقت بايد جست * كار بيوقت سست باشد سست

تائىلاغچە فرصت نى غنىمەت تونوب كېچەسى كا ھېچ بردا توشماي بارىب
ارخىيان قورغانىغە كىردىرلار ايرتە سېكا غنىمىنىڭ اوستىكا يوروب تابماي
صونكى چە كېلىپ ارخىيان قورغانىنى ياق قاباقىنىڭ صلاحىن تابماي يىر
شرعى سىدا غزە نىمىكەن كا توشلدى اوتوز قىرق كون يىزىو يورتتە ايدىك
تېل ارخىيان قورغانىدا ايدى از كېشى يىزدىن بارىب نارىدىن ھم كېلىپ آرا
يولدا آتقولا شىب يانار ايدى يىر كېچە شىخون كېلدىلار اوردونىڭ تاشقارى سىدىن
يىر پان اوق قويوب ياندىلار اوردو كىردىنى خندق قىلىپ شاخ توتوب
احتياطلار قىلىپ ايدى ھېچ ايش قېلە آلمادىلار اوشبو يورتتە ايكاندا قنبرعلى
ايكى اوج قانلە يىمانلاب ولايتىغە بارماقچى بولدى يىر قانلە خود آتلاىپ
تېىرگان ايدى بعضى يىك لارنى يىبارىپ تشويش لار بىلە ياندوردوك بوانئادە
سېد يوسف منجى سلطان احمد تىبلغە كېشى يىبارىپ انكا باقتى اندجان
كوه پابەلارىدىن اويغو منجم دىرلار ايكى كوه پايە دور سېد يوسف منجمىنىڭ
اولوغى ايدى سونكرالار ايشىكدا تانىمال بولوب ايدى ايسى اولوغ لوغىن
اوتوب ايدى يىكلىك دغدغە ودغوىسى بار ايدى اگرچە ھېچ كېم
يىك قىلمايدور ايدى عجب منافق وې پاتىشە مردك ايدى مېن اوشبو نوبت
اندجاننى آغاندىن اوشبو تارىخقە چە شايد كېم ايكى اوج قانلە مىكا كىرىپ
تىبلغە ياغىقتى آخر ىنە ايكى اوج قانلە تىبلغە كىرىپ منغە ياغىقتى ايكىن
آخر ياغى بولغان اوشبو ايدى انىڭ بىلە ايل واولوس وايماق خېلى بار ايدى
تىبلغە قوشولماق دىن بورون ارالاي اتلاندوك اراقونوب بشخاران نواحى سېغە
كىلدوك بشخاران قورغانىغە تىبلنىڭ كېشىسى كېلىپ كىرگان ايكاندور

يىزىنىڭ

میرزینیک ایلغار بیگ لاری علی درویش بیگ و قوچ بیگ نینک اغا اینی سی بیله
 بشخاران ایشیکی کا باریب بخشی لار چاقولاشتی لار قوچ بیگ نینک اغا اینی سی بیله
 بخشی لار باردیلار ایلک لاری اکثر ایش کا تیکدی بشخاران نینک پیر شرعی سیدا
 پیر بلندی اوستیدا توشوک تنبل جهانگیرنی آلیب بشخاران قورغانی ارقای
 توشتی اوج تور ت کوندین سونک میرزینیک مخالف لار کیم علی دوست و قنبر
 علی سلاخ توابع و لواحتی بیله بولغان لار یراش سوزنی آراغه سالیب تورلار
 مینینک دولتخواه بیگ لار یم نینک هیچ بو یراش تین علم و خبرلاری بوق ایدی
 و بیزلار بو صورت قه اصلا رضا پیرماس ایدوک چون ایکی اولوغ بیگ بو ایکی
 مردک ایدی اکر بولار نینک سوزیکا قولاق سالما ی صاح بولماسه اوزکا احتمال لاری
 هم بار ایدی ضرورت بولدی بو یوسونلوق صاح بولدی کیم خچند سویی نینک
 اراسی اخسی طرفی ولایت لار جهانگیر میرزاغه تعلق بولغای اندجان طرفی
 ولایت لاری منکا تعلق بولغای اوزکندنی هم کوچلارنی چیقارغاندین سونک
 میرزینیک دیوانغه قویغای لار ولایت لار قرار تابغاندین سونک مین و جهانگیر
 میرزا اتفاق قلیب سمرقند اوستیکا یوروکای بیز سمرقند تختی میسر و مسخر
 بولغاج اندجاننی جهانگیر میرزاغه بیریلکلی سوزنی مونکا قرار بیریلدی
 جهانگیر میرزا و تنبل تانکلاسیغه کیلیب رجب آینی اواخریدا ملازمت
 قیلدیلار اوشبو مقرر بولغان یوسونلوق عهد و شرطلار بولدی جهانگیر میرزاغه
 اخسی ساری رخصت بیریب اوزوم اندجانغه مراجعت قیلدیم اندجانغه
 کیلکچ تنبل اینی سی خلیل و جمعی کیم بندته ایدیلار بندتین چیقاریب خلعت لار
 کیدوروب رخصت بیریلدی الار داغی بندداغی بیگ لارنی و ایچکی لارنی کیم
 طغانی بیگ و محمد دوست و میر شاه قوچین و سیدی بیگ و قاسم عجب و پیر
 و بس و میریم دیوان باشلیغ لار بولغای بندتین چیقاریب ییباردیلار اندجانغه
 کپاکاندین سونک علی دوست بیگ نینک اطواری تمام اوزکاچه بولدی مینینک

بيله قزاقلىق لاردا ومھنت لاردا بولغان كېشى لار بيله بمان بولوب بمان معاش
 قېلە كېرىشتى آندىن سونك اول خليفه غە رخصت بېردى ابراهيم سارو
 وويس لاغرىنى بېكناھ وبى جەت تونوروب تالانىپ ولايت لارېدىن اېرىپ
 رخصت بېردى قاسم بېك بيله چرماشىپ بورور ايدى ظاھردا موى سىند
 قېلدى كېم ابراهيم و خليفه خواجە قاضى نېنگ ھودار لارېدىن دور مېندىن
 انتقام القولارى دور اوغلى محمد دوست خود پادشاھانە بىيادلار قويدى صھبت
 وشلان وديوان و دستكە بارچىنى سلاطين دستورى بيله باشلادى بو آتالىق
 اوغول لوق تېنبل غە ارقالانىپ مونداق حركت لار بىياد قېلىدىلار مېن دا ھم آچە
 اختيار و اقتدار قالمادى كېم بو نوع نامقول حركت لار دىن بولارنى منع قىلالماي
 مېن نى جەت تېن كېم تېنبل دېك دشىمانىم نېنگ ارقە و ھمايت نى ھرنى كونكول لارى
 ايدى انداق قىلورلار ايدى عجب نازك محل ايدى ھېچ نېمە دىپ بولمىس
 ايدى بو آتالىق اوغول لوق تېن اول مدت تە غلبە خارلىق لار تارقىلدى سلطان
 احمد ميرزانىڭ عايشە سلطان بېكىم آتلىق قېزىنى كېم آنا آباغە نرىك اېكاندا
 مىكا قالىن لىق قىلىپ ايدىلار خجند تە كېلىپ ايدى شىبان آيى دا آلدېم اول
 القاندا اكرچە مھرىم بمان اېماس ايدى ولى اول كد خدالىق ايدى ھيا
 و حجاب جەتتى دىن بېر لون بېش بېكرمە كوند ا بىر نوبت بارور ايدىم
 سونكرالار مھرىم ھم قالمادى حجاب ھنوز كوېرا ك بولدى بېر آي قېرق
 كوند ا نام خانىم محصل لىق لار بيله سورا سورا تشوېش لار بيله يىبارور ايدى
 بو فرھت لاردا بېر اوردو بازىرىنىڭ اوغلى بار ايدى بابرى آتلىق آتى
 بار ايدى آتى ھم طورى مناسب توشوب ايدى مېن آنكا غرىب مھر پېدا
 قىلدىم بلكە آنكا اوزىنى زار و شىدا قىلدىم اندىن برون ھېچ كېشى كا مابل
 بولغان اېماس ايدىم بلكە مھر و مېت كفت و شنودى دىن اېشتاس ايدىم اول
 محلدا بېر ار اېكى رار بېت فارسى دىن ايتور ايدىم بو بېت نى اندا ايتىم

هیچ کس چون من خراب و عاشق و رسوا مباد * هیچ محبوبی چوتوبی رحم و بی پروا مباد
 احسانا بابری مینینگ قاشیمغه کیلور ایدی ولی مین حیا و حجاب جهتی دین
 بابری ساری توز باقه الماس ایدیم چه جای اولکیم اختلاط و حکایت قیله الغای مین
 و نشاط و اضطراب سببی دین شکر قیلا الماس ایدیم چه جای اولکیم کیلما کاندین
 شکایت قیلا الغای مین ملازمت تکلیف قیلماق لیق خود کیم کا طاقت بار ایدی
 بیرکون اوشال مهر و محبت اوانید جمعی همراه ایدی لار کوچه دا کیله دور ایدیم
 ییکبار بابری رو بزو اوچرای نوشتی منکا انفعال دین انداق حال بولدی کیم
 بقین ایدی کیم ایریکلی مین توز باقماق و یا سوز قانماق لیق نینگ خود فی
 امکانی ایدی یوز حجاب و تشویش بیلله اوتولدی محمد صالح نینگ بو بیتنی
 خاطریمغه کیلدی

شوم شرمنده هرکه یار خود را در نظر بینم * رفیقان سوی من بینند و من سوی دیگر بینم
 بو بیت عجب حسب حال واقع بولدی عشق و محبت طغیانیدین شباب و جنون
 غلبانی دین باش یلنک ایاق بالانک کوی و کوچه و باغ و باغچه دا سیر قیلور
 ایدیم فی التفات با آشنا و بیگانه ونه پروای اوزوم و غیر قیلور ایدیم

عاشق اولغاچ ییخود و دیوانه بولدوم بیلما دوم *

کیم پری رخساره لار عشقی غه بو ایرمیش خواص
 گاهی تیلبله لار دیک یلغوز پشته و دشت غه بارور ایدیم گاهی باغات و محلات فی
 کوچه کوچه اختیار قیلور ایدیم نه یوروما کته اختیاریم بار ایدی و فی اولتورماق غه
 قراریم بار ایدی ونه تورماق غه بیت

فی بار و رغه قوتیم بار فی تورما غه طاقتیم *

بیزنی بو حالت قه سین قیلدینک گرفتار ای کونکول *

اوشبو ییل سلطان علی میرزا بیلله محمد مزید ترخان نینگ اراسیدا مخالفت
 نوشتی سببی بو ایدی کیم ترخان لار اسر و کوب اعتبار و اختیار بولوب ایدبلار

بخارانی در دست باقی آلیب ایدی بخارا سرکاری دین دانکی کیشی کا بیرمس
ایدی محمد مزید ترخان هم سرقندته صاحب اختیار تمام ولایت فی اوغلان لاریفه
وتوابع ولواحق غه آلیب ایدی شهر دین بیر نیمه رانب کیم تعیین قلیب
ایدی لار آندین اوزکا بیر فلس هیچ نیمه دین سلطان علی میرزاغه نیکماس
ایدی سلطان علی میرزا اولوغ بیکیت ایدی بولارنینک مونداق معاشی غه نیچه
تحمیل قیلسون بیر نیچه ایچکی لاری بیله محمد مزید ترخاننینک قصد مقامیدا
بولدی محمد مزید ترخان تویوب نوکر وسودری توابع ولواحق بیله ینه
انینک بیله بارکیشی باری بیگ لار بیله مثل سلطان حسین ارغون پیر احمد
ارغون خواجه حسین اوزون حسن بیگ ابنی سی قرا برلاس صالح محمد ینه
بعضی بیگ لار و بیکیت لار شهر دین چیتی لار اول فرصت دا خان میرزاغه محمد
حسین دوغلتنی و احمد بیگنی و ینه قالین مغول بیگ لارنی قوشوب سرقند
اوستیکا تعیین قلیب ایدی حافظ بیگ دولدی و اوغلی طاهر بیگ کیم خان
میرزانینک بیگ آنکه سی ایدی لار حسن نبیره و هندو بیگ و بعضی بیکیت لار
حافظ بیگ و طاهر بیگ مناسبتی جهتی دین سلطان علی میرزادین قلیب
میرزا خان قاشیغه باریب ایدیلار محمد مزید ترخان کیشی لار بیباریب خان
میرزانی و مغول چریکینی تیلاب شاودار نواهی سیدین کلبیب میرزا خان فی
کوروب و مغول بیگ لاری بیله ملاقات قیلدی مغول بیگ لارینینک محمد
مزید ترخان لار بیله یخشی غینه اختلاطی چیقما دی بلکه مزید ترخان فی توتار
خیالی هم قیلغانلار دور بو بیگ لار انکالاب مغول چریکی دین بیر بهانه بیله
ایرلیدیلار بولار ایرلغاج مغول چریکی تورالمادی یا نیب یارینلاقی توشکندا
سلطان علی میرزا آز کیشی بیله سرقندتین ایلغاب خان میرزا بیله مغول
چریکی نینک اوستیکا بارور اوروشا آلماس لار بوزولوب قاپارلار آخر چاغدا
سلطان علی میرزانینک بیر یخشی ایشی بو بولدی کیم محمد مزید ترخان
والار

وآلار بو ميرزادین ما^۱ بوس بولوب مغول عبدالوهاب کیم موندن بورونراق
 هم مينينك فاشيد بار ایدی اندجان قبلیدا هم خواجه قاضی بيله يکجهت ليق لار
 قلیب خان لارکا تارتيب ایدی منکا ييباریب مینی تیلاب تور ديلار بيز خود
 خراب بو معامله ایدوک اوشبو مصاحت اوچون صالح قلیب سر قند اوستیکا
 بوروماک^۲ جازم ایدوک فی الحال مير مغولنی اخسیغه جهانگیر ميرزا فاشیغه
 ايلغار بيله ييباریب سر قند اوستیکا آتلا نفاق بولدوک ذی القعه آیی دا
 سر قند اوستیکا چریک آتلا نیب آرادا ایکی قونوب قباغه کیلیب توشنوک نیاز
 دیگر خبر کیلدی کیم سلطان احمد تنبل نینک اینی سی خلیل کیلیب اوش
 قورغانینی اوغورلاب آلب تور تفصیلی بودور کیم صالح بولغاندا تنبل نینک
 اینی سی خلیل باشلیغ بندیلار قوبولوب ایدی نیچوک کیم مذکور بولدی
 تنبل خلیلنی اوزکند داغی کوچ واوروقینی چیقارماق اوچون ييباریب ایدی
 کیم کوچ بهانه سی بيله باریب اوزکندکا کیریب بوکون چیقای تانکله چیقای
 دب حیل قلیب چیتمايدور ایدی بيز چریک اتلانغاندا فرصت تاییب اوش
 خالی قیلغاندا کیچه بيله کیلیب اوش قورغانینی اوغورلاب آلب تور بو خبر
 بيزکا کیلکاج تورماقنی وینه بولار بيله چرماشماقنی نیچه جهت تین مصاحت
 نابهای سر قند ساری اوق متوجه بولدوک بير بوکیم بيز نینک سپاهی آناغلیق
 نام چریک براغینی قیلماق اوچون اویلوک اوییکا هر ساریغه تارقاب ایدی لار
 صالحه اعتماد قلیب بولار نینک بو مکر وغدریدن بیخبر وغافل ایدوک ینه
 بير بوکیم علی دوست وقتیر علی اولوغ بیگ لار بیز دین نیچه نوبت حرکت لار
 ظاهر بولدی کیم الارغه اعتماد قیلالمادی نیچوک کیم مذکور بولدی ینه بوکیم
 محمد مزید ترخان باشلیغ جمیع سر قند بیگ لاری مینی تیلار اوچون مير مغولنی
 ييباریب ایدیلار سر قند دیک پای تخت نوروب فی کرای اول قیلور کیم
 اندجان دیک پر اوچون کیشی اوقات ضایع قیلماق قبادین مرغینان غه کیلیندی

قوچ بيگ نينك آناسى سلطان احمد بيگ كا مرغيناننى ييريپ ايدى علايق
وغوايق جەتى دىن مېنى ايركاشە آلماي مرغيناندا قالدى اوغلى قوچ بيگ
بىر ايكي آغا اينى سى بىلە مېنينك بىلە باردىلار اسفرە بوليفە متوجە بولدوك
اسفرە نينك نوابى محسن آنلىق كېنت كا كېلىپ توشتوك اتفاقات حسنه دىن
قاسم بيگ جماعتى بىلە على دوست جماعتى بىلە بنە بىر پان قالين يېكىت لار
بىلە اوشبو اخشام محسن دا ايكاندا بولمار قىلغاندىك بارچە كېلىپ قانبلدىلار
آندىن آنلانىپ دشت حسان بىلە يوروب چوبان كو بروكى دىن اوتوب اورانىپە
كىلدېم قنبر ەلى اوزولايتى خچند تېن تىبل غە اعتماد قېلىپ چرىك مصاحتىنى
سوزلاشە اخسى غە كېلور بو واقفە بولغاچ تىبل اينى سى بند قېلىپ ولايت لارى
اوستىكا يورېدوركاندا اول بىر تركى مثل بار دور كېم اينانماغىن دوستونكغە
سامان تىقار پوستونكغە بولدا كېلاتورغاندا يىلاق قاچىپ يوز تشويش بىلە اورانىپە
ايكاندا كېلدى اوشبو تاريخ تە خبر كېلدى كېم شىيانى خان قلعه دېوسى دا
باقى ترخاننى باسىپ بخارا اوستىكا بارىپ تور اورانىپە دىن بون كە يىلاق بولى
بىلە سنكزار غە كېلدوك سنكزار دارغەسى قورغانىنى يېردى قنبر على چون
توتوروب آلدوروب كېلىپ ايدى سنكزاردا قويوب آشتوك كېلىپ خان يورنېفە
نوشكاندا محمد مزىد ترخان باشلىغ سىر قند بيگ لارى كېلىپ ملازمت قىلدىلار
سىر قند قىسغىرى نينك كېفېتىنى بولار بىلە مشورت قىلىندى دېدىلار كېم خواجه
يىمى پادشاه نينك خواهى دوراكر خواجه برىن بولسە سىر قند بى جنك وجدال
آسانلىق بىلە مىسر بولور بوجەت تېن نېچە نوبت خواجه غە كېشى يىبارىپ
سوزلاشېلدى خواجه بىزنى سىر قند كېتورما كنى جزم ايتىپ يىبارمادى ولى
ما يوس بولدوك سوز هم ايتىمادى خان يورتىدىن كوچوب درغم يقاسېفە
كېلدوك درغم يقاسىدىن خواجه محمد يىمى غە خواجه محمد على كىتابدارنى
يىبارىلدى خبر كېلتوردى كېم كېلسونلار شەرنى پېرور بىز درغم دىن كېچكا باوق

انلانىپ

آلانېب شەرغە متوجە بولدىك سلطان محمود دولداى نېنىك اناسى بو يورت اوق قاجىب بارىب بو انفاق تىن الارنى خبردار قىلىپ تور چون خبر نابتى لار اول قىلغان خيال مىسر بولماى يانېب درغم يقاسىغە توشىك ابراهيم سارو مىكلىغ كىم مېنىك بىر يىشى رعايت قىلغان بىكىم ايدى على دوست توتوروب قاولانېب ايدى مېن يار يىلاق كىلگاندا سىد يوسف بىك نېنىك اولوغ اوغلى محمد يوسف بىلە كىلىپ ملازمت قىلدى بىز نېنىك بارى بىك لار بىز اىچكى لار بىز كىم على دوست نېنىك ضدى ايدىلار بولار نېنىك بعضى سىن قاولاب توتوروب ايدى بىر ار بىر ار يىغىلىپ كىلدىلار على دوست ضعيف بولوب ايدى نى اوچون كىم تىبل نى ارقالانېب مىكلا مېنىك دولتخواه لار بىغە جفا و عذاب لار قىلور ايدى مېنىك هم طبعىم بو مردك بىلە بىان ايدى هم انفعال دىن هم توهم دىن تورالمادى رخصت تىلادى مېن داغى منت توتوم و رخصت بىردىم على دوست اوشال رخصت آقان بىلە تىبل قاشىغە باردىلار تىبلغە مقرب بولوب غلبە يمانلىق لار بو انالىق واوغول لوق تىن ظهورغە كىلدى بىر ايكى يىلدىن سونك على دوست نېنىك ايلكىكا قارت چىقىپ اولدى محمد دوست اوزىك كا كىرىب ايدى فى الجملة بىان اېاس لىدى آندىن هم كورنىك لىك قىلىپ قاجىب اندىجان نېنىك كوه پايەلار بىغە بارىب ياغى لىق لار فتنەلار انكىز قىلدى آخر اوزىك ايلكىكا توشىتى كوزلارنى كور قىلدىلار كوزلارنى توز توتى نېنىك بو معنى سى بار ابرمىش بولارغە رخصت بىرگاندىن سونك غورى برلاسى بىر نىچە يىكىت لار بىلە خبر اوچون بخارا سارى بىبارلىپ ايدى خبر كىلدى كىم شىبىانى خان بخارانى آلىپ سىرقىند اوستىكا متوجە بولدى اول نواحى دا بولماغىنى مصلحت كورماى كىش سارى عزىمت قىلدىك بو سىرقىند بىك لار نېنىك اكثر كوچ لارى كىش دا ايدى كىش كا كىلگاندىن بىر ايكى هفته دىن سونك خبر كىلدى كىم سلطان على مىرزا سىرقىندى شىبىانى خانغە بىردى تفصىلى بودور كىم سلطان على مىرزانېنىك اناسى زهره

بيكى آغا بيلماس ليكى دين وبيعقل ليغيدىن محقر شيبانى خان غه كيشى ييبارور
 كيم شيبانى خان مېنى الور بولسه اوغلى شيبانى خان غه سمرقند نى بيركاي
 آتاسى نىنك ولايتنى آغاندىن سونك سلطان على ميرزاغە بيركاي بو راي دين
 ابو يوسف ارغون نىنك خبرى بار ايكاندور بلكه بو راي نى كورساندوچى اوشال
 غدار ايكاندور

وقايح سنه ۷۰۰ سته و تسعمايه

شيبانى خان اوشبو خاتون نىنك وعده سى بيله كيليب باغ ميدانغه نوشتى نوش
 وقتيدا سلطان على ميرزانىنك بيك بيكاتىكا بيكيك يلانكى كا هېچ كىمكا خبر
 قيلماي هېچكىم بيله كىنكلش ايتماي بير نيچه ياوغى داغى كېچىك كريم بيله چارن
 دروازه سيدىن باغ ميدانغه شيبانى خان قاشيغه باردى شيبانى خان خيلى يخشى
 هم كورمادى كوروشكاندىن سونك قوبى بانيدا اولتور غوزدى خواجه يعنى
 ميرزانىنك چىقانىنى خبر تاييب اضطراب ته بولدى هېچ چاره نابالمادى خواجه
 يعنى هم چىقتى شيبانى خان قوبىمى كوروشتى بير پان شكايتمىز حكايتمى
 ايتدى خواجه يعنى قوبقاندا شيبانى خان تعظيم قيليب قوبتى جان على خواجه
 على باي نىنك اوغلى رباط خواجه دا ايدى ميرزانىنك چىققان خبرنى ايشيتيب
 اول هم شيبانى خان قاشيغه كىلدى بو بيدولت خاتون چون ناقص عقل ايدى
 ايركا نىكلر هوسى بيله اوغلى نى خان وملى برباد بيردى شيبانى خان بير دنه
 پروا قيلمادى بلكه فومه غونچاچى چه هم كوزكا ايلمادى سلطان على ميرزا هم
 اوز ايشى كا حيران وچىقاندىن يىحد پشيمان ايدى بعضى ياوقلارى كيفيت نى
 انكلاپ ميرزاني آليب قانچاق خيالى قيلدىلار سلطان على ميرزا راضى بولمادى
 چون اجل يېنىب ايدى قوتولماي تېمور سلطان بيله نوشار ايدى نورت بېش
 كوندىن سونك قله اولانكى دا اولتوردىلار بو بېش كون لوق اولار جان اوچون

يىمان

یمان آت بیلہ باردی خانون سوزیکا کیریپ اوزینی نیکنام لار چرکاسیدین
 چیقاردی مونداف کیشی نینک وقایعی موندین ارتق بیتیب بولاس بو بوسونلوق
 شتبع حرکات فی موندین ارتق ایشیتیب بولاس سلطان علی میرزانی اولتورکاندین
 سونک جانعلی فی هم میرزاسی قاشیغه ییباردی خواجه یحیی دین چون شیبانی
 خان متوهم ایدی ایکی اوغلی خواجه محمد ذکر یا وخواجه باقی بیلہ خراسان
 ساری رخصت بیردی کیین دین بیر نیچه اوزبک باریب حضرت خواجه فی وایکی
 بیگت اوغلی بیلان خواجه کاروزن نواحی سیدا شهید قیلدیلار شیبانی خان نینک
 سوزی بوایکلندور کیم خواجه نینک ایشی میندین ایماس ایدی قنبر بی وکوبک
 بی قیلدیلار بواندین یمان راق مثل بارکیم عذر بتر ازکناه مونداف ایش لاری
 بیک لار اوز باشی بیلہ خاندین وپادشاه دین بی وقوف قیلہ باشلاسه پس خان لیغی غه
 وپادشاه لیغی غه فی اعتبار سمرقندی اوزبک آفاج کیش دین حصار ساری متوجه
 بولدوک محمد مزید ترخان باشلیغ سمرقند بیک لاری کوچ واهل وعیال لاری
 بیلہ بیز نینک بیلہ تیر ادیلار جغانیان نینک حلتو اولانکی کا نوشکاندا محمد مزید
 ترخان باشلیغ سمرقند بیکلاری ایریلیب باریب خسرو شاه قه نوکر بولدی لار
 بیز شهر ولایت نین محروم بارور وتورا ریمیز نامعلوم باوجود کیم خسرو شاه
 فی مقدار بیز نینک خانزاده غه حیف لار اوتکاریب ایدی چاه تاپالمای ضرورت نین
 اینک ولایتی نینک ایچی بیلہ اوق اونتوک خیال قیلیب ایدوک کیم قرانیکین
 ولایتی بیلہ اوتوب کچیچک خان دادام غه کیم الاچه خان بولغای باریلغای میسر
 اول بولادی کرود یوقاری سروتاغ دابانیدین آشماق بولدوک نونداک نواحی سیغه
 ییگاندا خسرو شاه نینک کیشی سی بیر توقوز آت و بیز توقوز پارچه کیلتوردی
 کرود اغزیغه نوشکاندا شیر علی جهره قاجیب خسرو شاه قاشیغه باردی
 نانکلاسیغه قوج بیک ایریلیب حصار باردی کرود دریاسیغه کیریپ یوقاری
 باقه بورودوک ننکی اوچه یول لاردا تند وتیز کوتل لاردا قالین آت وتیوه قالدی

اوج تورث اراقونوب سروناف كونلى كا ييتوك كونل هر كيز مونداف بلند و تنك
 كورك ان ايباس هچ وقت مونداف تنكى واوچه بوللار بيله يوروكان ايباس
 بيز كوب تشويش وصعوبت بيله مخاطره تنكى واوچه لاردن اونوب بوز آچه
 مشقت بيله مهلكه بلند و تنك كونل لاردن آشيب فان نواى سيفه كيلدوك فان
 تاغلار نينك اراسيدا بير اولوغ كول نوشو بتور محيطى تخمينا بير شرعى بولغاى
 طورى كول دور غرايب دين خالى ايباس خبر تابيلدى كيم ابراهيم ترخان
 شيراز قورغانينى بير كيتيب اولتوروب تور يار ييلاق قورغانلار يدا هم قنبر
 على و ابوالقاسم كوهبر بيز كيم خواجه ديدارده ايدوك اوز بك سرقندنى
 آغاندا خواجه ديداردا تور آلماي ياري يلاق قه كيليب قويغى قورغانلار يدا
 ايدى بير كيتيب اولتوروب تورلار فانى اونك قولدا قويوب كشتوت
 سارى يورودوك فان مليكى كرم و سخاوت و خدمتكارلىق دا و انسانيت بيله مشهور
 و معروف ايدى سلطان مسعود ميرزا و سلطان حسين ميرزا حصار اوستيكا كيلكندا
 اينى سى بايسنغر ميرزاغه سرقند بو يول بيله باريب ايدى فان مليكى بيتنبش
 سيكسان آت پيشكش قىلدى اوزكا خدمتكارلىق لارنى اوشبو يوسونلوق قىلدى
 منكا بير فرتوت راق آت ييباريب ايدى اوزى هم كيلمادى بيزكا بيتكندا سخاوت
 بيله مشهور بولغان ايل خسيس بولور مروت بيله مذكور بولغان ايل نينك مروتى
 اونوتولور خسرو شاه كيم سخاوت و كرم بيله معروف و مشهور ايدى بديع الزمان
 ميرزاغه فى نوع خدمتكارلىق لار قىلغانى مذكور بولدى ينه باقى ترخان غه اوزكا
 بيك لاركا اسروكوب انسانيت و بخشش لار كورسانى ايكي نوبت انينك ولايتى دين
 عبور و ميز واقع بولدى بيز نينك ابنائى جنسي ميزه بيتما كاي ادنى نوكر ميزكا قىلغان
 انسانيتنى بيزكا قىلمادى بلكه نوكر ميزچه بيزنى كوزكا ايلمادى بيت

كيم كورويتور اى كونكول اهل جهاندين بخش ليق
 كيم دا انددين بخش بوق كوز توغمه انددين بخش ليق

فان

فان دین اونکاج کشتود قورغانیدا اوزبک کبشی سی بار خیال قیلیب کشتود
 اوستیکا ایلغادوک کشتود قورغانی بوزوغ ایگلدور بومدت نه اندا کبشی اولتورغان
 ایلاس ایگلدور آندین اوتوب کوھک سویینینک بقاسیغه کیلیب نوشتوک
 یارینینک توغری سیدین کوھک سویی دین کوپروک بیلہ کپچتوک قاسم بیک
 باشلیغ بیکلاری ییباریلدی کیم رباط خواجه قورغانی اوغورلاب آلغایلار
 بیز یاریدین اوتوب شنقار خانه تاغیدین آشیب یار ییلاق قہ کیلدوک رباط
 خواجه غہ بارغان بیکلار شانو قویار ملدا نویوب تورلار ویاندوروب تورلار
 آلالای یانیب کیلدیلار قنبر علی سنک زاردا ایدی کیلیب کوردی ابوالقاسم کوہبر
 وایراھیم ترخان ابادان کبشیلارینی ملازمت قہ ییباریب قوللوق واخلاص
 اطھارینی قیلدیلار یار ییلاق کینت لاردین اسفدک قورغانیغہ کیلدوک اول
 فرصتہ شیبانی خان خواجه دیدار نواحی سیدا اولتوروب ایدی اوج نورت
 مینک اوزبکی بار ایدی بنہ ییزنینک سپاهی دین ہم موچہ چاغلیق کبشی
 ییغیلیب سمرقند دارغہ لیغی نی جان وفا میرزاغہ بیریب ایدی بیش التی بوز
 کبشی بیلہ سمرقند قورغانی نینک ایچیدا ایدی حمزہ سلطان بیلہ مہدی سلطان
 نوابی ولواحتی بیلہ سمرقند نینک یاوغیدا بودنہ قوروغی دا اولتوروب ایدی
 ییزنینک کبشی مبرز یخشوی ویمان ایکی بوز کبشی بار ایدی بیکلار وییکیت
 بلانک بیلہ سوزلاشیب سوزنی مونکا قویلدوک کیم شیبانی خان سمرقندنی
 یقیندا آلیب هنوز ایل انکا کونکول نوختمایدورلار اوشبو فرصتہ بیرایش
 فیلاساک نیچوک بولغای بیز اگر سمرقند قورغانی نی شانو قویوب اوغورلوق
 بیلہ آلساک سمرقند ایلی خود ییزنینکی دور نی چارہ سی بار اگر بیزکا مدد
 قیلماسہ لار اوزبک اوچون خود اوروشاغلاری پیراق دور سمرقندنی ایلیک لاگاندین
 سونک ہرنی تینکری نینک خواستی بولسہ اول بولغوسیدور بو قرار بیلہ نماز
 ییشین دین سونک یار ییلاق دین اتلانیب کیچہ تون قانیب باریم کیچہ خان بورتیغہ

ييتوك اول اخشام ايل خبردار بولوب نوردېب قورغان نېنك ياوغېغە كېلىمى خان
 يورنىدىن اوق يانېلدى تانك آئىب ايدى كېم رباط خواجه دېن قوبى راق
 كوهك سوبىنى كېچىب يەنە يار يىلاق كېلدوك بېركون اسفېدك قورغانىدا
 اچكى لار مثل دوست ناصر نوپان كوكلتاش قاسم كوكلتاش خانقلى كرىداد
 شېخ درويش خسرو كوكلتاش مېرىم ناصر وبارى حاضر ايدىلار مېنىنك قاشىمغە
 اولتوروب ايدىلار هر طرفدىن سوز اوتار ايدى دېدىم كېم كېلىنك ايتىنك
 كېم تېنكرى راست كېلتورسە سىر قندى قاچان آلغاي يېز بعضى دېدىلار كېم
 يازغە آلغاي يېز اول محل كېچ كوز ايدى بعضى بىر آي قىرق كون بعضى بىكرە
 كون دېدىلار نوپان كوكلتاش دېدى كېم اون نورت كوندا آلور يېز تېنكرى
 راست كېلتوردى راست اون نورت كوندا اوق سىر قندى آلدوك اوشال
 فرصت عجب نوش كوردوم نوش كورارمېن كېم حضرت خواجه عېبدالله كېلا
 اېمىش لار مېن استقبال لار يغە چىقىمىش مېن خواجه كېلىپ اولتوردىلار خواجه نېنك
 آلدېغە غالبا بى تكلف راق دستارخان سالىمىش لار بو جەت تېن حضرت خاطر يغە
 كېلىمىش ملا بابا مېنىنك سارى باقىب اشارت قىلە دور مېن اېما يىلە دېدىم كە
 مېنىدىن ايباس نور دستارخان سالغۇچى تقصير قىلىپ تور خواجه هم فەم قىلىپ
 بو غدر مسوع بولدى قوبىنى لار اوزانا چىقتىم هم اوشبو اوى نېنك دالاندا
 اونك يا سول قولوم دېن توتوب انداق كوتاردىلار كېم بىر اياغىم يردىن قوبىنى
 تركى دېدىلار كېم شېخ مصلحت بىردى اوشال نېچە كوندا اوق سىر قندى آلدېم
 بىر ايكى كوندېن سونك اسفېدك قورغانىدىن واسىند قورغانىغە كېلدوك
 باوجود كېم بىر قاتلە سىر قندى نوالى سېغە بارىپ نويدوروب كېلىپ ابدوك
 يەنە تېنكرى كا توكل قىلىپ اوشال خيال يىلە واسىند تېن غاز پېشىن دېن سونك
 سىر قندى اوستىكا ايلغادوك خواجه ابوالمكارم ھىراھ ايدىلار بارىم كېچە خىاوانىنك
 پل معاك كايتىپ يېتىمىش سېكسان ابدان يېكىت لارنى ايلكارى يىباردوك

كېم

کیم غار عاشقان توغری سیدین شانو قویوب چیقیب کیلیب فیروزه دروازه سیداغی لارنینک اوستیکا یوروب دروازه‌نی ایلک لاب ییزگاکیشی ییبارکای لار بوییکیت لارباریب غار عاشقان توغری سیدین شانو قویوب چیقیب تورلار هیچکیم تویمایدوراندین فیروزه دروازه سیغه کیلیب فاضل ترخان کیم اول ییک ترخان لاردین ایماس ترکستان سوداگر ترخان لاردین بولور شیبانی خانغه ترکستان دا خدمت قیلیب رعایت تاییب ایدی اوستیکا یوروب لار فاضل ترخان‌نی بیر نیچه نوکری بیله چاقولاب اولتوروب دروازه‌نینک قلی‌نی بالتو بیله چاییب دروازه‌نی آچتی لار اوشبو فرصت‌ه مین ییتکن بیله اوق فیروزه دروازه سیدین کیردیم ابوالقاسم کوهر اوزی کیلمایدور ایدی اینی‌سی احمد قاسم‌نی اونوز قیرق‌چه نوکری بیله ییباریب ایدی ابراهیم ترخان‌نینک کیشی‌سی خود یوق ایدی شهرغه کیریپ خانقاه‌دا اولتورغاندا احمد ترخان آتلیق اینی‌سی بیر نیچه نوکری بیله کیلدی شهر ایلی هنوز اویقودا ایردی لار دوکان دارلار دوکان لاردین باقیب تانیب دعا قیلورلار ایدی اندک فرصت‌دین سونک شهر ایلی خبردار بولدیلار بیزنینک ایل‌کا و شهر اهلی‌کا غریب بشاشت و نشاط ایدی تیلبه ایت لاردیک اوزبک لارنی سایین نلش و تیف بیله اولتوردیلار تخمینا نورت پیش یوز اوزبک‌نی اوشبو دستور بیله اولتوردیلار ایرکین شهر دروازه سیغه جان وفا خواجه یحیی‌نینک اوی لاری یقین ایدی قاجیب چیقیب شیبانی خان‌غه باردی دروازه‌دین کیریپ مدرسه و خانقاه ساری اوق یوردوم کیلیب خانقاه‌نینک طاق اوستیدا اولتوردوم تانک آتقوچه توش توش دین سوران ایدی و غوغا ایدی بعضی خبردار بولغان ارباب و دوکان دارلار کیلیب نشا^۶ و نشاطلار بیله کوروب محاضر کیلتوروب دعا لار قیلدیلار تانک آتقاندین سونک خبر کیلدی کیم آهین دروازه سیدا ایکی دروازه‌نینک اراسینی اوزبک لار بیرکتیب لوروشه دورلار فی الحال آتلانیب دروازه سیغه متوجه بولدوک مینینک بیله لون

اون بیش بیکرمه کیشی بولغای ایدی ایل فلاشیانکی شهر ایلکیکی کاوشوبنور
هر کیم کچ گاولوققه بیر کوشه دا مشغول مین بیتکوچه آهین دروازه سیدین
اوزبک لارنی شهر ایللی اوروب چیتاریب تورلار شیبانی خان بو خبرنی تاییب
اضطراب بیله آفتاب چیتقاندا یوزایللیک کیشی بیله آهین دروازه سیغه ییتیپ
کیلدی غریب قابودا کیلیب ایدی مینینک بیله کیشی کوب آز ایدی نیچوک
کیم مذکور بولدی شیبانی خان کوردی کیم هیچ ایش قبلالماس توراندین
اوق یاندى مین هم کیلیب بستان سراغه توشوم اکابر و اشراف و شهر
اولوغ لاری مینی کیلیب کوروب مبارک بادلیق قیلدیلار یوز قیرق بیلغه
یاوق سر قند پای تختی ییزنینک خانه زاده ایدی قنداغی یات باغی
اوزبک کیلیب متصرف بولوب ایدی ایللیک نین کینکلن ملکنی پنه تینکری
بیردی غارات و تاراج تابکلن ولایت تصرف میزغه کیردی سلطان حسین میرزا
هم هرینی اوشبو یوسونلوق غافللیقته آلیب تور ولی ایش بیلور کیشی
آلیدی روشن و انصاف لیلی ایل قاشیدا مین دور کیم بو ایش بیله اول ایش
اراسیدا تفاوت لار و کوب فرق باردور اول بو کیم سلطان حسین میرزا کوب
ایش لار کورکلن بسیار تجربه لار کچورکلن اولوغ یاشلیق پادشاه ایدی ایکینچی
بو کیم غنیمی یادکار محمد ناصر میرزا ایدی اون ییتی اون سیکیز یاشلیق
بی تجربه اوغلان ییکیت ایدی اوچونچی بو کیم غنیم نینک ایچیدین کیفیات
و حالاتنی بیلکلن کیشی میرعلی میر آخور میرزاغه کیشی لار بیباریب غافللیقته
غنیم اوستیکا کیلتوردی تورونچی بو کیم غنیمی قورغاندا ایماس ایدی باغ
زاغاندا ایدی سلطان حسین میرزا آلمان محلدا یادکار محمد میرزا و نوابی
ایچکولوک کا توشکلن ایکاندورلار کیم اول کچه یادکار محمد میرزانینک ایشکیدا
اوچ کیشی ایکاندور اولار هم مست اوزی هم مست ویخبر بیشینچی بو کیم
اول مرتبه غافللیقته اوق کیلدی و آلدی مین سر قند آغاندا اون توقوز

یاشیدا

باشیدا ایدیم فی کوب ایش کوروب ایدیم فی تجربه بولوب ایدی ایکینچی
 بوکیم مینینک غنیم شیبانی خان دیک پر تجربه وکوب ایش کورکان واولوق
 باشلیق کیشی ایدی اوچونچی بوکیم ییزکا سرقندین هیچ کیشی کیلمايدور
 ایدی اگرچه شهر ایلی منکا کونکولوک ایدی ولی شیبانی خان نینک قورقونچی دین
 هیچ کیشی بوخیالئی قیلا آلاس ایدی نورئونچی بوکیم مینینک غنیم قورغاندا
 ایدی هم قورغانینی آلیندی هم غنیم فی قاپورولدی بیشینچی بوکیم بیر مرتبه
 سرقند قصدیغه کیلیب غنیم غه تویدوروب ایکینچی مرتبه کیلکاندا نینکری
 راست کیلتوردی سرقند فتح بولدی بو آیتیلکل دین غرض ایلکا سنک کم
 اورماق ایماس بیان واقعی بو ایدی کیم مذکور بولدی بو آیتکل لار دین مقصود
 اوزینی آرتورماق ایماس راستی بو ایدی کیم مسطور بولدی بو فتح نه شعرالار
 تاریخ لار ایکیب ایدی لار اول جمله دین بیر بیت خاطر دا قالیب تور

باز گفتا خرد که تاریخش * فتح بابر بهادر است بدان

سرقند فتحی دین سونک شادار وسغد و تومانات یاوغی قورغانلار بیرار بیرار
 منکا رجوع قیلیب کیله باشلادیلار بعضی قورغانلار دین اوزبک دارغه لاری توهم
 قیلیب سالیب چیقتی و بعضی قورغانلار اوزبک کیشی سی فی قاولاب ییزکا
 کبر دیلار بعضی دارغه لاری توتوب قورغان لاری بیر کیتی لار اوشبو فرصته
 شیبانی خان نینک و اوزبک لاری نینک کوچ واوروق لاری ترکستان دین کیلدیلار
 شیبانی خان خواجه دیدار و علیا باد نواهی سیدا ایدی قورغان لار نینک مونداف
 کبرکان لاری وایل نینک بونوع رجوعینی کوروب اولتورغان یریدین بخارا
 ساری کوچتی تینکری تعالی نینک عنایتی بیله سفد و میانکال قورغانلاری اوج
 نورت آیدا اکثر لاری ییزکا رجوع قیلدیلار باقی ترخان هم فرصت تاییب
 کیلیب قرشی قورغانیغه کبردی خزار و قرشی هم اوزبک تصرفیدین چیقتی
 فراکولنی هم مرودین ابوالحسن میرزانینک کیشی سی کیلیب آلدی ایشیمیز

بسیار ترقی اوستیدا بولدی مینینگ والدہ لاریم و کوچ واوروق لاریم مین اندجان دین چیقغان دین سونکرا یوز تشویش لار بیلہ اوراتیپہ کیلیب ایدیلار کیشی ییباریب سمرقندقہ کیلتوردوک اوشال نیچہ کوندا سلطان احمد میرزانینگ قیزی عایشہ سلطان بیکیمدین کیم اول مینینگ عقد نکاحیم غہ کبرکان بو ایدی بیر قیز بولدی فخرالنساغہ موسوم بولدی مینینگ تونغوخ فرزندیم بو ایدی اول تاریخدا مین اون توقوز یاشته ایدیم اوشال بیر آی قیرق کوندا اوق تینکری رحمتی غہ باردی سمرقند فتحی دین سونک کرات و مرات اطراف وجوانب داغی خوانین و سلاطین و امرا و سرحد نشین لارغہ استمداد و اسعانت اوچون متواتر و متعاقب ایلاچی لار و تواجی لار باردی و کیلدیلار بعضی باوجود تجربه سهل انگاریقی قیلدیلار بعضی دین کیم نسبت بو طبقه غہ بی ادبلیق لار و ناخوش لوق لار واقع بولوب ایدی اوز نوهم لاری دین تغافل قیلدیلار بعضی لار کیم کومک ییباردی لار معتمد به کومک ایماس ایدی نیچوک کیم مذکور بولغوسیدور هر قابسی اوز یریدا بولدی بو ایکی نیچی نوبت سمرقند آلقاندا علی شیر بیک تیریک ایدی بیر نوبت منکا کتابتی هم کیلیب ایدی مین هم بیر کتابت ییباریب ایدیم ارقه سیدا ترکی بیت پیٹیپ جواب کیلکونچه تفرقه و غوغا بولدی شیبانی خان سمرقند القاندا ملا بنایی ملازمت قیلیب ایدی شیبانی خان بیلہ ایدی سمرقند فتحی دین نیچہ کوندین سونکرا سمرقندقہ کیلدی قاسم بیک آندین بدکمان بولوب شهر سبز ساری رخصت بیردی نیچہ کوندین سونک چون فضیلت لبق کیشی ایدی کناهی صادر بولای دور ایدی سمرقند کیلتوردوک دایم قصید و غزل اوتکارور ایدی نوادا بیر عمل مینینگ آتیم غہ باغلاب اوتکاردی اوشال اثنادا بیر رباعی اینیب اوتکاردی رباعی

فی غلہ مرا کزو توانم نوشید * فی مهمل غلہ تا توانم پوشید
آراکه نه خوردنست و فی پوشیدن * در علم و هنر کجا تواند کوشید

اول

اول فرصت لاردا بیرار ایکی رار بیت ایتور ایدیم ولی غزل توکانایدور ایدیم
بیرکینه ترکی رباعی ایتیب ییباردیم

ایش لار باری کونکلوڭ داغی دک بولغوسیدور * انعام ووظیفه باری بولغوسیدور
اول غله ومهبل که دیب ایردونک بیردیم * مهبل غه بوی و غله دین اوی تولغوسیدور
ملا بنایی بو رباعی نینک سونکی مصراع نینک قافیه سینى ردیف قیلیب اورکا
قافیه بیله ینه بیر رباعی ایتیب اونکاردی

میرزام که شاه بحر وبر بولغوسیدور * عالدا هنر بیرله سر بولغوسیدور
بیرمهبل اوچون موچه عنایت بولدی * مستعمل اکر دیسام نیلار بولغوسیدور
اول فرصت ته خواجه ابو البرکه فراقی شهر سبز دین سر قندغه کیلیب ایدی دیدی
کیم اوشال ردیف وقافیه دا ایتماق کراک ایدی بو رباعی فی حواجه ابو البرکه ایتی
بوجور که قیلدی دور سورولغوسیدور * سلطان کرم بو عذر فی قولغوسیدور
نو کولکا نچه تولماسه ای سا فی * نو کولکا نیمیز بو دوردا تولغوسیدور
بو قیش لبق ته ایشیمیز بسیار ترقی دا ایدی شیبانی خان نینک ایشی تزلدا
ایدی بواننا بیر ایکی ایش یاراماس راق بولدی مرودین کیلیب قرا کول فی
آلغان لار توختای آلهادیلار قرا کول ینه اوزبک تصرفیدا کیردی قلعه دبوسی دا
ابراهیم ترخان نینک احمد ترخان آنلیق اینیسی ایدی شیبانی خان کیلیب قبادی
بیز چریک ییغیب استعداد طیار قیلغونچه زورلاب آلدی ایلنی تمام قتل عام
قیلدی مین سر قندنی آغاندا سینا غلیق ایکی بوز قیرق کیشیم بار ایدی
یش آلتی آی نینک اراسیدا تینکری نینک عنایتی بیله آنچه کیشیم بولدی کیم
شیبانی خان دیک کیشی بیله سر پلدا مضاف اوردوشتوک نیچوک کیم مذکور
بولغوسیدور اطراف وجوانب داغی لار دین خان لار دین ایوب یکچیک و قشقه
عمرد باری لاری نورت بپش بوز کپشی کومک کیلیب ایدی جوانکیر میرزادین

تنبل نېنك اېنى سى خلیل بوز ايكي بوز كېشى كومككا كېلىپ اېدى سلطان
 حسين ميرزا دېك صاحب نجر به ليق پادشاه دين كيم شېباني خان نېنك افعال
 واطواري نى ميرزا دين بخشى راق كېشى يېلماس اېدى ھېچ كېشى كومك كېلمادى
 بديع الزمان ميرزا دين هم كېشى كېلمادى خسرو شاه خود اوزى نېنك توھى دين
 كېشى يېبارمادى چون يېمقدار يمان ليق لار اندېن نسبت بوخانه زاده غه واقع
 بولوب اېدى نېچوك كيم مذكور بولدى يېز دين قورقونچى سى كوبراك اېدى
 شوال آيدا شېباني خان يېلھ اوروشاق داعبھ سى يېلھ سفر قېلىپ باغ نوغھ
 چچتېم يېش التى كون نودا چرىك يېغليماق واستعداد طيار بولماق مصاحتى
 اوچون اولتورولدى باغ نودېن اتلانېب كوچ بر كوچ متوجھ بولدوك سرېلدين
 اوتوب توشتوك اوردو كر دېنى نھام خندق يېلھ اھتمام واحتياط قېلىپ مضبوط
 قېلدوك شېباني خان نارېدين كېلىپ خواجھ كار دزن نواھى سېغھ توشتى
 ارا نخمينا بېر يغاچ بولغاي نورې يېش كون بو يورت نھ اولتورولدى بېز نېنك
 كېشىبېز وباغى كېشى سى كوندا نارېدين كېلىپ وبرېدين بارېب آتقولا شېب
 اوروشورلار اېدى بېر كون غنېم كېشى سى كوبراك كېلدى خېلى اوروش
 بولدى ھېچ طرف دين آرتق سى بولمادى بېز نېنك بېر توغلوق كېشى يېنكىل راق
 يانېب خندق قھ كېرىپ تور بعضى سېدى قرا يېك نېنك نوغى اېدى دېدىلار
 سېدى قرا اگرچھ سوزىكا اوز اېدى قېلېچى غھ زبون راق اېدى اوشبو اوقات نھ
 بېر كېچھ شېباني خان شب خون كېلدى چرىك كر دېنى شاخ بېند وخندق يېلھ
 مستحكم ومضبوط قېلىنېپ اېدى كېلىپ ھېچ اېش قېلا آلمادى خندق نېنك تاشېدين
 سوران سالىب بېر پانھ اوق قويوب ياندىلار اوروش اېشېكا مېن سعى و اھتمام
 قېلدىم قنبر على هم ساعى اېدى باقى ترخان مېنك ايكي مېنك بېر اغلىق
 كېشى يېلھ كېشكا نوشوبتور ايكي كوندا يېزكا قوشولور سېد مھمد ميرزا
 دغلت هم خاندا دام قاشېدين كومك كېلىپ مېنك يېش بوز كېشى يېلھ دېول

نوشوبتور

نوشوبتور ارادا تورت بياچ يول دور صباى غه ييزكا قوشولور اوشموندان
مهدا تعجيل قيلدوك داغي اوروشوك

به تندی سبك دست بردن به تیغ * بدن دان كز بد نست دست دریغ
مینینك اهتمام نینك جهتی بو ایدی کیم اوروش کونی سیکیز يولدوزی ارالیق ته
ایدی اکر اول کوندین اوتسه این اوج اون تورت کونکچه سیکیز يولدوز
غنیم ارقه سی ساری بولور ایدی اول ملاحظه لار هیچ ایگاندور بی تقریب تعجيل
فیلیب نورمیز صباى اوروش داعیه سی بیله حبیبه لانیب آت لار غه کیچیم
سالیب برانغار جوانغار غول ایر اول یسال یساب متوجه بولدوك برانغار
ابراهیم سارو و ابراهیم جانی ابوالقاسم کوهبرینه بعضی بیك لار ایدی جوانغار
محمد مزید و ابراهیم ترخان ینه سمرقند بیك لاریدین سلطان حسین ارغون
فرابریلاس پیر احمد خواجه حسین ایدی غولدا قاسم بیك وینه بعضی یاق
ایچکی لار ایدی ایر اول قنبر علی سلاخ بنه علی خواجه علی میرشاه قوچین
سبد قاسم ایشیک اقا حالدار بنه علی نینك اینیسی قوچ حیدر قاسم بیك نینك
اوغلی بولغان آبدان بیکیک لارنی و ایچکی لارنی غام ایر اول کا بیتیلیب ایدی
بیز کیم یساب چیقتوك غنیم هم اول طرف دین یساب پیدا بولدی برانغار
عمود سلطان جانی بیك سلطان تیمور سلطان جوانغار حمزه سلطان مهدی
سلطان بنه بعضی سلطان لار ایدی یساو لار یاق ییتکاج غنیم نینك برانغار نینك
اوچی ییز نینك ارقه میز ساری یورودی مین هم یوزومنی الار ساری قیلدیم
بیز نینك ایر اول کیم کیم بولغان ایش کورکان قیلچ چاقان بیکیک لارنی
نهام ایر اول کا بیتیلیب ایدی اونك قول ساری قالدی آلدیمیز دا هیچ کیشی
قالادی باوجود کیم ایلکاری کیلکن کیشی لارنی اوروب یاندروب غولی غه
نقدوك انکا ییتی کیم شیبانی خان نینك بعضی قاری اولوغ لاری شیبانی خان غه
دب نورلار کیم یوروماک کیرا ک تورماق تین ایش اونی اوزی توختاب

تور و پتور غنیمنی برانغاری بیزنینک جوانغاریمیزی باسیب آرقهغه ایورولدی
ایراول هم اونک ساری قالیب آلدیمیز یلانک بولدی کیین وایلکاری دین
غنیم کیشی سی زورلاب اوق قویا کیرشتی مغول چربکی کیم کومک کا کیلیب
ایدی اوروشقه خود طاقتلاری بوق ایدی اوروشاقنی قویوب بیزنینک
ایلینی اوق تالاب آتتین توشورا کیرشتی لار بیر بوایماس همیشه
بدجتلارنینک عاضی مونداق تور مغول اکر باسه هم اولجه آلور باستورسه هم
اوز ایلینی تالاب توشوروب آلور اولجه قیلور آلبیز داغی لارنی نیچه نوبت
زورلاب کیلکندا اوروب باندوردوک ایلکریمیز هم زورلادی کیین دین ایورولکن
کیشی هم کیلیب بیزنینک توغقه اوق قویا کیرشتی لار ایلکاری دین کیین دین
زورلادیلار بیزنینک ایلینی تیراتنی لار اوزبکنینک اوروشته بیر اولوق
هنری اوشبو تولغمه دور هیچ اوروش تولغمه سیز بولماس ینه بیر بودور کیم
ایلکاری وکیین بیک ونوگری تمام اوق قویوب جیلاولوق کیلادورلار بانغاندا
پریشان بیان جیلاوسیز یانادورلار مینینک بیله اون بیش کیشی قالیب ایدی
کوهک دریاسی یقین ایدی برانغارنینک اوچی دریاهه توقونوب ایدی دریا ساری
اوق نارتوک کوهک دریاسی نینک کیرکان محلی ایدی دریاهه بیتکن بیله
حبیبه لیک اوق سوغه کیردوک یاریمی دین کوبراک یایاب اوق کیلیندی
اندین سونکرا اوزدورمه ایدی بیر تیر آتیمی چه یرحبیبه وکچیم لیک آت اوزدوروب
اونتوک سودین اونکاج کچیم لاری کیسیب تاشلادوک سودین شمال ساریغه کیم
اونولدی باغی دین. اچراشتوک ولی یکه یاریمنی تالاب توشورکوچی
بالانکاج لاغوچی تمام بوشوم مغوللار ایدی ابراهیم ترخاننی وینه خیلی آبدان
آبدان بیکیتلارنی مغول تالاب آتتین توشوروب ضایع قیلدیلار کوهک
دریاسی نینک شمال طرفی بیله کیلیب قلعه نواحی سیدین کوهک دریاسینی
کچمنوک ابکی نماز اراسی بار ایدی کیم شیخزاده دروازه سیدین کیریب ارک کا

کیردیم

كېردىم اولوغ اولوغ بېك لار ويخشى بېكىت لار وقالين كىشى اوروشته تلى بولدى
 ابراهيم ترخان و ابراهيم سارو و ابراهيم جانى بو غريب تور كېم بېر اوروش ته
 اوچ ابراهيم اتلىق اولوغ بېك لار تلى بولدى ينه ابوالقاسم كوهر حيدر قاسم
 بېك نېنك اولوغ اوغلى خدای بېردى توغچى خدای بېردى برلاس و سلطان
 احمد تنبل نېنك اينى سى خليل كېم بورونراق نېچه قانله مذكور بولدى
 بو اوروشته تلى بولدى لار ينه بعضى لار هر سارى غه هر سارى غه قاچتى لار اول
 جمله دين محمد مزيد ترخان خسرو شاه غه حصار وقتدوز سارى باردى ينه قنبر
 على سلاخ مغول كېم اولوغ رعايت قىلغان بېكىمىز اول ايدى موغچه رعايت
 تاييب ايدى مونداق محلدا هم جهت ليق قىلماي كېلىپ سىر قندىن كوچىنى
 آلب بوهم خسرو شاه غه باردى ينه بعضى ايچكى لار ويكىت لار مثل كريم داد
 خداداد تركان و جانكه كوكتاش و ملا باباي پشاغرى اورانپه سارى چىقتى لار
 اول فرصت ته ملا بابا نوكر ايماس ايدى مېهان يوسونلوق بورور ايدى ينه
 بعضى لار مثل شيرىم طغايى جماعتى بيله باوجود كېم بىز نېنك بيله سىر قند قه
 كېردى مشورت قىلىپ اولوك تيرىكنى سىر قند قورغانى نېنك ايچىدا كوروب
 قورغانىنى بىر كېتماك بولدوك مېنىنك انام ايكلچى سى سىنكلى قورغاندا توروب
 بولغان كوچ و اوروف و كىشى قراسىنى اورانپه كا چىقاروب يىبارىب اوزى
 بىر نېچه كىشى قراسى بيله جريه قورغاندا توردى بىر بو ايماس دايم مونداق
 قانلىق ايشلار توشكاندا مونداق ناموافق ليق لار وناهم جهت ليق لار اندىن صادر
 بولغاندور نانكلا سېغه خواجه ابوالكارم و قاسم بېك و جمىع بېك لار و ايچكى لار
 و سوز نېكلار ويكىت لارنى چارلا ب مشورت قىلىپ سوزنى قورغاننى بىر كېتماك كا
 اولوك تيرىكنى قورغان ايچىدا كورمك كا قويدوك مېن و قاسم بېك و يا و غوم داغى
 ايچكى لار و ويكىت لار بيله نورمك بولدوك بو مصاحت اوچون شېرنېنك اورناسىدا
 اولوغ بېك مېرزانېنك مدرسه سى نېنك تامى نېنك اوستىدا آق اوى تېكىپ

اولنوردوم اوزكا بىك لار وىكىك لاركا دروازه لاردا وكردا كرد قلعه نىنك فصلى دا
بولجارلار اولاشىلدى ايكى اوج كوندىن سونك شىباني خان كىلىب قورغاندىن
ايراق راق نوشتى سرقندىنك محله محله كوى كوى اوباش وىتىم لارى فوج فوج
يىغىلىب يتىمانه صلوات چىكىب مدرسه ايشىكى كا كىلىب اوروشقه چىقارلار ايدى
شىباني خان اوروشقه كم آتلا نور ايدى قورغان نىنك ياوغىغه كىلا آلماس ايدى
نىچه كون بو وتيره بيله اوق اوق وقىلىچ زخم ضربىنى مصاف وميدان قتال
وهرىنى كورماكان اوباش وايتام بومعامله دىن دلبر بولوب يراق يراق بيله چىقا
كبرشتى لار ايش كوركان بىكىك لار مونداف بى صرفه چىقىش لاردىن منع قبله لار
طعن قىلا كبرشتى لار بىر كون شىباني خان آهين دروازه سى سارى اوروش
كىلتوردى يتىم لار چون دلبر بولوب ايردىلار دايقى دىك دلبر وىراق چىقتى لار
بولار نىنك ارقه سىغه بعضى بىكىك لارنى اتلىق چىقارىلدى اشتركرض طرفىغه
كوكتاش لار وياووق اىچكى لار چىقىب ايردىلار مثل شرىم نوپان كوكتاش قل
نظر طغايى ومزىد بعضى لار اندىن بىر ايكى اوج اوزبك بولارغه آت سالى قل
نظر بيله قىلىچ آلىشتى لار بولغان اوزبك لار يىاق لاپ زور كىلتوردىلار شهر
يتىم لارنى تىبرانى لار آهين دروازه سىغه تىقتى لار قوج بىك وميرشاه قوچىن
خواجه خضر مسجدى نىنك يانيدا توشوب قالدىلار يىاق لارنى تىبراتكان بيله
ايلكارىكى اتلىق لارى خواجه خضر نىنك مسجدىغه يىغىلىب كىلدىلار قوج بىك
چىقىب اوشبو ايلكارىكى كىلكان اوزبك لار بيله بخشى چاپقولا شىب نمايان ايش
قىلدىلار بارى ايل باقىب توروب ايدى قاچقان لار خود قاچماق لارى بيله اوق
قويوب ايدىلار اوق اناردىن واوروشقه توراردىن ايش اوتوب مېن دروازه نىنك
اوستىدىن ناوك انار ايدىم ينه بعضى ياوغوم داغى لار اوق آتادور ايدى لار
يوققازىغى اوق نىنك ضربىدىن خواجه خضر مسجدىدىن ايلكارى اونا آلمادىلار
اوشاندىن اوق ياندىلار محاصره اوانيدا قورغاندا وفصل نىنك اوستىدا هر كىچه

بورور ایدیم کاهی مین کاهی قاسم بیك کاهی بنه بیك لاردین وایچکی لاردین
 ابورولورلار ایدی فیروزه (دروازه سیدین شیخزاده) دروازه سیغه فصیل اوستیدا
 آت بیله یوروسه بولور ایدی اوزکا یرلاردا ییاق ابورولور ایدیم بعضی لار کیم ییاق
 بوروب اورکولورلار ایدی بیر اورکول کونجه تانك اتار ایدی بیر کون شیبانی
 خان آهین دروازه سی بیله شیخزاده دروازه سی اراسیدا اوروش کیتوردی
 مین هم کومك ایدیم اوروش موندا بولغاچ موندا کیلیم کارستان دروازه سی
 بیله سوزنکران دروازه سی طرفدین پروا قیلما دوک اول کون شیخزاده
 دروازه سی نینك اوستیدین اوق اوچیده بیر یوز اتلیق نینك آتی فی ناوک
 اوقی بیله یخشی آتیم اوق بیله اوق باردی بو ارالیق ته انچه زور کیتوردیلار کیم
 اشترکردن نواحی سیدا فصیل نینك توییکلجه کیلدیلار بیز موندا حرب و ضرب قه
 مشغول اول طرف تین تمام غافل بیکرمه بیش بیکرمه آلتی کیشی شاتو طیار
 قبلغان ایکاندور کیم بیر شاتونینك کینك لیکلی انچه کیم اوج کیشی ایکلی کیشی
 یاندشه چینقا الغای یتتی سیکیز یوز آبدان بیکیت فی بو شاتولاریله کارستان
 دروازه سی بیله سوزنکران دروازه سی ارالیقی توغری سی پوستوره قویوب
 اوزی اول طرفدین اوروش سالغان ایکاندور ایلی تمام بو طرف اوروشقه
 مشغول بولوب بولجار خالی بولغان محلدا پوستان یردین چیقیب ایلدام کیلیب
 بو شاتولاری ایکلی دروازه نینك ارالیقی محمد مزید ترخان نینك حویلی سی نینك
 ترغری سی دین بیر یولی اوق فصیل غه قویارلار قوچ بیك نینك محمد قلی
 قوچین نینك بنه بیر بولاک بیکیت لار نینك باجاری بو یر ایدی بو بیکیت لار
 محمد مزید ترخان نینك حویلی سیدا بولور ایدی سوزنکران دروازه سی قاربرلاس
 باجاری ایدی کارزستان دروازه سی شیریم طغایی نینك و اغا اینی سی نینك و قتلک
 خواجه کوکلتاش نینك باجاری ایدی اوروش اول طرف بولغان اوچون باجار ایلی
 غافل بولوب قول و قوللوقچی ایش کوچ اوچون اوییکا و بازار غه باریب تارقاشیب

ایدیلار باجار بیك لاری بیر ایکی یتیم پسر بیله قالیب ایدیلار قوچ بیك
 محمد قلی قوچین شاه صوفی ینه بیر بیکیتم بخشیلار باریب مردانه لبق لار
 قیلدی لار فصیل اوستیکا یاغی کیشی سی بعضی سی چیقیب ایدیلار بعضی چیتماق ته
 ایدیلار بو مذکور بولغان تورت کیشی یوکوروب بیتیب چابقولا شه ضرب
 راست اورا یوروب توشوروب قاچوردیلار باری دین قوچ بیك بخشیلار
 باردی قوچ بیك نینگ بیر پسندیده ونماین ایشی بو ایدی بو محاصره دا ایکی
 قاتله خوب لار ایلکی ایش کا تیکدی قرا برلاس هم سوزنکران دروازه سیدا
 باجاریده یالفوز قالیب ایدی اول هم بخشی توختادی قتلخ خواهه کولکلتاش
 وقل نظر میرزا هم باجارلاریدا کازرستان دروازه سیدا ایدیلار آلاز هم آز
 کیشی بیلا بخشی توختاب کون اولانکدین بخشیلار اتقولادیلار ینه بیر نوبت
 قاسم بیك بیکیتم لارنی باشلاب سوزنکران دروازه سیدین چیقیب اوز بک لاری
 خواهه کفشیرکاچه قولاب بیر نیچه اوز بک نی توشوروب باش کیسیب اوی
 کیلدی اشلیق ایدی پیشکن چاق ایدی هیچ کیم یانکی اشلیق کورمای دور
 ایدی محاصره ایامی متمد بولدی ایلکا بسیار تنقیص لیق بولدی انکا یتیمی کیم
 فقیر ومسکین ایت ایتینی ایشک ایتنی یی کیریشنی لار آتقه بوغوز کم یافت
 بولدی درخت لارینینگ برکی نی آتقه بیرورلار ایدی اندا تجربه بولدی کیم باری
 یغراق لاردین توت یغراقی و قرا یغاق یغراقی آتقه سزا وارراق ایمیش بعضی قوروق
 یغاق لارنی رنه قیلیب تراشه سی نی سوغه سالیب آتقه بیرورلار ایدی اوج تورت
 آیفه مه شیبانی خان قورغلان نینگ یاوغی غه کیلمای ابراق راق تین قورخان نی
 اویوروب کوچوب یورور ایدی بیراخشام ایل غافل باریم کیچه غه یاوق فیروزه
 دروازه سی طرفیدا کیلیب نقاره چالیب سوران سالدیلار مین مدرسه دا ایدیم
 بسیار تردد و دغدغه بولدی موندین سونک هر کیچه کیلیب نقاره چالیب سوران
 سالیب غوغا قیلور ایدیلار هر نیچه اطراف وجوانب قه ایچی لار و کیشی لار

ییارلادی

ییاریلدی هیچ کیم دین کومک ومددی ییتیشادی اول محلدا کیم زور وقتیمیز بار ایدی هیچ نوع شکست ونقصانی بولایدور ایدی کومک ومدد قیلمايدورلار وموندات محلدا خودنی حساب بيله مدد قیلغایلار بولارنینک امیدى بيله قبلدا قلعه دارلیق قیلماق لبق بی تفریب ایکاندور بورونغی لاردیب تورلارکیم قورغان بیر کینماک لیک کا باش کیراک ایکی قول کیراک ایکی بوت کیراک باش سردار بولغای ایکی قول ایکی طرف تین کیلور کومک ومدد بولغای ایکی بوت قورغاننینک سویی بيله ذخیره سی بولغای ییز بو اطراف وجوانب داغی لاردین کومک ومدد کوز توتار ییز بولارخود هر قایسی بیر اوزکا خیالدا سلطان حسین میرزادیک مردانه وصاحب تجربه پادشاه ییزکا مدد وکومک لار بیریب اباجی ییبارمای شیبانی خان غه کمال الدین حسین کازرکهی نی محاصره وقتیده اباجی لیک کا ییباردی تنبل اندجان دین بشکنت نواحی سیغه کیلدی خان نی هم احمد بیك تنبل نینک مقابله سیغه چیقاردیلار لکلکن وتولاك چارباغی نواحی سیدا رویرو بولدیلار اوروش توروش بولمای اچراشتی لار وسلطان محمود خان اوروش کیشی سی ایماس ایدی سپاهی لبق دین بسیار عاری ایدی تنبل بيله اوترو بولغان چاغدا خان دین بیدلانه اقوال وافعال ظاهر بولور احمد بیك ترك کیشی ولی مردانه ودولتخواه ایدی غریب درشت ایتور ایدی دیرکیم بو تنبل نی مقدار کیشی دورکیم موچه دغدغه وتردد تارتار سیز اگر کوزونکیز قورقه کوزونکیزی باغلاب پوروب رویرو بولالینک

وقایع سنهٔ سبع وتسعمایه

محاصره امتدادی اوزاق قه نارتی ذخیره وازوق هیچ طرف تین کیلمادی کومک ومدد هیچ جانب دین ییتیشادی سپاهی ورعیت بوزولوب بیرار ایکی رار قورغاندین تاشلاب قاچا کیریشتی لار شیبانی خان قورغان ایلینینک

عاجز لیغی فی انکلاب کیلیب غار عاشقان نواحی سبدا نوشتی مین هم شیبانی
 خان روبرویغه کوی پایان دا ملک محمد میرزانیڭ اوییکا نوشتوم اوشبو
 کونلاردا اوزون حسن (اوغلی) خواجه حسین که جهانگیر میرزا باغی لغیدا اول باعث
 بولوب ییزنی سمرقندین چیقاریب ایردی وینه فی چاغلیق فتنه وفساد اندین
 ظاهر بولوب ایردی که موندین بورون مذکور بولوب تورمالا اون اونیش نوکری
 بیرله کیلیب قلعه غه کیردی انینگ اوچون سپاهی ورعیت قه عسرت کوبراق
 بولدی بخش و معتبر کیشی لار اوزینی فصیلدین وقلعه دین تاشلاب قاچا کیریشتی لار
 ویکلاردین بیر ویس شیخ وویس لاغری بابری ابدی لار قاچیب نوشتی لار
 بارچه طرف دین قدر امیدوارلیق قالمادی بارچه اطراف وجوانب تین بالکل
 ما یوس بولمک وازوق و ذخیره از ایدی و انچه بار ایدی توکندی واورکا
 ساریدین ذخیره کیلمادی اوشبو وقت تاشیبانی خان یاراش سوزینی اورنافه
 سالدی اکر بیر طرفیدین ازوق ویا کومک ییتار بولسه ایدی یاراش سوزینی
 ایشیتیلماس ایدی ضرور بولغان اوچون یاراش یوسون لوق قیلیب نون یاریمدا
 انام بیلان پنه ایکی ضعیفه که بیر ییچکا خلیفه ینه بیر ییچکا کولکلتاش
 ایدی شیخزاده دروازه سیدین چیتوک اوشبو چیقاندا اولوغ ایچیم خانزاده
 بیکیم شیبانی خان نینگ قولیغه نوشتی سغد کلان نینگ شاه جوی لاریدا مونداغ
 قرانغو کیچه دا یولینی تابهای یوز محنت بیرله تانگ یاروغاندا خواجه دیداردین
 اوتوب سنت وقتیدا قار پوق ناغینینگ شالیدین اوتوب خوبکنت یولی بیرله
 ایلان اوقی ساری یوروی بیردوک اول بولدا قنبر علی وقاسم بیک بیرله ات
 چابیش توک مینینگ آتیم اوزدی آرقام غه قایتیب باقتیم که اولار نینگ اتی نه
 چاغلیق کیین قالبب ایکین قیشیب باقاریمدا اتیم نینگ آیلای اوزولوب ایکری
 اورکولدی باشیم بیرلان برکا نوشتوم اگرچه اوشال زمان ینه آتفه میندیم اما
 تا کیچه بولوغونچه اوزومکا کیلمادیم بو عالم و اوتکلن واقعه لار توش موش تیک

کوزومکا

كوزومكا كورونور ايردى غاز دىكر اوتوب ايدى كيم ايلان اونىغه كىلىپ توشتوك
وبىر آت اولتوروب كوشنى تىلىم تىلىم قىلىپ كباب قىلىپ بىر لحظه آت لارغهم
بىرىب آتلانيب تانك دىن بورونراغ اولوغ خلیل دىكن كىنت كا كىلىپ توشتوك
خليله دىن دزك كىلىندى اول وقت دا دزق ته حافظ محمد بىك نىنك اوغلى طاهر
دولداى ايدى سىمىز كوشت لار وميدان لار وشىرىن قاوون لار وجوجوك
اوزوم لار كوب يهم يىنى انداغ عسرتىن مونداغ ارزان لىق وانداع بلادىن
مونداغ امانلىق قە كىلىندى .

فرودم عسرتىن امانى تاپتوق * يانكى جان تازه جهانى تاپتوق
اولوم دغدغهسى كونكولدىن چىقتى اجلنىنك خيالى رفع بولدى تىرىكلىكدا
مونداغ فراغت قىلمايدور ايدوك وبوعمر دا امانلىق و ارزان لىق نىنك قدرىنى
بىلمايدور ايدوك عشرت عسرتىن سونك فراغت مشقت دىن سونك
لذتلىق وبخشى راق كورونور ايرمىش تور ت بىش قتله اوشنداغ محنت دىن
فراغت قە اوچراغان بىز اول قتله بو ايدى دشمن نىنك بلاسىدىن وآچلىغ نىنك
ابتلاسىدىن قوتولوب امانلىق راحتىغه ارزان لىق فراغتىغه يىتىش توك اوج
تورت كون دزق شهربدا فراغت قىلدوك آندىن سونلرا اورانپه سارى
عزىت قىلدوك پشاغر يولدىن يقاراق تور چون بىز نىچە وقت آندا
بارايدوك اوتارچاقتا بارىب سىر قىلدوك آتوفى كه كوب يىل لار مېنىنك
والدىم نىنك خدمتدا ايدى واصل خانىم ايدى بو مرتبه اولاق سىزلىق دىن
سرقندنه قالىپ ايدى اوشاندا اوچرادى كوروشتوم وسورادىم اول دىدى كه
سرقند تىن موندا يياغ كىلدىم انام نىنك ايكاجىسى خوب نكار خانىم عالم
فلى دىن اوتوب ايردى اورانپه دا خانىم غه ومنقا ايشيتوردىلار و خانىم
خان بابام شفقار بولغاندىن سونك آغالارىنى واينى لارىنى وسىنكىل لارى
كىم شاه بىكىم وسلطان نكار خانىم ودولت سلطان خانىم بولغاي كورماپ ايدى

وايريلماق نينك مدق اون اوج واين نورت پيلغه تارتىپ ايدى انينك
 اوچون بو عزيز قرينداش لارنى كورارغه تاشكند سارى متوجه بولدىلار
 مېن محمد حسين ميرزا بيرله كينكاشىپ دهكت كيم اورا نېپه نينك كينت لارى
 دېن دور دهكت دېكلن بىر دور قىشلاق قىلورنى قرار بېردوك ورخت واوروقنى
 دهكت نه قويوب بېر نېچە كوندېن سونك شاه بېكىم وخاندادام وقرينداش لار
 وعزيز لارنى كورار اوچون تاشكند بارىپ الارنى كوروب بېر نېچە كون اندا
 بولدم وانا م نينك اولوغ ايكلېسى مھرنگار خانىم هم سىر قندىن كېلدى انام
 اوشال زمان بېحضور بولوب بېحضورلوك تارتىپ قتيق خطر اونكاردى حضرت خواجا
 خواجه سىر قندىن چىقىپ فركت نه بولور ايدىلار اوندا بارىپ خواجه نينك
 كوردوم اميدوار ايدوك كيم خان دادام عنايت ورعايت قىلىپ ولايت وتومان
 بىر كاي لار اورا نېپه نى وعده قىلىپ ايدىلار محمد حسين ميرزا بىر مادي
 بىلما دېم كه اوزخوى بيرله بىر مادي يا اولاردىن اشارت بولدى بېر نېچە كوندىن
 سونك دهكت نه كېلدوك كه اورا نېپه ملىك تاغ كينت لارى دىن دور كه اولوغ
 تاغ نينك قويسىدا واقع بولوب نور اوشال تاغ دىن اونكاج مسبحاى ولايتى دورا نينك
 ايلى اكر چه تاجك دور ترك خلقى ديك يلقى لىق وقويلوق بولور دهكت نينك
 قولى اوشال بل قىرق مينك چاغلاب تورلار بو كينت نه بىر رعيت نينك
 اويىكا توشولدى كه اول كينت نينك كلانترى ايدى انينك همىر يىتميش
 سىكساندا بار ايدى انينك اناسى هنوز تىرىك ايدى يوز اون بىر ياشاب
 ايدى صاحب قرانى هندوستان اتلانىپ يوروش قىلغاندا بىر قرينداش
 اوشال چرىك كا بارغان ايكاندور انينك خاطر يدا بار ايدى كاهى اندىن سوزلار
 ايدى اوشول دهكت نه اول ضعيف نينك نبيره وفرزندلارى توفسان التى كېشى
 تىرىك بار ايدى اولكلن اولادى بيلان ايكي يوز حساب قىلور ايدى لار نبيره نينك
 نبيره سى بىر يىكيت يىكرمه بيش يىكرمه التى ياشاغان قرا سغالليك يىكيت

ايدى

ایدی اوشال کونلار دخت ته ایکنیدا همیشه پیاده سیر قیلور ایدیم کویچی
 بئنگ ایاغ یورور ایدیم کوب ایاغ بئنگ یور وکاندین ایاغ لاریم انداغ بولوب
 ایدی کیم تاغ وناش تاثیر قیلماس ایدی اوشال وقت ته بیر کون نمازدیکر
 بیلان نماز شام اراسی بیر اینچکه یول بیله بیر کیشی بیر اوکوز آلب باره دور
 ایدی مین سور دوم که بویول فایدا بارور اینی کم اوکوزکا قرالانک دیو نورمانک
 ناقیدا بارغای بوسوزنی ایشیتیب خواجه اسدالله زرافت قیلدی دیدی کیم
 اکر اوکوزیتسانه قیلور بیز اوشبو قیش نا بعضی سپاهی لار که قزاقلیق لاردا
 بیزنینک بیرله یولداش لیق قیلا الماس ایدیلار اندجان بارورغه رغمت تیلادیلار
 قاسم بیک کوب مبالغه بیرلان عرضغه نیکوردی کیم بو خلق اندا باره دورلار
 جهانکیر میرزاغه مخصوصانه کیکانلار ینکزدین بیبارنینک بیرکیکن طاقیم فی بیباردیم
 قاسم بیک ینه عرض قیلدی کیم ینه بیر نیارسا اکر تنبلغه بیبارسانکیز نه بولغای
 اکر چه راضی ایماس ایدیم اما قاسم بیکنینک کوب مبالغه قیلغاندین نویان
 کوکلتاش بیر قیلچ سرقندته اوزی اوچون یاساتیب ایدی انی الب بیباردیم
 قیلچی که مینینک باشیمغه ییتی اوشال قیلچ بولدی چنانچه کیلور ییلنینک
 ونابعیدا مذکور بولغوسیدور بیر نیچه کوندین سونک اولوغ انام ایسن دولت
 بیکیم اشبو سرقندتین چیتاردا قالیب ایدی لار کوچ واوروغی بیرله اچ اروغ
 کبلدیلار اشبو قیش شیبانی خان خجند سویینی موزاوستیدین اونوب شهرخیه
 ویشکنت یقاسینی چابتی خبر ینتکاج کیشیمیز ازلیغیغه باقمای چابا آتلاندوک
 خجندنینک قوی کینت لاری هشت بک نینک روبرویدین متوجه بولدوم
 کوب محکم سووغ ایدی های درویش نینک سالقینی هرکز از بولماس ایدی
 اوشال کونلار ایکی اوج کون بورون سووغنینک قتیق لیغیدین ایکی اوج
 کیشی اولوب ایدی اوشال وقت ته متعاغل حاجت بولدی بیر اریغ که ایکی
 یقاسی موز باغلاب اورنه سی سونی ییلم باروریدین موز باغلامایدور ایدی

اوشال اربىق قە كىربىب غىل قىلدىم اون آلتى قتلە چوموندوم سونونك سووغى
كوب اوتكاردى ايرتە يىلان خىجند درياسىنى خاص روبرويدىن موزاوستىدىن
اوتوب بىر كىچە اورتادە بىشكىنت قە كىلىندى شىبىنى خان اوشال شاھرخىە تىكراسىنى
چايىب قايتىب ايدى اول كونلاردا بىشكىنت ملاھىد رىنىك عبدالمنان آتلىق
اوغلىدا ايدى اندىن كىچىك مومن اتلىق بىر اوغلى بار ايدى كىم ايشكا
ياراماس وېرىشان ادم ايدى مېن سىرقىندە ايكاندا مېنىنىك آلدېغە كىلىب
ايدى آزاراق رعايت قىلىب ايدىم يىلما دو كىم (نويان) كوكلتاش انقا نىچوك بىان
معاش قىلىب ايدى كىم اول مېلىك كېنە ساقلاپ ايدى اوزبك نىنىك چابوقچى سىنىنىك
قايتىكلن خبرى كىلگەندىن سونك خان نىنىك آلدېغە كىشى بىبارىب بىش كىنت تىن
كوچوب اھنكران كىلىب اوچ تورت كون توردوك اوشال مو مېن سىرقىند تاغى
آشنالىغ يىلان نويان كوكلتاش نى واحىد قاسمى وبعضى لارنى طعام يىكلى
چارلاب تور مېن كە بىش كىنت نىن كوچتوم بو جماعە بىش كىنت تا قالدىلار كە
صحبىت پىردى بىز كىلىب سام ساركنە نوشتوك كىم اھنكران تومانىدىن دور
نانكلاسى خبر كىلدىكىم نويان كوكلتاش مست لىغدا جردىن بىقىلىب اولوب تور
حق نظر كە نوپان كوكلتاش نىنىك طغايى سى ايدى بىر جماعت يىلان بىبارىلدى
اولار بارىب بىقىلغان يردىن تايىب بىشكىنت تا نوپراق قە تاپشوروب كىلدىلار
اول يردا كە بولار صحبت توتوب تورلار بىر اوق آتىم بول براغراق بارىنىك
بلندى توبىدا اولوكونى تايىب تورلار بعضى لارغە كان بولدى كىم سىرقىند تاغى
كىنەنى خاطریدا ساقلاپ مومن نويان غە بو قىندى قىلغان بولغاي انىنىك
تھقىقىنى ھىچ كىم بىلمەدى انىنىك اولماغى مانغا كوب تا ئىز قىلدى ازكىشى نىنىك
اولوكىدا موغچە تا ئىز قىلىب ايدى تا ئىزدىن ھەتە اون كون غە چە بىغلار ايدىم
انىنىك اولكلن تارىخىنى فوت شد نويان تايىلىب ايدى بىر نىچە كوندىن
سونك قايتىب دىخت كىلدوك چون ياز بولدى شىبىنى خان نىنىك اوراتىپە

اوستىكا

اوستىكا كېلور خبرايل اراسيغه نوشتى دىكت پست توز بردا واقع بولوبتور
 انىنك اوچون بردن وآسنى سويدىن اوتوب مىسڭاينىنك تاغلار يغه بارىلدى
 مىسڭاينىنك قويغى كىنتى اب بورىن دوراندىن قوينا راق بير بلاق نوشوبتور
 اول بلاقىنىنك باشىدا بير مزار دور اوشال بلاقىدىن يوقارى مىسڭاينىنك تعلق
 بولور قويمىسى يلغرى داخلى دور اوشال چشمه نىنك باشىدا بير تاشقه بو اوج
 يىتنى يىتىپ قازىلدى

شىندىم كه جمشيد فرخ سرشت * بسر چشمه بر سنىكى نوشت
 برين چشمه چون مابسى دم زدند * بر فتند تا چشم بر هم زدند
 كرفتيم عالم بمردى وزور * وليكن نبردیم باخود بكور
 اول تاغلاردا رسم دور كيم تاشلاردا ابيات وبعضى نيار سالار يىتىپ قازورلار
 اوشال كونلار مىسڭاينىنك ايكانيمىزدا ملا هجرى شاعر حصاردين كىلىپ ملازمت
 قىلدى اوشال كونلار بو مطلعنى ايتىپ ايدىم

تكلنى هر نىچه صورته بولسه آندىن آرتوق سىن

سىنى جان دىرلاراما بى تكلنى جاندىن آرتوق سىن

شيبانى خان اورانپه نىنك اطرافىنى چاپىپ وبوزوب قايتى اوشال وقت ته كىم
 اورانپه نىنك تىكراسىدا ايدى كىشىم آزلىغى غه وىراق سىزلىغى غه باقمى
 اوروقنى مىسڭاينىنك قويمىز بورىن سويدىن تاغىنى قويمىز سويدىن اوتوب
 دىكت كىلدىم كه كىچا بير بردا يىغىلىپ تانك انا هر نه قولىدىن كىلسا قىلىنغى
 اما شيبانى خان قايتكن ايكاندور قايتكننى معلوم قىلىپ يانپ مىسڭاينىنك
 كىلىندى خاطرغه يىتىشتى كىم مونداغ ايتىپ تاغدىن تاغدا الامان الاخان
 اوى سىز وىرسىز يوروكان بى تفرىب تور خان بابام قاشيغه بارور مېن دىدىم
 فاسم خان راضى بولمادى انىنك اوچون كىم قرا بلاق ته ضبط وسياست اوچون
 اوج تورى مغولنى اولتوروب ايدى كىم موندىن يوقارى مذكور بولوب تور

غالباً انىنىڭ اوچون بارورغە ھەر نېچە مبالغە قىلدۇك بارمادى آغا ابىنى
توابع ولواحق اولوغ كىچىك خلقى بىلە اوزىنى حصار سارى تارنى بىز بىردىن
سويىنى كوتلى دىن اوتوب خان آلدىغا بارورغە تاشكندىغە متوجە بولدۇك اوشال
وقت تە تىبل چرىك تارتىپ اهنكران جولكاسىكا كىلدى مھمد دوغلت كە مھمد
حصارىغە مشهور ايدى انىنىڭ ابىنى سى سلطان حسين دوغلت وقنبر على سلاخ
اتفاق قىلىپ تىبلغە قصد قىلورلار آلارنىنىڭ قصدىنى تىبل واقف بولغان
اوچون تون الماى قاجىب خان آلدىغە كىلدىلار وقربان عبدى بىزكا شاھرخىدا
بولدى نورماى اوتوب خان آلدىغە تاشكند باردۇك وبور باعىنى قافىھ معمولدا
ايتىپ ايدىم اول وقتىدا شعر مصطلاحاتىنى آنچه تتبع قىلماى دور ايدىم ترددىم
بار ايدى اما خان خوش طبع كىشى ايدى شعر ايتور ايدى اكر چە سروسامان لىق
غزلى از ايدى بو رباعىنى خان خدمتىدا اوتكارىپ ترددومنى عرض قىلدىم
جواب شافى كە خاطر تسلى تابقاى بولمادى معلوم بولدى كىم شعر نىنىڭ
مصطلاحاتىن تتبع قىلغان اىكاندور رباعى بودور

ياد اينىاس ايمىش كىشىنى محنتتە كىشى * شاد ايتماس ايمىش گونكولنى غربتتە كىشى
گونكولم بوغرىبلىق تە شاد اولمادى ھېچ * غربتە سىمىغاس ايرمىش الېتە كىشى
سونغره معلوم بولدى كىم تركى تىلىدا محل اول تقاضا قىلور كىم تا ودال
اوزكا غىن وقاف وكاف ھەر قىسى بىر بىرىكا مبدل بولور ايرمىش ىنە بىر نېچە
كوندىن سونك تىبل اورا تىپە اوستىكا كىلدى خبر يىتكاج خان تاشكند تىبن
چرىك تارتىپ بىش كىنت وسام سارك كىلىپ بورانغار وجوانغارنى يساوياساب
توغلارغە مغول دستورى بىرلان دىمدە باغلادىلار خان آت تىن توشوب توقوز
بوغىنى خان نىنىڭ الدىدا تىكتىلار بىر مغول بىر اوكوزنى ايلىك سونكاكى كا
تېر آق اوزون بوز بىلاب توغنىنىڭ بىغاچىنى تويىدىن اوتكارىپ كىلتوردى
اول

اول بوزنېڭ بېر يقاسېنى خان اياغى بېر له باسېب توردى وېنه بېر پارچەنى
 اول نوغدا آتېنېڭ آتېلى دېڭ باغلاب ايدىلار مېن باسېب توردوم وېنه بېر
 پارچەنى يقاسېنى سلطان محمد خانېكه باسېب توردى واول مغول كېم بو پارچەنى
 باغلاب ايدى اول ايلېڭ سونكا كېنى قولېغه آلبې مغول تېلى بېلان سوزلار
 ايتېب نوغلار سارى باقىب ايشارنلار قىلدى خان وتوكال خلق يساودا توركانلار
 بېر بولى سوران سالىدىلار اوچ قانلار اوشونداق قىلدىلار اندېن سونكره
 اتلانېب سوران سالىب چابىلىلار مغول اراسىدا توزوك كېم چنكىز خان قوبوب
 تور اوشال بوسونلوق ته بوزمانغەچە عمل قىلورلار برانغار برانغاردا جوانغار
 جوانغاردا غول غولدا هر كېم انا اناسېدىن قالغان بردا تورار برانغاردا هر
 كېم نېنېڭ اعتبارى كوبراق بولسە اوچتا تورار يعنى يقانى باشىدا تورار وبرانغار
 يېكىت لارېدىن جراس وېكېچك اوروعېنى اورتەسىدا نلاش ايدى اوچ تا چىقىب
 يورور ايدىلار اول فرصتە جراس تومانىنى باشلىغى قشقه محمود ايدى خېلى
 مردانه يېكىت ايدى بېكېچك تومانىنى باشلىغى ايوب ويعقوب ايدى اوچ
 باشىغە چىقار اوچون ارالارېدا اوروش بولوب بېر بېر يغا قىلىچ سوغوروشتىلار
 اخر ظاهرا انداق قرار بولوبتور كېم چركادا بېرى يوقاراق تورغاي
 ويسالدا بېرى يوقارى تورغاي وايكى اوچ چىقىب تانكلاسىغە سام ساراڭ
 تېكراسىدا چركا سالىب آولادىلار وكىلىب بورك چەار باغېدە توشولدى اول
 غزلى كه تمام قىلدىم اوشال كون اوشال منزلدا تمام بولدى بودور
 جانېم دېن اوزكا يار وفادار تاپهاديم * كونكلوم دېن اوزكا محرم اسرار تاپهاديم.
 بو غزل يېتى بيت نورور موندېن سونك هر غزل كه تمام بولدى بو ترتيب
 بېلان اينىلدى واندېن كوچوب خچند درياسى يقاسېغە كىلدىلار بېر كون
 سېر اوچون سودېن اوتوب وآش لغرا پوشوروب يېكىت لار واوغلانلارى
 شوخلوقە سالىندى اوشال كون مېنېڭ نه بېندېمى آلتون قلايېنى اوغورلادىلار

تائىكلاسى خانقلى ويىان قلى وسلطان محمد وويس قاجىب تىبلنىڭ آلدىغا
باردىلار بارچە كان قىلدىلار كىم بو حركت آلاردين بولغاي اما تحقيق بولماي
واحد قاسم كوهر هم رخصت تىلاب اورانيپىغە باردى اوشال بارغان يىلان
كىلىماي تىبلنىڭ قاشىغە باردى

وقايى سنە ئمان وتسەمايە

خاننىڭ بو بوروشلارى بى فايدە بولدى قلەھ الينىمى غنىم باسلىمى
اوشانچە كىم باردى وكىلدى بوغچە وقت كىم تاشكندتا بولدوم كوب قلاشلىق
وغوارلىق تارتىم ولايت يوق اميد وارلىق يوق نوكرىنىڭ كوپى ايرىلدى
ويىر نىچە معدودى مېنىڭ يىلان قالدى خان بابامنىڭ ايشىكى كا گاهى يىر
كىشى يىلان وكاهى ايكى كىشى يىرلان بارور ايدىم اما يىشى سى اول ايدى
كىم يات كىشى ايباس ايدى وتوقغان ايدى خان دادامنى كورنىش قىلىپ
شاھ بىكىم قاشىغە اوز اوپوم دىك باش يلانك اياغ يلنك كىرار ايدىم آخر مونداغ
سر كردان لىق دىن وبو قسم بى خان مان لىق دىن كوب قاتىق لىق تارتىم وجانىم غە
يىتىم اخر اوزوم غە ايتىم كىم مونداق تىرىكك قىلغونچە يىر سارى باشىمى
آلىب يىنگانىم بهراق تاھر يركا اياغىم بارغانچە بارسام يىشى بولغاي دىب
خطاي سارى بارماقنى اوزومكا قرار بىردىم انىڭ اوچون كىم كىچىك لىكىم دىن
بىرى خطاي سىرىغە ھوسىم بار ايدى اما سلطنت وعلايق اوچون مىسر بولاس
ايدى سلطنت كىتى انام ھم اناسى وكىچىك اىنى سى يىرلان قوشولدى موانعات
ودغغەلار باشىدىن كوتارىلدى خواجه ابوالكارمى اورتاغە سالىب كىنگاشىلدى
كىم شىباني خان دىك غنىم پىدا بولوب تورانغا ترك ومغول پروا كتورور
حالاكە كوب اولوس اتقا قوشولماي دور وكوب اولغاي مايدور انىڭ فكرىنى
قىلىماي واجب تور كىم ايتىپ تورلار يىت

امروز

امروز بکش چو ميتوان کشت * ائش چو بلند شد جهان سوخت
 مگذار که زه کند کمان را * دشمن چو به تير ميتوان دوخت

کيچيک خان دادام هم ييکرمه تور ت ييکرمه بيش ييل بولوب تور کيم بير
 بيريني کورماي دورلار ومين هم هرکز کور ماب مين وانداق بولغاي که مين باريب
 کيچيک خان دادام ني کور سام وهم باعث بولوب کيلتور وب کورکوز تور سام
 غرضيم اول ايدى کيم بو بهانه بيلان اور تادين چيق سام بو يوسون دا
 مغولستان و طرفان بارورغا هيچ دغدغه بولماغاي واوز جلاوم قولومدا بولغاي
 بو خياليم ني هيچ کيم بيلماس ايدى وهم هيچ کيم کا اينماي دور ايديم تا انام غه
 هم ظاهر قبلماي دور ايديم ينه بير نيچه اولوغ کيچيک کيم کرد وکوشام دا بولورلار
 ايدى اوزکا اميد وارليق لار بيله منکا ايراشيب سرکردانليق تارتيب تورورلار
 آلا رغه هم مونداق سوزلار ني ايتماق نينک هيچ لطفى يوق ايدى خواجه
 ابوالکرم که بو سوزلار ني خان دادام وشاه بيکيم غه ايتيب نور اولاردين
 راضى ليق فهم بولوبتور ينه خاطرلار يغه ييتيب نور کيم رعایت تاپماغانيم دين
 رخصت تيلانغان بولغاي مين آئينک اوچون رخصت بيروردا توختاب تورلار
 اوشال وقت ته کيچيک خان دادام نينک بير کيشى سى کيلدى کيم تحفيق کيلادورلار
 انينک اوچون بو خياليم هم بولمادى اوشال وقت ينه بير کيشى کيلدى کيم
 بفين کيلد بلار بو خبر کيل کاچ شاه بيکيم وسينکيلي وکيچيک خان دادام سينکيلي
 سلطان نگار خانيم و دولت سلطان خانيم ومين و سلطان محمد خان يکه وميرزا خان
 ابلکاري پيش باز باردو ک کيم تاشکند بيلان سرام نينک اراسيدا يغان ديکن
 کينت دور کيم ابراهيم انا و اسحاق انانينک مزاري اندادور باردو ک هنوز
 کيچيک خان دادام ييتماي دور ايدى انينک اوچون اولارغا اتلانيب ايدو ک
 کيم کيچيک خان دادام غه آواستيدا اوچراش توک مين آلار ني کورکاچ
 ابلکاري يوروب آت نين نوشاريمدا کيچيک خان دادام واقف بولوب خيلي

اضطراب نارتی غالباً خیال لاریدا اول ایگاندور کیم بیر یردا نوشوب اولتوروب
 تعظیم بیرلان منکا کوروشکیلار باری نیز یقین کیلیب توشتم توشکن زمانی
 یوکونوب کوروشتم الار بیلان بیرکا سلطان سعید خان وبابا خان کیلیب
 ایردیلار هر قابسی سی اون تورت اون اوج باشار بولغای ایدی بو سلطان لارغا
 بو یوردیلار کیم ات نین نوشوب یوکونوب مینینگ بیلان کوروشکیلار اولار
 بیلان کوروشکندین سونک شاه بیکیم نینگ قاشیغه کیلیندی کیچیک خان دادام
 شاه بیکیم فی واولوغ خان فی کوروب کوروشوب اولتوروب اونکن حال لارینی
 وکیفیت احوال لارینی تاییاریم کیچه کاچه بیر بیریکا ایتیشیلار اوشال صباهی کیچیک
 خان دادام منکا بیر مغولجه سروپای واوزنینک قورینی وایکارلیک خاصه آتینی
 عنایت قیلدی طاقی سی مغول مفتول زر ونونی اطلس خطای سجه دوزی
 وقور خطای اونک بانیدا اوج تورت نمرسه کیم مغول ضعیف لارنینک یقاسی دا
 مثل عبیردان وخریطه آسارلار اسیلیب ایدی وسول یانیدا هم اوشنداق اوج
 تورت نمرسه اسیلیب ایدی اوشال کونی تاشکند ساری متوجه بولدیلار
 اولوغ خان دادام تاشکندتان چیقوب اوج تورت فرسنگ یول پیشواز کیلیب
 بیر یردا شامیانه تیکوب اولتوروب ایدیلار کیچیک خان دادام روبرویدین
 پیدا بولوب یقین راق کیلکندا ارقه دین اورکولوب کیلیب کورنوش قیلور
 یرکا ییتیب توقوز مرتبه یوکونوب نیز بوکوب کیلیب کوروشتی اولوغ خان هم
 یقین ییتیشکاج قوبوب توروب بیر بیرینی قوچاقلاشیب کوب نوردیلار اندین
 سونکرا کیچیک خان کوروشوب قیتاریدا توقوز مرتبه نیز بوکوب یوکوندی
 اندین سونکرا پیشکش ونازنیق اونکاروردا هم کوب یوکوندی اندین سونکرا
 کیلیب اولتوردیلار کیچیک خان نینگ خلقی توکال اوزلارینی مغولجه رسمی
 بیلان یاساب ایدیلار طاقی مغولی اطلس سجه دوزی نون صداغ لاری ایکلاری
 ساغربدین وان لاری مغولی ایدی عجب نامکرر اوزلارینی یاساب ایدیلار

کیچیک

كېچىك خان دادام از كېشى بيلان كېلىب ايدىلار مېنىڭ كېشى دىن كوب راق
 ايكى مېنىڭ دىن از راق بولغاي ايدى كېچىك خان دادامنى عجب اطواري بار
 ايدى قىلىچ دارى سىدا محكم ودرست و مضبوط و مردانه ايدى و قىلىچ قە بىسار
 مقيد ايدى و اينور ايدى كېم كېستىن و نيزه و تبرزىن اكر كىشكا نىكسا بىر يركا
 اوتار اكر قىلىچ نىكسا باش دىن اياغى كېسار انىنىڭ اوچون انىنىڭ معتبر
 قىلىچىنى ھر كز اوزىدىن ايرماس ايدى يا بېلىكا باغلار ايدى يا قولغا اېلىب
 يورور ايدى چون ولايت نىنىڭ يقاسىدا اولغايىپ ايدى انىنىڭ اوچون اندك
 روستايى ودرشت كوى ايدى اوشبو سرپىنى كە مذكور بولدى مېن كېىب
 كېچىك خاندادام بيلان بىركا كېلدىم خواجه ابوالمكارم اولوغ خاندادام بيلان
 ايدى مېنى تانىمىدى سوراب تور كېم بو قىسى سلطان دور ايتكاندىن سونىڭ
 تانىب تور كېم مېن دور مېن تاشكند كېلگچ سلطان احمد تنبل نىنىڭ اوستىكا
 اندكانفە چرىك تارتىپ كندىزلىك و اباننى يولى بىلە متوجە بولدىلار آھنكر
 جولكاسىكا يىتكاندا كېچىك خاننى و مېنى اوزلار يىدىن ايلكار راق يىباردىلار و ابان
 کوتلى دىن اوتوب زىرمان و كرمان کوتلى ايكى خان يەنە قوشلوشتىلار اوشال
 منزلدا چرىكىنى سان كوردىلار اوتوز مېنىڭ كېشى تخمىن قىلدىلار ايلكار يىدىن
 خېر كېلا باشلا دىكىم تنبل ھم چرىكىنى يىغىپ اخسىكت كېلىپ تور انىنىڭ اوچون
 خانلار مصاحت كوردىلار كېم مېن بىر پان چرىك ھمراھ آلىپ خچند سويىدىن
 اوتوب اوش واز كند طرفىدىن كېلىپ ارقە سىدىن كىرىلگى سوزنى بو ىردا
 قوبوب ايوب يىكچىكىنى تومان اىلى بيلان و جان حسننى اىلى بيلان و محمد
 مصارى دغلات و سلطان حسين دغلات و سلطان احمد ميرزا دغلاتنى تمام
 اولوسى بيلان و قنبر على و ساريق باش ميرزانى چرىك داروغەسى قىلىپ
 منقا قوشتىلار كرماندا خاندىن ابرىلىپ منكلن نوا مى سىدا خچند درياسىنى
 سال بيلان اوتوب رباط چوبان يولى بىرلە قبال باسب اوتوب المالىق يولى

بیرله اوش اوستیکا کیلدوک اوشنی قورغانیداغی خلق بالطبع بیزنی تیلار
ایدیلار باریسی اطاعت قیلدیلار تنبلنیک ملاظه سیدین ویزنیک
یراق لیقی بیزدین چاره لارین تاپا آلماس لار ایدی کیلا المایدور ایدیلار حالا وقت
تایب کیلدیلار اوشقه کیلیب کیرکاچ اندجاننیک شرق وجنوب داغی تاغ
وتوز ایل والوس لاری تمام کیردیلار واوز کند که قدیم فرغانه نیک پای تختی
ایکاندور انیک خلقی هم بیزنیک قوللوقومیزنی قبول قیلیب بیزکا کیلیب
کیردیلار بیر نیچه کوندین سونک مرغینان ایلی هم داروغه سینی اوروب
چیقاریب بیزکا کیردیلار و خجند دریاسیدین بیر باری قلعه لار بیز اندجان دین
اورکا غام بیزکا کیردیلار اوشانداف وقتا کیم غام ملک بیزکا مسخر بولوب وشور
غوغا خلق اراسیدا توشوتور تنبل اوزیکا المای واخسی وکرمان اورته سیدا
آتلیق ویباغینی بیغیب اوزینی شاخ و خندق ته مضبوط قیلیب خان لارغه روبرو
بولوب نیچه قانلا اوروش سالیب تور اما هیچ طرفدین غالب ومغلوب معلوم
بولما بدور اوشال وقت مینیک خاطرکا ییتی کیم چون غام ولایت بیزکا باقتی
اندجان شهر یفا کیشی پیاریب خواجه وارباب لاریدین خبر الماک کیراک کیم
ظاهر ا بیر طرفدین بیزنی کیرکوزکای لار اوشبو خیال بیرلان اوش تین اتلانیب
کیلیب تون یاریدا چیل دختران نیک روبرویدا بیرکروه اندجان بولغای اندا
توشتوک و قنبر علی بیک و بعضی بیک لارنی ایلکاری پیاریلیدی کیم باشورنجه
باریب خواجه وارباب بیلان سوزلاش قای لار اوشبو خبر کیلکون چا انتظارلیق
تارنیب آت اوستیدا توروب ایدوک کیم بیر یولی طبل باز اوازی چیقتی آت
اوستیدا ینه کی باریب خواب آلود تورغان خلق کیچه نیک اوج بهری اوتکلن
وقت دا طبل باز اوازی چیققان بیلان باری قاچارغه یوز قوبدیلار متقا فرصت
بولمادی کیم خلقتی بیغیش تورسام اما اوزوم باغی ساری متوجه بولدوم مینیک
بیرله شاه محمد قوچین و بابا شیرزاد دوست ناصر بیرکا بولدی بیز تور

کیشی

كېشى دىن اوزكا بارچه چرىك قاچتى آز بول ايلكار يراق بارىب ايدىم كىم
 اول جماعه سوران سالىپ اوق قويوب كىلدىلار بىر قشقا اتلىق منقايىتىپ
 كىرىپ كىلدى اوشال آتنى اوق بىلان آنداق اوردوم كىم معلق اوزوب
 يىقىلدى اوشال وقت باغى توختادى بو اوج كېشى كىم مېنىڭ بىلان بىر كا
 ايدى دىدىلار كىم قرانغو كېچە دور باغى نىڭ كۆپى وازلىغى معلوم اىماس
 وېزىنىڭ چرىك بارىسى كېتى آزرىق توختاماق كىراك بىز اوج كېشى دىن
 نىچاقلىق ضررىنىڭلى خلقنى يىغماق كىراك دىدىلار اول چرىككا چايىپ
 يىتىپ قىچى اوروب اصلا قايترا المادوك اخرىنە اوشبو اوج كېشى بىر لان
 قايتىپ اوق قويوب اندك توختىتوك معلوم قىلدىلار كىم اوج تورت
 كېشى دىن ارتوق اىماس بىز نا اوج كروه يول ارقەدىن كىلدىلار اما تورت
 بىش قاتلا اوق قويوب قايتاردوك نا جرابوك وشىبامون پشته سىغاچا ارقەدىن
 كىلدىلار اوشال ىردا مبشر وعلى محمد ايلكرى كىلدىلار قايتىپ ات سالىپ
 ايدوك كىم اوشال ىردىن قايتىلار باغى قىتقان بىلان بىزنىڭ ھر طرف
 بارغان خاتىمىز ھر سارىدىن يىغىلدىلار بعضى يىكىت لار اوشال بارغان بىلان
 راست اوشقە يىتىپ تورلار بو كىفەيت مونداغ ايدى كىم ايوب يىكچىك مغول
 بىر نېچە مغول بىلان بىز دىن رخصت تىلاب اندجان تىكراسىكا قزاقلىق
 اوچون بارىپ ايدىلار بىزنىڭ چرىكنى غوغاسىنى ايشىتىپ ياشرونچە
 ايلكرى راق كىلورلار واوران لارىنى غلط قىلورلار اوران ايكى بوسون لوغ بولور
 بىر اولكىم ھر قوم نىڭ اورانى بار وىنە بىر اولكىم بارچه چرىك بىر اوران
 قوبارلار اكر ايش وقتى بولسا ھر كىم اوز اورانى بىلان قېچقريب اوز خلقىنى
 ئاپارلار اول اوروش نا اوران تاشكند وسىرام ايدى اكر تاشكند دىسە لارىنە
 بىر اوسىرام دىسە بىلگىلار كىم اوز خلقى دور اوشال وقت تا خواجە محمد على
 ابلدىن ايلكرى ايكاندور تاشكند مغول لارى تاشكند تاشكند دىپ كىلورلار

خواجه محمد علی ادم تاجيك اضطراب تارتيب اول هم تاشكند تاشكند دیر
 مغوللار ياغي كبشى سى خيال قىلب سوران ساليب طبل باز چاليب اوف
 قويلارلار اوشونداغ يلغان غوغا بيرلان پريشان بولدوك اول خيالى كه قىلب
 ايدوك بولمادی ينه قيتيب اوش قه كىلدوك ييش آلتى كوندین سونك تنبل نينك
 ييغلغان خلق بی پای بولوب ناغ توركا قاچا باشلاديلار اوشبو خبری ايشكاج
 اندجان اوستيكا اتلاندوك اندجان نينك ايجيدا سلطان محمد كليك ديكن تنبل نينك
 كچيك اينی سى ایدی تولوق يولى بيلان كىلب جنوب طرفيدین خاكان غه
 ييتيب نماز پيشين وقتى دا چابقونچى يىباريب اوزوم هم كيين دين كىلب پشته
 عيش نينك دامنه سى غه ييتيب ايدیم كيم قر اولدين خبر كىلدی كيم سلطان
 محمد كليك خلقنى اليب باغات ومحلاتين اوتوب پشته عيش ايتا كى كچيق تور
 خبر ييتكاج چابقونچى نينك ييغلورى غا باقمای ياغي سارى يوروى بيردوك
 كليك كبشى سى ييش بوزدين كوبراق بولغای ایدی بيز نينك كبشى ميز اكر چه
 كوب ايردى اما چابقونچى تارفاغاندين ييغيلمای دور ایدی ياوغه مقابل بولغان
 شايد برابر بولغای ایدی يساو تارتيب (—) نى ملاحظه قيلمای جلاوريز غنيم نينك
 باشيغه آت سالدوك يقين ييتكاج توروش بير المای بير قىليچ سالماي قاچتى لار
 انينك كبشى سى نينك تاخاكان دروازه سيغه چا اوروب توشورا باريلدى ياغي
 باسيب محله نينك يقاسيدا كته خواجه غه تيكورى نماز شام بولدى خيالىم دا اول
 ایدی كيم اوشال زمان دروازه غه يينكای مين اولوغ ياشليق نجر بهليك لاردین
 ناصر بيك دوست علی بيك نينك اناسى وقنبر علی بيك عرضه تيكورديلار
 كيم كچ بولو بتور قارانغودا قلعه غه كيرماق اوخشاماس ديديلار انينك اوچون
 آزاراق كيين تارتيب توشولدى اكر اوشال چاقتا باريلسا بی شك قلعه قولغه
 كيرار ایدی مونداغ وقت تاكه تنبل نينك بوزولغان خبری اندجان غه ييتيب تور
 بيز نينك قايتيب خاكان اريغيدین اوتوب توزيركا نوشماغيميز تجربه سيزليغ دين
 ایدی

ایدی قراول وچغدا اول قورمای غافل یانیب ایدوک کیم تانک یاروغدا قنبر
 علی بیك قیچقیرا ایتی کیم غنیم بیٹی قوبونك لار دیب توختامای اوتوب باری
 ایلغا خبر قیلدی مینینك عادتیم اما نلیق ته هم اولدور کیم تون چیقارمای
 یانارمین اوشال زمان قوبغاچ صداغ وقیلچ نی باغلاب آتلان دیم انداغ فرصت
 بولمادی کیم توغچی توغینی باغلاغای اوشانداغ قولیغه الیب اتلان دی ویاغی
 ساری متوجه بولدوک اون بیش کیشی همراه بولغای ایدی ویر اوق اتیم
 بول کبلیب ایدوک کیم غنیم نینك چاقوغچی سیغه بیتوک اول وقت نا مینینك
 بیلان اون کیشی بیرکا بولغای ایدی اندین کیلکن غنیم توختامای فاولاب
 بیر اوق اتیم باریب ایدوک کیم غنیم نینك غولیغه کیردوک سلطان احمد تنبل
 ایکی یوزچه کیشی بیلان توروب تورانینك اوزی بیرکیشی بیرلان ایلکاری اوزکا
 ایل قاچار قاچماس بولوب توروبتور اما اوشال زمان مینینك بیلان اوچ کیشی
 قالیب ایدی بیرسی دوست ناصر ومیرزا قلی کوکلناش وکرمداد خدایداد
 ترکان ایدی بیر اوق کیم مینینك شیتیم دا ایدی تنبل نینك دبلغه سینى آتیب
 لوردوم ینه صداق قا قول سال دیم خان دادام بیرکان کوشه کیر قولغه کیلدی
 انینك تاشلارغه حیقیم کیلدی ینه صداق قه سال دیم اوزکا اوق الیب یانینك
 جله سی غا قویوب ایلکاری بورودوم بو اوچ کیشی هم کیین قالدی مینینك
 روبرومدا ایکی کیشی کیلدی بیرى تنبل ایدی اول هم ایلکاری کیلدی اورتادا
 بیر شاه راه ایدی مین بو طرف دین اول اول یوز دین بولدی اما بیر کچیم دین
 اوزکا کبویکی مصاح ایدی میندا قیلچ بیلان صداغ دین اوزکا براغ یوق ایدی
 بیر اوقوم کیم قولدا ایدی انینك باشی غه رنجی بیریب اتیم اوشال وقت نا
 بیر شیهه اوق مینینك بوتوم غه تیکدی کیم کوندا لانك اوق و تنبل مینینك
 باشیغه قیلچ سالدی کیم انینك ضربیدین باشیم کرخت بولدی باوجودیکیم
 بیر تار دبلغه طاقدین کیلمای دور ایدی اما مینینك باشیمدا خیلی زخم بولدی

مین قېلىچىمىنى روشن قىلمايدور ايدىم وژنىڭ باغلاغان ايكاندور غلافدىن
 چىقارغونچا فرصت بولمادى قلىن دشمنىنىڭ ايجىدا يالغوز قالدىم جلاو قويا
 يىبارىب ايدىم كە بىر قېلىچ مېنىڭ اوقلارىمغا توشنى يىتى سىكېز قىم قىلىپ
 ايدىم كىم اوچ پيادە كىلىپ قوشولدى مېندىن سونكرا تىبل ناصرنىڭ قولىغە
 ھم قېلىچ سالىب ايدى بىر يىغاچ يول كېيىندىن كىلدى بىر اولوغ ارىغ اوچرادىكىم
 ھەر يردىن اوتوب بولماس نىڭرى اونىڭ كىلتوردى كىم كىزىنىڭ باشىغە كىلىپ
 اوتولدى اوشال ارىغ دىن اوتكەچ ناصرنىڭ آنى يىقىلدى اوشال يردا توروب
 آتلاندوروب پىشتەلارنىڭ اراسىدىن اوتوب تاغ ايناكى بىلان اوش سارى
 تارتىلدى اوشال وقتدا مزىد طغايى كىلىپ قوشولدى انىڭ اونىڭ بالدىرىغا
 اوق تىكەپ ايدى كىوب اغرىتادور ايدى يىخى يىكىت لار بىزنى توكلى
 توشوردىلار ناصرىك محمد على وخواجه محمد وخسرو كوكلتاش بىر نېچە خوب
 يىكىت لار اول اوروشتا توشنى لار خانلار اوشال وقتتە تىبلنىڭ كېيىندىن
 كىلىپ اندجان نىكراسىدىن توشنى لار اولوغ خان قوروغ بىقاسىدا ايسان
 دولت بىكىم كىم مېنىڭ انام دورانىڭ باغىغە توشنى لار كىم اول شاه بىرنىڭ
 قوش نىكىر مەن دىرلار كېچىك خان بابا توكل نىكرىدا توشوب ايدى ايكى
 كوندىن سونىڭ مېن كىلىپ اولوغ خاننى قوش نىكرماندا كوردوم بو يىرلار
 كىم مىنكا كىرىپ ايدى كېچىك خانغە بىر دىلار مىنقا بو عىزنى ايتى لار كىم
 شىبانى خان دىك غنىم سىرقىندىك يىنى الېب اولغا يىپ بارادور اوشبو مىصاحت
 اوچون نە يردىن كېچىك خاننى كىلتوردوك موندان ايلى يوق ھىچىد سويىدىن
 نارى جنوبى طرفى توكل سانقا بىرايك واوزكالارنى اندجان بىلان كېچىك
 خانغە بىر دوك كىم پورت قىلغاي وسىرقىندى ھم الېب سىنقا بىرور بىز
 دىدىلار اندىن سونكرا توكل فرغانە ولايتىنى كېچىك خانغە بىر كابلار اوزكا
 علاج يوق ايدى خواھى ناخواھى راضى بولدىم اولوغ خاننىڭ الدىدىن
 اتلانېپ

کیم استغوان دیک قانیب بخشی بولدی مونداغ عجایب و غرایب سوزلار کوب
 ایتور ایدی کیم ولایت جراح لاری انداق مداوادی عاجز دورلار اوچ کوندین
 سونک ابوب یکچیک ئی نومان ایلی بیلان وحسن خان فی و ساریق باش
 میرزانی ایلی بیلان باشلیق قیلیب مینک ایکی مینک کیشی بیرلان منقا
 قوشوب اخسی طرفیغا ییباردیلار اخسیدا تنبل نینک اینی سی بایزید ایدی
 کاسان دا شهباز قارلوق ایدی کیم اوشال وقت تا کیلیب نوکند نینک قلعه سینینک
 آلدیدا اولتوروب ایدی خجند دریاسیدین اوتوب نوکند یولی بیلان شاه
 بازنینک باشیغه ایلغار قیلیندی وقتی که نوکند غه یقین بیتیشوک اولوغ بیکلار
 اینی لار کیم نوکنت البته خبر تاپقاندور یسال یاسامای بارماغ مناسب ایماس دور
 انینک اوچون سیکین راق بوروب ایدوک کیم اول خبردار بولوب تاشقاریدین
 قاچیب قلعه غه کیریپ تور اوشاندق سهل نوتوب خبردار قیلیندی صبح
 وقتیدا قلعه نینک تیکراسیدا ازراق اوروش بولدی بیز اوروشقا مقید بولمای
 مال الور لوچون صحایران طرفیغه باردوک اوشال زمان فرصتی غنیمت تاییب
 شاهباز نوکندی تاشلاب قاچیب کاسان غه باردی بیز قایتیب نوکند غه کیریپ
 اولتوردوک اوشال وقت ته بیزنینک چریک اطراف جوانب فی نیچه قتله چاییب
 کیلدی لار بیر قتله اخسی و بیر قتله کاسان فی چابئی لار شهباز و میریم دیکان
 چیتیب اوروش سالدیلار و باستوردیلار میریم و قلعه لاردا مضبوط بولغان لار
 توکال بیز کا کیشی ییباردیلار بیز سید قاسم و کوهرنی و خوشیکه ارغون فی بیر
 نیچه ییکیت لار بیلان ییباریلدی اخسی رودنینک یقینی دین اوتوب باریب
 باب قلعه سیغه کیر دیلار بیر نیچه کوندین سونک غریب واقعه بولدی سید قاسم
 و مذکور بولغان ییکیت لار دروازه فی احتیاط قیلمای غافل یاتقان وقت تا تنبل
 ایکی بوز بخشی ییکیت لار بنی ییبارور کیم اول ییکیت لار کیچه بیلان کیلیب
 شانو قویوب باب نینک دروازه سیدین کیرارلار بیتیش سیکسان کیشی کیرکاندا

سید

سید فاسم خبر تاپار اوشال اویقی اراسیدا کونکلاک آستیدا بیش آلتی کیشی
 بوکیرکانلارنی اوق بیلان انیب اورا چیتارورلار بیرنجه باش کیسیب
 ییباردیلار خوب ایش قیلدیلار کیم اول غافل بولغانلاری نینگ تلاق قیلدیلار
 بومدت تا خانلار اندجان قلعہ سی قبالیغا مشغول ایدیلار اما قلعہ داغی لار
 باوق کیلکالی قوماس ایدی انلیقه چیتیپ چابقولاشور ایدیلار اوشال حین دا
 اخسی دین شیخ بایزید دولتخواه لیق قیلیپ کیشی ییبارا کیریشتی ویزنی کوب
 تیلادی مقصودی اول ایکاندور کیم بو حیلہ بیلان مینی خانلار دین ایرغای و مین
 ایریلغان دین سونک خانلار تورالاس ایدیلار بو اتفاقنی تنبل که اولوغ اغاسیدور
 کورساتیب ایکاندور واولار نینگ تیلاکانی خانلارغا ظاهر قیلیندی ایتی لار کیم
 باریب هر طور قیلیپ شیخ بایزیدنی قولغه الاکور اما مکر و فریب خاطر دا
 بوق ایدی کونکول دا اول ایدی کیم هر طور قیلیپ اخسی غه کیریپ شیخ بایزیدنی
 تنبل دین ایریب بیز نیکی بولغای یخشی ایدی انینگ اوچون بیز هم کیشی
 ییباردوک اول عهد و شرط قیلیپ بیزنی تیلادی ویز باردوک الدیمیز غه پیشوار
 چیتی وکیچیک اینیم ناصر میرزانی هم کیلتوردی بیز اخسی نینگ قلعہ سیغا
 کیرکوزدی سنکین عبارت لار کیم اتام یاساب ایدی اندا توشتم تنبل شیبانی
 خانغه اغاسی (تیلبه) بیکنی ییباردی اطاعت قیلیپ تیلاب ایدی اوشال کونلار
 شیبانی خان نینگ یارلیق ییتی کیم بیز ییتوک وکیلدوک بیرک بولسون اوشبو
 خبرنی خانلار ایشینکاج بی پای بولوب اندجان اوستیدین قوبتی لار مغوللارنی
 کیم کیچیک خان اوش و مرغینان و بعضی یرلار کیم بیز کا کیریپ ایدی اندا
 قویوب ایدی اول مغوللار ایلکا طلم و بد معاش لیق قیلیپ ایدی زمان کیم
 خانلار اندجان اوستیدین قوبقاج اول مغوللارنی هر قلعہ دا توتی لار واورا اورا
 چیتاردیلار و تالادیلار خانلار کند بادام یولی بیرلان کیلیپ خجند دریاسیدین
 اونارلار تنبل خانلار نینگ کیینی دین میرغینان کیلدی بیز هم متردد ایدوک

تورارغه اعتماد يوق ایدی بی تقریب تاشلاب چیقماق خوش یاقماس ایدی
 بیرکون مرغینان دین جهانگیر میرزا تنبل دین ایریلیب قاچیب کیلدی مین
 ۱۰ حمام کیریب ایدیم اوشال حماد کیکوروب کوروشنوم اول وقتتا شیخ بایزید
 اضطراب پیدا قیلدی میرزا دیدیکیم شیخ بایزیدنی تونماق کیراک. واراک
 ۲۰ الماق کیراک مین دیدیم که عهد قیلیب مین نیچوک نقض عهد قیلالینک شیخ
 بایزید ارکاک باردی کوپروکی کاکیشی قوماق کیراک ایدی کوپروکاکا هم کبشی
 قومادوک بی تجربه لبق دین مونداق اوسال لار بولدی وقت صبح ایردیکیم تنبل
 ایکی اوج مینک کبشی بیلان کیلیب کوپروک دین اوتوب ارکاکا کیردی
 بی تجربه لیک یوزیدین مساهله بولدی اصل مینینک کیشیم از ایدی اغسی غا
 کیرکاندین سونک قلعه لارغا وتحصیل غا وهر خدمت قا ییباریلیب ایدی مینینک
 بیلان یوز چاق لیق کیشی قالیب ایدی اوشال کبشی بیلان اتلانیب اوروش
 یراغی قیلادور ایدوک کیم شیخ بایزید وقنبر علی ومحمد دوست تنبل نینک
 قاشیدین یتیب کیلدیلار کیم صالح قیلینک دیب اوروش مصاحتی فی موقوف
 قیلیب اتام نینک قورخانه سیفه کیریب کینکلش اوچون جهانگیر میرزانی چارلادیم
 شیخ بایزید وقنبر علی بیرکا کیردیلار جنوب طرفیداغی ایواندا کینکلش
 قیلورغه ایدوک کیم جهانگیر میرزا و ابراهیم چاپوق اتفاق قیلغان ایگاندورلار
 کیم بولارنی توتقای لار مینینک قولاغیم غا جهانگیر میرزا آهسته ایتی مین
 دیدیم کیم بیز آز کبشی وارک هم اولاردا اکر صالح بولسا بخش راقدور قبول
 قیلیب اشارت قیلدیکم قاتیلما نکیز اما ابراهیم چاپوق وجماعه غلط فهم لاپ
 یاقصد قیلیب شیخ بایزید وقنبر علی نی تارت بیر تی چبقاردیلار ایش
 یاراشتین اوتی بو ایکی سینی تاپشوروب اوروشقا اتلاندک شهرنینک بیرطرفی غا
 جهانگیر میرزا یقین بولدی کبشی سی از اوچون بیرنچه ییکیت مین قوشنوم
 ینه بیر طرفی مینینک ییکیت لاریم ایدی شهرنینک اورناسی میدان اوچون

بوش

بوش قالدى بىر نېچە يېكىتتى كىم تەيىن قىلىپ ايدوك انلىق يياق اولارنى
 لوروب كوچهكا نىقىب تورلار اوشال حالدا مېن يېتىم وآت سالدېم قاچىپ
 كوچهدىن چىقىپ ميدانغا نىكوروب قىلىچ سالور وقت تا مېنىنك آتېم نېنك
 اباغىغا اوق اوردىلار آتېم توپلاب آيلىنىپ مېنى ياغى نېنك اچىغا ايلتىپ
 يېقى قوپوب بىر اوق اتيپ ايدېم كىم صاحب قىم انىنى توشوب منغاتارق
 انلاىپ موندان كېشى تەيىن قىلىپ اوزكا كوچه لارنىنك اهتمامېغه متوجه بولدوم
 اوشال مېن دا مېنىنك اتيپى زبون كوروب سلطان محمد ويس انىنى توشوب
 تارنى اوشال وقت تا قنبر على بېك نازە يانېپ جهانكېر ميرزانىنك الدېدىن
 كېلدى آتېم كىم ميرزاني دروازه دېن كوناريپ چىقاردىلارنى وقت تور كىم
 دروازه دېن چىقىپ كېتىلار بىز حيران بولوب توروب ايدوك كىم سېد قاسم
 باب قلعه سېنى تاشلاب يېتىپ كېلدى عجب بى محل كېلىش ايدى موندان
 علدا انداق بىر كورغان ايلېكتە بولسە ايدى طور ايدى مېن ابراهيم بېك كا
 اېنىم كىم نە قىلماق كېراك خواجە مير ميران هم اول حالدا مردانە سوزلار
 ابى اوشال كوچهغا كېرار چاقتا قاسم بېك و دولت بېك خوب چاقولاشتىلار
 ومېن و ابراهيم ومېرزا قلى كوكتاش دروازهغا يېتىپ ايدوك كىم كورخوك كىم
 شېخ بايزېد كونكلاك اوستېدا فرجى كېىپ اوچ تورت كېشى بىلان دروازه دېن
 كېردى اوقى دېن كىم سېتىم دا ايدى بولدوروب اتيپ بوينى دېن اوتى اما قاچىپ
 اونك قولداغى كوچه كا كېتى جهانكېر ميرزانىنك كېشى لارېدىن چىقارغان
 ابگاندورلار كىم منقا اوچرادى يەنە بىر پيادە ايشېك لېك تورلېك يردىن منقا
 بىر اوق اتيپ قاچتى كىم مېنىنك قولتوغومغا نېكىدى قىلماق سوت كېىپ
 ايدېم ايكى بركىنى كېسىپ تور ومېن اوق بىلان اتيپ انىنك بوركىنى دستار
 بىرلان تېشىپ اوتى و دستارنى قولېغه چىرماب قاچىپ كېتى وېنە بىر انلىق
 انىنك يانى دا اوشال كوچه دېن بارادور ايدى كىم قىلىچ نېنك اوچى بىلان قولاق

چيکه سېغه اور دوم دېوار غه نځيه قېليب يېقىلمای يوز نشویش بيلان قاچېب
 فوتولدى اما اتلىق ويياق فصل اوستېدين قاچېب بارادور ايدى دروازه نى
 آلدوڭ جهانگير ميرزاغه كېشى يېبارىلدى كېم اكر ياق بولسا كېلسون كېم
 ېنه پير قاتلا زور كېلتورالېنڭ بو خيال بې تجربه لېك يوزېدين ايدى انېنڭ
 اوچون كېم اېكى اوچ مېنڭ يراقلىق كېشى شهر نېنڭ اېچېدا يېز اېكى يوز
 كېشى نى قېلور يېز اوشال وقت تا ابراهيم بېك آتى زبون لوق قېلدى منقا
 ايتى كېم ائېم زخمېن اوچون خراب بولوبتور اوشال وقت تا سلېمان آتلىق محمد
 على مبشر نېنڭ پير نوكرى ائېنى توشوب ابراهيم بېك كا تارقى اول وقت ته
 اير لېك قېلدى اوشال دروازه دا تور غاندا كېچېك على وويس بېك خوب
 مردانه ايشلار قېلدېلار جهانگير ميرزاغا يېباركان كېشى كوب فرصت بېن سونڭ
 خبر كېلتوردېكېم مدنى بولدى كېم ميرزا كېتى بېز هم بو خبر نى اېشېنكاچ بوروى
 پيردوڭ پېز نېنڭ بيلان يېكر ما اوتوز كېشى بولغاى ايدى اما ياغېدين قلىن
 قار بېچېن كېيىنكانلار يېنى لار بېل روان دېن اوتوب ايدوڭ كېم سېد قاسم وېنه
 على بېك ارقادېن قېچقېردېكېم داېم نعصب بيلان لاف اورار ايدېنكېز بېر نېچه
 قېلېچ زد بېل قېلالېنڭ ابراهيم جواب پېردېكېم خوب اولور كېلېنڭ نه مانع دور
 مونداغ علدا بو جواب بېرماق اېس يوقېدين ايدى ياغى پېز نېنڭ خلقى مېزنى
 توشورا كېلادور اخسى دېن پير يغاچ بول كند چمن دېكلن بېر بار اندېن اوتوب
 ايدوڭ كېم ابراهيم بېك مېنى قېچقېرىب چارلادى قايتېب باقسام شېخ بايزىد نېنڭ
 پير جهره سى اوز بېنى تېكوروېتور جلاو قېتارىب اېدېم كېم جان قلى ويېان
 قلى ايتى لار كېم نه وقت قېنماقدور دېب ائېم نى الېب بوروى پېردېلار پېز نېنڭ
 كوب كېشى نى توشوردېلار سنڭ دېكلن پير اخسى دېن اېكى يغاچ يولدور نا اندا
 يېتكو نېچه مېنېنڭ بيلان سېكېز كېشى قالېب ايدى اوشاندىن يوقارىغه بوروى
 پيردوڭ سېكېز كېشى بولار ايدى كېم دوست ناصر وقفېر على وقاسم بېك
 وجانقلې

وجانقلی و بیانقلی و میرزا قلی کوکلتاش شاه ناصر عبدالقدوس سید قرا
 خواجه حسینی سیکیزنجی مین ایدیم سو یوقاری بیر نیچه یول باریب ایدوک
 کیم سونی اونک قولدا ناشلاب بیر اوزکا قوروق یولغا کیردوک نماز دیکر
 بولوب ابردی کیم جارلار دین چیتیب دشت بیرکا چیفتوک اول میدان یردا
 یراغدین قرا کوروندی اییلنی بیر پناه بردا قویوب اوزوم ییاق بولوب بیر
 پشته غا چیتیب قراول لوق قیلدیم کیم کوب آنلیق بیز نینک آرقامیز دین قره
 قیلپ کیلا دورلار از وکوبلیکی نی معلوم قیلا آلمای یوروی بیردوک آخر معلوم
 بولدی کیم بیکرمه بیش کیشی ایکاندور اکر اول معلوم بولسا ایدی اوشبو
 سیکیز کیشی بیلان خوب اوروشور ایدوک بیز خیال قیلدوک کیم قاوغونچی
 کیمین دین کوب بولغای لار دیب یوروی بیردوک قاچقان یاغی اکر چه کوب هم
 بولسا قاوغونچی غا چهره بولا الماس چنانچه ایتهب تورلار مغلوب حریف قا هوی
 بس دور جانقلی ایته کیم مونداغ بیلان بولاس باریمیزی آلورلار ایکی یخشی
 آتنی ایریب اوزکا آت لارنی قوشلاب میرزا قلی کوکلتاش بیلان تیز یوروسانکیز
 شاید چیتقاسیز خوب ایتهب ایدی اما مین راضی بولمادیم کیم بیراونی غنیم
 اراسیدا ناشلاب انینی الغالی آخراوزلاری بیرار بیرار قالدیلار اول آتی کیم مینیب
 ایدیم سست لیق قیلدی جانقلی اتنی منقا تارتی ات اوستیدین انقا میندیم
 جانقلی مینینک آتیم غا میندی ایلکاری راق باریب ایدیم کیم بوات هم سست لیق
 قیلدی قنبر علی انینی توشوب بیردی اول مینینک آتیم غه میندی و قالدی
 و خواجه حسینی آقساق کیشی ایدی اوزی پشته ساری تارتی مین قالدیم میرزا
 قلی کوکلتاش آت لارنی چپار قونی یوق ایدی یورتا باشلا دوک میرزا قلی
 کوکلتاش نینک اتنی سست لیق قیلدی مینینک خاطر بکا بیته کیم اولوک تیریک یر
 یردا بولالینک دیب انقا بقا بقا یورودوم اخر میرزا قلی ایته مینینک آتیم بارا آلماس
 اکر منقا باقسانکیز اوزونکیزنی الدور ورسیز یوروی بیرینک شاید قونولغای سبیز

اوشول سوزغا منقا طرفه حالت بولدى ميرزا قلى هم قالدی مین بلغوز قالدیم
اوشال وقت غنیم دین ایکی کیشی ییتی بیر نینگ آنى علی بابا وینه بیرى
آنى بنده علی مینینگ آنیم هاریب ایدی ناغ بیر کروه یول قالیب ایدی
خاطریم غا کیلدیکیم اوشو یردا سنک تودهنى اوستیکا چیقیب اوقومنى توکوب
اوروشای ینه خاطریم غا کیلدی کیم طاغ باوف نور انقا ییتیب فروشته قلیب
تلقه چیشام ظاهرا قوتولغی مین وییاق یورورغا اعتمادیم باربو ایکی کیشی
اوق انیمی کیلادورلار مین اوقومنى ایاب انهای بارادور ایدیم کهن بتارچاق
ایدیکیم تاقی ییتوشنوك بولار ایتی لار کیم قایدا باراسیز مونداغ ایتیب جهانگیر
میرزانی تونی لار ناصر میرزا خود الارنینگ قولیدا ایدی بو سوزدین منقادغدغه
بولدی کیم باریمیز قولدا بولساك خطر کوبتور جواب بیرمادیم ینه بیر پان یول
باریب ایدیم کیم ینه سوزلاشا کیرشتی لار اما ملایم سوزلار اورتاغا سالدیلار
وآنتین توشوب سوزلاشتی لار الارنینگ سوزلاریکا قولاق سالماى بوروی بیردیم
تاغاز خفتن غاچا یول باریلدی اوندای بیر تخته تاش کیم بیر لویچه بولغای اوچرادی
لول یردین توشوب اوتولدی اولار هم انتین توشوب ملایم راق سوزلادیلار
مونداغ ایتیب قرانغو کبچادا یول سیز قیدا باراسیز آنت لار ایچنی لار کیم
سلطان احمد بیگ سیزنی پادشاه کونارور مین دیدیم کیم کونکوم ایناگاستور
اندا بارماق حال دورا کر خدمت قیلور خیال لارینکیز بولسا ییللار اوتوب مونداق
قابو تاپیلماس بیر یولغا باشلانکیز لار کیم خانلار قانیغا بارغای سیز نیچوک
خاطورلارنکیزدا بولسا اندین کوبراق سیلاب سیز قرار بولغای سیزلار واکر
مونداق قیلماسانکیز لار قبی یول بیلان کیلیب سیز اوشال یول بیلان بارینگ
بو هم بیر خدمت نور منقا هر نه نصیب بولسا الدیم غا کیلکوسیدور آلار دیدیلار
کیم کاشکی کیلماکای ایدوک چونکه کیلدوک سیزنی مونداغ تاشلاب قایدا
بارالینگ چون اندا بارما سیز هر یردا بارسانکیز قول لوغدا بولور ییز مین
دیدیم

دېدىم كېم اكر راست ايتىنكىز لار عهد قېلىنك ناخا طريم جمع بولغاى اولار مصحف دېن
 مغلظ آنت لار ايجتى لار مانغا فى الجملة اطمينان بولدى مېن دېدىم كېم ايلكارى
 يورروب اوشبو يولنى باشلانك اولارنى ايلكارى ساليب اوزوم كيىندىن يورودوم
 انىنك اوچون كېم هنوز خوب اينلماى دور ايدىم بير ايكى كروه يول بارىب
 ايدوك كېم بير قرا سوي غا ييتىلدى مېن دېدىم كېم دره نىنك ايريلور يولى كه
 ايتىب ايدىنكز لار اوشبو بولماغاي اولار مېندىن ياشوروب دېدىلار كېم اول
 يول ايلكارى دور اما يول اوشبو ايكاندور منقا بازى بيرىب ايكانلار نا يارىم كچا
 يول يورروب ايدوك پنه بير سو اوچرادى اول يردا دېدى لار كېم يول كيىن
 قاليپ نور بيز غافل بولوب بيز مېن دېدىم نه قېلماق كېراك دېدىلار كېم
 غولنىنك يولى يقين دور اول يول فركت بارور دېب باشلا ديلار كېچه نىنك اوج
 پاسىغاچا يول يورروب ايدوك كېم كرمان ساي كېم ارغوان دېن كيلور ييتىلدى
 بلبا سىرامى دېدى كېم سىزلار موندا نورونك مېن يولنى احتياط قېلىپ
 كيلايىن بارىب مدت لار دېن سونك كيليب دېدىكېم يول اوستىدا كوب كېشى
 كيليب نوشوبتور بو يولدىن اوتوب بولاس بو سوزنى ايشيتىپ حيران بولوب
 دېدىم كېم تانك يقين بولدى بير سارى باشلانكىز كېم كوندوز ياشونوب كېچه
 يولسا بيرار آت قولغا نوشوروب خچند سويىدىن اول سارى بارىلغاي دېدىلار
 كېم موندا بير پشته باردور كېم اندا ياشونسا بولور بنده على كرمان نىنك
 داروغه سى ايكاندور اول دېدى كېم اوزومېزكا وانلارغا خوراك سىز بولاس مېن
 كرمانغا بارىب هر نه قولغا كيلسا آلب كيلايىن دېدى بنده على كرمانغا باردى
 اما كېچ قالدى صبح بولوب كېلدى خېلى اضطراب بولدى صبح بولوب ايردى
 كېم ييتىپ كېلدى اتلار اوچون نيارسا ناپايدور اما اوج نازه نان كېلتوردى هر
 بيرىمىز بير ناننى قويونغا ساليپ اول پشته سارى يوروى بيردوك اول پشته غا
 بارىب اتلارنى سو قازغان جارلاردا باغلاب هر قېسىمىز بير يىلنغا چىقىپ

قراول لوق قېلىپ اولتوردوك نوش وقتى بولوب ايردى كېم احمد قوچىن
 تورت آتلىغ بېرلان اخسى سارى بارادور بىز خاطرېكا يىتى كېم احمد قوچىننى
 چارلاب استىالت وكونكول بېرىپ وعدەلار قېلىپ انلارنى نىلاب الامىن كېم
 بىزنىنك آت لار كوب زېون بولوب نور يىنه كونكول توختامادى الارغا اعتماد
 قىلا آلماي بو ايكي يېكىت كا مصاحت قېلىندى كېم بولار بو كېچە كرماندا قونارلار
 كېچە ياشورونجا بارىپ انلارنى چىقارالينك كېم بو ات لار بىر بىر كا نيكوركاى
 كون نوشدىن اوتوب ايردىكېم كوز كورار يردىن آت اوستىدا بىزىمە كورونادور
 بو خود محمد باقر بېك ايكاندور كېم بىزنىنك بىلان اخسى دىن چىقىپ ايدى
 بو طرف قا توشكن ايكاندور بىنە على و بابا سېرامى دېدىلار كېم ايكي كوندور
 كېم ات لار يم يىمايدور جولكاغا توشوب اوت تا قوبالينك كېلىپ اوتقا قوبىدوك
 نماز دېكر ايردى كېم بىر اتلىق اول قىردا كېم بىز ياشونوب ايردوك اوستىكا
 چىقىپ باردى اوفى تانېدوك كېم قادر بىردى غوانىنك كلانترى ايدى بولار
 انى چارلا دىلار اول هم كېلدى مېن انىنك اخوالىنى سورادىم شفقت و عنايت
 آمىز سوزلار ايتىم وعدەلار قېلدىكېم مېن بارىپ ارىغچى واوراق وتوشە وسودىن
 اوتار اسباب وآت بى وخوردى اكر مىسر بولسا آت هم آلبى غاز خفتن وقتىدا
 كىلائين اوشال ىردا اولتوروب ايردوك كېم نماز شام ايدى بىر آتلىق كرمان
 سارىدىن غوا طرفىغە بارادور مېن سورادىم كېم نى كېشى سېن اول خود محمد
 باقر بېك ايكاندور كېم ياشونغان بىرىدىن اوزكا بىر كا بارادور ايكاندور اوازىنى
 تىقىپ بىرىپ جواب بىردى كېم باوجودىكېم ھېشە بىر كا ايدى اصلا اوازىنى
 قانى مادوك اكر بىز كا كېلىپ قوشولسا خاطر جمع بولور ايدى انىنك اوتوب
 كېنگلدىن كونكول دا دغدغە توشتى انىنك اوچون نماز خفتن قادر بىردىنىنك
 وعدە سېغە تورا المادوك بىنە على دېدى كېم كرماننىنك محلاتى دا خلوت باغچەلار
 باردور اندا ھېچ كېم اېلتماس اندا بارىپ قادر بىردى غا كېشى بىپارمانى كىراك

كېم

كيم اوشاندا كلسون اوشبو خيال بيلان اتلانيب كرمان نينك محلاتيغه كېلدوك
 چون زمستان وهوا سووغ ابدى بير اسكى كېل بوستان تاييب كيىندىم ويير
 اياقېمدان اشى تاييب ايچتيم عجب حضور قېلدىم بىنا على غا دېدىم كيم قادر
 بيردى غا كيشى يىباردينك دېدىكم يىباردىم بو سعادتسىز مردك روستاى خود
 قادر بيردى بيلان اتفاق قېلىب تېل نينك الدىغا اخسى كيشى يىباركان ايكاندور
 اوشال منزلدا بير تام اويكا كىريب اوت ياقىب ايسى تيب بير لحظه اوغلاديم
 بو بيوفا مردك منقا ايتادور كيم قادر بيردى كېلكوچې بو بردا توروب بولماس
 كيم محلات نينك اورتا يردادور بير يقاسيغا باريب اولتورماق كىراك كيم هېچ
 كيم يىلماغاي بو ياريم كىچادا اتلانيب باغ نينك بقا يريغه باردوك بابا سىرامى
 تام نينك اوستيغا چىقىب قراول لوق قېلىب بو يان اويان تردد قىلدور توش
 ياقىن بولوب ايردىكم تام دىن توشوب مينينك قاتىيغا كېلىب ديدور كيم
 يوسف داروغا كىلدور مانقا غريب دغدغه بولدى مين دېدىم كيم بيل بارىنى
 موندا يىلىب كېلىب مودور يايىلماي مودور تاشقارى چىقىب سوزلاشيب
 كېلىب دېدىكم يوسف داروغه ايتادور كيم اخسى نينك دروازه سىدا بير
 يياق دىن ايشيتيم كيم پادشاه كرماندا فلان يردادور مين بو خبرنى ايشيتكاج اوزكا
 كيشى غا ايتماي يياقنى ولى خزانچى كيم اوروشتا توشوب ايردى انينك الدىدا
 قويوب موندا چاپىب كېلدىم اوزكا كيشى نينك بوقتور مين دېدىم كيم سىنك
 خاطر ينگا نه يىتادور اول دېدىكم بارچا سىز نينك نوكر ينگىز دور نه چاره لارى
 باردور اندا بارماق كىراك كيم سىزنى پادشاه كوتارورلار مين دېدىم كيم مونجا
 لوروش وغوغا بولدى قايسى اعتماد بيلان بارور پىز اوشبو سوز نينك اوستىدا
 ايدوك كيم يوسف داروغه كېلىب ايكي تىزى بيلان يوكونوب دېدىكم سىزدىن
 نه ياشورايىن سلطان احمد بيك نينك خبرى بوقتور بايزيد شىخ خبر تاييب
 مېنى يىباردى بو سوزنى ايشيتكاج مانقا طرفه حالت بولدى عالمدا جان وهى دىن

یمن راق نیار سا یوق ایگندور مین دیدیم کیم راست ابتقین کیم اکر ایش
اوزکا یوسون لوق بولسا مین وضو قبلاین یوسف آنت لار ایچنی اما مین آنینک
آنتنی قاید ایناندور مین اوزومدا بیطاق لبق تاپادیم قوپوب باغنینک
بیر بورجی غا باریب خاطریم غا کیلتوردیم کیم اکر آدم بوزیل واکر مینک
ییل تیریک بولسه اخر اولماکدین اوزکا چاره یوقتور

اکر صد سال مانی ور یکی زور * بیاید رفت ازین کاخ دل افروز
اوزومنی اولومکا قرار بیردیم اوشال باغدا بیر سو آقیب کیلدور ایدی وضو
کیلدیم ایکی رکعت نماز اوقودوم باشیمنی مناجات قا قویوب نیلاک نیلایدور
ایدیم کیم کوزوم اویقنغا باریب نور کورادور مین کیم خواجه یعقوب خواجه
یحیی نینک اوغولی حضرت خواجه عبیدالله نینک نبیره لاری روبرویم غا ابلق
آت مینیب کوب جماعت ابلق سوار بیلان کیلدیلار دیدیلار کیم غم ییماندیز
خواجه احرار مینینک سیزکا ییباردیلا دیدیلار کیم ییز آلاغه استعانت تیکوروب
پادشاهلیق مسندینغا اولتورغوزوب ییز هریردا مشکل ایش توشسا ییزنی نظریغا
کیلتوروب یاد ایتسون ییز اندا حاضر بولور ییز حالا اوشبو ساعت فتح
ونصرت سیز نینک ساریدور باش کوتارینک اویغانینک اوشال حالدا خوشحال
بولوب اویغاندیم کیم یوسف داروغه و همراه لاری بیر بیرکا مصاحت قبلادورلار
کیم بهانه قیلیب حیل قبلادور توتوب باغلاماک کیراک بوسوزنی مین ایشیتیب
دیدیم کیم سیزلار بو یوسونلوق سوزلار سیز اما کورایم کیم قیسی نکیز مینینک
قاشیغما کیلا الور سیز اوشبو سوزنینک اوستیدا ایدی کیم باغنینک دیواریدین
ناشغاری قالین ات نینک کیلور اوازی کیلدی یوسف داروغه دیدیکیم ییز اکر
سیزنی آلیب تنبل قاشیغه بارساک ییز نینک ایشیمیز ایلکری بارور ایدی
حالا ینه کوب کیشی ییباریب تور سیزنی توتغالی اول تعیین قبلدیکیم بو اواز
تنبل نینک ییبارکان کیشی لار نینک اتنی تاوشی بولغای بو سوزنی ایشیتکاج منقا
اضطراب

اضطراب كوبراك بولوب قىلور ايشىمنى بىلمايدىم اوشال حيندا بو اتلىق لار باغنىنىڭ ايشىكىنى تاپارغا فرصت قىلماي دىوارنى كىم ايسكى بولغان يىردىن رىخنە قىلىپ كىردىلار كورسام كىم قىلغى محمد برلاس و بابا پرغرى كىم مېنىنىڭ جان ئارتقان نوكرلارىم اوى اوى بېش بىكرمە كىشى بولغاي يېتىپ كىلدىلار بولار ياقى قىلىپ آتتىن اوزلارنى تاشلاپ يىراغدىن يوكونوب نىعظيم قىلىپ مېنىنىڭ اياغىمغا يىقىلدىلار اوشال حالدا مىڭا انداق حالت بولدىكىم كوپا كە مىڭا يانقى باشتىن خدا جان بىردى مېن دىدىم كىم اول يوسف داروغەنى و بو ئورغان مزور مردىلارنى توتوب باغلاپ كىلتوردىلار مېن دىدىم كىم سىزلار قايدىن كىلاسىز نىچوك خىر تابتىڭىز قىلغى محمد برلاس دىدىكىم اخسى دىن قاقىپ چىققاندا سىزدىن ايرىلا توشكاندا اندىجان كىلدىم كىم خانلار هم اندىجان كىلىپ كىردىلار مېن توش كوردوم كىم خواجه عبىدالله دىدىلار كىم بابىر پادشاه كرمان دىكەن كىنت تا دور بارىب انى آلىپ كىلگىن كىم پادشاهلىق مىسندى انكا تعلق بولوبتور مېن بو نوشنى كوروب خوشحال بولوب اولوق خان كىچىك خانغا عرض قىلدىم خانلارغە دىدىم كىم مېنىنىڭ بېش آلتى يېتى اوغۇلوم بار ىنە بىر نىچە بىكىت قوشونكىز كرمان طرفىدىن بارىب خىر آلاين خانلار دىدىلار كىم بىز نىنىڭ هم خاطر مىزغا يىتادور كىم اوشال يولغا بارغان بولغاي اوى كىشى تىعېين قىلدىلار دىدىلار كىم اوشال سارى بارىب خوب تحقىق قىلىپ خىر آلىنىڭ بارى كىم ظاهرا خىر تابقا سىز اوشول سوزدا ايدىڭىم بابا پرغرى دىدىكىم مېن هم بارىب ابىستار مېن اول هم ايكى بىكىت اىنىسى بىلان اتفاق قىلىپ اتلاندوك بو كون اوچ كوندور كىم يول كىلا بىز الحمدلله سىزنى تابتوك دىدىلار آيتى كىم يورونك اتلانىنىڭ بو باغلانغانلارنى هم آلىپ باراينىڭ موندان تورماغىشى اىماس تور تىبل سىزنى موندان كىلگەن خىر بىڭكىزنى تايىپ تور هر طور قىلىپ بارىب خانلارغە قوشولالېنىڭ اوشال زمان اتلانىپ اندىجان طرفىغا يوروى بىردوك ايكى

کون بولوب ایردیکیم هیچ طعام مایدورایدیم غازیشین بولوب ایردیکیم بیر قوی فی
 تاییب کیلیب بیر یردا توشوب اولتوروب کباب قیلدیلار اوشال کباب دین
 نویغونچا ییدیم آندین سونقرا انلانیب بیش کونلوغ بولینی ایکی کبچه وکوندوز
 ابلغار قیلیب کیلیب اندیجان غه کیریب اولوغ خان دادام وکبچیک خان دادام فی
 کورونوش قیلدیم واونکان کونلارنی غام بیان قیلدیم خانلار ییلان تورت ای
 بیرکا بولندی هر یردا بارغان کورکان نوکرلاریم ییغیلدیلار اوج یوزدین کوبراق
 کیشی بار ایدی خاطرغا کبلدیکیم تاکه بو فرغانه ولایتی دا سرکردان بولوب
 تورمان کبراک بیر طرف قا طلب قبلاین دیب

وقایع سنهٔ تسع وتسعمایه

هرم آیددا فرغانه ولایتی دین خراسان عزیمتی بیلا ایلاک ییلاغی کیم حصار
 ییلاقلاردین دور کیلیب توشتم اوشویورت ته بیکیرمه اوج باش نینک ابتدا سیدا
 یوزومکا استره قوبدوم اولوغ کبچیک مینی امید وارلیق بیله ایرکاشیب بوروی
 دورکان ایکی یوزدین کوبراک اوج یوزدین آزراف بولغای ایدی اکثر ییاق
 وایلیک لاریدا نیاق وایاق لاریدا چاروق وایکنی لاریدا چپان ابردی عسرت
 بو مرتبه دا ایدی کیم بیز نینک ارادا ایکی چادر ایدی مینینک چادریم والدیمقه
 نیکیلور ایدی منکا هر یورت ته الاچق بسارلار ایدی مین الاچوق قه اولتورور
 ایدیم اگرچه خراسان عزیمتی قیلیب ایدیم ولی اوشبو خیال غه بو ولایت تین
 خسرو شاه نینک نوکرلاریدین امید وارلیق بار ایدی هر نیچه کوندا بیر کیشی
 نیلیب ولایت ایل واولوس سوزلارنی تقریر قیلور ایدی کیم موجب امید وارلیق
 بولور ایدی بو فرصت ته ملا بابا* پشاغری فی خسرو شاه قه ایچی لیک کا ییبار یلیب
 ایدی کیلدی خسرو شاه تین کونکولکا یاققو دیک سوز کبلتورمادی ولی ایل
 واولوس دین سوزلار کبلتوردی ایلاکتین اوج تورت کوچ بیله حصار نولامی سیغه
 خواجه

خواهه عماد دیکان یرکا کیلیب توشولدی بو یورت ته محب علی قورچی خسرو شاه دین
ایچی لیک کا کیلدی خسرو شاه کیم کرم و سخاوت بیله مشهور ایدی ایکی نوبت
مرور میز انینک ولایتی دین واقع بولدی ادنی کیشی لار کا قبلغان انسانیت فی بیز کا
قیلادی چون ایل و ولایت تین امید وارلیق بار ایدی بیرار منزل دا درنک
بولور ایدی شریم طغایی کیم اول فرصت ته اندین اولوغ راق کیشیمیز بوق ایدی
خراسان بار ورغه تاب کیلتورمای یانار خیالی بار ایدی (مین) سر بل دین شکست
تاییب کیلکندا داغی کوچ اوروغینی ییباریب اوزی جریده قلعه دارلیق ته
توروب ایدی نامرد راق کیشی ایردی نیچه نوبت مونداق حرکت لار قیلور
ایدی قوادیانغه بیتکن محمدا خسرو شاه نینک اینی سی باقی جغانیانی کیم
جغانیان و شهر صفا و ترمذ اندا ایدی خطیب قرشی فی ییباریب دولتخواهلیق
اظهار قیلیب بیز کا قوشولماق بولدی آمو سوی فی او یاج کذریدین
اونکلدا کیلیب ملازمت قیلدی باقی ترخان نینک استدعاسیدین ترمذ
توغریسی غه کیلیب کوچ لارنی امودین بی باقی کیچوروب اوزومیز کا قوشوب کاهمرد
و بامیان ساریفه کیم اول فرصت ته بو یرلار اوغلی احمد قاسم غه کیم
خسرو شاه نینک خواهر زاده سی دور تعلق ایدی متوجه بولدوک کیم کهمرد نینک
اجر انلیق قورغانیدا اوی وایلنی بیرکیتیب بینه بیر مصاحت روی بیرسه آنکا
کورا عمل قیلغای بیز اییک کا یینکندا بار علی بلال کیم برون راق مینینک
قاشمیدا ایدی یخشی قیلچ لار چاپیب ایدی بو فترات لاردا میندین ایریلیب
خسرو شاه قاشمیدا بولور ایدی بیر نیچه بیکیت لار بیله قاجیب کیلدی
خسرو شاه نینک مغول لاریدین دولتخواهانه سوزلار عرضه قیلدی دره زندانغه
یینکندا قنبر علی بیگ کیم قنبر علی سلاخ هم دیرلار قاجیب کیلدی اوچ
تورت کوچ بیله کاهمرد ته کیلیب اجر قورغانیدا اوی وایلنی قوبدوک اجر دا
ایکندا سلطان محمود میرزانیکن خان زاده بیکیم دین بولغان قیزی کیم بورون

جهانگیر میرزا لار تریکی دا قولوب ایدیلار جهانگیر میرزاغه نکاح بولدی اوشبو
 اتنادا باقی بیک منکارات و مرآت اینور ایدی کیم بیر ولایت قه ایکی پادشاه
 و بیر چربیک کا ایکی میر سپاه موجب تفرقه و ویرانلیق و سبب فتنه و پیریشانلیق دور
 نیچوک کیم دیب تورلار ده درویش در کلیمی نجسبند و دو پادشاه در اقلیمی نکنجند
 نیم نانی کر خورد مرد خدای * بذل درویشان کند نیم ذکر
 ملک اقلیمی بکیرد پادشاه * همچنان در بند اقلیم ذکر

امید انداق تور کیم اوشبو کون تانکلا خسرو شاه نینک جمیع نوکر و سودیری
 کیلیب پادشاه قوللوغی فی قبول قیلغایلار اندا بسیار مفتن ایللار بار مثل ایوب
 بیک نینک اوغلان لاری وینه هم بعضی لار بار کیم بیز نینک میرزا لار نینک
 اراسیدا همیشه یمانلیق و فتنه غه باعث و محرک ایدیلار حالا اوشبو فرصت ته
 جهانگیر میرزاغه خراسان ساری خبر و خوب لبق بیله رخصت بیر یلسه کیم
 تانکلا لبق ته موجب ندامت و پشمانلیق بولغای چون مینینک شانیدا بو ایامس
 ایدی کیم اغا اینی دا واوروق قیاش دین هر نیچه اذای لبق واقع بولسه میندین
 متعزز بولغایلار اگر چه جهانگیر میرزا بیله بیز نینک ارامیزدا ملک و نوکر
 جهتی دین کدورت لار و نیقار لار خیلی بولور ایدی ولی بو نوبت اول ولایت تین
 مینینک بیله همراه بولوب کیلیب ایدی توققان لبق و خدمت کار لبق مقامیدا
 ایدی بو زمانه هم اندین هیچ نیمه ظاهر بولایدور ایدی کیم سبب کدورت
 بولغای هر نیچه تکرار بیله عرض قیلدی مین قبول قیلما دیم آخر باقی بیک
 ایتقان دیک اوشال مفتن لار کیم یوسف بیک ایوب و بهلول ایوب بولغای مینینک
 قاشیمدین جهانگیر میرزاغه قاچیب باریب شرو فتنه مقامیدا بولوب جهانگیر
 میرزانی میندین ایریب، خراسان ایلتی لار اوشبو فرصت لار سلطان حسین
 میرزادین بدیع الزمان میرزاغه منکا و خسرو شاه ذوالنون غه بو مضمون بیله
 اوزون اوزاق نشان لار کیلدی اول نشان لار بو تاریخ قه چه مبتدا دور مضمون

بودور

بودور کیم سلطان احمد میرزا و سلطان محمود میرزا و اولوغ بیگ میرزا اول
 اغا اینی لار اتفاق قیلب یور و کاندای مین مرغاب یقاسینی بیرکیتیم میرزا لار
 یاقو ییتیب هیچ ایش قیله المای باندیلار حالاهم اکر اوزبک متوجه بولسه
 مین مرغاب یقاسینی بیرکیتای بدیع الزمان میرزا بلخ و شبرغان و اندخود
 قورغان لاریغه مضبوط کیشی لارینی قویوب اوزی کرزوان و دره، زنک دا اول
 کوهستان فی بیرکیتسون مینینگ بونواحی غه کیلکن خبریم بار ایدی منکاییتیب
 ایدی کیم سین گاهرد و اجر و اول کوه پایه فی بیرکیتیب خسرو شاه حصار و قندوز
 قورغان لاریدا اعتمادی کیشی لارینی قویوب اوزی و اینی سی ولی بدخشان
 و غتلان تاغلارینی بیرکیتسون لار اوزبک ایش قیله المای یانغوسی دور دیب
 سلطان حسین میرزانینگ بو خط لاری موجب نا امیدلیک بولدی فی اوچون
 کیم تیمور بیگ نینگ یورتیدا بو تاریخ دا اندین اولوق راق پادشاه هم باشقه
 وهم ولایتقه وهم چریک بیله یوق ایدی انداق کوز توتار ایدوک پیچی
 ایچی لار و تواجی لار جد و قدغه بیله کیلیب موندای حکم لار کیلتورکای ایدی
 کیم ترمذ و کلیف و کرکی کذرلاریدا کیمه مونجه یاسانک کوبراک اسبابی
 بی مقدار طیار قیلینک یوتقاری توقوز اولوم کذرلاری بخش احتیاط قیلینک
 تا بو نجه بیل اوزبک تفرقه سیدین دل شکسته بولغان اییل لار نینگ کونکلی قویوب
 امیدوار بولغای لار ایدی سلطان حسین میرزا دیک تیمور بیگ نینگ اورونیه
 اولتورغان اولوغ پادشاه غنیم نینگ اوستیکا یورماکنی دجای بیر بیرکیتماکنی
 دیسه ایل و اولمسه فی امیدوارلیق قالغای بیر نینگ بیله کیلکن ییکیت لار کیم
 بولغان اچ اوروق اوی ایل و باقی جغانیان فی و اوغلی احمد قاسم نینگ بولغان
 سپاهی لاری نینگ کوچ و مال لارینی غام اجردا قویوب چریک فی آلب چیتوک
 خسرو شاه نینگ مغول لاری دین متوانر کیشی کیله باشلادی کیم طالقان دین
 پادشاه نینگ دولخواه لیغی فی تیلاب بولغان مغول اولوسی کوچوب اشکیش

وفلول ساری باردوڭ پادشاه جهد قیلیب بانراق ییناکیلسون لار کیم خسرو شاه نینگ اکثر کیشی سی بوز ولوب پادشاه قوللوقی غه کیلکوسیدور بو محمدا شیبانی خان اندجان فی آلیب حصار وقندوز اوسنیکا چریک اتلانغان خبر کیلدی بو خبر فی ایشیتیب خسرو شاه قندوز غه توختای آلمای بولغان کیشی سینی کوچوروب کابل عزیمتی قیلدی خسرو شاه قندوز دین کوچوب چیتقاچ اوق ملا محمد ترکستانی آتلیق آبدان اعتمادلیق بایری کیشی سی بار ایدی شیبانی خان اوچون بیرکیتی بیز هم نون یول بیله قزیل سوساری یینکان محمدا ایچ نورت مینک اویلولوقی کیم خسرو شاه غه تعلق حصار قندوزدا بولور مغول اولوسی کوچ لاری بیله کیلیب قوشولدی لار قنبر علی مغول کیم ذکر ی مکرر کیلیب تور پریشان کوی کیشی ایدی اینیک اطواری باقی بیک کا یاقمادی باقی بیک فی خاطر ی جهتی دین رخصت بیریلدی اوغلی عبدالشکور اندین بیر ی جهانگیر میرزا ملازمتی دا بولدی خسرو شاه مغول اولوسی نینگ بیز کا قوشولغان فی ایشیتیب خیل ی پای بولوب چان سینی تابهای یعقوب ایوب فی ایچی لیک کا ییبار یب قوللوق ودولتخواهلیق اظهار قیلیب تور کیم اگر عهد قبله لار قوللوق قه کیلکوم دور چون باقی جفانی فی اختیار ایدی هر نیچه کیم اوزی فی دولتخواه توتار ایدی اغاسی نینگ طرفی فی هم قوماس ایردی اول برین بولدی بو یوسونلوق عهد بولدی کیم اینیک جانی اماندا بولغای فی مالیه هم فی مقدار کیم اوزیکا اختیار قبله مضایقه بولماغای یعقوب اجازت بیرکاندین سونک قزیل سو قوی کوچوب اندراب سوی نینگ قاتیلیشیغه باوق نوشولدی نانکلاسی ربیع الاول ای نینگ واسطی دا جریده اندراب سوی فی اوتوب دوشی نوامی سیدا بیر اولوغ چنار فی توبیدا اولتوردوم اول طرف دین خسرو شاه خشمیت وتجلی بیله کیلدی قاعده ودستور بیله یراق تین توشوب کیلدی کوروشوردا اوج قاتله یوکونوب یانغاندا هم اوج قاتله سوزغاندا وتارتیق نارتقاندان بیرار یوکوندی جهانگیر میرزا غه و خان میرزا غه داغی یوکوندی

اوشبو

اوشبو دستور بيله قارى تنبل مردك نېچه يىللار اوز مرادېچه يوروب سلطنت نين
 بير خطبه اوقومايدور ايدى يېكېر مه يېش يېكېر مه آلتى قاتله پياپى يوكوندى
 وباردى وكيلى تاليقيب تمام يېقىله يازدى نېچه يىل قىلغان يېك ليكى وسلطنتى
 تمام بورونىدىن چىقتى كوروشوب تارتىق تارتغان دين سونكرا بو يوردوم كيم
 اولتوردى بير كرى ايكي كرى اول طرف دين بو طرف دين سوز ودهكابت ايتىلدى
 باوجود نامردلىق و حرام نك ليق كاواك وبى مزه كوى هم بار ايركاندور مونداف مملدا
 كيم اعتبار واعتماد نوكرلارى كوزى نينك الديدا خيل خيل كىليپ منكا نوكر
 بولادور اوزى نينك ايشى بو يركا ييتيب دور كيم پادشاه ليق قىليپ بوروى دوركان
 مردك مونداف خوار و زار خواهى ناخواهى كىليپ نى طورلارى بيله كوروشتى
 ايكي غريب خرفى اندين ه ادر بولدى بيرى بو كيم نوكرلارى ايرىلغان
 جهنى دين انكا كونكول بيريله دور ايردى مقابله دا مونداف ديدى كيم نوكرلار
 تورق قاتله اوشمونداف ميندين آيرىليپ تورينه كىليپ تورينه بيرى بو كيم
 اينى سى ولىنى سوردوم كيم اول قاچان كىلكوسى دور آمو درياسيدىن قايسى
 كندر بيله اوتكوسيدور ديدى كيم اكر كندر تابيلسه خود بات كىلكوسيدور ولى
 اول كندرلار سو اولغا يغاچ تغير تابالار اول مثل بار كيم انكندرا آب برد انينك
 دولتى نينك ونوكر نينك انتقاليدا بو خرفنى انينك تىلكا تينكرى سالى ايكي
 كرى دين سونك مين اتلانيب اوردوغه كىلديم اول تاغى نوشكن يريكا باردى
 اوشبو كوندىن اولوغ كېچيك يخشى ويان وييك ونوكرلارى خيل خيل كوچ
 و مال بيله آندىن ايرىليپ بيزكا كيله باشلادى لار تانكلاسى نماز پيشين نماز
 دىكر كاچه هېچ كېشى انينك قاشيدا قالمادى قل اللهم مالك الملك توتى الملك
 من تشا وتنزع الملك من تشا وتعز من تشا وتذل من تشا بيدك الخير انك
 على كل شى قدير عجب قاذى دور كيم بير كېشى كيم يېكېر مه اوتوز مينك
 نوكر نينك ايكاسى قىلغىمدين كيم دربند آهين هم دىرلار هندوكش تاغى ههجه

سلطان محمود میرزاغه تعلق ایردی قام ولایت انینگ تحت تصرفیدا بولدی
 حکومت باستقلال قیلور ایردی بیر محل حسن برلاس اتلیق قری مردك ایلادین
 ایواج غه چه درست اولوغ لایق لار بیلله مخلص لایق قیلیب بیرنی کوچوروب توشورور
 ایدی بیر یاریم کوندا اوروش یوق تلاش یوق بیرنینك قلاش ومغلوب
 ایکی یوزکیشی نینگ قاشیدا انداق خار وزار وزبون وعاجز قیلدی کیم
 فی نوکری غه اختیاری قالدی فی مالیه فی جانیه غه خسروشاه فی کوروب یانغان
 اخشامی میرزا خان مینینگ قاشیدا کیلیب اغالاری نینگ قانینی دعوی قیلدی
 بیرنینك اراده بعضی لار هم برین ایدیلار فی الواقع شرع وعرف بیلله هم مناسب
 انداق ایدی کیم مونداق کیشی لار سراسیغه یتکلی چون عهد بولوب ایدی
 خسروشاه فی اراده قیلیب فرمان بولدی کیم ایلنا الغانچه نیمه سینی ایلتنکلی
 اوج تورق قطار خچیر وتبوهدا بولغان جواهر وآلتون وکوموش ونفیس نیمه لاری فی
 یوکلای ایلتی شریم طغایی فی قوشوب اوزانتوک کیم خسروشاه فی غورودهانه
 بولی بیلله خراسان ساری بیباریب اوزی کهمرد باریب کوچنی سونکی میزچه
 کابل کیلتورکای اول یورت نین کابل عزیزتی بیلله کوچوب خواجه زید کیلیب
 توشتوک اوشبو کونی اوز بک فی چاقونچی سینی حمزه سلطان باشلاب کیلیب
 دوشی نواحی سینی چابتی سید قاسم ایشیک اغانی واحمد قاسم کوهرنی وبعضی
 بیکیتم لار بیلله بیباریلدی باریب چاقونچی فی یحشی باسیب بیر نیچه باش
 کبسیب کیلتوردیلار اوشبو یورت ته خسروشاه نینگ جیبه خانه سی داغی جیبه لاری
 اولاشیلدی یتتی سیکیز یوزچه جوشن وکوبه بولغای ایدی خسروشاه دین قالغان
 نیمه لار دین بیر بوایدی ینه چیننی لاری داغی خیلی توشتی اوزکا کورکا کودیک
 نیمه یوق ایدی خواجه زید نین تورق بیش کوچ بیلله غور بند کیلدوک اشتر
 شهر غه توشکندا خبر تاپتوک کیم شیرک ارغون کیم مقیم ارغون نینگ اختیار بیکی
 ایدی چربکلاب کیلیب اب باران بقاسیدا اولتوروب تور کیم پنج شیر بولی
 بیلله

بيله اونگان كيشىنى عبدالرزاق ميرزاغه كيم اول مغلدا كابلدين چيقيب تركلانى
افغان اراسيدا لغان نواحى سيدا ايدى بارغالى قومغاى بو خبر تابغاچ ابكى
نماز اراسيدا اندين كوچوب كيچه تون قايتيب صبح وقتى دا هوپيان کوتلى
بيله اشتوك سهيلنى هرگز كوركأن ايماس ايديم کوتلغه چيقتاچ اوق جنوب
طرفى پست ياروق يولدوز كوروندى ديديم كيم سهيل بولمغاى ديدى لار كيم
سهيل دور باقى جفانيانى بو بيتنى اوقودى كيم بيت بودور

توسهيلي ناكجا ناي وكجا طالع شوى * چشم توبرهر كجا افتد نشان دولت است
آفتاب بير نيزه بويى چيقيب ايدى كيم سجددره اياغى دا كيليب نوشولدى
بيزنينك ايلكارى بارغان قراول ييكيت لارى وبعضى ييكيت قرا باغنينك
اباغى ايكربار نواحى سيدا شيركا يينگان بيله اوق ايليك قوشارلار از اغلاق
اوروشقانديك قيلوربات اوق ايلغار بيله ييتارلار شيركهنى وينه ييتميش سيكسان
بوز ابدان ييكيت لارنى نوشوروب كيلتورديلار شيركه نينك قانينى باغيشلاب
ملازم قيليلدى خسرو شاه كيم قندوزدين ايل كوفى كا باقمى كابل عزيمتى بيله
چيقار انكا تعلق ايل واولوس بيش آلنى بولك بولورلار بدخشان داغى لار
بير بولك سيديم على دربان كيم روستاخ هزاره سيدا ايدى پنجشير يولى بيله
آشيب اوشبو فرصت يورت ته بير بولاك بيزكا ملازمت قه كيلدى لار ينه بير
بولاك يوسف ايوب وبهلول ايوب ايدى الار داغى بو يورت ته ملازمت قه
كيلدى لار ينه بير بولك بهلول ايوب اينى سى ولى ختلان دين ينه بير بولاك
ابلاخچ ونكدرى وقاقشال وقندوز ولايتى دا التوروش لوق ايماق لار بو بير
ابكى بولاك اندراب وسراب كيليب پنجشير اشار خيال دا ايديلار ايماق لار
ايلكارراك سراب نه ايديلار كيم كمين ولى كيلدى ايماق يوليني نوشوب
اوروشوب باستى لار اوزى قاچيب اوزبك كا كينى شيبانى خان سر قندنينك
چار سوبدا بوينيفه اوردوردى بولغان نوكر سودرى تالاتيپ الدوروب

ایماق لاری بیلە اوشبو یورت تە قوللوق قە کیلدیلار سید یوسف اوغلاقی هم ایماق لاری بیلە کیلدی بو یورت تین کوچوب قرا باغ یانیداغی افسرای اولانکی کا توشولدی خسرو شاه نینک ایل کونی ظلم و بی سرلیق قە اور کانکن ایل ظلم قیلە باشلادی لار آخر سیدیم علی دربان نینک بیر آبدان نوکری بیر اونینک بیر کوزه باغی تار تیب آلفان اوچون ایشیک کا کیلتوروب تیاغلاتیم تباق استیدا اوق جانی چیتقی ایل بو سیاست تین تمام باسیلدی لار اوشبو یورت تە ایکاندا کابل نینک اوستیکا فی الحال بارور بانارینی کینکاشیلدی سید یوسف بیک و بعضی نینک رایى بریں ایدی کیم قیش یا ووقتور فی الحال لمغان باریلغای آندین ینە هر مصاحت روی بیر سه انکا براشه عمل قیلغای بیز باقی جغانیانى و بعضی کابل اوستیکا بارماق قە سوزنی قویوب اندین کوچوب کیلیب ایاقوروقی قە توشولدی اوشبو یورت تە مینینک والدم خانیم کهمردتە قالغان اوروق صعب مخاطره اوتکاریب کیلیب قوشولدی لار تفصیلی بودور کیم شیریم طغایی فی خسرو شاه قە قوشوب ییباریلیب ایدی کیم خسرو شاه فی خراسان اوزان تیب اوزی باریب اوروقنی کیلتورکای دهانه قە ییتکندا شیریم بی اختیار بواور خسرو شاه شیریم بیلە اوق کهمرد بارور خواهر زاده سی احمد قاسم کاهمردتە ایدی خسرو شاه احمد قاسم فی برین قیلیب اوروق قە بمانلیق مقامیدا بولورلار باقی جغانیانى نینک قالین مغول نوکرلاری اوروق بیلە کاهمردتە ایدیلار مخفی شیریم بیلە سوزنی بیر یرکا قویوب خسرو شاه و احمد قاسم فی تونماق بولورلار خسرو شاه بیلە احمد قاسم اجر دره سی نینک یانیداغی یول بیلە قاجیب خراسان بارورلار مغول لار نینک بو یکجهت لیغی دین غرض اوزلارنی آلا دین ایرماغ لبق ایکاندور اوروق بیلە بولغان ایل خسرو شاه نینک دغدغه سیدین خلاص بولوب اجر دین چقیب کاهمرد قە ییتکن محمدا سیقان چی ایلی یاغی قیب بولینی توشارلار اکثر اوروقنی باقی بیک کا تعلق ایل واولوسینی الار نالادیلار قل بایزید نینک

نیزک

نيزك اوغلى كېچىك ايدى اندا بسير توشتى اوج تورت يىلدىن سونكر اكا بىلدا
 كىلدى اورو ق تالانېب آل دوروب بىز اوتكن قېچاق يولى بىله اشېب ايا
 قوروغىدا كېلىب بىزكا قوشولدىلار اندىن كوچكن اراده بىر قونوب چالاك
 اولانكى كا توشولدى چالاك اولانكى دا كىنكاشىب سوزنى مامصره قىلماق قە
 قوبوب كوچوب مېن اوزوم بولغان غول كېشى سى بىله حېدر نقى نىنك باغى
 بىله قل بايزىد بگلون نىنك كورخانه سى نىنك ارالېغىدا توشتم جهانكېر ميرزا
 برانغار ادمى بىله بىز نىنك اولوغ چار باغ توشتى ناصر ميرزا جوانغار اېلى
 بىله قتل قىلدىم نىنك كورخانه سى نىنك ارقاسى داغى اولنك كا توشتى دايىم كېشىمىز
 بارىب مېم بىله سوزلاشورلار ايدى كاھى عذر كىلتوروب كاھى يومشاق
 ايتور ايدى مونىنك اوچون ايدى كىم بىز شىركىنى آلاچاق اوق آتاسى غە
 اغاسى غە كېشى چابىتورغاندور آنا آغاسى دىن اميد وارلىق بار جەتتى دىن درنك
 قىلور ايدى بىر كون فرمان بولدى كىم غول برانغار جوانغار غام جىبه كىيىب
 آتلا ريغە كىچىم سالىب يا ووقراق بارىب هم يراق كورولكلى هم اىچكارى كى
 ايل كا سىاستى بولغاى جهانكېر ميرزا برانغار توغرى سىدىن كوچە باغ بىله ايلكارا ك
 كىلدىلار غولى نىنك الدىدا چون سو ايدى مېن غول كېشى سى بىله قتل قىلدىم
 قىلدىم نىنك كورخانه سى طرفىدىن كىلىب پشته دىن ايلكارىكى تىپە اوستىكا چىقتىم
 اير اول كېشى سى قتل قىلدىم نىنك كو پروكى نىنك اوستىكا تىقىلىب باردىلار اول
 محل كو پروك يوق ايردى بىكىت لار شوخ لوق قىلىب جرم كران دروازه سىغىمە
 چابىتى لار از اغلاق چىققان كېشى اورو ش قە تورماى قاچقان بىله قورغانغە
 كېردىلار ارك نىنك خاك رىزىدا قالىن كابل اېلى تفرج قىلىب توروب ايدىلار
 قاچقان بىله قالىن كرولاشىب ايندىلار كو پروك بىله دروازه اراسىداغى بلندلىق
 پشته نىنك اوستىدا يول اورناسىدا قالىن چوقور چالار قازىب خس پوش
 قىلىب ايدىلار سلطان قلى چناق و بعضى بىكىت لار چاقاندا يىقىلىب ايدىلار

براتغار طرفیدین بیر ایکی ییکیت کوچه باغ اراسیدا چیقغانلار بیله بیر ایکی قیلچ سالیشیب الیشورلار چون اورو شقه فرمان بوق ایدی اوشونجه بیله یاندیلار قورغان ایلی بسیار ابدرا دیلار مقیم ییکلارنی اراغه سالیب قوللوققه کیلیب کابلنی تاپشورماققه بولدی باقی جغاتیانی نینک نوسطی بیله کیلیب ملازمت قیلدی ییزداغی عنایت شفقت مقامی دا بولوب دغدغه ونوهمنی انینک خاطریدین رفع قیلدوک مقرر بولدی کیم تانکلاسی بولغان نوکر وسودر مال وجهانی بیله چقیب قورغاننی تاپشورغای خسرو شاهغه تعلق ایللاری سریق دست اندازلیققه اورکانکلن ایللار ایدی مقیم نینک کوچینی چیقارماسلار جهانگیر میرزانی وناصر میرزانی واولوغ ییکلارنی وایچکی لارنی تعیین قیلدوک کیم مقیمنی ومقیمغه تعلق ایللارنی مال وجهانی بیله کابلدین چیقارغایلار مقیمغه یورت نیپهغه تعیین قیلدوک صباحی میرزالار ویکلار دروازه لارغه باریب خلایق نینک هجوم وغوغاسنی کوب کوروب منکاکیشی ییناردیلار کیم سیز کیلما کونجه بو ایلنی کیشی منع قیلیب بولماس آخر اوزوم آتلاندم تورن پیش کیشینی اوقلاب بیر ایکی کیشینی پاره پاره قیلدوردوم غوغا باسیلدی مقیم متعلق لاری بیله سالم سلامت باریب نیپهکا نوشتی ربیع الآخر آیی نینک اواخیریدا نینکری نعالی فضل وکرمی بیله کابل وغزنی ملک ولایتینی بی جنک وجدال میسر ومسخر قیلدی کابل ولایتی تورنوچی اقلیم دین دور معموره نینک اورتاسیدا نوشوبتور شرقی لغانات وپشاور وهشنغر وبعضی هند ولایتی دور غربی کوهستانلار دور کیم کرنود وغور اول کوهستان دادور بوتاریخ دا هزاره ونکدری نینک ما من ومسکنی بوتاغلار دور شمالی قندوز واندراب ولایتی دور هندوکش ناغی واسطه دور جنوبی فرمل ونغر وبنو وافغانستان دور مختصر ولایت دور طولانی واقع بولوبتور طولی مشرق دین مغرب قه باقه دور اطراف و جوانبی تمام تاغ دور قلعه سی تاغقه پیوست تور قلعه نینک

غرب

غرب جنوب طرفی کچیک راک پارچه تاغ توشو بتور اول تاغ نینک قله سی دا شاه کابل عمارت قبلغان اوچون بو تاغنی شاه کابل دیرلار بو تاغ نینک ابتدا سی دیورین تنکی سیدین دور (و آخری) ده یعقوب تنکی سی دا تور کردا کردی ایکی شرعی بولغای بو تاغ نینک دامنه سی تمام باغات تور مبینک عمیم اولوغ بیک میرزا زمانیدا ویس انکه میرزانینک انکه سی بو تاغ نینک دامنه سی دا بیر اریق چیقارب تور دامنه تاغی باغات تمام بو اریق بیله معمور دور پایان اب کلکنه آتلیق محله دور خلوت کوشه دور غلبه لوندلیق لار اندا قیلیب ایدی کاهی مطایبه یوسونلوق خواجه حافظ بو بیتنی تغیر بیله او قورلار ایدی کیم

ای خوش ان وقت که بی پاورایامی چند * ساکن کلکنه بودیم بیدنامی چند
قله نینک جنوب طرفیدا شاه کابل نینک شرقیدا بیر اولوق کول توشو بتور کردا کردی بیر شرعی یاوشور شاه کابل تاغی دین کابل ساری باقه اوچ کچیک راک چشمه چیقار ایکی سی کلکنه نواحی سیدادور بیر چشمه باشدا خواجه شمس آتلیق مزار دور ینه بیریدا خواجه خضر نینک قدمکاهی دور بو ایکی یر کابل نینک کشت کاهی دور ینه بیر چشمه خواجه عبدالصمد توغری سی دور خواجه روشنای دیرلار شاه کابل ناغیدین بیر توشوق ایریلیب کیلیب تور عقابین دیرلار عقابین دین باشقه ینه پارچه غینه تاغ توشو بتور کابل قله سی نینک ارکی بو تاغ نینک اوستیدا دور اولوغ قورغان ارک نینک شمالیدا دور بوارک غریب مرتفع و بخشی هوالیق بیر واقع بولوب تور بو اولوغ کول و اوچ اولانک کا کیم سیه سنک و سونک قورغان وچالاک بولغای مشرف دور بارچه ایاغ استیدا دور اولانک لار سبزه لیق محلی دا بسبار بخشی کورونور یازلار کابل دا شمال ییلی کیم ایسادور پروان ییلی دیرلر ارکته شمال ساری دریچه لیق اوبلار اسود خوش هوادور ملا محمد معای کابل ارکی نینک تعریفیدا بیر بیتنی بدیع الزمان میرزاغه باغلاب او قور ایدی بیت بودور کیم

بخور درارک کابل می بگردان کاسه پی درپی

که هم کوه است و هم دریا و هم شهرست و هم صحرا

هندوستانی غیر هندوستانی خراسان دیرنیچوک عرب غیر عربی عجم دیر
هندوستان خراسان اراسیدا خوشکی بولدین ابکی درنبدور بیر کابل ینه بیر
قندهار کاشغر و فرغانه و ترکستان و سمرقند و بخارا و بلخ و حصار و بدخشان دین
کاروان کابل غه کیلورلار خراسان دین کاروان قندهار غه کیلور هندوستان بیله
خراسان غه واسطه بو ولایت دور بسیار بخشى سوداخانه دور سودا کرلاری خطای
پاروم غه بارسه اوشموچمه اوف سودا قیلغایلار بیر ییل دایینی سیکیز اون مینک
آت کابل غه کیلور قوم هندوستان دین اون اون بیش بیکیرمه مینک اویلوک کاروان
کابل غه کیلور هندوستان ناغی برده آفرخت و قندونبات و شکر و عاقیر کیلتورورلار
کوب سودا کر بولغای کیم ده سی ده چل غه راضی بولغای خراسان و عراق و روم
و چین مناعی کابل دا تابیلور هندوستان نینک خود بندری دور کرم سیر و سرد
سیری یا وقتور کابل دین بیر کوندا انداق یرکا بارسه بولور کیم هرکز قار
یاغماس ابکی ساعت نجومی دا انداق یرکا بارسا بولور کیم هرکز قاری
اوکسوماس مکر احبانا انداق یاز کیلکای کیم قارقالماغای کرم سیری و سردسیری
میوه لار کابل توابعی دا کوب تور و یا وقتور و سردسیری میوه لار دین کابل دا
و کینت لاریدا اوزوم و انار و اوروک و آله و بهی و امرو و شفتالو و آلو و سبید و بادام
و نیکک کوبتور مین آلو بالولار نهالینی کیلتوروب ایکنیم بخشى آلو بالولار
بولدی و هنوز تر قیدا ایدی کرم سیری میوه لار مثل نارنج و ترنج و املوک
و نیشکر لغانات تین کیلتورورلار نیشکر نی مین کیلتوروب ایکنوروب ایدیم
چلغوزهنی بخارادین کیلتورورلار کابل اطرافى داغی کوهستان دین عسل بسیار
کیلور شهد خانه لاری باردور بیر غزنی داغی کوهستان دین عسل کیلماس
کابل نینک ریواجی خوب بولور بهی بیله آلوسی هم بخشى دور بادرنگی داغی

بخشی

بخشی بولور بیر نوع اوزوم بولور آب انکور دیرلار خیلی بخشی اوزوم دور مست
 چاغیرلاری بولور خواجه حاوند سعید دامن کوهی نینگ چاغیری تندلوق بیلله
 مشهور دور اگرچه حالا تقلید بیرله اندین تعریف قیلله دورلارکه لذت می مست داند
 هوشیار انراچه حظ ایکنی بخشی بولماس بخشی بولغان زراعتی جاروی پنج دی دور
 قاوونی هم بخشی بولماس اگر خراسان تخمی بولسه فی الجمله بمان بولماس بسیار
 لطیف هواسی بار کابل هواسی دیک هوالیق بیر عالمدا معلوم ایاس کیم
 بولغای یازلار کیچه لاری پوستین سیز باتیب بولماس قیش لار اگرچه قاری
 اکثر اولوغ توشار ولی مفرط ساووغی یوقتور سهرقند وتبریز هم خوش
 هوالیق قه مشهور دور ولی مفرط ساووق لاری باردور اطرافیدا نورت خوب
 اولانک واقع بولوبتور شرق شمالی طرفی سونک قورغان اولانکی دور کابل دین
 ایکی کروه بولغای بخشی اولانک دور اونی آتفه ساز واردور جنسی کم بولور
 غربی چالاک اولنک کابل دین بیر کروه دور کینک اولانک دور یازلار چیبینی اتفه
 نشویش بیرور غربی دیورین اولانکی دور اگرچه موندایکی اولانک بیر تپه نینگ
 اولانکی دورینه قوش نادر اولانکی دور بو حساب بیلله بیش اولانکی بولغای
 هر ایکی اولانک کابل دین بیرار شرعی بولغای مختصر اولانک لاردور ولی اونی
 آتفه بسیار ساز واردور چیبینی بولماس کابل اولانک لاریدا بو اولانک لارچه اولانک
 یوقتور شرقی سبه سنک اولانکی دور چرم کران دروازه سی بیلله بو اولانک اراسیدا
 واسطه قتلغ قدم نینگ کورخانه سی دور یازلار چیبینی کوب بولور اوچون
 بو اولانک نی کم قوردرلار بو اولانک کا پیوست کمری اولانکی هم بار بو اعتبار
 بیلله کابل کردیده التی اولانک بولغای ولی نورت اولانک مشهور دور کابل
 ولایتی بیرک ولایت نور بات یاغی بو ولایت قه کیرماک مشکل دور بلخ وقندوز
 وبخشان بیلله کابل اراسیدا هندوکش تاغی نوشوبتور بو تاغ دین ییتی یول
 اشار اوچ بول پنجشیردا دور یوقاری راف جواک کوتلی دور اندین قوی راف طول

اندىن قويى راق بازارك بو اوچ كوتلدىن بخشى راق طول دور ولى بير نيه
 اوزون راق تور غالبا بو جهت تىن طول دىرلار توغرى راقى بازارك تور طولى
 وبازارك سراب قه توشار بازارك كوتلى نى سراب اىلى بارندى اتلىق كىشى
 اينغان اوچون بارندى كوتلى دىرلار ينه بير پروان بولى دور اولوغ كوتل
 بيله پروان اراسىدا يىتى كوتل بار اوچون هفت بچه دىرلار اندراب طرفىدىن
 ايكى يول كىلىب تور اولوغ كوتلدا قاتىلىب هفت بچه بيله پروانغه كىلور
 بسيار پر مشقت يول دور اوچ يول غور بندنه دور پروان بولى غه ياق راق
 يول يانكى يول دور كوتلى وليان وختجان غه اينار ينه بير بولى قىچاق كوتلى دور
 اندراب سويى بيله قزىل سونىنك قاتىلىشى غه اينار بو يول داغى بخشى دور
 ينه بير يول شىرتو كوتالى دور ينه بير يول پنج شىر كوتلى دور يازلار سو آلاغى
 ينه شىرتو كوتلى دىن اشىب باميان وسىقان بيله يورورلار قىش لار آب دره
 بيله يوروشورلار قىش لار تور ت بىش اى جميع يول لار باغلانور بير شىرتو
 يولدىن اوزكا بير كوتل دىن اشىب بولماس آب دره بيله يورورلار يازلار سولار
 كىرگاندا هم بو يول لارنىنك قىش حكى بار افى اوچون كىم اب دره يول لارىنى
 سو الفاج اوتوب بولماس نكاب بيله يوروماى تاغ بيله يورور خيال قىلسه لار
 عبور منعذر دور كوزلار اوچ تور ت اى كىم قار كم دور سولار كىچىك بولغاندا
 بو يول لارنىنك محلى دور تاغ لاردىن قطاع الطريق كافر كم اىماس تور خراسان
 طرفىدىن كىلور يول قندهار بيله كىلور بو يول توب نوز يول تور بو يولدا
 كوتل يوقتور هندوستان طرفىدىن تور ت يول چىقار بير يول لغانات بيله
 بو يولدا خىبر تاغى دا ازراق چه كوتل بار ينه بير يول بنكش بيله ينه بير يول
 نغر بيله ينه بير يول فرمل بيله بو يول لاردا هم ازراق چه كوتل لار بار سند
 سويى نىنك اوچ كندرى دىن اوتوب بو يول لار بيله كىلورلار نىلاب كندرى دىن
 اونكلار لغانات بيله كىلورلار قىش لار كابل سويى بيله سند سويى نىنك

قاتىلىشى

قائیلیش دین یوقار راق سند سوی فی و سواد سوی فی و کابل سوی فی کذر بیله
اونارلار مین اکثر هندوستان چریکلاری کا کیم کیلیم کذرلار بیله اوتوم
بونوبت کیم کیلیب سلطان ابراهیم فی باسیب هندوستان فی قتح قیلیم
نیلاب کذری دین کیمه بیله اوتوم او شومندین اوزکا سند سوی دین هیچ بر دین
کیه سیز اوتسه بوللس دینکوت کذری اوتکلن لار بنکش کذر بیله کیلورلار
چوپاره کذری بیله اوتکلن لار اکر فرمل بیله کیلسه لار غزنی کیلورلار و اکر
دشت بیله بارسه لار قندهار بارورلار مختلف اقوام کابل ولایتی دا باردور جلکاسیدا
ونوزلاریدا اترک و ایماق و اعراب دور شهریدا و بعضی کینت لاریدا سارت لاردور
ینه بعضی کینت لاریدا و ولایتی پشای و پراچی و تاجیک و برکی و افغان دور غربی
تاغلاریدا هزاره و نکدیری دور بولار نینگ اراسیدا بعضی مغول لفظی بیله حکایت
قیلورلار شرقی شمال طرفیدای تاغلاریدا کافرستان دور مثل کتور و ببرک
و جنوبی افغانستان دور اون بیر اون ایکی لفظ بیله کابل ولایتی دا تلفظ قیلورلار
عربی فارسی ترکی مغولی هندی افغانی پشای پراچی کبری برکی لغانی
مویچه مختلف اقوام و مغایر الفاظ معلوم ایماق کیم هیچ ولایت ته بولغای و ولایتی
اون تورت تومان دور سر قند و بخارا دا ینه بو نواحی دا ولایت لاری کیم بیر
لولوغ ولایت تخنی دا بولغای تومان دیرلار و اندجان و کاشغر و اول ارادا ارجین
و هندوستاندا پرکنه دیرلار اکرچه بجاور و سواد و پشاور و هشنغر بورون
کابل نوابی دین ایکنندور بو تاریخ ته افغان قومی جهتی دین بعضی بوزولوب
بعضی سی افغان غه کیریب تور ولایت لیغی قالمابدور مشرقی لغانات تور
بو ولایت بیش تومان و ایکی بولوک تور لغان تومان لاری دین اولوق راغی
ننکنهاردور بعضی تاریخ لار نکرهار بیتیب تورلار داروغه نشین بری آدینه پور
دور کابل دین شرق ساری اون اوج یغاچ بول دور ننکنهار بیله کابل اراسی
اسرو قانیق بمان بول دور اوج تورت یردا تیچیک راک کوتل لاری ایکی اوج

بردا تنکی لاری بار کرځې وجميع قطاع الطریف افغان لاردور بولونی اورارلار
 ايردی بو اراده معبوره یوق ایدی قوروق سای نینک اباغی قراتونی نین معبون
 قبلدور دوم بو جهت نین یول امین بولدی کرم سیر بيله سرد سیر اراسیدا
 فاصله بادام چشمه کونلی دور بو کونل دین کابل طرفیدا قار یاغار قوروق سای
 ولغانات طرفیدا قار یاغاس بو کونل دین اینکاج اوزکا عالمی ملا خطه قبلولولار
 یغاچ اوزکاچه اوت اوزکاچه جانورلار اوزکاچه ایل نینک راه ورسی اوزکاچه
 نینکنهار توقوز رود تور شالی سی وبغدا ای بخش بولور و نارنجی و ترنجی و اناری بسیار
 بولور بخش بولور ادینه پور قورغانی نینک الید اجنوبی طرفیدا بیر بلندی طرفیدا
 تاریخ توقوز بوز اوت تور ته بیر چهار باغ سالیم باغ و فاغه موسوم رودقه مشرف
 رود قورغان بيله باغ نینک اراسیدا دور نارنج و ترنجی و اناری بسیار بولور بهار
 خان فی باسب لاهورو دیبالپوری فتح قبلغان یلی کبله کیلتوروب اکتوروب
 ایدیم سبز بولوب ایدی اندین بوز ونفی ییل شکر داغی اکیب ایدی لار بخش
 نیشکرلار بولوب ایدی بدخشان و بخاراغه اول نیشکرلار دین ییبار یلیب ایدی
 بری مرتفع اقلار سوی متصل هواسی قیش لار معتدل باغ نینک اورتاسیدا بیر
 کچی کراک پشته واقع بولوب تور بیر نیکرمان سوی بو باغ نینک اورتاسیدین
 و بو باغ نینک ایچیدا ایکی پشته نینک اوستیدین همیشه جاری دور باغ اورتاسیدا غی
 چار چمن بو پشته نینک اوستیدا واقع بولوب تور باغ نینک غرب جنوبی طرفیدا
 ده دره حوضی دور اطراف تمام نارنج درخت لاری دور انار درخت لاری هم دور
 بو حوضی کرد اکر دی تمام سه برکه زاردور بو باغ نینک عین بری اوشبودور
 نارنج لار سارغایان محله بسیار بخش کورونور خیلای بخش باغ دور کوه
 سفید نینک بهار نینک جنوبی دا واقع بولوب تور بنکش بيله نینکنهارغه واسطه اوشبو
 تاغ دور آتلیق قه یول بوقتور توقوز رود اوشبو تاغ دین چیتلر بو تاغ دین هرگز
 قار اوکسوماس بو جهت دین غالباً کوه سفید دیر لار قوئی دا هرگز قار نوشماس فاصله

نوشتی

نوښې ليك بول دور بوتاغ دامنه سي بخشى هواليف پرلار بار سولارى ساق
 يخ كه اندا هېچ امتجاج بوللس آدينه پور قورغانى نينك جنوبى طرفيدىن سرخ
 رود تور قورغان بلندى دا واقع بولوبتور رود طرفى قيرق ايليك قارى بكانداز
 تاغ دور شمالى دا بير پارچه داغ نوشوبتور خيلى بيرك قورغان دور بوتاغ
 نكنهار ييله لغانات نينك اراسيدادور هر قچان كابل دا قار ياغسه بوتاغ نينك
 قلمسيغه قارتوشار لغان ابلې كابل دا قار ياغسانينى موندن بيلورلار بوتاغانات
 وكابل دين كيلور بول اكر قوروق ساي ييله كيلسه لار بير يول دبرى كوتلى
 ميلان اشيب باريب بولان دين باران سويى دين اوتوب لغانات بارورينه بير
 يول قوروق ساي قوئى قورابق دين اوتوب الوق نوردين باران سويى
 كېچيب بادىج كوتلى دين اوتوب لغان بارور اكر نجراد ييله كيلسه لار بدروا دين
 اوتوب قرانايكريف دين اوتوب بادىج كوتلى كا بارورلار اكر لغان نينك نيش
 توماني دين بير توماني نكنهار دور دلى لغاناتنى اول اوج تومان كا اطلاق
 قبلورلار اول اوج تومان دين بيرى عيشنك توماني دور شمالى دا هندوكش
 تاغى غه پيوست قارليق اولوغ بزرگ تاغلار دور بوتاغ تمام كاغرىستان دور
 عيشنك غه باووغراق كاغرىستان ميل دور عيشنك يولى ميل دين چيقار حضرت
 نوح پيغمبر عليه السلام نينك اتاسى مهترلامنى قبرى عيشنك توماني دور
 وبعضى تاريخ دا مهترلامنى ملك ولكان ديب نورلار اول ايلنى خيلى ملاحظه
 قىلىب نوركم بعضى محل كات اورونيه غين تلفظ قبلورلار بو جهت دين غالباً
 بو ولايتنى لغاتنه نسبت قىلىب لغاتن ديب نورلار بنه تومان اليكادر دور اليكادر
 بنه باوقراق كاغرىستان كوار دور اليكادر رودى كوار دين چيقار بو ايكي رود
 عيشنك ييله اليكادر دين اوتوب بير بيركا قاتىلىب بنه بير تومان دين كيم
 منداور دور قوئى راق باران سويى غه قاتيلور اول ايكي بولوك دين بير دره نور دور
 غير مكرر بيرى واقع بولوب تور دره نينك پيشكاهى دا قورغانى بير توشوق نينك

اوستېدا نوشوبتور کیم ایکی طرفیدین رود تور سای پابه سی بسبار دور بولسین
 یوروب بولاس نارنج وترنج وکرم سیری میوه لاری باردور ازراقچه
 خرما بغاج هم باردور قورغان نینگ ایکی طرفی داغی رود باقلاری غلام درخت
 تور کوپراکی املوک بغاچی دور بومیوهی بعضی ترک لار قرا همیش دیرلار
 دره نوردا بسیار بولور اوزکا یردا بومیوهی کورولادی اوزومی هم بولور
 اوزومی تمام درخت اوستېدا بولور لغانات ته دره نور چاغیری مشهور دور
 ایکی نوع چاغیر بولور اره ناشی وسوهان ناشی دیرلار اره ناشی زردچه دور
 سوهان ناشی خوش رنگ قیب قزیل بولور ولی اره ناشی کیفیت لبقراق تور
 اگرچه ایکلاسی نینگ کیفیتنی شهرتی چه یوقتور یوققاری سر دره لاریدا میون
 بولور موندین قویی هندوستان یری هم میون بولور یوققاری بوللس بوایل
 بورون تونکوز ساخلار ایدیلار بیز نینگ زماندا بر طرف قیلدیلار ینه بیر
 تومان کنر ونورکل دور بو تومان لغانات نین باشقه راق واقع بولوب تور
 کافرستان نینگ ایچیدا ولایت سرحدی دور اگرچه اولوغ لوغی لغان نومان لاریچه
 باردور ولی بو جهت نین مالی کم دور ایدی آراق میرورلار جغان سرای سوبی
 شرق شمالی طرفیدین کافرستان نینگ ایچی بیله کیلیب بو ولایت نینگ اراسی
 بیله اوتوب کامه بویدا باران سویغه قوشولوب شرق قه باقه اقرار نورکل
 بوسونینگ غرب طرفیدور کنر شرق طرفی سید علی همدانی رحمة الله علیه
 سیاحت قیلیب کیلیب کنردین بیر شرعی یوققاراق نقل قیلیب تورلار
 مریدلاری موندین ختلانغه یتیب تورلار نقل قیلغان برلاری حالا مزاری بولوب
 تور تاریخ سنه دا کیم جغان سراغی الدیم طواف قیلیب ایدیم نارنج وترنج
 وکرنجی بسیار بولور تند چاغیرلار هم کافرستان دین کیتورورلار بو ایل عجب
 نیمه روایت قیلدیلار محال کورونادور ولی بو خبر توانرغه یتیشتی بو
 تومان نینگ قومیه کیم ملته کندی دیرلار کیم اندین قویی دره نوروانرغه

تعلق

تعلق دادور اوشبو ملته کندی دین یوقاری غلام کوهستان دا کیم کنر ونورکل
 وبعجور وسواد واول نوامی بولغای بو شایع دور کیم بیر خاتون اولسه انی بیر
 کت قه سالیب تورث طرفیدین تورث کبشی کوتارورلار اکر بمان ایش
 قیلغان بولسه بو کوترکان لاری بیخواست متحرک قیلور بو مرتبه کیم تکلف
 قیلیب اوزلاری فی ساخلاسه لار اولوک کت تین توشار اکر بمان ایش قیلغان
 بولسه حرکت قیلماس مونی بالفوز بو ایلدین ایشیتیلادی بعجور وسواد وجمیع
 بو کوهستان ایل متفق الکلمه بو حرفی روایت قیلدیلار حیدر علی بعجوری
 کیم بعجورینیک سلطان ایدی اول ولایت فی خیلی یخشی ضبط قیلیب ایدی
 اناسی اولکندا ییغلماس عزا توغاس قرا چرماس دیر کیم انامنینک کت قه
 سالینک اکر متحرک بولماسه کویدور کوم دور کت قه سالور معهود حرکت اول
 اولوک دین صادر بولور مونی ایشیتکچ قرا چرماب عزا توتار پنه بولوک
 جغان سرای دور بیر کینت تور محقر یری دور کافرستاننینک اغزیدادور
 ایل کافرلار بیللمیخته اوچون اکرچه مسلمان ولی کفار شومی فی بجای
 کینتورورلار اولوغ رود کیم جغان سرای سویغه مشهور دور جغان سراینینک
 شرق شالی دین وبعجورینیک ارقه سیدین کیلور غرب طرفیدا پیچ اتلیق
 کافرستان دین ینه بیر کیچیک راک رود کیلیب بو سوغه قاتیلور جغان سراینینک
 زردجه تند چاغیرلاری بولور دره نور چاغیر یغه هیچ نسبتی یوقتور اوزینینک
 اوزومی وباغی بولماس سو یوقاری غی کافرستان دین ویغ کافرستان دین
 کینتورورلار مین جغان سرای فی العاندا هیچ کیم ییزی بو ابلاک کومک کیلیب
 ایدی چاغیر اندا انداق شایع دور کیم هر کافرینیک بوینیدا بیر خیک چاغیر
 ایدی سواورونیه چاغیر ایچیب بورور ایدی کامه اکرچه باشقه یر ایماس
 ننکتهار نوابعدین دور ولی مونی هم بولوک دیرلار ینه نیجراو تومانی دور
 کابلینیک شرق شالی دا کوهستان واقع بولوب نور یوقاری سیدا ناغلار

قام کافرستان دور طوری کوشه دور اوزوم و میوه سی بسیار چاغیری هم غلبه ولی
 جوشیده قیلورلار قیش لار تاوقی نی بسیار پروار قیلورلار ایلی شراب خوار
 و بی نماز و هم کافرش ایل دور تاغ لاریدا ناجو و جلفوزه بلوت و چچک یغاچ لاری
 بسیار بولور و ناز و و جلفوزه و بلوت درختی موندین قوی بولور نیجراودین
 یوقاری اصلا بوللس هندوستان درخت لاریدین دور بو کوهسان ایلی نینگ
 چراغ لاری قام جلفوزه یغاچ دین دور شمع دیک یانار خیلی غرابتی باردور نیجراو
 تاغ لاریدا روبه پران بولور روبه پران بیر جانوری دور موشک دین اولوغ راق
 ایکی قوی بیله ایکی بونی نینگ اراسیدا پرده دور شب پره نینگ قناتی دیک
 دایم کبک تورورلار ابدی دیرلار کیم یغاچ نین نشیب کا باقه میرکز انبی اوچارمین
 خود اونینی کورمادیم یغاچ قه قویدوک چست تارماشیب چیتی اندین قولادیلار
 قناتینی بایب اوچاندیک ایتیب بی ازار نوشتی بو تاغ لاردا نوحه قوشی هم بولور
 بو قوشی بو قلمون دیرلار باشیدن قویر و غی غمچه بیش آلتی مختلف رنگی
 بار کبوتر نینگ بوینی دیک بر آق تور اولوقلوسی کبک دری چه بولغای غالبا
 هندوستان کبک دری سی دور اول ییلی عجب نیمه روایت قیلدیلار قیش بولغاچ
 تاغ دامنه لاریغه توشار اگر چه اوچور سه لار کیم اوزوم باغ دین اوچور سه ینه
 اصلا اوچا الماس توتارلار ینه بیر سچقان نیجراودا بولور موش مشکین دیرلار
 مشک ابدی اندین کیلور ایش افی مین کورمادیم ینه پنجهیر تومانی دور بول
 اوستیدا واقع بولوب تور کافرستان ایلکا بسیار یاققور قطاع الطریق کفار نینگ
 مروری پنجهیر دین کفارغه یاقق اوچون موندین هم کیم آلورلار مین بو نوبت
 کبلیب هندوستان فی فتح قیلغاندا کافرلار کبلیب پنجهیر دین قالین صلبی
 اولتور و بخراب لیلی قیلیب نورلار ینه بیر غور بند تومانی دور اول ولایت لاردا
 کونل لاری بند دیرلار خوری ساری بو کونل بیله بارورلار غالبا اول جهت دین
 غور بند دیب نورلار سردملاری هزاره لار شغل قیلیب تور بیر نیچه کینت دور

کیم

کیم کم حاصل راق یر دور دیرلار کیم غور بند تاغ لاریدا کوموش کانی
 ولاجوردکانی بولور کوه باشی دا داغی کینت لاری منه کجه و پروان دور ینه کوه
 دامنه دا اون ایکی اون اوج کینت نور میوه لیک کینت لاردور چاغیر لاری بار
 کینت لیق دور بو ارادا خواجه خواند سعید نینک چاغیر لاری دین تندر ااق نور
 بو کینت لار غام تاغ دامنه اینا کی واقع بولوب نور اگرچه مال لاری نی ادا قیلور
 ولی خرج دار هیچ اباستورلار بو کینت لار دین قوی دامنه دا تاغ بیله باران
 سوبی نینک ارالیقی دا ایکی پارچه هموار دشت واقع بولوبتور بیرینی کره
 تازیلن دیرلار ینه بیرنی دشت شیخ یازلار جیکین تاله اونی بسیار بخشی بولور
 انراک و ایماق پارچه موند اکیلورلار بو دامنه دا رنگه هر نوع لاله بولور بیر مرتبه
 سینات نیم اونوز ایکی اونوز اوج نوع غیر مکرر لاله لار چیتی بیر نوع لاله
 بولور کیم اندک اندک قزیل کل نینک ایدی کیلور لاله کل بوی دیرلار ایدوک
 دشت شیخ نه بیر پارچه یردا بولور اوزکا یردا بوللس ینه لوشبو دامنه دا پروان دین
 قوی راق صدبرک لاله بولور اول هم بوللس بیر پارچه غوریند تنکی سی نینک
 چیتیش دا بولور بو ایکی دشت نینک اراسیدا بیر کچیک راک تاغ توشوبتور
 بیر پارچه قوم توشوبتور تاغ باشیدن توییکله خواجه ریک روان دیرلار
 یازلار دیرلار کیم نقاره و دهول اونی بو قوم دین کیلور ینه کابل توابعی کینت لاردور
 کابل نینک غرب شمالیه اولوغ قارلیق تاغ توشوبتور قاری قارغه بیتار کم ییل
 بولغای کیم قارغه بیتماکای کابل دا بخدانی بخلاری نوکانسه بو تاغ دین قام
 کیلتورورلار یخ اب قیلورلار کابل دین اوج شرعی بولغای ینه بامیان تاغی دور
 بو تاغ بیرک تاغ واقع بولوب تور هر مند و سندی و غابه و بلخاب سوبی بو تاغ دین
 چقار دیرلار کیم بیر کوندا هر تور دریا سوبی دین ایچسه بولور بو کینت لار
 اکثر بو تاغ نینک دامنه سیدا واقع بولوب نور باغ و اوزومی قالین بولور هر
 جنسی میوه سی هم بسیار دور بو کینت لار اراسیدا استالین و استرغچه کینت

ایماق لاری بیله اوشبو یورت نه قوللوقه کیلدیلار سید یوسف اوغلاچیی هم
ایماق لاری بیله کیلدی بو یورتین کوچوب قراباغ بانیداغی افسرای اولانکی کا
توشولدی خسرو شاهینیک ایل کونی ظلم و بی سربلیق قه اورکانکن ایل ظلم
قیله باشلادی لار آخر سیدیم علی درباننیک بیر آبدان نوکری بیر اونینک
بیر کوزه یاغی تارنیب آغان اوچون ایشیک کا کیلتوروب نیاغلاتیم نیاق
اسنیدا اوق جانی چیقنی ایل بو سیاستنن تمام باسیلدی لار اوشبو یورت نه
ایکاندا کابلنیک اوستیکا فی الحال بارور یانارینی کینکاشیلدی سید یوسف بیک
وبعضی نینک رای بی ایدی کیم قیش یاووقتور فی الحال لمغان باریلغای
آندین بنه هر مصاحت روی بیر سه انکا یراشه عمل قیلغای بیز باقی جغانیان
وبعضی کابل اوستیکا بارماق قه سوزنی قویوب اندین کوچوب کیلیب ایاقوروقی غه
توشولدی اوشبو یورت نه مینینک والدم خانیم کهرده قالغان اوروق صعب
مخاطره اونکاریب کیلیب قوشولدی لار تفصیلی بودور کیم شیریم طغایی فی
خسرو شاه قه قوشوب ییباریلیب ایدی کیم خسرو شاه فی خراسان اوزانیب اوزی
باریب اوروقنی کیلتورکای دهانه غه یینکندا شیریم بی اختیار بواور خسرو شاه
شیریم بیله اوق کهرده بارور خواهر زاده سی احمد قاسم کهرده ایدی
خسرو شاه احمد قاسم فی برین قیلیب اوروق قه بمانلیق مقامیدا بولورلار باقی
جغانیاننیک قالین مغول نوکرلاری اوروق بیله کهرده ایدیلار مخفی
شیریم بیله سوزنی بیر برکا قویوب خسرو شاه احمد قاسم فی توتاق بولورلار
خسرو شاه بیله احمد قاسم اجر دره سی نینک بانیداغی بول بیله قاجیب خراسان
بارورلار مغول لارنیک بو یکجهت لیغی دین غرض اوزلارنی آلاردین ایرماغلیق
ایکاندور اوروق بیله بولغان ایل خسرو شاهنیک دغدغه سیدین خلاص بولوب
اجردین چقیب کهرده یینکن محلدا سیقانچی ایلی باغیقپ بولینی توشارلار
اکثر اوروقنی باقی بیک کا نعلی ایل اولوسینی الار تالادیلار قل بایزیدنیک

نیزک

نيزك اوغلى كېچىك ايدى اندا يسير نوشتى اوج نورت يىلدىن سونكرا كابلدا
 كېلدى اوروق تالانېب آلدوروب بيز اونكلن قېچاق يولى بيله اشېب ابا
 قوروغىدا كېلىپ بيزكا قوشولدىلار اندىن كوچكلن اراده بير قونوب چالاك
 اولانكى كا نوشولدى چالاك اولانكى دا كىنكاشىب سوزنى مئاصره قىلماق قە
 قويوب كوچوب مېن اوزوم بولغان غول كىشى سى بيله حيدر نقى نىنك باغى
 بيله قل بايزىد بگلونىنك كورخانه سى نىنك ارالغىدا نوشتوم جهانكېر ميرزا
 برانغار ادمى بيله بيز نىنك اولوغ چهار باغ نوشتى ناصر ميرزا جوانغار اىلى
 بيله قتلغى قدم نىنك كورخانه سى نىنك ارقاسى داغى اولنك كا نوشتى دايم كىشى بيز
 بارىب مقيم بيله سوزلاشورلار ايدى كاهى عذر كېلتوروب كاهى بوشاق
 ايتور ايدى مونىنك اوچون ايدى كىم بيز شىركىنى آلاچاق اوق آتاسى غە
 اغاسى غە كىشى چابتورغاندور آنا آغاسى دىن امېد وارلىق پار جەتى دىن درنك
 قىلور ايدى بيركون فرمان بولدى كىم غول برانغار جوانغار نام جېبه كىيىپ
 آنلارغە كىچىم سالىب ياووق راق بارىب هم يراف كورولكلى هم ايچكارى كى
 ايل كا سىياسى بولغاي جهانكېر ميرزا برانغار توغرى سىدىن كوچە باغ بيله ايلكارراك
 كېلدىلار غولى نىنك الدېدا چون سوايدى مېن غول كىشى سى بيله قتلغى
 قدم نىنك كورخانه سى طرفىدىن كېلىپ پشته دىن ايلكارىكى تېپە اوستىكا چىقتىم
 ايراول كىشى سى قتلغى قدم نىنك كوپروكى نىنك اوستىكا تېقىلىپ باردىلار اول
 محل كوپروك يوق ايردى بېكىت لار شوخ لوق قىلىپ جرم كران دروازه سېغەچە
 چابى لار از اغلاق چىققان كىشى اوروش قە نورماي قاققان بيله قورغانغە
 كېردىلار اران نىنك خاكرىزىدا قالىن كابل اىلى تفرج قىلىپ توروب ايدىلار
 قاققان بيله قالىن كرولاشىپ ايندىلار كوپروك بيله دروازه اراسىداغى بلندلىق
 پشته نىنك اوستىدا يول اورناسىدا قالىن چوققورچالار قازىب خس پوش
 قىلىپ ايدىلار سلطانتلى چىناق وبعضى بېكىت لار چابقاندا تېقىلىپ ايدىلار

برائتار طرفیدین بیر ایکی بیکیت کوچه باغ اراسیدا چیقغانلار بیله بیر ایکی قیلچ سالیبیب الیشورلار چون اوروشقه فرمان یوق ایدی اوشونجه بیله یاندیلار قورغان ایلی بسیار ابدردیلار مقیم بیکلارنی اراغه سالیب قوللوققه کیلیب کابلنی تاپشورماقغه بولدی باقی جغانیانینک توستی بیله کیلیب ملازمت قیلدی بیزداغی عنایت شفقت مقامی دا بولوب دغدغه وتوهمنی انینک خاطریدین رفع قیلدوڭ مقرر بولدی کیم تانکلاسی بولغان نوکر وسودر مال وجهانی بیله چیقیب قورغاننی تاپشورغای خسرو شاهغه تعلق ایللار بی سرلیق دست اندازلیقغه اورکانکن ایللار ایدی مقیمینک کوچینی چیقارماسلار جهانگیر میرزانی وناصر میرزانی واولوغ بیکلارنی وایچکیلارنی تعیین قیلدوڭ کیم مقیمنی ومقیمغه تعلق ایللارنی مال وجهانی بیله کابلدین چیقارغایلار مقیمغه یورت نیپهغه تعیین قیلدوڭ صباحی میرزالار و بیکلار دروازه لارغه باریب خلایق نینک هجوم وغوغاسینی کوب کوروب منکاکشی بیناردیلار کیم سیز کیلما کونجه بو ایلنی کیشی منع قیلیب بولماس آخر اوزوم آتلاندم تورت بیس کیشینی اوقلاب بیر ایکی کیشینی پاره پاره قیلدوردوم غوغا باسیلدی مقیم متعلقلاری بیله سالم سلامت باریب تیپهکا توشتی ربیع الآخر آیینینک اواخریدا تینکری نعالی فضل وکرمی بیله کابل وغزنی ملک ولایتینی بی جنک وجدال میسر ومسخر قیلدی کابل ولایتی تورنوجی اقلیمدین دور معبوره نینک اورتاسیدا توشوبتور شرقی لغانات وپشاور وهشنغر وبعضی هند ولایتی دور غربی کوهستانلار دور کیم کړنود وغور اول کوهستان دادور بوتاریخدا هزاره ونکدری نینک ما'من ومسکنی بوناغلار دور شالی قندوز واندراب ولایتی دور هندوکش ناغی واسطه دور جنوبی فرمل ونغر وبنو وافغانستان دور مختصر ولایت دور طولانی واقع بولوبتور طولی مشرق دین مغرب قه باقه دور اطراف وجوانبی تمام ناغ دور قلعه سی ناغقه پیوست تور قلعه نینک

غرب

غرب جنوب طرفی کچیک راک پارچه تاغ نوشو بتور اول تاغ نینک قله سی دا شاه کابل عمارت قیلغان اوچون بو تاغنی شاه کابل دیرلار بو تاغ نینک ابتدای دیورین تنکی سیدین دور (و آخری) ده یعقوب تنکی سی دا نور کردا کردی ایکی شرعی بولغای بو تاغ نینک دامنه سی غام باغات نور مینینک عمیم اولوغ بیک میرزا زمانیدا ویس انکه میرزانینک انکه سی بو تاغ نینک دامنه سی دا بیر اریق چیقاریب نور دامنه تاغی باغات غام بو اریق بیلله معمور دور پایان اب کلکنه آتلیق محله دور خلوت کوشه دور غلبه لون دلیق لار اندا قیلیب ایدی کاهی مطایبه یوسونلوق خواجه حافظ بو بیتنی فی تغییر بیلله او قورلار ایدی کیم

ای غموش ان وقت که بی پاورسایامی چند * ساکن کلکنه بودیم بیدنامی چند
قلعه نینک جنوب طرفیدا شاه کابل نینک شرقیدا بیر اولوق کول نوشو بتور کردا کردی بیر شرعی یاوشور شاه کابل تاغی دین کابل ساری باقه اوچ کچیک راک چشمه چیقار ایکی سی کلکنه نواحی سیدادور بیر چشمه باشیدا خواجه شمس آتلیق مزار دور ینه بیریدا خواجه خضر نینک قدمکاهی دور بو ایکی یر کابل نینک کشت کاهی دور ینه بیر چشمه خواجه عبدالصمد توغری سی دور خواجه روشانی دیرلار شاه کابل تاغیدین بیر تومشوق ایریلیب کیلیب تور عقابین دیرلار عقابین دین باشقه ینه پارچه غینه تاغ نوشو بتور کابل قلعه سی نینک ارکی بو تاغ نینک اوستیدا دور اولوغ قورغان ارک نینک شمالیدا دور بوارک غریب مرنفع و بخش هوالیق بیر واقع بولوب تور بو اولوغ کول واوچ اولانک کا کیم سیه سنک و سونک قورغان وچالاک بولغای مشرف دور بارچه ایاغ استیدا دور اولانک لار سبزه لیق محلی دا بسیار بخش کورونور یازلار کابل دا شمال ییلی کیم ایسادور پروان ییلی دیرلر ارکته شمال ساری دریچه لیق اویلاز اسود خوش هوادور ملا محمد معای کابل ارکی نینک تعریفیدا بیر بیتنی بدیع الزمان میرزاغه باغلاب او قور ایدی بیت بودور کیم

بخور درارک کابل می بگردان کاسه پی در پی

که هم کوه است و هم دریا و هم شهرست و هم صحرا

هندوستانی غیر هندوستانی خراسان دیرنیچوک عرب غیر عربی عجم دیر
هندوستان خراسان اراسید خوشکی بولدین ایکی درنبد دور بیر کابل ینه بیر
قندهار کاشغر و فرغانه و ترکستان و سمرقند و بخارا و بلخ و حصار و بدخشان دین
کاروان کابل غه کیلور لار خراسان دین کاروان قندهار غه کیلور هندوستان بیل
خراسان غه واسطه بو ولایت دور بسیار بخشی سوداخانه دور سودا کرلاری خطای
یا روم غه بارسه اوشموچمه اوف سودا قیلغایلار بیر ییل داییتی سیکیز اون مینک
آت کابل غه کیلور قوم هندوستان دین اون اون بیش یکیمره مینک اویلوک کاروان
کابل غه کیلور هندوستان ناغی برده آق رخت و قند و نبات و شکر و عقاقیر کیلتور و لار
کوب سودا کر بولغای کیم ده سی ده چل غه راضی بولغای خراسان و عراق و روم
و چین متاعی کابل دا ناییلور هندوستان نینک خود بندری دور کرم سیر و سرد
سیری یا وقتور کابل دین بیر کوندا انداق یرکا بارسه بولور کیم هرکز قار
یاغماس ایکی ساعت نجومی دا انداق یرکا بارسا بولور کیم هرکز قاری
اوکسوماس مکر احیانا انداق یاز کیلکای کیم قارقالمای کرم سیری و سردسیری
میوه لار کابل نوابی دا کوب تور و یا وقتور و سردسیری میوه لار دین کابل دا
و کینت لاریدا اوزوم و انار و اوروک و آله و بهی و امرو و شفتالو و آلو و سنجد و بادام
و نیکلک کوبتور مین آلو بالولار نهالینی کیلتور و ب ایکتیم بخشی آلو بالولار
بولدی و هنوز ترفیدا ایدی کرم سیری میوه لار مثل نارنج و ترنج و املوک
و نیشکر لغانات تبین کیلتور و لار نیشکری مین کیلتور و ب ایکتور و ب ایدیم
چلفوزه نی بخارا دین کیلتور و لار کابل اطراف داغی کوهستان دین عسل بسیار
کیلور شهد خانه لاری باردور بیر غزنی داغی کوهستان دین عسل کیلماس
کابل نینک ربوای خوبی بولور بهی بیل آلوسی هم بخشی دور بادرنگی داغی

بخشی

بخشی بولور بیر نوع اوزوم بولور آب انکور دیرلار خیلی بخشی اوزوم دور مست
 چاغیرلاری بولور خواجه حاوند سعید دامن کوهی نینگ چاغیری تندلوق بیله
 مشهور دور اگرچه حالا تقلید بیرله اندین تعریف قیله دورلارکه لذت می مست داند
 هوشیار انرا چه حظ ایکنی بخشی بولماس بخشی بولغان زراعتی جاروی پنج دی دور
 قانونی هم بخشی بولماس اگر خراسان تخمی بولسه فی الجمله بمان بولماس بسیار
 لطیف هواسی بار کابل هواسی دیک هوالیق بیر عالم دا معلوم ایلاس کیم
 بولغای یازلار کیچه لاری پوستین سبز یانیب بولماس قیش لار اگرچه قاری
 اکثر اولوغ توشار ولی مفرط ساووغی بوقتور سیرقند وتبریز هم خوش
 هوالیق مشهور دور ولی مفرط ساووق لاری باردور اطرافیدا نورت خوب
 اولانک واقع بولوبتور شرق شالی طرفی سونک قورغان اولانکی دور کابل دین
 ایکی کروه بولغای بخشی اولانک دور اونی آتفه ساز وار دور جنسی کم بولور
 غربی چالاک اولنک کابل دین بیر کروه دور کینک اولانک دور یازلار چیبینی آتفه
 نشویش بیر ور غربی دیورین اولانکی دور اگرچه موندایکی اولانک بیر تبیه نینگ
 اولانکی دورینه قوش نادر اولانکی دور بو حساب بیله بیش اولانکی بولغای
 هر ایکی اولانک کابل دین بیر ار شرعی بولغای مختصر اولانک لار دور ولی اونی
 آتفه بسیار ساز وار دور چیبینی بولماس کابل اولانک لاریدا بو اولانک لارچه اولانک
 بوقتور شرقی سیه سنک اولانکی دور چرم کران دروازه سی بیله بو اولانک اراسیدا
 واسطه قتلغ قدم نینگ کورخانه سی دور یازلار چیبینی کوب بولور اوچون
 بو اولانک نی کم قوردرلار بو اولانک کا پیوست کمری اولانکی هم بار بو اعتبار
 بیله کابل کردیده اتی اولانک بولغای ولی نورت اولانک مشهور دور کابل
 ولایتی بیرک ولایت نور یات یاغی بو ولایت قه کبرماک مشکل دور بلخ وقندوز
 و بدخشان بیله کابل اراسیدا هندوکش ناغی توشوبتور بو تاغ دین ییتی پول
 اشار اوج بول پنجشیردا دور بوقاری راق جواک کونلی دور اندین قوی راق طول

اندین قوی راق بازارك بو اوج کوتل دین بخشی راق طول دور ولی بیر نیمه اوزون راق تور غالباً بو جهت تین طول دیرلار توغری راغی بازارك تور طولی و بازارك سراب قه توشار بازارك کوتلی فی سراب ایلی بارندی انلیق کیشی اینغان اوچون بارندی کوتلی دیرلار ینه بیر پروان بولی دور اولوغ کوتل بیله پروان اراسیدا یینی کوتل بار اوچون هفت بجه دیرلار اندراب طرفیدین ایکی یول کیلیب تور اولوغ کوتل دا قاتیلیب هفت بجه بیله پروانغه کیلور بسیار پر مشقت یول دور اوج یول غور بندته دور پروان بولی غه یاوق راق یول بانک یول دور کوتلی ولیان وختجان غه اینار ینه بیر بولی قیچاق کوتلی دور اندراب سوی بیله قزیل سونینك قاتیلیشی غه اینار بو یول داغی بخشی دور ینه بیر یول شیرتو کوتالی دور ینه بیر یول پنج شیر کوتلی دور یازلار سو آلتای ینه شیرتو کوتلی دین اشیب بامیان و سیقان بیله یورورلار قیش لار آب دره بیله یوروشورلار قیش لار تور ت بیش ای جمیع یول لار باغلانور بیر شیرتو یول دین اوزکا بیر کوتل دین اشیب بولماس آب دره بیله یورورلار یازلار سولار کیرکاندا هم بو یول لار نینك قیش حکمی بار ای اوچون کیم اب دره یول لارینی سو الغاج اوتوب بولماس نکاب بیله یوروما ی تاغ بیله یورور خیال قیلسه لار عبور متعذر دور کوزلار اوج تور ت ای کیم قار کم دور سولار کچیك بولغاندا بو یول لار نینك محلی دور تاغ لار دین قطاع الطريق کافر کم ایماس تور خراسان طرفیدین کیلور یول قندهار بیله کیلور بو یول توب توز یول نور بو یول دا کوتل بو قور هندوستان طرفیدین تور ت یول چیقار بیر یول لمغانات بیله بو یول دا خیبر تاغی دا ازراق چه کوتل بار ینه بیر یول بنکش بیله ینه بیر یول نغر بیله ینه بیر یول فرمل بیله بو یول لاردا هم آزاراق چه کوتل لار بار سند سوی نینك اوج کذری دین اوتوب بو یول لار بیله کیلورلار نیلاب کذری دین اوتکنلار لمغانات بیله کیلورلار قیش لار کابل سوی بیله سند سوی نینك قاتیلیشی

قائیلیشې دین یو قاراق سند سوي نی وسواد سوي نی وکابل سوي نی کذر بیله
اوتارلار مین اکثر هندوستان چریکلاری کا کیم کیلیدیم کذرلار بیله اوتوم
بونوبت کیم کیلیب سلطان ابراهیم نی باسیب هندوستان نی فتح کیلیدیم
نیلاب کذری دین کیمه بیله اوتوم اوشوندین اوزکا سند سوي دین هیچ یردین
کیمه سیز اوتسه بولاس دینکوت کذری اوتکلن لار بنکش کذر بیله کیلورلار
چوپاره کذری بیله اوتکلن لار اگر فرمل بیله کیلسه لار غزنی کیلورلار واکر
دشت بیله بارسه لار قندهار بارورلار مختلف اقوام کابل ولایتی دا باردور جلکاسیدا
ونورلاریدا انراک وایماق واعراب دور شوریدا و بعضی کینت لاریدا سارت لاردور
ینه بعضی کینت لاریدا ولایتی پشای وپراچی وناجیک وبرکی وافغان دور غری
تاغلاریدا هزاره و نکدری دور بولارینک اراسیدا بعضی مغول لفظی بیله حکایت
کیلورلار شرقی شمال طرفیداغی تاغلاریدا کافرستان دور مثل کتور وبرک
وجنوبی افغانستان دور اون بیر اون ایکی لفظ بیله کابل ولایتی دا تلفظ کیلورلار
عربی فارسی ترکی مغولی هندی افغانی پشای پراچی کبری برکی لغانی
مورچه مختلف اقوام ومغایر الفاظ معلوم ایماس کیم هیچ ولایت نه بولغای ولایتی
اون تور تومن دور سر قند و بخارا دا ینه بو نواحی دا ولایت لاری کیم بیر
لولوغ ولایت تختی دا بولغای تومن دیرلار واندجان وکاشغر واول اراد ارجین
وهندوستاندا پرکنه دیرلار اگرچه بجاور وسواد وپشاور وهشنغر بورون
کابل توابعی دین ایکنندور بو تاریخ نه افغان قومی جهتی دین بعضی بوزولوب
بعضی سی افغان غه کیریب تور ولایت لیغی قالمابدور مشرقی لغانات تور
بو ولایت بیش تومن وایکی بولوک تور لغان تومن لاریدین اولوق راغی
ننکنهار دور بعضی تاریخ لار نکرهار بیتیب تورلار داروغه نشین بری آدینه پور
دور کابل دین شرق ساری اون اوج بغاج پول دور ننکنهار بیله کابل اراسی
اسرو قاتیق بیلان پول دور اوج تور تیردا پیچیک راك کوتلاری ایکی اوج

بردا تنکی لاری بار کرخجی و جمیع قطاع الطریق افغان لاردور بو بولنی اورارلار
ایردی بو اراده معموره بوق ایدی قوروق ساینینک ایاغی قراتونی تین معیون
قیلدوردوم بو جهت تین بول امین بولدی کرم سیر بیلہ سرد سیر اراسیدا
فاصلہ بادام چشمہ کوتلی دور بو کوتل دین کابل طرفیدا قاریاغار قوروق سای
ولفانات طرفیدا قار باغماس بو کوتل دین اینکچ اورکا عالمی ملا خطہ قیلولولار
یغاج اوزکچہ اوت اوزکچہ جانورلار اوزکچہ ایلینی نینک راه ورسی اوزکچہ
ننکنہار توقوز و دتور شالی سی و بغدادی بخشی بولور و نارنجی و ترنجی و اناری بسیار
بولور بخشی بولور ادینہ پور قورغانی نینک الید اجنوبی طرفیدا بیر بلندی طرفیدا
تاریخ توقوز بوز اون تور تہ بیر چہار باغ سالیم باغ و فاغہ موسوم رودقہ مشرف
رود قورغان بیلہ باغ نینک اراسیدا دور نارنج و ترنجی و اناری بسیار بولور بہار
خانقہ باسیب لاهورو دیبالپورنی فتح قیلغان ییلی کیلہ کیلتوروب ایکتوروب
ایدی سبز بولوب ایدی اندین بوز و نفی ییل شکر داغی ایکیب ایدی لاری بخشی
نیشکرلار بولوب ایدی بدخشان و بخاراغہ اول نیشکرلاردین پیار یلیب ایردی
یری مرتع اقلار سوی متصل ہواسی قیش لار معتدل باغ نینک اورتاسیدا بیر
کیچیک راگ پشنہ واقع بولوبتور بیر تیکرمان سوی بو باغ نینک اورتاسیدین
و بو باغ نینک ایچیدا ایکی پشنہ نینک اوستیدین ہمیشہ جاری دور باغ اورتاسیداغی
چار چمن بو پشنہ نینک اوستیدا واقع بولوبتور باغ نینک غرب جنوبی طرفیدا
دہ درہ حوضی دور اطراف تمام نارنج درخت لاری دور انار درخت لاری ہم دور
بو حوضی کردا کردی تمام سہ برکہ زاردور بو باغ نینک عین یری اوشبودور
نارنج لار سارغابغان محلدا بسیار بخشی کورونور خیلی بخشی باغ دور کوه
سفید نینک بہار نینک جنوبی دا واقع بولوبتور ہنکش بیلہ ننکنہارغہ واسطہ اوشبو
تاغ دور آنلیق قہ بول بوقتور توقوز رود اوشبو تاغ دین چقار بوناغ دین ہرگز
قار اوکسوماس بو جهت دین غالباً کوه سفید دیر لار قوئی دا ہرگز قار نوشناس فاصلہ

نوشتی

نوشې ليك يول دور بوتاغ دامنه سي بخشى هواليف برلار بار سولارى ساق
 يخ كه اندا هېچ امتياج بولس آدينه پور قورغان نينك جنوبى طرفيدىن سرخ
 رود نور قورغان بلندى دا واقع بولوبتور رود طرفى قيرق ايليك قارى يكانداز
 تاغ دور شمالى دا يير پارچه داغ نوشوبتور خيلى ييرك قورغان دور بوتاغ
 نكنهار ييله لغانات نينك اراسىدا دور هر تچان كابل دا قار ياغسه بوتاغ نينك
 قلمبغه قارتوشار لغان ابلى كابل دا قار ياغسانىنى موندىن ييلورلار بولغان
 وكابل دىن كيلور بول اكر قوروق ساي ييله كيلسه لار يير بول دېرى کوتلى
 ميلان اشيب باريب بولان دىن باران سويى دىن اوتوب لغانات بارورينه يير
 بول قوروق ساي قوبى قورابق دىن اوتوب الوق نور دىن باران سويى نى
 كېچىب بادىچ کوتلى دىن اوتوب لغان بارور اكر نجراد ييله كيلسه لار بدروادىن
 اوتوب قرانابكرىق دىن اوتوب بادىچ کوتلى كا بارورلار اكر لغان نينك نيش
 نوملى دىن يير توماني نكنهار دور دلى لغانات نى اول اوج تومان كا اطلاق
 قبلورلار اول اوج توماني دىن ييرى عيشنك توماني دور شمالى دا هندوكش
 تاغى غه پيوست قارليف اولوغ بزرگ ناغلار دور بوتاغ تمام كافرستان دور
 عيشنك غه يلووغراق كافرستان ميل دور عيشنك بولى ميل دىن چيقار حضرت
 نوح پيغمبر عليه السلام نينك اتاسى مهترلامى قبرى عيشنك تومانيدا دور
 وبعضى تاريخ دا مهترلامى ملك ولكن ديب تورلار اول ابلنى خيلى ملاحظه
 قىليب توركيم بعضى محل كاف اورونبغه عين تلفظ قبلورلار بوجمت دىن غالبا
 بولايبتى لغاتغه نسبت قىليب لغان ديب تورلار ينه تومان اليكك دور اليكك
 ينه ياقوراي كافرستان كوار دور اليكك رودى كوار دىن چيقار بو ايكي رود
 عيشنك ييله اليكك دىن اوتوب يير ييركا قاتىليب ينه يير توماني دىن كيم
 مند اور دور قوبى راق باران سويى غه قاتيلور اول ايكي بولوك دىن يير دره نور دور
 فېر مكرر بىرى واقع بولوب نور دره نينك پيشگاهى دا قورغانى يير نومشوق نينك

اوستېدا نوشو بتور کیم ایکی طرفیدین رود نور سای پابه سی بسیار دور بول سبز
 یوروب بولاس نارنج و نرنج و کرم سیری میوه لاری باردور ازراق چه
 خرما بغاج هم باردور قورغان نینک ایکی طرفی داغی رود باقلاری غام درخت
 تور کوپراکی املوک بغاچی دور بومیوه فی بعضی ترک لار قرا هیش دیرلار
 دره* نوردی بسیار بولور لوزکا یردا بومیوه فی کورولادی اوزومی هم بولور
 اوزومی تمام درخت اوستېدا بولور لغانات نه دره* نور چاغیری مشهور دور
 ایکی نوع چاغیر بولور اره ناشی و سوهان ناشی دیرلار اره ناشی زرد چه دور
 سوهان ناشی خوش رنگ قیب قزیل بولور ولی اره ناشی کیفیت لیقراق تور
 اگر چه اېکلاسی نینک کیفیتی شهرتی چه یوق تور یوققاری سر دره لاریدا میمون
 بولور موندین قویی هندوستان پیری هم میمون بولور یوققاری بولاس بوابل
 بورون تونکوز ساغلار ایدیلار بیز نینک زماندا بر طرف قیلدیلار ینه بیر
 تومان کنر و نورکل دور بو تومان لغانات تبین باشقه راق واقع بولوب تور
 کافرستان نینک ایچیدا ولایت سرحدی دور اگر چه اولوغ لوغی لغان نومان لاریچه
 باردور ولی بو جهت تبین مالی کم دور ایدی آزارق بیرورلار جغان سرای سوپی
 شرق شالی طرفیدین کافرستان نینک ایچی بیله کیلیب بو ولایت نینک اراسی
 بیله اوتوب کامه بویدا باران سویغه قوشولوب شرق قه باقه اقرار نورکل
 بوسونینک غرب طرفیدور کنر شرق طرفی سید علی همدانی رحمه الله علیه
 سیاحت قیلپ کیلیب کنردین بیر شرعی یوققار راق نقل قیلپ تورلار
 مریدلاری موندین ختلانغه یتیب تورلار نقل قیلغان یرلاری حالامزاری بولوب
 تور تاریخ سنه ۱۰۸۴ کیم جغان سرای فی الدیم طواف قیلپ ایدیم نارنج و نرنج
 و کرنجی بسیار بولور تند چاغیرلار هم کافرستان دین کیلتورورلار بو ایل عجب
 نیمه روایت قیلدیلار حال کورونادور ولی بو خبر توانرغه یتیشنی بو
 تومان نینک قومیه کیم ملته کندی دیرلار کیم اندین قویی دره نورواترغه

تعلق

تعلق دادور اوشبو ملته کندی دین یوقاری نام کوهستان دا کیم کتر ونورک
 و بجور وسواد اول نوامی بولغای بو شایع دور کیم بیر خاتون اولسه انی بیر
 کتفه سالیب تورث طرفیدین تورث کیشی کوتارورلار اکر یمان ایش
 قیلغان بولسه بو کوتراکانلارنی بیخواست متحرک قیلور بو مرنه کیم تکل
 قیلپ اوزلارنی ساخلاسه لار اولوک کتتین توشار اکر یمان ایش قیلغان
 بولسه حرکت قیلماس مونی بالغوز بو ایلدین ایشیتیلما دی بجور وسواد و جمیع
 بو کوهستان ایلی متقی الکلمه بو حرفنی روایت قیلدیلار حیدر علی بجوری
 کیم بجورنینک سلطانی ایدی اول ولایتنی خیلی یخشی ضبط قیلپ ایدی
 اناسی اولکندا ییغلماس عزا توغاس قرا چرماس دیر کیم انامنینک کتفه
 سالیبک اکر متحرک بولماسه کویدور کوم دور کتفه سالور معهود حرکت اول
 اولوک دین صادر بولور مونی ایشیتکچ قرا چرماب عزا توتار ینه بولوک
 جغان سرای دور بیر کینت تور محقر بری دور کافرستاننینک اغزیدادور
 ایلی کافرلار بیلللمیخته اوچون اکرچه مسلمان ولی کفار شومی نی بجای
 کیتورورلار اولوغ رود کیم جغان سرای سویغه مشهور دور جغان سراینینک
 شرق شالی دین و بجورنینک ارقه سیدین کیلور غرب طرفیدا پیچ اتلیق
 کافرستان دین ینه بیر کیچیک راڭ رود کیلیب بو سوغه قانیلور جغان سراینینک
 زردچه تند چاغیرلاری بولور دره* نور چاغیر یغه هیچ نسبتی یوقتور اوزی نینک
 اوزومی و باغی بولماس سو یوقاری غی کافرستان دین ویغ کافرستان دین
 کیتورورلار مین جغان سراینی العاندا هیچ کیم بیرنی بو ایلاکا کومک کیلیب
 ایدی چاغیر اندا انداق شایع دور کیم هر کافر نینک بوینیدا بیر خیک چاغیر
 ایدی سواورونیه چاغیر اچیپ یورور ایدی کامه اکرچه باشقه پر ایماس
 ننگنهار توابعیدین دور ولی مونی هم بولوک دیرلار ینه نیجراو تومانی دور
 کابل نینک شرق شالی دا کوهستان واقع بولوب نور یوقاری سیدا ناغلار

تام کافرستان دور طوری کوشه دور اوزوم ومیوه سی بسیار چاغیری هم غلبه ولی
 جوشیده قیلورلار قیش لار تاوقی بی بسیار پروار قیلورلار ایلی شراب خوار
 وبی غاز وهم کافرش ایل دور تاغ لاریدا ناجو وجلفوزه بلوت وچچک یفاچ لاری
 بسیار بولور وناژو وجلفوزه وبلوت درختی موندین قوی بولور نیجراودین
 یوقاری اصلا بوللس هندوستان درخت لاریدین دور بو کوهسان ایلی نینگ
 چراغ لاری تام جلفوزه یفاچ دین دور شمع دیک یانار خیلی غرابتی باردور نیجراو
 تاغ لاریدا روبه پران بولور روبه پران بیر جانوری دور موشک دین اولوغ راق
 ایکی قوی بیله ایکی بوتی نینگ لراسیدا پردم دور شب پره نینگ قنای دیک
 دایم کیلتورورلار ایدی دیرلار کیم یفاچ تین نشیب کا باقه بیرکز انیمی اوچارمین
 خود اونینی کورمادیم یفاچ قه قویدوک چست نارماشیب چیتی اندین قولادیلار
 قناینی پاییب اوچقاندیک اینیب بی ازار نوشتی بو تاغ لاردا نوحه قوشی هم بولور
 بو قوشی بوقلمون دیرلار باشیدین قویروغی غمچه بیش آلتی مختلف رنگی
 بلر کبوتر نینگ بوینی دیک براف نور اولوقلوسی کبک دری چه بولغای غالباً
 هندوستان کبک دری شی دور اول ییلی عجب نیمه روایت قیلدیلار قیش بولغاچ
 تاغ دامنه لاریغه توشار اگر چه لوچور سلا کیم اوزوم بلخ دین لوچور سه ینه
 اصلا لوچا الماس توتارلار ینه بیر سچنان نیجراودا بولور موش مشکین دیرلار
 مشک ایدی اندین کیلور اییش انی مین کورمادیم ینه پنجهیر نومانی دور بول
 لوستیدا واقع بولوب نور کافرستان ایلکا بسیار باوقنور قطاع الطریق کفار نینگ
 مروری پنجهیر دین کفارغه باوق اوچون موندین هم کیم آلورلار مین بو نوبت
 کیلیب هندوستان فی فتح قیلغاندا کافرلار کیلیب پنجهیر دین قالین کبشی
 اولتوروب خراب لیق قیلیب تورلار ینه میر غور بند تومانی دور اول ولایت لاردا
 کونلارنی بند دیرلار غوری ساری بو کونل بیله بارورلار غالباً اول جهت دین
 غور بند دیب تورلار سردرملارنی هزاره لار شغل قیلیب تور بیر نیچه کینت دور

کیم کم حاصل راق بر دور دیرلار کیم غور بند تاغ لاریدا کوموش کانی
ولاجوردکانی بولور کوه باشی دا داغی کینت لاری منه کجه و پروان دور بنه کوه
دامنه دا اون ایکی اون اوج کینت تور میوه لیک کینت لار دور چاغیر لاری بار
کیفیت لیق دور بو ارادا خواجه خواند سعید نینک چاغیر لاری دین تندر ااق تور
بو کینت لار غام تاغ دامنه اینا کی واقع بولوب تور اگر چه مال لاری فی ادا قبلور
ولی خرج دار هیچ اباستورلار بو کینت لار دین قوی دامنه دا تاغ ییله باران
سوی نینک ارا لیقی دا ایکی پارچه هموار دشت واقع بولوب تور بیرینی کره
تازیلن دیرلار بنه ییری دشت شیخ یازلار جبکین تاله اونی بسیار بخشی بولور
انراک و اباک پارچه موند اکیلورلار بو دامنه دا رنکه هر نوع لاله بولور بیر مرتبه
سینات نیم اوتوز ایکی اوتوز اوج نوع غیر مکرر لاله لار چیتی بیر نوع لاله
بولور کیم اندک اندک قزیل کل نینک ایدی کیلور لاله کل بوی دیرلار ایدوک
دشت شیخ نه بیر پارچه یردا بولور اوزکا یردا بوللس بنه اوشبو دامنه دا پروان دین
قوی راق صد برک لاله بولور اول هم بوللس بیر پارچه غور بند تنکی سی نینک
چیتیش دا بولور بو ایکی دشت نینک اراسیدا بیر کیچیک راک تاغ نوشوب تور
بیر پارچه قوم نوشوب تور تاغ باشیدن نویکله خواجه ریک روان دیرلار
بازلار دیرلار کیم نقاره و دهول اونی بو قوم دین کیلور بنه کابل توابعی کینت لار دور
کابل نینک غرب شمالیه اولوغ قارلیق تاغ نوشوب تور قاری قارغه بیتار کم ییل
بولغای کیم قارغه بیتما کای کابل دا بخدانی یخلاری نوکانسه بو تاغ دین فام
کبلتور و رلار یخ اب قبلورلار کابل دین اوج شرعی بولغای بنه بامیان تاغی دور
بو تاغ بیرک تاغ واقع بولوب تور هر مند و سن و دودوغابه و بلخاب سوی بو تاغ دین
چقار دیرلار کیم بیر کوندا هر تورث دریا سوی دین ایچسه بولور بو کینت لار
اکثر بو تاغ نینک دامنه سیدا واقع بولوب نور باغ و اوزومی قالین بولور هر
جنسی میوه سی هم بسیار دور بو کینت لار اراسیدا استالین و استر غچه کینت

بوقتور اولوغ بىك ميرزا بو كىنت لارى خراسان وسىرقند دىر اىگندور لمغان
 هم بو كىنت لارنىڭ وتيره سىدور اگر چه اوزومى وميوه سى اول كىنت لارچه
 بولماس ولى هواسى نىڭ هېچ نىسبتى بوقتور قارلىق تاغ پىغان تاغى دور
 استالىق چه كىنت معلوم ايباس كىم خىلى يرلاردا بولغاى اولوغ رود كىنت نىڭ
 اچىدىن افارودنىڭ هر ايكى طرفىدا باغات تور سىزلىق قىنه باغچه لارى
 باردور سوي ساق تورىغاب قه احتياج بولماس اكثر صاف تور بو كىنت قراباغ
 كلان اتلىق اولوغ بىك ميرزانىڭ مقصوب باغى ايدى مېن ايكالارىكا بها
 بىرىب الدىم باغدىن تاشقارى اولوغ چىنارلار بار چىنارلارنىڭ توي سىزلىق
 سابهلىق منزلى دور باغ نىڭ اورتاسىدا بىر تېكىرمان سوي هېشه جارى دور
 بو ارقى يقاسىدا باغ اورتاسىداغى چىنارلار ودرخت لار بورون ارقى هم
 ايكىرى بوكرى وبى سباق ايدى مېن بو بورودوم كىم بو ارقى نى رجه وسباق
 يىله قىلدىلار بىسار بخشى ير بولدى بو كىنت لاردىن قوي راق دشت تىن
 بىر كروه بارىم كروه يوقارى راق دامنه دا باغ نىڭ توبىدا چشه واقى بولوبتور
 خواجه سياران دىرلار بو چشه دا وبو چشه اطرافىدا اوج نوع درخت لاردور
 چشه نىڭ اورتاسىدا قالىن چىنار درخت لارى دور لطيف سابه سى باردور
 چشه نىڭ ايكى طرفىدا باغ توبىدا پشته لاردا قالىن بلوت درختى دور اوشبو
 ايكى پارچه بلوتستان دىن اوزكا كابل نىڭ غربى تاغىدا بلوت درختى اصلا
 بولماس چشه نىڭ ايدا كىم دشت طرفى بولغاى قالىن ارغوان زار واقع
 بولوبتور بولابىت ته اوشبو ارغوان زاردىن اوزكا ارغوان زار اصلا بولماس دىرلار
 كىم بو اوج جنس درخت اوج عزيز نىڭ كرامتى دور سياران غه وجه تسيه
 موفى دىرلار كىم بو چشه نىڭ اطرافى مېن سىڭ كارلىق قىلدورودوم چشه نى
 كچ وسار وجه يىله ده درده قىلدورودوم بو چشه نىڭ چارهدى سباقلىق
 كوتاللىق بخشى بولدى تمام ارغوان زار غه مشرف ارغوان گلى آچىلغان مەلدا

مۇنچە

موڼچه یر معلوم ایاس کیم عالدا بولغای ساریق ارغوان بیله قزیل ارغوان دامنه ادرهم آچیلور بو چشمه نینک غرب جنوبی طرفیدا بیردره دین همیشه یاریم سوی تیکیرمان جاری دور بو سونینک مین اریق قازدوردوم دشت سیاران نینک غرب جنوبی طرفیدا داغی پشته نینک اوستیدا کیلتوردوم پشته نینک اوستیدا لولوغ کرد صفه سالدوردوم صفه نینک کریدیدا تمام نال درختلاری ایکیلدی خیللی بخشی منزلی بولدی بو صفه دین یوققار راق پشته نینک یانیدا اوزوم باغی سالدوردوم بو اریق نینک تاریخی جوی خوش تایلیدی ینه لهوکر تومانی دور اولوغ کینتی جرخ دور حضرت ملا یعقوب بو جرخ دین دور ملازاده ملا عثمان هم جرخ دور سجاوند هم لهوکر کینت لاری دین دور خواجه احمد و خواجه یونس بو سجاوندین دورلار جرخ نینک باغاتی قالین دور لهوکر نینک اوزکا کینت لاریدا باغ بوللس اوغان شال ایل دور کابلدا بولفظ شایه دور غالبا افغان شعار دور کیم اوغان شال دیرلار ینه بیر غزنی ولایتی دور بعضی تومان هم دیرلار سبکتکین بیرله سلطان محمود نینک لولادی نینک پای تختی غزنی ایکاندور بعضی غزنین هم بیتیب تورلار سلطان شهاب الدین غوری نینک هم پای تختی بو ایکاندور بو سلطان شهاب الدین فی طبقات ناصریدا و بعضی هند تاریخیدا معزال دین بیتیب تورلار اوچونچی اقلیدین دور زابل هم دیرلار زابلستان بو ولایت تین عبارت تور بعضی قندهارنی زابلستان داخلی توتوب تورلار کابل دین غربقه باقه اون تور ت بغاج یول دور تانک باشیدا غزنی دین تیراب ایکی غمازاراسی و نماز دیگر کابل غه بار یلیب تور ادینه پور کیم اون اوچ بغاج یول دور یولی نینک بئانیلی دین هرکز بیر کوندا کیلیکلن ایاس مختصر ولایت دور رودی تور تیش تیکیرمان سوی بولغای غزنی نینک شهری ینه تور تیش کینتی اوشبو سو بیله معهور دور ینه اوچ تور ت کینتی کاربز بیله معهور دور کابل اوزومی تخین غزنی اوزومی بخشی راق بولور قاوونی هم کابل قاوونیدین

آرتوق راقدور المەسى ھەم يىغشى بولور ھندوستان غە ايلنارلار ايکيني بسيار
 پرمشقت نور هر مقدار بر کيم ايکارلار بوزيکام بانيکي توفراق هر ييل
 کيورورلار ولي کابل ايکيني دين مونينک ايکيني نينک حاصلي ارتوغراقدور
 روبن ايکارلار تمام ھندوستان غە بارور بو ايل نينک يىغشى محصولي روبن دور
 صحرا نشيني هزاره وافغان دور کابل غە باقە غزني ھيشه ارزانليق دور ايلي
 حنفي مذهب ليق پاکيزه اعتقادليق مسلمان ايل دور سەماھە دار ايلي خيلي
 باردور اهل وعياللاري بسيار محفوظ ومستور دور ملا عبدالرحمن غزني نينک
 اکابر دين ايدى دانشمند کيشي ايدى ھيشه درس ايتور ايدى بسيار متدين
 ومتقي وپرهيزکار کيشي اپردى ناصر ميرزا اولکن ييلي عالم دين نقل قيلدى
 سلطان محمود نينک قبرى غزني نينک محلاتي دادور کيم سلطان قبرى اندا اوچون
 روضه ديرلار غزني نينک يىغشى اوزومي روضه دين دور اولادى سلطان مسعود
 بيله سلطان ابراهيم نينک قبرى ھەم غزني دادور متبرک مزارات غزني دا بسيار دور
 کابل وغزني نى آلمان ييلي کيم کەمت وينودشت وافغانستان نى چاييب غلبه قتل
 قيليب دکى بيله اوتوب آب ايستاده نينک ياني بيله غزني غە کيلديم ديديلار کيم
 غزني نينک کينت لاريدا بير مزار باردور کيم صلوات ايتغاج قبر متحرک بولور
 باريب ملاحظه قيليلدى قبر نينک تيررانگلي محسوس بولدى سونکرا معلوم
 بولدى کيم مجاورلار نينک تزويري ايکاندور قبر نينک اوستيکايير جليه يسابتورلار
 هر زمان جليه غە تیکادورلار جليه تيررانگاج-قبر تيررانگن ديك محسوس بولادور
 نيچوک کيم کيمەکا کيرماکان ايل کيمەکا کيرکاج ساحل متحرک محسوس بولور
 بو يوردوم کيم مجاورلار جليه دين براق نورديلار بير نيچه صلوات ايتي لار قيردا
 حرکتی محسوس بولمادی بويوردوم جليه نى بوزوب قبر نينک اوستيدا کنبز
 قبلدیلار مجاورلارنى بو حرکت نين تهديد بيله منع قيليلدى اسرو مختر بردور
 پادشاهلار کيم ھندوستان وخراسان الار نينک تحت ضبطيدا ايکاندور باوجود

خراسان

خراسان نیچوڭ موندات مختر یرنی پای تخت قیلدیلار ایکین همیشه تعجب قیللور سلطان زمانیدا اوج تور ت بند بار ایگاندور بیر بند اوشبو غزنی سوی دا غزنی دین شمال ساری اوج یغاچ سو یوققاری سلطان بیر اولوق بندی سالیب تور بو بندنینک بلندلیغی قیرق ایلیک قاری بولغای اوزونلوغی تخمینا اوج یوز قاری بولغای سونی اندا خخیره قیلیب بقدر احتیاج ایکین کا سوآچارلار ایرکاندور علا^۲ الدین جهانسوز غوری بو ولایت قه مسلط بولغاندا بو بندی بوزوبتور و سلطاننینک اولادینینک بسیار مقابرینی کویدوربتور غزنی شهرینی بوزوبتور و کویدور و بتور ایلنی تالابتور اولتور و بتور قتل و بوزوغلوق دین دقبه نامرعی قومابدور اندین یری بو بند بوزوغ دور هندوستان فتح قیلغان ییل بو بندی یاساماغ اوچون خواجه کلان دین یارماق بسیار بلی تینکری عنایتی دین امید بار کیم بو بند ابادان بولغای ینه سیخن دور غزنینینک شرقی دا بو هم غزنی دین ایکی اوج یغاچ بولغای بو هم مدت لاردور خراب تور ابادان قیلور قابلیتی هم یوقتور ینه بیر سرده بندی دور بو بند معوردور کتاب لاردا بیتیب تورلار کیم غزنیدا بیر چشمه باردور کیم اگر نجاست وفادورات فی بو چشمه غه سالسالار اوشال زمان تلغاق و طوفان و یاغین و چابغون بولور ینه بیر تاریخ دا کور و لو بتور کیم رای هند سبکتکین فی غزنی دا محاصره قیلغاندا سبکتکین بو یورور کیم بو چشمه غه نجاست بیله قاذورات سالورلار تلغاق و طوفان و یاغین و چابغون بولور بو حبله بیله اول غنیم فی دفع قیلور مین غزنی دا هر نیچه تجسس قیلدیم بو چشمه دین هیچ کیم نشان بیرمادی بو ولایت لاردا غزنی و خوارزم ساووق لوق بیله مشهور دور نیچوڭ کیم عراقین و آخر بیجان دا سلطانیه بیله تبریز ساووق لوق بیله شهرتی بار ینه بیر زمرت تومانی دور کابل نینک جنوبی دور غزنی نینک شرق جنوبی کابل دین اون ایکی اون اوج یغاچ و غزنی دین ییتی سبکیز یغاچ بول بولغای سبکیز کینت تور داروغه نشین پری

کردیز دور کردیز قورغانینینک ایچیدا اکثر سه طبقه و چار طبقه اوبلاردور
 کردیز خالی از استحکامی ایماستور ناصر میرزا میله باغیقب میرزاغه خبلی
 تشویش بیردی زرمته ایلی اوغان شال ابلدور ایکین وزراعت قبلورلار
 درخت و باغ و باغات بوللشی بو توماننینک جنوبیدا ناغ دور برکستان ناغی
 دیرلار بو ناغ نینک دامنه سیدا مرتفع یردا چشمه نوشو بتور شیخ محمد مسلمان نینک
 قبری بو یردا دور ینه بیر فرمل تومانی دور محتر بیر یردور اله سی بمان بوللس
 ملتان و هندوستان غه ایلنارلار هندوستان دا افغان زمانیدا رعایت تابقان شیخ
 محمد مسلمان نینک اولادی شیخزاده لار فرمل دین دورلار ینه بیر بنکش تومانی دور
 کرد اکردی تمام قطاع الطریق افغانیدور مثل خوکبانی و خریلی و بوری و لندر
 بیر باقدا نوشو بتور بو جهتلاردین خاطر خواه مال بیرماس لار منکا هم اولوغ
 ایشلار اراغه نوشتی مثل قندهار و باغ و بدخشان و هندوستان قتحی بو سبب لاردین
 بنکش نینک ضبطیغه فرصت بولادی نینکری راست کبلتور وب فرصت تابغاچ
 بنکش نینک قطاع الطریق بیله ضبطیغه متعین دور کابل بلوکانیدین بیر بلوک
 اله سای بلوکی دور نجرالدین ایکی اوچ شرعی بولغای شرق ساری نجر او
 طرفیدین توبتوز کبلور کوره دیکن یرکا یینکاج اوق اله سای ساری کچیک راک
 کونل اینار بو طرف کرم سیر بیله سرد سیر اراسیدا فاصله کون کونلی دور
 اوشبو کون کونلی دا ایرته یازلار قوشلار نینک کذری دور نجر او توابعی دین جیغان
 ایلی بو کونلدا قالین قوش نونارلار کونل نینک چیتیشیدا هر یردا ناش دین
 پناه لار یاساب نورلار قوش نونار کیشی لار بو پناه لاردا اولتوروب تور نینک بیر
 اوچینی بیش التی قاری بیر اقرار بیر کبتورلار تور نینک بیر طرفی یردا
 تاشقه باستورورلار ینه بیر طرفیدا تور نینک باریمغه چه اوچ تورث قاری
 یغاچ باغلارلار یغاچ نینک بیر اوچی پناه دا اولتورغان کیشی نینک ایلیکیدور
 یاساغان پناه نینک نوشوکلاردین منتظر دور قوش لار باووق کبلکاج اوق

تورنی

نورنی کوتارورلار قوشلار اوزی اوق تورغه کیرار بو ندبیر بیله غلبه قوش
 توتارلار انداق مبالغه قبلورلار کیم گاهی انداق قالین قوش توتارلار کیم
 بوغوزلاریغه فرصت بولاس اول ولایت ته اله سای اناری مشهور دور اگرچه
 اعلی انار ایماس ولی اول ولایت ته اله سای اناری دین بخشی داق انار بولاس
 مونیك انارلار بئی تمام هندوستانغه ایلنارلار اوزومی هم بمان بولاس نجر او
 چاغیرلاری دین اله سای چاغیرلاری تندر ااق وخوش رنگ ااق نور ینه بیر
 بدر او بلوکی دور اله ساینینک یانبدادور موندامیوه بولاس کارندسی کافردور
 اشلیق الورلار نیچوک کیم خراسان وسیرقندته انراک وایباق صحرا نشین دور
 بو ولایت نینک صحرا نشینی هزاره وافغان دور هزاره لاردین کلی راغی سلطان
 مسعودی هزاره دور افغان لاردین کلی راغی مهمند افغانی دور کابل نینک جمعی فی
 ولایت و قفا و صحرا نشینی بیله سبکیز لک شاه رخ ی جمع قیلدیلار کلیل ولایتی نینک
 شرقی طرفیداغی تاغلاری ایکی تورلوک دور غرب طرفیداغی تاغلاری ایکی
 نورلوک دور اندراب و خواست و بدخشان تاغلاری تمام ارجه لیک قالین
 چشمه لیک یومشاق پشته لیک تاغلار دور اوتی و پشته سی نینک و جلکسی نینک بیردیک
 بولور و قوب بولور اکثر بوته که اوتی بولور اتفه بسیار سازوار اوت تور اندجان
 ولایتی دا بو اوتنی بوته که اوتی دیرلار وجه تسمیه سی معلوم ایماس ایردی بو
 ولایت لاردا معلوم بولدی بو اوت بوته بوته چبقار اوچون بوته که دیرلار ایمیش
 حصار و غتلان و سیرقند و فرغانه و مغولستان نینک بابلاق لاری تمام اوشبو وضع لیک
 بابلاق لار دور اگرچه فرغانه بیله مغولستان نینک بابلاق لاری نینک بو بیلاق لارغه
 هیچ نسبتی بوقنور ولی بیر بوسونلوق تاغلار و بیلاق لار دور بیه نجر او و لغانات
 و بجزر و سواد تاغلاری قالین ناژ و بلوت و زیتون و چنچک لیک تاغلار دور اوتی
 بو تاغلار نینک اوتی دیک ایماس تور قالین بولور و بلند بولور ولی بی فایده
 اوت نور آت بیله قوی غه سازوار ایماستور اگرچه اول تاغلار چه بلند ایماستور

کوزکا حقیر کورونور ولی غریب بیرک تاغلاردور هموار همواربشنه کورونور
ولی تمام پشته‌سی و تاغی بیرک تاشلیق پشته و تاغیدور هر یردین ات
بیله یوروب بولاس بوتاعلاردا هندستان قوشلاری هندستان جانورلاری
بسیاردور مثل طوطی و شارک و طاووس و نوحه و میمون و نیل‌کاو و کوتهمپای
بلکه هومندکور بولغان جانورلاردین داغی اوزکا اوزکا جنس قوشلار
و جانورلار بولور کیم هندوستان‌دا داغی انداق جانورلارنی ایشیتیلمای‌دور
غرب طرفیداغی تاغلار دره زندان و دره صوف و کرزوان و غر جستان تاغلاری
بیر یوسونلوق تاغلاردور اوتلاغی اکثر جلکالاریدا بولور اول تاغلاردیک تاغی
و پشته‌سی یکدست اوت بولاس انداق قالین یغاجی و ارجه‌سی هم بوقتور
ولی اوتی اتقه سازواردور بو تاغلارنینک اوستی نام ات چاپقودیک همواردور
ایکین لاری تمام اندا بولور بو تاغلارنینک کییکی قالین بولور تک‌آبلاری
تیرنک دره‌لر دور اکثر برلاری یک اندازدور هر یردین توشوب بولاس بو عجب
تور جمیع تاغلارنینک بیرک برلاری بلندیلاردا بولسه بو تاغلارنینک بیرک برلاری
پستی‌لاردا واقع بولوبتور غور و کر بو و هزاره تاغلاری هم بو یوسونلوق تاغلاردور
اوتلاغی جلکاسیدا بولور تاغلاریدا یغاج هم کم دور ارجه یغاجی خود بوقتور
اوتی اتقه و قویغه سازواردور کییکی قالین بولور مذکور بولغان تاغلارنینک
بیرک برلاری قوی‌لاریدا بولور بوتاعلار انداق ایماستور ینه خواجه اسمعیل
و دشت‌دکی و افغانستان تاغلاری بیر یوسونلوق تاغلاردور پست پست اوتی
ازسوبی تنقیص یغاج سبز بدنمای یاراماس تاغلاردور تاغلاری ایل‌لاریکا مناسب
توشوبتور نیچوک کیم کینک بولماغاچه بوش بولاس دیب نورلار عالم‌دا مونداق
یاراماس وضع‌لیق تاغلار کم بولغای کاهل‌نینک اگرچه قیش قاری اولوغ توشار
ولی بخشی اوتونلاری باردور و یا و قدور بیر کونده باریب کیلتورسه بولور
اونونلاری چنچک و بلوت و بادام‌چه و قرقنددور بولاردین بخشی راغی چنچک‌دور

یاروق

باروق کویار توتونی نینگ ایدی بخشی بولور چوغی هم غلبه تورار اولی هم کویار بلوط هم بخشی اوتوندور اگرچه تیره راق کویار ولی تابلیق کویار چوغی قالین تورار بلوط ییغاچیدا بیه بیر عجب خاصیتی دور سبز برکلیک شاخلاریغه اوت قویسه لار غریب شرقه بیله کویار ایاغیدین باشیغچه شرقه بیله بیر زماندا کویار بو یغاچ نینگ کویا کی خبلی بخشی نعر ج دور بادامچه بارچه دین کویر اک وشایع راق دور چوغی تورماس قر قند پست پست تیکانلار بولور اونی فوروغی انینگ کویار غام غزنی ایلی نینگ اوتونی بو دور کابل ولایتی تاغ ارالاری دا واقع بولوب تور بوزونچه پل لاری دیک تاغلار نوشو بتور ارالاری توز تور جلکلا واقع بولوب تور اکثر کینت لاری دا بادانلیق لاری بو ارالیق دا دور کیکی و آوی از راق دور کوز و باز فصل لاری دا قزیل کییک کیم ارقارغاچه بولغای قیش لاقغه یا یلا قغه اوتاردا معین توتقا ول لاری بار دور قوش لیق وایت لیق ییکت لار بار یب توتقا ولنی ساخلاب کییک الدور ورلار خرد کابل و سرخاب طرفی قولانی هم بولور آف کییک خود اصلا یوقتور غزنی نینگ آف کییکی و قولانی بولور غزنی نینگ آف کییکی چه سیمیز کییک کم یردا بولغای یازلار کابل قوشلاغی قالین دور اکثر قوشی نینگ کذری باران باقاسیدورنی اوچون کیم شرقی طرفی تاغلار دور غزنی طرفی هم تاغلار دور اوشبو یرنینک توغریسیدین کیم باران باقاسی بولغای بیر اولوق هندوکش کوتلی دور وبس اوزکا کوتل یوقتور بو جهنن غام قوشلار مونونک بیله اوتارلار اگر ییل بولسه یا هندوکش کوتلی اوسنیدا اندک پولوت بولسه قوشلار اوتا الماس غام باران توزیکا توشارلار بو عمل اول نواهی داغی ایل لار قالین قوش آلورلار باران باقاسی دا قیش نینگ آخرلاری دا اوردوک قالین کیلور بسیار سیمیز بولور اندین سونکرا تورنه و قرقره اولوق قوشلار قالین ویجد بولور باران باقاسی دا تورنه غه طناب ای تیپ طناب بیله قالین توتارلار اوقار و قرقره و قوتاننی هم طناب بیله قالین توتارلار بو نوع قوش توتاق

غير مكرر دور توغاي نينك كېيىتى بو تورلوك دور كېم بىر كز انىمى ايچكە
طناب ايشارلار بوطناب نينك بىر اوچى دا كزنى بىر كىتورلار يەنە اوچى دا
شاخدين بىلدوركا باسابتورلار بو بىلدوركانى بىر كىتورلار يەنە بىر بىلاڭچە
يغاچ دوراۋون لوزى بىر قارىش بولغاي كز طرفىدىن بوطنابنى بو يغاچ قە
توكانكوچە چىرمارلار طناب توكانكلن دىن سونك بىلدوركانى بىر كىتورلار اندىن
سونك بىلاڭچە يغاچنى طناب ايچىدىن چىقارورلار طناب چىرماغلىق كاۋاك
اوق تورار بىلدوركانى ايليك كا سالىب كىلدوركلن قوش نينك الى سارى كزنى
انارلار قوش نينك قناتىغە يابويىغە توشا چىرماشىب قوش يىغىلور تام باران ابللى
بو طريق بىلە قالىن قوش توتارلارولى بو قوش توتاقنى خىلى مشقتى بار
يامغورلوق وقرانغو كېچەلارى كىراك بو كېچەلاردا بو قوشلار سباع ودرندەلار
جەتتى دىن تانك آتقونچە نىنماسلار و متصل اوچارلار و پست اوچارلار قرانغو
كېچەلاردا قوشلار نينك يولى افار سودور قرانغودا اقلرب كور و نور قورقونچ دىن
سوموققارى سو قوبى تانك آتقونچە بارورلار و كىلورلار طنابنى بو مەلدا
انارلار مېن بىر قاتلە كېچە طناب انىم طناب اوزولدى قوشىم نايىلىمادى
تاتكلاسىغە قوشنى اوزولكلن طناب بىلە كىلتوردىلار بو طريق بىلە باران ابللى
قالىن اوقار توتارلار ساچ اوتاغەسى اوقاردىن بولور عراق غە و خراسان غە كابل دىن
بىر مئاع كېم بارور ساچ اوتاغەسى دور يەنە جىمى صباد قلدار دور ايكنى يوز
اوچ يوز لويىلوك بولغايلار تىمور بيك اولادى دىن بىرىسى بو قلدارنى ملتەن
نوامى سىدىن كوچوروب كىلكلن دور ايشلارى كوچلارى قوش توتماقدور
كوللار ياساب قالىن ملواح لازىكىب كول اورتاسىدا تور قوبوب ھىر جىنس
قوش توتارلارنى يالغوز صباد قوش توتار باران اولتوروشلوق ابللار طناب
ايتىب نوزاق قوبوب ھىر تىدىر بىلە قالىن قوش ھىر انواع قوشلار توتارلار
لوشبو موسمدا باران سويىدا بالىغ نينك كزى بولور تور بىلە يەنە خىج باغلاب
قالىن

قالین بالیق توتارلار بیه کوز محل لاریدا کیم قولان قویروغی دیکن اوت چیقیب
کالغه یینیب کل قیلیپ دانه باغلار بو قولان قویروغیدین اون اوی ایکی
پشتواره بیه کولک شیباق دین ییکرمه اونوز پشتواره سو باشیغه کیتوروب یانچیب
سوغه سالورلار سالغان زمان اوق سوغه کیریب مست بولغان بالیغی توتا
کیریشورلار قوی راق بیر مناسب یردا چچ باغلارلار چچ باغلاماق انداق دور
کیم نال خنجه لاری دین بارماق چه بارماق خنجه لاری چچ دیک توقورلار بو چیغی
سونینک توكولور یریکا کاواک قویوب اطرافیه ناش قالارلار انداق کیم سو بو
چیغ قه شارنلاب توشکای توشکل بیله قوی اوق بارغای سو قوی بارور بالیغ
چیغ نینک اوستیدا قالور مست بولغان بالیغی یوقاری دین توتا توتا کیلورلار
بو چچ دا قالین توتارلار کلهار سویدا پروان سویدا استالیف سویدا بو طریقه
بیله توتارلار بیه قیش لمغاناته غریب طور بالیغ توتارلار سو توكولور یرلاردا
اوی اورونچه اوی اورونچه یری چوقور راق قیلیپ اوچاق بابه سیدیک ناشلاری
بو چوقورلاردا قویوب اوستیکا ناش قالارلار بو یرکا سو قوییدین بیر ایشیک
قویارلار ناشی انداق قالارلار کیم اوشبو بیر ایشیک دین اورکا هیچ یردین بالیغ
کیریب چبقا الماس بو قالغان تاش نینک اوستیدین سو اقرار ماهی خانه عملی
قیلورلار قیشلار هر قاچان بالیغ کیراک بولسه بو چوقورلار نینک بیرینی اچیب
قیرق ایلیک بالیغ بیر زماندا کیتورورلار بو طریق اچارلار کیم اول
چوقورنی معین بیلکولوک یردا قیلورلار اول چوقور نینک بیر ایشیکی دین باشقه
قلم اطرافیه کرنج پلالی قویوب اوستیکا ناش قویارلار ایشیکی کا چیغ دیک نیمه
توقوب ایکی باشینی بیر یرکا قانتیب باغلارلار بیه مونیکنک اچیدا بیه بیر نیمه
چیغ دیک توقوب بیر کیتورلار انداق کیم اغزی بو چیغ بیله برابر بولغای
اوزونلوغی بورونفی چیغ نینک یاریمی چه بولغای اچکار یکی اغزینی تارقیلورلار
بو اچکار یکی چیغ نینک اچکار یکی اغزیدین کیم کیرار اولوغ چیغ نینک اچیکا

کیرار اولوق چینگ نینگ قویغی اغزینی انداق قیلیب تورلار کیم بالیغ چیتا
 الماس ایچکاری کی چینگ نینگ قویغی ایچکاری کی اغزینی انداق قیلیب تورلار
 یوققاریغی اغزیدین بالیغ کیم کیرار ایچکاری کی اغزیدین کیرار بیرار اوتار
 بو ایچکاری کی اغزی نینگ بیغاچ لاری نینگ اوچی فی بز قیلیب تورلار بو اغزیدین
 اوتوب اولوق چینگ نینگ ایچکار کیم کیرار چیتا اغزینی خود بیرکیتیب تورلار
 بالیغ چیتا الماس یانسه بو کچیک چینگ نینگ ایچکاری کی اغزینی تیش لار
 جهتی دین اوتا الماس بو چینگ فی اول قویغان ایشیک کا کیم بیرکیتورلار ماهی
 خانه نینگ اوستونی اچارلار کرد کردی خود کرنج پلالی بیله مضبوط تور هرنی
 ایلیک کا کیلسه بو چوقوردا توتارلار هر بالیغ کیم قاقسه ایشیک خود بیر اوق نور
 اوشول مذکور بولغان چینگ قه توشار اندا توتارلار بونوع بالیغ توغاق اوزکا
 یردا کورولگان ایباس کابل آغاندین بیر نیچه کون سونک مقیم قندهار ساریغه
 رخصت تیلا دی چون عهد و شرط بیله کیلیب ایدی تمام کیشی قرا ورخت
 ومناعی بیله سالم و سلامت انا اغاسی ساری رخصت بیریلدی مقیمغه رخصت
 بیرکاندین سونک کابل ولایتی فی میرزالارغه و تمام مهمان بیکلارکا اوق تقسیم
 قیلیدلغی غزنی فی توابعی ولواحق بیله جهانگیر میرزاغه بیریلدی ننکنهار
 تومانی نی ومندر اورودره* نور و کنرو نورکل و جیغانسرای فی ناصر میرزاغه بیریلدی
 اوزوم بیله قزاقلیق لاردا بولوب کیلکل بیکلارکا و بیکیت لارکا بعضی سیغه کینت
 ویتول دیک بیریلدی ولایت خود هیچ بیریلما دی یالغوز بو ایباس هر قاچان
 کیم تینکری تعالی دولتی بیردی مهمان و غریب بیکلار فی و بیکیت لار فی
 بایری لاردین و اندجانی لاردین ارتوغراق و یخشی راق کور دوم باوجود عجب
 بلایی دور کیم همیشه ایل مینی غیبت قیلورلار کیم بایری دین و اندجانی دین
 اورکانی رعایت قیلما س مثل بار کیم دشمن فی دیاس توشکا فی کیرماس دروازه
 شهر توان بست نتوان دهن مخالفان بست چون سمرقند و حصار و قندوز دین

قالین

قالین ایل واولوس کابل ولایتی کا کیلیب ایدیلار مصاحت انداق کورولدی کیم
کابل محقر یری دور سیغی دور قلمی ایماس بارچه ایل کا بارماق خود ییتکوروب
بولس بوایل واولوس نینک کوچلاریکا بیرار نیمه اشلیق بیریب چریک وچاقونغه
اتلانیلغای سوز مونکا قرار ناییب کابل وغزنی ولایت وتوابعی غه اوتوز مینک
خروار اشلیق تحمیل بولدی کابل نینک درامد وحاصلی فی ییلمای مونداق کلی
تحمیل بولغانی اوچون ولایت خیلی خراب بولدی اوشبو محل لاردا بابری خطی
اختراع قبلدیم سلطان مسعودی هزاره سیغه قالین قوی وات سالیلدی تحصیلدارلار
ییاریلدی نیچه کوندین سونک تحصیلدارلاردین خبر کیلدی کیم هزاره لار
مالنی بیرمای سرکش لیک مقامیدادورلار موندین بورونراق هم نیچه نوبت
کردیز وغزنی یوللاری اوروب ایدیلار بوجهت لار تین سلطان مسعودی
هزاره فی چابا اتلانیلدی میدان یولی بیله کیلیب نرخ کوتلی تونلاب اوتوب
فرض وقتیدا چیتو نواحی سیدا هزاره لارنی چاییلدی خاطرخواه چاییلمادی
اندین سونک سوراخ بولی بیله یانیب جهانگیر میرزانی غزنی غه رخصت
ییریلدی کابل غه توشکاندا دریا خان نینک اوغلی یارحسین بهره طرفیدین
قوللوق کیلدی نیچه کوندین سونک چریک طرحینی سالیب یرسو بیلور
کیشی لارنی چارلاب اطراف وجوانب فی تحقیق قیلیندی بعضی دشت فی دیدیلار
بعضی بنگش فی مناسب کوردیلار بعضی هندوستانغه مصاحت کوردیلار کینگش
هندوستان یوروشیکا قرار تابتی شعبان ایی دا افتاب دلو برجیدا ایدی کیم
کابل دین هندوستان عزیمتی بیله اتلانیلدی بادام چشمه وچیکدالیک یولی بیله
ارالته قونوب ادینه پور کیلدی کرم سیر ولایت لارینی و هندوستان نواحی سینی
هرکز کورولکن ایماس ایردی ننکتهارغه ییتکاج اوزکا عالمی نظرغه کیلدی
کیاهلار اوزکاچه ویغاجلار اوزکاچه ووحوش اوزکاچه و طیور اوزکاچه ایل
واولوسی نینک راه ورسی اوزکاچه حیرتی بولدی فی الواقع جای حیرت تور

ناصر میرزا کیم ابلکراراک ولایتغه کیلیب ابدی ادینهپوردا کیلیب ملازمت
 قیلدی اول یوزدین کیلکن ایاق واحشام قیشلاق مصاحتیغه غام کوچوب
 لغانات کیلیب ابدی لار الارنینک چریکلارینی وکیین قالغان چریکلارنی بیر
 ایکی کون اول نواهی دا توروب اوزومیزکا قوشوب کیلیب جوی شاهیدین
 اوتوب قوی قوش کنبدکا توشولدی ناصر میرزا نوکر سودری کا ولایتیدین
 بیرار نیمه ییتکوروب ایکی اوج کون کیمین را ک دین کیلای دیب قوش کنبدین
 رخصت نیلاب قالدی قوش کنبدین کوچوب کرم چشمهغه توشکنداکا کبانینک
 اولوقلار بدین یخی کیم کاروانی بیله ایکاندور کیلتوردیلار بول بیر مصاحتی
 جهتی دین یخی فی همراه قیلیدی بیر ایکی کوچ بیله خیبردین اوتوب جام رودغه
 توشولدی کوره کتری نینک تعریفین ایشتیب ابدی جوکی لارنینک وهندولارنینک
 بیر معبدی بو ایش بیراق یرلاردین کیلیب کوره کتریدا ساچ وسقال قیرقار
 ایرمیشلار جامغه نوشکاچ بگرامنی سیر قیلا اتلاندیم اولوغ بیر یغاچینی کوروب
 بگرامنینک نواهی سینی سیر قیلدیم باشچی ملک بو سعید کبری ابدی هر
 نیچه کوره کتری فی سوردوک ایتادی یانپ اوردوغه یاوروق ییتکنداکا
 محمد امین غه ایتورکیم کوره کتری بگرامنینک فاشیدا ابدی نارغار ومخاطره
 یر اوچون ایتادیم خواجه فی الحال غبائت قیلیب انینک دیگانین ایتی کون
 کیچ بولوب ابدی وبول هم یراق ابدی بارا المادوک بو یورت ته سند سوپی
 کچارق وقایساری متوجه بولورنی مشورت قیلیدی باقی جفانیانی عرضغه
 ییتکوردی کیم سوکیچهای اوشبو یردین ارا قونوب کهت اتلیق یرکا بارسه بولور
 ایش کیم قالین جمعیت لیک ومال لیک ایل لار ایش بیر نیچه کابلینی کیلتوردی
 کیم اوزی نینک سوزیکا موافق سوزلار عرضغه ییتکوردیلار بو یرلارنی هرکز
 ایشینکلن ایاس ایردی اولوق اختیار کیشی کهت ساری فی مصاحت کوروب
 اوزی نینک مدعاسی نینک اثباتیغه نیچه نانوق اونگاردی ایسه سو اوغماکنی

وهندو

وهندوستان عزیمتی فی فسخ قلیلب جام دین کوچوب باره سوی فی اوتوب محمد پنج
 وابانی غه باو و قرات کیلیب توشولدی اول مالد اکا کیانی افغانی پشاور دایدی چریک
 وهی دین بو تاغ دامنه لاریغه تارنیم ایدی لار کا کیانی نینگ اولوق لاری دین
 خسرو کا کیانی بو یورت ته کیلیب ملازمت قیلدی انیم پنج بیله یول بیر
 مصاحتی جهتیدین همراه قیلیدلای بو یورت تین یاربیم کچه کوچوب کون چیتا محمد
 پنج اوتوب چاشگاهدا کھتی چاییلدی قالین اوی وکامیش توشتی افغان لاردین
 داغی قالین اسیر توشتی اسیرنی تمام ایریب ازاد قیلیدلای اوی لاریدا اشلیق
 خود بی نهایت ایدی چاقونچی سند دریاسی یقاسیغه چه چاییب اراقونوب
 کیلیب بیزکا قوشولدی لار باقی جفانیانی عرض غه تیکورکان دیک نیمه چریک
 ابلی کا توشمادی باقی بیک بو سعی دین شرمند راق بولدی کھت ته ایکی قونوب
 چاقونچی فی بیغیب قایساری یورور مصاحتینی کینکاشیلدی سوز مونکا قرار
 تابتی کیم بنکش وبنو نواحی سی داغی افغان لارنی چاییب نغریولی بیله یافرمل
 یولی بیله پانیلغای یار حسین در یا خان نینگ اوغلی کیم کابلدا کیلیب
 ملازمت قیلیب ایردی استدعا قیلدی کیم دلہ زاک و یوسف زی وکا کیانی غه
 فرمان لار بولسه کیم مینینگ سوزوم دین چیتماسالار سند سوی نینگ اول
 یوزیدا پادشاه قیلچین چابسام مدعاسی دیک فرمان لار بیریب کھت دین
 رخصت بیریلدی کھت تین کوچوب یوققاری بنکش ساری هنکو یولی بیله متوجه
 بولدوک کھت بیله هنکونینگ اراسیدا بیر دره توشوبتور ایکی طرفی تاغ بول
 بودره بیله بارور کوچوب بودره غه کیرکاندا کھت نینگ واول نواحی نینگ
 افغان لاری تمام بیغیلیب دره نینگ ایکی طرفیداغی تاغ اوستیکا چیتیپ سوران
 سالیب غوغا قیلا باشلا دیلار ملک بوسعید کمری کیم جمیع افغانستانی بخش
 یلور ایدی بو یوروشدا باشچی اول ایدی عرض غه تیکوردی کیم ابلکراراک
 بولنینک راست طرفیدا پارچه تاغ توشوبتور اگر بو افغان لار بو تاغ دین اول

تاغ‌قه اوتسه‌لار باشقه دور چیرماب السه بولورتینکری راست کیلتوروب
 بو افغان‌لار ایریشیب کیلیب اوشول پارچه تاغ‌قه چیققی لار بیرپاره بیکیتم لارنی
 ییباریلدی کیم فی الحال ایکی تاغ‌نینک اراسیداغی کردنه فی الغای لار اورکا چریک
 ایلی کا فرمان بولدی کیم اول یوزدین بو یوزدین توش‌لوق توشی دین یوروب
 بو افغان‌لارنی جزاسیغه ییتکورگی لار توش‌لوق توشیدین یوروکان بیله اورو شا
 هم آلامدیلار بیر زمان دا یوز یوز ایلیک افغاننی چابقولاب الیب بعضی سینی
 تیریک اکثرینیک باشینی کیلتوردیلار افغانلار اورو شافدین عاجز بولسه
 غنیم لاری نینک الیدا اوت تیشلاب کیلور ایش یعنی مین سینینک اویونک
 دورمین دیکان ایش بورسم فی اندا کوردوک عاجز بولغان افغان‌لار اوت تیشلاب
 کیلدی لار تیریک کیلتورکانلارنی هم بویونلارنی فی اوردوروب توشکن یورت ته
 کله مناره قوپاریلدی نانکلاسی اندین کوچوب هنکوغه توشولدی بونواحی داغی
 افغان‌لار بیر پارچه تاغنی سنکر قیلدیلار سنکر لفظی فی کابل‌غه کیلکاندا
 ایشیتیلدی بواپل تاغی بیرکیتمکن فی سنکر دیرلار ایرمیش چریک ایلی ییتکن
 بیله اوق افغان‌لارینیک سنکرینی اوشاتیپ یوز ایکی یوز مترد افغان‌لارنی
 باشلارنی فی کیسیب کیلتوردی لار موندا هم کله مناره قوپاریلدی هنکودین
 کوچوب ارا قونوب یوققاری بنکش نینک ایاغی تیل دیکن یرکا توشولدی موندا
 هم چریک ایلی بوکورد ونواحی داغی افغان‌لارنی چاپا باریب ایدی لار بیر
 سنکر دین بعضی چابقونچی یینکیلر اک یانیب تور موندین کوچوب یول‌سیر
 یوروب ارادا بیر قونوب نانکلاسی بیرتیپ دیک اینیش دین اینیب اوزون
 اوزاق تنکی دین اوتوب بنوغه توشولدی چریک ایلی وتیوه وآت بو اینیش دا
 وتکیدا اسروکوب ایکاندی لار توشکن اولچه اوبلار خود اکثری قالدی عامه
 یول اونک قولومیزدا بیر ایکی کروه ایکاندور بو یول اتلیق یولی ایهاس ایکاندور
 قوبچی وچوبان گاهی کله ورمه فی بو بول وتنکی بیله ایندورور اوچون بو یول فی

کوسفند

کوسفندلبار دیر ایرمیش لار یولنی افغان نیلی بیلہ لبار دیرلار باشچی ملک
 بوسعید کمری ایدی اکثر چریک ایلی بولچب نوشکانینی ملک بوسعیددین
 کوردی لار بنکش ونغر تاغلاریدین اونکاج اوق بنو نو بتوز یر واقع بولوبتور
 شمالی بنکش ونغرنینک تاغلاری دور بنکش رودی بنوغه چیقار بنو بو سو بیلہ
 معوردور جنوبی چوپاره وسند سویی دور شرقی دینکوت غربی دشت کیم
 بازار و تاک هم دیرلار افغان قبایلیدین کورانی کیوی سور عیسی خیل نیازی
 بولایت فی ایکرلار بنوغه نوشکاج اوق خبر تاییلیدی کیم نوزدا کی قبایلی
 شمالی داغی تاغلاردا سنکرلاب تورورلار چریکنی جها نکیر میرزاغه باشلاتیب
 ییباریلدی کیوی نینک سنکری ایگاندور باریب بیر زماندا الیب قتل عام
 قلیب قالین باش کیسیب کبلتوردی لار آق رخت تین چریک ایلیکه خیلی
 نوشی بنودا هم کله مناره قوپاریلدی بو سنکر الغاندین سونک کیونینک
 اولوق لاری دین شادبخان اتلیق ملازمت قه اوت تیشلاب کیلیدی اسیرلارنی
 یغیشلادوک کمتنی چابقاندا مونداق مضرر بولوب ایدی کیم بنکش وبنو
 نواحی سیداغی افغانلارنی چاییب نغر یولی بیلہ یا فرمل یولی بیلہ یانیلغای
 بنونی چابقاندین سونک یر سونی بیلور کیشلار عرض غه ییتکوردیلار کیم دشت
 باوق تور ایلی هم جمعیت لبق ایل دور بولیم یخشی دور فرمل غه چیقار سوزنی
 دشتنی چاییب اول یول بیلہ چیقار غه قویوب تانکلاسی اندین کوچوب اوشبو
 رودنبنک یقاسیدا عیسی خیل نینک کینتی کا نوشولدی عیسی خیل خبر تاییب
 چوپان تاغلاریغه اوزلارینی تارتیب تورلار عیسی خیل نینک کینتی دین کوچوب
 چوپاره تاغلاری نینک بیر سنکرینی اوشانیب قوی وکله ورخت کبلتوردی لار
 اوشبو اخشام عیسی خیل افغانلاری شېخون کبلتوردی لار اول یوروش دا بسیار
 احتیاط قیلیلور ایدی هیچ ایش قیلا المادی لار مونداق احتیاط قیلیلور ایدی
 کیم برانغار جوانغار غول ایر اول هر قاپسی بوداللیق بودالیدا نوشوب هر

قول اوز نوشيدېن ياراغلانېب يياق اوردونېنك كړېښه چادرلاردين بير اوق آتېسى
 بر اوراق چېغېب كېچه اوشندا اوق بولورلار ايردى هر كېچه بو دستور بيله غام
 چريك ايليني چيقاريلور ايردى اېچكى لاردين اوج نورنى متعين بيله هراخشام
 نوبت بيله ايورولور ايردى لار مين هم بيرار نوبت ايورولور ايرديم چيقماغان
 كېشى نېنك بورنېنى تېشىب چريك دين ايوروتور ايردوك برانغار جهانكېر
 ميرزا باقى جفانيان شريم طغايى سيد حسين اكبر وينه بعضى بيكلار ايردى
 جوانغار ميرزا خان عبدالرزاق ميرزا قاسم بيك وينه بعضى بيكلار ايردى
 غولدا اولوق بيكلاردين كېشى يوق ابدى غام اېچكى بيكلار ايدى ايراولدا
 سيد قاسم ايشيك اغا بابا اوغلى الله قلى بيرن وينه بعضى بيكلار ايدى
 چريكنى النى بولاك قېلبېلب ايردى هر بولاك كېر كېچه كوندوز چاغدا اولوق
 نوبتى ابدى اودامنه دين كوچوب غرقه باقا يوزوب دشت بيله بنونېنك
 اراسيدا بير سوسيز قولدا توشولدى چريك ابلې سايى قازېب اوزلارى وگله
 قرالارى غه سوالدىلار بو سايى دين بير قارى بير باريم قارى قازسه سو چيقار
 ايردى نى بلغوز بوسايدىن مونداف سو چيقار هندوستان نېنك جميع رودلارى نېنك
 بو خاصيتى بار بير باريم قارى قازسه البته سو چيقار عجب قادري حور هندوستاندا
 كېم دريالاردىن اوزكا افا رسو بولماس رودلارى مونداف سوغه ياووق واقع
 بولوبتور اوشبو قوروق رودتېن سحر كوچوب غاز دېكر دشت نېنك كېنت لارى كا
 چريك ائليق چريك ابلې يېتېشتى چابغوچى بير نېچه كېنت نى چاپېب گله ورخت
 وسودا آت لارى كېلتوردېلار بواخشام نانك غه چه تانكلاسى نوشكله كېين قالغان
 بوكلوك گله ونبوه ويياق بالانك كېله قالدى بوكون كېم موندا نور ولدى
 چابغوچى بارېب دشت نېنك كېنت لاريدىن قالين اوى وقوى كېلتوردىلار
 افغان لار نېنك سودك لارېنى بولوق توروب قالين آق رخت وعقاقير وقتد ونبات
 نېچاق انلار وسودا اتلارى كېلتوردېلار خواجه حضر لوكانى كېم افغان لار اراسيدا

مشهور

مشهور و معتبر سودا کرلاریدین ایدی مندی مغول توشوروب باشینی کیسبب
 کیلتوردی شیریم طغایی چاقوچینی نینگ کیینی چه باریب ایدی بیر ییاق
 افغان شیریم طغایی بیله روبرو بولوب شیریم طغایی نینگ شهادت بارماغینی
 نوشورا چابتی نانکلاسیغه کوچوب دشت نینگ کینت لاری نینگ اراسیدا
 باووراق توشولدی اندین کوچوب کومل سویی یقاسیدا نوشولدی دشت دین
 غربی طرفی ایکی یول چپقار ایرمیش بیرسنگ سوراخ یولی کیم برک دین
 اوتوب فرمل کیلور ینه بیر کومل رودی فی بقالاب برک کا ییتمای بو هم فرمل
 کیلور کومل یولینی بعضی خوشلادی لار دشت ته ایکلدا ایکی اوچ کون پیایی
 یامغورلار یاغدی کومل رودی خیلی اولغاییب ایدی انداق کیم تشویش بیله
 گذر تاییب اوتتوک یول بیلور کیشی لار عرضه قیلدیلار کیم کومل بولیدا
 بورودنی نیچه قانله کیچماک کیراک اکر سومونداق اولوق بولسه مشکل دور
 بو بولدا هم تردد بولدی هنوز سوزنی بیر برکا قویولای دور ایردی نانکلاسی
 طبل کوچ چالدوروب آت اوستیدا اوق سوزلاشیب قایسی یول بیله بورودنی
 قرار بیرور خیالدا ایدیم عید فطر ایدی مین عید غسلی غه مشغول بولدوم
 جهانگیر میرزا و بیکلار سوزلاشیب نورلار بعضی لار دیب نورلار کیم دشت نینگ
 غربی تاغی نینگ کیم کوه مهر سلیمان دیرلار اوشبو تاغ دشت بیله دکی نینگ
 اراسیدا نوشوبتور تومشو غیدین ایورولسه هول توزدور اکر چه بیر ایکی کوچ
 تفاوت قیلور رای لاری مونکا قرار تاییب تومشوق یولیفه بولوبتورلار غسلدین
 فارغ بولغونچه چریک ایلی غام تومشوق یولیفه توزالیب اکثر کومل رودی دین
 هم کیچیب نورلار چون کور ولکن یول لار اجماس ایدی یول نینگ یراق باووغینی
 بیلمای اراجیف سوز بیله بو بولغه کیردوک عبد غازی نی کومل رودی نینگ
 یقاسیدا اونالدی نوروز اول عیدقه باووق کیلیب ایدی تفاوت بیر ایکی
 کون ایدی اول تقریب بیله بو غزلنی ایتهب ایردیم

یانگی آی یار یوزی بیرله کوروب ایلشاد بیرم الار
 منکا یوزو قاشینکدین ابرو بیرام اییدا غم لار
 یوزی نوروزی وصل عیدینی بابر غنیمت توت که

موندین بخشی بولماس بولسه یوز نوروزو بیرم لار
 کومل رودینی اوتوب جنوب ساری باقه تاغ دامنه سی بیله یوردودک بیر ایلکی
 کروه باریلیب ایدی کیم قاتی توتولغان بیر نیمه افغان تاغ ایناکی داکی
 پشته لاردا پیدا بولدی لار جلاوریز اول ساری متوجه بولدوک اکثری قاجتیلار
 بعضی سی جهل قلیب دامنه داغی اوشال تاغلاردا وکرلادا بیرکیدی لار بیر افغان
 بیر پارچه تاغ نینک اوستیدا نوروب ایدی غالباً ناری یانی اوچه ایدی کیتار
 بری هم یوق ایدی سلطانقلی چناق جیبالبک چقیب چاقولاب الدی مینینک
 قاشیدا بیر قیلغان ایشی اوشبو ایدی اوشبو ایشی سبب رعایتی وترقی سی
 بولدی ینه بیر کوردا قتلقتی قدم بیر افغان بیله چاقولاشیب توتاغلاشیب اون
 اون ایکی قاری بردین بیله اوق اوچتی لار باشینی کیسیب کیتوردی ینه بیر
 تاغ نینک اوستیدا کیه بیر افغان بیله دست وکریبان بولوب تاغ اوستیدا
 تاغ نینک باربعی سی غه چه یومالانیب کیلدیلار اینینک هم باشینی کیتوردی بو
 افغان لارنی داغی اسیری خیلی توشوب ایدی تمام ازاد قیلیلدی دشت تین
 کوچوب مهتر سلیمان تاغی دامنه لاب جنوب ساری باقه یوروب اوچ ارادا
 قونوب سند سوی نینک یقاسی داغی ملتان نوابعی کینت لار دین بیله دیکان
 قصبه غه ییتیشیلدی ایلی کیمه لارکا کیریب سواوتیلار بعضی اوزلارینی سوغه
 سالیب اوتتی لار اوشبو کینت نوغرسید ابرارال بار ایدی کیین قالغان ایل لار
 ارالدا کوروندی لار اکثر چریک ایلی آت ویراق بیله اوزلارینی سالیب
 اوتتیلار بیر نیچه کیشی سوغه باردی مینینک نوکرلاریدین بیر قل احمد آروق
 ایدی بیر مهتر فراش ایدی جهانگیر میرزا نوکرلاریدین بر قایتماس ترکان
 ایدی

ایدی بو ارالدا بعضی رخت و پرتالديك نيمه‌لار چريك ايلي‌كا توشتی بو
 نوأى نينك ايلي كيمه‌لار بيله تمام سند سوي نينك اول بوزيكا اوتتيلار اوشبو
 ارال توغريسيدىن اوتكلار بير پاره‌سى سوينيك اولوغ‌لوغيغه اعتبد قىليب
 قىلچ لار اپليك لاريكا البب شمشير بازليق قىليب تكيه قىلا باشلاديلار ارالفه
 اوتكل لاردين قل بايزيد بگول يالغوز يالانكاج آت بيله الار نينك مقابله سيدىن
 اوزىنى سوغه سالدى ارال نينك اول يوزداكى سو ايكي اوج خصه بولغاي ايدى
 يو يوزداكى سويبر خصه ات اوزدوروب اول يوزدا كيلار نينك مقابله سيدا
 بير اوق اتىنى يردا پاى اب‌قه چيقتى سو ات نيك قبتالى دا بولغاي ايدى
 بير سوت پيشيمه ياروق درنك قىلدى غالبا حملينى توزدى ايكي كين دين
 هيچ كيم كوك كىلمادى و كوك كىلور احتمالى هم يوق ايردى اوشاندين
 بولار نينك اوستيكا ايلدام يورودى بير ايكي اوق اتيلار بولدورا آلاماديلار قاچا
 بير ديلار يالغوز يايلاق ات بيله كوك سيز سند سويديك دريادين
 اوزدوروب كيچيب غنيملارنى قاچوروب يرلار ينى الدى يكم مردانه ايشى
 قىلدى ياغىنى قاچورغاندين سونكرا چريك ايلي اوتوب رخت وگله قرا اولچه
 كيلتوردى لار اگرچه موندىن بورون هم خدمتى دين و مردانه ليق لاريدين كيم
 نيچه نوبت ظاهر بولوب اينى رعايتى و شفقتى مقاميدا بولوب باورچى ليق
 مرتبه سيدىن خاصه بگول لوق مرتبه‌سى غه ييتكوروب ايرديم بو ايشيدىن خود
 انينك پاره‌سى دا كلى عنايت و تربيت مقاميدا بولدوم و كلى عنايت و تربيت
 هم قىلديم نيچوك كيم مذكور بولغوسيدور واقع عنايت و تربيت ارزنده‌سى
 هم بار ايدى بنه ايكي كوچ سند سويى ياقالاب سو قوييغه باقه كوچولدى
 چريك ايلي چابقون چاپا چاپا اتلار ينى خراب قىلديلار مالى هم ارزنده چابقون
 ايماس تمام اوى دور دشت ته خود قوى و بعضى يردا رخت ديك نيمه‌لار هم چريك
 ايلي كا توشار ايدى دشت اوتكاج اويدىن اوزكا نيمه يوق ايدى سند سويى

بقاسیداغی کوچلاردا خود انداق بولدی کیم بیر قوللوچی اوج بوزاوی
 تورت بوزاوی کيلتورور ایدی نیچوک کیم کيلتورور ایدیلار کولوکیدین
 هر کوچدا ینه اوشانداق قالور ایدی اوج کوچ سند یاقاسی بیلل اوق کيلدوک
 اوج کوچدین سونک پیرکانو مزاری توغریسیدین سند دریاسیدین ایریلیب
 پیرکانو مزاریغه کیلیب توشتوک چریک ایلی دین بعضی نینک مجاورلاریغه مزاحم
 بولغان اوچون بیرینی سیاست اوچون پاره پاره قیلدوردوم بو مزار هندستاندا
 بسیار معتبر مزاردور مهر سلیمان ناغی نینک پیوستی ناغلاری نینک دامنه سیدا
 واقع بولوبتور بو مزاردین کوچوب کونل اوستیدا توشولدی اندین کوچوب دکی
 ولانیغه نعلی رودغه توشولدی اول یورت تین کوچکلدا شاه بیگ نوکری فاضل
 کولکداش نینک کیم سیوی نینک داروغه سی ایدی ییکر مه چه قراول لوقه
 کیلکن کیشی سینى توتوب کيلتوردیلار اول محلدا چون کدورنی یوق ایدی ات
 ویراقلاری بیلل اوق قویا بیردوک ارا قونوب دکی نینک کینت لاری دین
 چونیالی دیکن کینت نینک یاووغیغه توشتوک سند سوییدین نارراق وسند
 سویی نینک یقاسیدا اگرچه تینمای چاقون قیلور ایدی لاری ات بوغزی
 وکوک خوید بسیار ایدی ات قالماس ایدی سند دریاسی دین کیم پیرکانو ساری
 باقا چیقیلدی کوک خوید خود یوق ایدی احبانا ایکی اوج کوچنه آز آغلاق
 خوید زار تاپیلور ایدی آت بوغزی خود تاپیلماس ایدی اوشبو یورت لاردین
 چریک ایلی نینک آت لاری قالا باشلادی چونیالی دین اوتوب توشکن یورت ته
 اولاق سیزلیقدین مینینک خرگاهیم هم قالدی اوشبو یورت نه اخشامی انداق
 یامغور بولدی کیم چادر ایچیدا سو اینچکا پاچه دین ایدی کلیم لاری بیر بردا
 ییغیشتوروب بلند قیلیب اوستیدا اولتوردوم بو کیچه اوشموندان عسرت بیلل
 تنک تانک اتی ینه ایکی کوچدین سونک جهانگیر میرزا کیلیب قولاغیمه
 دیدیکیم خلوت سوزوم بار خلوت قیلیدی عرض قیلدی کیم باقی جغانیانی

مینکا

منكا كېلىپ دېدىكىم پادشاهنى يېتى سېكىز اون كېشى بېلە رخصت بېرىپ
 سند سوېى اونكارىپ سېزنى پادشاه كونارالېنىك مېن ايتېم كېم ېنه كېم لارا بېش
 بو كېنكلش ته ايتى كېم منكا فى الحال باقى بېك ايتى اوزكاسېنى بېلما دېم مېن
 دېدىم ېنه اوزكالارېنى داغى تحقېق قېلېنىك غالبا سېد حسين اكبر و سولطان
 على جهره ېنه بعضى خسرو شاهی بېك بېكلىك يېكېت بلانك هم بار اېدى اېكېن
 فى الواقع جهانكېر ميرزا مونداسرو خوب باردى توققان لېقى بجا كېلتوردى
 جهانكېر ميرزانېنىك بو اېشى مېنېنىك اول اېشىمېنېنىك مقابلە سېدا اېدى كېم
 كاه مرددا اول هم بو بد بخت مردكېنېنىك اغرا و افسادى بېلە اېدى اول يورت تېن
 كوچوب ېنه بېر يورت قە توشكلندا چرىك اېلېدىن انى يارار كېشىنى جهانكېر
 ميرزاغە باشلاتېب اول نواحېدا اولتورور افغانلارنى چابقالى يېبارىلدى اوشبو
 يورتلاردا چرىك اېلى نېنىك آت لارى كوب قالا باشلادى كوفى بولور اېدى كېم
 اېكى يوز آت اوج يوز آت قالور اېدى اېدان اېدان كېشىلار يياقلادېلار شاه
 محمود اوغلا نچى كېم مېنېنىك اېدان اېچكى لار بېمېن اېدى ات لارى غام قالېب
 يياق كېلدى غزنى غمچە چرىك اېلى نېنىك آت لارىغە بو حال اېدى اوج تورت
 كوچدىن سونكرا جهانكېر ميرزا بېر پاره افغانلارنى چاېىب بېر پاره قوى
 كېلتوردى بېر اېكى اوج كوچدىن سونك اب استادهغە يېتوك غرىب اولوق
 سونظرغە كېلدى اول يوزدا دشتلار خود اصلا كورونمايدور سو آسمان بېلە
 پېوست كورونە دور اول يوزدا كى تاغلار و پشتلارنى طور كېم سراب نېنىك اول
 يوزىدا كى تاغ و پشته لار معلق كورونور بو تاغلار و پشته لار هم ېر بېلە
 كوك نېنىك لراسېدا معلق كورونە دور مونداس بېقبولور سولار كته واز وادى سى نېنىك
 وزرمت جلگە سى نېنىك و غزنى رودى نېنىك قرا باغ اولانكى نېنىك بهار
 بامفورلارى نېنىك سېل لارى و يازلار سو اولغا يغاندا زراعت تېن ارتقان سولارى
 اېمېش اب استادهغە بېر كروه يېتكلندا عجب نېمە ملاحظە قېلدوك هر زمان

بو سو بيله اسمان نينك اراسيدا شفق نيه قيب قزىل كورونه دور بنه بر طرف
 بولادور ياووق پىنگونجه بو مال ايدى ياووق يىنگاندا معلوم بولدى كيم باقلان
 قازا يكاندور نى اون مينك ونى يىكرمه مينك اسرو كوب باغلان قاز قالين باغلان
 قاز اوچوب قنات اورغاندا قزىل پرلارى كاه كورونوب كاه كورونماس
 ايكاندور نى يالغوز بو قوش هر قوشدين بيجب و حصر بو سو يقاسيدا قالين
 قوش نينك يومرتقه سى سوقي راغيدىن بو قوشلار نينك يومرتقه لارى الغالى كىلكن
 ايكى افغان بيزنى كوركىل بيله اوزىنى سوغه سالدى بير نجه كيشى بارىم
 كروهكا ياووق بارىب كىلتوردى لار عرض كيم موغچه هول كيم باردىلار سويىر
 قاعه بيله ات نينك فارنيدا ايدى توزير اوچون غالبا سويى چوقور ايماس نور
 كنه واز دشتى نينك آب ايستانده كىلور ودى نينك يقاسيغه كىلىب نوشتك
 بو رود قوروق رود نور موندا هر كز سواقماس نجه نوبت كيم موندىن
 اوتوبتور بيز هر كز بو يورت ته لقار سوكور و ملايدور بو نوبت باز ياغىن لارى
 جهنى دين بو رودنه انداق سو كىلىب تور كيم اصلا كذر ناپالمادوك اكر چه خيلى
 عريض ايماس ولى بسيار عميق ايدى تام آت و تيوغى اوز دوروب كىچىلدى
 بعضى پرتال ديك نيهنى ارغمچى غه باغلاپ اول يوزدين تارنىب الدىلار
 بو سودىن اوتوب كنه نانى بيله سرده بندى دين اوتوب غزنيغه كىلدوك
 جهانكبر ميرزا بير ايكى كون مهمان دارلىق قىلىپ اشلار تارنىب پشكش لار
 قىلدى اول يىل اكثر سولار اولوق كىرىب ايردى انداق كيم ده يعقوب سويى دين
 كذر ناپيلماس ايدى مين كوندا يساتقان كيمهنى كىلتوروب كرى توغرسى دا
 ده يعقوب سويىغه ساليب ايل كيمه بيله اوترا بيردى لار بو جهتين سجاوند
 كوتلدىن اوتوب يكرويه كىلىب كرى دين كيمه بيله سونى كىچىب ذى الحجه
 آيى دا كابل غه كىلدوك سيد يوسف بيك بير نيه كون بورونراق قولونج زحمتى
 بيله تينكرى رحمتيغه بارىب تور ناصر ميرزا نوكر سودارى كا ولايت لارى دين

بیر

بیراز نیمه بیئگوروب اینکی اوچ کون کیین راک کیلای دیب قوش کنبه دین
 رخصت تیلاب قالیب ایدی بیردین ابریلغاچ دره نور ایلی بیر نیمه سرکش لیک
 قیلغان جهتی دین چریکی دره نور اوستیکا ییبارور دره نورنینک قورغانی نینک
 میرک لیک ویرلاری نینک شالی زار جهتی دین بورتاغ لیغی بورون مذکور
 بولوب ایدی بو چریک نینک سرداری فضلی چریک لیغی استیاط قیلماق سونداق
 یکره بول و بورتاغ یردا پریشان چاقونغه قویار دره نور کیشی سی چیقیب
 پریشان بارغان چاقونچی فی تیبر اتکلن بیله اوزکالار هم نور الماسلار قاپارلار
 بیر پاره کیشی فی اولتوروب قالین ات ویراق آلدیلار اول چریک دا حکیم
 فضلی دیک کیشی سردار بولغای عالی اوشمونداق اوق بولغوسیدور بوجمتین مو
 یا ناصر میرزانینک کونکلیدا ایگر لیک بار ایدی اول جهمتین مو میرزانینک
 سونکیبیز چه کیلمای قالدی ینه ایوب نینک اوغلانلاری یوسى بهلول کیم بولار چه
 شیر مفتن و مدمن و متکبر کیشی بولماغای ایدی النکاری یوسفه و علیشک لی
 بهلول غه پیریلیب ایدی بولار هم ولایت لاردین بیراز نیمه البب ناصر میرزا
 بیله کیلما کچی ایدی لار چون ناصر میرزا کیلمادی بولار هم کیلما دیلار بوقیش
 ناصر میرزانینک هم کاسه وهم صحبتی بولار بوقیش بر قاتله باریب ترکلاف
 افغان فی چاپارلار یاز بوله نام ایماقات و تاشقی ایل و اولوس نینک کوچ و مال لاری
 کیم لغانات کیلیب ایدیلار کوچوروب سوروب باران یا قاسیغه کیلدی ناصر
 میرزا باران اول نوامی دا ایکلندا بدخشان لار نینک اوزبک لارنی اولتوروب
 اوزبک بیله یکروی بولغان خبر کیلدی تفصیلی بودور کیم شیبانی خان
 قندوزنی قنبر علی بیگ کا بیریب اوزی خوارزم باردی قنبر بدخشان ایلی کا
 اسمالت بیرور جهتی دین محمد مخدومی نینک محمود انلیق اوغلینی بدخشانغه
 ییباردی مبارک شاه کیم اتالاری بدخشان شاهلاری نینک بیگ لاری دین ایکلندور
 باش کوتاریب مخدومی نینک اوغلی نینک ینه نیچه اوزبک نینک باشینی کبستی

قلعه ظفر کیم بورون شاف تیورغه مشهور ایکاندور قورغان قیلیب بیرکیتی
 قلعه ظفر انینی اول قویدی ینه محمود قورچی کیم خسرو شاهننیک بیر قورچی سی
 ایدی اول وقت خملنکن انینک ایلیکیدا ایدی روستا قدا شیبانی خانننیک
 صدرنی بیر نیچه اوزبک بیله اولتوروب خملنکننی مستحکم قیلدی زیر راغی
 هم اتالاری شاهلارننیک بیکلاریدین ایکاندور راغدا یاغیقتی جهانگیر ترکان
 کیم ولی خسرو شاهننیک نوکری ایدی بو بوزوغ لوغدا بیکدی ابریلیب بیر
 نیچه قالغان قاچقان سپاهی وایماقنی ییغیب اوزینی ترککا تارنی ناصر میرزا
 بو خبرلارنی تاییب بدخشان هوسی بیله بیر نیچه بیغقل کونه اندیشننیک
 انکیز واغواسیدین جمیع اول یوزدین کیلکن تاشقی ایللارننیک کوچ و ماللارین
 کوچوروب سوروب شیر توآب دره بولی بیله اول یوزکا اوتتی خسرو شاه
 احمد قاسم بیله آجردین قاچیب خراسان ساری کیم باردیلار بولدا بدیع الزمان
 میرزاغه و خوالنون بیککا ملاقی بولوب بارچهلاری باریب هریدا سلطان
 حسین میرزاغه ملازمت قیلدیلار بولار کیم نیچه ییللار میرزاغه یاغیلیق لار
 قیلیب انواع بی ادبلیق لار بولاردین ظاهر بولوب ایدی بولاردین میرزاننیک
 کونکلی داغ لار کیم بوق ایدی بارچهلاری میننیک سبیم دین مونداق
 خوارلیق و زارلیق لار بیله باریب میرزانی کوردیلار خسرو شاهنی نوکر سودری دین
 ابریب مونداق زبون قیلما سام ایدی کابلنی خوالنونننیک اوغلی مقبیدین
 الماس ایدی باریب میرزانی کورداک لاری ممکن اییاس ایدی بدیع الزمان
 میرزا خود بولارننیک ایلیکیدا خمیر ایدی بولارننیک سوزلاریدین تجاوز قیلا
 الماس ایدی سلطان حسین میرزا باریغه احسان مقامیغه بولوب یمانلیق لارنی
 یوزلاریکا کیلتورمای انعام لار هم قیلدی خسرو شاه محلدین سونک اوز ولایت لاری
 ساری رخصت تیلادی کیم مین بارسام اول ولایت لارنی غام الور مین چون
 بوکیلماکی یراق سبز و یحساب ایدی رخصتی غه حیل قیلدیلار الار حیل قیلغان

سایینی

ساینی بو رخصتی تکرار قیلدی چون ابرام قیلدی محمد بربندوق طور جواب
 بیردی ایتمی کیم اونوز مینک نوکرینک بیلە غام ولایت لارنینک کیم ایلیکینک دا
 ایدی فی قیلدینک کیم حالایش یوز کیشینک بیلە اوزبک تصرفی داغی ولایت لارغە
 فی قیلغای سین بیر نیچە نصیحت لار قیلیب معقول سوزلار دېدیلار چون اجل
 یتیب ایدی تاثیر قیلما دی ابرام کوبراڭ قیلدی اخر اجازت بیردیلار اوچ
 نورت یوز کیشی سی بیلە راست دهانه حدیفه کیریپ کیلدی اوشال فرصت ته
 ناصر میرزا اول یوزکا اوتوب ایدی کیلیب ناصر میرزانی دهانه نواحی سیدا
 کوردی بدخشان سردارلاری ناصر میرزانی یالغوز تیلار ایدی لار خسرو شاه فی
 نبلاماس ایدیلار ناصر میرزا هر نیچە سعی قیلدی خسرو شاه هم انکلاب کوهستان
 بارورغە راضی بولما دی خسرو شاه خیالی بو ایدی کیم ناصر میرزانی نقیبه دیک
 الیب ولایت فی ایلیک لا کای آخر صحبت چیتما ی اشکبیش نواحی سیدا یاساشیب
 ایدی جیبه لار کییشیب اوروشا یازیپ ناصر میرزا بدخشان ساری تارتنی
 خسرو شاه بولا کایلنک ولوندی بیغیب بخش یمان مینک چه کیشی سی بیلە قندوزنی
 قاباماق داعیه سی بیلە کیلیب بیر ایکی بیغاج خواجه چارطاق قە نوشتی محمد
 شیبانی خان کیم اندجان دا سلطان احمد تنبل فی الیب حصار اوستیکا متوجه
 بولغان بیلە اوروش سیز وتلاش سیز ولایت لار فی تاشلاب چیتقی لار شیبانی خان
 حصار کیلدی حصاردا شیریم جهره و بیر پاره ابدان ییکیت لار ایدی باوجود کیم
 ییک لاری ولایت لارینی تاشلاب کیتیلار بولار حصار قورغانینی بیرمای بیرکیتیلار
 شیبانی خان حصارنینک محاصره سینی حمزه سلطان بیلە مهدی سلطان غە عهدە
 قلیب اوزی قندوز کیلیب اینیسی محمود سلطانغە قندوز ولایتی فی بیریب
 اوزی بی توقف خوارزم غە حسین صوفی نینک اوستیکا متوجه بولدی هنوز
 سرفندغە یتیمایبور ایدی کیم اینیسی محمود سلطان قندوزدا اولدی قندوزنی
 قنبر بی مروی غە بیردی خسرو شاه کیلکن محل قندوزدا قنبر بی ایدی قنبر بی

متعاقب قالغان حمزه سلطانغه واوركا سلطانلارغه كيشيلار چابئوروب نيلادی حمزه سلطان امويقاسيدا سرايغه كيليب چريكىنى اوغلانلارى وييكلارىكا باشلائيپ قندوز ييباردى بولار ييتكن بيله اوق چيقتى لار اوروشا هم المادى تنبل مردك قاچا هم المادى اوشال زمان اوق حمزه سلطان نينك كيشيلارى توشوردى لار خواهر زاده سى احمد قاسمنى شيريم جهره نى ينه بعضى ابدان ييكيت لارنى اولتورديلار قندوزغه كيلتوروب خسرو شاه نينك بويينغه اوروب باشينى خوارزمغه شيبانى خان قاشيغه ييبارديلار خسرو شاه آيتقان ديك خسرو شاه قندوز نواحى سيدا كيلكن بيله مينينك قاشيمداغى نوكر سودرى نينك طورلارى اوركاچه راك بولدى اكثر كوچوب خواجهر يواج اول طرف لار اورلارنى تارتىشتيلار مينينك قاشيمدا كوپراكى انينك نوكر سودرى ابدى مغوللار بخشى بارديلار يكجهت ليق مقاميدا ايدىلار بوخبر كيلكن بيله اوتقه سوارغان ديك باسبلا قالدىلار

وقايع سنه ۱۰۰۱ لىدى عشر و تسعمايه

مهرم ابى دا مينينك انام قتلغى نكار خانيمغه حسبى مرضى عارض بولدى فصد قيلدىلار ناقص واقع بولدى بير خراسان ليق طبيب بار ايدى سيد طبيب ديرلار ابدى خراسان دستورى بيله هندوانه بيردى چون اجل ييتيب ايكاندور آلتنى كوندن سونك شنبه كونى نينكرى رحمتىغه باردى اولوغ بيك ميرزا تاغ دامنه سيدا باغ عمارت قيليب ايدى باغ نوروزى اتليق ورثه سى نينك رخصتى بيله يكشنبه كونى بو باغغه كيلتوروب مين وقاسم كوكلتاش توفراقه تاپشوردوك بو عزاده كىچيك خان دادام الچه خاننى اولوق انام ايسان دولت بيكىمنى منكا ايشيتتورديلار خانيم نينك قيرقى ياوشوب ابدى كيم خراسان دين خانلار نينك والده سى شاه بيكىم مينينك حالغه سلطان احمد ميرزانينك حرمى مهر نكار خانيم محمد حسن كوركان دغلت كيلدىلار عزالار تازە بولوب قزاقلار

ابونى

اوتۇنى اندازە بولدى عزا رىسىنى بجا كىلتورگاندىن سونك آتش و طعام فقير
 و ساكىن غە تارتىپ ختم و دعا لار بارغانلارنىڭ ارواھىغە كىلىپ كونكوللارنى
 الېب قارالارنى سالىپ بو مھمات تىن فارغ بولغاندىن سونك باقى جغانيانى نىڭ
 سى بىلە قندھار اوستىكا چرىك اتلاندوك سفر قىلىپ كىلىپ قوش نادر
 اولانكى كا توشوب ايدىم كىم مېن ايسىتىم عجب طور يحضور لوق ايدى مېنى
 هر نېچە سى قىلىپ اويغانسالا رىنە اوشال زمان كوزوم اويقوغە بارور ايدى
 نورت بېش كوندىن سونك فى الجملة بخشى راغ بولدوم بو اثنادا انداق زلزله
 بولدىكىم قورغان نىڭ فصیل لارى و باغلارنىڭ تاملارى اكثر يىقىلىپ شھردە
 و كىنت لاردە كوب اويلار ھموار بولوب اوى و تام استىغە قالىپ اولكن بىسار
 بولدى پىغان كىنتى نىڭ اويلارى تمام يىقىلدى يىتمىش سىكسان ابدان
 كىندالار نام استىغە قالىپ اولدىلار پىغان بىلە بىكتوب اراسىدا بىر پارچە
 بر كىم عرضى بىركنە تاش اتىمى بولغاى اوچوب بىراوق اتىمى قوبى باردى
 اوچقان بىرىنىڭ اورونىدىن چىشە لار پىدا بولدى استرغچ دىن مېدانغە چە تخمىنا
 التى يىتى يغاج بول بولغاى ير انداق يارىلىپ ايدى كىم بعضى طرفى بىلچە
 بلند بولوب ايدى بعضى طرفى بىلچە پست يارىلغان بىر كا بعضى بردا كىشى
 سىغار ابردى زلزله بولغان زمان جمیع تاغلارنىڭ باشىدىن كىر دىلار قوپتى نور
 الله طنبورچى قاشىمدا ساز چالادور ايدى يىنە بىر ساز ھم بار ايدى اوشال زمان
 هر ايكى سازىنى ايلكىكا الدى انداق بى اختيار بولدى كىم سازلار بىر بىر كا
 اورىدىلار جهانكىر مىرزا تىپادا اولوغ بىك مىرزا سالغان عمارت لار دىن بىر
 بالا خانەنىڭ ابوانىدا ايدى زلزله بولغاچ اورنى باشلادى اسىبى يىتمادى
 جهانكىر مىرزا نىڭ ياووقلارى دىن بىر اوشبو بالا خانەدا ايكاندور بالا خانە
 نامى اوستىكا يىقىلىپ نور تىنكرى ساخلادى ھېچ بىر كا ازارى يىتمادى تىپادا كى
 اويلار اكثر توب توب بولدى اوشول كۈن اوتوز اوچ قاتلار ير تىبراندى بىر

ای غه چه هر کچه کوندوزدا ایکی واچ فائله بیر تیرانور ایدی قورغان نینگ
 برج و پاره سی فی شکست و ریختی فی بیکلارکا و سپاهی لارغه فرمان بولدی کیم
 اصلاح و مرمت قیلغای لار ییکرمه کون بیر ای دا جد و اهتمام بیله قورغان نینگ
 سینوغ بوزوغینی بونکاریب قوباریلدی بورون قندهار طرفی قیلغان عزیمت
 بیحضورلوق و زلزله جهتی دین کین راک قالیب ایدی بیحضورلوقی اونکاریب
 قورغان فی بونکاریب بورونفی عزیمت مصمم بولدی هنوز قندهار طرفی بارماقنی
 یا چاقون اوچون تاغ و توزی اختارماقنی جزم قیلمايدور ایدوک شنیز نینگ
 ایاغی غه نوشکاندا جهانگیر میرزانی و بیکلاری بیغیب کینکاشیلدی سوز
 قلات نینگ اوستیکا بارماق قرار تاپتی جهانگیر میرزا و باقی جفانیانی بو بوروشکا
 کوپراک سعی قیلدیلار تازیغه ییتکان محلدا خبر تابتوک کیم شیر علی جهره
 و کچیک باقی دیوانه وینه بیر نیچه کیشی نینگ قاچار خیال لاری بار اییش بولاری
 توتتوروب شیر علی جهره دین کیم انواع فتنه لار و یمانلیق لار مینینگ قاشمیدا
 ایکاندور و غیر مینینگ قاشمیدا ایکاندور اول ولایت نه و بولایت نه ظاهر
 و واقع بولوب ایدی یساقعه ییتکورولدی اورکالارینی ات ویراغیدین ایریب
 فویدوک قلات ته ییتکاندا بی یراق و بی اسباب ییتکان بیله اوق هر طرف دین اوروش
 سالدوک خیلی اوروش بولدی خواهه کلان نینگ اغاسی کچیک بیک خیلی
 مردانه ییکیت ایدی نیچه نوبت مینینگ الیمدا قیلای لار چاییب ایدی نیچوک
 کیم بو تاریخ دا مذکور بولوب تور قلات نینگ غرب جنوب طرفی برجی دین
 یاشیب چیتا یاوشقان محلدا کوزیکا نیزه بیله سانچتی لار بیر ایکی کوندین قلات فی
 الغاندین سونک اوشبو یارا بیله باردی کچیک باقی دیوانه کیم شیر علی بیله
 قاچا دورغانیدا توتتوروب ایدی موند اول قباحتی نینگ تدارکی کا دروازه دا
 فصل توبیکا کیرکاندا باش زخمی بیله اولدی بیه بیر ایکی کیشی هم اولدی
 نماز دیگر کاچه اوشبو دستور اوروشولدی ییکیت لار اوروشوب زورلاب سست

بولغان

بولغان محلدا ایچکاریکی لار امان تیلاب قورغاننی تابشوردیلار قلاتنی خوالنون ارغون مقیمغه بیریب ایدی مقیمنینک نوکرلاریدین فرخ ارغون و قرا بولوت قلاتنه ایدیلار ساغداق قیلچ لارینی بویونلاریغه اسیب کیلدی لار کناه لارینی عفو قیلدوک بو طبقهغه مزاحم بولماق مینینک غرضیم ایماس ایدی نیجه تین کیم اوز بک دیک غنیم یانیبیزدا توروب ایکین ارادا موند اقلار بولسه یراقدین باوق دین ایشیتکن کورکان لارنی دیکیلار بو یوروش چون جهانگیر میرزانینک و باقی بیک نینک سعی بیله بولوب ایدی قلاتنی ساغلاماقتی میرزاغه عهده قیلدوک قبول قیلمادی باقی بیک هم بو بابنه بخشی جواب تابا الادی قلاتنی موغچه اوروشوب زورلاب الغانیبیز بی فایده بولدی قلات تین جنوب ساری باقا سواسنک والا تاغ و اول نواحی داغی افغانلارنی چایب کابل کیلدوک کابل نوشکن اخشامی مین قورغانغه باردیم چادر و طویله چار باغدا ایدی خزلجی اوغریسی کیلیب مینینک بیر جیبه لار چرده انیمنی وینه خاصه خنجریمنی چار باغ دین چیقاریب کیتی باقی جغانیانی امو یقاسیدا کیلیب بیزکا قوشولغالی اندین اعتبارراق و اختیارراق کیشی یوق ایدی هر سوز دیسه هر ایش قیلسه سوز انینک سوزی ایدی ایش انینک ایشی ایدی اگرچه آندین خدمتی کیم شایسته بولغای و انسانیتی کیم بایسته بولغای هرگز ظهورغه کیلمادی بلکه انواع بی ادب لیلی لار و بیانلیق لار اندین واقع بولدی خسیس و زمخک و حسود و بداندرون و ناتوان بین و کج خلق کیشی ایدی خستی بو مرتبه دا ایدی کیم نرمنی سالب کوچ و مالی بیله کیم بیزکا قوشولدی اوزی نینک خاصه قویب شاید کیم اوتوز قیرق مینک بولغای ایدی بیز یورت ته قالین قویلار بیز نینک البیز دین اوتار ایدی بیز نینک بیکیتم یلانک اچلیق دین عذاب تار تار ایدی لار بیر قوی بیرمادی اخر که هر دقه بارغاندا ایلک قوی بیردی باوجود کیم مینی پادشاه کوتاریب ایدی نفا ره سی فی اوزی نینک ایشیکیدا چال دورور

ایدی هیچکیم بیلە صاف ایباس ایدی هیچ کیمنی کورا الماس ایدی کابل نینک
 حاصلی کیم بارغادین دور غغانی الیب وکابل نینک داروغه لیغی وپنجهر وکدی
 هزاره وکوشک وایشیک اختیاری غام اندا ایدی اوشونجه رعایت اصلا راضی
 وشاکر ایباس ایدی باوجود کیم فی نوع فاسد خیال لار قلیب ایدی نیچوک
 کیم مذکو بولدی اصلا اوزومیزکا المادوق همیشه نیاز قلیب رخصت نیلار
 ایدی تارتیق تارتیب عذر خواه لیق لار بیلە منع قیلور ایدوک بیر ایکی کون
 باسیلیب ینه رخصت مقامیدا بولور ایدی نازی ورخصتی حسدین اشیتی بیزهم
 اینیک اخلاق وفعالیندین حالقه بیتوک رخصت بیردوک رخصت نیلا کاندین
 سونک پشیمان بولدی اضطراب لار قیلا کیریشتی فایده قیلما دی منکا ایتتوروب
 ییباریب تور کیم شرط قلیب ایدیلار کیم توقوز کناه میندین صادر بولما غونجه
 سورما غابلار مین ملا بابادین اون بیر کناهنی بیرار بیرار خاطر نشان قلیب
 ایتیب ییباردیم ملزم بولدی کوچ و مالی بیلە هندوستان طرفیغه رخصت بیریلدی
 اوزی نینک بیر نیچه نوکرلاری خیبردین اونکاریب کیلدیلار باقی کا کیانی نینک
 کاروانی غه قانیلیب نیلاب بی کنجی اول مملدا یار حسین دریا خان کچه کوت ته
 ایدی کمت تین الیب بارغان فرمان لارینی سند قلیب دلەزاک بیلە یوسفی
 زبی بیر پاره افغان لاری وینه بیر پان جت کجری اوزیکا بارور نوکر قلیب
 ایش کوچی ایل تلامات بول اورماق ایدی باقی نینک خبرینی ایشیتیب بولینی
 توشوب باقی بیلە بارغانلاری اریغ الدی باقی اولتوروب خاتونینی الدی
 اگر چه بیز باقیغه هیچ مانلیق قیلما ی قویا بیردوک ولی اوز مانلیق الیغه کیلیب
 اوز غلی غه گرفتار بولدی بیت

تو بد کنته خودرا بروز کاریار * که روزگار ترا جا کرست کینه گذار
 بو قیش بیر ایکی قاتله قار باغقونجه چارباغ دا اوق اولتوروب ایدوک بیز کابل
 کیلکلی ترکان هزاره سی انواع بی ادب لیق لار و رهن لیق لار قلیب ایدیلار
 الارنی

آلارنى چاپماق خيال قىلىپ شەردا اولوغ بىك مىرزانىڭ بستان سرائى اتلىق
 عارنىغە كىرىپ اندىن شەبان ايدا ترکان هزارەسىنى چابا اتلاندوك درە^۶
 خوش اغزىدا جنكلىك تە چابقون قويدوك از اغلاق هزارە چاپىلدى درە^۶ خوش
 باووغىدا بىر سىچدا بىر پارە هزارە ياشولغان ايكاندور شىخ درويش كوكلداش
 كىم اكثر قزاقلىلاردا مىنىڭ بىلە ايدى قور بىكىلىك منصبى اندا ايدى
 باينى كۈچلۈك تارتار ايدى اوقنى خوب اتار ايدى بوسىچىنىڭ اغزىغە غافل
 باووق اوق كىرىپ بارور ايچكارىدىن بىر هزارە ايچا كىكا اوق اوقلار اوشال
 كۈن اوق اولدى ترکان هزارەسىنىڭ كۈپراكى درە^۶ خوش تە قىشلاغان
 ايكاندور الارنىڭ اوستىكا متوجە بولدوك درە^۶ خوش طور درە توشوبتور بارىم
 كروەكا باووق درە اغزىدا تنكى توشوبتور يول تاغنىڭ كىرىدە واقع بولوبتور
 بولدىن قوئى ھەم ايلىك التىش قارى يىك اندازدور بولدىن يوققارى ھەم يول
 جىرۈنمە دور اتلىق بىر ار بىر ار اونار بونكىدىن اوتوب اول كۈن ايكى نىاز
 اراسىغە چە بارىپ ايلكا يىتمەي بىر ىردا قوندوك هزارەنىڭ بىر سىبىز لوك
 تىۋەسىنى تايىپ كىلتوردىلار انى اولتوروب كۈشتى دىن بىر پانە كباب قىلدوك
 بىر پانەسىنى افتابەدا پىشوروب يىدوك انچە لىدى تىۋە ايتى ھەركىز يىلگەن اجاس
 ايدى بعضى قوئى ايتىدىن فرق قىلا المادىلار اندىن ايرتە كوچوب هزارەلارنىڭ
 قىشلاغان يورتلارى اوستىكا متوجە بولدوك بىر بەر بار ايدى كىم ايلكارىدىن
 كىش كىلدى دىدى كىم بىر تنكىدا هزارەلار سۈكندرى شاخلار بىلە بىر كىتىپ
 ابلنى توشوب اوروشادورلار موفى ايشىنكاچ تىز اوق تىبرادوك بىر پانە يول
 باردوك هزارەلار توشوب اوروشادورغان يركا يىتوك اول قىش قار بىسار اولوغ
 توشوب ايدى يولسىز يوروماڭنىڭ اشكالى بار ايردى تىك سولارىنىڭ
 بىللارى نەم موز باغلاپ ايدى بو سودىن يىخ وقار جەمى دىن يولسىز بىردىن
 اوتوب بولاس ايدى هزارەلار بو سۈنىڭ چىقار ىرىدا قالدىن شاخ كىسىپ سالىپ

ایدیلار اوزلاری نك آبلاردا و بانلاردا اتلیق و بیاق اوق قویوب اوروشتلارایدی
محمد علی مبشر مینینك یانکی رعایت قیلغان بیکلاریم دین ایدی خیلی مردانه
وقابل رعایت بخش ییکیت ایدی جیبه سی یوق ایلکاراڭ شاخ سالغان بولغه متوجه
بولدی بیقنیغه اوقلادیلار اوشول زمان جان تسلیم قیلدی ایلدام ایدی اکثرینینك
جیبه سی یوق ایدی بیرایکی اوق اوتوب اوتوب توشتی احمد یوسف بیک اضطراب لار
قیلیب بیر زمان اینادور کیم یالانکاج مونداف کبریت باراسیز ایکی اوچ اوقنی
کور دوم کیم باشینکیز دین اوتی مین دیدیم کیم سیز مردانه بولونك مینینك
باشیدین موندافلار خیلی اوتوبتور اوشونچه ایدی کیم اونك قول طرفیدین
قاسم بیک توپچق بیله بو سودین کذر تاییب کچیپ ات سالغان بیله هزاره لار
توختای آلامی قاچا بیر دیلار ایلیك الیشیب تورغانلار توشورا توشورا کیینچه
تیرادیلار قاسم بیک کا بو ایش اوچون بنکش فی جلدو بیریلدی حاتم قور بیکی
هم بو یوروش دا بمان ابلاس ایدی بو جهت نین شیخ درویش کولداش نینك
موجه سی قور بیکی لیک فی حاتمغه عنایت بولدی کیپك قلی باباهم بو یوروشدا
بخشی یوروکان اوچون بیر کینت فی کیپك کا عنایت قیلدوك سلطان قلی چناق
بولار نینك سونکی چه ایدی قار اولوق جهتی دین حفیر دین چقیب بولماس
ایدی مین هم بو ییکیت لار بیله اوق کیلیم هزاره لار نینك قیشلاغلاری نینك
یاووغیدا قوی وایلی لاریغه ییتیشتوك مین اوزوم تورث بیش یوزچه قوی
یکرمه بیش آت ییغیم سلطان قلی ینه ایکی اوچ کیشی یاووق ایدیلار جی
بولدوك ایکی نوبت اوزوم چاقون چاپیب تور مین بیر بودور بنه بیر قانله
اوشو ترکان هزاره سینى خراسان دین کیلا دورکاندا چاقونچی باریب قالین قوی
وات کیلتور دیلار هزاره لار نینك کوچ و اوغلان اوشاقلاری ییاقلاب قارلیق
پشته لارغه چقیب نور دیلار بیر نیمه کاهللیق قیلدوك کون هم کچ بولوب
ایدی یانیب هزاره لار نینك اوی لاریکا اوق توشولدی بو قیش قار خیلی اولوق

توشوب

توشوب ایدی اوشبو یردا یولدىن ناشقارى قار راست اتىنىڭ قابىلىدا
 ایدی كچه چاغدا اول لوققه چىققانلار قار اولوق جەنى دىن تانك آتقوچە آت
 اوستىدا اوق ایدی لار تانكلاسى يانېب درە خوش نىنك اچىدا هزارە لار نىنك
 قىشلاغىدا قويوب اندىن كوچوب جنكك كا نوشولدى يارك طغاي وبعضى لار
 كىين راك دىن كىلىب ایدی آلازغە بو يرو لىدى كىم شىخ دروېشىنى اوقلاغان
 هزارە لارنى بارىب الينكىز قانى بو تولغان بدىنعت لار سىچ تە اىكندور بولار
 بارىب تونون قويوب يىتېش سىكسان هزارەنى الدىلار كو براكى قىلچە باردى
 هزارە يوروشى دىن يانېب نىجراودىن مال الور مصاحتىغە باران نىنك اياغى اى
 توغدى نواى سىغە كىلدوك جهانكىر ميرزا غزنى دىن اى توغدى نواى سىدا
 اىكندا ملازمت قە كىلدى بو ائنادا رمضان آينىنىڭ اون اوچىدا منكا مەب
 قويانك تشوېشى بولدى انداق كىم قىرغ كونكچە مېنى بو ياندىن اول يانغە
 كىشى اىرور ایدی نىجراودە لار يىدىن بىچان درەسى على الخصوص بو درە داغى
 كىنتى نىنك اولوغى حسين غىبى اغا اينىسى بىلە سر كىش لىك وناوهم لىق
 بىلە مشهور ومەروف ایدی لار چرىكىنى جهانكىر ميرزاغە باشلانېب يىبارىلدى
 قاسم بىك هم باردى چرىك بارىب سر كىوب كا چىقىب سنكر لاغان يىرى زورلاب
 الېب بىر پارە سىنى سياست قە يىتكوردىلار قويانك تشوېشى جەنى دىن مەھەدىك
 نېمە ياساب باران يقاسىدىن شەرغەچە مېنى كونار يىب بستان سراغە كىلتوردىلار
 كىم اوشول قىش اوق بىر نېچە كون بستان سزادە اولتوردوم يىحضور لوق سوز
 بخشى بولمايدور ایدی كىم اونك يوزوم كا دا بغولى چىقتى نشتر سالدىلار بو مرض
 اوچون مەسل هم اىچتىم صحت تايىب چار باغقە چىقتىم جهانكىر ميرزا ملازمت قە
 كىلدى ايوب اوغلانلارى يوسف وبەلول ميرزا قاشىغە بارغالى فتنە وشرا نكىر لىك
 مقامىدا ايدىلار بو نوبت جهانكىر ميرزانى بورونقى دىك تايىلمادى نېچە كوندىن
 سونك نىبادىن كوچوب جىبالانېب ابلدام غزنى غە باردى نانى قورغانىنى الېب

بیر نیچه کیشی سی فی اولتوروب ایل فی غام تلادی بولغان کیشی قراسینی
کوچوروب هزاره اراسی بیلله بامیان طرفی یوزلاندی تینکری کاروشن دورکیم
میندین ومنکا تعلق ایلدین هیچ ایش وسوزی واقع بولادی کیم سبب موغچه
کدورت ونیقار بولغای سونکرا ایشیتیلدی کیم بو سوزی کیتماکی نینک
سببی قیلیمش جهانگیر میرزاغه غزی دین کیلادور کانداسم بیک ویکلار
اوتر و باریب ایدیلار میرزا بودنه کا قوش سالور ییتیب قوش ایاغین سالور
معدا بودنه اوزینی برکا اورار قیچقیر وشورلار کیم الدیمو الدیمو قاسم بیک دیرکیم
غنیمنی مونداق زبون قیلغاندا فچان قویار الور بوسوز الارغه بلایی بولور
بیرکیتما کلاری نینک جهتی بو ایدی ینه بیرایکی موندین خرابراق و سیاستراق
سوزنی هم سند قیلدیلار داغی غزنی فی اول حال قلیب هزاره اراسی بیلله
اوزلارینی ایاققه تارتیلار اول فرصت نه ایاقلار ناصر میرزادین ایریلیب
ایدیلار ولی اوزبک کا کیرمایدور ایدیلار یای واستراب واول نوامی نینک
ییلقلاریدا ایدی لار اوشبو محل لاردا سلطان حسین میرزا محمد شیبانی خان نینک
دفعیغه عزم جزم قلیب تمام اوغلانلارینی تیلاتی مینی داغی سلطانعلی
خواب بین نینک اوغلی سید افضلنی ییباریب تیلاب ایدی خراسان جانبی فی عزیمت
قیلماق نیچه جهت تین بیزکا لازم بولدی بیر بوکیم سلطان حسین میرزادیک
تیمورییک اورونیه اولتورغان اولوق پادشاه بیغناق قلیب اطراف وجوانب دین
اوغلانلارینی ویکلارینی تیلانیب شیبانی خان دیک غنیمن نینک اوستیکا عازم
بولغاندا ایل ایاق بیلله بارغاندا بیر باش بیلله بارغای بیز ایل تایاق بیلله
بارغاندا بیرکنه تاش بیلله بارغای بیز ینه بوکیم جهانگیر میرزا مونداق مکدر
وبانلیق بیلله کیم باردی یا کدورتی فی رفع قیلغای یامضرتی فی دفع اوشبو ییل
شیبانی خان حسین صوفی خوارزمدا اون ای محاصره قلیب ایدی بو محاصره دا
قالین اوروش لار بولدی خوارزم بیکیت لاری بسیار مردانه لبق قیلدیلار هیچ

تقصیر

تعبیر قیلما دیلار انداق تیراندازلیق قیلدیلار کیم بارلار قالغاندین جیبه دین
 بعضی محلدا ایکی جیبه دین اونکارا اونکارا اتیب تورلار اون ای قیلدارلیق تارنی لار
 هیچ یردین امیدوارلیق بولمادی بعضی ییکیت یلانکی بیدللیق قیلیب اوزبک
 بیله سوزلاشیپ اوزبک نی قورغانغه چیقاردیلار حسین صوفی خبردار بولوب
 اوزی کیلیپ قورغانغه چیغانلارنی اوروب توشورور محلدا اوزی نینک جهره سی
 کیین دین اوق بیله اوردی اولدی اوروشور کیشی قالمادی قورغان نی آلدیلار
 رحمت حسین صوفی غه مردانه لیک بیله جان تارفاق دا دقیقه^۶ نامرعی قویمادی
 شیبانی خان خوارزم نی کوپک بی کا بیریب اوزی سمرقند کیلدی بو ییل نینک
 افری ذی الحجّه ایی دا سلطان حسین میرزا شیبانی خان نینک اوستیکا چریک
 تارتیب بابا الهی غه یتنگاندا تینکری رحمتی غه باردی ولادت ونسی ولادی
 سبکیز بوز قیریق ایکی دا هری دا شاهرخ میرزا زمانیدا ایدی سلطان حسین
 میرزا بن منصور بن بایقرا بن عمر شیخ بن امیر تیمور منصور میرزا بیله بایقرا
 میرزا پادشاه لیک قیلغان ابماس اناسی فیروزه بیکیم ایدی تیمور بیک نبیره سی
 سلطان حسین میرزا میرانشاه میرزانینک هم نبیره سی بولور ایدی سلطان حسین
 میرزا کریم الطرفین ایدی اصیل پادشاه ایدی بیر توقغان ایکی اوغول ایکی قیز
 ایدیلار بایقرا میرزا سلطان حسین میرزا اکا بیکیم وینه احمدخان الغان قیز
 بدکه بیکیم بایقرا میرزا سلطان حسین میرزادین اولوق ایدی ونوکری ایدی
 ولی دیوان باشیدا حاضر بولماس ایدی غیر دیوان دا بیر توشک دا اولتورورلار
 ایدی اینیسی بلخ ولایتی نی بیریب ایدی نیچه یل بلخ دا حکومت قیلدی اوج
 اوغلی بار ایدی سلطان محمد میرزا و سلطان ویس میرزا و سلطان اسکندر میرزا
 اکا بیکیم میرزانینک ایکلچسی ایدی میرانشاه میرزانینک نبیره سی سلطان
 احمد میرزا الیب ایدی بیر اوغلی بار ایدی کیچیک میرزا اتلیق بورونلار
 طغایی سیغه ملازمت قیلور ایدی سونکرا سپاهی لیقنی ترک قیلیپ مطالعه غه

مشغول بولدی دیرلار کیم دانشمند بولوب ایکنندور طبع نظمی هم بار ایگاندور
بو رباعی انینگ دور

عمری بصلاح می ستودم خودرا * در شیوه زهد می نمودم خودرا
چون عشق آمد کد ام زهد و چه صلاح * المنه الله آزمودم خودرا
ملانینگ رباعیسی بیله توارد بولوبتور آخر حج طوافی هم قیلدی بدکه بیکیم
هم میرزانینگ ایکلچسی ایدی قزاق لبق لاریدا احمد خان حاجی ترخان غه
بیریب ایدی اوغلی بولوب ایدی هریدا کیلیب خیلی مدت میرزا ملازمتی دا
بولدیلار شکل و شمایل قیاق کوزلوک شیراندام بویلوک کیشی ایدی بیلی دین
قوی اینچکا ایدی باوجود کیم اولوق باش یاشاب آق سقالبق بولوب ایدی
خوش رنگ قزیل باشیل ابرشینی کبار ایدی قرا قوزی بورک کییار ایدی
یا قلیاق ایاپانا عیدلاردا کیچیک سهیج دستارنی یاب یاسی یان چرمان چرماب
قرقرا اوتاغه سانجیب غازغه بارور ایدی اخلاق و اطواری اول تخت الغندا خیالی
بار ایکنندور کیم دوازده امامنی خطبه دا اوقتغای علیشیریک و بعضی لار منع قلیب
تورلار سونکرالار خود جمیع ایش کوچی سنت و جماعت مذهبی بیله موافق
ایدی مفاصل زحمتی جهتی دین غاز قیلا الماس ایدی روزه هم توغاس ایدی
حراف و خوش خلق کیشی ایدی خلقی بیر نیمه کندر اراق واقع بولوب ایدی
سوزی هم خلقی دیک ایدی بعضی معاملاتنه شرعی بسبار رعایت قیلور
ایدی بیر قانلا بیر اوغلی بیر کیشینی اولتورکان اوچون قانلیق لاریغه تابشوروب
هارالقضاغه پیباردی اول تخت الغان محمدا التی یتتی ییل تاپب ایدی آندین
سونکرا ایچکوکا نوشتی قیریق بیله غه یاوف کیم خراساندا پادشاه ایدی کون
یوق ایدی کیم نماز پیشین دین سونک ایچماکای ولی هرکز صبحی قبلهاس
ایدی اوغلانلاری و جمیع سپاهی غه و شهر یغه بو حال ایدی افراط بیله عیش
و فسق قیلورلار ایدی شجاع و مردانه کیشی ایدی بارلار اوزی قیلچ نیکور و پتور
بلکه

بلکه هر معركة دارلار قیلچ نیکور و بنور تیمور بیک نسلی دین هیچ کیم معلوم
ایمیس کیم سلطان حسین میرزاچه قیلچ چاپیش بولغای طبع نظمی بار ایدی
دیوان هم ترتیب قیلیب ایدی ترکی ایتور ایدی تخلصی حسن ایدی بعضی
ییتلاری بمان ایماس تور ولی میرزانینگ دیوانی تمام بیرون داحور باوجود کیم
هم باش و سلطنت بیله اولوق پادشاه ایدی کبچیک لاردیک قوچقار ساغلاب
کبوتر ساغلاب کبوتر اوینار ایدی تاووق هم اوروشقه سالور ایدی مصاف
اوروشلاری قزاق لبق لاریدا بیر مرتبه کراکان سویینی اوزدوروب کچیب بیر
باره اوزبکنی بخشی باستی ینه بیر قاتله سلطان ابو سعید میرزا محمد علی
باشلیغ اوج مینک کیشی فی ایلغار ییباریب ایدی سلطان حسین میرزا آلتیش
یکیت بیله ضرب راست تیکیب باستی سلطان حسین میرزانینگ بیر بخش
ایشی و نمایان ایشی بودور ینه بیر مرتبه استرابادنه سلطان محمود میرزا بیله
اوروشوب باستی ینه بیر مرتبه استرابادنه سعد بن حسین ترکان فی اوروشوب
باستی ینه تخت الغاندین سونکرا خباراندا یادگار محمد میرزا بیله اوروشوب
باستی ینه سرپل مرغابدین ابلغاب کیلیب باغ زاغاندا یادگار محمد میرزا رنجیب
باتیب ایدی الدی اوشول الغان بیله خراسان فی توختانی ینه اندخود و شبرغان
نوامی سیدا چیکماندا سلطان محمود میرزا بیله اوروشوب غالب بولدی ینه ابابکر
میرزانی عراق دین کیلکن قرا قویلوک ترکان لارغه قوشولوب کیلیب اولوغ بیک
میرزانی نگانه و هماردا باسیب کابل فی الدی عراق دغدغه می بیله کابل فی تاشلاب
خیر دین اوتوب خوشاب بیله ملتان نوامی سیدین اوتوب سیوی چیققی اندین
باریب کرمان فی البب توختالای خراسان ولایتیغه کیرکاندا سلطان حسین میرزا
ابلغاب باریب الدی ینه بیر پاچراغدا بیر اوغلی بدیع الزمان میرزانی باستی
ینه حلوا چشمه دا ایکی اوغلی ابوالحسن میرزا و کبک میرزانی باستی ینه بیر
مرتبه چریک نارنوب کیلیب قندزنی قاپاب الالای یاندی ینه بیر مرتبه

هم حصارنى قاباب الا الماى ياندى ينه بير نوبت خوالنون نينك ولايتى نينك
 اوستىكا كېلدى بىست داروغهسى بىستنى بىردى اوركا ھېچ ايش قىلماي بىستنى
 هم تاشلاب ياندى سلطان حسين ميرزا ديك مردانه واولوق پادشاه بو ايكي
 اوج اوروشدا پادشاھانه عزمىنى بجا كىلتورماي ھېچ ايشنى بونكرماي ياندى
 ينه نشين اولانكى دا اوغلى بديع الزمان ميرزا كيم خوالنون نينك اوغلى شاه بيك
 بيله كېلىپ ايدى اوروشوب باستى مونددا ھېچ امور اتفاقى واقع بولور
 سلطان حسين ميرزا بيله چريك از ايكاندور اكثر چريكنى استر اباد نواحى سېغه
 يىباركان ايكاندور اوشال اوروش كوفى استر اباد قه باركان چريك كېلىپ قوشولور
 بو ساريدىن سلطان مسعود ميرزا كيم حصارنى بايسنغر ميرزا قه الدوروب
 سلطان حسين ميرزا قه كىلا دور ايدى اول هم اوشبو كون كىلور ھيدر ميرزا
 كيم سىزاردا بديع الزمان ميرزا اوتروسيدا بارىپ ايدى اول هم اوشبوكوندا
 كېلدى ولاياتى خراسان ولايتى ايدى شرقى بلخ غربى بسطام ودامغان شالى
 خوارزم جنوبى قندھار و سيستان چون ھرى ديك شهر ايلكيكا (توشنى) تون وكون
 عيش و عشرت نين اوركا ايشى يوق ايدى بلكه توابع ولواحقى دا عيش و عشرت
 قىلماس كيشى يوق ايدى جهانكبرلىق و لشكر كش لىق رنج و تعبين تارغاى لاجرم
 بارغان ساين نوكر و ولاياتى كم بولدى و ارقادى اولادى اون نورت اوغول
اون بير قىز قالىپ ايدى بارى اوغلانلار يدين اولوغ بديع الزمان ميرزا
 ايدى اناسى سىجر ميرزا مروى نينك قىزى ايدى ينه شاه غريب ميرزا
 ايدى بوكرى ايدى اكرچه ھيئاتى بمان ايدى طبعى خوب ايدى اكرچه
 بدنى ناتوان ايدى كلامى مرغوب ايدى غريبى تخلص قىلور ايدى ديوان هم
 ترتيب قىلىپ ايدى تركى و فارسى شعر ايتور ايدى بو بيت انينك دور كيم
 دركذر ديدم پرى روى شدم ديوانه اش * چيست نام او كجا باشد ندانم خانه اش
 نېچه محل ھرى حكومتىنى سلطان حسين ميرزا شاه غريب ميرزا قه بيرىپ
 ايدى

ایدی اناسی نینگ زمانیدا اوق نقل قیلدی اندین اوغول قیز قالمادی ینه بیر مظفر میرزا ایدی سلطان حسین میرزانینگ سیوکلوك اوغلی بو ایدی اگرچه خیلی سیوکلوك اخلاق و افعالی هم یوق ایدی اوغلانلاری مونی کوب آرتوق کورکان اوچون اکثر یاغیقتی لار ایگالاسی نینگ اناسی خدیجه بیکیم ایدی کیم سلطان ابو سعید میرزانینگ غوغه چی سی ایدی میرزادین اف بیکیم اتلیق بیر قیزی هم بار ایدی ینه ابوالحسن میرزا ایدی وکیک میرزا ایدی کیم آتی محمد محسن ایدی بو ایکی نینگ اناسی لطیف سلطان آغاچه ایدی ینه بیر ابوالتراب میرزا ایدی بورونلار اندین خیلی رشدی روایت قیلورلار ایدی اناسی نینگ یحضورلوغی ارتقائدا اوزکچه خبر ایشیتیب اینیسی محمد حسین میرزا بیله قاجیب عراق قه باردی عراق دا سپاهی لیتی ترک قیلیب درویش لیتی اختیار قیلیب نور ینه آندین خبری تاییلمادی بیر اوغلی بار ایدی سهراب میرزا اتلیق مین حمزه سلطان بیله مهدی سلطان باشلیغ سلطانلاری باسیب حصارنی آلقاندا مینینگ فاشیددا ایدی بیر کوزی کور ایدی غریب بدهیئات ایدی اخلاقی هم هیئاتی دیک ایدی بیر بی اعتدال لیتی قیلدی تورا المادی کینی استرآباد نوا می سیدا بیر بی اعتدال لیغی دین نجم ثانی عذاب بیله اولتوردی ینه بیر محمد حسین میرزا ایدی عراق ته مونی وشاه اسمعیلی بیر یردا بند قیلغان ایگاندورلار اول وقت آنکا مرید بولوب ایگاندور سونکرا غلیظ رافضی بولوب ایدی یاوجود کیم آنا آغا اینیسی باری سینی بو مونداف رافضی استرآباد ته اوشول کراه لیتی و بطالت بیله اولدی ائی خیلی مردانه و بهادر دیرلار ایدی هیچ انداق ایشی ظاهر بولما دی کیم بیتیا ککا لایق بولغای طبع نظمی بار ایگاندور بو بیت آنینک دور کیم آلوده کردی زهی صید که کشتی * غرق عرقی در دل کرمی که کندشتی ینه بیر فریدون حسین میرزا ایدی یایی کوجلوک تارتیب اوقنی یخشی اتار ایدی کان کردهیه سینی دیرلار کیم قیرق باتمان ایگاندور اوز خیلی مردانه

ایدی ولی فیروز جنگ ابماس ایدی هر یردا کیم اوروشتی مغلوب بولدی
 رباط دودزدا فریدون حسین میرزا واینسی ابن حسین میرزا تیمور سلطان
 وعید سلطان شایق خان نینگ ایلغاری بیله اوروشتلار مغلوب بولدیلار اندا
 فریدون حسین میرزا خیلی یغشی لار باریب تور دامغاندا فریدون حسین میرزا
 و محمد زمان میرزا شیبانی خان ایلکیکا نوشتی هر ایکی سینی اولتورمادی قویا
 بیردی سونکرا شاه محمد دیوانه قلاتنی بیرکینگندانداندا باریب ایدی قلاتنی
 اوزبک آلفاندا ایلککا نوشتی اولتوردیلار بو اوچالاسی مینکلی بی اغاچه اتلیق
 میرزانینگ اوزبک قچه پی سیدین بولوب ایدی لار ینه حیدر میرزا ایدی
 اناسی پائنده سلطان بیکیم ایدی سلطان ابو سعید میرزانینگ قیزی ایدی
 اناسی زمانیدا مشهد و باخنه نیچه محل حکومت قیلدی سلطان حسین میرزا
 حصارنی قاباغاندا سلطان محمود میرزانینگ خوانزاده بیکیم دین قیزی مونا
 آلیب باراشیب حصار اوستیدین قویتی لار بیرکنه قیزی قالب ایدی شاد
 بیکیم آتلیق سونکرا کابل غه کیلدی عادل سلطان غه بیریلدی حیدر میرزا
 اناسی زمانیدا اوق عالم دین باردی ینه محمد معصوم میرزا ایدی قندهارنی
 آنکا بیریب ایدی بو مناسبت بیله اولوغ میرزانینگ بیر قیزی بو اوغلی غه
 قولدی هر ی کاکیلتورکاندا اولوغ طوی قیلیب یغشی چارطاق باغلادی اگرچه
 قندهارنی بیریب ایدی ولی آق قیلسه قرا قیلسه شاه بیگ ارغون ایدی
 بو میرزاده اختیار واعتباری یوق ایدی بو جهت قندهاردا تورمای خراسان
 باردی اناسی نینگ حیاتی اوق کیچتی ینه فرخ حسین میرزا ایدی اول خود
 زیاده عمری تابادی اینسی ابراهیم حسین میرزادین بورونراق بو دنیا دین
 رحلت قیلدی ینه ابراهیم حسین میرزا ایدی طبعی بمان ابماس ایکن دورهری
 چاغیرینی افراط بیله ایچا ایچا اوق اناسی زمانیدا اولدی ینه ابن حسین میرزا
 بیله محمد قاسم میرزا ایدی ذکرلاری کیلکوسیدور بو پیش میرزانینگ اناسی

بابا

پاپا اغاچە ایدى غىچەچى ایدى بارىدین اولوق قىز سلطانیم بیکیم ایدى
 بالغوز توغوب ایدى اناسى جولى بیکیم اتلیف اذاق بیکلارینىڭ قىزى
 بولور خېلى سوز بیلور ایدى سوزگا مونكى يوق ایدى اغاسى بايقرا میرزانىڭ
 اورتانچى اوغلى سلطان وىس میرزاغە چىقاریب ایدى بیر قىز بیر اوغول
 بولوب ایدى قىزىنى شىيان سلطانلار دین یىلى بارس سلطاننىڭ اینىسى
 ایسن قلى سلطانغە چىقاریب ایدى اوغلى محمد سلطان میرزادورکیم بونارىخدا
 قنوج ولایتىنى انگا ییریپ تور مین سلطانیم بیکیم کابل دین اوشو نارىخدا
 نبیرهسى فی آلیب هندستانغە کیلا دورکاندا نیلاب تە تینکرى حکمى فی بونکارىپ
 تور سونکاکىنى کیشى قراسى الپب ياندیلار نبیرهسى کیلدى ینە پائىنە سلطان
 بیکیم دین توققان تورق قىزى بارچە دین اولوق آق بیکم ایدى بابیر میرزانىڭ
 سىنگلى بیکە بیکیم نىڭ نبیرهسى محمد قاسم ارلات قە چىقاریب ایدى بیرکە
 قىزى بولوب ایدى قرا کوز بیکیم آتلیف ناصر میرزا آلیب ایدى ایکینچى قىز
 کىچىک بیکیم ایدى سلطان مسعود میرزا بسیار مایل ایدى هر نىچە سعى قیلدى
 پائىنە سلطان بیکیم قىسقه ملاحظه قىلیپ بیرمادى سونکرا سید اتانىڭ نسلى
 ملاخواجەغە چىقاریب ایدى اوچونچى قىزى بیکە بیکیم فی وتورتونچى قىزى
 آغا بیکیم فی سىنگلى رابعه سلطان بیکیم نىڭ اوغلانلارى بابیر میرزا بیله سلطان
 مراد میرزاغە ییریپ ایدى مېنگلى بی آغاچە دین ایکی قىز بولوب ایدى
 اولوغى نىڭ آتى بیرم سلطان ایدى اندخود سیدلار دین سید عبدالله
 میرزاغە کیم بايقرا میرزانىڭ قىز نبیرهسى بولغای ییریپ ایدیلار بیر اوغلى
 بار ایدى سید برکە اتلیف مین سىرقتىڭى آغاندا ملازمت قیلور ایدى سونکرا
 اورکچ سارى توشوب سلطنت دعوسى قیلدى استرابادنه قىزىل باشلار
 اولتوردیلار ینە بیر قىزى نىڭ آتى فاطمه سلطان ایدى تېمور بىڭ نسلى دین
 يادکار میرزاغە ییریپ ایدیلار پاپا اغاچە دین اوج قىز بولوب ایدى اولوغ

سلطان نژاد بیکیم ایدی سلطان حسین میرزا اغاسی نینگ کچیک اوغلی اسکندر میرزاغه چقاریب ایدی اکینجی قیزی بیکیم سلطان ایدی سلطان مسعود میرزاغه کوزی معیوب بولغاندین سونک بیرب ایدیلار بیر قیز بیر اوغول بولوب ایدی قیزی سلطان حسین میرزانینگ حرمی اپاق بیکیم ساغلاب ایدی هری دین کابلغه کیلدی سید میرزا اپاق قه بیریلدی بیکیم سلطان سلطان مسعود میرزانینگ اوز بک اولتورغاندین سونک اوغلی فی آلب کعبه ساری باردی بو فرصتته خبر کیلدی کیم اوزی واوغلی مکه دا ایمیش اوچونچ قیزی سید میرزا دیکن اندخود سیدلاری کا بیرب ایدیلار ارتوقسی سید میرزاغه مشهور ایدی ینه بیر غونجه چی دین بیر قیز بولوب ایدی عایشه سلطان اتلیق اناسی زییده اغاچه ایدی حسن شیخ تیمورنیک نبیره سی ایدی شیبان سلطانلاریدین قاسم سلطانغه بیرب ایدیلار آندین بیر اوغلی بولوب ایدی قاسم حسین سلطان اتلیق هندوستان دا مینینگ ملازمتیمغه کیلیدیلار راناسکانینگ غزویدا بار ایدی بداون فی انکا بیریلدی قاسم سلطان دین سونک بوران سلطان اتلیق اوروقلاریدین آلدی اندین بیر اوغلی بار عبدالله سلطان اتلیق بو تاریخ دا مینینگ ملازمتیم دا دور باوجود کیم کچیک یاشلیق تور خدمتی یان اجماس خواتین و سراری اول الغان خاتونی بیکه سلطان بیکیم ایدی سنج میرزا مروی نینگ قیزی ایدی بدیع الزمان میرزا موندین توغوب ایدی کوب کچ خلق ایدی سلطان حسین میرزانی کوب اغریتور ایدی کچ خلق لیغیدین میرزا بتنگ کیلدی اخر قویدی میخلص بولدی فی قیلسون حق میرزا جانبی ایدی

زن بد در سرای مرد نکو * هم درین عالم است دوزخ او

تینکری هیچ مسلمانغه بولای بیرماکای یامان خوی لوق کچ خلق خاتون الهی عالما فالماغای ینه بیر جولی بیکیم ایدی اذاق بیکلاریدین قیزی ایدی سلطانیم بیکیم اندین توغوب ایدی ینه شهر بانو بیکیم ایدی سلطان ابو سعید

میرزا

میرزانینگ قیزی ایدی تخت الغاندين سونك الیب ایدی جكن اوروشیدا
میرزانینگ جميع حرم لاری معفه دین چقیب آتقه مینکاندا بو اینیسی نینگ
اعتیادی غه معفه چیقماس آتقه مینماس مونی میرزاغه یتکورورلار بوجهت دین
شهربانو بیکیمی قویدی وسیتکلی پائیده سلطان بیکیمی آلدی اوزبک
خراسانی آغاندين سونك پائیده سلطان بیکیم عراق قه باردی عراق ته
غریب لیفته نقل قیلدی ینه خدیجه بیکیم ایدی سلطان ابوسعید میرزانی
غچهچی سی ایدی میرزادین بیر قیزی بار ایدی آق بیکیم آتلیق عراق ته
سلطان ابوسعید میرزانینگ شکستی دین سونك هری کیلدی هری دا سلطان
حسین میرزا الدی وسبودی غچهچی لیف مرتبه سیدین بیکیم لیک مرتبه سیغه
نرقی قیلدی سونکرالار خود اسرو اختیار بولوب ایدی محمد موئن میرزانی
انینگ سعیی بیله اولتوردیلار سلطان حسین میرزا کیم اوغلانلاری یاغیقتی لار
کوبراک مونینگ جهتی دین ایدی اوزینی عافله نوتار ایدی ولی بی عقل و پیکوی
خاتون ایدی رافضیه هم ایکاندور شاه غریب میرزا بیله مظفر حسین میرزا
موندین توغوب ایدی ینه آباق بیکیم ایدی اندین هیچ اوغول قیز بولمادی
پاپا اغاچه کیم موچه سیوکلوک ایدی مونینگ کوکلناشی ایدی چون اوغلی قیزی
یوق ایدی پاپا اغاچه نینگ اوغلانلارینی اوغلی دیک ساخلار ایدی میرزانینگ
یحضورلوق لاریدا بسیار بخش خدمت قیلور حرم لاریدین هیچ کیم موچه
خدمت قیلا الماس ایدی مین هندوستان غه کیلور ییل هری دین کیلدی مین
هم تعظیم واحترام لاریدین ابلیک دین کیلکانچه قیلدیم جندیری محاصره قیلغاندا
خبر کیلدی کابلدا تینکری حکمینی بونکارمیش غومه لاریدین بیر لطیف سلطان
اغاچه ایدی چارشنبهی لاریدین دور کیم ابوالحسن میرزا بیله کپک میرزا اندین
توغوب ایدی ینه مینکلی بیک اغاچه اوزبک ایدی شهربانو بیکیم نینگ کیشی
قراسیدین بولور ایدی ابو تراب میرزا محمد حسین میرزا و فریدون حسین

میرزانىڭ اناسى ايدى يەنە ايكي قىزى ھم بار ايدى يەنە پاپا اغاچە ايدى
 اپاق بېكىمنىڭ كوكلتاشى بولور ايدى ميرزا كوروب سيووب الدى بيش
 اوغول تورت قىزىنىڭ اناسى ايدى نېچوك كېم مذكور بولدى يەنە بىر
 يېكى سلطان اغاچە ايدى اندىن اوغول قىز بولمايدور يەنە كېچىك كىرىم
 غوما غونچەچى بىبار ايدى خاتونلاردىن وغومالاردىن معتبر بولار ايدى كېم
 مذكور بولدى سلطان حسين ميرزا دىك اولوق پادشاه ھرى دىك اسلام
 شھرىنىڭ پادشاھى عجب نور كېم بو اون تورت اوغلى دىن اوچى ولدالزنا
 اباس ايدى فسق وفجور اوزىد اولوغلانلاريدا وایل واولوسىدا اسرو شايع ايدى
 اوشبولار شامتى دىن ايدى كېم مونداق خانزادەدىن يىنى سېكىز بىلدا بىر
 محمد ميرزادىن اوركا اثار وعلامت قالمادى امراسى بىر محمد برندق برلاس ايدى
 جاكو برلاس نسلى دىن دور محمد برندق بن على بن برندق بن جهان شاه بن
 جاكو برلاس بابىر ميرزا قاشىدا بىك ايدى اندىن سونك سلطان ابو سعيد
 ميرزا ھم رعايت قىلىپ مونكا جهانكېر برلاس بىلە كابلنى بىرىپ اولوغ بىك
 ميرزاغە انكە قىلىپ ايدى سلطان ابو سعيد ميرزادىن سونك اولوغ بىك ميرزا
 (ايكى) برلاسغە قصد قىلور مقامىدا بولدى بولار تويوب جهانكېر ميرزانى توتوب
 ايل واولوسىنى كوچوروب قندىز سارى كوچتىلار ھندوكشنىڭ اوستىدىن
 ميرزانى ادميانە كابل سارى اوزانېپ اولارلى خراسانغە سلطان حسين ميرزاغە
 باردىلار ميرزا ھم بخشى رعايتلارېن قىلدى محمد برندق اسرو بىلىملىك
 كشى ايدى بىبار سردار كىشى ايدى قوشقە اسروكوب مىلى بار ايردى انداق
 كېم ھر قوشى اولسە يا ايتسە اوغلانلارنىڭ آتېنى توتوب ايتور ايكاندور
 كېم بوقوش اولكوچچە يا ايتكوچچە فلانى اولسە نى ايدى يافلانىنىڭ بوېنى
 سېنسە نى ايدى يەنە مظفر برلاس ايدى ميرزانىڭ قزاقلىق لارىدا بار ايدى
 بىلھان ميرزاغە قابىسى طورى خوش ياقىب اسرو اولوق رعايت قىلىپ ايدى
 اعتبارى

اعتباری بو مرتبه‌دا ایدی کیم سلطان حسین میرزا قزاق‌لیغیدا انینگ بیله مونداق شرط قلیب ایدی کیم هر ولایت کیم مسخر بولسا چهاردانک میرزانینگ بولغای دودانک انینگ بو عجب شرطی دور پادشاه‌لیق‌نه قاچان راست کیلکای کیم بیر قراجو کیشی‌نی اوزی بیله شریک قیلغای اینی اوغول بیله مونداق شرط معتبر بولاس بیک کیشی بیله خود نیچوک معتبر بولور تخت العان‌دین سونک بو شرط‌نین پشیمان بولدی ولی سود قیلما‌دی بو تیره مغز مردک هم مونجه رعایت نایب میرزاغه زیاده سرلیق‌لار قیلور ایدی میرزا رایى بیله عمل قیلماس ایدی آخر دیدیلار کیم مسموم بولدی والله اعلم بحقیقه الحال‌ینه علی شیر بیک نوایی ایدی بیک ایماس ایدی بلکه مصاحبی ایدی کچیک‌لیکی‌دا هم مکتب ایکاندورلار خصوصیت بسیار ایکاندور بیلمان‌نی جرعه بیله سلطان ابو سعید میرزا هری‌دین اخراج قیلدی سرقندغه باردی نیچه ییل سرقندته ایدی احمد حاجی بیک مربی و مقوی‌سی ایدی علیشیر بیک‌نینک مزاجی نازک بیله مشهور دور ایل نزاکت‌ینی دولتی‌نینک غروریدین تصور قیلور ایردیلار انداق ایماس ایکاندور بوصف آنکا جبلی ایکاندور سرقندته ایکاندا هم اوشمونداق نازک مزاج ایکاندور علیشیر بیک نظیری یوق کیشی ایدی ترکی تیل بیله نا شعر اینیب تورلار هیچ کیم آنچه کوب و خوب ایتقان ایماس آلتی مثنوی کتاب نظم قلیب تور بیشی خمه جوابیدا ینه پیری منطق الطیر و زیندسان الطیر اتلیق تور غزلیات دیوانی ترتیب قلیب تور غرایب الصغر نواذر الشباب بدایع الوسط فواید الکبر آتلیق یحشی رباعیات هم بارینه بعضی مصنفانی بار کیم بو مذکور بولغانلارغه باقه پست‌راق و سست‌راق واقع بولوبتور اول جمله‌دین انشالاری مولانا جامی‌غه تقلید قلیب جمع قلیب تور حاصل کلام هر کیم‌کا هر ایش اوچون هر خط کیم بیتیب تور بیغیشتور و بتور ینه میزان الاوزان آتلیق عروض بیتیب تور بسیار مدخول دور پیکر مه تور رباعی

وزنبد تورت وزنه غلط قلیب تور بعضی بحور نینگ اوزانیدا هم تکیب تور
 غروضه متوجه بولغان کیشی کا معلوم بولغوسیدور فارسی دیوان هم ترتیب
 قلیب تور فارسی نظم دا فانی تخلص قلیب تور بعضی ابیاتی بمان ایماستور
 ولی اکثر سست وفرود تورینه موسیقی دا بخشی نیمه لار باغلاب تور بخشی
 نقش لاری و بخشی پیش رولار باردور اهل فضل و اهل هنرغه علیشیر بیک چه
 مربی و مقوی معلوم ابماس کیم هرگز پیدا بولیش بولغای استاذ قل محمد و شبخی
 نایی و حسین عودی کیم سازدا سرآمد ایدیلار بیک نینگ تربیت و تقویت بیله
 موخه ترقی و شهرت قیلدیلار استاذ بهزاد و شاه مظفر تصویردا بیک نینگ سعی
 و اهتمامی بیله مونداق مشهور و معروف بولدیلار موخه بنای خیر کیم اول
 قیلدی کم کیشی مونداقه موفق بولیش بولغای اوغول و قیز و اهل و عیال یوق
 عالمی طوری فرد و جریک اوتکاردی اوایل مهر دار ایدی اواسط بیک بولوب
 نیچه محل استرا باده حکومت قیلدی اواخر سپاهی لیقنی ترک قیلدی میرزادین
 نیما الماس بلکه ییلدا میرزاغه کلی مبلغ لار پیشکش قیلور ایدی سلطان حسین
 میرزا استرا باده چریکیدین یانغاندا استقبالغه کیلدی میرزا بیله کور و شوب
 قوبقوچمه بیر حالتی بولدی قوبا المادی کوناریب ایلتیلار طبیبلار اصلا تشخیص
 قیلا المادیلار تانکلا سیعه اوق تینکری رحمتیغه باردی بیر بیٹی حسب حال واقع بولوبتور
 بوردرا بلا که اولار مین مرض چوظا هر ائاس * طبیب لار بوبلاغه نی چاره قیلغایلار

ینه احمد نوکل برلاس ایدی بورونلار مدتی قندهار حکومتی موند ایدی ینه
 ولی بیک ایدی حاجی سینی الدین بیک نینگ نسلی دین دور نوکر دور میرزانینگ
 اولوغ بیک ایدی سلطان حسین میرزا تخت الغاندین سونک خیلی عمر تابمادی
 بات اوق اولدی مسلمان و غازی کزار و ترک و صادق کیشی ایدی ینه حسن شیخ
 تیمور ایدی مونی بابر میرزا رعایت قلیب بیک لیک مرتبه سیغه ییتکوروب
 ایدی ینه نویان بیک ایدی اتاسی ترمذ سیدلار دین دور انا طرفیدین هم سلطان

ابوسعید

ابو سعید میرزا هم سلطان حسین میرزاغه اورو ف بولور سلطان ابو سعید میرزا
 هم رعایت قلیب ایدی سلطان احمد میرزا قاشیدا معتبر بیک ایدی سلطان
 حسین میرزا قاشیغه هم باردی بخشی رعایت تابتی لوند و خوش باش و شراب
 خوار و عیاش کیشی ایدی حسن یعقوب انینگ خدمتیدا بولغان اوچون حسن
 نویان هم دیرلار ینه جهانگیر برلاس ایدی کابلدا نیچه محل محمد برندق بیله
 شریک بیک حکومتی قلیب نورلار سونکرا سلطان حسین میرزا قاشیغه باردی
 بخشی رعایتین قیلدی حرکات و سکنات ظرافت و لطافت بیله ایدی خوش
 معاش کیشی ایدی آو وقوش نینگ راه و روشینی بخشی بیلور اوچون سلطان
 حسین میرزا اکثر بو ایشلارنی انکا رجوع قیلور ایدی بدیع الزمان میرزانینگ
 مصاحبی ایدی میرزا مصافی لیغین باد قلیب تعریف قیلور ایدی ینه میرزا
 احمد علی فارسی برلاس ایدی اگرچه شعر ایتناس ایدی خوش طبع و شعر
 شناس و ظریف و یتیمچه کیشی ایدی ینه عبدالحالق بیک ایدی فیروزه شاه
 بیک کیم شاهرخ میرزانینگ اولوغ رعایت قیلغان بیک ایدی مونینگ اولوغ
 اناسی دور بو جهت تین عبدالحالق فیروز شاه دیرلار بیر نیچه محل خوارزم موند
 ایدی ینه ابراهیم دولدای ایدی ایش حسابنی و ملک دارلیق طریقینی بخشی
 بیلور ایدی محمد برندق نینگ ثانی اثنینی ایدی ینه ذوالنون ارغون ایدی
 مردانه کیشی ایدی سلطان ابو سعید میرزا قاشیدا بیکه لیک لاریدا بخشی قلیچ لار
 چاقاندور اندین سونکرا هم هری دا ایلکی ایش کا یتیب دور مردانه لیغیدا سوز
 یوق ایدی بیر نیمه تیلبله راك کیشی ایدی بیز نینگ میرزالار نینگ قاشیدین
 سلطان حسین میرزا قاشیغه باردی غورنی و نکدرینی بیردی یتیمیش سیکسان
 کیشی بیله اول نواحی دا بخشی لار قلیچ چابتی از از کیشی بیله قالین قالین
 هزاره و نکدرینی بخشی لار باستی هزاره فی و نکدرینی انچه کیشی ضبط قیلغان
 ایلاس نیچه محل دین سونک زمین داورنی هم بیر دیلار اوغلی شاه شجاع ارغون

هم. اناسى بيله كېچىكلىك لاريدا پوروب قىلىچ لار خايتى سلطان حسين ميرزا اناسى نىنك زعيمغه رعايت قىلىپ قندهارنى اناسى بيله شريكلىك بىردى سونكرا بو آنا اوغول اوغول بيله آنا اراسيدا ياغى لىق لار سالىب فتنه لار قىلدىلار آخر مېن خسرو شاهى تونوب نوكر سودرىدىن ايرىب كابلنى خوالنون نىنك كېچىك اوغلى مقبىدىن الغان يىلى خوالنون خسرو شاه مېنىنك جهتيم دىن يىچان بولوب بارىب سلطان حسين ميرزاني كوردىلار سلطان حسين ميرزادىن سونكرا (خوالنون) كوپراك اولغابدى هرى نىنك دامن كوه ولايت لارنى مثل اوبه و چىچران مونكا بىردىلار بديع الزمان ميرزا ومظفر ميرزا كيم شريكلىك پادشاه بولدىلار بديع الزمان ميرزا ايشىكىدا بو صاحب اختيار ايدى ومظفر ميرزا ايشىكىدا محمد برندق برلاس صاحب اختيار ايدى اكرچه مردانه لىقى بار ايدى ولى بىر نيمه تىلبه راك وكول كىشى ايدى تىلبه وكول بولماسه مونداق خوش آمدنى قبول قىلىپ اوزىنى رسوا قىلورمو تفصيلى بودور كيم هریدا مونداق اعتبار واختيار بولدى بىر نېچه شېخ وملا انكا كىلىپ دىرلار كيم قطب بىز نىنك بيله اختلاط قىلدور سىنا هزير الله لقب بولدى سىن اوزبك نى القونكدور بو خوش آمدنى اينانېب بوينىغه فوطه سالىپ شىكرلار قىلىپ تور بادعیش نواحى سىدا شىباني خان كيم ميرزالار نىنك اوستىكا كىلىپ بىرىنى بىركا قوشقالى قويماي باستى خوالنون يوز يوز ايليك چه كىشى بيله قارباط ته شىباني خان روبروسىدا اوشبوسوركا چىن بولوب نوردى قالىن كىشى يىنگن بيله اليب اوف تىبرادى خوالنوننى آلىب اولتوردىلار پاك مذهب كىشى ايدى نمازىنى ترك قىلماسن ايدى ارتوقسى غمازلار هم خىلى اوقور ايدى شطرنج غه كوب مشعوف ايدى ايل بىر ايليك بيله اويناسا اول ايكي ايليك بيله اوينار ايدى هر نېچه كونكلى تىلار اوينار ايدى امساك وخست طبيعتىدا غالب ايدى بىنه درويش على بىك ايدى علبشير بىك نىنك نوققان اينېسى ايدى نېچه محل باغ نىنك حكومنى

موند

موند ایدی باغ دا بخشی بیک لیک لار قیلدی تیره مغز وې هنرراق کیشی ایدی سلطان حسین میرزا اول قندز وحصار اوستیکا کیلکندا تیره مغزلیغی دین نونتور دیلار باغ حکومتیدین معزول بولدی تاریخ توقوز یوز التی دا مین قندز کیلکندا مینینک قاشیغه کیلیب ایدی مسخر و مبهوت ایدی بیک لیک قایلتنی دین دور و ایچکی لیک صلاحیتنی دین مهجور غالباً علیشیر بیک واسطه سیدین مونجه رعایت ناپقاندور ینه مغول بیک ایدی نیچه محل هری حکومتی اندا ایدی سونکرا استر ابادنی بیر دیلار استر ابادتین عراق قه یعقوب بیک قاشیغه قاجیب باردی بیتیمچه کیشی ایردی همیشه قمار قیلور ایدی ینه سید بدر ایدی بسبار زور واسرو شیرین حرکات کیشی ایدی عجب صاحب اصول کیشی ایدی غریب خوب رقص قیلور ایدی غیر مکرر رقص قیلور ایدی غالباً اول رقص انینگ اختراع دور همیشه میرزا ملازمتی بولور ایدی دایم حریف شراب وهم صحبتی ایدی ینه اسلم برلاس ایدی ترک کیشی ایدی قوشچی لیغنی بخشی بیلور ایدی بعضی ایشلارنی طوری قیلور ایدی اوتوز قیرق پاتمان بای کوچ بیله اتیب تختمه دین اوتکارور ایدی قیف میدانی دا میدان باشیدن چاییب یانیب نوشوروب قویوب اتیب قابتنی اورار ایدی ینه زهکیرنی بیر قاری بیر یاریم رشته غه باغلاب رشته نینگ ینه بیر اوچی نی بیر یغاچ قه باغلاب ایورورلار ایدی ایورلور حالت نه اوقنی اتیب زهکیردین اوتکارور ایدی مونداق غریب ایشلاری خیلی بار ایدی همیشه ملازمت قیلور ایدی هر صحبت نه بار ایدی ینه سلطان جنید برلاس ایدی سونکرالار سلطان احمد میرزا قاشیغه کیلیب ایدی سلطان جنید برلاس نینگ کیم بو تاریخ دا جونه پور حکومتی شرکت بیله انکا تعلق دور اناسی دور ینه شیخ بو سعید خان درمیان ایدی بیلمان بیر اوروشته میرزا غه آت کیلتوروب مودور یا میرزا غه قصد قیلغان غنیمتی دفع قیلیب مودور اول جهت دین بولقب بیله ملقب بولوبتور ینه بهبود بیک ایدی بورونلار جهره چیرکاسیدا خدمت

قىلور ايدى ميرزانىڭ قزاقلىق لارىدا خدمتى باقىب بهبود بىككا بو عنایتنى
قىلىپ ايدى كىم غمدا وسكەدا آنىڭ آتى ايدى ینە شېخم بىككا ايدى سەبلى
تخلص قىلور اوچون شېخم سەبلى دىرلار ايدى بىر طور شعر ايتور ايدى
قورقودىك الفاظ ومعانى درج قىلور ايدى انىڭ ابيانى دین بىر بودور

شب غم كىر باده آهم از جا برد كىر دوزخا * فرو خورد از دهاى سبلاشكم ربع مسكونرا
مشهور دور كىم بىر قاتله بو بيتنى مولانا عبدالرحمن جامى خدمتى دا اوقوب نور
مولانا ايتىپ نور كىم مېرزا شعر آيتە سىز يا آدم قورقوتە سىز ديوان ترتيب
قىلىپ ايدى مثنويانى هم بار ینە محمدولى بىككا ايدى ولى بىككا نىڭ كىم
مذكور بولدى اوغلى ايدى اخىلار مېرزا قاشىدا اولوق بىككا بولوب ايدى
باوجود كىم اولوق بىككا ايدى هرگز خدمتىنى ترك قىلماس ايدى كېچە وكوندوز
ايشىككە باستانىپ ايدى انداق كىم آشى وشىلانى دايم ايشىككە نه اوق نارتىلور
ايدى مونداق ملازمت قىلور كىشى مقرر دوز كىم انداق رعايت تاپقاي عجب
بلايى دور بو زماندا بىراو كىم بىككا اتاندى كىيىنى دا بىش آلتنى كل وكورنى
كوردى نكلىنى لارىيله ايشىككا كىلتورماك كىراك اول نوع ملازمت خود قاندا جور
اوزلارنىڭ يىدولت لىغى ايكن محمدولى بىككا نىڭ آشى وشىلانى بىشى
ايدى نوكرنى بىر شق ورنكى ساخلار ايدى فقير ومسكىنكا اوز ايلكى بيله
غلبە خىر قىلور ايدى فحش كوى وبدىبان كىشى ايدى تاريخ توقوز يوزاون
بيتى دا مېن سىرقىندى القاندا محمدولى بىككا ودر وىش على كتابدار مېنىڭ
قاشىدا ايدىلار اول وقت افلىج بولوب ايدى نى سوزىدە مزە بار ايدى
نى اوزىدا موڭچە رعايت قابىلى اېماس ايدى غالبا خدمت آتى اول مرتبەغە
پىتكور كاندور ینە بابا على ايشىككا اغا ايدى اول عىشېر بىككا رعايت قىلىپ
ايدى سونكرا مردانه لىغى دىن مېرزا اليب ايشىككا آغاسى قىلىپ بىككا لىك
مرتبە سېغە پىتكوروب ايدى يونس على كىم بو تاريخ دا مېنىڭ قاشىدا بىككا

ومقرب

ومقرب وايچكى دور ذكرى مكرر كىلكوسيدور مونيڭ اوغلى دور ښه بدرالدين
 ابدى بورون سلطان ابو سعيد ميرزانيڭ صدرى ميرك عبدالرحيم فاشيدا
 ابدى خيلى چست وچسپان ايكاندور ديرلار كيم بيتى آت تين ساچراغاندور
 بو و بابا على مصاحب لار ابدى لار ښه حسن على جلاير ابدى اصلى اتى حسين
 على جلاير دور ولى حسن بيله مشهور دور اتاسى على جلايرنى بابر ميرزا
 رعايت قىلىپ بىك قىلغاندور سونكرا يادكار محمد ميرزا هرښى آغاندا على
 جلاير دين اولوغ راق كىشى سى بوق ابدى حسن على جلاير سلطان حسين
 ميرزا فاشيدا قوش بىكى ابدى شاعر ابدى طفېلى تخلص قىلور ابدى قصيدى
 بسيار بخشى ايتور ابدى اوز زمانيدا قصيددا سرآمد ابدى تاريخ توقوز يوز
 اون ييتى دا كيم سىر قىلدى آلديم مينيڭ فاشيغه كىلدى بىش آلنى يىل مينيڭ
 فاشيدا بولدى مينيڭ انىمغه بخشى قصيدلار ايتى بى باك وئلى كىشى ابدى
 جهره ساخلار ابدى وهىشه نرد اوينار ابدى قمار قىلور ابدى ښه خواجه عبدالله
 مروارى ابدى بورون صدر ابدى سونكرا ايچكى ومقرب بىك بولوب ابدى
 پر فضائل كىشى ابدى قانوننى انچه كىشى چالمايدور قانوندا كرفت قىلماق
 مونيڭ اختراعى دور غطوطى خوب بيتير تعلېقى خوبراق بيتير ابدى
 انشانى خوب قىلور ابدى خوش صحبت كىشى ابدى شعر ايتور ابدى بيانى
 تخلص قىلور ابدى شعر اوزكا حيثيتى څه باقه كوب فرود تور ابدى ولى شعرنى
 خوب تانير ابدى فاسقى وې باك ابدى فسقى شامتى دين آبله مرضى څه
 كرفتار بولوب ايليك اياغيدىن قالىپ نېچه يىل تور لوک تور لوک عذاب
 ومشت لار نارتيب اوشبو بليه بيله اوق عالمدين نقل قىلدى ښه محمد سيد اوروس
 اوروس ارغون كيم سلطان ابو سعيد ميرزا تخت آغاندا اولوق واختبار بىك
 اول ابدى مونيڭ اتاسى دور اول زماندا بخشى ايش لىق بىكت لار بار ابدى
 اول سرآمد لار دين پيرى بودور بايى قانېق اوقى اوزون پيرك ايش لىق

ويغشى اتىشلىق ايكاندور اندخود حكومتى نېچە محل اندا ايدى ينه ميرعلى
 ميراخور ايدى بو اولدور كيم سلطان حسين ميرزاغه كيشى بيباريب يادكار
 محمد ميرزانينك غافلليغيدا اوستىكا كيلتوردى ينه سيد حسن اوغلاچى ايدى
 سيد اوغلاچى نينك اوغلى سيد يوسف بيكنينك اينيسى ايدى وميرزا فرخ
 اتلىق حيثيتلىق وقابليتلىق اوغلى بار ايدى تاريخ توقوز يوز اون ييتى دا
 مين سرقندى انغاندا مينينك قاشيغه كيليب ايدى شعرى اكرچه كم
 ايتىب ايدى ولى طورى ايتور ايدى اسطراب ونجومى ويغشى بيلور ايدى
 صحبتي واختلاطى هم ويغشى ايدى بير نيمه بد شراب ايدى غجنوان اوروشيدا
 اولدى ينه نينكرى بيردى سماچى ايدى ترك ومردانه وقيلچلىق بيكييت ايدى
 بلخ ايشيكيدا نظر بهادر اتلىق خسرو شاه نينك اولوغ نوكرى نى ويغشى چاقولاب
 ايدى نېچوك كيم مذكور بولوب (تور) ينه بير نېچە تركمان بيكلارى ايدى كيم
 ميرزا قاشيغه كيليب رعايت تاييب ايدىلار بورون كيلكلار بير عليجان بايندر
 ايدى ينه سيدا بيك وتهمتن بيك ايدىلار اغا اينى ايدىلار تهمتن بيكنينك
 قيزىنى بديع الزمان ميرزا اليب ايدى كيم محمد زمان ميرزا اندىن دور ينه
 ابراهيم چغتاي ايدى ينه عمر بيك ايدى سونكرا بديع الزمان قاشيدا بولور ايدى
 مردانه وترك ويغشى كيشى ايدى ابو الفتح اتلىق بير اوغلى عراق دين مينينك
 قاشيغه كيلدى بو تاريخدا هم باردور بسيار سست وى جرات و بولوم سيز دور
 انينك ديك اتادىن مونينك ديك اوغول سونكرا كيلكلار دين كيم شاه اسمعيل
 عراق واذريجانغه متصرف بولغاندا اندىن خراسان كيليب ايدىلار بير عبدالباقى
 ميرزا ايدى تيمور بيك نسللى دور ميرانشاهى دور بوروندىن بولار نينك نسللى
 اول ولايت لارغه باريب سلطنت داعيه سىنى باشلاريدىن چيقاريب اول
 پادشاه لارغه ملازمت قىليب رعايت تاپا كيلكلاندورلار بو عبدالباقى ميرزانينك
 عى تيمور عثمان يعقوب بيك قاشيدا اولوغ ومعتبر بيك ايكاندور بير نوبت

خراسان

خراسان اوستىكا قالين چرىك قوشوب يىپارماك خيال هم قىلغاندور عبدالباقى
 ميرزا كىلكاچ سلطان حسين ميرزا هم بخشى رعايتى قىلىپ كوياوقىلىپ سلطانيم
 بىكىم كىم محمد سلطان ميرزانىڭ اناسى ايدى بىردى يىنه سونكرا كىلكانلاردىن
 مراد بىك بايندر ايدى صدور يىنه بىر مير سر برهنه ايدى اندجاننىڭ
 كىنتلاريدىن دور غالبا متسيد دور بىسار خوش صحبت و خوش طبع و شيرين كلام
 كبشى ايدى خراسان فضلاسى و شعراسى قاشىدا انىڭ دخلى و سوزى معتبر
 وىند ايدى امير حمزه قصه سىنىڭ مقابله سىدا عمرى ضايع قىلىپ اوزون
 اوزاق يالغان قصه باخلايتور بو امر مخالفى طبع و عقل دور يىنه كمال الدين حسين
 كازركمى ايدى اكر چه صوفى ايماس ايدى متصوف ايدى غلبش بىك قاشىدا
 مونداق متصوفلار يىغىلىپ وجد و سماع قىلورلار ايكاندور اكثرى دين مومنىڭ
 اصولى بخشى راق ايكاندور غالبا سبب رعايتى اصولى بولوبتور اوزكا دىكو دىك
 حىببى بوق ايدى بىر تصنيفى بار مجلس العشاق اتلىق سلطان حسين
 ميرزانىڭ اتىغه باغلاپ بيتىب تور بىسار سست و اكثر يالغان و بىزه يالغان
 بى ادبانه حريفلار بيتىب تور انداق كىم بعضى دين توهم كىفردور نىچوك
 خىلى انبىانى و اوليانى مجازى عاشقلىق قىلغى منسوب قىلىپ هر قايسىغه معشوق
 و محبوب پىدا قىلىپ تور يىنه بو عجب كولانه امرى دور كىم دىباجهدا سلطان
 حسين ميرزا اوزومنىڭ تحرير و تصنيفى دور دىب بيتىبتور كتاب اراسىدا
 كىلتورلكن كمال الدين حسين نىڭ اشعار و غزلياتى نىڭ باشىدا تام لمحرره بيتىلىپ دور
 اوشبو كمال الدين حسين نىڭ خوش امدى دين خوالنون ارغون هزبر اللهغه
 ملفى بولدى وزرا مير محمد الدين محمد ايدى شاهرخ ميرزانىڭ تك قلمه
 ديوانى بىر خواجه احمد خانى نىڭ اوغلى ايدى بورونلار سلطان حسين
 ميرزانىڭ ديوانى دا خواطر خواه ترتيب و نسقى بوق ايدى اسراف و اتلاف
 بىسار بولور ايدى نى رعيت معبور ايدى نى سپاه شاكر اول فرصت ته محمد الدين

پرواڻچي ایدی میرک دیرلار ایدی میرزاغه ازراق یارماق مهم بولوب دیوانی لاردین
 تیلاکاندا دیوانی لار یوقتور حاصل بولماس دیب جواب بیردی لار محمدالدین محمد
 حاضر ایگلدور تبسم قیلور میرزا جهت سورسه خلوت قلیب کونکلی دا کینی
 عرض قلیب دیرکیم میرزا شرط قیلسه لار کیم مینینک ایلبیکیم فی قوی قلیب
 سوزوم دین تجاوز قیلماسه لار از فرصت نه انداق قیلای کیم ولایت معبور
 ورعیت شاکر و خزانه مو فور و سپاهی وافر بولغای میرزا هم انینک دلخواهی
 عهد و شرط قلیب غام خراسان ممالکی دا انی اختیار قلیب جمیع مهماتی
 انینک عهد سیغه قیلدی بو هم امکانی بار یچه سعی و اهتمام قلیب از فرصت نه
 سپاهی ورعیت فی راضی و شاکر قیلدی خزانه دا هم وافر یارماق لار نوشوردی
 ولایات فی معبور و آبادان قیلدی ولی علی شیر بیگ باشلیغ جمیع بیگلار و اهل
 منصب بیله ضدانه معاش قیلدی بو جهت تین بارچه انینک بیله یان بولدیلار
 سعی و اغوا قلیب محمدالدین محمد فی توتتوروب معزول قیلدیلار انینک
 اورونیه نظام الملك دیوان بولدی نیچه محل دین سونک نظام الملك فی توتتوروب
 اولتوروب خواجه فضل فی عراق دین کیتلوروب دیوان قیلدیلار مین کابل کبلکن
 فرصت نه خواجه فضل فی بیگ قلیب ایدیلار دیوان دا مهر باسار ایدی ینه خواجه عطا
 ایدی اگرچه الار دیک صاحب منصب دیوان ایماس ایدی ولی جمیع خراسانات نه
 خواجه عطانینک بی مشورتی هیچ مهم فیصل تاپماس ایدی متقی و غاز کدار و متدین
 کیشی ایدی و مشغول لوغی هم بار ایگلدور سلطان حسین میرزانینک وزیراسی
 بولار ایدی کیم مذکور بولدی سلطان حسین میرزانینک عجب زمانی ایدی
 اهل فضل و بی نظیر ایل دین خراسان بتخصیص هری شهری ملو ایدی هر کیشی
 کیم بیر ایشکا مشغول بار ایدی همتی و غرض کیم اول ایش فی کمال غه نیکورکای
 بو جمله دین بیر مولانا عبد الرحمن جامی ایدی کیم ظاهر و باطن علومی دا اول
 زمان دا اول مقدار کیشی بوق ایدی شعری خود معلوم دور ملانینک جناب
 اندین

اندین عالی راق دور کیم تعریفه احتیاجی بولغای غایتش خاطرغه کبچنی کیم بو محقر
 اجزادا نین و تبرک جهنی دین آلارنینک آت لاری مذکور وشه صفت لاری دین
 مسطور بولغای ینه شیخ الاسلام سیف الدین احمد ایدی مولانا سعد الدین نفتازانی نینک
 نسلی دور اندین بیر خراسان مالکی دا شیخ الاسلام بولا کیلکندورلار بسیار
 دانشمند کیشی ایدی عربیه علوم فی و نقلیه علوم فی خوب بیلور ایدی بسیار
 متقی و متدین ایدی اگرچه شافعی ایدی هر مذهب فی رعایت قیلور ایدی
 دیرلار کیم یتیمیش بیلکا یا ووق جماعت نمازی ترک قیلمايدور شاه اسماعیل هرینی
 القاندا شهید قیلدی الارنینک نسلی دین کیشی قالمادی ینه مولانا شیخ حسین
 ایدی اگرچه ملا شیخ حسین نینک ظهور و ترقی سی سلطان ابو سعید میرزانینک
 زمانیدا ایکندور چون سلطان حسین میرزا زمانیدا هم بار ایکندورلار اول
 جهت دین مذکور بولدی حکمیات و عقلیات و کلام علمی فی خوب بیلور ایدی
 از الفاظدا کوب سوز ایتیب دقت بیله کفت و کو قیلماق انینک اختراعی دور سلطان
 ابو سعید میرزانینک زمانیدا بسیار مقرب و اختیار ایدی جمیع مالک مهمانی دا
 انینک دخلی بار ایدی احتساب خود اندین بخش راق کیشی قیلغان ایماستور
 اوشبو جهت تین کیم سلطان ابو سعید میرزاغه مقرب ایکندور سلطان حسین
 میرزانینک زمانیدا مونداق بی نظیر کیشی فی اهانت لار تیکور کوز دبلار ینه
 ملازاده^۲ ملا عثمان ایدی کابل تومان لاری دین لهو تومانی نینک جرغ اتلیق
 کینتی دین دور اولوغ میرزا زمانیدا اون تور ت باشیدا درس ایتقان اوچون
 ملا مادرزاد دیرلار ایرکندورلار سرقندین باریب کعبه فی طواف قیلیب هر یکا
 کیلکندا سلطان حسین میرزا منع قیلیب ساخلادی بسیار دانشمند کیشی ایدی
 اول زماندا انچه دانشمند کیشی یوق دیرلار کیم اجتهاد مرته سیغه یتکان دورولی
 اجتهاد قیلمايدور اندین منقول دور دیر ایش کیشی بیر نیمه فی کیم ایشیتی
 ینه نچوک اونوتور قوی حافظه سی بار ایکندور ینه میر جمال الدین محدث

ایدی حدیث علمی فی خراساندا انچه بیلور کیشی یوق ایدی خیلی معر دور
 بو تاریخ قهقهه تبریک ایدی بینه میر مرتاض ایدی حکیمات و معقولات فی بخشی
 بیلور ایدی انینگ اوچون بولقب بیلله ملقب بولوبتور کیم بسیار روزه توتار
 ایکاندور شطرنج غه کوب شعفی بار ایکاندور بو مرتبه دا کیم اگر ایکی حریف
 اوچر اسا بیرری بیلله شطرنج اویناب بینه بیرری نینگ ایناکینی توتوب اولتورور
 ایکاندور کیم کیتماکای دیب بینه ملا مسعود شیروانی ایدی بینه ملا عبدالغفور لاری
 ایدی مولانا عبدالرحمن جامی نینگ هم مریدی هم شاگردی ایدی ملاتینگ
 اکثر مصنفاتی فی ملا فاشیدا اوتکار بید ایدی نفحات قه شرح بوسونلوق بیر
 نیمه بیتیلیب تور علوم ظاهر یغه بسیار مستحضر ایدی باوجود علوم ظاهری
 علوم باطنی دین بهره مند ایدی عجب بی تعین وبی تکل کیشی ایدی هر
 کیم فی ملا دیسه لار انینگ الیدا جزو نارغاق دین عاری یوق ایدی هر بردا
 درویشی نشان بیرسه لار انینگ فاشیغه بیتما کوچه قرار ی یوق ایدی مین
 خراسان بارغاندا ملا عبدالغفور مریض ایدی ملاتینگ مزارینی طواف قیلغاندا
 ملا عبدالغفور نینگ عیادت یغه باریب ایدم ملاتینگ مدرسه سیدا ایدی نیچه
 کوندین سونک اوشول مرض بیلله اوق نقل قیلدی بینه میر عطاء الله مشهدی
 بولدی عربیه علمی فی بخشی بیلور ایدی قافیه دا بیر فارسی رساله بیتیب تور
 طور ی بیتیب تور عیبی بودور کیم امثله اوچون تمام اوزی نینگ اییاتی فی
 کبالتور و بتور بینه ترتیبی دور بورون چنانکه درین بیت بنده لفظی فی لازم
 توتوبتور قافیه رساله سیدا بعضی معارض لاری موجه دخل لار قیلیب تورلار
 بینه صنایع شعردا بدایع الصناع اتلیق رساله بیتیب دور خیلی بخشی بیتیب دور
 مذهبی دا انحرافی بار ایکاندور بینه قاضی اختیار قاضی لبق خوب قیلدی فقه دا
 بیر فارسی رساله بیتیب دور طور رساله دور بینه بیر مضمون بیلله اقتباس
 اوچون آیات کلامی فی جمع قیلیب تور مرغاب نه میر زالار بیلله ملاقات قیلغاندا

قاضی

قاضی اختیار و محمد میر یوسف بیله کیلیب مینی کوردیلار باهری خطی دین
 سوز چیققی مفرداتی نیلادی بیتیدیم اوشال مجلس دا مفرداتی اوقوب
 قواعدینی بیتیب هه لار بیتیدی ینه بیر محمد میر یوسف ایدی شیخ الاسلام نینگ
 شا کردی ایدی سونکرا شیخ الاسلام اوزی نینگ بریدا آتی نصب قیلدی بعضی
 مجلس دا قاضی اختیار یوققاری اولتورور ایدی بعضی مجلس دا بو سونکرالار
 سپاهی لقی بیله سردارلیق ایشیکا انداق مغبون و مسغوف ایدی کیم بو ایکی
 ایش دین اوزکا انینگ الفاطی دین فی علم معلوم بولور ایدی وانینگ کلامی دین
 فی فهم مفهوم اگرچه هر ایکی لاسی دین نصیب و بهره سی یوق ایدی عاقبت
 اوشبو دغدغه لار دین مال و جانی و خان و مانی بر باد باردی شیعی ایکاندور
 شعرا دین بو جمع نینگ سر آمد و سر دفتر مولانا عبدالرحمن جامی ایدی ینه
 شیخ سبیلی و حسین علی طفیلی چلایر کیم اتلاری و صفت لاری سلطان حسین
 میرزا نینگ بیکلاری و ایچکی لاری چرکه سیدا مذکور و مسطور بولدی
 ینه اصف اصفی ایدی وزیرزاده اوچون آصف تخلص قیلیب تور شعری رنگ
 و معنی دین خالی ایماستور اگرچه عشق و حال دین بی بهره دور اوزی نینگ
 دعواسی بوایدی کیم مین هرکز هیچ غزلیم فی ییغیش تور ماق وادی سیدا بولادیم
 غالباً تکلف بولغای بوغزلیاتی فی اینیسی باقرا بتی جمع قیلیب تور غزل دین اوزکا
 نوع شعر کم اینیب نور مین خراسان بارغاندا ملازمت قیلیب ایدی ینه بنایی
 ایدی هر یلیک دور اناسی اوستاد محمد سبزینا اوچون مونداق تخلص قیلیب تور
 غزلیدا رنگ و حال باردور دیوان ترتیب قیلیب تور مثنوی لار هم بار بیر
 مثنوی سی بار میوه لار باپیدا متقارب بحریدا بی محصل نیمه دیب تور بیکاری
 قیلیب تور ینه بیر مختصر مثنوی سی بار خفیف بحریدا ینه بیر اولوغ
 مثنوی سی بار اول هم خفیف بحریدا بو مثنوی سی سونکرالار توکاتیب ایدی
 بورونلار موسیقی دین بیخبر ایکاندور بو جهت نین علی شیر بیک طعن قیلور

ایکندور بیر ییل میرزا مروغه قیشلای بارغاندا علیشیر بیک هم بارور بنای
هریدا قالور اول قیش موسیقی مشق قیلور یازغاچه انچه بولور کیم ایشلار
باغلار باز میرزا هر ی کیلکندا صوت ونقش اونکاورر علیشیر بیک تعجب قیلیب
تحسین قیلور موسیقی دا طور ایشلار باغلابتور اول جمله دین بیر نقشی بار
نهرنگ فیه موسوم بو توقوز رنگ نینک نوکانبشی ونقش نینک مبلای راست نه دور
علیشیر بیک کا خبلی متعرض ایکندور بو جهت دین خبلی جفالار تارتی آخر
نورا المای عراق وآز ربابچانغه یعقوب بیک قاشیغه باردی یعقوب بیک قاشیدا
یمان ایماس ایدی حریفی ملس بولوب ایدی یعقوب بیک اولکلندین سونک
اول ولایت لاردا نورمای هر ی کا کیلیدی هنوز ظرافت ونعرضی بار ایدی اول
جمله دین بیر یی بودور کیم هر کون شطرنج مجلسی علیشیر بیک ایاغینی اوزانور
بنای نینک کونیکا نیکار علیشیر بیک مطایبه بیله دیر کیم عجب بلای است
درهری اگر پای دراز میکنی بکون شاعر میرسد بنای دیر کیم اگر جمع میکنی
هم بکون شاعر میرسد اخر بو ظرافت لاردین ینه سرفند عزیمتی قیلدی
علیشیر بیک قالین نیمه لار اختراع قیلیب ایدی ویخشی نیمه لار اختراع قیلیب
ایدی هر کیشی کیم هر اشته بیر نیمه پیدا قیلدی اول نیمه نینک رواج و رونقی
اوچون علیشیری دیر ایدی ظرافت بیله علیشیر بیک کا اسناد قیلورلار ایدی
نیچوک کیم علیشیر بیک قولاغ اغریغیدا باغلیق باغلاغان اوچون خانولار کوک
باغلیقنی قتیق باغلاغانی نار علیشیری آت قوبدیلار بو جمله دین بنای
هریدین عزیمت قیلور وقت ایشاکی اوچون پالان دوزغه غیر مکرر پالان
بو بورور انینی علیشیری دیر پالان علیشیری مشهور بولدی ینه سیفی بخاری
ایدی فی الجمله ملالیفی بار ایدی اوقاغان کتاب نینک مفصلی ایلکا کورسانیب
ملالیفی فی اثبات قیلور ایدی دیوان ترتیب قیلیب تور ینه بیر دیوانی هم بارکه
جبع حرفه کرلار اوچون اینتیب دور مثلنی کوب اینتیب تور مثنوی سی بو قوتور

نیچوک

نیچرک کیم بوقطعه آنکا دال دور

مثنوی کرچه سنت شعر است * من غزل فرض عین میدانم
 پنج بینی که دلپذیر بود * بهتر از خمستین میدانم
 بیر فارسی عروضی بار بسیار کم سخن دور بیر حساب بیله اسرو پر سخن دور
 کم سخن بو معنی بیله کیم کیراکلیک نیمه لارنی بیتیلما بدور پر سخن بو معنی
 بیله کیم روشن و ظاهر کلمه لارنی لفظ و اعرابی غمجه بیتیب دور چاغرنی بان
 ایچار ایکاندور بد شراب ایکان دور مثنی محکم ضرب بار ایکن دور بنه عبدالله
 مثنوی کوی جام دین دور ملانینک خواهر زاده سی دور تخلصی هانفی ایدی خیمسه
 مقابله سیدا مثنوی لار اینیب نور هفت پیکر مقابله سیدا ایتقان مثنوی سیغه
 هفت منظر آت قویو بتور سکندر نامه مقابله سیدا نیمور نامه اینیب دور
 بو مثنوی لار دین لیلی و مهنون مشهور راق دور اگرچه لطافتی شهرنی چه یوقتور
 بنه میر حسین معایی ایدی غالباً معایی انچه هیچ کیم ایتقان ایماس همیشه
 اوقاتی معاً فکریغه مصروف ایکاندور عجب فقیر و نامرادوبی بد کیشی ایکاندور
 بنه ملا محمد بدخشی ایدی اشکیش دین دور اشکیش بدخشان داخلی ایماس دور
 عجب دور کیم بدخشی تخلص قلیب تور شعری بو مذکور بولغان شاعر لار نینک
 شعر یچه یوقتور معاداً رساله بیتیب دور معاسی هم خیلی بخشی ایماس خوش
 صحبت کیشی ایدی سرفندنه منکا ملازمت قلیب ایدی بنه یوسف بدیعی
 ایدی فرغانه ولایتی دین دور قصیدنی بان ایتماس ایکاندور بنه آهی ایدی
 غزلی طوری اینور ایدی سونکر الار ابن سلطان حسین میرزا قاشیدا بولور
 ایدی صاحب دیوان دور بنه محمد صالح ایدی چاشنی لیق غزل لاری بار اگرچه
 هموار لیفی چاشنی سی چه یوقتور ترکی شعری هم بار بان ایتمایدور سونکرا
 شیبانی خان قاشیغه کیلیب ایدی فی الجملة رعایت قلیب ایدی شیبانی خان نینک
 آنیغه بیر ترکی مثنوی بیتیب دور مهنون وزنیدا کیم سیمه وزنی بولغای

بسیار سست و فرود تورانی اوقوغان کیشی محمد صالح نینگ شعریدین بی اعتقاد
بولور بیر یخشی بیتى بودور

بولدی تنبل غه وطن فرغانه * قیلدی فرغانه تنبل خانه

اندجان ولایتی نى تنبل خانه هم دیرلار اول مثنوی دا موچه بیت معلوم ایما
کیم بولغای شریر و ظالم طبع و بی رحم کیشی ایدی ینه شاه حسین گامی ایدی
مونینگ شعرلاری هم یمان ایماش فزل کوی دور غالباً دیوانی هم باردور
ینه هلالی ایدی بوناریغ دا باردور فزل لاری هموار ورنکین و کم خدش دور دیوانی
هم باردور بیر مثنوی سی بارخنیف مجریدا شاه و ترویش قه موسوم اگرچه
بعضی بیت لاری طوری واقع بولوبتور ولی بو مثنوی نینگ مضمون واسطون
بندلیغی بسیار کاواک و خرابتور شعرای مانقدهم عشق و عاشق لیق اوچون
مثنوی لار کیم اینیب دورلار عاشق لیقنى ایرکا و معشوق لوقنى خانوغه نسبت
قیلیب تورلار هلالی درویش نى عاشق قیلیب نور و شامی معشوق اییانی کیم
شاه نینگ افعال واقوالی دا دیب نور حاصل کیم شامی جلی و فاحشه قیلیب نور
اوز مثنوی سی نینگ مصاحتی غه بیر ییکیتنى وینه شاه ییکیتنى بیسار بی صورت نور
کیم جلب لاریک و فاحشه لار دیک تعریفی بولغای بسیار قوی حافظه سی بار
ایمیش اوتوز قیرق مینک بیت یادی دا بار ایمیش دیرلار کیم خستین نینگ اکثر
اییانی یادی دا بار هر وض و قافیه و شعر علمی غه خیلی مستحضر دور ینه اهلی دور
عامی دور شعرلاری یمان ایماش دیوانی هم باردور خوش نویس لار دین اگرچه
خیلی کیشی بار ایدی ولی بار نینگ سرامدی نسخ و تعلیق دا سلطان علی
مشهدی ایدی میرزا اوچون علیشیر بیگ اوچون قالین کتابت لار قیلدی
هر کوندا اوتوز بیت میرزا اوچون و ییکرمه بیت علیشیر بیگ اوچون بیتیر
ایدی مصورلار دین بهزاد ایدی مصور لیق ایشی نى بسیار نازک قیلدی ولی
سقال سیز ایل نینگ جهره سی نینگ یمان آچه دور غبغنى نى کوب اولوق نارتادور
سقال لیق

سقال لیف کیشی فی بخشی مهره کثای قیلادور ینه شاه مظفر ابدی نصوری
کوب نازک قیلور ابدی شهرنی خود کندرا نازک قیلور ابدی خیلی عمر تابمادی
ینه بیر تصنیفی بار اول تصنیفی تصوف دادور بمان ابلاس غالباً اگر سوز انینک
المجلس ترقی محلی دا اوق عالم دین باردی اهل نغمه دین قانونی خواجه عبدالله
مرواری چه کیشی چالماس ابدی نیچو کیم مذکور بولدی ینه قل محمد عودی
ابدی عجبکی هم خوب چالور ابدی عجبکا بو اوج قیل ناقتی اهل نغمه دین
واهل سازدین هیچ کیم موچه کوب و خوب پیشرو باغلاغلان ابلستور پیشرو دین
اورکا ایش لاردا موچه ابلستور ینه شیخی نایی ابدی عوض و عجبکی هم خوب
چالور ایکنندور اون ایکی اون لوج یاشیدین پیری فی خوب چالور ایکنندور
بیر نوبت بدیع الزمان میرزانیکنک صحبتی دا بیر ایشنی فی دین خوب چیقارور
قل محمد عجبکا اول ایشنی چیقارا الماس دیر کیم عجبکا ناقص سازدور شیخی
فی الحال قل محمدنیکنک ایلیکی دین عجبکی الیب اول ایشنی عجبکا خوب
و پاکیزه چالور شیخی دین ینه بیر نیمه روایت قیلدیلار نغمات قه انداق
منحضر ایکنندور کیم هر نغمه کیم ایشیتسه دیر ایکنندور کیم فلانی نینک فلان
پروهسی مونکا اهنک دورولی خیلی ایش باغلامای دور بیر ایکی نقشی اندین
دیرلار ینه شاه قلی عجبکی ابدی عراقی دور خراسان غه کبلیب مشق قیلیب
ترقی قیلدی خیلی نقش و پیشرو و ایشلار باغلا بتور ینه حسین عودی ابدی
عودنی مزه لیلیب چاللب مزه لیلیب نیمه لار ایتور ابدی عودنیکنک نازلارینی ایکی
قیلیب بو چاللب تور عیبی بو ابدی که بسیار ناز نیهله چالور ابدی شیبانی خان
بیر نوبت ساز بویورور تکلف قیلیب هم بمان چالور هم سازی فی کبلیتورمای
بارماس ساز کبلیتورور شیبانی خان فهم لار بویورور کیم صحبت ته اوق غلبه
کردنی لار اورار شیبانی خان نینک عالم دا بیر بخشی ایشی کیم بار بودور
فی الواقع خوب باردور اوشونداق نازک مردکلارکا موندین کوپراک سزا کیراک

بە مصنف لار دىن غلام شادى ايدى خوانندەنىڭ اوغلى ايدى اگرچە ساز چالور ايدى ولى بو سازندەلار چركاسىدا چالماس ايدى بىخىش صوت لارى وغوب نقش لارى بار اول زماندا انجە صوت و نقش باغلار كېشى يوق ايدى آخىر شىبائى خان قزان خانى محمد امين خانقە پىياردى بىنە خبرى كېلىمىدى بىنە مير غزو ايدى بو ساز چالماس ايدى اگرچە از ايش باغلابتور ولى مەزەلىق ايشلارى بار بىنايى هم مصنف ايدى بىخىش صوت و نقش لارى بار دور بىنە بى نظير ايل دىن بىر پەلوان محمد بو سعيد ايدى كىشى كىرلىق دا خود سرامد ايدى شەر هم ايتور ايدى صوت و نقش لار هم باغلار ايدى چاركاھدا بىر بىخىش نقشى بار خوش صحبت كېشى ايدى كىشى كىرلىق بىلە مونچە حبىبتى جمع قىلماق غرابتى بار سلطان حسين ميرزا عالم دىن نقل (قىلغاندە) ميرزا لار دىن بدىع الزمان ميرزا و مظفر حسين ميرزا حاضر ايدىلار چون سيوكلوك اوغول مظفر ميرزا ايدى و محمد بىرندى برلاس هم صاحب اختيار بىك ايدى انكەسى ايدى اناسى خدىجە بىكىم ايدى ميرزانىڭ اعتبارلىق خانون ايدى ميرزانىڭ اىلى هم مظفر ميرزاغە چوغى خىلى بار ايدى بو جەھت لار دىن بدىع الزمان ميرزا تردد قىلىپ كېلىماس خيالدا ايدى مظفر ميرزا و محمد بىك اوزلارى اتلاىپ بارىپ ترددنى ميرزانىڭ كونكلى دىن رفع قىلىپ بدىع الزمان ميرزانى كېلتوردىلار سلطان حسين ميرزانى ھرىغە كېلتوروب پادشاھانە رسم و آيين بىلە برداشت قىلىپ مەدرەسى دا دفن قىلدىلار بو فرصتتە ذوالنون بىك هم حاضر بولدى محمد بىرندى بىك و ذوالنون بىك و بىنە سلطان حسين ميرزا دىن قالغان و بو ميرزا لار بىلە بولغان بىكلار يىغىلىپ اتفاق قىلىپ بدىع الزمان ميرزا بىلە مظفر حسين ميرزانى ھرى تختى دا بىر كىت پادشاھ قىلدىلار بدىع الزمان ميرزا ايشىكىدا صاحب اختيار ذوالنون بىك مظفر ميرزا ايشىكىدا صاحب اختيار محمد بىرندى بىك بدىع الزمان ميرزا جانى دىن شەردا داروغەسى

شېخ

شیخ علی طغایی مظفر میرزا طرفیدین بو سنت علی کوکله‌اش بو غریب
امری ایدی هرکز پادشاه‌لیق‌دا شرکت ایشیتیلکلن ایماس شیخ سعدی سوزی‌نینک
مضمونی‌نینک خلاقی واقع بولدی نیچوڭ کیم گلستان‌دا کیلتور و بتور
ده درویش در کلیسی بنسیند * و دو پادشاه‌در اقلیمی نکچند

وقایع سنهٔ اثنی عشر و تسعمایه

عمرم آبی اوزبک دفعی جهتیدین خراسان عزیمتی قیلیدلی غور بند و شیر تو
یولی بیله متوجه بولدوق جهانگیر میرزا اول ولایت‌تین چون نلخوش‌لوق
بیله چقیب ایدی ایاقی لوزیکا قوشه بعضی شیر و مفتن‌لارینه نی افکیز قیلور
ایکین‌دیب اشتر شهر دین اوروق‌دین ابریلیب اورق‌نه ولی خازنی و دولت
قدم قر اولنی قویوب ایاقنی بانراق ایلیکلا کالینک‌دیب جریله نیز نیبرادوڭ
اول کون ضحاک قلعه‌سیغه کیلدوڭ اندین کنبنک کونلی بیله اشیب سایقلنی
باستوروب دندان شکن کونلی دین اونوب کهمرد اولانکی کانوشولدی سید افضل
خواب بین‌کا سلطان محمد دولداینی قوشوب کابل‌دین متوجه بولغانیمیز نینک
کیفیتی‌نی عرضه داشت قلیب سلطان حسین میرزاغه ییباریلدی جهانگیر
میرزا کیین‌راڭ قالغان ایگندور بامیان نوغریسی‌غه یینکلدا بیکر مه اونوز کیشی
بیله بامیان‌نینک ساریفه کیلدور ایگندور بامیان‌غه باوق یینکلدا بیز نینگ
کیین قالغان اوروق‌نینک چادرلارینی کورارلار بیزنی خیال قلیب نیز اوق
یانارلار اوردولاریفه یینکاج هیچ نیمه‌کا باقمای کوچارلار کیین‌لاریکا باقمای تکه
اولانک نواحی‌سی‌غه نارنارلار شیبانی خان باغنی محاصره قلیب ایدی باغ‌نه
سلطان قلاچاق ایدی شیبانی خان ایکی اوج سلطان‌نی اوج تور تورت مینک
کیشی بیله بدخشان‌نی چابقالی ییباردی اول فرصت مبارکشاه زیر ناصر
میرزاغه کیلیب قوشولوب ایدیلار اگرچه بورونراق نیقار و کدورت‌لاری بار

ایدی کشم نینک ایاغیدا شاخداندا کشم سوی نینک شرقی طرفیدا چربکلاب
اوزبک لار تانک باشیدا اولتوروب ایدیلار کیم بو شیخون کبلیب کشم
سوینی اوتوب ناصر میرزانینک اوستیکا بورودی ناصر میرزا فی الحال اوزینی
پشته غه تارنی پشته دین ایلینی ییغیشتوروب نفیر چالدوروب یوروکان بیله
اوزبک لارنی القان بیله اوق تیرادی کشم سوی اولوق ایدی بو سودین
کیچیب کبلیب ایدیلار قالین کیشی سی اوق قه قیلچ قه باریب غلبه کیشی سی
ایلک کا نوشتی سودا هم کوب کیشی سی اولدی مبارک شاه وزیر میرزادین
یوققاراق کشم ساری ایدیلار الارنینک اوستیکا ایریلغان اوزبک لار آلارنی
پشته غه قاچوردی ناصر میرزا باغی سی فی قاچورغاندا مونی خبر تاییب
بو جماعت نینک اوستیکا بورودی یوققاریدین کوهستانی بیکلاری هم انلیق
پیاغی فی ییغیلیب یوروکان بیله توروک بیرا المادی لار قاچتی لار بو جماعت تین
قالین کیشی ایلک کا توشوب کوب کیشی اوق قه قیلچ قه سوغه باردی شاید
کیم مینک مینک بیش بوز اوزبک اولدی ایکی ناصر میرزانینک بیر یغشی
ققی بوایدی بو خبرنی که مرد جلکاسی دا ایکاندا ناصر میرزانینک کیشی سی کیلتوردی
بو نواحی دا ایکاندا بیر نینک چریک باریب غوری ودهنه دین اشلیق کیلتوردیلار
بو نواحی دا سبز افضل بیله سلطان محمد دولدای دین کیم خراسان غه ییباریلیب
ایدی خطا کیلدی سلطان حسین میرزانینک فوتی نینک خبر ایدی باوجود
بو خانه زاده نینک ناموسینی قرالاب خراسان جانی غه متوجه بولدوق اگرچه
بو توجه دا اوزکا غرض لار هم بار ایدی اجر دره سی نینک ایچی بیله اوتوب
توب و منداغان بیله بالخاب بیله اینیب کوه صافقه چیقیلدی اوزبک نینک سان
و چاریک چاپغانینی خبر تاییب قاسم بیکنی چریک بیله چاپقونچی نینک
اوستیکا ییباردوک باریب اوچرانیب یغشی باسیب قالین باش کبسیب کیلتوردیلار
جهانکبر میرزا غه وایاق لار غه کیشی لار ییباردوک الار دین خبر آغونچه نیچه کون

کوه

کوه صاف ييلاغيدا اولتوردوك بو نوامی کيیکي اسرو قالین بولور بیر مرتبه
اولادوك بیر ایکی کوندین سونك تمام ايامق لار کیلیب ملازمت قیلدیلار
ایامق لارغه جهانگیر میرزا بیر نیچه فائلا کیشی لار ییباردی بیر نوبت عبادالدین
مسعودنی ییباردی بارمادیلار مینینک قاشیغه کیلدیلار آخر میرزاغه ضرورت
بولدی کوه صاف دین دره^۶ بایغه نوشکاندا مینی کیلیب کوردی چون ییزکا
خراسان دغدغهسی ایدی میرزاغه باقمای ايامق قه پروای قیلمای کرزوان و المار
وقبصار چیچکتو یوروب فخرالدین اولومی دین اوتوب بادغیس توابعی دین دره بام
دیکن یرکا کیلدوك چون بیر تفرقه عالمی ایدی هر کیم دست انداز قیلیب
ولایت دین وایل دین نیمه الور ایدی لار ییزهم بر بقه دین اول نوامی داغی
ایامق وانراک کا تحمیل قیلیب نیمه الاکیریشتوك بو بیر ای ایکی آیینک ایچیدا
شاید کیم اوج یوز تومان کییکی الیلدی ایکی ییزدین بیر نیچه کون بورونراق
اوزبک نینک چاپقوی سی فی خراسان ایلغاری و ذوالنون بیگ نینک کیشی لاری
پندده و مروچاق نه بخشی باسیب قالین اوزبک اولتوردیلار بدیع الزمان مظفر
میرزا محمد برندق برلاس ذوالنون ارغون اوغلی شاه بیگ شیبانی خان اوستیکا
کیم باغ دا سلطان قلیچاق فی محاصره قیلیب ایدی یوروماکنی جزم قیلیب
جمع سلطان حسین میرزانینک اوغلانلاریغه کیشی لار ییباریب تیلانی لار داغی
بو عزیمت ییله هر ی دین چیقنی بادغیس قه بیتکاندا چهل دختران دا ابوالحسن
میرزا مرودین کیلیب قوشولدی ابن حسین میرزا هم اندین سونکره تون
وقایین دین کیلدی کیپک میرزا کیم مشهده ایدی بیر نیچه کیشی لار ییباردیلار
نا معقول سوزلار اینیب نامردلیق قیلیب کیلمادی انینک تعصبی مظفر میرزا
ییله ایدی یعنی اول پادشاه بولغاندا مین نیچوك انینک قاشیغه بارغای مین
دیب مونداق محمدا کیم جمیع آغا اینی بیر بردا بیغیلیب اتفاق قیلیب شیبانی
خان دیک غنیم اوستیکا عزم جزم قیلیب یورویدورکاندا مونداق بی مزه تعصب

قىلىپ كىلمادى انىڭ بو كىلما ماكىنى حالا كىم تعصب قە حمل قىلور بارچە
 نامردلىق قە حمل قىلغولار يىدور عرض كىم بودنياده كىشى دىن اوشمونداق نىمەلار
 قالور هر كىم عقل دىن بهره ور بولسه نىكا انداق حرەت غە اقدام قىلغاي كىم
 اندىن سونك يان دىكى ويىر كىشى كا هوش دىن اثر بولسه نىكا انداق امر غە
 اهمتام قىلماغاي كىم قىلغان دىن سونك منحسن دىكىلار ذكر نامى را حكيمان
 عمر ثانى كفته اند منكا داغى اياچى لار كىلدىلار سونكرا محمد برندق برلاس
 هم كىلدى مېن خود نىكا بارماغاي مېن بوز ايكي بوز يىغاچ يولنى بو مصلحت
 اوچون طى قىلىپ تور مېن محمد بىك بىله اوق متوجه بولدوم اول فرصت تە
 ميرزا لار مرغاب قە كىلىپ ايدىلار دوشنبە كوفى جىمادى الاخر آئى نىڭ سىكىزىدا
 ميرزا لار بىلە ملاقات بولدى ابوالمحسن ميرزا كروه استقبال كىلىپ ايدى
 ياووق يىتىشتوك مېن بو طرف دىن ات تىن توشوم ابوالمحسن ميرزا اول
 طرف تىن ات تىن توشتى يوروب كوروشوب اتلاندى ايلكاراڭ كىلا اوردونىڭ
 ياووغىدا مظفر ميرزا واين حسين ميرزا كىلدىلار بولار ابوالمحسن ميرزا دىن باشقە
 كىچىك ايدىلار كىراڭ كىم بورونراق استقبال كىلسەلار ايدى غالبا بو تاخير
 خمار جەتتى دىن اېكاندور نى تىكردىن وبو تقصير عىش وعشرت سېنى دىن
 اېكاندور نى تىكردىن مظفر ميرزا مبالقە قىلدى ات اوستىدا كوروشوك ابن
 حسين ميرزا بىلە هم اوشبو نوع كوروشولدى كىلىپ بدىع الزمان ميرزانىڭ
 ايشىكى كا توشوك غرىب ازدحام وجمعيت ايدى انداق غلو ايدى كىم
 تېقىلىش دا بعضى نىڭ اوج تورت قدم يول اياغى يركا نىكماس ايدى بعضى
 كىم ايش كوچ اوچون يانماق خيال قىلسە ايدى تورت بىش قدم يول كېيىن كا
 باقە بى اختيار اليب بارورلار ايدى بدىع الزمان ميرزانىڭ دىوان خان اويىكا
 يىتوك مقرر انداق ايدى كىم مېن اويدىن كىركاچ يوكونكلى مېن بدىع الزمان
 ميرزا قوپوب عرق قە كىلكلى داغى كوروشولكلى مېن اويدىن كىركاچ بىر
 يوكوندوم

يوكوندوم داغى بى درنك بىر متوجه بولدوم بديع الزمان ميرزا اهستهراق
 قوپوب سستراق يورودى قاسم بىك چون دولتخواه ايدى ومينينك ناموسوم
 انينك ناموسى ايدى يىلباغيم دين بىر تارنى واقف بولدوم نائى بيله يوروب
 مقرر بولغان يردا كوروشولدى بو اولوق اق اويدا تور توشك ساليب
 ايدىلار بديع الزمان ميرزانينك اق اويلارى البته يان ايشيك ليك بولور
 ايدى ميرزا دايم بوايشيك نينك يانيدا اولتورور ايدى بىر توشكى بو
 ايشيك نينك يانيدا ساليب ايدىلار بديع الزمان ميرزا ومظفر ميرزا بوتوشكدا
 اولتوردىلار ينه بىر توشك راست قولدا ساليب ايدىلار ابوالحسن ميرزا
 ومين بو توشكدا اولتوردوك بديع الزمان ميرزانينك توشك دين قوبى چب ياندا
 ينه بىر توشك ساليب ايدىلار قاسم سلطان اوزبك شيبانى سلطانلار يدين
 كيم ميرزانينك كويوى بولور ايدى قاسم حسين سلطان نينك اتاسى بولغاي
 ينه ابن حسين ميرزا بو توشكدا اولتوردىلار منكا سالغان توشك دين قوبى
 اونك قولومدا ينه بىر توشك ساليب ايدىلار جهانكبر ميرزا بيله عبدالرزاق
 ميرزا اول توشكدا اولتوردىلار محمد برندق بىك وخوالنون بىك وقاسم بىك
 اونك ياندا قاسم سلطان بيله ابن حسين ميرزادىن خيلى قوبى راق اولتوردىلار
 آش تارتىلدى باوجود كيم صحبت بوق ايدى اش تارتا تورغان يردا شيره
 قوپوب التون وكوموش صراحي لارنى شيره اوستىكا تيردىلار بورونلار بيز نينك
 اتا آغا چنكىز توره سىنى غريب رعايت قىلورلار ايدى مجلسدا ودبواندا طوى
 وآشدا اولتورماقدا وقوپماقدا خلاف توره ايش قىلماسلار ايدى چنكىز
 خان نينك توره سى نص قاطعى اباستور كيم البته كيشى انينك بيله عمل قىلغاي
 هر كيم دين بخشى قاعده قالغان بولسه انينك بيله عمل قىلماق كىراك اكر
 اتا بمان ايش قىلغان بولسه بخشى ايش بيله بدل قىلماق كىراك آش دين سونك
 آتلايىب توشكلىن بركا كىلدىم بيز نينك اوردو بيله ميرزالار نينك اوردوسى نينك

اراسی بیر شرعی بولغای ایدی ایکینجی نوبت کبلگندا بدیع الزمان میرزا بورونقی دیک تعظیم قیلما دی محمد برندق بیک کا و ذوالنون بیک کا ابتوردوم اگرچه باشیم کبیچیک نور ولی تورام اولوق نور انا تختی دا کیم سیرقند بولغای ایکی نوبت ضرب راست البب اولتوروب تور مین بو خانه زاده اوچون بات یاغی بیله کیم مونجه جنک وجدل قیلیب تور مین مینینک تعظیم دا تا خبر بی وجه دور بو سوز مذکور بولغاچ چون معقول ایدی معترف بولوب تعظیم فی خاطر خواه قیلدیلار بیه بیر نوبت بدیع الزمان میرزا قاشیغه بارغاندا نماز پیشین دین سونک چاغیر مجلس بولدی مین اول محللار ایچماس ایدیم طور آراسته مجلسی ایدی خوانلارده هر نوع کرک لار یاساب ایدیلار تاوق کبابی وقاز کبابی و هر جنس اطعمه دین تارتی لار بدیع الزمان میرزانینک مجلسی فی خیلی تعریف قیلورلار ایدی فی الواقع بی غل و غش ارامیه مجلسی ایدی مرغاب یقاسیدا ایکلندا ایکی اوج قانله میرزانینک چاغیر مجلسی دا حاضر بولدوم ایچماسیم فی چون بیلورلار ایدی تکلیفی قیلما دیلار مظفر میرزانینک مجلسی دا هم بیر نوبت باردیم حسن علی جلایر و میر بدر مظفر میرزا قاشیدا ایدیلار اول مجلس دا بار ایدیلار کیفیت بولغاندا میر بدر رقص قیلدی خوب رقص قیلدی غالباً اول نوع رقص میر بدرنینک اختراعی دور میرزالار هر دین چیقیب اتفاق قیلیب ییقیلیب مرغاب کیلکوچمه اوج نورت آی بولدی سلطان قلچاق نینک کیلیب باخ قلعه سیننی اوزبک کا بیردی اوزبک بلخ فی آغاندین سونک بو جمعیت نینک استماعیدین سیرقندغه مراجعت قیلدی بو میرزالار اگرچه صحبت و صحبت آرای لیتی دا واغلاط و امیزش دا طوری ایدیلار ولی سپاهی لیتی ورنکی (دین) یراق و مردانه لیتی جدل و جنکی دین قیراق ایدیلار مرغاب دا اولتورغان محللاردا خبر کیلدی کیم حق نظر چپانی تور ت یوز بیش یوز کیشی بیله کیلیب چیچکمو نواهی سیننی چاپنی بارچه میرزالار حاضر بولوب هر نیچه قیلیب بو چاقوغی نینک

اوستیکا

اوستىگا ايلغار بيبان الماديلار مرغاب بيله چچكتونينىڭ اراسى اون يىغاچ يول دور
 بو ايشنى مېن تىلادىم ناموس كىلىپ مىڭا ھەم رىخت پىرمادىلار چۈن شىباق
 خان ياندى يىل ھەم كىچ بولوب ايدى آنداق قار تاپتى كىم بو قىش لار
 مىرزالار ھەر قايسى بىر مېناسىب يردا قىشلاپ ايرتە ياز جىمىت قىلىپ غنىم
 دىغى غە مېتوجە بولغايلار مىڭا ھەم خراسان نواحى سېدا قىشلاماق تىلىنى قىلدىلار
 چۈن كابل وغزنى پىرشو شور يىلار ايدى تىرك و مغول دىن و اياق و اخشام دىن
 و افغان و ھزارە دىن مىختلى ايل و اولوس اندا يىغىلىپ ايدىلار بىنە خراسان بىلە
 كابل اراسى باقىراق يول دىن كىم تاغ يولى بولغاي اكر قارو يىخ نىمە مانع
 بولماسە برآي چىلىق يول ايدى توز بىلە قىرق ايلېك كۈنلۈك يول ايدى
 ولايت ھەم ھەنوز بىخىشى كۈنكۈل باسمايدور ايدى دولخو ھەلاردىن ھېچ كىم بىزىنىڭ
 اندا قىشلار بىزنى صلاح كورمادىلار مىرزالار غە عىز ايتوق قبول قىلمادىلار
 كوبراك تىلىنى قىلدىلار ھەر نېچە عىز دىدۈك تىلىنى بىجىراق قىلدىلار اخر
 بدىع الزمان مىرزا و ابوالحسن مىرزا و مظفر مىرزا انلانېپ مېنىڭ اويۇمكا
 كىلىپ قىش تورماق تىلىنى قىلدىلار مىرزالار يوزىكا يوق دى المادۈك
 موندات پادىشاھلار اوزلارى كىلىپ تورماق تىلىنى قىلدىلار بىنە ھەرىنى كىم
 رىج مىسكۈن دا انداق شەر بو قىتور سلطان حسين مىرزانىڭ زمانىدا مىرزانىڭ
 تصرفى و تىلى دىن ھەرىنىڭ زىب و زىنى بىرگا اون بىلكە يىكرمە ترقى
 قىلىپ ايدى كورماق كۈزۈسى خېلى بار ايدى بو جەھت لاردىن تورماقنى
 قبول قىلدۈك ابوالحسن مىرزا ولايتى غە مەروغە باردى ابن حسين مىرزا ھەم
 تون و قاين غە باردى بدىع الزمان و مظفر مىرزا ھەرىكا عزىمىت قىلدىلار ايكى
 اوچ كۈن كېيىن راك دىن چل دختران و تاش رباط يولى بىلە مېن ھەم ھەرىكا مېتوجە
 دولدوم بارچە بىكىم لار مېنىڭ عىم پايىنە سلطان بىكىم خدىجە بىكىم آفاق
 بىكىم بىنە سلطان ابو سعید مىرزانىڭ قىزلارى غە بىكىم لار بارچە سلطان

حسین میرزانینگ مدرسه سېدا يېغېلدېلار بارچە بيکېم لار میرزانينک مقبره سېدا
ایدىلار کیم باریب کوردوم اول پايىنک سلطان بيکېم بيله بوکونوب کوروشتم
آندېن سونک اخاق بيکېم بيله بوکونماي کوروشتم آندېن کيىن خدیجه بيکېم
بيله بوکونوب کوروشتم بير زمان موند اولنوروب حافظلار قران اوقوغاندين
سونک جنوبي مدرسه دا کیم خدیجه بيکېم نينک لويى نى تېکېب ايدېلار باردوق
خدیجه بيکېم نينک آشېنى تارقى لار آش تارتيلغاندين کيىن پايىنک سلطان بيکېم
اويىکا باردېم اول کېچە اندا بولدوم اول منکا باغ نوده يورت تعيىن قېلىب
ايدېلار تانکلاسى کېلىب باغ نوده توشتم باغ نوده بير کېچە بولدوم آنى مناسب
کورماي على شير بيک نينک اويلارېنى تعيىن قېلدېلار هرې دين چيققونچه
على شير بيک نينک اوى لاريدا ايدېم بير ايکى اوچ کوند اباريب باغ
جهان ارادا بديع الزمان ميرزاغه کورنوش قېلور ايدېم نېچە کوندين سونک مظفر
ميرزا اويىکا چارلادی مظفر ميرزا باغ سفيدته اولتورور ايدى خدیجه بيکېم هم
اندا ايدى جهانکير ميرزا مينينک بيله باردى خدیجه بيکېم فاشيدا آش وطعام
تارتيلغن دين کيىن مظفر ميرزا بيزنى بابر ميرزا سالغان طربخانه اتليق
عمارت قه آلب باردى طربخانه دا چاغير مجلسى بولدى طربخانه باغچه نينک
اورناسيدا واقع بولوب تور مختصر راق عمارت تور ايکى آشان ليق ولى
شېرىن غينه عمارت تور يوققاريغى آشان دا نکلې کوپراک قېلىب تورلار
تورت کنجيک تورت حجره دور اوزکا بو تورت حجره نينک اورناسى ومايىن لارى
تمام بير اوى داخلى دور بير اوى دور کيم حجره لار نينک مايىنى تورت شەنشېن
يوسونلوق بولوبتور بو اوى نينک هر ضلعى مصوردور اگرچه بو عمارتنى بابر
ميرزا قېلغان دور ولى بو تصويرلارنى سلطان ابو سعيد ميرزا بويورغان دور مصاف
واوروش لارېنى تصوير قېلىب تورلار شالى سارى غا شەنشېن دا ايکى نوشک
سالدېلار بير بيرىکا روبرو نوشک لار نينک بابلارى شمال سارى ايدى بير توشک دا

مظفر

مظفر میرزا ومين اولتوردوك ينه بير نوشكدا سلطان مسعود ميرزا وجهانكبير
ميرزا اولتورديلار مظفر ميرزانينك اوييدا چون مهمان ايدوك ميني مظفر
ميرزا اوزيدىن يوققارى الدى عشرت پياله لارين تولدوروب ساقى لار بوروب
مجلس اهلى غه نونا كيريشتى لار مروق چاغيرلارنى مجلس اهلى هم حيوان
سويى ديك پوته كيريشتى لار مجلس قيزقتى چاغيرلار باشقه چيقتى بو خيالدا
ايديلار كيم منكا ايجوركايلار ميني هم بو دايره غه كيتوركايلا مين اكرچه
بو چاقعه چه نشا بولغونچه چاغير ارتكاب قيلمایدور ايدىم مستليف وسرخوش لوق
كيفيتى وحالتى نينك كاحقه ييلمایدور ايدىم ولى چاغير ايجماكا ميليم بار
ايدى وبو وادى نينك مى قيلماقه كونكولم تارتار ايدى كيجيك ليك ته بى ميل
ايدىم چاغير نينك نشا وكيفيتىن ييلماس ايدىم ائامدين سونك خواجه قاضى
بن قدمى دين زاهد ومتقى ايدىم شمهليف طعامدين اجتناب قيلور ايدىم
نى جاي اول كيم چاغير ارتكاب قيلغايىم سونكرالار ييكبت ليك هوا سىدين
ونفس تقاضاسىدين كيم چاغير غه ميل پيدا بولدى تكليف قيلور كيشى يوق
ايدى بلكه چاغير غه ميلمى بيلور كيشى يوق ايدى كونكولم اكرچه مايلا ايدى
مونداف قيلمغان امرى اوزلوك بيله قيلماق مشكل ايدى خاطر كيجتى كيم
چون مونجه تكليف قىلدورلار ينه هرى ديك راسته شهرى غه كيليب تور بيز
كيم جميع عيش وعشرت اسباب وآلاتى مكمل ومهيا وبارى تكلف وتنعم اشيا
وادوانى آماده وپيدا حالا ايجماسام قاچان ايجار مين ايجماكا عزم قىلدىم
وبو وادى نينك مى قيلماقى جزم قىلدىم ولى خاطر غه كيجتى كيم بديع الزمان
ميرزا اغادور انينك ايلكىدين وانينك اوييدا ايجماى اينيسى ايليكىدين
واينيسى نينك اوييدا ايجسام خاطر يغه نيه كىلكلى ديب بو نرددومنى ايتىم
بو غدرىمنى معقول ديب بو صحبت ته چاغير تكليفى قىلمايدىلار مقرر انداف
بولدى كيم بديع الزمان ميرزا بيله مظفر ميرزا بير بردا بولغاندا ايكالار

ميرزانيك تكليفى بيله ايچىلكلى مجلس ته نغمه اهلى دين حافظ حاجى ابدى
جلال الدين محمود نايى ابدى غلام شادى نينىك اينيسى شادى بچه ابدى چنك
چالور ابدى حافظ حاجى خوب اوقور ابدى هرى ايلى پست ونازك وهوار
اوقورلار جهانكبير ميرزانيك بير خواندهسى بار ابدى ميرجان اتلىق سرقندى
ايدى بلند ودرشت وناهوار اوقور ابدى جهانكبير ميرزا كيفيت مغلدا
بو يوردى كيم اوقوغاى غريب بلند ودرشت وييزه اوقودى خراسان ايلى
پر ظرافت تبريلور ايل مونيكن بو اوقوشى دين بيريسى قولاغين توتامودور بيه
بيرى چراين چنامودور ميرزا جهنى دين هيچ كيم منع قىلا المايدور غاز شام دين
سونك طربخانه دين مظفر ميرزا سالغان يانكى قيشلاقي اويىكا كىلدوك اوشبو
اويىكا كىلگندا اخر مست ليغ لاردا يوسف على كوكلتاش قوپوب رقاى لىق
قىلدى صاحب اصول كيشى ابدى بخشى رقص قىلدى بو اويىكا كىلگندا
صحبت خيلى كرم بولدى مظفر ميرزا بير كمر شمشير بير قورى جبه بير بوز
تپچاق منكا بيردى بو اويىكا كىلگندا جانك تركى ابتي مظفر ميرزانيك كته ماه
وكچك ماه اتلىق قوللارى بار ابدى مست لىق مغللار ابدى بير بان بى مزه
كرم خورلوقلار قىلدىلار كچ كچه كرم صحبت ابدى مجلس تارقادى مين بو
اخشام اشبو اويدا اوق بولدوم منكا چاغير تكليفى قىلور خبرنى قاسم بيك
ايشيتيب خوالنون بيك كاكيشى يىبارييتور خوالنون ميرزالارغه نصيحت بوسونلوق
قائىق قاتيق ايتيب چاغير تكليفى نى غام بر طرف قىليب تورلار بديع الزمان
ميرزا مظفر ميرزانيك مهمان دارلىغى نى ايشيتيب باغ جهان ارادا مقوى
خانه دا مجلس ترتيب قىليب مېنى تىلادى بيز نينىك بعضى ايچكى لارنى
ويىكىت لارنى تىلادىلار مېنينىك ياوق داغى لاريم مېنينىك جهنم دين ايچا
الماسلار ابدى اكر ايچالارى هم بولسه بير اى دا قىرق كوند ايشيك ايملى نى
باغلاب بوز دغدغه بيله ايچار ابدىلار انداق كيشى لارنى چارلايدىلار مونداهم

ڪه ڪبلدیلار ڪاهي مینی خافل قلیب ڪاهي ایلک لاری پناه قلیب یوز
 تشویش لاریله ایچار ایدیلار اگرچه میندین صحبت داغی کیشیکا رخصت عام
 بولغان بوسونلوق بولوب ایدی فی جهت تین ڪیم بو صحبت انا اغامیز دیک
 کبشی نینک صحبتی ایدی مو^۱ له لاری کیلتور دیلار بیلمان ساچلاری نینک یاعمل
 ساچلاری نینک آرالاریغه کان ساچ نینک اوزونلوسی بیله اینچکه اینچکه کیسیب
 قوبوتورلار طوری کورونادور بو صحبت مینینک آلدیغه قاز کبابی قویدیلار
 چون قوش بوزماغینی وتور غامغینی قیلغان ایماس ایدی ایلک ایلتنادیم
 بدیع الزمان میرزا دیدی ڪیم نیکا میل قیلماس سیز مین دیدیم تور غاماق دین
 هلمز دور مین فی الحال بدیع الزمان میرزا مینینک الیمداغی قازفی بوزوب
 تور غاب الیمدا قویدی مونداق ایشلاردا بدیع الزمان میرزا بی نظیر کبشی
 ایدی آخر صحبت ته بیر مرصع خنجر بیر جارقب بیر نیچاق منکایردی بیکیمرمه
 کون ڪیم هری دا ایدی هر کوندا کورماکان یرلاری آتلا نیب سیر قیلور ایدی
 هجر چیمیز بو سیرلاردا یوسف علی کوکلداش بیر نوع آتش تارنار ایدی
 بو بیکیمرمه کوندا مشهور سیر ڪاهه لار دین بیر سلطان حسین میرزانینک خانقاهی دین
 اورکا شاید قالمادی ایکین ڪازر ڪاهه وعلی شیر بیکنینک باغچه سی وجواز ڪاغذ
 وتخت آستانه وپول ڪاهه وکهدستان وباغ نظر ڪاهه ونعمت اباد وکازر ڪاهه نینک
 خیابانی و سلطان احمد میرزانینک خطیره سی وتخت سفر وتخت نوایی وتخت
 برکر وتخت حاجی بیکن وشیخ بها^۲ الدین عمر وشیخ زین الدین ومولانا
 عبدالرحمن جامی نینک مزارات ومقابرینی ونماز ڪاهه مختار وحوض ماهیان
 وساف سلیمان وبلوری ڪیم اصلی ابوالولید ایکنندور امام فخر وباغ خیوان
 ومیرزانینک مدارس ومقابرین وکهر شاد بیکیمنینک مدرسه ومقبره سینی ومسجد
 جامع فی وباغ زاغان وباغ نو وباغ زییده وسلمان ابو سعید میرزا سالغان
 دروازه^۳ عراق نینک تاشی دا اف سرای وپوران وصفه^۴ تیر اندازان وچرغالانک

ومير واحد وپل مالان وخواجه طاق وباغ سفيد و طربخانه وباغ جهان ارا وكوشك
 ومقوى خانه وسوسنى خانه ودوازده برج وجهان آرا نينك شمال طرفبداغى
 اولوق حوض ونورت طرفبداغى نورت عمارت وقلعه نينك بيش دروازه سى
 دروازه ملك ودروازه عراق ودروازه پيروز آباد ودروازه خوش ودروازه
 قهچاق وبازار ملك وچارسو وشيخ الاسلام نينك مدرسه سى وملك لار نينك مسجد
 جامعى وباغ شهر وبع الزمان ميرزانيك جوى انجيل باقاسيداغى مدرسه سى
 وعلى شيربيك نينك اولتورور اويلارى كيم انسبه ديرلار مقبره ومسجد جامعنى كيم
 قدسيه ديرلار مدرسه سى ومانقاهى كيم خلاصيه واخلاصيه ديرلار حمام ودار
 الشفاسينى كيم صفائيه وشفايه ديرلار بارينى اندك فرصته سير قبلديم
 سلطان احمد ميرزانيك كچيك قىزى معصومه سلطان بيكيمنى اناسى حبيبه
 سلطان بيكيم بو فترت لاردين بورونراق خراسان اليب كيلكن ايكلندور بيركون
 مين اكامنى كورا كيلكندا اناسى بيله كيليب مينى كوردى كوركاچ اوق منكا
 خيلى ميل پيدا بولدى مخنى كيشى لار ييبارب اكام بيله يينكا بيله پايته سلطان
 بيكيمنى اكا دير ايديم حبيبه سلطان بيكيمنى يينكا دير ايديم سوزلاشيب انداق
 مقرر قبلدى كيم مينينك كييمينچه يينكا قىزى اليب كابلغه كيلكى مينى
 قيشلانك ديب محمد برندق بيك وفوالنون بيك بجد سعى قيلادورلار ابدى
 ولى قيشلاق يرى وقيشلاماق اسبابينى بخشى سامان بيرمايدورلار ابدى قيش
 بولدى واراداغى تاغلاردا قارلار ياغدى كاھل طرفى دهن هنوز دغدغه كوبراك
 بولدى بولارنى قيشلاقلىق يرنى سامان بيرادورنى سامان ليف بردا قيشلاق
 آخر ضرورت بولدى صريخ اينالماقوق قيشلاق بهانه سى بيله هرى دين
 شعبان اينى نينك بيتى سېدا چيقب بادغيس نواھى سېدا بير يورتنه بيرار
 كون ابكى كون توقف قبلار كوچ قبلور ايدوك تا ولايت لارغه تحصيل وارش
 كوچ اوچون بارغانلار كيليب قوشولغاى لار لول مقدار مكث وهرنك بولدى

كیم

کیم لنگر میرغیاث دین ایکی اوج کوچ اوتکگندا رمضان ایی کورولدی ولایت لارغه
ایش کوچ اوچون بارغان ییکیت بلانک دین بعضی سی کیلیب قاتیلدی بعضی سی
بیکرمه کون بیرای دین سونک کابلدا کیلدیلار بعضی سی قالیب میرزالارغه نوکر
بولدیلار جمله دین بیر سیدیم علی در بان ایدی قالیب بدیع الزمان میرزاغه نوکر
بولدی خسرو شاه نوکرلاری دین هیچ کیم فی انچه رعایت قیلمايدور ایدیم جهانگیر
میرزا غزنینی تاشلاب چیققاندا غزنینی سیدیم کا بیریلیب ایدی اوزی نینگ
فاین ابنی سی دوست انکو شیخی غزنی غه قویوب اوزی چریک کیلیب ایدی
فی الواقع خسرو شاه نوکرلاری نینگ اراسیدا بو ایکی کبشی دین کیم سیدیم علی
دربان بیله محب علی قورچی بولغای یخشی راق کبشی یوق ایدی سیدیم
یخشی اخلاق و اطوار لیک کبشی ایدی قیلچ قه مردانه کبشی ایدی اویدا بی مجلس
وی صحبتی ایماس ایدی خبلی سخاوتی بار ایدی عجب کفایت لیک و سامان لیک
کبشی ایدی ظرافت و لطافتی زنکین اختلاط و حکایتی شیرین خوش خلق و هراف
و هزال کبشی ایدی عیبی بو ایدی کیم کنرا فاسق و مغلم ایدی مذهبی دا
انحرافی بار ایکن دور بیر نیمه منافق شیوه راق ایدی بعضی نفاقینی هرلغه
حمل قیلورلار ولی بی چیزی ایماس ایکن دور بدیع الزمان میرزا هرینی شایق قه
آل دوروب شاه بیگ کیلگندا میرزا بیله شاه نینگ اراسیدا نفاق آمیز سوز
ایتنان اوچون میرزا اولتوروب هیرمند سویغه تاشلانور هب علی نینگ
هکایتی وقایع ذیلی دا کیلکوسیدور لنگر میر غیاث دین اوتوب غرجستان نینگ
نه کینت لارینی باستوروب ؟؟؟ چچران غه کیلیندی لنگر دین اوتوب غرجستان
نواحی سیدا یینگندا پیوسته فار ایدی بارغان ساری قار اولوق راق بولور ایدی
؟؟؟ چچران نواحی سیدا خود قار آت نینگ نیز دین بوققار راق ؟؟؟ چچران ذوالنون
بیگ کا تغای ایدی مهرک جان ابردی اتلیق نوکری اندا ایدی ذوالنون
بیگ نینگ اشلیق لارینی غام بها بیریب الدولک ؟؟؟ چچران دین ایکی لوچ کوچ

اوتكاج قاراسرو اولوق بولدى اوزانكودين بوققاراق ايدى بلكه اكثر بردا
 آتنيك اياغى بركا يينماس ايدى ينه قار دايما باغار ايدى چراغ دان دين اوتكاج
 هم قاركوب اولوق بولدى هم بول نامعلوم بولدى لئكز مير غياث نواعى سبدا
 كابلغه نى بول بيله باروروميزنى كينكاشتوك مين اكثر برين ايدوك كيم
 قيش دور تاغ يوليدا كوب دغدغه تردد نور قندهار يولى اكرچه بير نيمه
 يراق دورولى بى تردد وبى دغدغه باريلور قاسم بيك اول يولنى يراق دور
 بو بول بيله باروروميز ديب كوب جهل قيلدى بويولغه بولدوك بير سلطان
 اتليف پشايى باشچى ايدى قارىلبغى دين مويالورغانيدىن مويالورغانينك
 اولوقلوعى دين مويالورغانينك باشلاي المادى چون قاسم بيك سعى بيله
 بويولغه بولوب ايدوك قاسم بيك ناموس قه توشوب اوزى واوغلانلارى اوق
 قار تيبب يول تاييب ايلكارى يورورلار ايدى بير كون هم قاراسرو اولوق
 بولدى هم بول نامشخص هر نچه سعى قيلدوك بارا المادك چاره نابا الماي يانيب بير
 اوتونلوق بركا توشوب ييتيش سيكسان ابدان ييكيتلارنى تعيين قيلدوك
 كيم ايزيميز بيله يانيب قوبىدا قيشلاغان هزاره هزاره دين تاييب يول
 باشلاغالى كيلنوركايلار اول بارغانلار كيلنوخه اوچ نورت كون بويورتين
 كوچمادوك بارغانلار هم ابدان يول باشلار كيشى كيلنورماديلار توكل قيليب
 سلطان پشايىنى ايلكارى ساليب اوشبو يولغه اوق كيم بول ناپا آلماي يانيب
 ايدى بولدوك اول نچه كون بسيار تشويشلار ومشتلار تارنيلدى آنداق
 كيم مده العمر موخه مشقت كمراق تارتيب ايدى بومطلع اوشال فرصت ته ايتيلدى
 چرخ نينك مين كورماكان جور وجفاسى قالدېمو

خسته كونكولوم چيكمكان درد وبلاسى قالدېمو

بير هفته غه باوق قار تيبب كوندا بير شرعى بير ياريم شرعى دين ارنوق كوچ
 بولاس ايدى قار تيبب كيشى مين ايدىم اون اون ييش ايچكى بيله وقاسم بيك ايدى ايكنى

اوغلى

اوغلی نینکری بیردی وقنیر علی بیله ینه ایکی اوج نوکری هم بار ایدی
 اوشبو مذکور بولغانلار بیاق یوروب قار تیبار ایدوک هر کیشی ییتی سبکیز
 اون قاری ایلکاری یوروب قار تیبار ایدی هر قدم قویغانیدا بیلیکاچه کوسیکاچه
 بانا بانا قار تیبار ایدی هر نیچه قدم بارغاندین سونک ایلکاری کیشی نینک
 حملی کویوب تورار ایدی ینه بیرکیشی ایلکار اوتار ایدی بو اون اون بیش
 ییکیرمه کیشی بیاق قارنی کیم تیبار ایدی آنچه بولور ایدی کیم بوش آتفی
 تارتیلور ایدی اوزانکوسیفهمه قابنالیغهمه کوب کوب بانا بانا بو بوش آت هم
 اون اون بیش قدمچه یول یوروب تالیقور ایدی بوتانی یقاغه تارتیب ینه
 بیر بوش آتفی تارتیلور ایدی اوشبو دستور بیله بیز اون اون بیش ییکیرمه
 کیشی اوق قار نیتوک اوشبو اون اون بیش کیشی نینک اتلاری اوق ایلکاری
 تارتیلدی اوزکا غام ابدان ابدان ییکیتلار و بیگلاری انلاری دین هم توشمای
 طیار تیپیلکلن وباسیلغان یولغه کیریپ باشلارین قوی سالیب کیلورلار ایدی
 مل اول ایماس ایدی کیم کیشیکا تکلیف وزوری قیلایلغای هم کیم همت وجرانی
 بولسه بوندان ایشلارنی اوزی تیلاب قیلور اوشبو طریق بیله قار تییب پول
 قیلیب انجولکان یردین اوج تورن کوندا کوتل زرین نینک توییکا خوال قونی
 دیکن خوالغه کیلدوک اوشبو کون غریب چاپقون بیله قار یاغار ایدی اندان
 کیم بارچهغه اولوم وهمی بولدی اول ایل تاغداغی غار وگاواکی لاری خوال
 دیرلار بو خوالغه ییتکلندا چاپقون ییحد نیز بولدی اوشبو خوال قاشیدا اوق
 نوشولدی قار اولوق یول یکرهه تیپیلکلن باسیلغان یول بیله هم آت چیلله بارادور
 کونلار غایت قیسقهلیق قه ایلکاری کیشی یاروق چاقته خوال آلدیغه کیلدیلار
 نماز شام نماز خفتن غهچه ایل کیلا قالدی آندین سونکرا نورغان یرغا اوق
 توشتی کوب ایل آت اوستیدا اوق تانک اینوردی خوال نارراف کوروندی
 مین خوال نینک اغزیدا کوراک آلب فارکوراب اوزومکا بیر تکبه مقداری

یر یاسادیم قارنی کوکوسکلچه فازدیم هنوز یرکایتمای دور ایدی بیر نیمه ییلکا
 پناه بولدی اوشاندا اوق اولتوردوم بیر نیچه دبدیلار کیم خوالغه بارینک بارملدیم
 کونکولکا کیچنی کیم بارچه ایل قاردا وچاقوندا مین ایسیق اویدا واستراحت
 بیله موندا بارچه اولوس نشویش بیله مشقت نه مین موندا اویقو بیله فراغت نه
 مروتنین یراق و هم جهتلیق نین قیراق ایش نور مین هم هر نشویش
 و مشقت بولسه کورایین هر نیچولک ایل طاقت قلیب نوره تورایین بیر فارسی
 مثل بار مرک پیاران سورا است اوشانداق چاقوندا قازغان یساغان چوقوردا
 اولتوردوم غاز خفتن غهجه قار انچه چاقوداب یاغدی کیم مین اینکیشیب اولتوروب
 ایدیم ارقام غه وباشیغنه و قوللاغلاریم نینک اوستیکا نورت ایلیک قار بار ایدی
 اوشول کیچه قوللاغیم غه ساوق تاثیر قیلدی غاز خفتن دا غارنی بخش ملاحظه
 قیلغانلار قیچقیربشتی لار کیم خوال اسروکینک خوال دور بو ایلکا تمام یر بار
 مون ایشیتیم اوستوم دانی قار بارنی سیلیکیب خوال غه کیلدیم خوال نوامی سی داغی
 ییکیت لارنی هم نیلادیم قیرق ایلیک کبشی کا فراغت بیله یر پیدا بولدی
 ازوق و بخش قاورداق و هر نیمه کیم حاضر ایدی کیم نینک کیم بار ایدی
 کیلتوردیلار مونداق ساوق وقار وچاقوندا عجب ایسیق و امین و فراغت لیلی
 یرکا کیلدولک تانکلاسیغنه قار وچاقون توردی ایرنه کوچوب اوشول دستور بیله
 قار نییب بول یاساب دابان اوستیکا چیتولک بول خود قیرلار بوققاری چبقار
 ایکنندور کونل زرین دیر ایمیش لاریز بوققاری چیمای دره قوی اوق ایندولک
 داباندین تویکا یینکو نچه کون کیچ بولدی دره اغزیده اوق قوندولک اول اخشام
 کوپ قانیق ساوق ایدی اسروکوب مشقت و مصوبت بیله اول اخشامنی
 اونکلرولک کوب کبشی نی ایلیک ایاغین ساوق ایلتنی کپک نینک ایاغین سبوندولک
 ترکان ایلیکین ینه اغی نینک ایاغین اوشول کیچه ساوق ایلتنی ایرنه سیکادره
 قوی غه اوق یوردولک باوجود بول بو ایهاس ایکنیننی بیلیپ کوروب توکل قلیب

دره قوی اوف بورولدی همان اوچه سیکیرنه برلاردین توشولدی کیچ غاز
 شام ایدی کیم هر نینک آغزیغه چیتوک هیچ قاری اولوق یاد بیلماست کیم
 بو کوتل نینک مونداف اولوق قاری بار ایرکاندا کیشی عبور ایتیش بولغای
 بلکه بو فصلدا معلوم ایس کیم بو کوتل دین عبور اینماک کیشی نینک کونکلیکا
 ینیش بولغای اگرچه اولوق قاردین نیچه کون خیلی تشویش کوردوک ولی
 آخر اوشبو اولوق قار سببی دین اوزینی منزلغه تیکوردوک فی اوچون کیم اگر
 مونداف اولوق قار بولماست انداف بی ره اوچه وسیکیرنه دین کیم اونا آغای ایدی بلکه
 اگر اولوق قار بولماست اولغی اوچمدا اوف ایل نینک آت وتیوه سی غام قالغای ایدی
 هر نیک وهدی که در شمار است * نا در نکیری صلاح کار است

نماز خفتن بولوب ایدی کیم بکه اولانک کیلیب نوشتوک بکه اولانک ایلی
 ییز کیلیب توشکاندا اوف خبر تابنی لار ایسیق اویلار سیمیز قوبلار آتفه اوت
 و بور سو بی نهایت اوت یاقماقته اوتون وتیزک کا فی حد ولی غایت انداف
 ساوف قاردین قوتولوب مونداف کینت وایسیق اوی لار تاپماق انداف مشقت
 و بلا دین خلاص بولوب مونداف قالین نان و سیمیز قوبلار تاپماق حضوری دور
 کیم مونداف مشقت لاری کورکانلار بیلورلار فراغتی دور کیم مونداف بلالار
 کچورکاندا خاطر جمع و کونکول نیچ بیر کون بکه اولانکدا توقی قیلدوک
 بکه اولانک دین کوچوب ایکی یغاج یول کیلیب توشولدی نانکلاسی رمضان
 عیدی بولدی بامیان بیله یوروب شبر نو کوتلی دین اشیب جنگلک کا یتیمای
 توشولدی ترکان هزاره سی کوچ لاری و مال لاری بیله یولومیز نینک اوستیدا اوف
 قیشلاغان ایکان دورلار بیز دین اصلا خبر لاری یوف نانکلاسی کوچوب کبلوردا
 بولاری اغیل والاچوق لاری نینک اراسیغه کیلا نوشتوک ایکی اوچ بولاک اغیل
 ناراج وتالانغه باردی اوزکالاری اوی و روزگار دین سالیب اوغلان اوشاغین
 الیب ناقه نارنی لار ایلکری دین خبر کیلیدی کیم بیر نیچه هزاره چربک ایل نینک

آلینى ئى بىر تىنكى دا توشوب اوقلاشېپ كېشى ئى اونكلى قويمايدورلار بوخېر
 كېلكاچ ابلدام اوق يورودوم يېتىپ كوردوم ايرسە تىنكى ھم ابلاس بىر نېچە
 ھزارە بىر توشوق دېن كېلىپ اوق قويايدورلار پل تېرىغېلىپ توروپتور
 ابادان ابادان يېكىت لار
 شەر

قراسىن باغى نىنك كوروتورلار * ونك وھىران باقىپ توروپتورلار
 مېن يېتىپ تىز اول سارى يورودوم * يورويورودىپ ايلكارى يورودوم
 غرضىم ايلنى تىز قىلماق ايدى * باغى بىلە ستىزە قىلماق ايدى
 نىز ايتىپ ايلنى تارتىم اوزنى * ھېچ كىم ھم ايشىتمادى سوزنى
 يوق ايدى جىيە وكېچىم وىراق * مېندابار ايردى مېنك اوق وساداغ
 نوردوم ايرسە تمام ايل توردى * باغى كويا بولارنى اولتوردى
 سىن نوكر كېم قىلورسىن انىنك اوچون * ياراغى سىر مەل داجانىنك اوچون
 يوق كە نوكر نوروب بېكى يوروكاى * نوكر آسودە وبېكى جوروكاى
 نوكرى كېم بو طور دورنى اشوق * ئى ايشىنككا يارارنى اشقە قاشوق
 آخىر آت سالىم ايلكارى يورودوم * سوروبان ئاققە يوققارى يورودوم
 مېنى كوروب يوردى ايل داغى * قالدى ايل دېن كېين كا قورتاغى
 يېتىپلن تىز ئاققە تارماشتوك * اوقىغە باقمىپن يوروب اشتوك
 كاھى آت نىن توشوب كەتلىق * يوروبان ايلكارى كا جراتلىق
 باغى ھم ئاغ دېن اوق قويا ايردى * زور كوركاج سالىپ يورى بىزدى
 ئاققە چىقتوك ھزارەنى قولاب * قىر و قولدە كېيك كېنى آولاب
 دارىغاننى كېيك دېك آتقولا دوک * ئالابان مال وقونى بولا دوک
 قىر يېان نرگان ھزارە سېنى * ايلادوك بند كېشى قارە سېنى
 اير اناغلىقنى دستكىر ايتوك * اھل واولادىنى اسىر ايتوك
 ھزارە مال دېن مېن ھم بېر پان قوى يېغىشتورخوم بارك طغايى غە تابشوروب
 اوزوم

اوزوم ابلکاری اونوم قيرلار بيله قوللار بيله يوروب هزاره لار نينك ات
وقوللار ينى سوروب تيمور بيك لنگر بغه كيلتوروب نوشنوك تركان هزاره سيدين
اون نورت اون بيش سرکشی وره زن اولوق لار يدين ايليك كا نوشوب ابدی
خياليم دا بو ابدی کيم نوشکان يورت ته تورلوك تورلوك عذاب و عقوبت بيله
اولتور کابلار کيم جميع ره زن و سرکش لار کا عبرت بولغای بولدا قاسم بيك کا
بولوقوب بی موقع ترحم قيليب خلاص قيليب نور

زمین شوره سنبل بر نیارد * درو تخم حمل ضایع مکردان
نکویی بابدان کردن چنانست * که بد کردن بجای نيك مردان
اسیرلاری هم ترحم قيليب ازاد قيلدی اوشبو ترکمان هزاره سینی چابقاندا
ايشيتیلدی کیم محمد حسين ميرزا دغلت ينه سلطان ساجر برلاس و جمعی کابلدا
قويغان مغوللاری اوزلاریکا تارتيب ميرزا خاننی پادشاه قيليب کابلنی قاباب
تورلار ایل اراسیدا بو خبرنی سالیب تورلار کیم بدیع الزمان ميرزا و مظفر ميرزا
پادشاهنی توتوب هر ی نينك قلعه اختيار الدينی غه کیم الا قورغان غه مشهور دور
چيقاریب تورلار کابل قورغانیدا ملا بابا پشاغری خلیفه محب علی قورچی
واحد يوسف و احمد قاسم باشلیق لار ابدی بولار بخشی باردیلار قورغاننی
مضبوط و مستحکم قيليب اسرادیلار تيمور بيك لنگری دین محمد اندجانی اتلیق
قاسم بيك نينك نوکری توقباي دین کابلداغی بيکلارکا بو برکا کيلکانيميز نينك
کيفيتینی بيتيب ييباردوك انداق مقرر بولدی کیم غوربند تنکی سيدین چيقيب
الاری اوستیکا اولغاغوميز دور نشانه بو بولسون کیم منار تاغیدین اوتکاچ اولوق
اوت ياندور غوميز دور سيزلار هم ارکته ايکی کوشک نينك اوستیدا کیم حالا
خزينه دور اولوق اوت ياندور و نکيز تا بيلگی ييز کیم ييز نينك کيلکانيميزنی
بيليب سيز ييز بو ساريدین ييتکاچ سيز ايچکاريدين چيقيب ايلکينکيز دین
کيلور ينی تقصير قيلمانک بو سوزلاری بو توروب محمد اندجانی نی ييباريلدی

تاتكلاسى لىنكر دىن اتلانېب اشتر شەر نوغرىسى غە نوشولدى اندىن ايرتە
 اتلانېب نوشكا ياووق غوربند تىكى سېدىن چىقىپ كوپروك باشىدا چىقتى
 ات سوغارىب ات نېندوروب نماز پېشىن كوپروك باشىدىن اتلاندى
 توتقاۋلغىچە قار يوق ايدى توتقاۋلدىن اوتا بارغان سارى قار اولوقراق
 بولدى خىمە يىلە منار اراسىدا انداق ساووق ايدى كىم مەدە العىراچە
 ساووق كىم كورولوب ايدى احمد يساول يىلە فرا احمد يورتچى داغى
 كابل داغى يىكلارغە يىبارىلدى كىم اشول مېعاد يىلە كېلىدۇك واقى ومردانە
 بولونك منار تاغى دىن اونوب دامەدا نوشوب ساووق دىن بى طاقت بولوب
 اونلار ياندوروب اېسىندۇك اكرچە اوت ياندورور محل اېاس ايدى ساووق
 ضربىدىن بى طاقت بولوب اوت ياندورولدى تانك انا ياووشوب ايدى كىم
 منار تاغى نىنك دامە سېدىن اتلاندىك منار يىلە كابل نىنك اراسىدا قارات نىنك
 تىزىدا بار ايدى قاتقان بولوب ايدى يولدىن چىققان كېشى تشوېش يىلە
 يورور ايدى بو ارالىقنى غام جوېروب كېلىدۇك ھوجەت دىن فرض وقتىدا
 كابلغە بىلە يېتۇك بى ماھ روى غە يىتاردىن بورونراق ارىكتىن اولوق
 اوت چىقتى معلوم بولدى كىم خېردار بولېش لارسىد قاسم كوپروكى كا پىنا
 شىرىم طغاي يىلە برانغار كېشى سىنى ملا بابانىنك كوپروكى سارى يىبارىلدى
 جوانغار وغل بابا يولى يىلە بولدىك اول محلدا خلىفە باغى نىنك اورونىكا پېر
 كېچىكراك باغچە ايدى اولوغ بېك مىرزا سالىب اېدى لىنكر يوسونلوق اكرچە
 ھىخت ويغايى قالمايدور ايدى ولى موطەسى بار ايدى مىرزا خان اندا
 لولتوروب ايدى محمد حسين مىرزا اولوغ بېك مىرزا سالغان باغ بېشتە ايدى
 مېن ملا بابا باغى نىنك كوچە طرفىداغى كورستان غە يىتىپ اېدىم كىم تىزلىك
 قىلىپ اېلكرى بارغانلارنى اوروب ياندوروب بىزكا تېقتى لار اېلكرى بارىپ
 مىرزا خان لولتورغان حويلى غە كېرگانلار تورت كېشى ايدى پىر سىد قاسم

اېشېك

ابشېك اھا ابدى بڼه قنبر ھلى قاسم يېك اېندى بڼه بېر شېر قلى قراول مغول
 ابدى بڼه بېر سلطان احمد مغول ابدى شېر قلى نېنك جماعتى دين ابدى
 بو تورت يېنكلن بېله بېتھاشى لوق ميرزا خان اولتورغان ھوبلى غه كبرارلار
 خوزغا بولور ميرزا خان بېر ات قه مېنېب قاجېب چېقار ابوالمحسن قور بېكى نېنك
 ابېنسى محمد حسين هم ميرزا خان غه نوكر بولوب ابدى بو تورت كېشى دين
 شېر قلى قاجېب بېقار باشىنى كېسار مھلدا خلاص بولور بو تورت كېشى
 قېلېچ يېب لوق يېب بارالېق بولوب مذكور بولغان يردا بېر كا نېقېلېب كېلدېلار
 تار كوچىدا انلېق اېل نېقېلدېلار تور دېلارنى اېلكرى يوروى الادورلارنى كېين كا
 يانا الادورلار مېن ياووغوم داغى بېكىت لار كا دېدىم كېم توشوب زورلانك
 دوست ناصر خواجە محمد على كتابدار بابا شېر زاد شاه محمد وېنه بېر نېچە بېكىت
 توشوب يوروب لوق قويدېلار باغى قاچا بېردى قورغانداغى لارنى غلبە
 كوز توتوك اېش وقتى دا پېنشا المادى لار باغېنى نېبرانكندېن سونك بېرىن
 اېكېن چايشېب كېلا باشلا دېلار ھنوز ميرزا خان اولتورغان چارباغ كېر مايدور
 اېدىم كېم قورغانداغى اېل دېن احمد يوسف سېد يوسف كېلدى مېنېنك بېله
 ھىراھ لوق ميرزا خان اولتورغان باغ قه كېر دوک كوردوم ميرزا خان يوقتور
 قاجېب چېقېب نور تېز لوق ياندېم احمد يوسف مېنېنك سونكوم چە ابدى
 چارباغ نېنك اېشېكى دېن دوست سېرېلى پيادە كېم كابلدا مردانەلبغى جەنى دېن
 رھابت قېلېب كوتوال لېق منصېنى بېرىب كابلدا قويدولوب ابدى بالانكاج
 قېلېچ اېلېكدا كېرىب كېلدى منكا لوق نېكېلېب كېلا دور مېن جېبە كېيېب اېدىم
 خرىچى باخلا مايدور اېدىم دولغە ھم كېمايدور اېدىم بېر نېچە ھى دوست
 ھى دوست دېب احمد يوسف ھم قېچقېردى مېن ساوق قه وقارغە كونكېنېدىن مو
 مېنى تانېمادى با اوروش اخطر اېدىن مو ابدى بې تھاشى بالانك بازوم غە
 لوق قېلېچ سالدى نېنكرى ھىابىنى ابدى سىرمويى كار قېلمادى

اکر تیغ عالم بچنبد زجای * نبرد رکی تانخولهد خدای
 مین بو دعای اوقوب ایدی انینگ خاصیتی ایدی کیم نینگری تعالی بو مضررتی
 دفع قیلدی و بو متوجه بولغان بلای رفع قیلدی اول دعا بودور
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ عَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْكَ
 رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ وَمَا شَاءَ اللَّهُ كَانَ وَمَا لَمْ يَشَأْ لَمْ يَكُنْ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ
 الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَإِنَّ اللَّهَ قَدْ احْاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا
 وَاحْصَى كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي وَمِنْ شَرِّ غَيْرِي وَمِنْ شَرِّ
 كُلِّ ذِي شَرٍّ وَمِنْ شَرِّ كُلِّ دَابَّةٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّكَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ
 اندین چقیب محمد حسین میرزا اولتورغان باغ بهشت قه کیلدیم محمد حسین میرزا
 قاجیب چقیب باشونفاندور محمد حسین میرزا اولتورغان باغچه نینگ رخنه سی دا
 بیت سیکیز اوقلوق بای لبق کیشی نور ویتور مین بو کیشی لار نینگ اوستیکا
 آتیم فی پاشنه قلیب بیتیم توختای المادیلار قاجا بیر دیلار مین بیتیب بیرکا
 قلیچ سالدیم انداق یومالانیب باردی کیم تصور قیلدیم کیم باشی مکر اوچوب
 کبتی اونا چیقتم مین قلیچ سالغان کیشی میرزا خان نینگ کوکلناشی نولک
 کوکلناش ایکلدور قلیچ ایکینیکا توشکان ایکلدور محمد حسین میرزا اولتورغان
 اوبلار نینگ ایشیکیکا بیتکاندا تام اوستیدین بیر مغول کیم مینینگ نوکریم
 ایدی مین آفی نانیر ایدی ایشیک لیک تورلوک بردین تارق اوقنی یوزوم کا
 اول طرف دین بو طرف دین هی هی پادشاه دور دیشتی لار اوقنی یاندوروب
 سالیب قاچتی اوق اتاق دین هم ایش اوتوب ایدی میرزاسی سردار لاری
 قاچتی کرتار بولدی کیم اوچون اوق آتار اوشبو یردا سلطان سنجر برلاس فی
 کیم رعایت قلیب ننکنهار تومانی فی انکا عنایت قلیب ایدی اول هم یو فتنه دا
 بولار ییله شریک ایدی نوتوب بوینینی باغلاب کیتوردیلار مضرب بولوب
 قیچیرادور کیم هی میندا فی کناه کناه موندین ارتوف بولور موکیم بو جمع ییله

همچمت

همجەت وەم مشورت لار دىن بىر اولوق راغى سىن چون خان دادام نىڭ واللىسى
 شاھ بېكىم خواھرزادەسى بولور ايدى بويۇردوم كىم مونداق بى عزتانه كېزدورمانك
 اولوم يوقتور موندىن چىقىپ احمد قاسم كەبىر ونى كىم قورغانداغى بېكلاردىن
 بىرى اول ايدى بىر پارە بېكىت لار ميرزا خان نىڭ سونكى چە بىباردىم اوشو
 باغ بەشت يانيدا شاھ بېكىم و خانىم اويلار ياساب اولتوروب ايدىلار بو باغدىن
 چىقىپ شاھ بېكىمنى و خانىمنى كورا باردىم شەر ايلى و قرا تياق ھجوم قىلىپ تورلار
 كوشە و كناردا ايل نوتياق قە مال تالاماق قە ايليك قويۇتورلار كېشى لار قويۇپ
 بارچە ايلنى اوروب سوروب چىقار يلىدى شاھ بېكىم و خانىم بىر اويدا اولتوروب
 ايدىلار دايمغى يردا توشوب كېلىپ بورونقى دېڭ ادب و تعظيم يىلە بوروب
 كوروشتوم شاھ بېكىم و خانىم يىخد وى قىياس مضطرب و منفعل و سراقكندە
 و خجل بولۇتورلار نى معقول عذر ايتا الادورلار نى مشفقانە سورماق طرھىن
 سالا الادورلار بولاردىن طمىم مونداق ايباس ايدى بو جمع بىر بدىخت لىق
 مقاميدا بولسەلار ايدى انداق ايباس ايدى كىم بېكىم نىڭ خانىم نىڭ
 سوزلار يكا قولاق سالماغايلار ايدى ميرزا خان خود شاھ بېكىم نىڭ توفقان
 نىرەسى كېچە وكوندوز بېكىم قاشيدا بولار سوزلار يكا كېرماسە ميرزا خان نى
 قويماي اوزلارى نىڭ قاشيدا ساقلاسا خود بولور نېچە قاتلا ھم كىم زملنە
 ھوار لىقى دىن و دوران ناساز كار لىقى دىن تخت و ملك و نوكر و سودردىن ايرىلىپ
 الارغە التجا اينىم انام ھم باردى ھېچ نوع رعايتى و شفقتى كورمادوك مېنىڭ
 اينىم ميرزا خان نىڭ و اناسى سلطان نكار خانىم نىڭ مېن و معمور ولايت لارى
 بار ايردى مېن و آنم ولايت خود نىرسون بىر كىنت و بىر نېچە قوش ايكاسى
 بولا المادوك مېنىڭ آنم بونسى خان قىزى و مېن نىرەسى ايباس مو ايدىم
 اول طبقەدىن ھر كىم كە مېنىڭ سز و قىتىمغە نوشتى ايلكىدىن كېلگانچە
 توفقان لىق نىچا كېلتوردوم نېچوك كىم شاھ بېكىم كېلىدىلار بىلغىنى كىم

كابل

كابل نينك اهلى برلارى دىن دور بير ديم بيه هر نوع فرزندلىق و غنى منكرلىق نه
 نصير قىلما ديم سلطان سەيدخان كاشغر خانى بيش آلنى بياغ يالىنك بيله
 كېلىدى توققان ابىنى لارىم توك كوروب لغان تومان لارى دىن مندر اور تومانى
 بيردوم شاه اسماعيل شيبانى خاننى مرودا القاندا قندزفه حېم اوتتوم اندجان
 ولايتى نينك سارى باقىب بعضى داروغه لارنى بىر كېنىب منكا كېشى يىبار دېلار
 مېن سلطان سەيد خانغه بايرى نوكرلار مېنى قوشوب تابشوروب كوكل قوشوب
 زادو بود اندجان ولايتى نى باغىشلا ب خان قىلىب يىبار ديم بو تاريخ قەمە هم اول
 طبقە دىن هر كىم كه كېلىدى اور توققانلار دىن اوركا كورما ديم نېچوك كىم چىن
 تيمور سلطان وابىن تيمور سلطان وتوخته بوغه سلطان وبابا سلطان بو تاريخ دا
 مېنىنك قاشىدا دور بارچەنى اور توققانلار دىن بخشى راق كوروب رعایت
 وشغىت لار قىلىب نور مېن بو يېتىلكن لار دىن غرض شكایت اېلاس راست
 حكایت نور كىم يېتىب نور مېن بو مسطور بولغان لار دىن مقصود اور نينك تعریفى
 اېلاس بيان واقع بو ايدى كىم تحرير ايتىب نور مېن چون بو تاريخ دا انداق التزام
 قىلىب نور كىم هر سوز نينك راستى نينك يېتىلكنى لاجرم وابىن اغا دىن بخشى لىغ
 و بمانلىغ كىم شايع ايدى تقرير قىلدېم و قىرنداش و بىكانه دىن هر عیب و هنر
 حېم بيان واقع ايدى تحرير ايلادېم او قوشولېم معذور نوتسون ايشىنكوچى
 غرض مقام دىن اوتسون موندېن قوپوب ميرزا خان اولتورغان چارباغ ده
 كېلىب ولايت لارغه واپاتى واخشامغه فتح نامه لار يىبارىلدى اندىن سونك
 انلانېب اركا كېلدېم محمد حسين ميرزا خانېم نينك توشك خانه سېغه قورقونچ دىن
 قاچىب كېرىب توشك خېنىك بوغ جامه سېغه اوزىنى باغلانېب نور قورغانداغى لار دىن
 ميرم ديولنى وېنه بعضى نى قويدوك كىم جو وادى لارنى اغتارېب محمد حسين
 ميرزانى نايىب كېلتوركاى لار خانېم نينك ايشىكى كا كېلىب درشت راق بى ادبانە راق
 مورلار ايتىب نور بارى بهر حال محمد حسين ميرزانى خانېم نينك توشك

خانه

خانه سیدین تاجیب ارکفه مینینک قاشیغه کیتوردیلار مین بورونفی دیک اوق
 نعظیم قلیب قوتوم خبلی هم درشت بوزکا کیلماهیم محمد حسین میرزا کیم
 مونداف زشت شنیع حرکاته اقدام قیلدی و بو نوع شوهر قشقه انکیز و بنیادیغه
 اهتمام ایلادی اگر پاره پاره قیلسامیری بار ایدی تورلوك تورلوك عذاب
 و عفویت بیله اولماککا سزا وار ایدی چون ارادا بیر نوع اوروغ لوق بولوب
 ایدی مینینک توققان خالم خوب نگار خانیم دین اوغلانلاری و قیزلاری دین بار
 ایدی بو حقوقی یاد قلیب محمد حسین میرزانی ازاد قیلدیم خراسان ساری
 رخت بیر یلدی بو بی مروت و حق ناشناس کیشی مینینک مونداف بخش لیغینی
 کیم جانی باغیشلادیم بالکل اونوتوب شیبانی خان قاشیدا میندین غیبتلار
 و شکایتلار قلیب نور اوز فرصت اوغادی کیم شیبانی خان اوق اولتوروب
 جزاسیغه ییتکوردی

توبد کنتک* خودرا یروزگار بیار * که روزگار نراجا کرسست کینه کنار
 احمد قاسم کهبر وینه بیر نیچه بیکیستی کیم میرزا خان نینک سونکی چه بیباریلیب
 ایدی قرغه بولاق پشته لاریدا میرزا خان غه ییتارلار قاچا هم الماس ایلیک
 تیرانکوچه قوت و جراتی هم یوق الیب کیلدی لار مین ایسکی حیوان
 خانه نینک شرقی شمالی ساریغی ایوانیدا اولتوروب ایدی مین دیدیم کیم کیل
 کوروشالینک ایدراغاندین نوکوب کیلکوچه ایکی قاتله ییقیلدی کوروشکفتدین
 سونک یانیدا اولتورغوزوب کونکول بیردیم شربت کیلتوردیلار میرزا خان نینک
 دفع نوهی غه شربت اول اوزوم ایچیب انکا بیردیم چون میرزا خان غه
 کیرکلن سپاهی ورعیت و مغول و چغتای متوهم و مذذب ایدیلار نیچه کون
 لمباطفی مرعی تونوب میرزا خان فی ایکچی سی اویدا اوق بولوردوک کیم
 بولغای مذکور بولغان ایل و اولوس دین چون هنوز دغدغه و نردد بار ایدی
 میرزا خان کابلدا بولماغی فی صلاح کورمای بیر نیچه کوندین سونک خراسان

چاقون قويدلار بىر ايكي كروهكاچه چايىپ كىشىنى آتنى اوقلاب ايلنى تىدىم
 مونداف جلاوريز بيش آلتى مينك چاقون قويغان چرىك نىنك تىنماغى نىنك
 خىلى امكاكى بار تىنكرى راست كىلتوردى چرىك نىنيلدى يىنە بىر شرعى غە
 ياووف يول كىلىپ افغان نىنك قراسىنى كوروب چاقون قويولدى قالين
 قوى بو چاقوندا نوشتى ھىچ چاقوندا مونچە قالين قوى نوشكن اباس ايدى
 مالنى ياندوروب نوشكن دىن سونك ھر طرف دىن بولاك بولاك كىلىپ توزكا
 نوشوب اوروش انكىزى قىلدلار بىر بولاكنى بعضى بىكلار وايچكى لار بارىب
 اريف آلبىب تام اولتوردىلار يىنە بىر بولاكنى ناصر ميرزا اتلانيب بارىسنى
 قىردى اولكن افغانلار نىنك باشىدىن كله منارە قوپارىلدى دوست پىادە*
 كونوال نىنك كىم آتى مذكور بولوب ايدى اباغىغە اوق تىكىپ كابلغە كىلگندا
 اولدى خواجه اسماعيل دىن كوچوب اولابەنو غە كىلىپ نوشوك مونداف فرمان
 بولدى كىم بعضى بىكلار وايچكى لار يوروب اهتمام قىلىپ بوغنام نىنك خمسىنى
 آغايلار قاسم بىك وبعضى لاردىن رعابت قىلىپ خمس المادوك قلم غە كىلكن
 خمس اون التى مينك قوى چىقتى كىم سىكسان مينك نىنك خمسى بولغاي
 تلف بولغان ورعابت قىلغان بىلە بىر لك قويدا ھىچ سوز يوق اول يورت نىن
 ابرتە بىلا اتلانيب كتواذ نوزيدا آو اوچون چركە قويولدى بو دشت نىنك
 ھىبشە كىيك وقولانى سىمىز بولور وكوب بولور چركە ار اسىغە قولان وكىيك
 قالين كىردى قالين قولان وكىيك آولتوردىلار آو اثناسىدا بىر قولان نىنك
 سونكى چە چاپتىم ياووق راق يىتىپ بىر اوق اوردوم يىنە بىر اوق ھم اوردوم
 ولى بوزخم لار يىقىلغۇچە كارى اباس ايدى بو ايكي زخم نىنك ضرىدىن
 بورونقى يوكوروشىدىن آھستە راق بولدى پاشنە قىلدىم يقين سىغىنىپ كىلىپ
 ايكي قولاغىدىن كىين چكاسىكا اوق چاپتىم كىكىرناكى اوق ايلنىپ قالدى معلق
 اشىپ باردى كىين اباغى اوزانكوما نىكا يازىپ قالدى قىلچىم خىلى يىخشى

كىسنى

کبستی غریب سیمیز قولان ایدی قاریسی کیشی نینگ بیر قاریشی دین جزوی
کم رات بولغای ایدی شیریم طغایی و بعضی مغولستان کییکی نی کورکان لار
نعجب قلیب دیدیلار کیم مغولستان دا هم موچه سیمیز کییک کم کور و بتور بیز
بوکون هم ینه بیر قولان انیم اوشبو آوکا توشکان قولان و کییک اکثری سیمیز
ایدی ولی هیچ قایسی سی مین اولتورکان قولانچه سیمیز ایماس ایدی
بو چاقوندین یانیب کیلیب کابل توشتوک اوتکل ییل نینگ ایاغیدا شیباق خان
سرقنددین خراسان داعیه سی بیلہ چریک اتلاندی شاه منصور بخشی کوت
بیر کوچی نیک حرام کیم اندخوددا ایدی شیباق خان غه کیشی لار ییباریب
شیباق خان نی اتلانیق قه تیزراک قلیب تور اندخود نواحی سیغه کیلکاندا
بوکوت بیر کوچی اوزبک کا کیشی ییباریب تور مین دیب اعتماد قلیب
یاسانیب باشیغه اوتاغه سانجیب پیشکش تارتیق الیب چیقاردا باش سیز اوزبک
نوش نوش دین تیغیلیشیب بوکونده نی وتارتیق و پیشکش و کیشی قراسینی
نورت پرت قلیب نورلار بدیع الزمان میرزا و مظفر میرزا و محمد برندق برلاس
و خالنون ارغون باری بابا خاکی نواحی سیدا چریک اولتوروب ایدیلار
نی اوروشاق قه عازم ایدیلار نی قلعه مضبوط قیلماق قه هیچ ایشنی جرمی مشخص نی
قیلمای و هیچ ایش قیلماقنی محقق قیلماق سراسمه وار اولتوروب ایدیلار محمد
برندق بیک حساب بیلور کیشی ایدی اوشال اینار ایدی کیم مظفر میرزا و مین
هری قلعه، سینی مضبوط قیلورمیز بدیع الزمان میرزا و خالنون بیک هر ی طرف
و نواحی سیدا کوهستانغه باریب سیستان دین سلطانعلی ارغوننی قندهار وزمین
داوردین شاه بیک نی و مقیمینی چریک لاری بیلہ کیلتوروب اوزیکه همراه قیلسون لار
و هر نیچه هزاره و نکدری چریک لاری بولسه ییغیشتوروب کوهستانده مستعد
و مکمل بولوب تورسونلار غنیمتی تاغغه باروری خود مشکل دور ناشقاریکی
لشکر ملاحظه سی بیلہ هم بو لشکر نی دغدغه سیدا قلعه اوستیکا هم بارا بیلماق لار

بخشی ابتیب ایدی ورائی حسابی خاطر یقه ییتیب ایدی و ذوالنون ارغون
 اگرچه مردانه کیشی ایدی اما خسیس و مال دوست ایدی و یا اسغ حساب دین
 یراقراق ایدی کول دیک دیوانه دیک کیشی ایدی بوکونلاردا کیم اینی لاری
 بیلان بشرکت هری دا پادشاه ایدیلار بدیع الزمان میرزانی اویکا کیم اول
 صاحب اختیار ایدی چنانچه مذکور بولدی مال دوستلوق جهتی دین محمد
 برندوقنی بولغانیکه شهردا راضی بولمادی اوزینی بولغانی شهردا خیال قیلدی
 آئی، یریکه ییتیکیزه، بیلمادی آئی کول لوکیکا و دیوانه لیکیکه مونداق، دلیل بولوب، تور
 کیم زراق خلق دین بالغان و خوش، امدینی، فضیحت و رسوا قیلدی و تفصیلی بودور
 کیم یوقباری مذکور بولدی کیم چون کیم هری دا صاحب اختیار و اعتبار
 بولدی. شیخ دین و ملا دین کیلیب انکا ایندی لار کیم قطب سطر، لاب طاهر، قیلادور
 سینی هر بر الله لقب بولوب تور اوز بگنی، باسقای سین، دیب بو سوزنی باور
 قیلیب فوطه بوینیغه، چولغاب تینکری غه شکر قیلدی، دیر، لار کیم، شول جهت لار دین
 محمد بر وندوقنی معقول، سوزینی قبول قیلمای نی قلعه نی، مضبوط قیلیب تور و نی
 اوروش، یراغینی، بیل مربوط نی قراول و نی چغدا اول کیم یاغینی کیلکایدین
 خبر، قیلغای نی بو ایلدا ترتیب و نسق کیم اکر یاغی کیلسه اوزونی
 خاطر خواه قیلغاپلار شیباق خان محرم اییدا مرغاب تین اوتوب اول وقتیدا کیم
 سراکای نواحی سیغه یقین ییتکندا خبر ناپارلار سراسیمه بولوب هیچ ایش قبل
 آلامدیلار نی خلقنی ییغیشتور آلدیلار و نی بسالنی کور سانا بیلورلار هر کیشی
 کیم بیر طرف تین، قاچقالی، روی بیرو ایدی ذوالنون بیک، مذکور زراق خو، ش
 آمدقه غره بولوب قیرق ایلیک مینک، اوز بک قارشیه یوز یوز ایلیک اوزینی
 کیشی سی بیلان، قرار باطه تور و بتور، اولوغ چریک، ییتکل بیلان آلیب بورور
 بولورلار و ذوالنون نی نوتوب باشینی کیستیلار میرزالارنی وایکچی شینگلی
 و محرم لاری و غوانین لاری قلعه، اختیار الدین دا ایدی کیم اله قورغانغه مشهور دور

میرزا

میرزا لار اخشام شهرغه، دینارلار، تا یاریم کیچا کاچه اتلار، تیندور وپ، سحر و قیتدا
سالیب -- تیرارلار قورغان بیرکتورنی خود خیال قیلا آلاسار موخه فرصت
و فرجه دا انا وایکچی سینکیلی فی، و کوچی فی و بالالاری، هم آلیب چیتمای اوزنیک فی
اسرلیککا، نوشنیلار، مضبوط قیلماقنی هم خیال قیلما دیلار پابند سلطان بیکیم خدیجه
بیکیم سلطان حسین میرزانینک حرملاری بیله و بدیع الزمان میرزانینک حرملاری بیله
و مظفر میرزانینک بچه کچه لاری و انچه خزینه لاری میرزالارده بار ایدی همه اله
قورغان فی ایچیکا ایدی قلعه فی خاطر خواه مضبوط قیلماب ایدیلار و بیکیت لاری که
قلعه غه تعیین بولوب ایدیلار هم ییتا بیلما دیلار عاشق محمد ارغونینک
کیچیک اینیسی پیاده لشکر دین قاجیب چیقیب قلعه غه کیردی ینه علیخان
که برنینک اوغلی عمر بیک ایدی وینه شیخ عبدالله بکول ایدی ینه میرزا
بیک کیخسروی ایدی ینه کور میرکی دیوان ایدی شیبانی خان اوچ کوندین
کیلکندین سونک شیخ الاسلام و اکبری شرط و عهد قیلیب قلعه سنکینینک
کلیدلارینی الیب کیتی قلعه نینک عاشق محمد اون بیش اون التی کون
ساغلا دی ناش قاری دین ات بازاری طرفیدین نقب سالیب آلا قویوب بیر
برجنی بیقتیلار قلعه نینک ایچیدا کی خلقی دست پاچه بولوب ساغلا ی آلاما دیلار
الدوردی لار شیباقخان هری فی القان دین سونک شیباقخان پادشاهلارینک زه و زادکی
بد معاش لبق قیلا یازدی فی یکه بولارغه بلکه همه خلق قه روستایی لبق و نادیده لبق
بو بیش کون لوق دنیای گذران اوچون بو مقدار ات قویدی شیباق خاندین
افعال و حرکتی که هری دا صادر بولوب نور اولی بو کیم جرك دنیا جهتی دین
خدیجه بیکیم فی شاه منصور بخشی نادرست قه تورلوك نورلوك قینلار قیلدوردی
نوت تور و بتور ینه شیخ پوران کیم عزیز ولی کیشینی مغول عبدالوهاب قه
نوت تور و بتور و اوغلانلارینی کیم کا نوت تور و بتور وینه جمیع اهل شعر و اهل
طبعی ملائیکه نوت تور و بتور خراسان ظرفاسبدین بو قطعه مشهور دور

بجز عبدالله کبر خر امروز * ندیده هیچ شاعر روی زر را
 بنایی زر طمع ندارد * مکر شاعر چین کبر خر را
 ینه مظفر میرزائینک خانزاده خانیم اتلیق مظفر میرزائینک حرمینی هری
 الینغلن بیلان توقی قبلمای الدی عدتی چیقاریغه هم مقید بولمادی وینه قاضی
 اختیار و محمد یوسف غه کیم خراسان وهرینی مشهور ملالاریدین ابدیلار تفسیردین
 سبق آیتی ینه ملا سلطانعلی مشهدی بیله و بهزادینک تصویر و خطی غه قلم
 کبر دوزوب اصلاح قبلدی هر نیچه کوندا بیر بیمزه بیت ایتور ایدی و منبر غه
 چیقاریب اوقوتور ایدی و چار سودا خلف دین صله الور ایدی اگر چه سحر خیز
 ایدی و پیش وقت نمازی نرک قبلماس ایدی قرائت علینبی طوری بیلور ایدی
 اما بوروش کولانه و ابلهانه و کافرانه اقوال و افعال اندین صادر بولور ایدی
 وهرینی الغاندین سونکرا بیش التی کوندا کهدستان دین پل سالار باریب هر
 نیمقدار لشکری کیم بار ایدی تیمور سلطان و عبید سلطان غه همراه قبلیب
 ابوالحسن میرزا و کبیک میرزائینک باشیغه کیم مشهدکا غافل اولتوروب ابدیلار
 ییباردی بیر مرتبه خواهلاب تورلار کیم قلعه فی مضبوط قیلغای لار وینه بیر مرتبه *
 دیگر لشکری کیلار ایکانینی ایشیتیب اوزکا بول بیلان شیباق خان فی اوستیغه
 بارکای لار بو عجب بخشی خیال ایکاندور اما هیچ ایش قه و هیچ قایسی سوزکا قرار
 قیلا المایدورلار اولتوروب ایکاندورلار کیم تیمور سلطان و عبید سلطان لشکر بیلان
 ابلغار قبلیب اینی لار میرزالار هم لشکرلارینی راست قبلیب چیقارلار ابوالحسن
 میرزانی خود نیز کونارورلار کبیک میرزا اندک جماعه بیلان اینیسی نینک
 غنیمی نینک باشیغه چاپار آتی هم کونارورلار ایکالا اینی آغانی نوشورورلار وقتی
 کیم ایکالاسینی بیر ییردا اولتورغوزکندا بیر بیریکا مصافحه قبلیب بیر بیرنی
 اودینی اوپوب وداع قیلورلار ابوالحسن میرزادین بیدللیق ظاهر بولور
 کبیک میرزانی تفاوت چندانی قبلیب ایکاندور ایکالا میرزانی باشینی شیباق

خان

خان وقتیدا که پل سالاردا ایکاندور ییبارورلار بو کون لاردا شاه ییک وکچییک
اینیسی محمد مقیم شیباق خاندین سنجر تکرار ایلچی لاردین عرضه داشت لار
ییباریب یکجهت لبق و دولخواه لبق لار اظهار قیلدیلار مقیم خود بیر عرضه داشتی غه
صریح مینی چارلاب ایدی بو وقت نه کیم اوزبک ولایتنی بالکل الغان بولسه
کوروب اولتورماغیمیز مناسب کورونمادی چون کیم بو مقدار ایلچی لار و عرضه
داشت لار ییباریب بیرنی نیلاب ایدیلار بولارنی کیلماغیغه و ملازمت قیلورلاریغه
آزراق نردد قالدی همه امرغه و اهلرای جماعه سیغه مشورت قیلیب سوزنی
موندا قویولدی کیم لشکرغه آتلانماق کیراک میز وارغون نینگ لشکریغه همراه
بولغاندین سونک خراسان اوستیغه بارولغای یا هر مصاحتیکه بولسه آلارنی صلاح
و صواب دیدی بیلان قیلبن غای بو عزیمت ییله قندهار طرفیغه متوجه بولدوق
حبیبه سلطان بیکیم کیم انی یینکه دیر ایدیم چنانچه یوقاریدا مذکور بولدی
قیزی خدیجه سلطان بیکیمنی بدستوریکه هریدا مقرر بولوب ایدی الیب
کیلدی غزنی دا ملاقات قیلیندی خسرو کوکلتاش سلطانقلی چناق کدای
بلال هری دین قاجیب ابن حسین میرزانی قاشیغه باریب ایدیلار اندین
ابوالمحسن میرزانینگ قاشیغه باریب ایدیلار اندا هم تورا ییلمای بیرنینک
قاشیمیزغه الار بیلان کیلدیلار اوشال وقت نه کیم قلات یینکای لار هندوستان نینگ
سودا کرلاری سودا اوچون قلات غه کیلیب ایدیلار قاچا ییلمادیلار ناکاه لشکر
الارنینک اوستیکا ییتی لار اکثر برین بولدیلار بو باغی کرلیق محلدا جماعه کیم
باغی نینگ ولایتیدی کیلعان بولعای لار تاراج قیلماق کیراک مین رضا بولدوم
ایتیم کیم سودا کرلارنی فی کنهای بار مونداق نیمارسادین کیم فایده بولغای حق
تعالی نینگ رضاسینی اورتادا کوروب اگر اوتساک بو مقابلهدا الله تعالی کلی
روزی قیلغای چنانچه بوچه کوندا غامچی نینگ اوستیغه اتلاندوق مهمندلارنینک
قوی و مال و اهل و عیالی لشکرنینک بیر فرسنگی دا ایدیلار اکثر الارنینک تاختیغه

بجد سعی لار قیلدیلار اوشبونی ملاحظه قیلیب رضا بولادیم اول صباح الله تعالی
افغان نینگ مالیدین یاغی کیم غلجی بولغای اوشال مقدار لشکر غه روزی
قیلدی کیم هیچ چاقوندا بو مقدار توشاب ایدی قلات تین اوتوب توشوب
بو سودا کرلار دین برسم بیشکش بیر نیرسه الیندی خان میرزا کیم کابل
آلین غان دین سونک خراسان غه رغصت بیر بلیب ایدی بنه عبدالرزاق میرزا
کیم بیز خراسان دین چیقاندا اندا قالب ایدی قلات تین اوتکندن سونک
بو ایکی میرزا قندهار دین قاجیب کیلدیلار بهار میرزانینگ نبیره سی جهانگیر
میرزانینگ اوغلی کیم پیر محمد میرزا بولغای بو پیر محمد میرزانینگ اناسی
بو میرزالار بیلان کیلیب ملازمت قیلدی شاه بیک غه و مقیم غه خطلار ییباریلدی
کیم سیزلار نینگ سوزینکیز بیلان موند اکیلدوک اوز بیک دیک یاغی خراسان فی
آلدی کیلینک هر نیچوک کیم صلاح دولت بولسا سیزلار نینگ اتفاق و صواب
دیدی بیلان قرار بیرلکای و خط بیتیکنلار دین و بیزنی تیلانلار دین
منکر بولوب روستایانه و درشت جواب لار دیتیب ییباردیلار اول روستای لیق دین
بیری بودور کیم اول خطی کیم شاه بیک مین غه بیتیب ایدی اول خطنی
ارقاسیغه جانید ا کیم امرا امر اغه بلکه اولوغ بی کیچیک بی غه مهر قیلسا کاغذنی
اورتاسیدا مهر قیلیب ییباریب ایدی اگر موند ا ق روستایانه حرکتلار قیلسمه
ایدی و بو نوع درشت جواب لار ییبارماسه ایدیلار ایش موند ا قاچان بیتار
ایدی چنانچه ایتیب تورلار

ستیزه بجا رساند سخن * که ویران کند خان ومان کهن
آلارنی اوشول ستیزه لار دین و روستای لیق لار دین ایدی کیم خان
ومان لارینی و اوتوز قیریق ییل لیق سامان و جمعیت لارینی بر باد ییردیلار شهر
صفا نواحی سیغه بیر کون اوردونی اورتاسیغه غوغای توشتی همه لشکر یراغ
کییب ات لاندیلار مین طهارت غه و غسل غه مشغول ایدیم امرا کوب اضطراب
قیلدیلار

قىلدىلار فارغ بولوب اتلاندېم نېچك كېم غوغا غلط ابدى بېر لىطه دېن سونك
 نىكىن تابىنى آندېن كوچ بركوچ قايتىپ كىزغە نوشتوك مونداهم بومقدار
 سوز طرحى اورناغە سالدوك پروا فىلمايدىلار اوشال روش سركىشى وعناد
 مقامىدا بار ايدىلار دولتخواه لار هر طرف نىكىم بىلور ايدىلار عرض قىلدىلار
 رودلار باشىنى كېم قندھارغە بارادور بابا حسن ابدال طرفىغە وىلىشك دور
 اولوزدا اوتوب مذكور بولغان رودلارنى مضبوط قىلماق كىراك سوزنى مونداهم قرار
 بېرىپ صباى جىبە كىيىپ بورانغار وجوانغار پىسال توزوك قىلىپ خلىشك كوچ
 قىلىندى شاه بىك ومقيم قندھار كوھى نىنك بورنىغە اول ىردا كېم مېن عمارت
 قىلىپ مېن انىنك الدېدا شامبانه تىكىپ اولتوروب ايدىلار مقيم نىنك خلقى
 نىزلىك قىلىپ ايلكرى كىلدىلار طوفان ارغون كېم شهر صفا نواحى سېدىن
 قاچىپ كىلىپ ابدى يكه پىسال طرفىغە كىرىپ بارادور عشق الله اتلىق يىتى
 سىكىز كىشى بىلان آىرىلىپ اوق كىلدور طوفان يكه ايلكرى كىتىپ روبرو
 بولوب قىلىچ بىلان رد وىدل قىلىپ عشق اللهنى آتتىن نوشوروب باشىنى
 كىسىپ وقتىدا كېم سىنك لىخشك بىراىرىدىن اوتار ايدىم كىلتوردى شوكون
 آلىپ بولدى چون كېم بو زمان محلات ودرخت لار ارالبىقى ابدى اوروشنى
 بو ىردا صلاح كورماى دامنه نوپىدىن اوتوب رود اولانكى كېم قندھار طرفىدا
 ابدى اندا منزل تعين قىلىپ نوشار ايدىم كېم شىر قلى قراول كىلىپ
 عرضە يىتكوردى كېم باغى اوزىنى ياساب يىتى قلاتىن لشكر خلقى
 لوتكاندىن سونكرا آچلىق وتنقىص لىق تارتىپ ايدىلار خلىشك كاسىكاندا لشكر
 بوقارى قوبى اوى وقوى اوچون سامانى دىن آىرىلىپ پرىشان بولوب ايدىلار
 لشكر يىفېشتورماق قە مقېد بولماق اوق آتلاندوق بىزنى خلق انچە بار ايدىلار
 كېم ايكى مېنك بولغايلار اوشول نوش وقتىدا مونداهم اوروش بولدى بوقارى
 قوبى لشكر خلقى كىتىپ ايدىلار اوروش وقتىدا ھىراھ بولالمايدىلار اوروش

خلقىيز مينك غه ييتار ايدى اكر چه لشكر ييز كم ايدى اما خېلى بخشى ونوزوك
 ومضبوط يسال تعيين وترتيب قېلىب ايدىم هيچ محلدا اوشال مقدار ترتيب ونسق
 ياساماب ايدىم بخشى بيكيت كيم الارنى ايليكيدىن ايش كيلار ايدى ايرىب
 اون اون ايليك ايليك كيشى بيتىب هراون كيشى كا وهرايليك كيشى كا بير
 كيشى نى سردار قېلىب ايدىم هراون وهرايليك كيشى نى اونك وسول قولغه
 جايلارنى بېلىب اوروش وقتيدا قىلغان ايشلارنى هم معلوم قېلىب
 حاضر وناظر ايدىلار برانغار وجوانغار اونك قول وسول قول اونك وسول
 چايبىب بى كلفت توزوك قىلماي بى منت نواچى لشكر خلقى هر قايسى جايدىن
 روبرويغه آت سالدىلار اكر چه برانغار واونك قول واونك يان بير معنى سى
 بار اما تشخيص معانى مختلفه اوچون تعبير الفاظغه اطلاق قىلدىم چنانچه مېينه
 وميسره كيم برانغار وجونغار دىرلار يسال غه قلىنى غول دىرلار بو مېينه وميسره
 غول غه داخل يوقتورار اوچون موندا اول نوع آيرى فوجنى اوشال حرافت ته
 خود برانغار وجونغار آيتىب بولدى ينه غول كيم فوج عليحده دور يمين ويسارى
 امتياز اوچون اونك وسول قول بيتىلدى ينه غولدا كيم تايين خاصه بولور
 يمين ويسارى نى اونك يان وسول يان آيتىب بولدى ينه خاصه تايين كيم
 بو تيكنى دور تركى لفظى دا مجردنى هم بوى دىرلار موندا اول بوى مراد ايماس دور
 يقين مراد بولورلار انينك يمين ويسارى نى اونك وسول آت قوبولدى برانغار
 ميرزا خان شيرىم طغايى يارك طغايى اينى لارى بيلان خود جمله مغول وايوب
 پيك محمد پيك و ابراهيم پيك على سيد مغول مغول لارى بيلان خود سلطانعلى
 جهره خدای بخش و ابو الحسن اغا اينى لارى بيلان جوانغار عبدالرزاق ميرزا
 قاسم پيك تينكرى بيردى قنبر على احمد اياچى بوغه غورى برلاس سيد
 حسين اكرى ميرشاه قوچين ايراول ناصر ميرزا سيد قاسم ايشك اقا محب
 حلى قورچى بابا اوغلى الله بيردى تركان شير قلى قراول مغول اينى لارى

بيلان

بیلان علی محمد غولدا اونك قولدا مین قاسم کوکلتاش خسرو کوکلتاش
 سلطان محمد دولداى شاه محمد پروانچى قل بايزيد بکول کال شربت چى سونك
 قولومدا خواجه محمد علی دوست ناصر ميريم ناصر بابا شیرزاد جان علی ولی
 خزانچى قتلف قدم قراول مقصود سوچى بابا شیخ غولدا غام ایچکيلار ایدیلار
 اولوغ امرا دین کیشی یوق ایدی بوجماعت کیم مذکور بولدیلار هیچ قایسی سی
 امیرلیق مرتبه سیغه بیتاب ایدیلار جماعه کیم ایلکری بیتیلیب ایدیلار شمیری
 بیك جانیم قور بیکی کیمیک قلی بابا ابوالحسن قورچی اوش مغوللاری دین
 علی سید درویش علی سید خوش کیلدی جلمه دوست کیلدی جلمه باغچی
 واماچی مندی ترکمانلار دین منصور رستم اغا اینی لاری بیلان شاه نظر
 سیوندیک غنیم خلق ایکی جماعت بولدیلار بیر جماعت شاه شجاع
 ارغون کیم شاه بیك کا مشهور دور موندین سونك شاه بیك بیتیب بولور
 ینه بیر جماعه مقیم بو ارغونلاری قراسینی التی یینی مینک تخمین قیلور
 ایدیلار توریت پیش مینک یراق دارغه خود هیچ سوز یوق ایدی غولغه
 ویرانغارغه اوزی روبرو بولدی مقیم جوانغارغه روبرو بولدی مقیم نینک چریکی
 آغاسی نینک چریکیدین جزوی کراق بولغای ایدی ییزنی جوانغارغه کیم
 قاسم بیك و همراهلاری بولغایلار محکم زور کیلیب نا اوروش وقتی غه چه ایکی
 اوچ کیشی قاسم بیك دین کیلیب کومک تیلادی چون کیم ییزنی آلدیمیز کا غنیم
 کوب ایدی کیشی ایریب ییبارا ییلمادوک غنیم طرفی غه بیدرنک متوجه
 بولموق شروع اوق ائاغدا بیر مرتبه ییزنی براولنی اوروب قایتاریب غولغه
 کیردوزدیلار ییز کیم اوتوب یوروی بیردوک الارهم تورا باردیلار مینیم
 روبرو غه بیر کیشی قیچقیریب آت تین نوشوب اوق آتاقنی خیال قیلدی ییز
 بیتوقف یوروی بیریب بیتیشتوک تاب کبلتورا المای آتلانیب یوروی بیردی
 بو پیاده بولغان کیشی شاه بیك اوزی ایکنندور اوروش ائناسیدا پیری بیك

تركمان پوروب بيش ابني لاري بيلان دستارلاريني ايلبك لاري كا البب ياغي دين
 لوز او كوروب بيزني خلق قه كير ديلار بو پيري بيك اول تركمان لاردين دور كيم
 شاه اسماعيل اول وقت نه كيم بايندر سلاطين لاريغه مسلط بولغاندا وعراقني
 مالكني متصرف بولغاندا عبدالباقي ميرزا ومراد بيك وپاينده بيلان تركمان
 امرالاري كيليب ايديلار بيزني برانغار بيزني ياغي ايلكاري آلبب يوروي
 بيردي وجوانغار بيز بابا حسن ابدالدين خيلي قوي راق الغ اريق لاردين
 وكچييك اريق قه ييتيب كيني بيزني جوانغارني روبرويغه مقيم توابع لاري
 ولواحق لاري بيله ابدى جوانغار خلقى قياس غنيغه كيم مقيم بولغاي كوب آز
 ايديلار الله تعالى راست كبلتوردى اولوغ جويبارلاردين كيم قندهارغه
 وموضع لاريغه بارور اوج تورث اولغ جويبار جوانغار ميرزنيك اراسيغه وغنيغه
 واقع بولدى كندر باشيني توتوب غنيمني قويما ديلار كيم اونكاي جوانغار خلقى
 باوجود كيم اريق لار نوروتور اياق مضبوط قيلديلار ارغونلار طرفيدىن
 حلواچي ترخان سو اورناسيدا قنبر على وتينكري بيردي بيلان چابقولاش تيلار
 قنبر على زغمين بولدى قاسم بيك نينيك ياغرينيغه اوف تيكدي غوري برلاس نينيك
 قاشيني لوستيغه اوف تيكدي ورخساره سى نينيك اوستيدىن چيقتى اوشول
 فرصت نه باغيني بو جويبارلاردين اونكاريب مرغان ناغيني يتي گاهي سيدا
 لونوب بولدى اوشال اريق لاردين اونار ابلكن وقت نه بوز نچاق آتليق كيشي
 اول طرف بو طرف باروردا حيران ومتردد بولوب اخر بير طرف يوروي
 بيردي شاه بيك كا اوخشار ابدى غالبا شاه بيك ايگندور غنيم باسيلكان زماندا
 غام لشكر اولچه توشورماق قه وغنيمني كييىنبدين كيتي لار مينيىك بيلان ثناليق
 اهن بير كيشي قاليب ابدى اون بير كيشي دين بيريسى عبدالله كتابدار
 ابدى مقيم هنوز توروب اوروشور ابدى موندات كم خلق بيلان خداي تعالى غه
 نوكل قليب نغاره چاللب غنيم طرفيغه يوروي بيردوك

كوب

کوب و آژنه نینکری دور بیرکچی * بودرکه نه بوقنور کیشی نینک کوچی
کم من فته قلبه غلبت فته کثیره بان الله نقاره نینک اوننی ایشیتیب
بیز نینک توجه قیلغانیمیزی کوروب قرارنی اونوتوب فرار یولینی آلیب
یوروی بیردی خدای تعالی راست کینوردی کیم یاغینی قاچوروب قندهار
جانینی غه باریب فرخ زادنینک چهار باغیغه بونارنجدا اندین اثری قالمابنور
کیلیب نوشتوک شاه بیگ ومقیم قاچتیلار قندهار نینک قلعه سیغه کیرا ییلمادیلار
شاه بیگ شال ومستوک طرفیغه چیتتی ومقیم زمین داور کبتی کیشی خویاب
ایدیلار کیم قلعه نی مضبوط قیلغای قلی بیگ ارغون نینک اینی لاری بدین احمد قلی
ترخان وینه بعضی لار کیم اخلاص و اعتقادلاری منغه معلوم بولوب ایدی قلعه دا
ایدیلار سوز اورتاغه سالیب امان تیلادیلار مذکور بولغانلار عنایت قه مشول
بولوب استدعالارینی مبدول قلیب بولدی قلعه نی ماشور دروازه سیننی
اچتیلار بی سرخلقدین ملاحظه قلیب اوزکا دروازه لارنی آچمادیلار اوشال
دروازه دین کیریپ شیریم بیگ و یارک بیکنی دروازه دا قویوب اوزوم بیر
نیچه نزدیک لاریم ییلان کیریپ بی باش خلقنی آنقو وتوکه اوروب بیر اپکی
کیشی نی هم بویوردوم کیم اولدوردیلار اول مقیم نینک خزینه سیغه بیتیم قلعه نینک
اورتالیغیدا بیر تاش اوی بار ایدی عبدالرزاق میندین ایلک لاراق کیلیب
توشوب ایکنلدور عبدالرزاق میرزا بیر نیمارسه عنایت قلیب خزینه اوستیغه
حوست ناصر بیگ و قل بایزید بکلونی و بخش لاردین محمد بخش نی تعین
قبلیم موندین اوتوب ارکا باردیم خزینه اوستیغه شاه بیگ خواجه محمد علی نی
وشاه محمودنی و بخش لاردین طغایی شاه بخشینی مقرر قیلدوک ومیرجان اتلیق
دیوان نینک اوی که ذوالنون بیگ ومیریم ناصر ومقصود سوچی نی ییباریب
ناصر میرزاغه نوتوردوک میرزا خان شیخا ابو سعید میرزانی نوتتورلدی
واول ولایت لاردا موچه آق تنکه کورمای ایدوک بلکه هیچ کیشی دین بو مقدار

تنگه ایشینماپ ایدوڭ اول کیچه ارڭکا ایدوڭ کیم سنبل شاهنیک قولینی تونوب
 کیتوردیلار بیر کبشی کا تابشوردوم بخشى اختیاط قیلماي فاجوروب تور صباح
 کیم فرخ زادینیک باغیغه کیلدوڭ قندهار ولایتی فی ناصر میرزاغه بیردیم
 خزانه لارینیک نیوه لارکا یوکللاب یوروی بیرکاندا ارڭفی خزانه لاریدین بیر قطار
 نیوه کیم آق تنکه یوکلانیب ایدی ناصر میرزا الیب ساخلادی انینک نیلامای
 ناصر میرزاغه باغیشلادیم آندین کوچوب قوشخانه نینک اولانکی کا نوشتوم اوردونی
 کوچوبوب اوزومیز سیرلار قیلیب کیچراق کیلیب اوردو کا داخل بولدوڭ چون
 کیم ایلکلیکی اوردو یوق ایدی تانی المادوڭ تپچاق آتلار و قطار قطار نرومایه
 و خچیرلار قماش رخت لار و چادرلار و شامیانه لار محل و سقرلاط هر اوبدا خروار
 خروار صندوق لار اول اینی آغانی مال و جهاتلارینی آیری ایری خزانه قیلیب
 ایدوڭ هر اوبدا صندوق صندوق خزانه بند بند تنک تنک ارتاق ارتاق وقاب
 قاب تنکه لار هر کیمینی منزلی دا و چادریدا هر جنس دین اولچه کوب ایدی قولیغه
 چندانی پروا قیلما دیلار قاسم بیك کا قلات فی کیم مقیم فی نوکرلاری اندا ایدیلار
 آلاری سردارلاری قوج ارغون و تاج الدین محمود ایدی مال و جهاتلاری بیلان
 آنکا بیردیم قاسیم بیك چون کیم حساب دان کیشی ایدی قندهار نواحی سی دا بیرزی
 کوب توراریمیزی صلاح کورمای اینه اینه کوب محصل بیک بیلان کوچوردی چنانچه
 مذکور بولدی قندهار فی ناصر میرزاغه عنایت قیلیب ناصر میرزانینک رخصت
 بیریب کابل عزیمت قیلیب بولدی اوشال زماندا کیم قندهار نواحی سیدا ایدوڭ
 خزانه فی قسمت قیلماق قه فرصت بولادی قرا باغ دا توفیق قیلیب خزیننه فی قسمت
 قیلیندی امرا و سردارلار و نوکر و نابین خروار خروار وقاب قاب اق تنکه فی علوفه
 آلمیز دیب یوکللاب ییلتار ایدی لار و قالین اولچه بیلان و آبرو و ناموس بیلان
 کابل قه کیلیب بولدی سلطان احمد میرزانینک قیزی معصومه سلطان بیکی فی
 خراسان دین نیلاب کیتورولدی اوشول کیلکندا عقد قیلدیم آلتی یتیمی کوندین

سونک

سونك ناصر ميرزانی نوكرلار يدين خبر كيلتوردی كيم شيبانی خان قندهارنی فتح قیلدی ایلغارراق مذکور بولدی كيم معیم زمین داور طرفیغه قاجیب کیتی اندا کینک اندا شیبانی خاننی کورار شاه بیك دین متواتر کیشی کیتیپ نور بولارنی غوغا وانکیزلار یدين شیبانی خان هری دین کوهستان یولی بیلان مینی قندهاردا دور دیب قندهار نینك اوستیغه ایلغار قیلور بوملاحظه فی قاسم بیك کیم صاحب تجربه کیشی ایدی قلیب محاصلیق بیلان مینی قندهار دین کچوردی

هرچه دریانه جوان بیند * پیر درخشت بخته ان بیند

کیلیب ناصر میرزانی قندهاردا محاصره قیلور بوخبر کلیکاندین سونکراییك لارنی چارلاب مشورت قیلیندی بوسوزلار اونکا نوشتی کیم اوزبك ديك وشیبانی خان ديك یات خلق وکهن سال دشمن کیم ولایت کیم تیموریك فی اولادینی قوی دا ایدی منصرف بولوب هرکوشه وکناره دا ترک دین وتاجیک دین قویوب ایدیلار همه اوزبك کا فوشولدیلازمین کیم کابل دا ایدیم دشمن قوی وبیز کوب ضعیف ایدوک فی مصالحت قیلماق قه احتمالی بار ایدی ونی مقاومت قه مجال بووقت ته مونجه قوت وقدرت بولدی اوزوبیز اوچون البته جایی قیلغولوقدور وبوقدرت وفرضت ته دشمن قوی دین ابراق بولغان البته بهراق کورونادور بدخشان یا هندوستان طرفیغه عزیمت قیلماق کیراک بوایکی طرف دین بیر طرف قه جزم قیلماق کیراک قاسم بیك وشیریم بیك نوابی بیلان بدخشان طرفیغه صلاح کوردیلار اول ایلام دا کیم بدخشان جماعه سیدین باش کوتاریب ایدیلار مبارکشاه وزیر ایدی بنه جهانگیر اوزبك کا هم کیرمایدورلار ایدی ترکان ومحمد قورچی ایدی ناصر میرزانی چیقاریب ایدیلار مین وبعضی ایچکی لار هندوستان طرفینی ترجیح قلیب لغافنه متوجه بولدوک قندهار فتحی دین سونکرا قلات وترونك ولایتینی عبدالرزاق قه عنایت قلیب عبدالرزاقنی قلات ته قویبولوب ایدی چون کیم

اوزبك فندهارنى كېلىپ محاصره قىلدى عبدالرزاق ميرزا قلاتنه تورا الماى قلاتنى ناشلاب چىقتى كابلدين چىقار وقتنه كابلغه كىلدى عبدالرزاق ميرزاق قويلدى وبدخشاندا چون كيم پادشاه لاردىن و پادشاه زاده لاردىن كيشى يوق ايدى خان ميرزاق شاه بيكىمنى مناسبتى بيلان و صوابدى بيلان ميرزا خان بدخشان جانبىغه ميل قىلدى ميرزا خان ميرزاق كيم بدخشانغه رخصت بيرىلدى شاه بيكىم هم خان ميرزا بيلان همراه متوجه بولدى مېنى خالم مهرنگار خانىم هم بارور خيالى قىلدى هر نېچه كيم مناسبت لارى منغه كوبراق ايدى نېچوك كيم مېن يقين زاده ايدىم هر چند منع قىلدىم ممنوع بولادىلار الار هم بدخشان طرفهغه كېتى لار جىلادى الاولدا كابلدين هندوستان هزمتى قىلدوك خورد كابل بيله يوروب سرخ رباط يېتىپ قوروق سال كوناليدىن اوتوب بولدى اول افغان لارى كيم كابل ولغان اراسىدا بولورلار امان لىقدا هم اوغرى و دزد افغان دورلار مونداق واقعهنى خود خداى دين تىلاى ايدىلار و تاپماى ايدىلار كيم كابلنى ناشلاب هندوستانغه بارادورلار دېپ خيال قىلىپ بير يمان لىق لارى اون بولوب بخشى لارى هم يمانغه اوركولدىلار اندا يىتى كيم صباى كيم چىكدالېك دين كوچار ايدوك افغان لارى كيم بو ارادا حضر خېل ديك و غرلچى و خوكيان پولنى باغلاماغىنى خيال قىلدىلار چىكدالېكىنى كونالېنى ناغى كيم شمال طرفى دور توزوك قىلىپ كېلىپ دهل لار چالېپ قېلىچ اويناب تېكه قىلا يازدىلار اتلانغاندا اوق بو يوردوم كيم لشكر خلقى هر كيم اوز طرفىدين كوهه چىق سونلار لشكر خلقى هر درهدين و هر طرفدين چاپېب متوجه بولدىلار افغان لار بير لحظه نورماى بيرار اوق هم انا بىلماى قاچىلار و افغان لارنى ايلكلى سالىب ناغقه چىقتىم بير افغان قوئى راق قاچىپ بارور ايدى آئينك باغرىنبغه اوق بيلان اوردوم اوشول اوق يىتكىن افغان نېچه افغاننى آلب كېلتوردى بعضىنى سباسنى اوچون سېج لورولدى تنكمار نومانېدا

تومانیدا آدینه پور قلعه سینی آلدیغه نوشولدی موندان ایلکاری دوزاندیش لیتی قیلای هیچ بردا یورت فکری قیلینماب ایدی فی بارورغه جای مقرر فی نورارکا منزلی معین یوقاری قوییدین بیه بیر (خبر) آلفونجه نورت جماعه بولوب کوچ قیلیب بولور ایدی تیره ماه ایاهی ایدی میدان لاردا اکثر بردا شالینی کوناریب ایدیلار بیلورلوك خلق عرضغه ییتکوردیلار کیم تومان علیشنگ فی سای یوقاریسی شالی فی کوب ایلار لشکری خلقی غه قیش لیتی غله اندین بلکه بهم ییتکالی ننگنهار جلکاسیدین اتلانیب سرعت قیلیب سایکل اوتوب دره بیراین باریب بولدی لشکر خلقی شالی کوب ایدیلار شالی پایه لاری تاغ ایاغیدا ایدی الار قاجیب چیتی لار نیچه کافر قتل غه ییتی لار بیراین دره سینی بینی کاهی دا نیچه ییکیت لاری سرکوب اوچون ییباریلدی بانار محلدا کافرلار تاغ اوستیدین ایلدام کیلیب اوف قویدیلار قاسم بیگ فی کویاوی پوراننی ییتیپ بالتو بیله چاییب آنور محلدا کافرلاری فایتغان محلی دا تاغ نینگ اوستیدین اوف کیلیب اوفی لار کیم تونکای لار کیم اوزکا ییتیپ زور کیلتوروب غنیمنی قاپوروب پوراننی آریب آلدیلار کفار نینگ شالی پایه سیغه بیر کیچه توقف قیلیب کوب غله آلیب اوردوغه کیلتورولدی اوشول ایام تومان مندر اور نواحی سیدا مقیم نینگ قیزی ماه چوچوکنی کیم الحال شاه حسن فی نکاحی دا دور قاسم بیگ کوکلتاش غه عقد قیلیب بولدی چون کیم هندوستان نواحی سیغه بارماق صلاح بولمادی ملا بابا^۲ پشاغری فی نیچه ییکیت بیلان کابل غه ییباریلدی مندر اور نواحی سیدین کوچوب اتر و شیو غه کیلدوک نیچه کون اوشال نواحی غه اولتورولدی اتر کنر ونورکل دین باریب سیر قیلدیم کنردین جالغ غه اولتوروب اوردوغه کیلدیم اندین ایلکاری جالغ دا اولتورماب ایدیم خیلی خوش کیلدی اندین سونک جالغ شایع بولدی اوشول ایام دا ملا میرک فرکتی ناصر میرزانینگ الدی دین کیلدی شیباق خان قلعه قندهار سنکین فی الغان خبری فی

وارکني الماب قايتقانبني خبريني کيلتوردی شيباق خان بعضی وجوه اوچون قندهارني تاشلاب چيغقان وغزني غه ناصر ميرزاني کيلکاني ني خبرني کيلتوردی مشروح عرض قيلدی کيم نېچه کوندين سونک شيباق خان قندهار اوستيگا غافل ليغيدا کيليب ايکاندور قلعه سنکين ني مضبوط فيلا آلماديلار قويارلار کيم ارکني اطرافيه نېچه بردا نقب سالورلار نېچه مرتبه اوروش سالورلار ناصر ميرزاني بوي نېغه اوق تیکار يقين بولوب ايکاندور کيم الکاري لار بو حالت نه اضطراردين خواجه محمد امين خواجه دوست خاوند محمد علي پياده ساقی اوزلاری قلعهدين تاشلاب چيغارلار ما بوس بولوب قلعهني الدورغان وقت نه شيباق خان صالح سوزيني اراره ساليب قندهاردين قويار سبب قوپقاني بو بولدی کيم قندهارغه کيلور وقت نه کيم حرم لاري ني نيره تو ييباريب ايکاندور نيره تو دا کيشي باش کوتاريب ايکاندور و قلعهني متصرف بولوب ايکاندور بو جهت تين صالح کونه قيليب قيتار نېچه کوندين سونک باوجود کيم زمستان نينک اورناسی ایدی باديج بولي بيلان کابل غه کيليندی باديج نينک اوستيغه بير تاش ني اوستيغه بو بور دوم کيم بو کيلور و بارورني تاريخي ني حافظ بيتيب استاد شاه محمد سنک تراش کندهار ليق قيلدی شتاب اوچون يخشي قازيمادی غزني ني ناصر ميرزا غه عنایت قيلدیم عبد الرزاق ميرزا غه ننکنهار توماني ني ومندر اور و دره نور کنر ونورکل ني بيريلدی تا بو تاريخ قهقهه تيمور بيک نينک اولادی باوجود سلطنت ميرزا دير ايديلار اوشول نوبت ته بو بور دوم کيم ميني پادشاه ديسون لار اوشول ييل ني اياغي دا سه شنبه کچه سي ذی القعدة آيينی تورق دا کيم قوياش حوت برجی دا ایدی کابل ني ارکی دا همایون متولد بولدی تاريخ ولادتي ني مولانا سیدی شاعر سلطان همایون خان تاييب ایدی کابل ني شاعر چه لاري دين ميریسی شاه فيروز قدر تاييب ایدی اوچ تورق کوندين سونک همایون آني غه موسوم بولدی همایون نينک ولادتي دين بيش التي کوندين سونک چلرباق قه چيقيب

همایون

هيايونى ولادت تويى نى قىلىندى بىك لار كىچىك اولوغ ساجىق كىلتوردىلار
آق تنكه كۆب نوده بولدى كىم آندىن كوپراق آق تنكه بىر بردا هم
كورولاب ابدى خىلى پىشى نوى بولدى

وقايح سنه ۴۰۰۰ ار بع عشر وتسعمايه

بو باز مقر نوامى سىدا مومند افغان نىنك بىر بولا كىنى چاپىلدى چاقوندىن
كىلىب توشكاندىن نىچه كوندىن كىين قوچ بىك وقير على كرىداد وبابا
جهره قاجار خىالى قىلىب تورلار خبر تايىب كىشى بىبارىلدى استرغ نىنك
اياغىدىن ايب كىلدىلار جهانكىر ميرزانىنك تىرىكدا هم بولاردىن بعضى
باراماس سوزلار عرضغه يىتىب ابدى بويوردوم كىم بارچهنى بازار باشىدا
ياسافه يىتكور كابلار دروازغه ايلتىب ايب سالىب اسار محمدا خليفهنى قاسم بىك
بىبارىب مبالغه لار بيله كناهلارنى تىلادى تا كىم بىك نىنك خاطرى جهنمدىن
قانلار بىن باغىشلادىم زندانغه بويوردوم كىم سالغايلار حصارى قندزى كىم
خىرو شاه نوكرى مغوللار اولوغلارى جلمه على سىد شكه شىرقلى ايكو سالم
بىن خىرو شاه نىنك جغتايىدىن رعابت قىلغان نوكرلارى سلطانعلى جهره
خدا بخش باشلىق بىن تركان دىن سىوندوك وشاهنظر باشلىق ايكى اوچ مىنك
ابادان يىكىت لار بومىت نه بىر بىرلارى بيله سوزلاشىپ سوزى بىرىردا
قويوب بىنلىق مقامىدا بولوبتورلار بومىدكور بولغانلار خواجه ربواج نىنك
البد سونك قورغان اولانكى دىن چالاك اولانكىكلچه اولتوروب ايدىلار
عبدالرزاق ميرزا نىنكهاردىن كىلىب ده افغاندا اولتورور ابدى بىر ايكى
نوبت بولار نىنك مونداق نىر سانكلىنى محبلى قورچى خليفه بيله ملا باباغه
ايتور منكا هم ايمالى قىلدىلار اينانغودىك سوز ايماسى ابدى پروا قىلبىلماى
بىر افشام چارباغدا دىوانخاندا اولتوروب ايدىم كىم كىچ ناز دىقن دا بانهىن

موسی خواجه ینه بیر کیشی بیله ایلدام کیلیب قولاغیغه ایتمی کیم مغوللار تحقیق یاغیماچی بولدیلار عبدالرزاق میرزانی اوزلاریکا قوشارنی تحقیق بیلما دوک بولارنینک هم اوشبو اخشام یاغیغوری جزم ایاس ایدی تغافل قلیب بیر لحظه دین سونک حرم ساری متوجه بولدو ک اول محلدا حرملار باغ خلوت ته وباغ نور و تحفه دا اولتورورلار ایدی حرمغا یاووق یینکاندا جهر جورپه ویاتیش ایلی یاندیلار ایل یانغاندین سونک مین سرور قول شهر ساری یورودو ک خندق یولی بیله اهنین دروازه سیغه ییتیب ایدیم کیم اول طرفدین بازار یولی بیله خواجه محمد علی کیلدی مین هم اینک طاقدین . . . . .

وقایع بیست پنجم

شنبه کونی محرم آیینینک غره سیدا جندول جولکاسی نینک ایاغیدا قاتیق زلزله بولدی انداق کیم امتدادی یاریم ساعت نجومی غه باقینلاشتی نانکلا سیغه بویورتین کوجوب بجور قورغانیغه زورلانا ق داعیه سی بیله بجور قورغانی نینک یاقینی غه توشوب دلیراک افغانیدین بیر معتبر کیشی ف بجور غه ییبار دوک کیم بجور سلطانی غه وایلی کا نصیحت قیلغای کیم قوللوق مقامیدا بولوب قلعه نی تاپشورغایلار اول جمع بی سعادت جاهل نصیحتی قبول قیلما ی پریشان جوابلار ییبار دیلار فرمان بولدی کیم چریک ایلی توره وشانو وقورغان الماق اسبابی طیار قیلغایلار بو مصاحت اوچون بیر کون اوشال یورت ته اولتورولدی پنجشنبه کونی محرم ایی نینک تورنیدا بویورلدی کیم چریک ایلی جبهه کیب میراغلانیب اتلانغایلار جوانغار ایلاکری یوروب قورغان نینک یوقاری یانیدا سوکریشی دا سودین اوتوب قورغان نینک شمالی طرفیدا نوشکلی غول کیشی سی قورغان نینک غربی شمالی دا سونی کچمای نا همواره بلندلیق وبست یرلاردا نوشکلی برانغار قویغی دروازه نینک غرییدا

نوشکلی

توشكى دوست بىك باشلىغ جوانغار بىك لارى سودىن اوتوب توشار محمدا قورغاندىن يوز يوز ايللىك چە يياق چىقىپ اوق قويدىلار بو بىك لار داغى ايلكارى بوروب اتقولا شىب يياق لارى قورغانىغە نىقىب فصىل تويىكە تىكوردىلار وملا عبدالملك خواستى ديوانه وار آت بىلە فصىل نىنك تويىكا كىرىب تورور ابرىدى اكر شانو وتوره طيار بولوب كون كىچ بولماس ايدى اوشال ساعت قورغان النبور ابرىدى ملا ترك على وتىنكرى بىردى نىنك نوكرلارى باغى بىلە چاقولا شىب غنىمنى باشىنى كىسىب كىلتوردىلار هر قايسى غە جلدو وعده بولدى بىجور ايلى چون توفنىكى كورمايدور ايدىلار اول توفنىك دىن هېچ پرواى قىلمادىلار بلكە توفنىك اونىنى ايشىنكاج تىسخر قىلىپ مقابلەدا شىنع حرلاتلار قىلورلار ايدى اوشال كون اوستا على قلى بىش كىشىنى توفنىك بىلە انىب بىقتى ولى خازن هم ابكى كىشىنى توفك بىلە بىقدى اوركا توفنىك اندازلار هم آتاق قە بىسار جلادت كورساتىب بخشىلار اتىلار قلغان دىن جىبەدىن كاوسردىن اوتكلار بىقا بىقا اتىلار اخشام غە چە شايد كىم بيتى سىكىز اون بىجورى توفنىك ضربى بىلە بىقىلدى اندىن سونكرا انداق بولدى كىم توفنىك نىنك ضربىدىن باش چىقارا الماسلار ايدىلار فرمان بولدى اخشام بولوب تور چرىك بانىب اسبابنى طيار قىلىپ سحر قورغانغە يابوش سونلار ادينه كوفى محرم آينىنك بىشىدا فرض وقتىدا فرمان بولدى كىم اوروشى نقاره سى چالېب هر قايسى بىرلىك بىرىدىن بوروب قورغانغە يابوش قايلار جوانغار بىلە غول اوز بلجارلارىدىن توره كىلتوروب شانو قوبوب يابوشقايلار خليفه شاه حسين ارغون واحمد يوسف باشلىغ تام غول نىنك سول قولىغە فرمان بولدى كىم جوانغارغە كومك جولغايلار قورغان نىنك شرق شامى برى نىنك قويىكا دوست بىك نىنك كىشىسى كىرىب قازماق بىتقاق قە مشغول بولدىلار استاد على قلى هم اندا ايدى اول كون هم بخشىلار توفنىك

انى ايكي قانلا فرنكى اتنى ولى خازن هم بير كيشىنى توفنك بيله يىقتى
 غولنېنك سول قولېدىن ملك على قوجىنى شانوغه بيرون چىقىپ مدنى
 حرب و ضرب قه مشغول ايدى غول باجارېدا محمد على جنك جنك وايىنىسى
 نوروز هر قايسى بيرار شانوغه چىقىپ قىليچ تېكوردېلار پنه بير شانوغه بابا
 بسلول چىقىپ بالتوييله قورغاننېنك بلقىنى يىقماق قه وبوزماق قه مشغول
 ايدى اكثر يېكىت لار اندا يىغشى بولوب قالين شېبه اوروب غنىمى باش
 چىقارغالى قوبادېلار پنه بعضى يېكىت لار ياغى نېنك حرب و ضرب دېن هېچ
 پرواى قىلماي اوقى بيله باينى وزه كوزكا الماى قورغان تېشاك بيله بوزماق قه
 مشغول ومشغول ايدېلار چاشت بار ايدى كه شرق شمالى برجى كيم دوست
 بېك نېنك كيشىسى قازادور ايدى تېشېلىب دوست بېك نېنك كيشىسى غنىمى
 قاچوروب برج اوستىكا چىقتى لار اوشال زمان غول كيشىسى هم شانودېن
 قلعه غه چىقتى لار غول دېن اول قورغانغه چىقتى تېنكرى تعالى نېنك لطفى
 وهنابىتى بيله موندات مضبوط ومستحكم قورغان ايكي اوج ساعت نجومى دا فتح
 بولدى يېكىت بلانك اولچە جداھنام ايدى ظاهر ايتى لار وبھادرتق اتى
 ونېك نام حاصل قىلدېلار بچور ايلي چون باغى ايدېلار اسلام ايلي بيله ياغى
 لېدېلار بلوجود بغى و دشمن ليق كفار رسومى بو ايل ايجيدا شايع ايدى واسلام
 آنى اول جيل اراسيدا ضايع بولوب قتل عام غه بارىب اهل وعيال لارى قام
 اسېر بولدى اوج مېنك دېن كوبراك كيشى قتل غه بارىب نور چون شرق
 سارى اوروش توشايدور ايدى ازراقچە كيشى اول طرف دېن قاچىپ
 چىقتى لار قورغان فتح بولغان دېن سونك كىرىب قورغاننى سېر قىلدوك تابلاردا
 وكوچە لاردا وكوى لاردا بى نهايت اولوك لار نېنك اوستېدېن عبور قىلورلار ايدى
 سېردېن پلنېب سلطان لارى نېنك اوييدا اولتوروب بچور ولايتىنى خواجه
 كلان غه ھنايت قىلدوك كومك اوچون اېدىن يېكىت لار دېن قالين كيشى نعيمىن

قىلىپ

قبلیب نماز شام اور دوغہ کیلیندی نانکلاسی کوچوب بجورنینک جلکاسیدا
 بابا قرا چشمہ سیغہ ہر نیچہ کینت ایدی کیم قالب ایدی خواجہ کلاننینک
 شفاعتی بیلہ کناہ لارینی باغیشلاب اہل و عیال الارغہ قایتیب بیر یلدی بعضی
 سلطان لاری و سرکش لاری کیم ایلک کا نوشوب ایدی یساق قہ یتتی سلطان لاری نینک
 باشی بیلہ بیر نیچہ باش بوقتح خبری بیلہ کابلغہ ییباریلدی بدخشان وقندوز
 و باغ قہ ہم فتح نامہ بیلہ باش لار ییباریلدی شاہ منصور یوسف زئی کیم
 یوسف زئی دین کیلیب ایدی بوقتح دا و بو قتل عام دا بار ایدی تون کیدوروب
 یوسف زئی کا سیاست لار بیلہ فرمان یتیب رغصت بیر یلدی بجور قورغاننینک
 مہات دین خاطر جمع قبلیب سہ شنبہ کوفی محرم ایی نینک توقوزیدا کوچوب
 بیرار کورہ قوی راق اوشبو بجور جلکاسیدا اوق نوشوب بیر بلندی دا کلہ
 منارہ بویورلدی چہار شنبہ کوفی سیر قیلا اتلانیب بجور قلہ سیغہ باریب
 خواجہ کلاننینک اویدا مجلس شرب بولدی بجور نواحی سیداغی کافر لار بیر
 نیچہ نولوم دا چاغر لار کیلتوردیلار بجورنینک چاغری مہوہ سی تمام نواحی سیداغی
 کافرستان دین کیلور کیچہ اندا بولوب صیامی قورغاننینک برج و بازوسینی
 ملاحظہ قبلیب اتلانیب اوردوغہ کیلیم نانکلاسی کوچوب خواجہ حضر رودی
 بقاسیغہ نوشتوک اندین کوچوب جندول رودی بقاسیغہ نوشتوک فرمان بولدی
 کیم بجور قورغانیغہ کومک یتیلک ان ایل بی باقی بجورغہ بارغایلار یکشنبہ کوفی
 ای نینک اون تورتیدا خواجہ کلان غہ انواع عنایت لار قبلیب بجور قورغانیغہ
 رخصت بیر یلدی خواجہ کلان غہ رخصت بیر کاندین بیر ایکی کون سونک بو غینہ
 قطعہ خاطرغہ کیلدی خواجہ کلان غہ یتیلیب ییباریلدی

قرار و عہد بیار اینچنین نبود مرا * کزید ہجرو مرا کرد بیقرار آخر

بمشوہای زمانہ چہ چارہ سازد کس * بجور کرد جدا یار را زیار آخر

چہار شنبہ کوفی محرم ایی نینک اون یتتی سیدا سلطان علاوالدین سواد سلطان

ويس نينك سودا معارضى كېلىپ ملازمت قىلدى پنجمشنبه كۈنى بىجور بىلە
 جندول اراسىداغى تاغنى اولادوك بو تاغ نينك بوغو مرالى قىر رنك لىك
 بولادور قوبرغى يىنە بىر اورغچە رنك لىك غالبا موندىن قوبى هندوستان
 بوغو مرالى غام قىر بولور اوشبو كۈن يىنە بىر سارىق قوش نوشتى اول
 داغى قرا ايدى كوزلارى هم قرا ايدى اشبو كۈن بوركوت بىر كىيك الدى
 چرىك ايلى دا اشلىق كراق بولوب ايدى كهراج دره سىغە بارىب اشلىق آلىپ
 سوادقە يوسف زىي افغان اوسنىكا يوروماك عزىمتى بىلە ادينە كۈنى كوچوب
 جندول سوبى بىلە بىجور سوبى نينك قاتىلىشى بىلە پنج كۈرە سوبى نينك
 ارالغىغە توشولدى شاه منصور يوسف زىي بىر نىچە خوش خوار و كىفبت لىك
 كالى كىلتوروب ايدى بىر كالىنى اوج بولوب بىر خصەنى مین يىدىم يىرى
 كدایى طغایى يىنە بىرى عبدالله كتاب دار غرىب كدرا كىفبت قىلدى اول
 مرتبه داکىم نماز شام دا بىك لار يىغىلغاندا كىنكش كا چىقا آلامدىم عجب نىمە دور
 ايدى ايدى لار اكر اوشال جنس كالى دىن بىرى درست يسام معلوم ابماس كىم
 انىنك يارىمى چە كىفبت قىلغای اندىن كوچوب كهراج دره سى نينك ويىش كرام
 دره سى نينك اغزىغە ياق پنج كۈرە نينك الیغە نوشولدى اوشبو يورت ته اىكاندا
 قار اشوق تىن باغدى بو اراده احبانا قار يغار اىكاندور اول ايلى تعجب قىلدىلار
 سلطان ويس سوادى نينك اتفاقي بىلە چرىك مصلحتى جهتيدىن كهراج ايلى كا
 نورت مینك خروار اشلىق تحمیل بولدى بو اشلىق تحمیل غە سلطان ويسنى
 يىبارىلدى روستایى كوهى ایل هرگز مونداق تحمیل لارنى تارتقان ابماس لار
 اشلىق بىر المای بوزولدى لارىنە سەشنبە كۈنى اى نينك يىكرمه اوچىدا
 چرىكنى هندو بىك كا باشلاىب پنج كۈرە غە چابقون يىبارىلدى پنج كۈرە
 تاغى نينك اورتاسىدىن يوفارراق واقع بولوب تور بىر كۈرە قە ياق دابان
 چىقماق كراك نا پنج كۈرە نينك كىنت لارىكا كىشى يىتكى ایل قاچىب چىقىب
 ايدى

ایدی بیر پاره کاله قرالارنی و اوئی لاری دین قالین اشلیق لارنی کیلتوردیلار
 تانکلاسی چریکنی قوچ بیگ کا باشلانیب چاقون ییباریلدی پنجهشنبه کونی
 ای نینک بیگرمه پیشیدا چریک ایللی اشلیق آلور مصاحتی جهتی دین کهرج نینک
 درسی نینک ایچیکا ماندیش کینت لاریکا نوشولدی همایون دین سونکرا همایون
 بیله بیر توقغان نیچه فرزند بولدی تورمادی هندال هنوز توغمايدور ایدی
 بو نواهی لاردا ایکندا ماهیم دین خط کبلدی بیتیب دور کیم خواهی اوغول بولسون
 خواهی قیز مینینک بختیم و طالعیمن منکا بیرینک مین فرزند قیلای و ساغلاهی
 ادینه کونی آیینک بیگرمه آلتی سیدا اوشبو یورت ته ایکندا هندالنی
 ماهیم غه بیریب خطلار بیتیب یوسف علی رکابداری کابل غه ییباریلدی هنوز
 هندال توغمايدور ایدی اوشبو یورت ته ایکندا ماندیش ولایتی دا دره نینک
 اورتاسیدا بیر بلندی اوستیدا بیر اولوغ صفه تاش بیله یاسالیندی کیم آطاق
 اولی پیش خانه سی بیله سیغدی بو صفه نینک تاشلاری نی غام ایچکی لار و سپاهی لار
 تاشیدی بو سوز نینک تفصیلی بودور کیم چون آنینک بیله توقغان لار دین اول
 زمانه چه بیر اوغول کیم بار ایدی آندین کچیگ اوزکا باریدین اولوغ ینه
 اوج قیز بیرى مهر جان ینه ایکیسی کچیگ لیک دا نورمادیلار و بیر توقغان هوسی
 خیللی بار ایردی اول زماندا دلدار اغاچه نی بویی اغیر ایردی مین دیر ایدیم
 کیم نی بولغای ایدی انکا بیر توقغان بولسه ایدی حضرت والده دیدیلار کیم
 اگر دلدار اغاچه اوغول توغسه آلب اسراسام نیچوگ دور مین دیدیم بسیار
 خوبتور غالبا ضعفا اراسیدا قالی رسم دور کیم اوغول بولورمو یا قیز بولورمو
 ایکین دیب ایکی کاغدا بیریدا علی یا حسن بیتیب ینه بیریدا فاطمه بیتیب
 ایکی کلوله بالحق ایچیدا قویوب اول بالحق لارنی بیر اباغ سو ایچیکا قویارلار
 هر قابسی بورنا اچیلسا اندین استدلال قیلورلار ایر کیلسه ایر بولور قیز کیلسه
 قیز بولور دهرلار فال قیلدیلار ایر کیلدی چون مژده بولدی انینک یوزدین

اوق خط بينيب ييباردوك نيچه كوندن سونكرا اير اوغول نينكري كرم
 قېلدى خبردين بورنا اوج كون توقاندين سونكرا اناسى البدين خواهي وناخواهي
 آلب اويميزكا كيلتوروب سخلا بتورلار چون ولادني نينك خبرني ييباردوك
 بهرني القاندا بو خبر ييتار تيمنا وتقالا آتني هندال قويد بلاربو مناسبت لاردين
 منكا هم ايبي دور وهم فرزند يوسف زبي افغاندين ملك شاه منصور ملك
 سليمان شاه نينك اوغلي كيليب ايدى ودولتخواه ليق مقاميدا ايدى يوسف
 زبي اولوسى نينك مصاحتى غه انينك قيزيني تىلاب ايديم بو يورت نه خبر
 كېلدى كيم شاه منصور نينك قيزى يوسف زبي نينك مالى بيله كېله دور غاز
 شام دا چاغر صحبتى بولور ايدى صحبت ته سلطان علا الدين نى چارلاب
 اولتور غوزوب خاصه خلعت عنایت بولدى يكشنبه كوني آي نينك يېكرمه سيكيز بىر
 كوچوب كهراج دره سى دين چيقيب توشوك طاوس خان يوسف زبي شاه
 منصور نينك اينيسى مذكور بولغان برادر زاده سى نى بو يورت ته كېلتوردى
 بهسوت ايلى نينك بچور قورغانيدا مناسبتى بار جهتي دين بو يورت تېن يوسف
 على بگلونى ييباريلىدى كيم كوچوروب بچور قورغانىغه كېلتوركاى كابلدا
 قالغان چريك كا فرمان لار بيتيب ييباريلىدى كيم كېلكلى لار ادينه كوني صفر
 آي نينك اوچېدا پنج كوره سويى بيله بچور سويى نينك قاتېلىشى غه توشولدى
 يكشنبه كوني آي نينك بيشېدا بو يورت تېن بچور بارېب خواجه كلان نى لويى دا
 چاغر صحبتى بولدى سه شنبه كوني آي نينك بيتى سيدا بيك لارنى ودله زاك
 افغان لارى لولوغ لارنى تىلاب كېنكاشېب سوزنى مونكا قويدى كيم ييل آفر
 بولوبنور حوت غه پيرايكى كون قالمېب نور نوزداكى اشلىق نى غام کوتارېب نورلار
 بو فرصت ته سوادقه بارساك چريك ايلى اشلىق تاباى تنقيص ليق بولغاسيدوز
 انباهير وپانى مال بولى بيله يوروب هشنغر نينك يوقارى ياني بيله سواد سويى نى
 اونوب يوسف زبي نينك سنكري ما^۱مورا توغرىسى نوزداكى اولتورغان
 افغان

افغان لارنى كېم يوسف (زېي) ومحمد زېي بولغاى ايلغاب چاپماق كېراك بڼه ييل
ايرتهراك اشلىق وقتى دا كيلىب بو افغان لارنىڭ فكرىنى بر اصل قېلماق
كېراك سوزنى مونكا قوبوب تانكلاسى چارشنبه كونى سلطان ويس وسلطان
علاءالدين غه اتلار و خلعت لار عنابت قېلىب استماله لار بيله رخصت بېرىب
كوچوب بېجور نوغرىسى توشولدى شاه منصورنىڭ قېزىنى چرىك دېن
مراجعت قېلغونچە بېجور قورغانىدا قوبولدى تانكلاسى كوچوب خواجه خضر دېن
اوتوب نوشتك خواجه كلان غه بو پورت تېن رخصت بېرىلدى اروغ آتلىق
بيله آرتقى چرىك مصالحىنى واغر پرتلنى كىريولى بيله لغان غه يېبارىلدى
تانكلاسى كوچوب اغر پارتال وتېوهنى خواجه مير ميرانغه باشلانېب جورغانو
و حروازه بولى بيله وقرا كوبه كوتلى بيله يېبارىب اوزوميز جريك اتلىق بيله
ايلغاب انباھىرى كوتلى بيله اشېب بڼه بېر اولوغ كوتل دېن هم اشېب نماز
شام دېن ايرتهراك پانى مالغه نوشولدى افغان بردىنى بېر نېچە كېشى بيله
نيل الغالى ايلكارراك يېبارىلدى چون افغان لار بيله اراميز باوق ابدى ايرته
كوچماھوك چاشت بار ابدى افغان بردى كېلدى بېر افغان باشىنى كېسىب تور
كېلوردا باشىنى بولدا توشور و بئور كوتكول تېلاكو دېك تحقيق خبر كېلتورمادى
توش بولا كوچوب سواد سوينى اوتوب غاز دېكر دېن ايرتهراك توشولدى غاز
خفتن دا اتلانېب ايلدام يورودوك افتاب بېر ئېزە بويى چىقاندان رستم تركاننى
كېم قراول لوق قە يېبارىلېب ايدى خبر كېلتوردى كېم افغانلار خبردار بولوب
قوزغالشېب تورلار بېر پان افغان تاغ بولى بيله بارادور مونى ايشېككچ ايلدام راق
يوروب چاقونچىنى ايلكارراك يېباردوك بارىب نېچە افغاننى اولتوروب
باشلارنى كېسىب بېر پان اسير واوى و كله لارنى كېلتوردىلار دلە ذاك افغانلارنى
هم بېر نېچە باش كېسىب كېلتوردىلار بانېب كانلىك نواحى سېغە توشولدى
اوروننى كېم خواجه مير ميران باشلاپ كېلە دور ابدى اوتروسېغە باشچى

يېنار يىلدى كېم مقامىدا كېلىپ بىزكا قوشولغاي تاتكلاسى كوچوب كانلانك بىلە
 مقام نىنك اراسىغە توشولدى شاه منحور نىنك كېشى سى كېلدى خسرو كوگلتاش
 واحمدى پروانچىنى بىر پان كېشى بىلە اوروق اوتروسىغە يېنار يىلدى سە شنبە
 كوفى اى نىنك اون تورنىدا مقام غە توشكاندا اوروق كېلىپ قوشولدى اوشبو
 اوتوز قرق يىلدا شهباز قلندر آتلىك بىر ماحد بار اىكندور يوسف زى نىنك
 بىر جماعتىنى ودلهذاك نىنك بىر جماعتىنى ماحد قىلغان اوشبو قلندر
 ايكاندور مقام نىنك تاغى نىنك نوشوغىدا بىر پارچە پستراق تاغ واقع
 بولوبتور تام دشت لارغە مشرف بىر خېلى فضا ومدنظرلىق بلندى واقع بولوبتور
 شهباز قلندر نىنك قبرى اندا ايدى سىر قىلىپ كېلىپ ملاحظه قىلىندى
 خاطرغە كېچتى كېم مونداغ هوالىق ىردا ماحد قلندر نىنك قبرى بى تقرب دور
 بوبوردوك كېم بوزوب ىر بىلە هموار قىلدىلار چون خېلى صفالىق وهوالىق ىر
 ايدى بزم معجون اختيار قىلىپ بىر زمان اندا اولتورولدى بجوردىن كېم
 يانىلدى بهرەنى قىزار خىالى بىلە يانىلىپ ايدى تاكابلغە كېلىپ ايدوك هميشە
 هندوستان يوروشى خيالدا ايدوك بعضى موانع جهتى دين مىسر بولاس ايدى
 بجور چرىكىنى كېم اوج تورت آى چرىكلادوك چرىك اىلى نىنك اىلىكىكا معند
 نېمە نوشادى چون هندوستان نىنك سرمدى بهرە ياقوق ايدى خوطارغە كېچتى
 كېم فى الحال جريدن كېرساك چرىك اىلى نىنك اىلىكىكا بىر نېمە توشسە بوخيال
 بىلە يانېب افغان لارنى چايىب مقام غە توشكاندا بعضى دولتخواه لار عرض غە
 يېتكوردىلار كېم هندوستان غە كېرىلور بولسە بىر بىنيادلىق كېرىلسە بعضى چرىك
 كابلدا قالدى بىر پارە ابدان يېكىت لارنى بجوردا قوبولدى لمغانغە هم اتلارى
 اروغلوغىدىن قالين چرىك ياندى موندا كىلكانلار نىنك هم اتلارى انداق
 خراب تور كېم بىر كون قاترار مجالى قالمايدور اگرچە بو سوزلار معقول ايدى
 چون عزىمت قىلىنىپ ايدى بو حساب لارغە باقمای ايرتە بىلە كوچوب سند

سوئى نىنك

سوئی نینگ كندى سارى متوجه بولدىك سىند درياسى نىنگ كندىنى كورگن
 مير محمد جاله آغا اينىسى بيله ينه بير نىچه يىكىتلارنى بولارغه قوشوب
 يوقارى قوئى كندر كورگالى يىبار يىلدى اوردونى دريا سارى يورتوب مين سوانى
 طرفى كيم كراك خانه هم دىرلار كراك اولاغالى باردىم بير نىچه كراك پيدا بولدى
 جنگلى قالبن ايدى جنگل دىن چىقمايدى بير بوزاغوليق كراك توزكا چىقىپ
 قاقا يىردى خىلى اوق اورولدى جنگل ياقوق ايدى اوزنى جنگلكا سالىدى
 جنگلغه اوت سالىدى لار اول كراك خود تايىلمايدى ينه بير كراكنى بوزاغوليق
 اوتكا كويوب نىپر غلاب ياتادور ايدى بوغوزلاب هر كيشى شرالغه آلدى
 ينه بو اودىن بانىب خىلى سر كردان لىق تارتىپ غاز خفتىندا اوردوغه كىلتوك
 كندر كورا بارغانلار كندر كوروب كىلىب تورلار تانكلاسى پنچشنبه كونى اى نىنگ
 اون آلتى سىدا آت وپرنال بيله كىچىلدى اوردو بازارى وىياق و ايشكىنى جاله
 بيله كىچوردىلار اوشبو كون كندر باشىدا اىكاندا نىلابى لار توقوز آت واوج بوز
 شاه رخى پىش كىش قىلىب كوردىلار ابل غام كىچ كاج اوشال غاز پىشىن اوق
 كوچوب كىچە نىنگ بير پاسى غەچە يوروب كچه كوت سوئى نىنگ باوغىغە
 توشولدى اندىن ايرته كوچوب كچه كوت سويىنى اوتوب نوش قىلا سىنگداكى
 كونلنى اشىب توشولدى سىد قاسم ايشك اقا چاغداول ايدى كىين دىن
 لوردو كىچە كىله دوركان كىچورلارنى توتوب بير نىچه باش كىسىب كىلتوردى
 سىنگداكى دىن سحر كوچوب كىچ نماز پىشىن سوهان سويىنى اوتوب توشولدى
 لوردونىنگ كىينى تون ياربى غەچە كىله قالدى محكم اوزاق كوچ ايدى
 آنىنىڭ بى جمال لىقى واروق لىقى مىلى بىبار زور بولدى خىلى آت قالدى
 بىره دىن يىتى كروه شال سارى بير تاغ توشوبتور ظفر نامه وبعضى كتابلاردا
 كوه جود بىتىپ دورلار وجه تىسبەسى معلوم اىماس ايدى سونكرالار معلوم
 بولدى بوقلغدا بير انا نىسلى دىن ايكى جىل اىل بار بىرىنى جود وبىرىنى

جنجوهه دیرلار بو تاغ داغی و نیلاب و بهره اراداغی ایلدا اولوس قه بولار
 قدیم دین حاکم بولا کیلکندور ولی یارانہ و برادرانہ حکومت قبلورلار هر نین
 خاطرلاری نیلاب الا الماسلار بیر نیمه کیم قدیم دین مقرر قیلیب نورلار
 بولارنینک الیشی و بیریشی بو مقرریدین ارتوق و اوکیسوماس مقررلاری بودور
 کیم قوش باشیدین بیر شاهرخی بیروزلار کد خدالغ دا یینی شاهرخی بیروزلار
 چریک لاریکا هم جود هم نیچه شعبه بولوبتور جنجوهه هم بو تاغ کیم بهره نینک
 یینی کروهی دا واقع بولوبتور کیشیر تاغلاری دین کیم هندوکش تاغی اوشبو
 تاغلار بیلہ پیوست تاغلار دور آیرلیب غرب جنوبی ساری تارتیب باریب
 تنکوت نینک ایاغی دا سند دریاسی غه منتهی بولوبتور اوشبو تاغ نینک یاربدا
 جود دور و یاربدا جنجوهه بو تاغی جود قه منسوب قیلیب کوه جود دیب نورلار
 بولاردین بیر معتبر اولوغی رای خطاب ناپار اوزکلارنی اوغلی نی ملک دیرلار
 بو جنجوهه لنگر خان نینک طغایی لاری بولور سوهان سوی نینک نواحی سیداغی
 ایل و اولوس نینک حاکمی نینک آتی ملک هست ابدی اصلی آتی اسد دور
 هندوستانی لار موندات حرکت لاری کاهی ساکن اوقورلار نیچوک کیم خبرنی
 خبر دیرلار اسدی اسد دیرلار بارا بارا هست بولوبتور لنگر خاننی ملک
 هست جنجوهه غه نوشکاج اوق ییباریلدی قراب باریب عنایت و شفقتیمیز دین
 امید وار قیلیب نماز خفتن دا آلب کیلدی بیر کیچیم لیک آت پیشکش کیلتوروب
 ملازمت قیلدی بیکر مه ایکی بیکر مه اوج یاشیدا بولغای ابدی بولارنی کاله
 قرالاری اوردونینک نواحی سیدا ابدی چون همیشه هندوستان الماق خاطر دا
 ابدی بو بیر نیچه ولایت لار کیم بهره و خوشاب و جنابات و جنبوت بولغای نیچه
 محلدا ترک تصرفیدا ابدی بولارنی خود ملکیمیز دیک تصور قبلور ایدوک زور
 بیلہ باصلاح بیلہ آلورومیز و متصرف بولورومیز غه جازم ایدوک بو جهت دین
 بو تاغ ابلی بیلہ بخشی معاش قیلماق واجب ابدی فرمان بولدی کیم هیچکیم
 بولارنینک

بولارنىڭ كاله قارلارغى ەبلەكە اوبى اوجى ايكەنە سىنوغى لارىغە اطراف ونوامى دا
 ضرر ونقصان يىتكورماسون اندىن ايرتە كوچوب غاز پىشېن كلك كىهارغە كىلىپ
 نوشوك قالېن خويودزار ايدى بولك كىهار طور ېرى واقع بولوبتور
 بهرەنىڭ اون كروھى دا جود تاغى نىڭ اراسىدا ھوار ېرى نوشوبتور بو
 ھوارنىڭ اورناسىدا بىر اولوغ كول دور اطراف داغى تاغلاردىن ېغور سولارى
 ېغىلىپ بولكول بولوبتور كركا كرىدا اوج كروھە ياوشقاي شالى دا ېخشى
 اولانك واقع بولوبتور غربى دا تاغ دامەسىدا چىشە دور بوچشە سوبى
 بلدى لارغە كىم بولكول دا مشرف دور اولتورور اوجون قابل ېر ايدى باغى
 سالدېم باغ صفاغە موسوم خېلى خوش ھوا وباصفا ېر واقع بولوبتور نېچوك كىم
 شرمى كىلكوسىدور كلك كىنھاردىن سحر اتلانېلى ھىبانو كوتلى باشىدا بىر
 نېچە ېرلىك اېل مختصر نېمە پىش كىش قىلىپ ملازمت قىلىلار عبدالرحىم
 شغالوغە كىلكىن كىشى نى قوشوب بهرە ېبىارىلدى كىم بهرە اېلى كا استمالە
 بىرىب دېكلى كىم بو ولايت لار قدىم دىن ترك كا نعلق بولا كىلكىن دور زىنھار توھم
 ودغىغە اوزلار كا بول بىرىب اېلنى بوزولغالى قوبماسونلار كىم بو ولايت واپل
 بىلە باقىمىز باردور تالان وتاراج بولماغوسىدور چاشت كوتل تومىكا توشوب
 فرايان چرخى عبدالملوك قستى باشلىغ ىتى سىكىز كىشى اېلكورى خبر الغالى
 ېبارىلدى اېلكارى بارغانلردىن مېر ھىد ھىدى خولجە بىر كىشى كىلتوردى
 بو ائنادا افغان لارنىڭ اولوغ لارىدىن بىر نېچە كىشى پىش كىش بىلە كىلىپ
 ملازمت قىلدىلار لىنكر خان غە توشوب استمالە جەتتى دىن بهرە اېلى كا ېبارىلدى
 كوندىن اشىب جنكل دىن چىقىپ برانغار جوانغار غول ىسال بىلە بهرە سارى
 منوجە بولوك بهرەغە بلوق بىنكل مىلدا دولتخواھان بوسى خېلى نىڭ اوغلى
 على خان نىڭ نوكرلاردىن دلوه ھىدو ېنە سىكونىڭ اوغلى بهرەنىڭ
 اربابلارى بىلە كىلىپ بىر ات پىشكش قىلىپ ملازمت قىلدىلار نماز پىشېن

بهره اېليکا ضرر و زحمت تېکورمای بهرنينک شرقيدا بهت سويي نينک يقاسيدا
 ميرزادا نوشولدی تيمور بيک هندوستان غه کيريب چيقتاي (دين) ييري بوخه
 ولايت (کيم) بهره وخوشاب وجانات وجنيوت بولغاي تيمور بيک نينک اولادی نينک
 توابعي ولواحتي تصرفيدا ايدی شاه رخ ميرزانينک نبيره سی سبور غميش
 ميرزانينک اوغلی سلطان مسعود ميرزانينک کيم کابل وزابل ايالت و حکومتی
 اول فرصت ته انکا تعلق اوچون سلطان مسعود کابلی دیرلار ایدی تربيت
 کرده لاریدين مير علی بيک نينک اوغلان لاری بابای کابلی و درياخان واپاق
 خان کيم سونکرا غازي خان دیرلار ایدی سلطان مسعود ميرزا و اوغلی اصغر
 ميرزادین سونک تغلب لبق بيله کابل وزابل و بو مذکور بولغان هندوستان داغی
 ولايت و پرکنه لارغه متصرف بولوب ایدیلار سلطان ابو سعید ميرزا زمانيدا
 کابل وغزنی بولار نينک تصرفيدین چيقتی هندوستان داغی ولايت لار بولار نينک
 تصرفيدا ایدی تاريخ توقوز يوز اون دا کابل غه اول کيلکن بيله کيم هندوستان غه
 کيرماک داعيه سی بيله خيبردين اونوب پوشاور کيلکاندا باقي چغانيان نينک
 سعی بيله قوبيغی بنکش ساری کيم کهت بولغاي يوروب قالين افغانستانی
 چاييب قریب دشتی تالاب تاراج قلیب دکي بيله چيقتلیدی اول فرصت
 بهره وخوشاب وجانات حکومتی مير علی نينک نبيره سی غازي خان نينک اوغلی
 سيد علی خانغه تعلق ایدی اسکندر بهلول نينک اتبغه خطبه او قوب انينک
 اطاعتی دا ایدی اول چريکلاکاندين متوهم بولوب بهرني ناشلاب بهت
 سويدين اونوب بهره کينت لاریدين شرکوتی اولتورور يريدا نيساب ایدی
 بيرايکی بيلدين سونک پير نينک جهتی ميردين سيد علی خان بيله افغان بدکلن
 بولدی اول هم بوسب تبين دغدغه و توهم اوزيکا بول بيريب بو ولايت لاری
 دولخان تاتار خان يوسف خيل غه کيم لاهور حاکمی اول وقت اول ایدی
 ناپشوردی دولخان اولوغ اوغلی علی خان غه بهرني بيريب ایدی اول چاغ

بهره

بهره علیخان نینگ تصرفیده ایدی دولتخان نینگ اناسی نانار خان آلتی یینی سرداردین بیر یسی دور کیم خروج قیلیب هندوستان غه متصرف بولوب بهلولنی پادشاه قیلدیلار سهرند و ستاج دریاسی نینگ شمالی ولایت لار نام بونانار خان دا ایدی بو ولایت لار نینگ جمعی اوج کروردین کوپراک بولور نانارخان اولکاندین سونک سلطان اسکندر پادشاه لیغی دا بو ولایت فی نانارخان نینگ اولادی دین الیب ایدی مین کابل ولایتیغه کیلکن تاریخ دین بیر ایکی ییل بورونراق بیر لاهورنی اوق دولتخان بیریب ایدی نانکلاسی بعضی مناسب یارلارکا چابقونچی. ییباریلدی اوشبو کون بهرفی سیر قیلدیم سنکرخان جنجوهه اوشبو کون کیلیب آت پیشکش قیلیب ملازمت قیلدی پنجشنبه کونی ای نینگ بیکیرمی ایکی سیدا بهرنینگ اولوغ لاری فی وجودی لار فی نیلاب بو یورت نه مینگ شاه رخ مال امان قرار بیر یلیب محصل لار تعیین قیلیندی داغی اتلا نیب سیر قیلیب کیمه کا کیریب معجون ییدوک بهره وخوشاب اولتوروش لوق بلوچ لار غه حیدر علم دارنی ییباریلدی ایدی پنجشنبه صباحی بیر کل بادام نیچاق پیشکش قیلیب ملازمت قیلدیلار عرض غه یینی کیم چریک ایلی بهره ایلیکا سنیرلیق و دست اندازلیق لار قبله دور ۰۰۰ شی لاری ییباریب بی سرلیق قیلغان لار غه سزا بیریلدی اینه کونی خوشاب ایلی دین عرضه داشت کیلدی شاه حسن و شاه شجاع ارغون تعیین بولدی کیم خوشاب قه بارغالی شنبه کونی آ نینگ بیکیرمی ییشیدا شاه حسن فی خوشاب قه ییباریلدی یکشنبه کونی انداع یغفور باغدی کیم تمام نوزلارنی سو ایلتی بهره بیله اوردو نوشکن باغ لار اراسیدا ازغینه شور سو ایردی نماز پیشین کاچه عرضی بیر اولوغ دریاچه بولدی بهرنینگ باوغیدا بیر تبرکز انیمی بر دین کوپراک کندر پوق ایدی اوزدوروب اونار ایدیلار سو تو یوب ایکی نماز اراسیدا کیرکن سولارنی سیر قبله آتلان دیم باغین و چاقون انداق بولدی کیم پنه پانیب اوردوغه کیلماک نوهم بولدی

ایکې غاز اراسېدا اوشول کیرکان سونی اوزدوروب اوتتوم چریک ایلې کا هم
 بسبار نوه بولدی اکثر ایل اوتاق لارینی ناشلاب جیبه واغر پرتال وباراغلارینی
 ایکین لاریکا البب ان بالانکلاچلاب اوزدوروب اوتتی لار نوزلارینی تمام اکثر
 سونوبوب ایدی صباهی دریادین کیمه لاری کبلنوروب اکثر چریک ایلې
 چادرلاری وپرنال لاری کیمه بیله اونکار دبلار توشکا یاق قوچ بیک نینک کیشی سی
 بیر شرعی سو یوقاری باریب کذر تابتی لار قالغان ایل کذر بیله اونی لار
 بهره نینک قورغانی نینک ایچیدا کیم جهان نما دیرلار بیر کون نوروب سهشنبه
 صباهی کوچوب بغور وسو نرددی دین بهره نینک شال ساری مدل طرفیدا
 یانیداغی بلندیلار نینک اوستیکا نوشولدی تقبل یارماغیدا اهامال قیلادورلار
 ایدی نورت سرکار قیلیب بیک لارکا بو یورولدی کیم اهنام قیلیب بوتکارکابلار
 بیر سرکار خلیفه غه تعیین بولدی ینه بیر سرکار قوچ قه ینه بیر سرکار دوست
 ناصر غه ینه بیر سرکار سید قاسم بیله محب علی غه چون ترک اولتوروشلوق
 ولایت لاری اوزومیز نینک تصور قیلیب ایدوک اول جهتین تالان وتاراج
 بولمادی هېشه ایل نینک سوزی بو ایدی کیم اگر مصالحه جهتی دین ایاجی
 بارسه ترک کا تعلق ولایت لار غه مضایقه قیلماغولاریدور پنجشنبه کونی ربیع
 الاول ای نینک غره سېدا بو جهتین ملا مرشدی سلطان ابراهیم غه اتاسی
 سلطان اسکندر که اوشال بیش التی ای دا اولوب هند سلطنتی مونکا تکیب
 ایدی ایاجی لیک کا تعیین قیلیب بیر قارچغای ییباریب قدیمی ییزکا تعلق
 ولایت لاری نیلادوک دولتخان غه بیتیلکن خطلارینی و سلطان ابراهیم غه بیتیلکن
 خطلارینی تابشوروب آغیز سوزلاری داغی ایتیب ملا مرشد قه رخصت بیریلدی
 بو هندوستان ایلې علی الخصوص افغان لار عجب هوش و خرد دین ایراق
 و رای وتد بیر دین قیراق ایل لار بولور ایمیش فی باغی لبق قیلیب توروش و پوروش
 قیله آلدیلارنی دوست لوقه راه و روشنی بیلا آلدیلار بارغان کبشېرنی دولتخون

نېچه كون لاهوردا ساخلا تېب نى اوزى كوردى وى كتابت نى ابراهيم غه يىباردى
 نېچه اى دىن سونك باركان كېشېمىز هېچ جواب تابماي كابل غه كېلدى آدېنه
 كوفى اى نېنك اېكى سېدا شېباف پياده بېله درويش على پياده كېم حالانوفنك
 انداز دور كابل عرضه داشت لار كېلتوروب هندال توققان خبرى هم كېلتوردىلار
 هند نېنك تسخيري زمانېدا بو خبر كېلكن اوچون شوكون تونوب هندال آت
 قويدوم قنبر بېك هم باخ دىن محمد زمان ميرزانېنك عرضه داشت لار يىن
 كېلتوردى تانكلاسى ديوان تارقاغان دىن سونك سېرغه آتلا تېب كېمه كا كېر بې
 عرف ايچىلدى مجلس اهلى خواجه دوست خاوند خسرو ميرم ميرزا قلى محمدى
 احمدى كدايى نعمان لىكر خان روح قدم قاسم على تريباكى يوسف على
 تېنكرى قلى كېمه نېنك باشى سارى تالار بېتېب ايدى اوستى هموار مېن
 يىر نېچه كېشى بېله موندا اولتوروب ايدىم يىنه بېر نېچه كېشى تالار نېنك
 استېدا اولتوروب ايدىلار كېمه نېنك قوبورغى سارى هم اولتورور يىر بار ايدى
 محمدى وكدايى ونعمان اندا اولتوروب ايدىلار ايچىدا نماز دېكر غېمې عرف
 ايچىلدى عرف نېنك بدخوار ليغيدىن متغير بولوب بويوزداكى لار نېنك اتفافي
 بېله معجون اختيار قىلدوك كېمه نېنك اول اوچىدا قىلار معجون بېكانىمىزنى
 بېلمادى لار عرف اوق ايچتى خيال قىلدى لار كېمه دىن نماز خفتن دا آتلا تېب كېچه
 اوردوغه كېلدوك محمدى بېله كدايى مېنى عرف ايچادور ايكن خيال قىلىپ
 شايسته خدمتى قىله لينك دېب عرف كوزە سېنى آت اوستىدا نوبت بېله
 كونار شېب غريب نشا وبشاشت بېله كېرىپ كېلدىلار هېمىن ديدورلار كېم
 مونداف قرانغو كېچه دا كوزەنى اوزومىز نوبت بېله كونار بې كېلدوك سونكرا
 معلوم قىلدىلار كېم صحبت اوزكچه اېمىش وكېفيت اوزكچه جېمى معجونى وجمى
 چاغرىست چون هرگز معجونى صحبتى بېله چاغرى صحبتى راست كېلماس
 بىبار منفعل بولدىلار مېن دېدىم كېم صحبتى نېرهم اورمانك عرف ايچاركا

كونكوللوك كېشى عرف اېچسۇنلار معجون پىركا كونكوللوك كېشى معجون
 بىسون ھېچ بىر بىرىك نعرض بىلە كەت وكوي قىلباسۇنلار بعضى عرف اېچنىلار
 وبعضى معجون پىدېلار تەكلى بىلە صەبىنى تونولدى بابا خان قىزى كېم صەبىت دا
 پوق ابدى ات اويكا كېلگەندە اتى نىلادوك عرف اېچماك اسىدە قىلدى نردى
 محمد قېچاقنى ھەم نىلاب مستلار بىلە ھەم صەبىت قىلدوك چون معجون صەبىنى
 بىلە ھەركىز عرف وچاغر صەبىنى راست كېلباس مستلار ھەر طرف دىن پرىشان
 كەت وكو قىلە كىرىشتىلار اكثر نعرضلارى معجونلار بىلە ابدى بابا خان
 ھەم مست بولوب غلبە پرىشانلار اپتى نردى محمدنى ھەم مستلار تولى اباغلارنى
 پىدرې بىرىب از فرستەنە مست لايغۇل قىلدېلار بىز نېچە سەى واصلاح
 مقامىدا بولدوك ھەم يىتمەدى شلايىن لىق خېلى بولدى صەبىت پىمزە بولدى
 ھەر سارىغە تارقاشتىلار دوشنبە كۈنى آينى بېشىدا بەرە ولايتىنى ھىندو بىلكا
 بىر بولدى سەشنبە كۈنى چاناب ولايتىنى ھىسەن ايكزلكا عىنايت قىلبىب ھىسەن
 ايكزلكا وچناب اىلبىكار خەست بىردوك بو فرصت لاردا سىدەلى خان نىنك منوجەر
 اتلىق اوغلى كېم ھىندوستان دىن بىزنى دىب بو قارىغى يول بىلە كېلە دورىكانى دا
 تانار خان كىركا بولوقوب موى قوبىمى ساغلاب قىزىنى بىرىب كويابو قىلور
 نېچە مەل انىنك بىلە ابدى كېلبىب ملازمت قىلدى نىلاب بىلە بەرە تاغلارنى
 ارالىغى دا جود وچنەھە نىنك خەلىق دىن باشقە كېشېمىز تاغلار بىغە پىوست جەت
 وكچور اول طوابع دىن بىنە قالىن ابل لار دورىك ھەر قولدا ھەر پىشتەدا كېنتلار
 بىساب اولتور وپ دورىلار بولار نىنك ھاكى واولوغى كىرنى قىبىلەسى دورى بولار نىنك
 اواغلىغى جود وچنەھە نىنك اولوغلىغى دىك نور بو تاغلار دامەنەسى داغى
 خەلىق اولوغلىغى اول تارىخ دا بىر انا اوغلى تانار كىر بىلە ھانى كىردا ابدى
 عىزادەلار ابدى بولار نىنك بىركىر لارى ايكىن دورىلار بولور تانار نىنك پىرى نىنك
 اتى پىرالە ابدى قارلىق تاغ دىن خېلى قوئى راق ابدى ھانى نىنك ولايتى

تاغە

ناغفه بیوست دور کالجری کیم بابو خان بیسوتقه تعلق ایدی ای هم هانی
اوزیکا باقتوروب ایدی تانار ککر دولخاننی کوروب ایدی فی الجملة اطاعت
کونه قیلور ایدی هانی کورما بدور ایدی فتنه وفساد مقامیدا ایدی تانار
هندوستان ییک لاری نینگ اتقاق و سوزلاری ییله کیلیب ابراقراق تین هانی فی
قباغان یوسونلوق قیلیب اولتوروب ایدی اوشبو فرصت لاردا کیم بیز بهر هدا
ایدوڭ آوبهانه سی ییله غافللیقت هانی تانار نینگ اوستیکا یوروب اولتوروب
ولایتنی و حرم لاری بولغانی ایلیکلدوڭ ناز پیشین سیرغه اتلانیب کیمه ککریب
عرف ایچیلدی اهل مجلس دوست ییک ومیرزا قلی محمد علی جنک جنک اهل
نغمه روح دم نماز خفتن غه چه کیمه کا ایچیب نماز خفتن کیم مست طامع چیقیب
اتلانیب مشعلنی ایلیکیم کا الیب دریا یقاسیدین اوردوغه چه که آت نینگ بو
یوزیکا ایکیلیب که اول یوزیکا ایکیلیب یك جلاو چاییب کیلیب نور مین
غریب مست ایکندور مین نانکلا سیغه مونداق مشعل الیب اوردوغه چه یك
جلاو کیلکانیمنی شرح قیلدیلاز اصلا خاطریمغه کیلمادی اویکا کیلکاندا خیلی
استفراغ قیلیب نور مین ادینه کونی سیر قیله اتلانیب کیمه ییله سودین اوتتوڭ
اول یوزداکی باغات و شکوفه و نیشکر ایکیکلن برلاری تفرج قیلیب دلوجرخ لارینی
کوروب سونار تیب چیقارماق کبفتی سوروب بلکه مکرر سولار نارتوردوڭ
سیر اثناسیدا معجون اختیار قیلیدی اندین بانیب کیلیب کیمه کا کیریلدی
منوجهر خان غه داغی معجون بیریلیب ایدی انداق معجون بولوب ایدی
کیم ایکی کیشی قولدا ب تورغوزوب ایدی لار بیر زمان سونینگ اورناسیدا
کیمه کا لنگر سالیب تورولدی اندین سونک سوقویی خیلی باریلدی مدت تین
سونک پنه کیمه فی بوققاری باقه نارتوردوڭ اول اخشام کیمه دا اوقلاب سحرغه
یلوق اوردوغه کیلدوڭ شنبه کونی ربیع الاول آیی نینگ اونیدا افتاب میلغه
تحویل قیلدی اوشبو کون نماز پیشین کیمه کا کیریب عرف ایچیلدی بیر

شاخابقه کیریب مدق سو قویی باریلدی بهره توغرسیدین خبلی قویی راق تین
چیقیب کیچ نمازوقتی اوردوغه کبلدوک اوشو کون شاه حسن خوشاب دین
کبلدی چون ایاچی بیباریب قدیم دین بیزکا نعلی ولایت لاری نیلاب مصالحه
اراهه سالیب ایدی توجه قیلغان یرماق لارا کثر ابلک کا نوشتی ایسقی هم
یاوشتی هندویک کا کومک شاه محمد مهرداری واینی سی دوست وینه بعضی
ییکیت لاری تعین قلیب هر قایسی غه فراخور حال وجه استقامت مقرر ومعین
بولدی لنکر خانقه کیم بو یوروش لارکا سعی وباعث اول ایدی خوشابی
عنایت قلیب توغ بیریب موی هم هندویک کا کومک قیلدوک بهره دا بولغان
ترک ویرلیک سپاهی لارنینک داغی وجه وعلوفه لاری ارتتوروب هندویک کا
کومک قویدوک بو جمله منوجهرخان یک ایدی کیم اتی مذکور بولدی
ینه نظر علی ترک منوجهر خاننی اورو ق قیاشی بولور ایدی سنکر خان
جنجوهه وملك هست جنجوهه ایدی ولایت ایشینی مصالحه امید ییله بیر
نوعی قرار بیریب یکشنبه کونی ربیع الاول آیینی اون ییردا بهره دین کوچوب
کابلغه مراجعت قیلدوک کلدیه کهارغه کیلیب توشولدی اول کون هم غریب
بغور ایدی کیپک سیز کیپکلی برابر ایدی اوردونینک کیننی کیچ غاز خفتن غهجه
کیلده قالدی بو بیر وملك نینک آب وتابی بیلور کیشی لار علی الخصوص
جنجوهه کیم ککرنینک قدیمی دشمن ایدی عرض قیلدی کیم هانی ککرارالیق نه
بمان ایش واقع بولوبتور اول اوز ایلینی اول بوزار انداق قیلماق کیراک کیم
بو ارادین کینکلی یا انکا کوشمال یینکلی بو اتفاق ییله نانکلاسیغه خواجه
میر میرانی ومیریم ناصرنی اوردو ییله تعین قلیب اولوغ چاشت نه اوردودین
ایریلیب هانی ککرنینک اوستیکا کیم اوشال نیچه کوندا تانارنی اولتوروب
ولایتی پرآلهغه مقرر متصرف بولوب پرآلهدا ایدی نیچوک کیم مذکور
بولدی ایلغادوک غاز دیکردا نوشوب اتقه بوغوز بیریب غاز خفتن دا اول یردین

اتلانیلدی

اتلانېلىدى باشچى ملك هست نېنىڭ سىرپا اتلىق كچىر نوكرى ايدى كېچە بولدى
از يقيب سحرغە ياقوف ئوشولدى بېك محمد مغولنى اوردوغە ياندورولدى
ياروف بولغاندا اتلانېلىدى چاشت جېبە كېيىپ ايلدام يوردوك بېر شرعى
قالغاندا پىرالەننىڭ سوادى كوروندى چابقونچى قويولدى برانغار پىرالەننىڭ
شرقى طرفى باردى قوج بېك كېم برانغار ايدى برانغارنىڭ ارقەسىغە كومك
يىبارىلدى جوانغار كېشىسى غول پىرالەننىڭ اوستىكا اوق ئېكىلىپ باردى
دوست بېكنى جوانغارنىڭ وپىرالەننىڭ اوستىكا بارغان كېشىنىڭ ارقەسىغە
كومك يىبارىلدى پىرالە جىلارنىڭ اراسىدا واقع بولوب نور ايكى بولى بار
يىرى شرق جنوب طرفى كېم بو يول بىلە كىلدوك جىلار اوستى بىلە كېلور
ايكى طرفىدا جىلار واقع بولوبتور پىرالەننىڭ يارىم كروھى دىن يول انداق
بولور كېم دروازەسىغە يىتكونچە توروت يىش بردا ايكى طرفتىن جىر قىلىپ
بىكرە بولوب تور كېم يىر تىركىز انبى جوبىروب بارماق كىراك پىنە يىر بولى
غرب شالى طرفىدىن دور كېم يىر كېنىڭ قولنىڭ اىچى بىلە كىلىپ پىرالەغە
چىقار بوھم بىكرە دور اوزكا ھېچ طرف دىن يولى بوقتور اكر فصلى وكنكرەسى
بوقتور ولى زور كېلتور كودىك يىرى ھم بوقتور اطرافى سېكىز اون قارى پىك
انداز جىردور جوانغار كېشىسى تنكى لاردىن اونوب دروازەغە تېقىلىپ باردى
ھانى اوتوز قېرىقچە اتلىق جېبە كېچىملىك كېشى بىلە قالىن يىاغى بىلە
چابقونچىنى ياندورا سالىدى دوست بېك كېم چابقونچىنىڭ ارقەسىغە كومك
ايردى يىتبىشېب يىشى زورلاب كوب كېشىسىنى توشوروب ياغىنى باستى
ھانى ككر اول ارادا مردانەلىق بىلە مشهور دور بىر نېچە جىل قىلدى بولدورا
لالى قاچتى چون بو تنكى لاردا توغناى المادى قورغانىغە يىتكىچ قورغاننى
ئاشلاب كېنا المادى چابقونچى كېچە اوق قورغانغە كېرىدىلار ھانى بو پىرالە
قورغانىنىڭ تنك وجرىدىن غرب شال سارىدىن بو تنك جىردىن قاچىپ

چېقتى مونددا هم دوست يېك بخشى باردى جلدو دوست يېك نېنك انېغه بولدى
 مېن اوشال زمان پرا له قورغانېغه كېرىب تانارنېنك اوى لاريكا نوشتوم چابقون
 قوبار مھلدا مېنېنك يېله نورارغه مقرر بولغان كېشى لاردين بعضى چابقونغه باريب
 ايديلار اول جملە دين امين محمد ترخان ارغونى وقراچەنى بو جرات جەنى دين
 سروپا اتلىق كجورنى باشچى قوشوب اوردونېنك روبروسېغه بى سروپالىق
 صحرا يېابانغه يېبارىلدى نانكلا سېغه غرب شمالى جريدېن اوتوب خويد زارغه
 توشولدى ولى خزانەچى غە يېر نېچە ابدان يېكىتىنى قوشوب اوردو الدېغه
 يېبارىلدى پېچىشېه كوني كوچوب اندرابه غە كېم سوهان سويى نېنك يقاسېدادور
 توشولدى بو فرصتە اندرابه قورغانى ملك هست نېنك اناسېغه قديم دين
 نعلق اېكلندور هانى ككر هست نېنك اناسينى اولتوركاندېن سونك بوزولبتور
 اول فرصتە بوزوق ابدى غاز خفتن دا كلده كھاردېن ايرىلغان اوردو كېشى سى
 كېلىب قوشولدى هانى تانارنى الغاندا بېرېت اتلىق اورو قېنى كېچېم لېك
 آت پېشكش يېله يېباركاندور اوچراماى كېين قالغان اوردو اېلىكا بولوقوب
 اوروق يېله كېلىب پېشكش لارىنى بېرىب ملازمت قېلدى لىكر خان كېم
 بعضى فەملار اوچون بھرودين كېين قالغان اوروق يېله كېلىب ابدى مەملارنى
 راست قېلىب بعضى بىرلىك ايل يېله بھركا رخصت بېرىلدى داغى كوچوب
 سوهان سويىنى اوتوب بېرېشەن اوستىكا نوشولدى هانى نېنك اوروغى بېرېتىنى
 خلعت كېدوروب هانى غە استمالت فرمان لارى يېتىب محمد على جنك جنك
 نوكر نېنك يېبارىلدى بابا دوست وھلاھل باشلىق ھاپون نېنك نېچە نوكرىنى
 نېلاب قە قارلوق قە ھزارە سېغە كېم ھاپون غە بېرىلېب ابدى داروغە لېقە
 كېلىب ابدى لار سنكر خارلوق ومېرزا ملوى قارلوق باشلىق اونوز قېرقچە
 كېشى قارلوق اولوغ لارنى الېب كېلىدى لار بېر كېچېم لېك ات پېشكش قېلىب
 ملازمت قېلدېلار دلەزاك افغان نېنك هم چرىكى كېلىدى ايرتەسى كوچوب اېكى

شرعى

شرعی کیلیب نوشولدی بیر بلند یغه چیقیب اور دونی ملاحظه قیلیب بو یوردو کیم اوردو نبوه سی فی سانا غا بلار بیش یوز ییتیش نبوه چیققی سنبل درختی نینک تعریفینی ایشیتیب ایدو ک بو یورت ته کوردو ک بو ناغ دامنه سیدا سنبل درختی ازراق نور بیرار بیرار بولا دور ایلکار را ک هندوستان کوه دامنه سیدا سنبل درختی قالین بولور هندوستان نینک حیوانات و نباتاتینی ذکر قیلغاندا مذکور بولغوسیدور بو یورت تین نقاره وقتی کوچوب چاشت بولا سنکدا کی کوتل نینک توبیکا نوشوب نماز پیشین اندین کوچوب کوتل و رود تین اوتوب بیر بلند یغه نوشولدی اندین یریم کیچه کوچوب بهره باروردا اوتکاچ کذرنی سیر قیلا باریب ایدی اوشول اوتکل کذرده بیر اولوق اشلیق جالاسی لای لاب تور ایلکاری هر نیچه قیلیب جالهی تیرانا المایدورلار بو اشلیق فی الیب ییز نینک بیله بولغان لارغه اولاشیلدی اسرو در محل اشلیق ایدی نوشکا یاوق کیلیب کابل سوی بیله سند سوی نینک قانیبشی دین کوچوب نوشکا یاوق کیلیب کابل سوی بیله سند سوی نینک قانیبشی دین قوبی راق کهنه نیلاب دین یوققاراق ایکی سونینک اراسیغه نوشولدی نیلاب دین کیچکل دین سونک هانی نینک پر بت اتلیق کیشی سی فی کیم اندرابه نواحی سیدین محمد علی جنک جنک نینک نوکرینی قوشوب هانیغه بیباریلیب ایدی سو یقاسید اکیلیب هانی دین بیر کیچیم لیک ات پیشکش کیلتوردی نیلاب ایللی هم بیر کیچیم لیک ات پیشکش کیلتوروب ملازمت قیلدیلار محمد علی جنک جنک نینک بهره دا نورماقغه هوسی بار ایدی بهره چون هندو بیگ کا عنایت بولدی بهره بیله سند درتاسی نینک اراسیداغی ولایت لارنی وایل لارنی مثل قارلوق هزاره وهانی و غیاث وال وکیب محمد علی غه عنایت بولدی رعبه لبق قه بویون قوبیاسه هر کیم که بویون نورماسه آتی ییکای چاپقای تالاغای مطیع و منقاد اینکای بو عنایت لاردین سونک محمد علی جنک جنک غه خاصه قرا محمل لبق باشلیق قلباقی جیبه بیریب نوغ

هم عنايت بولدى ھانىنىڭ اوروغى غە رىخت بىرىپ ھانى غە قىلىچ وباش
 اياغ واستالت فرمانلارنى يىبارىلدى پنچشنبە كۈنى آفتاب چىقاندۇ سو
 يقاسىدىن كۈچۈلدى بۈكۈن معجون يىلدى غرىب گلزارلار معجونى لىق نە تفرج
 قىلدۇك سارىق ارغوانى پارچە پارچە بىرلاردا يكدست سارىق كل لار اچىلىپ نور
 • بنە بعضى بىرلاردا افشان قىلغان دىك درھم آچىلىپ نور اوردوباوغىدا بىر
 بلندى اوستىدا اولتورۇپ گلزار تفرجى قىلدۇك طراح لىق قىلغان دىك بو
 نىپەنىڭ آلنى طرفىدا بىر دفعە سارىق كل وبىر دفعە ارغوانى كل خط خط مسدس
 شكلدا آچىلىپ نور ابكى طرف كللى ازراق ابدى كوركناچە اوشمونداق گلزار
 قىلغىچە بولادور پشاورنى نواھى سىغە بهار وقتى بخشى گلزارلار ابدى سحر
 اول يورت تىن كۈچتۈك كىلوردا دريا باقاسىدىن بىر شىر غىرقراب چىقتى
 آت لار شىراونىنى ابشىنكاج بى اختيار ھەر سارىغە ايلنى اليب تىتراب جرو
 چىقورغە اوزىنى تاشلادى يانېب بنە جنكل غە كىردى بويوردۇك كىم كلومىش
 كىلتورۇپ جنكل غە سالىب چىقارغايلاز بنە غىرقراب چىقتى ھەر طرف دىن
 اوقلادىلار مېن ھم اوقلادىم نوخاى پىيادە نىزە بىلە سانچاردا نىزەنىڭ ستاى تىن
 اوشانېب تاشلادى شىر قالىن اوق يىپ تۈنە غە سىغىپ نورۇپ ابدى بابا
 بساول قىلىچ سوغورۇپ يقىن نورۇپ ابدى شىر ھملە قىلوردا باشىغە چابىتى
 اندىن سونك ھلى سىستانى بىلىكا چابىتى شىر اوزىنى درياغە سالىدى سو
 اچچىدا اوق اولتوردىلار سودىن چىقارىپ نىرىسىنى بويوردۇك كىم آلايلار
 اپر تەسىكا كوچۇپ بىكرام غە يىنىپ كوركترىنى تفرج قىلدۇك بىر صومە
 بوسونلۇق نارراق وفرانغو اوى كېنە دور ابشېكدىن كىركاچ ابكى اوج رنبە قوبى
 توشكاچ اوزالېب يانېب كىرماك كىراك شىع سىز بولاس بو اوىنىڭ كىردو
 نواھى سىدا ساج وسقال كىم قىرقىپ تورلار بى نھايت يانېب نور بۈكۈركترىنىڭ
 اطرافىدا مېرسە ھىجرەلارى دىك خېلى ھىجرەلار باردور كابل غە اول كىلكن بىلى

كىم

کیم کهت ونبو و دشت نی چاپیلدی بکرامدا اولوق بیر باغانی تفرج سیر قیلیب
 کور کهترنی کورماکانکا ناسف بیر ایدوک خیلی ناسف بیکودیک بیر ایماس
 ایمیش اوشبو کون مینینک بیر بخش شهزیم (بوغالدی) کیم شخیم میر شکار
 ساغلاب ایدی کیم تورنا و لک لک هر نه اسرو خوب لار آلب ایدی ایکی اوج
 تولاک ایدی اندا قاز الیب ایدی میندیک هوس سبز کیشی فی قوشچی قیلیب
 ایدی ملک ترخان و ملک موسی باشلیق دله زاک افغان لاری اولوغ لاریغه آلتی
 کیشی کا بوزار مثقال کوموش بیرار تونلوق پارچه بیرار کاومیش هندوستان
 سوغانی دین بیریب اورکا لاریکا هم فراخور حال لاری یرماق و پارچه و کاومیش
 عنایت بولدی علی مسجد توشکنددا معروف اتلیق دله زاک یعقوب خیلی بعضی
 اشلیق اون قوی ایکی خروار برنج سیکیز اولوق پنیر پیش کش کبلتوردی
 علی مسجد تین یده بیریکه بیردین جوی شاهی غه غاز پیشین یتیب توشولدی
 اوشبو کون دوست بیک کا محرم ایستنه بولدی جوی شاهی دین سحر موندین
 کوچوب باغ وفادا توشلاتیب نماز پیشین باغ وفادین کوچوب کندمک نینک
 سیاه آب دین اوتوب کیچ نماز شام بیر خوبد زاردا توشوب آت لاری توغاریب
 بیر ایکی کری دین سونک اتلانیب سرخاب دین اوتوب کرکته توشوب
 اویقولادوک تانک اتماس تین بزرون ینه اتلانیب قرانونینک یولی بیله ابریلشی دین
 مین بیش آلتی کیشی بیله قورانددا سالغان باغ فی تفرج کورا باردیم خلیفه
 و شاه حسن بیک فی واورکا ایلنی توغری بول بیله ییباریلدی کیم قوروق
 سایدا منکا توقف قیلغای لار قرا توغره ییتکنددا شاه بیک ارغون نینک قزیل
 آتلیق نواچی سی شاه بیک نینک کاهان فی آلب تالاب یانغان خبرینی کبلتوردی
 فرمان انداق ایدی کیم هیچ کیم ایلکاری خبر ایتماکای نماز پیشین بار ایدی
 کیم کابل غه یتوق قتل قلم نینک کوپروکی کایتکو نچه هیچ کیم خبردار بولمادی
 سونکرا هایون بیله کامران خبر ناییب آت ییتکو نچه فرصت بولمادی جهره لاریغه

كونا ريب شهر دروازه سی بيله ارك دروازه سی نينك ارا اليغدا كېلىپ ملازمت قىلدىلار نماز دېكردا قاسم بېك وشهر قاضى سى وكېلدا قالغان ملازم لار وارباب لار كېلىپ ملازمت قىلدىلار ادينه كوفى نماز دېكردا چاغر مجلسى بولدى شاه حسين غه خاصه باش اياق عنايت قىلدىم شنبه سحرى كېمەكا كېرىپ صېوحى قىلدوك نور بېك بو صحبت ته عود چالور ايدى اول وقت نائب اجماس ايدى نماز پېشىن كېمەدين چىقىپ كېمە بيله باغ نينك اراسىداغى تاغنى سېر قىلىپ نماز دېكر غه كېلىپ باغ بنفشه غه اچىلدى نماز شام كېمە طرفىدىن فصل دېن چىقىپ اركا كېلدىم سە شنبه كوفى دوست بېك كېم يولدا نند ايسېتىپ ايدى تېنكرى رحمتى غه باردى بسى متاثر ومنالم بولدوك دوستنى نھتىنى فزنىغە اېلتىپ سلطان نينك روضە سى نينك ايشىك نينك الېدا قويدى لار دوست بېك يىخشى يېكىت ايدى بېك لېكى دا هنوز ترقى قىلور ايدى بېك لېكىدىن بورون اچكى لېك لارېدا نېچە قاتلە يىخشى لار ايشلادى اول جملە دېن بېر مرتبە اند جان نينك بېر يىغايى رباط زورق تە سلطان احمد تنبل شېخون كېلگاندا مېن اون اون يېش كېشى بيله يوروب چابقونچى سېنى اوروب غولېغە يېنگاندا بوزچە كېشى بيله توروب ايدى بو فرصت تە اوچ كېشى قالدى كېم مېنىنك بيله توروب ايدى بولغان لول اوچ دېن بېرىسى دوست ناصر ايدى ېنە بېرى ميرزا قلى كوكلتاش ېنە بېرى كرېم داد مېن اوق جېبە لاپ ايدىم تنبل ېنە بېر كېشى يساويدىن ايشىك لېك تورلېك ايلكارراك توروب ايدى مېن تنبل بيله روبرو بولدىم دېولغە سېغە اوردوم قالغانىنى قىرچى سى بيله كوكلای اوردوم بېر اوق بونوم غە اونكارا اتى لار تنبل باشىغە چابىتى هېچ دور كېم باشىدا دېولغە بوركى ايدى بېر تارى كېسىلمادى ولى باشىغە خېلى ېرە بولدى ېنە هېچ كوماك يېتمادى مېنىنك بيله هېچ كېم قالمادى ضرورت بولوب جلاو باندوردوم مېن دېن كېين راك دوست بېك ايدى مېن دېن اوتوب اتى چاپىب تور ېنە اخسى دېن چىقار

مەلدا

مەلدا باقى خېز بېلە كېم اكرچە خېز دېرلار ايدى ولى قېلىچ غە محكم مردانه ايدى چاقولاشنى اخسېدىن چىققاندا مېن سېكېز كېشى بېلە قالغاندا هم بېلە ايدى ايكي كېشى دېن سونك دوست بېكنى اوردېلار بېك لېك لاريدا سېونچاك خان سلطانلار بېلە كېلىپ تاشكنددا احمد قاسمى قباغاندا الارنى باستوروب كېردى قاپالدا يىخشى جان تارتى احمد قاسم بولارغە خبر قىلمادى سالىب چىقنى اندا هم خانلار سلطانلارنى باستوروب تاشكندتىن يىخشى چىقدى يىنە سونكرا شېرىم طغايى ومزىدلار ياغىققاندا غزنى دېن ايكي اوچ يوز كېشى بېلە ايلغاب كېلە دوركانيدا بو مغوللار اوچ يوز ابادان بېكىت لارنى دوست بېك نېنك آلدېغە قىبار دېلار شروكلن نوامى سېدا اليغە بارغانلارنى يىخشى باسېب قالين كېشىنى توشوروب غلبە باش كېسىپ كېلتوردى بچور قورغانىنى هم دوست بېك كېشىنى ايلېدىن بورونراق يېتىشىپ فېصلغە چىقنى پىراله دا هم دوست بېك يوروب هاتىنى باسېب قاچوردى پىراله فتح بولدى دوست بېك نېنك فوتېدىن سونك ولايتىنى ابىنى سى ناصىرغە عنايت قىلدىم آدينە كونى ربيع الاخر نېنك سېكېزىدا قورغاندىن چارباغ قە چىغىلدى سە شىنبە كونى آى نېنك اون ايكي سېدا سلطان حسين ميرزانېنك اولوغ قىزى محمد سلطان ميرزانېنك اناسى سلطانېم بېكىم بو فترت لاردا خوارزم غە توشوب ايدى يىلى بارس سلطان نېنك ابىنى سى ايسن قلى سلطان سلطانېم بېكىم نېنك قىزىنى الېب ايدى كابل غە كېلدېلار لار اولتورغلى باغ خلوت تعيين بولدى اول باغ دە توشكاندىن سونك مېن يارىب كوردوم چون اېكاچى ايدېلار تعظيم واحترام لارى جەتى دېن بوكوندوم لار هم بوكوندېلار يوروب ارادا كوروشولدى سونكرالاردا هم بو قاعدەنى مرعى تونارلار ايدى يىكشېنبە كونى آى نېنك اون يېتى سېدا بابا شېخ حرام غلنى كېم خېلى مدت بىندتە ايدى كىناھىنى عفو قىلىپ بىندتىن چىقارېپ خلعت انعام بولدى سە شىنبە كونى اى نېنك اون توقوزىدا نوش قابىنا

خواجه سباران ماریفه اتلانبلدی بو کون روزه ایدیم یونس علی الار نعجب دیدیلار کیم سه شنبه کونی وسیر روزه بو غریب تور بهزادغه کیلب قاضی سی نینگ اوییکا نوشولدی کیچه سی صحبت انکیزی بولدی قاضی عرض فیه ییتکوردی کیم مینینگ اویوم دا مونداق لار بولغان ائماس پادشاه حاکم دورلار باوجود کیم مجلس اسبابی مهیا بولوب ایردی قاضی نینگ استرضای خاطر ی اوچون ایچکولیک بر طرف بولدی چهارشنبه کونی خواجه سبارانغه باریلدی پنجشنبه کونی ای نینگ ییکرمه بیریدا باغ سالغان تاغ نینگ توشوغیدا اولوغ کرد صفه سالدوردوک ایدینه کونی کو پروک دین جالغه اولتوردوک صیادلار نینگ اویلاری نینگ توفری سبغه ییتکاند اصیادلار بیر دنک دیکن قوشنی توتوب ایکن دورلار کیلتوردیلار موندین بورون دنک نی کورولکن ائماس ایدی غریب هیثات لبق قوش نور شرحی هندوستان حیوانانی فی ذکر قیلغاندا کیلکوسیدور شنبه کونی ای نینگ ییکرمه اوچیدا بو کرد صفه نینگ اوستیکا چنار نهالی و نال نهالی درهم نیکیلدی - نماز پیشین چاغر صحبتی بولدی سحری اوشبو صفه نینگ اوستیدا صبحی قیلدوک توشدین سونکرا اتلانیب کابلغه متوجه بولدوک خواجه حسن دا کله مست لبق دا لحظه اوقلادوک خواجه حسن دین اتلانیب یاریم کیچه چارباغ قه کیلیندی خواجه حسن دا مست لبق حالتیدا عبدالله تون اوغراغی بیله اوزینی سوغه سالدی اتلانغاندا کیچراک بوله ساق قه تونکوب کیله المادی کیچه سی قتلغی خواجه نینگ اوییدا بولوب تانکلاسی اوتکن کون نینگ بی اعتدال لبغیدین متنبه بولوب یانیب کیلدی مین دیدیم فی الحال اول نوع توبه میسر بولغای یا یوق باری فی الحال مونداق توبه قبل کیم مینینگ صحبتیم دین اورکا برکا ایچکای سین قبول قیلدی بیر نیچه ای بو قاعده نی مرعی توتوب اوزیکا بولدورا المادی خوشنبه کونی ای نینگ ییکرمه ییشیدا هندوییک کیم بهره دا واول ولایت لاردا صاع امیدی بیله بی استعداداق قوبولوب ایدی کیلدی صاع وصلاح سوزلاریکا

فولاق

قولاڤ سالماي ييزني سوزلار بيز كوزكا ايلماي قولاڤ قه الماي ييز بانغاچ اوق
 قالين افغان و هندوستانى ييغيب هندو بيك اوستيكا بهره كا يورودى يرليك ايل
 هم افغان لار سارى ايورولدى هندو بيك بهره دا تورا الماي خوشاب كېلىب دنگوت
 ولايتى نينك اراسى بيله نېلاب كېلىب كابلغه كېلدى ديوه هندو وسېكتونينك
 اوغلى ينه بير هندو كېم بهره دين بند كېلتوروب ايدى مهم لارنى بيرار نيمه بيريب
 قطع قېلدى لار بو هندو لارغه آت لار باش آياق لار انعام قېلىپ رغصت بير يلدى
 ادينه كونى آي نينك يېكېر مه توقوزيدا بدنيم دا ايسېتمه حرارتى ظاهر بولدى
 فص قېلدىم كون اثنا ايكي كون كاهى اوچ كون اثنا ايسېتور ايدىم بير ايسېتغاندا
 عرق بولماغونچه ايسېتما قوماس ايدى اون ايكي كوندن كېين ملا خواجه كه
 مزوج چاغرىنى نر كرش بيله بيردى بير ايكي قانله اېچتيم فايدى هم قېلمادى يكشنبه
 كونى جمادى الاول ايتىنى اون يېشىدا خواجه محمد على خواست تېن كېلدى
 بير اېكر ليك ات پېشكش قېلىپ تصدق قه يرماق هم كېلتوردى محمد شريفى
 منجم و خواست ميرزاده لارى هم خواجه محمد على بيله كېلىپ ملازمت قېلدېلار
 نانكلاسى ملاكېر كاشغردېن كېلدى اندجان ولايتى دين كاشغر بيله يوروب
 كابلغه كېلىپ تور دوشنبه كونى ملك شاه منصور يوسف زى التى ييتى يوسف
 زى نينك اولوغ لارى بيله سواددين كېلىپ ملازمت قېلدى دوشنبه كونى
 جمادى الثانى آيى نينك غره سېدا شاه منصور باشليغ يوسف زى افغان نينك
 اولوغ لار يغه خلعت لار كېدوروب شاه منصور غه قماش تون جېيه و تكېمى بيله
 بنه بيرىكا بلك ليك قماش تون ينه التى كېشى كا قماش تون لار كېدوروب
 رغصت بير يلدى انداغ مقرر بولدى كېم انوه دين يوققارى سواد ولايتى غه
 دفل قېلماغابيلار و جميع رعيه لارنى اېچلار يدين چيقارغابيلار بنه بجور و سواده
 اېككلن افغان لار التى مېنك خرور آشليغ ديوانغه نوشوركاي لار چهاشنبه كونى
 آي نينك اوچ دا جلاب اېچتيم ينه ايكي كون جلاب اېچتيم شنبه كونى آي نينك

التي سيدا دركار اپچتىم دوشنبه كوفى آينىنىڭ سىڭىزدا خلىقەنى اولوغ قىزىغە قاسم بىڭنىڭ كىچىك اوغلى ھىزەنىڭ ساپىغى كىردى مېنىڭ شاھ رىغى ايدى بىر اېكرلىك آت ھم ئارقى سە شنبە كوفى شاھ ھىسن شاھنىڭ چاغىر صىھىتىغە رىخت ئېلاب خواجه مەھمەدلى باشلىغى بىغى بىڭلار بىلە اېچكىلارنى اويكا ابلتى يونس على وكدای طغايى مېنىڭ قاشىمدا ايدىلار مېن ھىنوز چاغىردىن پىرھىز قىلە دور ايدىم دىدىم كىم ھىچ انداق بولمايدور كىم مېن ھىشار اولتوروب جىمى چاغىر ارتكەب قىلغايىلار ومېن ساب ساغ توروب بىر بولاك اوزىنى مست شراب قىلغايىلار كىلىنىڭ مېنىڭ قاشىمدا اېچىنىڭلار مېن زىمانى تەرج قىلاى ھىشارلار بىلە مستلارنىڭ اختلاط وامىزش نىچوك بولور مېن بىلاى چىنار باغىنىڭ ايشىكىدا سالغان صورت خانەنىڭ شوق جىنوب سارى كىچىك راك اق قىنە اوى تىكىلىپ ايدى كاهى اندا اولتورور ايدىم اندا مجلس بولدى سونكرا غياث مسخرە كىلدى نىچە قانلە مجلس دېن مطايە طرىقى بىلە بوپىرولدى كىم اخراج قىلدىلار اخىرلاىن بولوب مسخرەلىق بىلە مجلسدا بول تابتى تردى مەھمەد قىچاق ملاى كىتابدارى ھم مجلس قە ئىلادوك شاھ ھىسن غە واويداغى مجلس اھلىغە بو ر باغىنى بىدېھىە ايتىپ يىبارىلدى

احباب كەبىزىمدا كىستان ھىسن تور * يوقلىك الار بىزىمىدە ابركا دستور

اول جىمىدا كىر ھىضور جىمىت بار * بوز شىكر بو جىمى ھىحىضور اېماستور

ابراھىم جەرەدىن يىبارىلدى ايكى نماز اراسىغە بىقېن بو مجلس اھلى مست بولوب ئارقاشنىلار بو بىحىضورلوق مەتىدا ئىخت روان بىلە كوتارىپ بورور ايدىم بىر نىچە كىون بورور ئاق مزوج چاغىرى اچىلىپ ايدى ىنە فايدە قىلماغانى دېن اچىلمايدور ايدى رفاھىت ايامىنىڭ اخىرىدا ئالارخىيتىنىڭ غىرب جىنوب طرفىدا الە نوپىدا مجلس ئارتىپ قىلىپ مزوج چاغىرى اچىتىم آئىنە كوفى اھمەد بىڭ و سلطان مەھمەد دولداى كىم بىجوردا كوك قوبولوب

ايدى

ایدی کیلدیلار چهارشنبه کونی آی نینک اون یینی سیداحمد رنقی نینک باغیدا
 نینکری بیردی بعضی بیك لارکا و بیكیت لارکا صحبت قه باریب مین هم اول
 صحبت قه باردیم ایچتیم کیچ نماز خفتن ایدی قوپوب کیلیب اولوغ اتی اویدا
 هم ایچیلدی پنجشنبه کونی آی نینک بیکرمه بیشیدا ملا محمود قاشیدا فقه سبقی
 اوقولوب تعین بولدی سه شنبه کونی آی نینک ساخیدا شاه شجاع نینک قاشیدین
 ابومسلم کوکلتاش ایچی لیک کا کیلیدی بیر تپچاق ات پیشکش کیلتوردی اوشبو
 کون بوسق علی رکابدارینار باغی داغی حوضی فی اوزوب قول صالیب
 یوز نوبت اویورولدی باش ایاق وایکرلیک آت و یارماق انعام بولدی چهارشنبه
 کونی رجب آی نینک سیکیزیدا شاه حسن نینک اوی کا باریب ایچتیم اکثر
 اکثر بیکلار و ایچکی لار بار ایدی لار شنبه کونی آی نینک اون بیریدا مجلس
 ایدی نماز دیگر بیله نماز شام نینک اراسیدا اولوق کبوترخانه نینک نامی نینک
 اوستیکا چیقیب ایچیلدی کیچ راک بیر نیچه اثلیق ده افغان ساریدین بول بیله
 شهر ساری اوتوب بارادور تحقیق قبلیلدی درویش محمد ساروان ایکاندور
 کیم میرزا خان قاشیدین ایچی لیک کا کیلدور ایکان دور نام اوستیدین چارلادوک
 دیلیدی کیم توره وتوقه بیله ایچی لیک قبلورنی قویغیل بی نگلخانه کیل
 درویش محمد کیلیب صحبت نه اولتوردی اول فرصت نه تایب ایدی ایچماس
 ایدی غایت مست قهقهه موندایچیلدی نانکلاسی دیوان اولتورغاندا رسوم
 وقاعده بیله کیلیب میرزا خان بیبارکان پیشکش لارنی نارتی اونکان ییل یوز
 نشویش وکوب وعده ووعید بیله تمام اول یوزداکی ایهاق لارنی کوچوروب
 کابل کیلتوروب ایدوک کابل تاریر دور ایهاق و انراک نینک کله قراسیغه فراغت
 بیله قیشلاق وییلاق یر ایهاق صحرا نشین ایل اوزینی کونکلی کا قویسه
 مرکز کابلنی هوس قیلماق قاسم بیك کا خدمت قبلیب اول یوزکا اوتار اوچون
 ارغه سالدیلار قاسم بیك کوب مبالغه قبلیدی آخر ایهاق لارغه قندز باغلان

ساری اونماڭ اوچون رخصت الدی حافظ میر کاتب نینک اغا اینی سی سرقند نین
کیلیب ایدی بو فرصتته سرقندغه رخصت بیریب فولاد سلطانغه دیوانیم فی
یباردیم دیوان نینک ارقاسیدا بو کینه قطعه بیتیدیم

اول سرونینک هریمغه کریتسانک ای صبا * بیرکیل بوهرخسته سیدین یادکونکلیکا
رحم ایلا بلان ساغتمادی بایرنی بار امید * سالغای خدا رحم فی فولاد کونکلیکا
آدینه کونی آیینک اون ییتی سیدا شاه مزید کوکلناش محمد زمان میرزا
قاشیدین تصدق ویشکش آن کیلتوروب ملازمت قیلدی اوشبو کون شاه نینک
اباچی سی ابو مسلم کوکلناش قه خلعت کیدوروب انعام قیلیب رخصت بیریلدی
خواجه محمد علی بیله تینکری بیردی کا هم ولایت لاریغه خواست بیله اندرآب قه
بارماق قه اوشبو کون رخصت بیریلدی چهارشنبه کونی آیینک بیکرمه توقوزیدا
محمد علی جهکچنک کیم کچه کوت و قارلوق نواحی سیدا قوبوب اول ولایت لاری
انکا عهده قیلیب ایدی میرزای ملوی قارلوق نینک اوغلی شاه حسین بنه
هانی نینک کبشی سی هم بیله کیلدیلار اوشبو کون ملاهلیجان کیم سرقندغه کوچنی
کیلتورکالی باریب ایدی کیلیب ملازمت قیلدی کردیز سرحدی دا اولتورغان
افغان لار کیم مال و معامله دا رایج ایماس ایدیلار بارور کیلور کاروانی لار هم
بولاردین متضرر ایدی لار چهارشنبه کونی رجب آیینک بیکرمه توقوزیدا
بو افغان لاری چابارغه اتلانیدلار تنک و عجان نواحی سیدا نوشوب آش ایچیب
کچ نماز پشین آندین اتلانیدلار کچه سی بول از یقیب پانجاب شهنه نینک
مشرق جنوب ساری پشته لاردا و دشت لاردا خیلی سرکردان لیق تارنیلدی مدت نین
سونکرا بول غه کیلیب کیردوڭ چشمه پرهنینک کوتلی دین اشب کزدیز ساری
یاقیش لیق قولیدین فرض وقتی دا تورکا چیقیب چابقون ییباریلدی بیر بولک
چریک ایل کرماش تاغ ساریغه کیم کردیز نینک شرق جنوبی دور چابقون
باردیلار اول چاقونچی ارقه سیغه خسرو میرزا قلی وسید علی باشلیق فول نینک

اونک

اونك قولېنى يېبارىلدى كوپراك چريك اېلى كړديزېنېك شرق طرفى جلگا يوققارى باقه چابقون باردېلار بو چابقونچى نېنك ارقه سېدا قاسم اېشېك اغا ميرشاه قوچېن قېام هندوېيك قتل قىم حسين باشلىق لارنى يېبارىلدى چون چريك اېلى نېنك كوبراكى جلگا يوققارى باقه چابقون باريب ايدېلار الارنى اوزاتقاندين سونك مېن هم بولارنېنك كېينى چه اوق يورودوم بو جلگا يوققارى ايلدين ايراقراق اېكاندور جلگا يوققارى بارغان چريك اېلى نېنك آت لارى بولدوردى انچه نېمه چريك اېلىكا نوشمادى قبرق اېلىك چه افغان ياغى توركا كوروب بو چريك آرقه سيفه بارغان لار سارى منوجه بولوب منكا كېشى چابتوردېلار مېن داغى ايلدامراق يورودوم مېن يېتكونچه حسين وحسن بى تقرب و بېحساب بلغوز آت ساليب تور افغان لارنېنك اېچىكا كېرىب قېلىچ سالور محمدا اتېنى اوقلاب يېقنى لار قوپقاچ اياغيغه چايېب يېقتورلار نوش توش تېن بچاق لاب چابقولا ب پاره له دېلار بو ييك لار باقېب توروب كومك كا يېتېشاس لار بو خبر كېلچا كداى طغايى پاينده محمد قېلان ابوالحسن قورچى مومن انكه باشلىق اېچكى لارنى ويكىت لارنى جلاوزير ايلكارى يېباريب اوزوم هم تېز يورودوم باريدېن بورون مومن انكه بېر افغانى نيزه بيله تېقيب باشېنى كېسېب كېلتوردى ابوالحسن قورچى هم بالانكاچ بخشى يوروب افغان لارنېنك الدين نوشوب آت ساليب بېر افغانى چابقولا ب يېقيب باشېنى كېسېب كېلتوردى اوزىكا اوچ ياره بولوب ايدى اتېغه بېر ياره بولوب ايدى پاينده محمد قېلان هم بخشى يوروب بېر افغانى چابقولا ب باشېنى الېب كېلتوردى اكر چه ابوالحسن بيله پاينده محمد قېلان نېنك ييكيت ليك لارى موندېن بورون هم معلوم بولوب ايدى بو يوروشته اېشلارنى كوبراك بېلدوردېلار بو قبرق اېلىك چه افغان تمامى سى اوق قه قېلىچ قه باريب پاره لاندېلار بو افغان لار قېربلاغاندين سونك بېر خويى زارغه نوشوب بوپوردوك كېم بوافغان لارنېنك

باشلارینی کله مناره قیلدیلار یولدا کیله خورغاندا حسین بیله بولغانلار
 بیکلار کیلدیلار سباست و غضب بیله دبیم کیم موچه کبشی باقیب توروب
 بیر نیچه بیاق افغانغه توبتوز بردا مونداف بیکیتی فی الدور ورسیز سیزلارنی نون
 موجه نکیزدین پرکنه وولایینکیزدین ایریب سقاللارینکیزنی قیرقیب شهرلاردا
 تشهیر قیلیاق کیراک تا هرکیم مونداف بیکیتی فی مونداف غنیمغه آللورسه
 مونداف توبتوز بردا ایلیک نیرنمای باقیب تورسه سزاسی بولغای کرماش
 ساری بارغان چریک ایلی قوی واولچه آلیب کیلدیلار باباقشته معلوم کرماش
 ساری بارغان چریک بیله باریب ایدی باباقشتهغه بیر افغان قیلچ ییتکورور
 مملدا یخشی توختاب نوروب اوقنی تولدوروب بو افغان فی اوروب ییتیبتور
 صباح کوچوب کابل ساری متوجه بولدوک محمد یخشی و عبدالعزیز میرآخور
 ومیر خرد بکولکا حکم بولدی چشمه بره فی اونوب اندین قرغاول اولغای لار اوزوم
 بیر نیچه کبشی بیله میدان رستم یولی بیله کورولماکان یول ایدی باردیم
 میدان رستم تاغلارنینک اراسیدا واقع بولوبتور تاغنینک باشیغه باوقراتی
 خیلی صفالیق یر ابماس نور ایکی تاغنینک اراسیدا کینکراک جلمکسی نوشوبتور
 جنوبی طرفی دا پشتهنینک ایثا کیدا کبچیکراق چشمه سی بار اولوغ اولوغ نیم
 درختلاری هم بار بو میدان رستمنینک کردیز طرفیدین چیتور یولدا چشمه لاری
 بار درختلاری هم خیلی بار بو کبچیکراک درختلاردور اگرچه جلمکسی
 تارراق نور ولی بوغینه درختلارنینک توبی کوب یخشی غینه اولانک لاردور
 صفالیق قینه جلمک دور میدان رستمنینک جنوب طرفی داغی تاغغه چیقیلدی
 کرماش تاغلاری وبنکش تاغلاری ایاق استیدا کورونه دور کرماش تاغلاری دین
 باری بشکال بولماس اصلا بولوت کورونمای دور نماز پیشین هولیغه کیلیب
 نوشولدی تانکلاسی محمد اغا کینتی نینک نواحیستیدا نوشوب معجون ارتکاب
 قیلیب بالیق داروسینی سوغه سالیب بیر پاره بالیغ توتولدی یکشنبه کونی

شعبان

شعبان آيى نىنىڭ اوچىدا كابلغە كېلىدۇك سەشنىبە كۈنى آي نىنىڭ بېشىدا
 درۈبىش مەھمۇد فۇلى بىلە خىسرونىنىڭ نوكرىن نىلاب ھىسەن الپاغاندا قىسقىلىق
 قىلغانلارنىنىڭ كېيىن سۈرۈپ تورا مۇجەلار بىدىن ھور ايتۇك نەز بېشىن
 چار تۈبىدا چاغىر مەھمۇد بولدى باباقشە مەھمۇد خەلەت انعام بولدى ادىنە
 كۈنى آي نىنىڭ سېكىزىدا كېك كېم مىرزا خان قاشىغە بارىپ ايدى كېلىدى
 پەنجىنىبە نەز دېكەر خۇاچە سياران وباران ودامن كۈەننىڭ سىرىغە اتلاندىم
 نەز خەتەن ماما خانۇنغە توشۇلدى نانكلاسى استالىق كېلىپ توشۇك اول
 كۈن مەھمۇد يىلدى شەنبە كۈنى استالىق دا چاغىر مەھمۇد بولدى مەھمۇد
 استالىق دىن اتلانپ سەھد دەرەننىڭ اراسى بىلە اوتۇپ خۇاچە سياران نىنىڭ
 يېنىغە يېتىڭاندا بىر اولۇق يىلان كېم يوغانلىقى بېلا كېچە واوز وىلۇغى بىر
 قۇلاچ بولغۇ ايدى اولتۇرۇلدى بو اولۇغ يىلان نىنىڭ اچىدا بىر ايتۇكەراك
 يىلان چىقتى غالىبا اوشۇل ياقىن دا بونۇپ اېڭاندور بارى اعضاءى بونۇن ايدى
 بو ايتۇكە يىلان اول اولۇغ يىلان دىن جەزى قىسقىراق بولغۇ ايدى بو ايتۇكە
 يىلان نىنىڭ اچىدىن بىر كەنە سەھتەن چىقتى اولەم بونۇن ايدى ھېچ ىرى حل
 بولمايدور ايدى كېلىپ خۇاچە سياران دا چاغىر مەھمۇد بولدى اوشۇ كۈن كېچىكەنە
 تونقار دىن اول يۈزدا كى بېككەركا باجەر بىلە فرمان لار يېتىپ يېبارىلدى كېم
 چەرك اتلانمايدور مەھمۇد بولغان باجەرغە اھنەم قېلىپ يېتىشە كېلسونلار مەھمۇد
 اتلانپ مەھمۇد يېپ پىروان سۈبى قاتىلىشىدا پىروان سۈبىغە بو ايل دىستورى
 بىلە بالىق دارۈسى سالىپ قالىن بالىق تونۇلدى مېر شاھ بېك آش وآب
 نارتى موندىن اتلانپ كېلەر بارىلدى نەز شامدىن سونك چاغىر مەھمۇد
 بولدى بو مەھمۇد لاردا درۈبىش مەھمۇد سارىان بولور ايدى اكرچە يېكىت ايدى
 وىپاھى ايدى ولى چاغىر ارتكەب قېلىماس ايدى تاىپ ايدى قىلغۇ خۇاچە
 كۈكەلداش مەھمۇد مەھمۇد ايدى سېاھلىقنى تىرك قېلىپ درۈبىش بولۇپ ايدى

ياشېم خېلى بار ايدى سغالى خود اياق افاريب ايدى هميشه بو صحنلاردا
 حريف شراب ايدى مېن درويش محمد قه ديديم كېم قىلغى خواجه نېنگ سقالىدىن
 اويات درويش وقارى وات سقالىق هميشه چاغىر اچار سېن سېھى ويېكىت
 وقايترا سقالىق هر كز ايجاس سېن نى معنى چون مېنېنگ داب وطريقم
 انداق ايباس ايدى كېم ايجاس كېشېكا چاغىر تكلېغى قىلغى مېن اوشبوچە
 هزل بېلە اوق اوتتى چاغىر تكلېغى قىلمادى صباى صبوھى قىلدوك چەارشنبە
 كوفى كلبەردىن اتلانېب الون نېنگ كىنتى دا نوشوب طعام يېب اتلانېب
 باقات خەم غە بارېب نوشولدى نماز پېشىن دىن سونك چاغىر صحتى بولدى
 نائىكلا سېغە اندىن اتلانېب خواجه خواند سەيدىنېنگ مزارى طواف قىلىپ
 كىلىپ جېنە قورغاندىن جالەغە كىردوك پنجهىر سوبى نېنگ قانېلىشېدا جالە
 ناضى نېنگ توقونوشېغە اورونوب غرق بولا يازدى روھىم بېلە تېنكرى قلى
 مېر محمد جالە بان جالە تاغھە اورونغاچ سوغە يېقىلدېلار روھىم بېلە تېنكرى
 قلى نى تشويش لار بېلە تارنېب جالەغە اوق چىقاردىلار چېنى بېلە وقاشوف وداېرە
 سوغە باردى موندىن اوتوب سىك بىرىدە توغرىسېغە يېتكاندا جالە سونېنگ
 اورناسىدا شاخقە مو يابند اوچون قاققان قازوققە مو اوروندى شاه حسين
 شاه بېك ارقانقە اوق باردى مېرزا قلى كوكلداش نى الا اوق يېقىلدى
 درويش محمد ساربانھم سوغە يېقىلدى مېرزا قلى طورى باردى يېقىلور
 محمدا ايلېكىداكى قاون كېسادور پچاقنى جالە نېنگ اوستىداكى بور باغە سانجېب
 يېقىلدى مېرزا قل جالەغە كېلماى تون اوفراغى بېلە اوزوب چىقتى جالە دىن
 چىقىپ اول اخشام جالە بانلار نېنگ اويىدا قوندوك بېنە سوغە بارغان
 ھەترىك پىالە دېك درويش محمد پېشكش قىلدى ادېنە كوفى سو يقاسىدا
 اتلانېب اېچكە دىن قوبىغى كوھچە نېنگ دامنە سېدا نوشوب اوز ايلېكىبىز بېلە
 ھلبە مسواك الدوك اندىن اوتوب خواجه خضرىلار نېنگ اويىدا اش يېب
 اتلانېلدى

اتلانیلیدی نماز پیشین قتلخ خواجه نینک یتولی لغان کینتیغه توشتوك قتلخ خواجه
 ما خصری حاضر قیلدی تناول قیلیب اتلانیب کابل کیلیدی دوشنبه کونی
 آینینک ییکرمه بیشیدا درویش محمد ساربانغه خاصه خلعت واپکرلیک آت
 عنایت قیلیب نوکرلیک کا بوکوندورولدی نورت یش ای ساچمینی
 قیرقایدور ایدیم چهارشنبه کونی آینینک ییکرمه یینی سیدا ساچمینی
 قیرقیم بوکون چاغیر صحنی بولدی ادینه کونی آینینک ییکرمه توقوزیدا
 میرغردی هندال نینک انکه لیکیکا بوکوندورولدی مینک شاهرخی ساچوق کیوردی
 چهارشنبه کونی رمضان ایی نینک بیشیدا نولک کوکلداش نینک قاشیدین برلاس
 جکی اتلیق نوکری عرضه داشتی کیلتوردی اوزبک چاپقوچی سی اول نواحیغه
 کیلکن ایگاندور نولک چیقیب اوروشوب باسبب تور بیر تیریک اوزبک
 ویر باش کیلتوردی شنبه اخشامی آینینک سیکیزیدا قاسم بیگ نینک اویکا
 بارب اغیز اجتوك بیر ایکرلیک ات تارتی یکشنبه اخشامی خلیفه اویکا اغیز
 اپیلدی بیر ایکرلیک ات پیشکش قیلدی تانکلاسی خواجه محمد علی و جاننصیری
 کیم چریک مصاحیفه نیلایب ایدی ولایت لاریدین کیلیدیلار چهارشنبه کونی
 آینینک اون ایکی سیدا کامران نینک طغایی سی سلطان علی میرزا کیم مین
 خواست نین کابلغه بارور ییل کاشغرغه باریب ایدی نیچوك کیم مذکور بولدی
 کیلیدی پنجشنبه کونی آینینک اون اوچیدا یوسف زبی نینک دفعی و رفیعغه
 عزم جزم قیلیب اتلانیب ده بعقوب سویی نینک کابل طرفیدای اولانک کا
 نوشولدی اتلانورچاق بابا جان اخته چی یاراماس راق ات تارتی اچیبیدین
 بیرمشت یوزیکا اوردوم بنصر بارماغیم توبیدین سیندی اول فرصت نه خیلی
 افریادی کیلیب یورته توشکندا خیلی تشویش بیردی بیر نیچه محل خیلی
 ریاضت تارتیم خط ییتی الماس ایدیم اخر جربوتتی اوشبو سفر قیلغان یورته
 مینینک خالم دولت سلطان خانیم نینک قتلخ محمد اتلیق کوکلداشی کاشغردین

خانیم قاشیدین غط و بیلگت کیلنوردی اوشبو کون دلەزاکنی اولوغلاری بوخان
 وموسی کیلیب پیشکش لاری بیلە ملازمت قیلدیلار یکشنبه کونی اینینک اون
 النی سیدا قوچ بیک کیلدی چهارشنبه کونی اینینک اون توقوزیدا کوچوب
 نینچا کدین اوتوب دایم نوشار برکا کیم اوشبو نینچا رودی نینک یقاسیدور
 نوشولدی بامیان وکاهمردوغوری قوچ بیک کا تعلق ولایت لار اوزبک کا بقین
 جهنبدین قوچ بیکنی بو چریکدین معاف توتوب اوشبو یورتین اوزوم
 چیرماغان مندیله وباش ایاغ عنایت قیلیب ولایتیغه رغصت بیریلدی ادینه
 کونی اینینک بیکرمه بیریدا بادم چشهغه نوشتوک تانکلاسی باریک اب
 نوشولدی اوزوم قرانوی سیر قیلیب کیلدیم اوشبو یورت ته یفاچتین عسل
 ناییلدی کوچ بر کوچ متوجه بولدوک چهارشنبه کونی اینینک بیکرمه النی سیدا
 باغ وفادا نوشتوک پنجشنبه کونی باغدا اوق بولدوم ادینه کونی کوچوب سلطان
 نورالدین اوتوب نوشولدی بوکون شاه میر حسین ولایتیدین کیلدی بوخان
 وموسی باشلیق دلەزاک نینک اولوغلاری هم بوکون کیلنیلار سوادقه یوسف
 زهی نینک دفیغه عزیمت قیللیب ایدی دلەزاک ملک لاری عرضغه بیتکوردیلار
 کیم هشنغردا اولوس قالین دور اشلیق هم کوب تاییلور هشنغره سعی قیلدیلار
 مشورت قیلیب سوزنی مونکا قویولدی کیم چون هشنغردا اشلیق قالین اییش
 انداغی افغان لارنی چاییب هشنغر قورغانینی یا پرشاور قورغانینی راست قیلیب
 بو اشلیق تین ذخیره سالیب شاه میر حسیننی بیر پاره بیکیتلار بیلە اندا
 قویولغای بو مصاحت اوچون شاه میر حسین کا اون بییش کونلوك باجار بیلە
 رغصت بیریلدی کیم ولایتیغه باریب باراغینی قیلیب کیلکای تانکلاسیغه کوچوب
 جوی شاهیغه کیلیب نوشتوک تینکری بیردی سلطان محمد دولدای کیینیدین
 بو یورتنه کیلدیلار حمزه هم قندوزدین بوکون کیلدی یکشنبه کونی اینینک
 ساخیدا جوی شاهدین کو چوب قبرق اربقته نوشولدی مین بیر نیچه مخصوص لار

بیلە

بيله جالغه كيريب كېلدىم عيد هلالى بو يورته كوروندى دره نوردين
 بير نيچه الاغ چاغير كيلتوروب ايدىلار غاز شامدين كيىن چاغير مجلسى بولدى اهل
 مجلس محب على قور چى خواجه محمد على كىتابدار شاه حسن شاه بيك سلطان محمد
 دولداى درويش محمد ساربان ايدى درويش محمد تايب ايدى كىچىك ليكبدىن
 ميرى مينىك شرطيم انداق ايدى كيم انچىاس كيشىكا تگلىف قبلماغاي مين
 دايم صحبت لاردا درويش محمد بولور ايدى هيچ نوع تگلىف قبلماستاس ايدى
 خواجه محمد على ايركيكا قويماي تگلىف قىلا قىلا چاغير انچوردى دوشنبه كوفى
 صباحى عيد كوفى كوچتوك يولدا خماز دفعيفه معجون پيدوك معجون ناكلكتنه
 مير خنظل كيلتور دىلار درويش محمد خنظلى كوركىن ايماس ايدى مين ديدىم كيم
 هندوستان نىنك هندوانه سيدور بير كرج كيسيب بيرديم رغبت بيله نيشلادى
 اخشامچه اچىغلىقى اغزىدين كىتمادى كرم چشمه نىنك بلنديدا توشوب يىغنى
 تارنتى لاردور ايدى كيم لىنكرخان كيم نيچه محل اوز يريدا ايدى كىليپ آت ويير
 پاره معجون تارتيب ملازمت قىلدى كىليپ بده سىركا توشنوك غاز دىكردا بير
 نيچه مخصوص بيله جالغه كىرىپ بير كروهچه قويمى بارىپ چىقتوك تانكلاسى
 اندىن كوچوب خىبر كوتلى نىنك تويىكا توشولدى اوشبو كون سلطان بايزيد
 پىلاب دىن پاره يولى بيله اونوب يىز نىنك خبر يىزنى تايىپ كىيىمىزچه
 كىليپ عرض قىلدى كيم افرىدى افغان كوچ ومالى بيله پارهدا اولتوروب تور
 شالى قالىن اكيىپ تورلار شالىسى پيشىپ تمام اباغ اوستىدا دور چون
 هشنغرداغى يوسف زىي افغانلار اوستىكا عزىمت قىليپ ايدوك انغه پرواى
 قىلماوك نماز پيشىن خواجه محمد على نىنك اوتاغىدا شراب مجلسى بولدى
 اوشبو مجلسدا اوق سلطان تراهيدىن بوسارىغه كىلگىن كىيىمنى مشروح
 بيتىب بجورغه خواجه كلانغه يىبارىلدى فرمان حاشيه سىدا بويىتنى بيتىدىم
 صبا بلطفى بكو آن غزال رعنا را * كه سربكوه وپابان توداده مارا

اندین صباح کوچوب کوتل دین اینیب خیبر تئکسیدین اوتوب علی مسجدغه
 نوشولدی اندین غاز پیشین اتلانیب پارتال دین ایریلیب ایکی پاس بولوب
 ایدی کیم کابل سوی نینگ یقاسیغه کیلیب ازراچه اوبخولادوک سحر کئرتاییب
 سودین کیچیلدی قراول دین خبر کیلیدی افغانلار خبر ناییب قاچقاندورلار
 یوروب سواد سوییدین اوتوب افغانلار نینگ ایکینی نینگ اراسیغه نوشولدی
 نعرفی قیلغان نینگ یاریبی بلکه چاریکی چه اشلیق ناییلمادی هشنغری
 بو اشلیقی ایدی ییله یاساماق حسابی تغیر تاپتی بویورشکا سعی قیلغان دله زاک
 ملک لاری بوجهتین منفعل بولدیلار نماز دیگر سواد سوی نینگ کابل طرفیغه
 کیچیب نوشولدی تانکلاسی سواد سوییدین کوچوب کینگاش کابرار بیگلاری
 چارلاب کینگاشیب سوز مونکا قرار تاپتی کیم سلطان بایزید ایتقان افریدی
 افغانینی چاییب انینگ مالینی واشلیغی کی کوچی ییله پرشاور قورغانینی
 یاسانیب کیشی قویولغای هندو بیگ قوچین وغواست میرزاده لاری کییندین
 بومنزدا کیلدیلار بوکون معجون بییلدی درویش محمد ساربان محمدی کوکلداش
 کدای طغایی عسس ایدی سونکرا شاه حسن فی هم تیلادوک اش تارتیلغان دین
 سونک نماز دیگر جالغه کیردوک لنگر خان سارینی هم جالغه چارلادوک نماز
 شام جاله دین چیقیب اوردوغه کیلیلیدی اوشول قرار ییله سو یقاسیدین سحر
 کوچوب جامدین اوتوب علی مسجد سوی فی تیقیشیدا نوشولدی ابوالهاشم
 سلطانعلی کیم کییندین کیلیب ایدی دیدی کیم عرفه کیچسی جوی شاهیدا
 بدخشان دین کیلکن کیشی ییله ایدیم اول دیدیکیم سلطان سعید خان جزم
 بدخشان اوستیکا کیلیدی مین پادشاهقه خبر قیله کیله دورمین بیگلاری چارلاب
 مشورت قیلیب باوجود بو خبر قورغان یاساماق نینگ مصاحتی ناپهای بدخشان
 عزیمتی ییله مراجعت قیللیدی لنگر خانیه خلعت پیریب محمد علی جنکچنک کا
 کومک تعین قیلیب رخصت بیریلدی اول اخشام خواجه محمد علی نینگ
 چادریدا

چاډريدا چاغبر مجلسى ايدى ابرته بيله بويردىن كوچوب خيبر كوتليدين
اشيب كوتل توييكا توشولدى خضر خيليدىن كوب ناشايست هركتلار ظاهر
بولوب ايدى چريك باروردا كيلوردا كيبنغه فالغان ياقاغه توشكلن چريك
ايليكا اوقلار قويوب اتلاريني ايلتورلار ايدى الارغه تا ديب قيلماق وكوشمال
بير ماك واجب ولازم كوروندى بوخيال بيله كوتل توييدىن سحر كوچوب ده
غلاماندا توشلاندوك نياز پيشين اتغه بوغوز بيريب اتلانيلىدى محمد حسين
قورچيني كابلغه چابتورولدى ايم كابلغه بولغان خضر خيلي نى بندلاب جهاتيني
مفصل قيليپ عرضغه ييتكور كابلار بدخشان داغى هر خبر بولسه مشروح ييتيب
بير كبشيدىن بات يباركا يلار اول كچه ايكي پاسقهچه يوروب سلمان پوردين
ازرغه اوتوب توشوب لحظه اوبغولادوك خضر خيلي بهار ومسيخرامدين
كراسوچه اولتورغان ايكندورلار نانك بورتيدا ييتيب چابقون قويولدى
اكثر مال واوغلان اوشاغى چريك ايليكا نوشنى ازراچهسى تاغغه ياووغ ايدى
تاغغه نارتيب قوتولدى نانكلاسى قىلاغوغه توشولدى اوشبو يورت ته
قرغاول ايلدى كيين فالغان اوروق هم بوكون بويورت ته كيليب قوشولدى
وزيرى افغان دايم بخشى غينه مال بيرماس ايدى بو سياست دين اوچ يوز
قوى پيشكش كيلتوردى ايليكيم چيقتانى هيچ نيمه ييتمايدور ابدىم اوشبو
يورت ته يكشنبه كوفى اى نينك اون نورتيدا ازراچه نيمه ييتيدىم نانكلاسى
خرلجى شو خيلي باشلىق افغانلار نينك اولوغلارى گيلديلار دله زاك نينك
اولوغ لارى بوجماعت نينك كناهلاريدىن مبالغه لار بيله درخواست قىلديلار
كناهلاريدىن باغيشلاب اسيرلاريني ازاد قىلدوك ماللاريني نورت مينك
قويغه قرار بيريب اولوغلار يغه تونلاركيدوروب تحصيلدارلار تعيين قيليپ
يىباريلدى بوايشلاركا قرار بيريب پنجشنبه كوفى اى نينك اون سيكيزيدا
كوچوب بهار ومسبخ كرامغه نوشوب نانكلاسى باغ وفاغه كيلدىم باغوفانينك

خوب لوق عمللاری ایدی صحنلاری تمام سه برکه زار درختلاری ساپسارنغ خوشرنك خزان بولوبتور انارلار درختلاری دا قیب قیزیل نارنج درختلاری سبز و خرم نارنجلار درختلاردا بی نهایت ولی نارنجلار خاطر خواه سارغار مایدور ایدی انارلاری بخش اکرچه ولایت لارنینك بخشی انارلار بجه ایباس ایدی باغ وفادین بیر بخش محظوظ کیم بولدوك بونوبت ایدی بو اوج تورتن کون کیم باغ دا ایدوك باری اوردو ایلی افراط بیله اناریدیلار دوشنبه کونی باغدین کوچتوك مین بهرغه چه بوروب بعضی نارنجلارنی الدوردوم شاه حسن غه ایکی درخت نینك نارنجی انعام بولدی بعضی بیکلارکا بیر درخت بعضی لارکا ایکی کیشیکا بیر درخت نارنجی انعام بولدی چون قیش لغان سیری قیلور خیال بار ایدی حوض نینك اطرافیدا بیکرمه چه نارنج درختنی ف بویوردوم کیم قویغایلار بو کون کندمك کا توشوب تانکلاسی چیکدالیک توشولدی غاز شامغه بقین چاغیر مجلسی بولدی اکثر ایچکیلار بار ایدیلار اخر صحبت نه قاسم بیک نینك خواهر زاده سی کدای محمد خبلی شلانیلیق قیلدی مست بولغاندا مینینك بانیمداغی تکیه غه تاباندی کدای طغابی مجلس دین کوتاریب چیقاردی اول بورت تین ایرته کوچولدی قوروقسای یاندازی باریك اب قوی بوققاری سیر قیلا باردیم بیر نیچه نوراف درختلاری اسرو خوب خزان بولوبتور اوشول یردا توشوب ییلقران اشین تارتورولدی خزان باعث بولدی چاغیر ایچیلدی بولدین قوینی کیلتورتوب بویورولدی کیم کبابلار قیلغایلار بلوط شاغلاریغه اونلار قویوب نغرج کوردوك مینینك کیلادورکان خبرینی ملا عبدالملک دیوانه ایشیتیب استدعا قیلدی کیم کابل غه ایلنکای کابل غه ملا عبدالملک نی پیباریلدی حسن نبیره میرزاخان قاشیدین مینی دیب کیلکن ایگاندور بویردا کیلیب ملازمت قیلدی زوال وقتیه چه موندای ایچیلدی اندین سونك اتلانیلیدی مجلس اهلی کدرا مست لار بولوب ایدیلار

ابدیلار سید قاسم انداق مست ابدیکیم ایکلی نوکری تشویش بیلە ات اوستیکا
 سالیب اوردوغە یتکوردیلار دوست محمد باقر انداق مست ایدی کیم امین
 محمد ترخان ومستی جهره باشلیقلار هر نیچه سعی قیلدیلار اتلاندورالمادیلار
 باشیغە سوقویارلار هم بولماس بوفرست ته بیر پاره افغان پیدالورلار امین
 محمد ترخان چاغیر کیفیتینی دا خیال قیلور کیم مونداق ایئتیب الدورغوغه
 یاشین کیسیب الیب کیتار بیز باری بوز مشقت بیلە ات اوستیکا سالیب الیب
 کیلورلار یاریم کیچه دا کابلغە کیلدوک صباعی دیواندا قلی بیک کیم کاشغرغە
 سلطان سعید خان فاشیغە ایچی لیک کا باریب ایدی کیلیب ملازمت قیلدی
 پشکه میرزای اوتاجینی قلی بیک کا قایتیب ایچی لیک کا بیباریلیب ایدی اول
 ولایت نینگ متاعیدین بیر پاره سوغات کیلتوردی چهارشنبه کونی ذی القعدة
 ای نینگ غره سیدا قابل نینگ کوری نینگ فاشیدا یالغوز باریب صبوخی
 قیلدیم سونکرا اهل مجلس بیرین ایکین کیلدیلار افتاب یایله باغ بنفشه باریب
 حوض یقاسیدا ایچیلدی نوش بولا اویقولا ب غازی پیشین ینه ایچیلدی اوشبو
 غازی پیشین صحبتیدا تینکری قلی بیک ومهندیغە کیم موندین بورون صحبت ته
 چاغیر بیرلمایدور ایدی چاغیر بیردیم غازی خفتن حمامغە کیلدیم اول کیچه
 حمامدا ایدیم پنجشنبه کونی بعد نوحالی باشلیق هندوستان سودا کرلاریغە
 خلعتلار عنایت قلیب رخصت بیریلدی شنبه کونی ای نینگ تور تیدا کاشغردین
 کیلکان پشکه میرزاغە خلعت کیدوروب لنعام قلیب رخصت بیریلدی
 یکشنبه کونی ایشیک اوستیدا کی کیچکینه صورخانه دا صحبت ایدی باوجود
 کیم نارغینه حجره ایدی اهل مجلس اون التی کیشی ایدیلار دوشنبه کونی
 خزان سیریغە استالیق قە باریلدی بوکون معجون ارتکاب قیلیب ایدی بوکیچه
 یا مغور بسیار یاغدی مینینگ بیلە کیلکان بیکلار وایچکیلار اکثر مینینگ چادرغە
 کیم باغ کلان نینگ ایچیدا تیکیلیب ایدی کیردیلار تانکلاسی اوشبو باغ دا

چاغیر مجلس بولدی اخشام غه چه اچیلدی صبا صبحی قیلدوڭ مست بولوب
 اوبو غلاب نماز پشین استالیف دین اتلانیب بولدا معجون ییلدی نماز
 دیگر بوله بهزادی غه کیلدوڭ خزانلار اسرو خوب بولوب ایدی خزان سیر
 اتناسیدا چاغیر غه مایل حریفلار چاغیر انکیزی قیلا باشلادیلار باوجود معجون
 چون خزانلار اسرو خوب بولوب ایدی خزان بولغان درخت لارنینک توبیدا
 اولتوروب چاغیر اچیلدی غاز خفتن غه چه او شول بردا اوق صحبت ایدی
 ملا محمود خلیفه کیلدی آنیم صحبتغه چارلادوڭ عبدالله خلی مست ایدی خلیفه
 طرفدین بیر سوز چیتتی ملا محمود تین غافل بو مصراعینی اوقودی کیم
 بر هر که بئکری بهمین داغ مبتلا ست *

ملا محمود هشیار ایدی عبدالله قه هزل طریق بیله بومصراعنی اوقوغان
 جهتدین تعرضلار قیلدی عبدالله واقی بولوب اضطرابلار قیلیب خلی
 شیرین گفت وکولار قیلدی پنجشنبه کونی خزانلار سیرینی قیلیب کیچ نماز
 شام چار باغ قه کیلیب توشوک پنجشنبه کونی ای نینک اون التی سیدا باغ
 هفتشدا معجون ییب بعضی مخصوصلار بیله کیمه کایر یلدی هابون بیله کامران
 هم سونکرالار کیلدی هابون بیر اوردکنی یغشی انتی شنبه کونی ای نینک
 اون سیکیزیدا چار باغ دین تون یاریمیدا اتلاندیم نونقطار و اختاجی فی یاندوردوم
 ملا بابانی کوپروکدین اوتوب دیورینی تنکیسی بیله چیتیب قوش نادور
 و بازارلاری نینک کاریزی بیله خر سخانه نینک ارقاسیدین ایورولوب ایرته
 سنت وقتیدا نردی بیک خاکسار نینک کاریزیغه کیلدیم نردی بیک خبر
 نایب اضطراب بیله یوکوروب چیتتی نردی بیک نینک فلاشلیغی معلوم ایدی
 اوزوم بیله یوز شاهرخی الیب باریب ایدیم نردی بیک کایر دیم دیدیم
 کیم چاغیر واسباب طیار قیلغیل خلوت ولوندانه صحبت نوتار خیالیم بار
 نردی بیک چاغیر اوچون بهزاد ساری باردی انیمنی نردی بیک کایر قولینی
 قولیدین

قولىدىن يىباردىم اوزوم كارىزنى ارقاسىدا پرېشته دا اولتوردوم بىر پاشى
 بارايدى كىم نردى بىك بىر كوزه چاغىر كىلتوردى اىكاودىن اېچكاڭكا
 مشغول بولدىك نردى بىك چاغىرنى كىلتوروردا محمد قاسم برلاس وشاهزاده
 واقف بولوبتور مېن دىن خالى ذهن نردى بىك سونكىچە يىاق كىلدىلار صحبت قە
 چارلادىك نردى بىك دىدىكىم ھلھل انىكە نىنك ارمانى بار كىم سىز نىنك
 بىلە چاغىر اېچكاڭ مېن دىدىم كىم مېنم خاتون كىشى نىنك اېچكاڭنى
 كورمايدور مېن صحبتقە تېلانك شاھى دىكن قلندر بىلە ىنە بىر كارىزلىق
 ربابى ھم صحبتقە چارلادىك نىاز شامغىچە كارىز نىنك ارقاسىداغى بلندىدا
 اولتوروب اېچىلدى آندىن سونك نردى بىك نىنك اويىكا كىلىب شىع
 ياروغىدا كىچ غاز خفتن غەچە اېچتىم طور بېغل وىش صحبت ايدى مېن نكە
 قىلدىم اھل مجلس ىنە بىر اويكا بارىب نىقارە وقتىغەچە اېچتىلار ھلھل انىكە
 كىلىب منغە بىسار شلاىنلىق لار قىلدى اخر اوزومنى مست لىقە سالىب
 خلاص بولدىم خىالىدا بوايدى كىم ايلنى غافل قىلىب يالغوز اتلانىب
 استرغىچە بارغاي مېن ايل واقف ايدىلار مىسر بولمادى اخر نىقارە وقتىدا
 اتلاندىم نردى بىك بىلە شاھ زادە غە خبر قىلىپ اوچاولان اتلانىب استرغى
 سارى متوجە بولدىك فرض وقتىدا استالىق نىنك اباغى خواجە حسنغە پىتوك
 پىر زمان توشوب مەجھون يىب خزان سىرى قىلدىك افتاب چىقا استالىق باغىغە
 توشوب اوزوم يىب اتلانىب استرغى نوابىدىن خواجە شىاىغە توشوب
 اوبقولادىك انا مېر اخورنىنك اوبى اول ارادا اىكاندور اويغانغونچە آش پىشوروب
 بىر كوزه چاغىر حاضر قىلىپ خىلى بىخشى خزان ايدى بىر نىمە پىالە اېچىب
 اتلاندىك نىاز پىشىن استرغىچە بىر بىخشى خزانلىق باغدا توشوب صحبت
 تونولدى بىر لىظە دىن سونك خواجە محمد امىن كىلدى نىاز خفتن غە چە
 اېچىلدى اول كوفى واخشامى كابل دىن عبدالله عسى نورىك يوسىنى على

کیلیدلار صباحی اش ییب اتلانیب استرغچ نینک اباغیداغی پادشاهی باغی
 سپر قیلیدلی بیر الله نهالی بخشی خزان بولوب ایدی هر قابسی شاخیدا
 یش التی برک سیاق بیلہ قالیب ایدی انداق کیم اکر نقاشلار تکلای بیلہ
 تارتسالار انچه تارنا الماغای ایدیلار استرغچ دین اتلانیب خواجہ حسندا آش
 ییب نماز شام بهزادی کیلیب خواجہ محمد امین نینک امام محمد انلیق نوکری نینک
 اویغہ چاغیر ایچیلدی تانکلاسی سهشنبه کونی کابل چار باغیغہ کیلیدلی
 پنجشنبه کونی ای نینک بیکرمه اوچیدا کوچوب قلعه غہ کیریلدی آدینه کونی
 محمد علی حیدر رکابدار بیر تویغون توتوب کیلتوروب شنبه کونی ای نینک
 بیکرمه بیشیدا چنار باغیدا صحبت ایدی نماز خفتن اتلانیلدی سید قاسم نینک
 اوتکن واقعہ دین انفعالی بار ایدی کیلوردا انینک اویکا نوشوب بیر نیچہ
 ایاغ ایچیلدی پنجشنبه کونی ذی الحجہ ایی نینک غره سیدا قندهار دین تاج
 الدین محمود کیلیب ملازمت قیلدی دوشنبه کونی ای نینک اون تقوزیدا
 محمد علی جاکچنک نیلاب دین کیلیدی سهشنبه کونی سنکرخان جنجوه
 بهره دین کیلیب ملازمت قیلدی آدینه کونی ای نینک بیکرمه اوچیدا علیشیر
 بیک نینک نورت دیوانیدین محور اوزان ترتیبی بیلہ غزل لار وایات لار کیم
 انتخاب قبلبلادور ایدی اقامغہ ییتی سهشنبه کونی ای نینک بیکرمه ییتی سیدا
 ارکنه صحبت ایدی بوصبته انداق فرمان بولدی کیم صحبت تین هر
 کیشی مست بولوب چیقسه ینہ اول کیشی فی صحبتته تیلما کابلار آدینه کونی
 ذی الحجہ ایی نینک ساخیدا لغان سیری عزیمتی بیلہ اتلانیلدی

وقایع سنهٔ ست و عشرين و تسعمایه

شنبه کونی محرم ایی نینک غره سیدا خواجہ سیار ان کیلیدلی پشته اوستیدا
 یانکی اریغ کیم چیقار بلیب ایدی یقاسیدا شرب مجلسی بولدی صباح اتلانیب

رک

ريک روان نى سبر قىلىپ سىد قاسم نىنك بىلى نىنك اويىكا نوشوب صحبت
 توتولدى صباح. اندىن اتلانىپ معجون يىپ بارىپ بىلگىرغە توشۇك نى اول
 كىم اخشام اپچىلىكلى صباح صبوحى قىلدۇك غاز بېشىن بارىپ درنامە غەنوشولدى
 شرب مجلسى بولدى ايرتە صبوحى قىلدۇك حقداد درنامە نىنك اولوغى باغنى
 پىشكىش قىلدى پنچىشنبە اتلانىپ نجر اودا تاجىك لار كىنتى كا نوشولدى ادينە
 كوفى چهل قىلە يىلە باران سويى نىنك اراسى داغى تاغنى اولادوك خىلى
 كىيك نوشتى ايليكمى ازردە بولغالى اوق اتمايدور ايدىم بيرتيرمدىك يايىلە
 بير كىيك نىنك قولتوغىغە انىم اوق پرخانەسى نىنك يارىمىغە چە كىردى
 نماز دىكر آودىن يانىپ نجر اوغە كىلدوك تانكلاسى نجر او ايلى پىشكىشنى
 التىمش مثقال التونغە قرار بيرىلدى دوشنبە كوفى لغان سىرى عزىتىغە
 اتلانىلدى خيال دا بو ايدى كىم بوسىردا ھايون ھم بىز نىنك يىلە بولغالى
 تورماققە مېلىدىن كورە كوتلىدىن رخصت بيرىلدى كىلىپ بدر اوغە نوشۇك
 اندىن اتلانىپ اولوغۇغە توشۇك باران سويىدا صبادلار بير پارە بالىق
 توتىلار نماز دىكردا جالەغە اولتورۇپ اپچىلدى نماز شامدىن كىچراك جالەدىن
 چىقىپ اق اوبدا ھم اپچىلدى مىدر علمدارنى دادر تىن كافىلارىغە يىبارىلىپ
 ايدى بادىچ نىنك توبىدا كافىر نىنك اولوغلارى بيرنچە نولوم چاغىر
 كىلتورۇپ ملازمت قىلدىلار كوتلىدىن اينكاندا عجب غلبە چىورتكا كورولدى
 تانكلاسى جالەغە كىرىپ معجون يىپ بولاندىن قوفى راق چىقىپ اوردوغە
 كىلدوك ايكى جالە ايدى ادينە كوفى كوچوب مىندراودىن قوفى راق دامنەدا
 نوشولدى كىچە شرب صحبتى ايدى شنبە كوفى جالەغە كىرىپ دروتە
 تنكى سىدىن اونوب جهان نماى دىن بوققاراق جالەدىن چىقتوك ادينە پور البىداغى
 باغ وفاغە باردوك قىيام اوردوشاه نىنك ھاكى جالە دىن
 چىققاندا كىلىپ ملازمت قىلدى لىكرخان نىازى نچە محل ايدى كىم نىلابنە

ابدی بولدا کیلیب ملازمت قیلدی باغ وفادا نوشتونک نارنجلاری خوب
 سارغاریب نور سبزه خوب یتیب نور بسیار صفالبق بولوبنور یش التی کون
 باغ وفادا تور دوک چون بودغدغه بار ابدی کیم قبرق یاشته تاییب بولغای
 مین قبرق یاشقه بیر ییلدین ازراق قالیب ایدی افراط بیلل ایچیلور ایدی
 یکشنبه کونی ای نینک اون التی سیدا صبوخی قیلیب هشیار بولوب معجون اختیار
 قیلغاندا ملایارک پنجکا هدا مخمس دوریدا باغلاغان نقشینی اونکردی یخشی
 نفیس باغلابتور نیچه محل ایدی موندات نیمه لارکا مشغولوق قیلایدور ایدی
 منکا هم دغدغه بولدی کیم بیر نیمه باغلا غابین بو تقریب بیلل چارکاه صوتینی
 باغلا دیم نیچوک کیم محلیدا مذکور بولغوسیدور چهارشنبه کونی صبوخی قیلغاندا
 مطایبه جهتیدین دیلیدی کیم هر کیم سارنجه ایتسه بیر ایاغ ایچسون بوجهتین
 کوب کیشی ایاغ ایچتی سنت وقتیداجین اورتاسیداغی تالار استیدا اولتورولدی
 دیلیدی کیم هر کیشی ترکیچه ایتسه بیر ایاغ ایچسون مونداهم غلبه کیشی
 ایاغ ایچتی افتاب چیتا نارنجلار توبیدا حوض یقاسیدا باریب ایچیلدی تانکلاسی
 دوته دین جالغه کیریپ جوی شاهدین چیقیب انرغه باردوک اتردین اتلانیب
 دره نورنی سیر قیلیب سوسان کینتی کاچه یتیب یانیب املهغه نوشولدی
 خواجه کلان بجورنی یخشی ضبط قیلیب ایدی چون مصاحب ایدی انی تیلاب
 بجورنی شاه میر حسین عهده سیغه قیلیلدی شنبه کونی ای نینک بیکرمه
 ایکی سیدا شاه میر حسین غه رخصت بولدی بوکونهم املهدا ایچیلدی تانکلاسی
 یامغور یاغدورب کنردین کله کرامغه کیم ملک قلی نینک اوی اندا ایدی
 کیلیب اورتاچی اوغلی انینک اویدا کیم نارنج زارغه مشرف ایدی
 نوشولدی یامغور جهتیدین نارنج زارغه بارمای اوشاندا اوق ایچیلدی یاغین
 کوب ییحد بولدی بیر طلسمی بیلور ایدی ملا علیجان غه اورکانیم تور
 برچه کاغدا یتیب تور طرفقه استی اوشول زمان یامغور توروب هوا

ایچلیماق

تمام لغانات ته اوشبو كېنت ته اوق خرما باردور بو كېنت تاغ ايتا كېدېن
 يوققارراق واقع بولوتور نخلستاني شرق ساري دور بو چشمه نخلستان نېنك
 يانېدا دور بان پيردا دور چشمه باشيدېن التى يېنى قارى قوييراق ناشلارنى
 قالاب غسل قىلغالى پناهى قىلىپ تورلار بو مزىبه غېچە سونى مشرف قىلىپ
 تورلار كېم غسل قىلور كېشى نېنك باشىغە سو توكولادور بو چشمه سويى بسيار
 ملايم قېش كونلارى كېشى غە بو سو اول جزوى ساووق محسوس بولادور سونكرا
 تورغان ساين كېشېكا خوش باقە دور پنجشنبه كوني شرخانى تركلان اويىكا
 توشوروب ضيافت قىلدى نماز پېشىن اندېن اتلانېب ياساغان ماهېخانه لارغە
 بالېق توتىلار بورزاراق بو ماهېخانه كېنىتى مذكور بولوب ايدى ادېنە كوني
 خواجه مير ميران نېنك كېنىتى نېنك ياقېنىغە توشوك نماز شامدا مجلس بولدى
 شنبە كوني عېلىشنىك بېلە النكار نېنك ارالېغىداغى تاغنى اولادوك پير طرفدىن
 النكلرلىق بىنە بر طرفدىن عېلىشنىك لېق چركا قىلىپ تاغدىن كېيىكى ايندوردىلار
 خېلى كېيك اولدى اودىن يانېب النكاردا ملك لار نېنك باغېغە نوشوب صحبەت
 توتولدى ابلكرىكى تېشىم نېنك يارىمى سېنىب يارىمى قالېب ايدى بوكون
 طعام بېدوركاندا قالغان يارىمى هم سېندى صباى اتلانېب بالېقغە نور سالدوردوك
 توش بار ايدى كېم عېلىشنىك نېنك ملكىنى كېم بىمان اېشلار قىلىپ ناعق قانلار
 توكور ايدى قانلىق لارېغە تاپشورولدى قصاصغە يېتكوردىلار سە شنبە كوني
 ورد اوقوب يانېولاغ بولى بېلە كابلغە مراجعت قىلدوك نماز دېكر الفئودىن
 سو كېچېب نماز شام قرا بوغە كېلىپ انقە بوغوز پېرىب ما حضرى حاضر قىلدىلار
 ات ارېه سېنى توكانكاج اتلاندوك

وقايە سنه اثنى وثلاثين وتسعمائيه

ادېنە كوني صفر اېى نېنك غرەسېدا نارېخ نوقوز يوز اوتوز اېكى دا كېم افتاب

قوس

قوس برجیدا هندوستان عزیمتی بیلە سفر قیلیب یك‌لنكە پشته سیدین اونوب
 یعقوب سوی نینک غربی طرفیداغی اولانك‌کا نوشولدی بو یورت‌ته عبدالملوک
 قورچی کیم ییتی سبکیز ای ایدی سلطان سعید خان قاشیغه ایچی لیک‌کا
 باریب ایدی خان‌نینک ینکی بیک کوکلناش اتلیق کیشی سی بیلە کیلدی
 خانیم‌لار و خان‌دین غطالار بیلە مختص سوغات بیلە کیلتوردی ایکی کون چربک
 مصاحتی اوچون بو یورت‌ته توروب موندین کوچوب ارا قونوب بادام چشمه
 نوشولدی بو یورت‌ته معجون ییدوک چهارشنبه کونی باریک اب نوشکاندا
 هندوستاندا قالغان نور بیک‌نینک اینی‌لاریدین بیکرمه مینک شاه‌رخ‌لیق
 التون واشرفی وتنکه کیم خواجه حسن دیوان لاهور خالصاتی دین ییباریب ایدی
 کیلتوردی اکثری فی ملا محمد باغ اربابی دین باغ مصاحتی اوچون ییباریلدی
 ادینه کونی ای نینک سبکیزیدا کندمک‌کا نوشکاندا منکا تند ریزاندالیق بولدی
 محمدالله اسانلیق بیلە اونی شنبه کونی باغ وافادا نوشولدی بیر نیچه کونلار
 همایون میرزا واول یوزنینک چریکی باغ وافادا توقی قیلیلدی باغ وفانینک
 حد وحدودی و حسنی و لطافتی بو تاریخ‌دا مکرر مذکور بولوبتور اسر صفالیق باغ
 بولوبتور هر کیم خریدارلیق کوز بیلە کورسه بیلکای کیم فی طور بیردور نیچه کون
 کیم اندا ایدی اکثر ایچار ایدوک کونلار فی ایچیلدی و صبحی قیلیندی ایچماس
 کونلاری معجون صحبتی ایدی همایون مبعاددین کوب کیین قالغان جهتی دین
 حرشت غطالار بیتیب قتیق خطاب‌لار قیلیب ییباریلدی یکشنبه کونی صغرای نینک
 اهن ییتی سیدا (صبحی) قیلیلیب ایدی کیم همایون کیلدی کیچ (کیلکلی نینک)
 جهتی دین بیر پاره قانیق قانیق (سوز ایتیم) خواجه گلان غزنیدین اوشبو کون
 کیلدی اوشال دوشنبه اخشامی اوق کوچوب سلطان پور بیلە خواجه رستم‌نینک
 اراسیدا سالغان ینکی باغقه نوشولدی چهارشنبه کونی اندین کوچوب جالەغه
 کیریب قوش کنبدغه چاغیر ایچیپ باریب قوش کنبدین اور دوغه نوشولدی

تائکلاسی هم اوردونی کوچوروب جالغه کیریب معجون اغتیار قبلبدی دایم
 توشار (بیریمیز) قیریق اریق بولدی (قیریق) اریق نوغری سیغه ییتکندا هر
 نیچه ملاحظه قبلبدی اوردودین اثر ظاهر بولادی اتلار هم پیدا بولادیلار
 خاطرغه کیچی کیم کرم چشمه یاووق نور شاید اوردو اندا توشوب ایکی دیب
 بو بردین اوتولدی کرم چشمه غه ییتکن چاغ خود کون کیچ بولوب ایدی اندا
 هم نورمای کیچی هم بورولدی بیر بردا جالغی نورغوزوب بیر پاره اویقولا ب
 سنت وقتی یده بیر غه چیقتوک کون بورنی بیله چریک ایل کبلا باشلادی
 اوردو خود قیریق اریق نواغی سیغه توشکن ایکلندور بیزکا کورونمای داق
 جالهدا شعر اینور ایل خیلی بار ایدی لار شیخ ابوالواحد و شیخ زین وملا علیجان
 وتردی بیک خاکسار و بعضی لار هم بار ایدی صحبت ته محمد صالح نینگ بو بیته
 مذکور بولدی کیم

محبوب هر عشوه کزی را چه کند کس * جای که تو باشی دگری را چه کند کس
 دیووک کیم بو گوشه دا ایتسون لار طبع نظمی هم بار ایل اینماق مقامیدا بولدیلار
 چون ملا علی جان بیله خیلی مطایبه قیلونور ایدی هزل طریق بیله بو بیت
 بدیهه دا خاطرغه کیلدی

مانند نومدهوش کری را چه کند کس * هر کاوکن ماده خری را چه کند کس
 موندین برون بخشی ویمان هجو وهزل هرنی خاطرغه بیته ایدی مطایبه
 طریق بیله گاهی منظوم بولور ایدی هر نیچوک قبیح درشت نظم هم بولسه
 مرقوم بولور ایدی بو فرصت ته کیم مین نظم قیلادور ایدی خاطر فائز غه
 (بو) طور ایتی وهزین کونکولکا مونداق بیته کیم حیف بولغای اول تیلدین
 کیم مونداق الفاظینی درج قبلغای بینه فکری قبیح سوزلارکا خرج قبلغای
 ودریغ بولغای اول کونکول دین کیم مونداق معانی ظهور ابتکای بینه زشت
 خیال لار اندا خطور ابتکای اندین بیری هجو وهزل شعر نظمی دین تارک و نائیب
 ایدیم

ایدیم بو بیت فی اینور محلدا خاطرغه یتیمادی و بو معنی هر کز کونکولکا خطور
 اینمادی بیر ایکی کوندین سونک بکرامدا نوشکلدا ریزاندالیق بولوب ایستیم
 بو ریزاندالیق سرفه غه چه منجر بولدی هر یوتالکاندان قان نوکورور ایدیم اکثر
 ایستیمه بولدی بیلدیم کیم بو ایستیمه قانندین دور و بو تشویش فی قیلغان دین
 فمن نکث فانما بنگث طی نفسه ومن اوفی بما عاهد علیه الله فسیؤتیه اجرا عظیما
 فی قیلاین سینینک بیله ای نیل * جهتینک دین مینینک ایچیم قاندرور
 نیچه یخشی دیسانک بو هرزل ایله * بیرسی فحش ویری بلغان دور
 کر دیسانک کومایین جزم بیله * جیلاونکنی بو عرصه دین باندور
 ربنا ظلمنا انفسنا وان لم تغفرلنا وترحمنا لنکونن من الخاسرین ینه باشندین
 استغفار واعتذار مقامیدا بولوب بو نوع باطل اندیشه دین بو یوسونلوق نالایق
 پیشه دین کونکومنی یاندوروب قلمنی سیندور دوم اول درگاه دین عاصی بندلارغه
 بو نوع تنبیه لار دولتی عظیم دور هر بنده کیم مونداق لار دین متنبه بولغای
 سعادتی دور اخشم اندین کوچوب علی مسجد نوشولدی بو یورت نینک تارلیغی دین
 دایم مین بیر پشته اوستیکا نوشار ایدیم چریک ایلی بیر قولدا نوشار ایدی
 کیم مین تورغان پشته بار یغه مشرف ایدی کیچه چریک ایلی نینک اونی دین
 عجب یخشی چراغانی بولور ایدی بیر نوبت کیم بو یورت ته نوشولوبتور
 بو جهتین الینه ایچیلیب دور بو قاتله هم موندان نوشکاندا ایچیلدی صبح دین
 (بورون) معجون اختیار قیلیب اتلاندیم اوشبو کون روزه هم توتتوم کیلیب
 بکرام نینک یاوغیغه نوشولدی تانکلاسی بو یورت ته توقف قیلیب کرک اویغه
 اتلاندوک چریک بکرام الیداغی سیاه اب دین اوتوب سوقوبی باقه چرکه
 سالدوک مدنی بار یلغان دین سونک کیین دین کیشی کیلدی کیم بکرام نینک
 یاوغیدا اوق ازراق چه جنکلغه کرک کیردی تیکراسی فی البب نور و بتورلار
 اوشاندین جیلاور بیز یتیشتوک جنکلغه چرکه سالیب غوغا قیلغان بیله کرک

چېقىب توزكا قچا بېردى ھابون مېرزا اول بوزدېن كېلكنلار ھېچ كركنى كوركەن اېياس اېردى بارى خاطر خواه تفرج قېلدېلار بېر كروه باوق قاۋلاب قالېن او قلاب يېقىنى لار كركلار ھېچ كېشى كاۋانغە بېخشى حمەلە قېلمەدى بىنە اېكى كركنى اولتوردېلار داېم خاطر غە كېچار اېردى كېم قېل بېلە كركنى روبرو قېلسە نېچوك مەاملە قېلغايلار بونوبت قېل بانلار قېل لارنى كېلتورادور اېكاندورلار كېم بېر كرك روبرو او قچىقار قېل بانلار اېلكارراك بوروكان بېلە كرك روبرو كېلماس اوزكا سارى قچار اول كون كېم بكرام دا تورولدى بعضى بېكلار ۋاھېكى لارنى وېخشى وديوانلار بېلە التى يىنى سركار قېلىب نېلاب كذرىدا كېمەلار نېنگ اوستىكا نەين قېلىلدى كېم جېمىچ چرىك اېلىنى نام بىنام يېتىب سائلارېن الغايلار اخشامى رېزانىلەلىق بولوب اېسىتېم بورىزانىلەلىق بوتال كا نارقى ھر بوتال قان توكورور اېدېم خېلى تۆھم بولدى الحمدلله اېكى اوج كوندېن سونك بىر طرف بولدى بكرام دېن كوچوب يامغور ياغدوروب كابل سويى يقاسېغە توشولدى ھندوستان دېن خبر كېلدى كېم دولخان وغازى خان يېكرمە اونوز مېنگ چرىك بېغېب كلانورنى الدى لاھور اوستىكا كېلما كچى دورمو من على تۋاچى قى قىغىن بېلە چابتورولدى كېم بېز كوچ بېر كوچ متوجە دور بېز بېز بېتكونچە اوروشقۇچى بولاسونلار اېكى قونوب پىچىشنى كۆنى اى نېنگ يېكرمە سېكىزىدا سىند يقاسېغە توشتوك شىبە كۆنى رېيىع الاول اى نېنگ غرەسىدا سىندىن كېچىب كېچە كۆت سويى دېن اونوب دريا يقاسىدا توشولدى كېمەلار اوستىكا قويغان بېكلار وېخشى لار چرىك كېلكن اېل نېنگ سانېنى عرض غە يېتكوردېلار اولوغ كېچىك بېخشى بىمان نوكر و غير نوكر اون اېكى (مېنگ) كېشى قلم غە كېلىب تور بو بېل توزدا پىشكال از بولغان دور تاغ دامەسىدا ولايت لاردا پىشكال بېخشى بولغان اشلىغ مصلحتى دېن تاغ دامەسى بېلە سىالكوت بولى بېلە متوجە بولدوك ھاقى ككر نېنگ ولايتى نوغرىسى يېتكەندا بېر رودنە بېر يردا قالېن سولار

توروب

توروب نور بوسولار نام بخ باغلاب تور بير ايليك چه فالين ليغى بولغاى
هندوستان دا بونوغ بخ غريب تور بخ نى اوشاندا اوق كورولدى بو نيچه
پيل كه هندوستان دا ايدوك فار وىخ دين اثار وعلامات كورولمادى سندن دين
بىش كوج كوچوب التىجى دا جود تاغى غه پيوست بال نات جوكى نينك
تاغى نينك توبيدا بكبال لار بورى رودقه كىلب توشولدى تانكلاسى ايل
اشليغ الور مصاحتى اوچون اول يورت ته تور دوك اول كون عرق ايچيلدى ملا
محمد پرغرى كوب حكيت قىلدى كم انچه پر كوى لوق قىلب ايدى ملاشس
خود ايرناكى شلاين ايدى بير شلاين ليغ باشلاسه كچكچه توكانا الماس ايدى
اشليق قه بارغان قول وقوللوقى ويخشى ويهان اشليق دين اوتا چيغيب جنكل
وناغ وقايق يرلاركا پریشان وبى حسب باريب بير نيچه كيشى الدورديلار
كچكينه تونقطار اندا اولدى اندين كوچوب بهت سويى نى جيلم دين قوي راق
گذر بيله كچيب توشوك ولى قزىل كيم پر كنه سى بير كرى واكر باده
ايدى سيالكوت كومكى ايدى موندا كىلب كوردى سيالكوت نى اسراماغان
جهتى دين عتاب وخطاب مقاميدا ايدوك كيم عرض قىلدى كيم مين پر كنه كا
كىلب ايدىم خسرو كوكلدش سيالكوت تين چقارى دا منكا خبر هم قىلمادى
بوعذرى مسوع ايدى (دېدېم) كيم سيالكوت نى اسرامدينك لاهوردا بيكلاركا نيك
باريب قوشولمادىنك ملزم بولدى چون ايش ياوق ايدى انينك بو جرعه سى نى
پروا قىلمادوك اوشبو يورت تين سيد طوفان سيد لاچين لاهورداغى لارغه
قوش ات بيله چاب تورو لى كيم اوروش قوچى بولمانك سيال كوت ته
يا پرسوردا كىلب بيركا قوشولونك هر كيم نينك سوزى بو ايدى كيم غازى خان
اونوز قيرق مينك كيشى ييغيب تور دولخان اول قارى ليغى بيله ليكى قىلچ
باغلاب تور بولار لاجرم اوروشورلار خاطرغه كيچتى كيم اول مثل بار كيم يارده
به كه نه بوكيتماس اوچون لاهورداغى لارنى اوزوميزكا قوشوب اويوشالينك

بيك لاركا كېشى يىبارىب ارا قونوب چناب سويى يقاسيغه نوشولدى بولدىن
 بارىب بهلول پور كيم خاصه ايدى سىر قىلدوك قورغانى چناب سويى
 ياقاسى بلند جر اوستيدا واقع بولوبتور خىلى خاطرغه باقتى سيالكوتنى موند
 كىلتورور خيال قىلدوك انشا' الله فرصت بولغاچ اوق كىلتورولكوسى دور
 بهلول پور دىن اوردوغه كېم بيله كىلدوك صحبت ايدى بعضى عرق بعضى
 بوزه ايجتى لار بعضى معجون يىدىلار كېم دىن نماز خفتن دىن كىچراك چىقىب
 خرگاهدا هم ازراق چه ايجىلدى ات مصاحتى غه بىر كون بوسوقاسى دات قه دم
 بىر دوك ادېنه كوفى ربيع الاول ابى نىنك اون نور تىدا سيالكوت كانوشوك
 دايم هندوستان غه بار ساك كاوكاومېش اولچه سېغه تاغدىن وتوزدىن جت
 وكچور يىحد وبى قىياس كىلور ايدى باش سىزلىق وطم قىلغوجى اوشبو
 بدىخت لار ايدى بورون ولايت لار ياغى ايدى خىلى بىنق قىلىق يوق ايدى
 بونوبت كيم بو ولايت لار غام ايل بولوبتور اوشونداق معامله قىلا كىرىشتى لار
 سيالكوت نىنك ايشىكته يالانكاچ فقير مسكىننى كيم اوردوغه كىلىب ايدىلار بىكپاى
 غوغاى نوشتى تالان غه باردىلار باش سىزلىق قىلغان ابلنى تاپتوروب ابكى
 اوچنى باره پان قىلدوردوم سيالكوت تىن شاهم ونور بىكنى هم لاهور بيك لارىكا
 چابتورولدى كيم ياغىنى بردا ايكانىن تحقيق قىلىپ قايدە قاتىلورلارنى صاحب
 وقوف كېشى دىن يىلىب ايتىب يىبار سونلار اوشبو يورت ته بىر سودا كر كىلىب
 عالم خان سلامان ابراهيم غه باستورغانىنى عرض قىلدى شرحى بو دور كيم
 عالم خان رخصت القاندىن سونك اوشموندان اسبق هوادا هېرا قه باقمى
 ايكى كوچ نى بىر قىلىب لاهور كىلور عالم خان غه رخصت بىر كان فرصت ته
 اوزىك خان لارى و سلطان لارى تمام كىلىب باغنى قاپاب ايدى عالم خان غه
 هندوستان سارى رخصت بىرىب اوزمىز باغ اوستىكا اتلاندوق لاهور
 كىلكاندىن سونك هندوستان داغى بىكلار كا محمل كىرار كيم پادشاه سىزلارنى

منكا

منكا كوكمك بولسون ديب نور منكا قايتىپ بورونك غازى خان نى اوزومىز كا قوشوب دهلى واكره اوستىكا بورولنك بولار ديلار كيم غازى خان (غه) نى اعتماد بيله قاتىلاپنك فرمان هم مونداق تور كيم هر قچان غازى خان نينك اينى سى حاجى خان نى اوغلى بيله درگاه قه يىبار سه يا اول كيم لاهور غه يىبارىپ كرو يوسونلوق نور سه سىزلار قاتىلىنك يوق اير سه قوشولغوى بولماغاي سىز ديب سىز هم توناكون اوروشوب باستوروب سىز ينه نى اعتماد بيله قوشولاسىز سىز كا مصاحت ايباس كيم قاتىلغاي سىز بير نيچه بويوسونلوق سوزلار ايتىپ منع قىلورلار يىتيق قه كيرماس اوغلى شىرخان نى يىبارىپ دولخان وغازى خان بيله سوزلاشيب تورلار دلاور خان كيم نيچه محل بندته ايدى ايكى اوچ اى بولوب ايدى كيم لاهور غه بند تىن قاچىپ كىلىپ ايدى انى هم اوزى بيله اليب بارور محمود خان خان جهان كيم لاهور دا پر كنه بيرىلىپ ايدى انى همراه ايتىلار غالبا سوزى بوبركا قوبارلار كيم دولخان وغازى خان هندوستان دا قوبولغان بىك لارنى بلكه تمام بو طرف نى اوزىكا الور دلاور خان وحاجى خان نى عالم خان غه قاتار بولار دهلى واكره طرفىنى اوزىكا الور اساعيل علوانى وينه بعضى امرا كىلىپ عالم خان نى كورارلار بى توقق دهلى سارى كوچ بر كوچ بورورلار اندرى غه يىتكاندا سليمان شىخ زاده هم كىلىپ كورارلار بولار نينك جمعيتى اوتوز قىرق مينك كا تارتار كىلىپ دهلى نى قابارلار اوروش هم ساله الماسلار قورغان ابللى كا تنقىصلىق هم بيره الماسلار سلطان ابراهيم بولار نينك جمعيتى دين خبر تايىپ بولار نينك اوستىكا چرىك اتلانور ياووق راق يىتكاج بولار هم خبر تايىپ قورغان اوستىدين قوپوب ومقابله غه بورورلار سوزى مونكا قوبارلار كيم اكر كوندوز اوروش سالسك افغان بير بيرى نى ناموس دين قاچماسلار اكر شىخون بار ساك قرانغو كىچىدا كىشى كىشى نى كورماس باشلىق باشىغه بولورلار ديب

ارادا التی کړوه بردین شېخون کیلورلارایکی قاتلا شېخون غه کون نوشته اتلایب
ایکی پاس اوج پاسفه چه ات اوستیدا اوق توروبنی کین یانینبی ایلکاری یوروب
سوزنی بیر یرکا قویالمای اوچونچی سیدا کیچه نینک بیر بهری قالا شېخون کیلورلار
بولار نینک شېخونی چادر واونافه اوت قویماق ایپیش بیر پاس دین اوت
قویوب غوعا سالورلار جلال خان جرکمت وینه بعضی امرا کیلیب عالم خاننی
کورارلار سلطان ابراهیم اوز سراچه سیدین اوق بیر نیچه خاصه خیلی بیله
تبرانماس مونکچه نانک انار عالم خان نینک بولغان کیشی سی ایل تالاماقه
واولچه اولماق قه مشغول بولورلار سلطان ابراهیم نینک چریکی کورار کیم
بولار نینک کیشی سی اسرو از دور اوشاندین بیرازراق چه فوج بیر فیل بیله
بولار ساری متوجه بولورلار فیل ایلکار راځ یوروکاج بولار توختای الماسلار
قچارلار اوشاندین قاچقان بیله عالم خان میان دواب ساری کیچیب پانی بت
نواحی سیدین ینه پانی پت ساری اوتار اندریغه ییتکن محلدا بیر بهانه قلیب
میان سلیمان دین اوج تور ت لك الوب قویارلار اسماعیل جلوانی دین عالم
خان نینک اولوغ اوغلی جلال بولاردین ایریلیب میان دواب ساری اوزلاری
تارتارلار عالم خان غه ییغیلغان چریک دین بیر پاره سی مثل سیف خان
ودریا خان ومحمود خان خان جهان شیخ جمال ینه بعضی لار اوروش تین بورون
اوق قاچیب ابراهیم غه بارورلار عالم خان ودلاور خان وحاجی خان سرهند دین
اوتا بیز نینک کیلیب ملوتنی الغانیمیزی خبر تاپارلار دلاور خان چون همیشه
دولتخواه لقی مقامیدا ایدی ویز نینک اوچون اوج تور ت ای بند نارنوب ایدی
ایریلیب سلطان پور غه کوچی کا کیلیب ملوتنی الغاندین اوج تور ت کون
سونک ملوت نواحی سیدا بیز کا کیلیب ملازمت قیلدی عالم خان وحاجی خان
ستاج سوی دین کیچیب دون بیله دشت نینک اراسیداغی ناغدا کنکوته اتلیق
بیر بیرک قورغانغه کیلیب کبرارلار بیز نینک چابقونچی افغان دین وهزاره دین
کیلیب

كېلىپ بولارنى قابارلار اوشانداق بىرك قورغاننى الا باوشقاندا ايكاندورلار
 كېم كىچ بولور چىقار خىالى قىلورلار اتلارنىڭ دروازىغا يېقىلغان جەننى دىن
 چىقا الماسلار قىل لارى بار ايكاندور قىل لارنى ايلكارى سالورلار اكثر اتلارنى
 قىل لار باسىب اولتورور باوجود هم ات بىلە چىقا الماسلار قرانغودا يىاق چىقىپ
 بوز مىنك تشوئىش لار بىلە غازى خان كېم ملوت قە كىرماي تاغ سارى قاچىپ
 ابدى بارىپ قوشولورلار غازى خان بخشى غىنە اشنالىق هم بىرماس ضرورت
 بولوب دون نىنك اياغىدا بىلور نواى سىدا عالم خان كېلىپ ملازمت قىلدى
 سبال كوت نە لاهور داغى لاردىن كىشى كىلدى كېم تانكلا بارچە كېلىپ ملازمت
 قىلورلار تانكلاسى كوچوب پرسرورغە توشوك محمد على جنك جنك و بعضى
 يىكىت لار كېلىپ ملازمت قىلدىلار ياغى نىنك دابرهسى راوى سونىنك لاهور
 طرفى داغى طرف تە ايكاندور بوجكە باشلىق لارنى اوچون يىباردوك كېچە نىنك
 اوچ بهرىدا بولە ياوشوب ابدى كېم خبر كىلتوردى لار كېم ياغى خبر تابقاچ
 بىر بىرىكا باقمى تىجارلار ايرتە كوچوب پرتالدىن واوروق تىن ايرىلىپ شاه
 مير حسين نى بنە جام بىك نى اوروق قە قويوب اوزمىز ايلدام تىرادوك ايكى
 نماز اراسىدا كلانورغە كېلىپ توشوك محمد سلطان ميرزا وعادل سلطان اوزكا
 بىك لار موندە كېلىپ ملازمت قىلدىلار كلانوردىن ايرتە كوچتوك يولدا غازى
 خان وقاچقان لار نىنك خبرنى ياوق سالىق بىردىلار محمدى واحمدى وقتلق قدم
 دولى خازن باشلىق و اكثر اچكى بىك لار كىم بو نوبت كابلدا بىك لىك كا
 بوكوندور لوب ايدى بو قچقان لار نىنك كىينى كا قاوغونچى ايباردوك انداق
 مقرر بولدى كېم يىتا السەلار خود خوب اكر يىتا الماسەلار ملوت قورغانى نىنك
 كردا كرىنى بخشى احتياط قىلغاي لار كېم قورغان ابللى قاچىپ كىتسا كاپلار
 بو احتياط دىن غرض غازى خان ايدى بو بىك لارنى ايلكارى يىبارىپ كانواھىن
 توغرىسى دىن سياه سويىنى كىچىپ توشولدى اندىن ارا ايكى قونوب

ملوت قورغانى نىنك قولى نىنك اغزىدا توشتوك بورون كىلكن بىك لار بىلە
 هندوستان داغى بىك لاركا بىلە حكىم بولدى كىم قورغاننى يىقىن قاباب توشكىلار
 دولخان نىنك نىبىرەسى الوغ اوغلى عليخان نىنك اسماعىل خان اتلىق اوغلى
 موند كىلدى بىر پارە وعدە و وعيد واستمالت وتهديد بىلە قورغان غە يىبارىب
 ادبىنە كوفى اوردونى ايلكلرى كوچوروب قورغان غە يارىم كروه ياق توشتوك
 اوزوم كىلىپ قورغاننى كوروب برانغار جوانغار غولغا باجارلار تعين قىلىپ
 يانىپ اوردوغە توشتوم دولخان كىشى يىبارىپ عرض قىلدى كىم غازى خان
 قاقىپ تاغ قە باردى مېنىنك كناهىمنى عفو قىلسەلار قوللوق قە بارىپ قورغانى
 تابشوراي خواجە مير مېراننى يىبارىلدى توهمنى خاطردين چىقارىپ كىلتوردى
 دولخان واوغلى عليخان بىلە كىلدىلار بويوردوم كىم اوشال ابكى قىلىچ كىم
 بىز نىنك بىلە اوروشور اوچون بىلكا باغلاب ايدى بوپنىغە استىلار موند اق
 روستايى ولادە مردك بولغاي بو كىم ايشى بو بركا يىتىپ هنوز تعلل قىلەدور
 ايلكلاراك كىلتوردىلار بويوردوم كىم قىلىچلارنى بوپنىدىن الدىلار كوروشور
 وقت يوكونورغە تاخير قىلە دور بويوردوم كىر اياغىنى تارتىپ يوكوندوردىلار
 ايلكلرى اولتورغوزوب بىر هندوستانى بىلور كىشى كا بويوردوم كىم بو سوزلارنى
 بىلار بىلار انغە خاطر نشان قىلا انكا موند اق دىكىل كىم مېن سىنى اتا دىدىم
 تعظيم واحترام قىلدىم اول طريق كىم سېنىنك خاطر نىنك نىلار ايدى اندىن
 بىخشىراق قىلدىم اوزونكنى واوغلانلار نىنكى بلوچلار نىنك درىدلىق لارىدىن
 قوتقاردىم خىل خانەلار نىنكى وهرم لار نىنكى ابراهيم نىنك بندى خانەسىدىن
 خلاص قىلدىم اوچ كرور تانار خان نىنك ولايتىنى سنكا عنايت قىلدىم سېنىنك
 حقىنكدا پەمان باردىم مو كىم توشىنك بىلە بىلىنك كا ابكى قىلىچ باغلاب
 بىز نىنك ولايت لار نىنك اوستىكا كىلىپ موند اق شور وقتنە سالور سېن قارى
 مېهوت مردك بىر ابكى سوز اغزىدا پويادى سوزلاي المادى مقرر بولدى

كىم

کیم خیل خانه لاری و حرم لاری فی بولارغه تابشوروب اونکا بولغان جمیع مهمات لاری ضبط قیلغای لار خواجه میرمیران بیله توشکای شنبه کونی ربیع الاول ایی نینک ۲۲ سی دا اولار نینک خیابخانه و حرم لارینی سالم چیقارماق اوچون اوزوم کیلیب ملوت قورغانی نینک دروازه سی نینک روبروی داغی بلند یغه توشتم علی خان چیقیب بیر پاره اشرف پیش کش قیلدی نماز دیکرکا باووق خیابخانه لاری و حرم لاری چیقاره کیریشتی لار غازی خان فی اگرچه چیقیب کیتیب نور دیدور لار ایدی ولی بعضی لار دیدی کیم بیز کوردو کیم قورغاندا دور بو جهت دین بعضی ایچکی لاری و جهره لاری دروازه قویولدی کیم کمانلیق کیشی فی اختار غایلار کیم غازیخان مغلط قیلیب چیقماغای کیم کلی غرض اول ایدی بینه بعضی جواهر و جراونی هم یاشوروب چیقارا دورغان بولسه ضبط قیلغای لار اوشول دروازه نینک الیداغی بلندیدا چادر فی نیکوروب کیچه اندا اوق بولدوم صباحی محمدی و احمدی و سلطان جنید و عبدالعزیز و محمد علی جنک جنک و قتل قدم و بیر نیچه ایچکی بیکلارکا فرمان بولدی کیم ایچکاری کیریب خزانه لاری و بولغان جهات لاری ضبط قیلغایلار ایل قورغان ایشیکی دا بسیار غوغا قیله دور ایدی سیاست بیله بیر نیچه اوق اتیم یکبار بیر قضا اوقی همایون میرزانینک قصه خوانی غه بیتکاج اوق جان بحق تسلیم قیلدی ایکی کیچه اوشال بلندیدا قونوب دوشنبه کونی قورغانغه کیریب سیر قیلیب غازی خان نینک کتاب خانه سیغه کیلیم بیر نیچه نفیس کتاب لار چیققی بیر نیچه سینی همایون غه بیر نیچه سینی کامران غه ییباردیم بینه کتاب لار خود بسیار ایدی ولی انچه نفیس کتاب لار کیم کوز نونولور ایدی انچه چیقماقی کیچه سی اندا قونوب تانکلاسی اوردوغه کیلیم غازی خان فی قورغاندا تصور قیلور ایدو ک اول بی حیات نامرد انا اعا اینی سینی وانا ایچکی سینکلی فی ملوت ته ناشلاب معدودی بیله ناغ ساری قاچیب نور

مبین ان بی حبیبت را که هرگز * نخواهد دید روی نیکبختی

تن اسانی کزید خویشتن را * زن و فرزند بگذارد بسختی

چهارشنبه کونی اول یورت تین کوچوب غازی خان قاچقان ناغ ساری منوجه بولدوك ملوت نینگ اغزی داغی یورت تین بیر کروه بول کیلیب بیر فولدا توشتوك دلاورخان موندا کیلیب ملازمت قیلدی دولتخان فی وعلیخان فی واسماعیل خان فی وینه بیر نیچه اولوغ لارینی بند قیلیب کته غه تابشوردوك کیم بهره داغی ملوت قورغانیغه ایتمیب ساخلا غابلار اورکا لاری کیم کیشی نوتتورولوب ایدی دلاورخان نینگ التفاتی بیله خون بها تعیین قیلیندی بعضی فی کفیلکا بیریب بعضی فی بند قیلیب ساخلا دیلار کته بندیلارینی ایلتی دولتخان سلطان پورغه یینا اولدی ملوت قورغانی فی محمد علی جنک جنک نینگ عهده سیدا قیلدوك اوز جانبی دین اغاسی ارغون فی بیر پاره بیکیتم لار بیله اندا قوبیدی هزاره وافغان دین هم ایکی بوز ایلیک چه کیشی قورغان غه کومک تعیین بولدی خواجه کلان غزنی چاغیرلاریدین بیرى تیموکا یوکلانیب ایدی خواجه کلان نینگ یورنی بیر بلندیدا واقع بولوب ایدی کیم قورغان غه واردوغه مشرف ایدی اندا صحبتی نوتولوب بعضی ایل چاغیر ایچتی بعضی ایل عرق طور صحبتی ایدی اندین کوچوب ملوت نینگ بیر ارغا دال لیق او ناغ لار دین اشیب دون غه کیلدوك هندوستان نیلی بیله جلكافی دون دیر ایرمیش لار هندوستان دا بیر اقرار سو اوشبو دون دا دور دون نینگ اطرافى قالین کینت لار دور جیوال پرکنه سی ایبیش دلاورخان الار نینگ طغایی لاری بولغای دون طور جلكایی توشوبتور رودن نینگ اطرافى اولانك دور بعضی پردا شالی ایکیب تورلار اورتاسیدین اوچ تورت نیکرمان سو اقیب بارادور جلكان نینگ کینک لیکی بیر کروه ایکی کروه بعضی یری بولغای کیم اوچ کروه هم بولغای تاغلاری کبچیک راک کبچیک راک بشته بوسونلوق تاغلاری دور کینت لاری بو تاغلار نینگ دامنه لاریدا واقع بولوب دور

کینت

كېنت بولغان يزلاردا طاوس و مېمون كوب دور اوى ناوغى دېك ناوغ هم
 كوتور بېغنه ناوق دور ولى اكثر بيررنك دور چون غازى خان نېنگ خبرى
 بيريردا محقق اېماس ايدى تردېكهنى و مهر يمنى ديوملماس بيله تعين قىلدوك
 كيم هريردا غازى خان بولسه بارىب بيرنوع قىليب ايليك لاكلار بودون
 اطرافى داغى اوشاق تاغلاردا طورى مضبوط قلعه لار نوشوب تور شرق شمال
 طرفى دا بير قلعه واقع بولوتور كوتله اتلىق اطرافى ييتيش سيكسان قارى
 يك انداز دروازه سى طرفى ييتى سيكيز قارى بولغاي پل روان سالور يرنى نېنگ
 كېنگ ليكى اون ايكى قارى بولغاي ايكى اوزون يغاچنى كوپروك قىليب تورلار
 اتنى وگله نى اندىن اونكورولار بو كوھستان دا غازى خان نېنگ بير كېنگن
 قورغان لار يىدىن بيرى بودور كېشى سى بارا يكاندور چابقوچى ييتىب اوروش
 سالور الا باوشاندا كېچ بولغاندا قورغان اېچى داكى لار مونداق رست قورغان نى
 تاشلاب قاچارلار بودون نواحى سيدا ينه بير رست قورغان كنگوته قورغانى دور
 انېنگ هم اطرافى اوچمه دور ولى اول موچمه رست اېماس دور عالم خان اوشبو
 كنگوته قورغانى غه كيرىب ايدى بورون مذكور بولدى غازى خان نېنگ اوستىكا
 ايلغار ايرغاندىن سونك همت ركاى غه اياق قويوب توكل عنانى غه ايليك اوروب
 سلطان ابراهيم بن سلطان سكندر بن سلطان بهلول لودى افغان نېنگ اوستىكا
 كيم اول تاريخ دا دهلى پاى تختى و هندوستان ممالكى انېنگ تحت تصرفىدا
 ايدى حاضر چرىكنى بير لك ديرلار ايدى اوزيدا ويىك لاريدا مينك كا ياق
 فيل چينارلار ايدى متوجه بولدوك بير كوچ دىن سونك باقى شغالو غه دىپال
 پورنى عنابت قىليب باخ قه كومك يىبارىلدى باخ مصاحتى جهتى دىن قالين
 يرماتى وكابل داغى اوروق قباش واوغلان اوشاق قه ملوت فتحى دىن توشكن
 متاعى دىن سوغات لار يىبارىلدى دىن دىن قوئى بير ايكى كوچ دىن سونك شاه
 عباد شيرازى ارابش خان وملا محمد مذهب نېنگ خطالارنى اليب كېلدى بير

پاره دولخواهلیق اطهار قلیب بو بوروش کا سعی و اهتمام قلیب نورلار ییز داغی
 بیر بیاتی دین عنایت فرمانلاری ییباریب ایلکاری گوجتوگ ملوتنبن بارغان
 چاققونچی هرور کهلور واول نوامی داغی تاغ قورغانلاری کی ممدت لار
 ایکندور اول اراغه بیرک لیکیدین هیچ کیم بارغان ایماس ایکندور تمام الیب
 ابلی فی تالاب ییزکا کیلیب قوشولدیلار عالم خان هم خراب ییباغ بالانک کیلیدی
 اونروسیفه بیگلار وایچکی لاردین ییباریب انلار هم ییباردوگ اوشبو نوامی دا
 کیلیب ملازمت قیلیدی بونوامی نینک تاغ ودره لاریغه داغی چاققونچی باریب
 بیر ایکی قونوب کیلدیلار معتبر هر نیبه ایلیک کا نوشادی شاه میر حسن
 و جان بیگ و بعضی بیکیتلار چاققونغه رغصت نیلاب باردیلار دون دا ایکندا
 ایکی اوج نوبت اسماعیل جلوانی نینک و ییبن نینک عرضه داشت لاری کیلیدی
 موندین هم الار نینک کونکلی نیلاکل دیک فرمانلار ییباریلیدی دون دین کوچوب
 اروپر کیلدوگ اروپردا ایکندا قالین پامغورلار یاغدی فی الجملة ساووق
 بولدی اچ یالانکچ هندوستانلار قالین قیریلیدی اروپردین کوچوب سرهند
 توغریسی کرمالغه توشوب ایدوگ کیم بیر هندوستانی سلطان ابراهیم نینک
 ایچیسی دور مین دیب کیلیدی اگرچه خط و کتابت یوق ایدی ییز دین بیر
 کیشی ایچی لیک کا استدعا قلیب نور ییز هم انینک مقابله سیدا بیر ایکی
 سوادى تون قمارنی ییباردوگ بو فقیرلار ییتکاج بو ایکی سینی ابراهیم بند
 قیلدورور اوشال کون که ابراهیم فی باستوگ اوشال زمان سوادى خلاص بولوب
 کیلیدی ارا قونوب بنور و سنور رود بقاسیفه توشتوگ هندوستان دا دریالاردین
 باشقه بیر افار سو کم بار دور مونی ککر سوبی دیلار چترهم بو سو بقاسیداور
 بو سو یوققاری سیر قیلا اتلاندوگ چتر دین اوج تور ت کروه یوققاراق
 بو سو رودنیک هابی دین چیتیب کیلادور رود یوققاری کیم سیرفه باریلیدی
 بیر کینک دره دین تور ت بیش تیکر مان سو چیتیب کیله دور خیلی لطیف و خوش

هوا

هوا بردور اوشبو سونینگ كېتىك دره دېن چىقىلىشى دا بىر چار باغ بويوردوم
 بو سو توركا نوشوب بىر ايكي كروه بول بارىب رودغه سىنكا دور ككر سويى
 زهابدين چىقار بو سو سىنكار بردىن اوج تورت كروه قويى راق بولغاي پشكال دا
 بورود سويى قالين كىلىب ككر سويى غه قانلىب سامانه و سنام غه بارورلار
 بويورت ته خبر تابتوك كيم سلطان ابراهيم دهلى نىنگ بىرى يانيدا ايدى
 اندىن ايلكرى باقه كوچوب ينه حصار فيروزه نىنگ شقارارى حميده خان خاصه
 خيلى حصار فيروزه واول نواحي نىنگ چرىكى بيله حصار فيروزه دىن اون ييش
 كروه بىرى راك چىقىب كىلىب تور كته يىكنى خبر اوچون ابراهيم نىنگ
 اوردوسىغه يىبارىلدى مومن انكه نى حصار فيروزه غه خبر اوچون يىبارىلدى
 يکشنبه كوفى جمادى الاول اىي نىنگ اون اوچيدا انباله دىن كوچوب بىر كول
 يقاسىغه نوشوب ايدوك كيم مومن انكه وكنه يىك اشبوكون كىلدىلار هابون
 ميرزاني تمام برانغار كيشى سى بيله كيم خواجه كلان و سلطان محمد دولداى وولى
 خازن بولغاي و هندوستان دا قالغان يىك لاردىن خسرو يىك و هندو يىك و محمد
 على جنك جنك و غول دىن و ايجكى لاردىن و يىكىت لاردىن شاه منصور برلاس
 وكنه يىك و محب على بىر پاره كيشى قوشوب حميده خان اوستىكا نعيبن قىلدوك
 مېين اوشبو يورت ته كىلىب ملازمت قىلدى بو افغان لار كوپ روستايى
 و بيهوش ايل بولادور باوجود كيم دلاور خان هم نوكرى كا و هم مرتبه غه اندىن
 اولوف راق اولتورماس عالم خان نىنگ اوغلانلارى كيم پادشاه زاده لاريدور الار
 اولتورماس بو اولتورماق استدا قىلدى انى نا معقولىغه كيم قولاغ سالور
 دوشنبه كوفى اى نىنگ اون تورتيدا حميده خان اوستىكا هابون ميرزا متوجه
 بولدى ايلغاب هابون اوزيدىن ايلكار راك يوز يوز ايليك ابدان يىكىت نى
 قراول ايرىب تور قراول كيشى سى ياوق يىتیب ايليك اشب بىر ايكي دست
 يركا يىتكىن محلدا كىين نىن هابون نىنگ قراسى پيدا بولغاچ غنىم قاچار يوز

ایکی یوزکیشی توشوروب یاربىنى بو یىنىنى لوروب یاربىنى یىنى سیکیز
 فیل بیلە کىلتوردی ھایون نىنىڭ بو قىمى نىنىڭ خبرى ادبىنە كونی نىنىڭ توش
 وقتىدا مېرك مغول اوشال يورتتە اوق كىلتوردى فى الحال خاصە باش اياق
 وطويلە داغى خاصە اتلاردىن بىر ات عنایت قىلىپ دوشنبە كونی اى نىنىڭ
 ۲۱ دا اوشال يورتتە ھایون يوزچە بندى بیلە ویتى سیکیز فیل بیلە كىلىپ
 ملازمت قىلدى بندى لارنى استاعلى قلىرك انىدازغە بوپورولدى كىم سياست
 اوچون بارىنى قىردىلار اول ایش كوركانى واول يوروشى بو ایدى شوكونغە
 بسیار بخشى يولدى قاوغونچى قاچقان ایلنى قولاب حصار فیروزغە یتىگن بیلە
 اوق الورلار حصار فیروزغە تالاب كىلدیلار ھایونغە حصار فیروزغە تواب
 ولواقتى بیلە كىم بىر كرور ولايت تور بىنە بىر كرور بارماق جلىو بىرىلدى
 اول يورتىن كىچوب شاه اباد كىلدوڭ تىل توتار اوچون سلطان ابراھىم نىنىڭ
 اوردوسىغە كىشى يىبار بىب بو يورتتە توفى بولدى رحمت پىادەنى فتح نامەلار
 بیلە كابل يىبارىلدى اوشبو يورتتە دوشنبە كونی جمادى الاول اىنى نىنىڭ يىكىرمە
 سىكىزىدا افتاب حمل برچىغە تھويل قىلدى * اون سىكىز باش دا ایدىم
 اوشبو يورتتە ھایون يوزىكە استرە يامقراض نىكوردى تارىخ سنە بولغای *
 ابراھىم نىنىڭ اوردوسىدىن متواتر خبرلار كىلە باشلادى كىم بىر كروە اىكى كروە
 كىچوب ھر يورتتە اىكى اوچ كون مقام قىلە كىلە دور بىز ھم متوجە بولوب
 شاه اباددىن ارادا اىكى قونوب چون درباسى نىنىڭ بقاسىغە كىلىپ توشتوڭ
 خواجە كلان نىنىڭ نوكرى حىدر قلىنى تىل تونا يىبارىلدى مین چون درباسىنى
 كذر بیلە بارىب سراساھنى سىر قىلدىم اول كون معجون ھم يىب ایدوڭ
 سراساھنى چشمەسى بار ازراچە سو بو چشمەدىن چىقىپ بارە دور یمان یر اچاس
 تردى بىك خاكسار تعريف قىلدى مین دىدىم كىم سىكا بولسون بو تفریب
 بیلە تردى بىك كاسراساھنى بىرىلدى بىر كىمەكا نالار ياسايتىپ كاھى كىمەسىز
 كىلور

كېلور اېدىم كېمە بېلە اندىن كېلور اېدىم اول يورت تىن دريا يقالاى قويى غە
 باقە ايكى كوچولوب اېدى كېم نېل نوتا بارغان حيدر قلى خبر كېلتوردى
 كېم داود خان ھېتم خاننى بېش لىتى مېنىڭ كېشى بېلە مېان دواب سارى
 كېچوروب تور اوچ نورت كروە ابراهيم سودىن بېر راك دايرە اوروب اولتوروب تور
 بو فوج نېنىڭ لوستىكا بېكشېبە كۆنى جىمادى الاخر ابى نېنىڭ اون سېكىزىدا
 چىن تېمور سلطاننى ومەدى خواجه ومحمد سلطان ميرزا وعادل سلطاننى قام
 جوانغار كېشى سېنى كېم سلطان جنيد وشاه مير حسين وغول دىن بېر پائە ابدان
 يېكىت لارنى تەيىن قىلدوك غاز پېشىن بو بىردىن سو كېچىب (غاز دېكر) غاز شام
 اراسىدا اول يورت تىن تېمور ابدىلار اوشبو ايلغار بھانەسى بېلە سودىن اوتوب
 خاسە فرض وقتى غنىم اوستىكا يىتارلار ازغلاق يساب چىققان دېك قىلورلار
 مېز نېنىڭ كېشى يىتىكن بېلە اوق الېب تېمورلار ابراهيم نېنىڭ دايرەسى
 توغرىسى غەچە توشورا بارورلار ھېتم خان كېم داود خان نېنىڭ اولغاسى وبېر
 سردارى اول اېدى توشوروب يىتمېش سېكسان بىدى بېلە التى يىتى فېل
 بېلە كېلىپ كوردىلار سياست اوچون اكثرى يساق قە يىتى اندىن كوچوب
 بىر انغار جوانغار غول يسال يساب كورولدى اول مقدار كېم قىياس قىلور ايدوك
 انچە چرىك نظرغە كېلىمادى بو يورت تە فرمان بولدى كېم جىمىچ چرىك اېلى
 فراخور خالىغە ارەبە كېلتوركاى لار يىتى يوز ارابە بولدى اسنا على قلى غە فرمان
 بولدى كېم روم دستورى بېلە ارابەلار نېنىڭ اراسىدا زنجير اورنىغە اوى نېنىڭ
 خامى دىن ارغىچى لار اسىب بېر بېرىكا باغلاغايلار بېر ايكى ارابە اراسىدا
 التى يىتى تورا بولغاي تفك اندازلار بو ارابە وتورالار نېنىڭ كېيىنى دا توروب
 توك اتقايلار بو اسباب نېنىڭ تىرىپى ھەتى دىن بېش التى كون بو يورت تە
 توقف بولدى وبو اسباب والات طيار ومكمل بولغاندىن سونك تمام يىك لارنى
 وسوز بىلور يىتىكن ابدان يېكىت لارنى داغى كېنگاش كە تىلاب عام كېنگاش

قىلىپ راي لار مونكا قرار ناپتى كىم پانى پت شەرى دور مەلات واوى لار قالىن
 بىر طرفى مەلات واوى لار بولور بىنە بىر طرفى ارابە وتورە بىلە بىر كىتىپ
 تەك انداز و يىاقىنى ارابە ارقاسىدا نەيىن قىلماق كىراك بو قرار بىلە كوچوب
 ارا قونوب پىنجىنبە كۆنى جەمادى الاخر اىي نىنك ساخى پانى پت كىلدوك
 اونك قول شەر مەلات بقارى البىزدا تەرتىپ قىلغان تورەلار بولدى سول
 قولدا وبعضى يولاردا خەندى وشاخ بولدى بىراوق اتىمى پردا يوز يوزا بىلەك
 انلىق چىتودىك يولار قوبولدى چرىك اىلى وبعضى متردد ومتوهم ابدىلار
 تردد ومتوهم بى تەرىپ دورى كىم ازىدا تىنكىرى تەدبىر قىلىپ تور اندىن اوزكا
 بولماس اكر چە الارنى هم عىب قىلىپ بولماس حق الار جانى اهدى نى اوچون
 كىم وطن دىن ابكى اوج اىچىلىق بول كىلىپ ابدىلار غرىب قومى بىلە
 ابل نىنك ابشى نوشوب ابدى نى بىز الار نىنك تىل لارى نى يىلور ابدوك نى الار
 بىز نىنك تىلىمىزنى

بىر شان جەمى و جەمى بىر شان * كرفتار قومى وقومى عىجاب
 غنىم نىنك حاضر چرىكى نى بىر لك چىنارلار ايدى اوزى نىنك وامراسى نىنك
 مېنك كا باوق فىلى باردىرلار ايدى ابكى اتاسىدىن قالغان خزىنە خود نقد اىلىكىدا
 ايدى هندوستان دا رسى باردور كىم مونداق ايش توشكانلاردا يىماق بىرىپ
 ميعاد بىلە نوكر توتارلار بو ايل لارى بدەندى دىرلار اكر مونداق خيال بىلە ايدى
 بىر لك ابكى لك هم نوكر توتار ايدى تىنكىرى نەالى راست كىلتوردى نى كىشى سېنى
 راضى قىلەلدى نى خزىنە سېنى اولاشا الدى قاندىن بىكىتنى رضا قىلە
 الور كىم طبعى غە اسماك كوب غالب ايدى اوزى يىماق يىغىشورماق قە
 بى حد طالب بى تەجرە لىق بىكىت ايدى كىشى بى سىرا نجام لىق ايدى نى يوروشى
 اھتمام لىق ايدى نى اوروشى اول فرصتە كىم پايە چرىك اىلى نىنك اطراف
 وحق ارابە وشاخ وخەندى سەى مىسور قىلىلا دور ايدى پانى پت تە مذكور بولغان

احتياط

احتياط لاری قبله دور ایدوڭ درویش محمد ساربان عرض غه پیتکور دی کیم موچه
 احتياط کیم بولدی اولنی امگنی بارکیم کیلکی دیدیم کیم سین بولارنی اوزبک
 خان سلطان لاریغه قیاس قیله موسین اول بیل سرقندتین چیقیب حصار کیلکاندا
 اوزبک نینگ جمیع خان و سلطان لاری ییغیلیب اتفاق قیلیب بیز نینگ
 اوستومیز کا کیلور عزیمت بیله دربندتین اوق لار بوجمیع سپاهی و مغول نینگ
 کوچ لارینی محلات قه کیلتوروب محلاتنی کوچه بند قیلیب بیر کیتوڭ چون
 اول خان لار یوروش تورو ش نینگ حسابی ویراغنی ییلورلار ایدی کوردیلار
 کیم اولوڭ نریڭنی حصارده کوروب حصارنی بیر کیتوڭ حصار اوستیکا کیلماڭ
 حسابین تاپا المای جغانیان نوامی سیدین نوانداڭ دین اوق یاندىلار بولارنی
 الارغه اوخشاتمه ایش حسابینی و یوروش یراغینی قایدہ ییلورلار تینکری راست
 کیلتوردی مین دیکلن دیک اوق بولدی ییتی سیکیز کون کیم پانی بت ته ایدوڭ
 ازاز کیشیبیز باریب دایره سیغه و قالین کیشی لاری کا اوق قویارلار ایدی باش
 کسبیب کیلتورورلار ایدی هیچ حرکت قیلما س لار ایدی اخر بعضی دولتخواه
 هندوستاننی بیک لار نینگ رائی بیله عمل قیلیب مهدی خواجه و محمد سلطان
 میرزا و عادل سلطان و خسرو شاه میر حسین و سلطان جنید برلاس و عبدالعزیز
 و محمد علی جنک جنک و قتلق قدم باشلیغ تور تیش مینک کیشی فی شېخون غه
 پییار دوڭ کیچه بیله ابدان اتفاق قیله المای پریشان باریب نیکرلار ایش قیلا
 الماس لار تانک انیب یاروق بولغونچه غنیم نینگ دایره سی نینگ یاقینی دا ایدی لار
 غنیم کیشی سی نفا ره لاری فی چالدوروب قیل لاری بیله یاساب چیققی لارا کرچه ایش
 قیله المادیلار ولی هیچ کیشی قرا الدورمای قالین چریک نینگ ایچیدین ایلک
 اشیب سالم و سلامت چیققی لار محمد علی جنک جنک نینگ ایاغیغه اوق تیکدی
 ا کرچه مهلک ایاس ایدی ولی اوروش کونی ایشکا یارامادی بو خبرنی تاییب
 همایوننی چریکی بیله بیر کروه بولار نینگ اوتروسیغه پییاریب اوزوم هم قالغان

چرىك يىلە ياساب چىقتىم شېخون بارغانلار ھايونغا قوشۇلۇپ كېلىدىلار چىن غنىم كېشىسى ايلكاراك كېلىمى بىز ھم يانېب توشىنوك بوكچە اورىغە غلظ غوغا توشى بىر كرىكا ياوق سوران ايدى مونداق غوغالارنى كورماكان ايللارغە خېلى تىردد وتوھم بولدى بىر زىمان دىن سونك غوغا باسىلدى ادينە كونى رجب ايتى نىنك سېكىزىدا فرض وقتىدا قراول دىن خېرىكىلدى كىم غنىم ياساب كېلەدور بىزداغى جىببە لانىب و يىراغ لانىب اتلاندىك برانغار ھايون وخواجه كلان و سلطان محمد دولدى و ھىندويىك وولى خازن (پرقلى سېستانى) و جوانغار محمد سلطان مىرزا و مەھدى خواجه و عادل سلطان و شاه مىر حسين و سلطان جىنېد برلاس و قىتلى قىم و جان بىك (محمد بىخىشى) شاه حسين بركى مغول غىجى غول نىنك اونك قولى چىن تىمور و سلطان سلېم مىرزا و مەھدى كوكتاش و شاه منصور برلاس (بونس على دروېش محمد ساربان عبد الله كتابدار) ايدى غول نىنك سول قولى خليفە و خواجه مىر مىران (امەدى پر و انچى تردى بىك قوچ بىك) و مەھدى على خليفە (مىرزا بىك ترخان) ايدى ايراول خسرو كوكتاش و مەھدى على جىنك جىنك ايدى عبد العزيز مىراخورنى طرحە تەبىن قىلىپ ايدوك برانغار نىنك اوچىدا ولى قزىل و ملك قاسمى بابلقشقى مغوللارنى بىلە تولغەغە مقرر قىلدوك جوانغار نىنك اوچىدا قراقوزى و ابوالمحمد نىزە بازوشىخ على و شىخ جمال بارىن و مەھدى و تىنكىرىقلى پىشى مغولنى تولغەغە مقرر قىلدوك كىم غنىم كېشىسى ياوق كېلكاچ بو ايكى يولاك تولغەغە قويغانلار اونك قول دىن سول قول دىن غىنم نىنك ارغە سىغە يوروكلىلار غىنم نىنك قراسى كورولكندا برانغار سارى مېل كوپراك ايدى بو جەتتىن عبد العزيزنى كىم طرحە مەين ايدى برانغارغە كومك يىبارىلدى سلطان ابراهيم نىنك قراسى يراق دىن كىم كوروندى ھىچ بردا درنك قىلماي نىزاوق كېلەدور ايدى ايلكاراك كېلە بىز نىنك قرامىز كىم الارغە كوروندى بو تىرىپ و ھسالى كىم ملاحظە قىلدىلار حىر بولوب توراي تورماي كېلماي

دىكن

دېكەن دېك قېلىپ نى نورالدىلار نى بورونقى دېك كېلالدى فرمان بولدى كېم
تولغىمىغە تەيىن بولغانلار اونىڭ قولدىن سول قولدىن غنىم ارغەسىگە اويورولوب
اوق قويوب اوروش غە مشغول بولغايلار برانغار جوانغار هم يوروب غنىم بىلە
تېكىش كاپلار تولغە كېشى سى ارغەسىگە اويورولوب اوق قويا كېرىشتى لار
جوانغاردىن مەدى خواجه بورونراق تېكىشتى مەدى خواجه نېنىڭ اوتوروسغە يېرىق
يېر فېل بىلە كېلدى بولار هم قالىن اوق قويوب اول فوج نى ياندوردىلار
جوانغار غە كومك غولدىن احمد پىر واپچى وتردى بېك ومېب على خليفە نى
يېبارىلدى برانغاردا هم اوروش قايم بولدى مەمد على كوكلتاش وشاه مەمد
ومنصور برلاس قە فرمان بولدى كېم غول نېنىڭ ايدا روبرو يوروب اوروش غە
مشغول بولدىلار استاعلى قلى هم غول نېنىڭ ايدانچە قاتلە يىخشى فرنى لار
انى مصطفى توبچى هم غول نېنىڭ سول قولىدىن ار بە اوستىدا كى ضرب زىك لار
بىلە يىخشى ضرب زىك لار انى برانغار جوانغار وغول تولغە غنىم نېنىڭ كىرەك دېنى
البىب شىبە قويوب بىجى اوروش قە مشغول بولدىلار بىرايكى قاتلە جوانغار برانغار
سارى قىسغە حمىلە لار قىلدىلار بىز نېنىڭ كېشى اوق قويوب شىبە ضربى بىلە
يىنە غولغە تېقتى لار غنىم نېنىڭ اونىڭ قولى سول قولى بارى يېرىدە تېغىلىپ انداق
تېقىلىش بولدى كېم نى ايلكارى كېلە الدىلار نى قاچقالى يول ئاپال دىلار افتاب
بىر نېزە بوئى چىقىپ ايدى كېم اوروش انكىزى بولدى كۈن توشكچە ضرب
اوروش ايدى كۈن توش بولغاندا اعدامغلوب ومقهور واحبا مېتھىج ومسرور بولدىلار
تېنكرى تعالى فضل وكرمى بىلە مونداق دشوار ايش نى بىزكا اسان قىلدى وانداق
قالىن چىرىك نى يارىم كۈندا بىرىلە يىكسان قىلدى بېش التى مېنىڭ كېشى
ابراھىم نېنىڭ يېقىنىدا يېرىدا اوق قىلغە يېتىپ دورلار اوركا هر يىردا اولكان لارنى
بومەركەدا اون بېش اون التى مېنىڭ تېخىم قىلور ايدوك سونكرا كىرەك كىلكاندا
ھىندوستان ايلى تەرىرىدىن انداق معلوم بولدى كېم قىرق ايلىك مېنىڭ كېشى

بومەركەدا اولكلن دور ياغىنى باسىپ توشورا يورولدى اول نرددين توشركن
ايرلارنى وافغانلارنى اليب كىلا باشلا دىلار سوروك سوروك فىل لارنى فىل بان لارى
كىلتوروب پىشكش قىلدىلار ياغى نىنك كىينى چە يوروب باباجەرە قاسماى ميرزا لارنى
ابراھىمنى چىققان خيال قىلىپ قوغونچى نعين قىلدوك كىم اكەرەكا يىتكونچە نىجىل
يىلە بارىپ ايلىكلا كاي لار ابراھىم نىنك اوردوسى نىنك ابجى يىلە اونوب سراچە
واويلانى سىر قىلىپ بىر قراسويقاسىغە توشوك نماز دىكر بارايدى كىم ظاهر
خليفەنى قاين ابىنى سى سلطان ابراھىم نىنك اولوكىنى اولوك لار ابچىدا تايىپ
باشىنى كىلتوردى اوشبوكون اوق ھايون ميرزانى وغواجە كلان وبعضى يىكىت لارنى
نعين قىلدوك كىم جريدە ايلدام يوروب اكەرنى ايلكلاب خزانهنى ضبط قىلغايلار
محمدى خواجەنى ومحمد سلطان وعادل سلطاننى مقرر قىلدوك كىم پرتال دين
ايرىلىپ ايلغاب دەھلىنى قورغانىغە كىرىپ خزانه لارنى احتياط قىلغايلار تانكلاسى
كوچوب بىر كروە كىلىپ ات مصلحتى غە جوى يقاسىغە توشوك ارا ايكى قونوب
سە شنبە كوفى شىخ نظام اوليانى مزارى طواف قىلىپ دەھلى توغرىسى جوى بقاسىدا
نوشولدى اوشبواخشام اوق دەھلى قورغانىنى سىر قىلىپ كىچەسى اندا بولوب
تانكلاسى چەارشنبە كوفى خواجە قطب الدين نىنك (مزارىنى) طواف قىلىپ
سلطان غياث الدين پىلبان وسلمان علاء الدين خاجى نىنك مقبرە و عمارات ومنارى
وموض شمس وموض خاصنى سلطان بھلول وسلمان سكندر نىنك مقابرە
وباغانىنى سىر قىلىپ كىلىپ اوردوغە توشوك كىمەكا كىرىپ عرق ابچىلدى
دەھلى نىنك شغدارلىغىنى ولى قىزىلغە عنايت قىلىپ دوستنى ديوان قىلىپ
بولغان خزانه لارنى مەر قىلىپ پنچشنبە كوفى اندىن كوچوب قغلقاباد توغرىسى
جوى بقاسىغە نوشولدى ادينە كوفى اول يورت تە توقى قىلدوك مولانا محمد
وشىخ زىن بارىپ دەھلىدا جمعة نمازنى قىلىپ منىنك انىم غە خطبە اوقوتى لار
فقراومسا كىن غە بىر پارە يىماق اولاشىپ لوردوغە كىلدىلار شنبە كوفى كوچوب

كوچ

كوچ بر كوچ اكره عز يمت قىلىلدى مېن بارىب تعلقا بادن سىر قىلىپ اوردوغە
 توشتوم ادينه كوفى رجب اىي نىنك يىكرمه ايكى سىدا اكره نىنك مەللى دا سلىمان
 قزىل نىنك منزلى غە توشولدى چون يورت قورغاندىن ىراق ابدى تانكلاسى غە
 كوچوب جلال خان جكمەت نىنك عمارتىغە توشولدى ھمايون كىم ايلكلراك
 كىلىپ ابدى قورغانداغى لار عذر ايتىپ ھىل قىلىپ تورلار ھم ابل نىنك
 بى سرلىغىنى ملاحظە قىلىپ خزانە غە دست انداز بولماي لار دىب بىز كىلكوچە
 چىقار پوللارنى احتياط قىلىپ اولتوروب تورلار بىكر ماچىب ھندو كىم كوالىار
 راجەسى ابدى يوز يىلدىن كوپراك كوالىار ولايتى دا اتالارى سلطنت قىلىپ
 ايدىلار اسكندر كوالىارنى الور مصاحتى غە بىرىپل اكرە دا اولتورولدى سونكرا
 ابراھىم نىنك زمانىدا اعظم ھمايون سروانى نىچە محل بجد يوروشتى اخر صاع
 يىلە اليب شمس ابادنى انكا بىرىپ ابدى بىكر ماچىت سلطان ابراھىم نى باسقندا
 خوزخ قە باردى اولادى وخىل خانەسى اكرە دا ابدى ھمايون اكرە كا كىلكاندا
 بىكر ماچىت نىنك خىياخانەسى نىنك قچار خيال بارا يكاندور كىم ھمايون قويغان
 كىشى لار تونوب احتياط مقامىدا بولور ھمايون ھم تالاغالى قويىاس اوزى رضالار
 يىلە قالىن جواھر وچراو ھمايون غە پىشكش قىلورلار بوجملەدىن بىر اشەر الماس
 ابدى كىم سلطان علاء الدىن كىلتوركان اىكاندور انداق مشهور دور كىم بىر مقىم
 مونىنك قىمتىنى تمام عالم نىنك ايكى يارىم كون لوك خرچى دىب تور غالبا
 سىكىز مثقال دور مېن كىلكاندا ھمايون منكا پىشكش قىلدى مېن ھمايون غە اوق
 باغىشلادىم قورغان اىچىداكى سپاھى لار دىن بىلكو دىك كىشى لار دىن بىر ملك
 دلكرانى ابدى ىنە ملك سور دىك ىنە فىروزە خان ابدى بىر نىمە خىل بولاردىن ظاهر بولدى
 سياست قىلىپ يىبارىلدى ملك دا دكرانىنى چىقار بىب بعضى استىدعالار قىلىپ تورلار
 بارا كىلابو سوزلار قرار تابقوچە تورت بىش كون اوتى الار نىنك مدعاسى دىك
 عنايت وشفتت قىلىپ جمىع جھاتلارنى اوزلارىكا اوق معاف قىلىپ ابراھىم نىنك

اناسیغه بیتی لك لیک پرکنه نقد عنایت بولدی بیک لاریکا هم هر قایسیغه پرکنه لار
 بیر بلدی ابراهیم نینک اناسی نی پرتال لاری بیله چیقاریب اکره دین بیر کروه
 سوقوبی یورت بیر بلدی پنجشنبه کونی رجب ایی نینک بیکر مه سیکیزیدا نماز
 دیکر اکره کاکیریب سلطان ابراهیم نینک منزلی غه توشولدی تاریخ توقوز یوز
 اون دا کیم کابل ولایتی مسخر بولدی اول تاریخ دین بوتاریخ قهچه همیشه هندوستان
 سوزی قیلینورایدی کاهی بیک لار نینک سست رای لیغیدین کاهی اغا ایی نینک
 ناهمای لیغیدین هندوستان یوروشی میسر بولماس ایدی اخر مونداق موانع
 قالمادی کچیک کریم بیک و بیگت نین هیچ خلاف مقصود سوزایتا المادی تاریخ
 توقوز یوز بیکر مهیش دا چریک نارنیم بجورنی زور بیله ایکی اوچ کری دا
 الیب ایلینی قتل عام قیلیب بهرکا کیلدوک تالان وتاراج قیلما ی ایلی کا مال امان
 سالیب نقد وجنس دین تورن لك شاهرخی الیب چریک ایلی کا نوکر عددی
 بیله اولاشیب کابل غه مراجعت قیلیدلی اوشبو تاریخ نین تاریخ توقوز یوز اوتوز
 ایکی کاچه هندوستان غه بجد یوروشوب بیتنی سیکیز ییلدا بیش نوبت هندوستان غه
 چریک تارنوک بیشینچی نوبت ته تینکری تعالی اوز فضل و کرمی بیله سلطان
 ابراهیم دیک غنیمتی مقهور و ابتر قیلیب هندوستان دیک وسیع مملکتی نیزکا
 میسر و مسخر قیلدی حضرت رسالت زمانیدین بوتاریخ قهچه اول یوز پادشاه لاری دین
 اوچ کبشی هندوستان غه مسلط بولوب سلطنت سورا لاری بیر سلطان محمود غازی
 اولادی هندوستان مملکتی دا مدت مدید سلطنت تختی غه اولتوروب تورلار
 ایکینجی سلطان شهاب الدین غوری و قل لاری وتوابعی کوب یل لار بومالک ته
 پادشاه لیک سور و بتورلار اوچونجی مین دور مین مینینک ایشیم اول پادشاه لار نینک
 ایشیکا اوخشاماس نی اوچون کیم سلطان محمود هندوستان نی کیم مسخر قیلدی
 خراسان پای تختی انینک تحت ضبطی دا ایدی وخارزم و دار مادر سلطانی انکا مطیع
 ایدی و سمرقند پادشاهی انینک زیر دستی ایدی چریکی ایکی لك بولماسه خود

بیر لك

بیرلک ته فی سوزایدی ینه غنیم لاری راجه لارایدی تمام هندوستان بیر پادشاه ته ایماس ایدی هر راجه هر ولایت ته اوزی پادشاه لبق قیلورایدی ینه سلطان شهاب الدین غوری اگرچه خراسان سلطنتی اندا ایماس ایدی اغاسی سلطان غیاث الدین غوری دا ایدی طبقات ناصری دا کیلتوروب تورکیم بیر نوبت بیرلک و بیکر مه مینک برکستوان دار بیله هندوستان غه چریک تارتیب تور مونینک غنیم لاری هم رای و راجه لار ایدی تمام هندوستان بیر کیشی دا ایماس ایدی اول نوبت کیم بهره کبلدوک مینک بیش یوز نهایتی ایکی مینک کیشی بولغای ایدی بیشینچی نوبت کیم کیلیب سلطان ابراهیم فی باسیب ممالکی فی فتح قیلدیم هیچ قچان هندوستان یوروشیدا موچه چریک کیلیلماید و رایدی نوکر و سودا کر و چا کر جمیع چریک بیله بولغان لار اون ایکی مینک کیشی قلم غه کیلدی منکا تعلق ولایت بدخشان و قندرز و کابل و قندهار ایدی ولی بو ولایت لار دین معتد به نفی یوق ایدی بلکه بعضی ولایت لار یاغی غه یاووق واقع بولغان اوچون کلی مدد لار قبلغان لازم ایدی ینه جمیع ماوراءالنهر ولایتی اوزبک خوانین و سلاطین نینک تصرفیدا ایدی یوز مینک کا یاوق چریک لاری بارایدی قدیمی دشمن ایدی ینه هندوستان مملکتی بهره دین بهار غه چه افغان تصرفیدا ایدی پادشاهی سلطان ابراهیم ایدی ولایت حسابی بیله بیش لک چریکی بولماق کیراک ایدی اول فرصت ته یوروب امراسی مخالفت مقامیدا ایدیلار حاضر چریکی فی بیرلک چینارلارایدی اوزی نینک امراسی نینک مینک چاغلیق فیلی بار دیرلارایدی بو حال و بو وقت بیله نوکل قیلیب اوزبک دیک یوز مینک یاغی فی ارقه دا قویوب سلطان ابراهیم دیک قالین چریک لیک و وسیع ملک لیک پادشاه بیله روبر و بولدوک توکلو میزکا باراشه تینکری تعالی مشقتینی صایع قیلما دی مونداق زور غنیم فی مغلوب قیلیب هندوستان دیک کینک مملکت فی مفترح ایلا دی بودولت فی اوزمیزی زور و قوتیدین کورماس بیز بلکه تینکری فی محض لطفی و شفقتی دین دور و بوسعدت فی اوزومیز نینک سعی

و همت دین بیلماں پیز بلکه نینگری نینگ عین کرم و عنایتی دین دور هندوستان ولایتی وسیع و پر مردم و پر حاصل ولایت واقع بولوبتور شرقی و جنوبی بلکه غربی هم محیط دریاسیغه منتهی بولور شمال بیر تاغ دور کیم هندوکش و کافرستان و کشمیر تاغ لاری پیله پیوست تور غرب شمالی کابل و غزنی و قندهار واقع بولوبتور جمیع هندوستان ولایتی نینگ پای تختی دهلی ایرمیش سلطان شهاب الدین غوری دین سونک سلطان فیروز شاه نینگ اخر عهد یغه چه اکثر هندوستان دهلی سلاطین نینگ ضبطی دا ایکندور بوتاریخ ته کیم مین هندوستان فی فتح قیلدیم بیش مسلمان پادشاه وایکی کافر هندوستان دا سلطنت قیلورلار ایدی اگرچه کچیک کریم رای و راجه تاغ و جنگل داخلی بار ایردی لار ولی معتبر و مستقل بولورلار دیرلار بیر افغان لار ایدی کیم دهلی پای تختی الاردا ایدی بهره دین بهار غه چه قابض ایدیلار افغان لار دین بورون جونه بور سلطان حسین شرقی نینگ قبضی دا ایدی بوجماعتی پوری دیرلار بولار نینگ انالاری سلطان فیروز شاه و اول سلاطین نینگ ایدار سقا ایکندورلار سلطان فیروز شاه دین سونک جونه پور مملکتی غه مسلط بولوبتور دهلی سلطان علا الدین نینگ ایلکییدا ایدی بوطبقه سیدور تیموری نینگ دهلی فی الفاندا دهلی حکومتی فی بولار نینگ انالاریغه پیریب باریب ایدی سلطان بهلول لودی افغان و اوغلی سلطان سکندر جونپور پای تخت بیله دهلی پای تختی غه قابض بولدی بوا یکی پای تخت پیر پادشاه نشین بولدی ایکی نچی کجرات ته سلطان مظفر ایدی سلطان ابراهیم فتحی دین بیر نچه کون بورونزاق عالم دین نقل قیلدی بسیار متشرع پادشاه ایدی طالب علم لیغی بار ایردی حدیث مطالعه قیلورلار ایدی دایم مصحفی کتابت قیلورلار ایدی بولار نینگ طبقه سی فی تانک دیرلار بولار نینگ هم انالاری سلطان فیروز شاه و اول سلاطین غه شراب دار ایکندورلار فیروز شاه دین سونک کجرات ولایتی غه قابض بولوبتورلار اوچونچی دکن دا بهمنی لار ایدی ولی بوتاریخ دا دکن سلاطین غه اختیار و اقتدار قالمایدور

ایدی

ایدی تمام ولایت لاری اولوغ بیگ لاری ایلیک لاب ایدی هر نیمه کا احتیاج بولسه بیگ لار دین نیلار ایدی نورتونچی مالوه ولایتی دا کیم مندوهم دیرلار سلطان محمود ایدی بو طبقه فی خاجی دیرلار مونی رانا سنکا کافر باسیب اکثر ولایتی غه متصرف بولوب ایدی وهم ضعیف بولوب ایدی بولارنینک هم انالاری فیروز شاه نینک تربیت کرده لاری دین ایکاندورلار اندین سونک مالوه ولایتی غه قابض بولوبتورلار پیشینچی بنگاله ولایتی دا نصرت شاه ایدی اتاسی بنگاله دا پادشاه بولوب ایدی سید ایدی و سلطان علاء الدین غه ملقب ایدی مونکا سلطنت میراث تکیب ایدی عجب رسی دور بنگاله دا سلطنت میراث کم راق بولور پادشاه نینک بیرمعین تختی بار امرا وزرا صاحب منصب لارنینک هر قایسی نینک مقرریری پار دور بنگاله ایلی نینک قاشیدا اول تخت و یرلار معتبر دور هر قایسی برکا مطیع وتابع نوکرو چا کر جمعی معین ومقرر دور پادشاه نینک نصب وعزلی خاطری تیلاسه هر کیم نی کیم اونینک یریکا اولتوردی اول برکا تعلق چا کر ونوکر وتابع تمام بو کیشی نینک بولور بلکه پادشاهی نینک تختی دا هم بو خاصیت تور هر کیم پادشاهی فی اولتوروب تخت قه چیقونجه فرصت تاپسه اول پادشاه بولور امرا وزرا وسپاهی ورعبت بارچه انکا انقیاد قیلورلار بورونغی پادشاهی دیک پادشاه وفرمان روای ییلورلار بنگاله ایلی نینک سوزی بودور کیم ییز تخت حلال خواری دور ییز هر کیم تخت اوستیدا بولسه ییز انکا مطیع ومنقاد دور ییز نیچوک کیم نصرت شاه نینک اتاسی سلطان علاء الدین دین بورون بیر حبشی پادشاهی فی اولتوروب تخت قه چیقوب پادشاه بولدی سلطان علاء الدین دین سونک ارث طریقی ییله حالا اوغلی پادشاه بولوبتورینه بنگاله دا بو رسم دور کیم هر کیشی کیم پادشاه بولدی بورونغی پادشاه لارنینک خزانه لاری فی صرف وخرج قبلماغلیق کلی عیب وعار دور هر کیم پادشاه بولسه یینه یانکی خزانه بیغماق کیراک خزانه جمع قبلماغلیق اول ایل نینک قاشیدا فخر ومباهات تورینه بیر رسم بو دور کیم خزانه

پایگاه وملك سلاطین نینگ جمیع بیقرنائی نینگ قدیم دین مقرر و معین تن لاری
پرکنه لار باردور کیم اوزکا پرکا اصلا خرج بولس اولوق معتبر و مسلمان
وقالین چریک لیک و بسیار ولایت لیک بوبیش پادشاه ابدی کیم مذکور بولدی
کافرلاردین اولوغ راغی ولایت و چریک بیله بیجانکر راجه سی دور ینه راناسنکدور
کیم بو یاق لاردا اوزی نینگ جرانی و قیلچی دین موخه اولغاییب اصلی ولایتی
چیتورایدی مندو سلاطینی نینگ سلطنتی خلل تابقتدا مندوغه تعلق قالین
ولایت قه قابض بولدی مثل رنپور و سارنک پور و چندیری تاریخ توقوز یوز
اون تورت ته تینکری تعالی عنایتی بیله چندیری کیم نیچه ییل ابدی دارالحرب
بولوب ابدی میدانی راو اتلیق راناسنکانینگ اولوغ و معتبر کیشی سی تورت
بیش مینک کافریله اندا ایدی بیز ایکی کوندا زورلاب الیب کافرلاری قتل
عام قیلیب دارالاسلام قیلدیم نیچوک کیم شرحی مذکور بولغوسیدور ینه
هندوستان نینگ اطرافی و جوانبی دا غلبه رای و راجه دور بعضی مطیع الاسلام بعضی
یراق لیغیدین یا یری بیرک لیغیدین اسلام پادشاه لاریغه اطاعت قیلمايدورلار
هندوستان اولی اقلیم دین و ابکیچی اقلیم دین و اوچونچی اقلیم دین دور تورونچی
اقلیم دین هندوستان دا یوقنور غریب مملکتی واقع بولوبتور بیز نینگ ولایت لارغه
باقه اوزکچه عالمی دور تاغ و دریاسی و جنگل و صحراسی مواضع و ولایاتی و حیواناتی
و نباتاتی ایلی و تیلی و یمغور و ییلی بارچه اوزکچه واقع بولوبتور کابل توابعی
کرم سیرلار اکرچه بعضی ایش نه هندوستان غه مشابهنی بار بعضی دا یوق
سند سوینی اوتکاج بیر و سوویغاچ ناش ایل اولوس و راه و رسم تمامی هندوستان
طریقی دا دور شمال داغی تاغ مذکور بولدی سند دریاسیدین اوتکاج بوتاغ دا
کشیر توابعی ولایت لاردور اکرچه بوتاریخ دا بوتاغ داغی ولایت لاری مثل
پکلی و شهمنک اکثر کشیرکا اطاعت قیلماست دور ولی بورون کشیر داخلی ایکنلدور
کشیر اوتکاج بوتاغ دا بی نهایت ایل و اولوس و پرکنه ولایت دور بنگاله و بنگله

محیط

محيط يقاسيغهچه بو تاغدا پيوست خلايق دور هندوستان ايلي دين مونجه تحقيق وفتيش قيليندى هچ كيم بو طوايف دين تحقيق خبرايتا المادى اوشونجه ديدورلار كيم بو تاغ ايلي كس ديرلار خاطرغه ييتى كيم هندوستان ايلي شين نى سين تلفظ قبلور چون بو تاغدا معتبر شهر كشمير دور بلكه كشميردين اوزكا بو تاغدا بنه شهرى ايشيتيلمايدور بو جهت نين بولا آلور كيم كشمير ديمش بولغابلار بو تاغلاردين متاع نافه^۱ مشك وقوتاس بحرى وزغفران و سرب و مس دور بو تاغنى هند ايلي سوالك پربت (دبر سوالك بيرلك ورع^۲ پربت تاغ مناسبغه دور يعنى) ربع ويوز مينك تاغ كيم بوز بيكرمه بيش مينك تاغ بولغاي بو تاغلاردا قار اوكسوماس هندوستان نينك بعضى ولايتى دين مثل لاهور و سرهند و سنبل دين بو تاغدا قار اقا ريب كور و نور اوشبو تاغ كابل غه هند و كش غه موسوم دور كابل دين بو تاغ شرقيه باقه باريب تور بير نيمه جنوب قه ماييل جنوبى هندوستانات تور بو تاغ نينك و بونا معلوم اولوس لار نينك كيم كس ديرلار شمالى تيب و ولايتى دور بو تاغ دين قالين دريا چيقب هندوستان نينك ايچى بيله اقا سرهند دين شمال سارى باقه التى دريا كيم سند و بهت و چناب و راوى و بيا و ستاج بولغاي اوشبو تاغ دين چيقب ملتان نواحى سيدا بارچه بير يردا قاتيلغاندا هم سند ديرلار غرب سارى اقيب تنه ولايتى نينك ايچى بيله اوتوب عمان غه قاتيلور بو التى دريا دين اوزكا دريالار جون و كنك و رخت و كومتى و ككره و سيرد و كنك وينه قالين دريالار دور كيم بارى كنك درياسيغه قاتيليب كنك اوق انا لور شرق سارى اقيب بنگاله ولايتى نينك اراسى بيله اوتوب محيطه توقولور بارى نينك منبعى اوشبو سوالك پربت تور بعضى دريالار دور كيم هندوستان تاغلاردين چيقار مثل جنبل و بناس و بتوى و سون بو تاغلاردا قار اصلا بولماس الارهم كنك درياسيغه قاتيلور هندوستاندا هم تاغلار باردور اول جمله دين بير تاغى توشوب تور شمال دين جنوب قه باقه باريب تور بو تاغ نينك ابتداسى

دهلی ولایتی دا فیروز شاه نینگ جهان نمای اتلیق عمارتی دور کیم پارچه غینه
 تاشلیق تاغ نینگ اوستیدا واقع بولوبتور موندین اونکاج دهلی نواحی سیدا
 پارچه پارچه کچیک راک کچیک راک اندا موندا تاشلیق تاغ قبنه لار پیدا
 بولوبتور میوات ولایتی غه ییتسا بو تاغ لار اولوغ راق بولور میوات تین اوتوب
 بیانه ولایتی غه بارور سبکری وباری ودولپور نینگ تاغ لاری اوشبو
 تاغلار دین دور اگرچه پیوست ایماس کوالبار نینگ کیم کالبور دیرلار تاغلاری
 اوشبو تاغ نینگ شعبه لار دین دور رنتبور وچیتور و مند و چندیری تاغ لاری هم
 اوشبو تاغ لار دین دور بعضی برلار ییتی سبکیز کروه منقطع بولوبتور تاغ لار پست
 پست ودرشت و تاشلیق وچنکل لیک تاغلار دور بو تاغ لاردا قار اصلا باغماس
 هندوستان دا بعضی دریالار نینگ منبعی بو تاغ لار دور هندوستان نینگ اکثر
 ولایاتی توز بردا واقع بولوبتور موغچه شهرلار ولایت لار کیم بار هیچ یردا اقل
 سوی بوقتور دریالار اقل سوی دور بعضی برلاردا قار سولار دور بعضی شهرلار نینگ
 کیم اریق قازیب سو چیقارور قابلیتی هم بار سو چیقارالایندورلار بونچمه
 جهت تین بولا آلور کیم زراعت و باغات یغه اصلا سو احتیاج ایماس خریفی محصول
 خود پشه کال بغوری بیله بولادور بو غریب دور کیم ربیعی محصول غه اگر بغور
 بولماسا هم بولادور درخت لار نینگ نهالی غه بیر ایکی ییل سونی تاشیب یا چرخ
 بیله یادلو بیله سو بیرادورلار اندین سونک اصلا سو بیرماک احتیاج ایماس
 بعضی سبزی لار غه سو بیرادورلار لاهور و دبال پور و سهرندا و اول نواحی دا
 چرخ بیله سو بیرادورلار ایکی اوزون ایب چاهنی قدی چه حلقه قیلیب تورلار
 ایکی ایب نینگ اراسیغه بغاچ لار باغلاب کوزه لاری بغاچ لار غه بیرکی تیب تورلار
 بو کوزه لاری بیرکی تکلن ایبی چاه اوستیدا کی چرخ قه قیلیب سالوبتورلار
 بو چرخ نینگ باشیدا ینه بیر چرخ قیلیب تورلار بو چرخ نینگ باشیدا ینه
 بیر چرخ قیلیب تورلار کیم اونی نینگ توروبتور اوی بو چرخ ابورکاج
 پره لاری

بره لاری ایکنچی چرخ نینک پرلاریغه کیریپ اول کوزه لیک چرخ ایورولور
سو توکولور بردا ناو قویوب تورلار ناودین هر قایان سو ایلنارلار ینه اکره
وجند وار و بیانه بو نواحی دا دلو بیله سو بیر ورلار بو مشقت لیک توپ و مردار لیغی
هم بار چاه یقاسیدا بیر یغاج نی بیر کیتیپ ابری نینک اراسیدا غلطک ترتیب
قیلیپ تورلار اوزون ارغامچی غه اولوغ دلونی باغلاب تورلار بو غلطک اوستیکا
سالیبتورلار ارغامچی نینک بیر اوچی نی اوی غه بیر کیشی اوی نی هاید اماق
کیراک بیر کیشی دلو سوپی نی توکماک کیراک هر قاتله اوی تارتیب و دلونی
چیقاریپ یانار محلدا اول ارغامچی اوینینک یولیغه کیم اوی نی سیدوک و تیزکی
بیله ملوث حور تیکیب ینه چاه غه توشار بعضی زراعت لار غه سو احتیاج بولسه
کوزه بیله ابر و خاتون سو تاشیب سوغار ادرلار هندوستان نینک شهرلاری
وولایت لاری اسرو بی صفا دور باری شهرلاری و باری برلاری بیر وضع لیک
باغانی غه تمام بولاس اکثر برلاری توب توز واقع بولوبتور بعضی دریالار نینک
ورولار نینک یقاسی پشکال باغین لاری جهنی دین ابکندلار بولوب تور کیم
یردین عبور و هر روزه متعذر دور توزلاریدا بعضی برلاردا نیکن لیک درخت
جنک باردور کیم پرکنه لار نینک ایلی بو جنک و جنک لاردا قورغاداب منبر دلیق
قیلیپ مال بیرماس لار هندوستان دا اقرار سوی دریالار دین اورکا کم دور احیاناً
بعضی بردا قرا سولار بار اوشونجه شهر وولایات چاه سوئی یا حوض سوپی بیله
کیم پشکال بمغوری دین بیغیلیمش بولغای معیشت قبلورلار هندوستان دا مواضع
کینت لار نینک بلکه شهرلار نینک بوزولماق و توزولماکی بیر زماندا بولادور
اوشونداق الوغ شهرلار کیم ییللار اندا متوطن دورلار اکر قچارلاری بولسه
بیر کوندا انداق قچارلار کیم اثار و علامت لاری قالایدور اکر توزولماکی کا
یوز قویسه لار اریق قازماغی و بند باغلاما غی احتیاج اباس ایکن لاری تمام
الی دور ایلی کا خود نهایت بو قمتور جمعی بیغیلدیلار بیر حوض یا سادیلار یا چاه

قازدىلار اوى يىماماق باغام قوپرماق خود يوقتور خىس بىسبار ودرخت بىشمار
چرىلار قىلدىلار فى الحال كىنت ياشىر بولدى حيوانات كىم هندوستان مخصوص دور
وحوش دىن بىر فىل دور كىم كالىپ ولايتى نىنك سرحدلار دىدا بولور اندىن
يوقتارى شرق سارى باقه بارغان سائى صحراى فىل كوپراق بولور اول ارادىن
فىل نوتوب كىلتورورلار كره مانك پوردىن اونوز قىرق موضع نىنك ايشى فىل
توتماق دور دىوان غه فىل اوق جواب بىرورلار فىل عظيم الجسد وزىرك جانور دور
هر نىرسه لار دىسه لار بىلورنى بوبورسه لار قىلور بهاسى اولوغ لىغى غه باراشه دور
قارىلاب ساتارلار هر نىچه اولوغ راق بهاسى كوپراك انداق روايت قىلدىلار
كىم بعضى جزايردا اون قارى فىل بولور ايمىش بو ارادا خود تورت بىش
قارى دىن ايكزراك كورولمادى فىل نىنك يىماك و اىچماكى تمام خرطومى بىله دور
خرطومى بولماسا تىرلىماس خرطومى نىنك ايكى يانيدا بوقارىغى اينكا كىدا ايكى
اولوغ تىشى بار تام غه ويغاج قه اوشبو تىشلارنى قويوب زورلاب يىقتور
هر روز ايشى كىم بولسه اوشبو تىشلارنى قويوب قىلور عاج بو تىشلارنى
دىرلار بو تىشلارنى نىنك هند ايلى نىنك قاشىدا خىلى قدرى بار فىل نىنك
توكى يوقتور هندوستان ايلى نىنك قاشىدا فىل نىنك بىسبار اعتبارى بار
چرىك لارىدا هر فوج كىم البته بىر نىچه فىل همراه دور فىل نىنك بعضى يىشى
حيثيت لارى بار اولوغ سولاردىن وتند وتىز سولاردىن قالىن يوك كوتارىب اسان
اوتادور ينه تورت بىش بوز كىشى تارتار قزان ارابه سىنى اوچ تورت فىل
اسان تارتىب باره دور ولى بوغزى خىلى اولوغ تور بىر قطار طيوه نىنك
بوغزىنى بىر فىل بىر ينه كرك تور بوهم اولوغ جانورى دور زخامتى اوچ
كالمىش چه بولغاي اول سوز كىم اول ولايت لاردا مشهور دور كىم كرك فىلنى
شاخ بىله كوتارور ايمىش غالبا غلط تور بىر شاخى بار بوردى نىنك اوستىدا
اوزونلۇغى بىر قارىش دىن كوپراك ايكى قارىش خود كورولمايدور بىر اولوغ

شاخى دىن

شاخی دین بیر آنخوره کشتی بولدی ینه بیر نردنیک طاسی بولدی ینه اوج تورت ایلک هم شایدرنی ایکین تیرسی بسیار قالین بولور قاتیق یای بیله بغل کشای و خوب نولدوروب اورسه لاریمشی کیرسه تورت ایلک کیرار دیرلار کیم پوستی نینک بعضی یرلاریدین اوق خیلی اوتار ابرمیش ایکی قولى نینک قاشیدین وایکی بوتی نینک قاشیدین نهی نوشوبتور یراق دین یا بوغ یا پقان دیک کورنور اوزکا حیوانات تین انغه مشابتهی کوپراک دور نیچوک کیم ات نینک اولوغ قارنی بولاس مونینک هم اولوغ قارینی یوقتور نیچوک کیم ات نینک اشوق اورونیدا پارچه سونکاکى بار مونینک هم سونکاکى بار نیچوک کیم ات نینک ایلکی دا کوموک بولور مونینک هم ایلکی دا کوموک بار بو فیل دین درنده راق تورولی انچه مطیع و منقاد بولاس پرشور و هشنغر نینک جنکل لاریدا قالین بولور ینه سند سوی بیله بهره ولایتی نینک اراسیداغی جنکل لاردا هم قالین بولور اکثر هندوستان یوروش لاریدا پرشاور هشنغر جنکل لاریدا کرک اولتورولور ایدی طور شاخ لار اورار بو اولاردا غلبه کیشی فی واتی اورا بتور بیر اودا مقصود اتلیق چهره نینک اتی شاخی بیله بیر نیزه بویی تاشلادی بو جهت تین مقصود کرکا ملقب بولدی ینه کاومیش صحرای دور بو کاومیش دین خیلی اولوغ راق دور شاخی بو کاومیش نینک شاخی دیک کینکا باقه یابوق ایماس دور بو محکم مضرو درنده جانور دور هندوستان دا سرو درباسی نینک یقاسیدا هم قالین بولور ینه نیله کاودور بلندلیغی اتچه بولغای ات تین بیر نیمه اینچکلرک تور ارکاکى کورک دور بو جهت تین غالباً نیله کاو دیرلار ایکى کیچیکرک شاخی بار بوغزیدا بیر قارش دین اوزنراق نوکی باردور بحری قوتاس قه مشابتهی بار نواغی اوی نینک نواغی دیک ابری دور ماده سی نینک رنگی بوغو مرال نینک رنگی دیک تور شاخ هم یوقتور بوغزی داغی نوکی هم یوق تور ایرکاکى کا باقه توپچاق وضع دور ینه کوته پای دور اولوغ لوغی اق کییک چه بولغای مونینک

ایکی قولى وایکی بونی قیسقهراق دور بو جهت تین کونه پای دیرلار مونکوزی
 بوغو مونکوزی دیک شاخچه لیق دورولی کچییک راک نور هر ییل بوغودیک بوهم موکوز
 سالور یوکوروش دا زبونراق دور بو جهت تین جنگل دین چیماس ینه بیر جرانینک
 ابرکاکى هونه بوسونلوق کییک دور ارقه سی قرا نوکی ات هونه نینک شاخی دین
 مونینک شاخی اوزونراق نور وپریشانراق تور هندوستانی کلهرن دیر اصل دا
 کالاهرن ایاکاندور یعنی قرا کییک تخفیف قلیب کلهرن دیب تورلار ماده سی
 اق دور اوشبو کلهرن بیله کییک توتارلار بو کلهرن نینک شاخی غه توزاق نینک
 حلقه سینى بیرکتورلار ایاغى غه توبوق دین اولوغ راق تاشنى اویزان باغلارلار
 یعنی کییک ایلغان دین سونک یراق کینکاریکا مانع بولغای اندین سونک یازی
 کلهرن سینى کوروب مقابله سیدا قویا بیرورلار بو کییک اوروشقه کیلور غریب
 حریس تور فی الحال اوروشقه کیلور اول کییک نینک شاخی غه بیرکتکن شاخ
 اوروشوب ایلکاری کین باروردا کیلوردا اول کییک نینک شاخی غه بیرکتکن
 توزاق کیرار اول قاجماق قه میل قیلسه رام کییک قاجماس غالبا ایاغیغه باغلان
 تاش هم مانع بولور بو نوع بیله قالین کییک توتارلار توتقان دین سونک رام
 قیلورلار کییک لارنى تتماق قه رام قیلورلار ینه بورام کییک لارنى هم اویدا
 اوروشقه سالورلار یخشی اوروشور ینه هندوستان نینک ناغ دامنه لاریدا کچییک راک
 کییک بولور ارقار غاچچه نینک بیر ییل لیق توقلى سی چه اولوغ لوغى بولغای
 ینه بیرکینه اوی دور کچییک کینه اوی دور اول یرلار نینک اولوغ قوچقار یچه
 بولغای کوشتی بسیار یومشاق دور ینه مېمون دور هندوستانی باندر دیرلار بو هم
 اولوغ بولور بیر نوعی اول دور کیم ولایت لارغه ایلنارلار لولی لار اویون
 اورکا تورلار دره نور ناغ لاریدا کوه سفید نینک جر نواحی سیداغی دامنه لاریده
 واندین قویى نهم هندوستان ته بولور بولاردین یوقاری بولاس نوکی ساریق
 وپوزی اق دور قوبروغى خیلی اوزون ایباس تور ینه بیر نوع مېمون بولور

بجور

بجور وسواد واول نواحی لاردا کورولمای دور اول ولایت لارغه ایلنار میمون لار دین
خیلی اولوغ راق دور قویروغی هم بسیار اوزون دور توکی افرات یوزی
قابقرادور بو نوع میمون هندوستان نینک ناغ لاریدا و جنکل لاریدا بولادور اول
ولایت لاردا یوقتورینه بیر نوعی میمون بولادور یوزی توکی وباری عضوی
قابقرادورینه نیول دور کیش دین جزوی کیچیک راک بولغای یغاچ قه چیغار بعضی
موش خرما دیرلار موی مبارک توتارلارینه بیر سچقان دور کیم کل هری دیرلار
بو همیشه درخت لاردا اوق بولور درخت لار نینک اوستیدا یوقاری قوی عجب
چست وچسبان یوکورور طپور دین بیر طاوس دور پر رنگ و پر زیب جانور دور
اندانی نیک وزنی چه ایماس جتهدا تورنمه بولغای تورنمه بلند ایماس تور
نری نینک ماده سی نینک باشیدا بیکر مه اوتوز پر پاره دور ایکی اوج ایلک
بلند لیغی بولغای ماده سی نینک ینه زیب ورنکی یوقتور نری نینک باشیدا
طوق سوسنی دور بوی خوش رنگ کوك تور بوینی دین قوی ارقه سی ساریق
وطوطکی وکوك و بنفش رنگ لار بیله منقش واقع بولوب تور ارقه سی داغی کل لاری
کیچیک راک کل لار دور ارقه سی دین قوی راق اوشیو رنگ بیله منقش اولوغ
کل لار قویروغی نینک اوچیکا باردور بعضی طاوس لار نینک قویروغی بیرار قولاج
بولور وکل لوك پرلاری اوستیدا قیسه راق اوزکا قوش لار نینک قویروغی دیک
قویروغی هم باردور بورسی قویروغی و قنات لاری قزیل دور بجور وسواد دا
اندین قوی بولور اندین یوقاری کئر و لغانات و هیچ یردا بولماس اوچماقته
قیرغاول دین عاجز راق دور بیر ایکی قانله دین ارتوق اوچا الماس اوچماقته
زبون جهتی دین یا ناغ دا بولور یا جنکل دا عجب دور کیم طاوس بولور جنکل لاردا
شغال کوب بولور بیر قولاج قویروغی جنکل دین جنکل غه پورور شغال دین
نیچوک متضرر بولماس ایکی هندوستانی مور دیرلار امام ابوحنیفه مذهبی دا
جلال دور کوشتی خالی از مزه ایماس دراج کوشتی غه اوقشار ولی نیوه ایتی دیک

کراهيت طبع بيله دور ينه طوطى دور بو هم بچور واندین قویغی ولایتلاردا
بولور بازارلار توت پیشیغی دا تنکنهار ولفانات قه کیلور اوزکا وقتلاردا بولماس
طوطى نیچه نوع دور کوك بولادور بیر نوعی اولدور کیم اول ولایتلارغه ابلتارلار
سخن کوی قیلورلار ينه بیر نوعی بو طوطى دین کیچیک راک بولور مونی هم
سخن کوی قیلورلار بو جنس فی جنکلی دیرلار بو جنس بچور سوادى دا اول
نوامی دا بسیار بولور اول مرتبه دا کیم بیش مینک التی مینک بیر خیل اوچار
بو طوطى بيله اول طوطى اراسیدا جته دا تفاوت دور رنگلاری خود بیر دیک
اوق دور ينه بیر نوعی طوطى بولور بو جنک طوطى سی دین هنوز کیچیک راک
باشی قیب قیزیل بولور قناتلاری نینک اوستی هم قیزیل بولور قوبروغی نینک
اوچی ایکی ایلیک چه ایراق بولور اوشبو جنس نینک بعضی سی نینک باشی
سوسنی بولور بو جنس سخن کوی بولماس مونی کشیر طوطى سی دیرلار ينه
بیر نوع طوطى بولور جنکلی دیک کیچیک راک بولور نوموشوغی قرا بوینیدا اولوغ
قرا طوقی بار قناتلاری نینک اوستی قزیل یخشی سوز اورکانور خیال قیلور
ایدوک کیم طوطى وشارک هر فی اورکانسه لار اوز باشی چه معنی تخیل قیلیب
تلفظ قیلا الماس بو فرصت ته ابوالقاسم جلاير کیم یاقین ملازیم لاریم دین دور
عجب نیمه روایت قیلدی اوشبو جنس طوطى نینک قفسی یابوق ایکندور
طوطى ایتمیب طور کیم روی مرا واکن که دم کیرشدم بیر نوبت کوتارکن
کهر بارلار دم الغالی اولتورغاندا رهکذاری ایل اوتوب باره ایکندورلار طوطى
دیب تور کیم مردم رفتند شمایان نیروید والعهده علی الراوی باوجود کیشی
اوز قولاغی بيله ایشیمتا کوچه اینانسه بولماس ينه بیر طوطى بولور قیب قیزیل
ينه بعضی رنگلاری هم بار مشخص خاطردا قالماغان اوچون مشروح بیتیلما دی
بسیار خوش رنگ وخوش شکل طوطى دور سخن کوی هم قیلورلار ابرمیش عیب
بودور کیم چینی سینوغی فی مس طبق قه نارتقان دیک کوب ناخوش وتیز اونی

بار

بار ينه بير شاركدور بولغاناته بسياردور اندين قویی تمام هندوساناته
 كوب بولور بوهم تورلوک تورلوک بولادور بير نوعی بودور کيم لغاناته
 کوبتور باشی قارا قناتلاری الایستهسی چوغورچوقدين بير نييه اولوغراق
 وتنک تور سوز اورکانورلار بير نوعی فی مینا دیرلار بنگالهدين کيلتورورلار
 یکرنگ قرا دور جستهسی بوشاركدین خیلی اولوغ دور توموشوغی وایاغی ساریق دور
 وایکی قلاغیدا ساریق پوستلاری بار سالیب تورادور بونینگ بدنالیفی
 بار سخن کوی قیلورلار یخشی ایتور ينه بير نوع شارک بولور بورون مذکور
 بولغان شاركدین اینچکاراک تور کوزلاری انینگ کردی قیزیل بولور بو جنس
 سخن کوی بولاس وین شارک دیرلار ينه بو فرصته کیم کنک سویی غه کوپروک
 باغلاب اوتوب مخالفلاری قاجوردوک لکنودا ونواحی سیدا بير نوع شارک
 کورولدی کیم کوكسی ات باشی الایرهسی قرا هرکز کورولایدور ایدی
 بو جنس غالباً سوز اورکانهاس ينه کوجه دور بو قوش فی بوقلمون هم دیرلار
 هاشیدین قویروغی غه چه بیش الی مختلف رنگی بار کبوترنینک بوی فی دیک
 یراق دور اولوغ لوغی کبک دریچه بولغای غالباً هندوستان کبک دریسی دور
 نیچوک کیم کبک دری ناغلارنینک قلهلاریدا بولور بوهم ناغ قلهلاریدا بولور
 کابل ولایت لاریدین نجر او ناغلاریدا واندین قوییی ناغلاردا بولور اندین
 یوقاری بولاس اول ایل عجب ينه روایت قیلدیلار قیش بولغاج ناغ دامنه لاریغه
 توشار اکر اچورسالار کیم اوزوم باغیدین اوسته ينه اصلا اوچالماس توتارلار
 ما کول اللحم دور بسیار لذیذ ایتی دور ينه بير دراج دور بو هندوستان مخصوصی
 ایماس دور کرم سیر ولایت لاردا بولور ولی بعضی جنسی هندوستان دین اوزکا
 یردا بولاس اوچون مونی تقریب بیله ذکر قیلدیم دراج نینگ جستهسی
 کبک نینگ چه بولغای نری نینگ ارقهسی قرغاول نینگ مادهسی رنی دیک دور
 بوغزی وکوكسی قرا دور ات ات توكلاری باردور ایکی کوزی نینگ ایکی

يانيڭدا قىزىل خېلى نوشوبتور طورى قېچقىرور كېم شېردارم شىرك اونی دېن
 مسجوع بولور شېرنى قېت دېك اينادور دارم شىرك خود درست متلفظ بولادور
 استر اباد دراج لارى بات مېنى تونى لار دېب قېچقىرور ايېش عربستاندا
 اول نومي نېنك دراجى بالشكر ندوم النعم دېب چالار ايېش مادهسى قرغاول نېنك
 بوزلارى دېك رنك لېك نجر اودېن قويى بولور يېنە بېر دراج جنس بېر قوش دور
 كىچك دېرلار جىسنەسى دراج چە اوق بولغاي اونی كېكىنېنك اونىكا اوقشار ولى
 مونېنك اونی كوپ تېزدور نرى بېلە مادهسى نېنك رنكى نېنك اراسىدا تاغوت
 كم دور پىر شاور وھشئەر ولايتىدا واندېن قويى غى ولايت لاردا بولور اندېن
 بوقارى بولاس يېنە پل پىكاردور اولوغ لوغى كېك درىچە بولغاي اوى تاوغى
 اندام لېق دور رنكى ھم ما كيان رنك لېق دور تاغى دېن قويى كوكسى كاچە خوش
 رنك قېب قىزىل دور پل پىكاردور ھىندوستان تاغ لارىدا بولور يېنە صحرائى تاوغ دور
 اوى تاوغى بېلە بو تاوغ نېنك اراسىدا فرق بودور كېم صحراى تاوغ قىرغاول
 دېك اوچار يېنە اوى تاوغى دېك ھر رنك بولاس بو تاوغ بىجور تاغ لاردا واندېن
 قويىغى تاغلاردا بولور بىجور دېن بوقارى بولاس يېنە چىلىسى دور جىسنەدا
 پل پىكاردېك تور پل پىكار موندېن خوش رنك راق دور بىجور تاغ لارىدا بولور
 يېنە شام دور اولوغ لوغى اوى تاوغى چە بولغاي غېر مكر رنك لارى بار بو ھم بىجور
 تاغلارېدا بولور يېنە بودنە دور اكرچە بودنە ھىندوستان مخصوصى ايىاس دور
 ولى تورت بېش جنس بودنە دور كېم ھىندوستان مخصوصى دور بېر بودنە دور
 كېم بېزىنېنك ولايت لارغە بارور بودنە دېن اولوغ راق دور يېنە بېر بودنە دور
 كېم اول ولايت قە بارور بودنە لاردېن قىسقە راق دور قنات قويروغى نېنك
 قىزىل راق رنكى بار بو جنس بودنە چىر دېك خېل خېل اوچادور يېنە بېر بودنە دور
 كېم اول ولايت لارغە بار دور بونە دېن كېچىك راک بوغزى بېلە كوكسىدا
 قراسى كوپ راک بولور يېنە بېر بودنە دور بو بودنە كابل غە از از بارور كېچىك كېنە

بودنە دور

بۈدەندۈر قارچەدىن بىر نىمە اولوغراق بولغاي كابلدا قراتو دېرلار ىنە بىر
 خرجل دور اولوغ لوغى توغدارى چە بولغاي ظاهرا غالبا هندوستان توغداق دور
 كوشتى بىبار لذت لىق دور بعضى قوش نىنك بوت ايتى يىخشى بولور بعضى نىنك
 كوكسى نىنك ايتى يىخشى بولور خرجل نىنك بارى ايتى لذت لىق وخوب دور
 ىنە چىزدور توغدىرى دىن جستەسى بىر نىمە كىچىك راك دور نرى نىنك ارقەسى
 توغدىرى دىك تور كوكسى قىرادور مادەسى يكرنك دور جزى نىنك كوشتى بىبار
 لذىد دور نىچوك كىم خرجل نىنك توغداق قە مشابەتى بار جزى نىنك ھم توغداق قە
 مشابەتى بار ىنە هندوستان باغرى قىراسىدور اول باغرى قىرادىن كىچىك راك
 واىچىكاراك تور باغرى نىنك قىراسى ھم كم دور اوفى ھم اندىن اىچىكاراك تور
 ىنە قوش لار دور كىم سودا وسو يغالارى دا بولور اول جىلەدىن پىردىنك دور اولوغ
 جستەلىق جانوردور ھىرقىنى بىر قولاج باردور باشى نىنك وبو ىنى نىنك نوكى
 پوقتور بوغزى دا خرىطە دىك بىر نىمە سالىب تور وىنور ارقەسى قىرا كوكسى
 اق دور احبانا كابل غە بارور بىر يىل كابلدا پىردىنك توتوب كىلتور وب ابدى لار
 يىخشى رام بولوب ابدى كوشتى تاشلا بىرسە لار ھىركىز خطا قىلماس ابدى
 تومشوغى بىلە الور ابدى بىر قاتلە بىر شىش نعل كفش ىى بوتوب ابدى ىنە بىر
 نوبىت بىر بىتون تاوقى قىنات لارى وپىرلارى بىلە درىست يوتى ىنە سارس دور
 هندوستان دا بولغان تركى لار تىوہ تورنا دىدور لار بىر نىمە دىنك دىن
 كىچىك راك بولغاي بو ىى دىنك دىن بلىندراق تور باشى قىب قىزىل دور مو ىى
 اوپدا ساخلا ى دور لار يىخشى رام بولادور ىنە مىنك دور بو ىى سارس قە ياوشور
 جستەسى كىچىك راك تور لك لك دىن خىلى اولوغ دور لك لك كا مشابەتى بار
 تومشوغى لك لك نىنك تومشوغى دىن اوزونراق دور تومشوغى قىرادور باشى
 سوسنى بو ىنى اق قىنانى الادور جىركە قىنات لارى نىنك اوچلارى وتوبلارى
 اق دور اورناسى قىرادور ىنە بىر لك لك دور بو ىنى اق تور باشى وجميع اعضا ىى

قارادور اول ولايت لارغه بارور لك لك دين كچيك راک نور بولك لك نى هندوستان نى يك رنك ديرلار ينه بير لك لك دور رنكى ووضعى نام اول ولايت لارغه بارور لك لك لار ديك غايتش نور تومشوقى قراراق تور اول لك لك دين خيلى كچيك تور ينه بير قوش عفار بيله لك لك كا مشابهنى بار عقاردن تومشوقى اولوغ راق اوزونراق دور جسته سى لك لك دين كچيك راک تور ينه بير اولوغ بزك دور اولوغ لوغى سارچه بولغاي ايكي قناملنى نينك ارقه سى اق دور بلند اونی باردور ينه بير باشى وتومشوقى قرا اق بزك دور اول ولايت قه بارور بزك دين خيلى اولوغ دور هندوستان بزكى دين كچيك راک تور ينه بير اورك عرتباى ديرلار سونه بورجين دين اولوغ راق دور نرى وماده سى بير رنك دور هشتغردا دايم بولور كاھى لغانات قه بارور كوشتى خيلى لذيد دور بير اورك دور شه مرغ ديرلار قازدين جزوى كچيك راک بولماي تومشوقى نينك اوستيدا بلندليغى بار كوكسى اق دور ارقه سى قارادور كوشتى مزه ليق دور ينه بير زمج دور اولوغ ليغى بوركوت چه بولغاي قرارنك ليك دور ينه بير سار بولادور ارقه سى وقوبروغى قزىل ينه هندوستان نينك الا قارغه سى دور اول ولايت نينك الا قرغه سيدين كچيك راک وايچكاراك دور بوينى دا جزوى اقى باردور ينه بير قوش دور قرغه بيل غكه كا مشابهنى بار لغانات ته مرغ جنكلى ديرلار باشى كوكسى قرا قنات لارى وقوبروغى قزىل راق كوزلارى قيب قزىل اوچماق قه عاجز اوچون جنكل دين چيقياس بوجمت تين مرغ جنكلى ديرلار ينه بير اولوغ شبره دور چمكدر ديرلار اولوغ ليغى بابالاق چه بولغاي باشى ايت نينك كوچوكى نينك باشيغه اوخشار درخت قه كيم قونار خيال قيله دور بير شاخنى توتوب سرنكون بولوب تورادور غرابتى باردور ينه هندوستان عكه سى متامله دور ديرلار عكه دين جزوى كچيك راک بولغاي عكه اق الادور متامله الادور ينه بير قوش قنيه دور اولوغ ليغى ساند ولاچ چه بولغاي خوش رنك قزىل دور

قنات لارى

قنات لاری دا ازراقچه قرالاری باردور ینه کرجه دور قارلوغاچ بوسونلوق دور
 قارلوغاچ دین خبلی اولوغ دور یکرنگ قب قرادور ینه بیر کویل دور اوزونلوقی
 زاغچه بولغای زاغچه دین خبلی اینچکاراڭ دور طوری اوقور هندوستان بلبللی بو
 ایمیش هندوستان ایلی قاشیدا بلبلچه حرمتی باردور قالین درخت لبق باغ لاردا
 بولادور ینه قوش شقراق بوسونلوق دور یغاچ لارغه یاپیشیب تورادور اولوغ لوقی
 شقراقچه بولغای طوطی بوسونلوق دیک سبز رنگ لبق دور سو حیواناتی دین
 بیر شیرابی دور فرا سولاردا بولادور کلسغه مشابھتی بار دیرلار کیم کیشینی
 وبلکه کامیشنی الور ایمیش ینه سیپساردور بو هم کلس وضع لبق دور تمام
 هندوستان دریالاریدا باردور توتوب کیلتوروب ایدیلار اوزونلوقی تور
 بیش قاری یاوشور ایدی یوغان لبق قویچه بولغای ایدی موندین اولوغ راق
 هم بولور ایمیش یاریم قاری دین اوزونراق نومشوقی بار یوقاری نومشوقی
 وقویغی نومشوقی دا اینچکا اینچکا قطار کیچیک نیش لاری بار سو یقالاریدا
 چیقیب یانادور ینه خوک آبی دور بو هم تمام هندوستان دریالاریدا بولور
 سیسارنینک نومشوقی دیک سودین یکبار چیقار باشی کورونور اوزی کوروناس
 ینه سوغه چومار قویروغی کورونوب قالور مونینگ نومشوقی اوزون دور
 واوشاق قطار تیشلاری باردور اوزکا باشی وتنه سی بالبق دیک دور سودا اوینار
 وقت مشک بوسونلوق کورونادور سبرو سوی داغی خوک آبی لار اوینار محلدا
 سودین درست چیقادور بو بالبق دیک سودین ناشقاری هرکز چیقاس ینه
 کریال دور بو اولوغ بولور ایمیش سرو دریاسیدا چریک ایلی دین خبلی کیشی
 کوردیلار بو کیشینی الور ایمیش سرو یقاسیدا ایکاندا بیر ایکی داوڭنی
 الیب تور غازی پور بیله بنارس اراسیدا اوردو ایلدین اوج تور کیشی
 الدی اوشبو نوامی دا مین هم کریالنی یراقراق دین کوردوم ابادن مشخص
 کورونادی ینه ککه بالبق بالبق دور ایکی قولاغی نینگ توغری سی ایکی سونک

چېقىپ نور اوزونلۇغى اوج اېلىك بولغاى ياتقاندا بو ايكي سونگلاڭنى ئېيراتور غريب طور اون كېلا دور غالبا اوى جەتى دىن ككه دىب تورلار هندوستان بالىغ لارى نىنك كوشنى لذىد بولور ايدى وقىلتىغى بولاس عجب چست بالىغ دورلار بىر قاتله بىر سونىنك ايكي طرفىدىن تور سالىب كېلىدىلار نورنىنك بىر طرفى سودىن يارىم قارى دىن كوپراك يوقارى ايدى بالىغ لارنىنك كوپراكى نوردىن بىر قارى يوقارى راق ساچاراب اوتى لار ېنه هندوستان نىنك بعضى سولارىدا اوشاق بالىغ لار بار بىر قاتق اون ياناوش بولسه يىكبار ساچاراب سودىن بىر قارى بىر يارىم قارى بلند چىقادورلار ېنه هندوستان بقه لارى اكر چه اوشال بقه لار دىك تور ولى بو بقه لار سونىنك يوزىدا يىتى سىكىز قارى يوكرادورلار نباتات كىم هندوستان مخصوصى دور بىر انبه دور اكثر هندوستان اىلى اوشال نباتاتى بى حرمت تلفظ قبلورلار بمان متلفظ بولور اوچون بعضى نغزك دىب تورلار نېچوك كىم خواجه خسرو دىب تور

نغزك ما نغزكن بوستان * نغز ترين مېوه هندوستان

يخشى سى يخشى بولادور غلبه يىسه بولادور ولى يخشى سى كم بولادور اكثر خلم اوزادورلار اويدا پيشادور خامى خوب آش قاتىغى بولادور غوره سى نىنك مرباسى هم خوب بولادور فى الواقع هندوستان نىنك يخشى مېوه سى بودور درختى بسيار باليده بولور بعضى ايل انبهنى انداق تعريف قىلىب ايدىلار كىم قاوون دىن اوركا جميع مېوه غه ترجيح قىلىب ايدىلار ايل تعريف قىلغونچه خود اېاستور كاردى شفتالوغه شابهتى بار پشكال وقتى دىن بورون پيشادور ايكي نوع پيلور پىرى سىقىپ پوله قىلىب تىرىسىنى تىشىب سوزوب سويىنى اېچارلار ېنه پىرى شفتالوى كاردى دىك تىرىسىنى ار تىب بىرلار بركى شفتالو بركى غه اندكى اوخشار تنه سى بدغا وېد اندام دور بنگاله وكجرات نه يخشى بولور اېيش ېنه كېله دور عم ب موز دېر درختى خېلى بلند بولاس بلكه درخت

دىب

ديب هم بولاس كياه بيله درخت اراسيدا بير نيمه دور بركى امان فرانىك
 بركى غه مشابه دور ولى كيله نينك بركى نينك اوزونلۇغى ايكي قارى بولور
 ياسى ليغى بير قارىغە ياوشور اورتاسيدا بير شاخ چيقار يوراك ديك غنچەسى
 اچىلغانى بو شاخ دا بولور اولوغ غنچەسى يوراك وضع ليق دور غنچەسى نينك
 هر بركى اچىلغاج بركى نينك نويدا قطار التى بيتى كلى بولور بو قطار كل لار
 كيله بولور اوشبو يوراك ديك شاخ اوزاغى سائى اول غنچە نينك بركى لارى
 اچىلب قطار كيله كل لارى ظاهر بولور هر كيله درختى بير قاتله اوق ير بيرور
 ايش كيله نينك نىچە لطافتى بار بير اولكىم نيريسى اسلىن سوير ونور ينه بير
 اولكىم هيج دانهسى وجرمى بولاس بادنجلن دين بير نيمه اوزونراق وايچكاراك دور
 خيلى جوجوك ايباس بنگاله كيله لارى بسيار جوجوك بولور خيلى خوشنا درختى
 بار ياسى ياسى خوش رنگ سبز رنگ لارى يخشى كورونور ينه انبلى دور
 خرمى هندى بو آت بيله ايتورلار ريزه بركى بار جوز بويا بركى غه فى الجملة
 اوشار ولى مونينك بركى بويا بركى دين ريز مراق دور خيلى خوش غا درخت دور
 ساپهسى قالين بولادور درختى خيلى باليده بولادور صحرائى هم قالين بولادور
 ينه بير مهوه دور كل جيكن هم ديرلار مونينك درختى هم خيلى باليده بولادور
 هندوستان ايلي نينك عمارت لارى اكثر مهوه يفاچى دين دور مهوه نينك كلى دين
 عرق تارنارلار وگلىنى موز ديك قوروتوب ييرلار وعرق هم تارنارلار
 فى الجملة كشميش كا شباهى بار بدمزه ليغى بار كلى نينك اولى هم بمان ايباس
 ديسه بولور بو هم صحرائى بولادور ميههسى بى مزه بولادور دانهسى اولوغ راق
 نيريسى يوبقه مونينك دانهسى فى مغزى دين باغ هم تارنارلار ينه كرنى دور
 مونينك درختى اگر چه كوب باليده بولاس كيچيك هم بولاس ميههسى ساريق
 رنگ ليق دور چكیده دين ايچكاراك تور مزهسى فى الجملة اوزومكا اوشار
 اخريدا ازراقه بدمزه ليغى بار بمان ايباس يسه بولور دانهسى نينك نيريسى

یوبقه دور ینه جامن دور برکی نال برکیکا فی الجمله اوخشار کردراک ویا شیل راق دور
 درختی خالی از خوشنمالیغی ایباس میوه سی قارا اوزومکا اوخشار ترش راق
 مزه سی بار خیلی بخش ایباس تور ینه کمرک دور پنج پهلودور اولوغ لوغی
 شفتالوچه بولغای اوزونلوغی تور ت ایلک بولغای ساریق پیشادور مونیکنک
 هم دانه سی یوقتور خام راق اوزکانی کوب ایبق دور بخش پیشقانی نینک
 ترش لوغی میخوش دور بمان ایباس خالی از لطافتی ایباس ینه کدھل دور
 بو غریب بدهیئات و بد مزه میوه دور بعینه قوی نینک قارنی دور کیم
 قارین نینک ایچی تاشقاری بولغای مزه سی دل اشور چوچوک دور ایچیدا قندق
 دیک دانه لاری بار کرما خرماغه فی الجمله شباهتی بار مونیکنک دانه لاری اوزون
 ایباس تور بو دانه لار نینک خرما دین بومشاق راق کوشتی بار انی ییماغی خیلی
 چسپنده دور چسپنده لیغی دین بعضی ایلک نی اغزینی یاغلاب بیر اییش لار
 هم درخت نینک شاخیدا بولادور هم تنه سیدا هم بولور اییش درخت تین کویا
 کیم کیسالارنی اسیب اسیب قویوب دور لار ینه بدھل دور اولوغ لوغی بهی چه
 بولغای ایدی بمان ایباس خام لیغی دا غریب ترش ویمزه دور پیشیقی بمان
 ایباس بومشاق پیشار وهر یریدین ایلک ییله اوزوب ییسه بولادور مزه سی
 بهی نینک کنده بولغانیغه خیلی اوخشار ترش ترش بخش غینه مزه سی بار ینه
 بیر دور فارسی کنار دیرلار اییش بو انواع بولادور آلچهدین بیر نیمه
 اولوغ راق دور بیر نوع بولادور حسینی اوزوم اندامیدا اکثری خیلی بخش
 بولایدور ماندا نیردا بیر بیر کوردوک خیلی بخش ایدی مونیکنک درختی ثور
 وجوزادا برک توكوب سرطان دا اسدته کیم عین پشکال دور برک چبقاریب
 تروتازه بولادور میوه سی دلو و حوت ته پیشادور ینه کرونده دور بیر نینک
 ولایت نینک جکه سی یوسونلوق بوته بوته بولادور جکه تاغلاردا بولور بودشت لاردا
 بولادور مزه لبق میرمجان غه اوخشار بو میرمجان دین جوجو کراک وکم آب راق دور

اندین

اندین قلیه لیق اش پیشورادورلار مزه لیق بولادور خیلی قلیه ریواج قه اوخشار
ینه پنیاالدور الوجه دین اولوغ راق دور قزیل ابله نینک غوزه سی غه شبیه دور
ترش غینه مزه سی بار بخش غینه دور درختی انار یغاچی دین اولوغ راق برکی
انار برکی غه اوخشار ینه کلدور میوه سی درختی نینک تنه سی دین چیقار انجیر غه
اوخشار کلدور غریب بیزه میوه دور ینه امله دور بو هم پنج پهلودور غوزه نینک
غنچه سی غه اوخشار زیمخت و بیزه نیمه دور مریاسی بیان ایماس خیلی پر فایده
میوه دور درختی نینک بخشی هیئاتی بار بسیار ریزه برک لیک دور ینه
جروغی دور درختی کوهی ایملیش بیزنینک باغدا اوج تور توب بار ایکلدور
سونکرا بیلدیم میوه غه خیلی شبیه دور مغزی بیان ایماس مغزی بنقاغ مغزی بیله
بادام مغزی نینک اراسیدا بیر نیمه دور مغزی بسته مغزی دین کیچیک راک دور
جروغی نینک مغزی کرد تور پالوده غه و ملوالار غه سالورلار ینه خرما دور
خرما هندوستان مخصوص ایماس تور چون اول ولایت لاردا یوق ایدی مذکور
بولدی خرما درختی لغاندا باردور شاخلاری کله سیدا بیر پردا اوق پیدا بولور
برک لاری شاخلاری نینک تویدین اوچی غه چه ایکی طرفیدا بولور تنه سی
نله وار و بدرنگ دور میوه سی اوزوم نینک خوشه سی دیک بولور اوزوم نینک
خوشه سی دین خیلی اولوغ راق دور دیرلار کیم نباتات آراسیدا خرما درختی نینک
ایکی ایشی حیوانات قه اوخشار بیر اول کیم نیچوک کیم حیوانات باشی کیسارلار
حیاتی منقطع بولور خرما اغاچی نینک هم باشی کیسیلسه درخت قورور ینه بیر
اول کیم نیچوک کیم حیوانات دین بی نر نتیجه حاصل بولماس خرما درختی غه هم
نر خرمانینک شاخی فی کیتور و ب تیکور ماسه لار بخشی بر بیرماس بوسوزنینک
حقیقتی معلوم ایماس خرمانینک باشی کیم مذکور بولدی اول پنیری دین
عبارت تور خرما پنیری آنداق بولور کیم شاخ وبرکی نینک چیقار بری
پنیر دیک ات بولادور بو ات پنیر دیک دین شاخ وبرکی چیقادور شاخ وبرک

اورزاغان سائی برکی سبزراق بولادور بو اق نیمه نی خرمانینک پنیری دیرلار
 طورى دور بمان ایماس اول ینکاق نینک مغزی غه خیللی اوغشار اوشبو پنیری بولور
 برنی زخم قیلادورلار اول زخم غه خرما برکی نی کوزه قویوب انداق قویادورلار
 کیم اول زخم دین هر سو کیلسه بو خرما برک نینک اوستی بیله افار برکی
 کوزه نینک اغزیغه درخت قه باغلاب تورلار اول زخم دین هر سو کیم حاصل
 بولسه کوزه دا ییغیلادور اگر فی الحال ایچیلسه چوچومان راك سودور تور
 کوندین سونک ایچیلسه فی الجمله کیفیتى بار دیرلار مین بر نوبت بارینی سیر
 قیلا بارغاندا چنبل دریاسی نینک یقاسی داغی کینت لارکا سیر قیلا باریب ایدیم
 یولدا قولدا اوشبو نوع خرما سوبی نی الا دورغانلار اوچرادی بو سودین خیللی
 ایچیلدی کیم انینک کیفیتى معلوم بولغای کیفیتى معلوم بولمادی غالبا خیللی
 ایچماك کیراك ینه نارکیل دور عرب معرب قیلیب نارجیل دیر هندوستان
 ایلی نالیر دیدورلار غالبا غلط عام دور نارکیل نینک بری سی جوز هندی دور
 کیم قارا قاشق لارنی اندین قیلورلار الوغ راغی نی غچک نینک کاسه سی قیلورلار
 درختی بعینه خرما درختی دور غایتش نارکیل نینک شاخی پر برک راك دور
 برکی نینک رنگی هم روشن راق دور نیچو ك کیم یانکاق نینک ناشی دا کوک
 پوستی بولور نارکیل نینک تاشیدا هم کوک پوستی بار ولی نارکیل پوستی
 رشته رشته بولادور تمام دریا داغی جهازلار نینک وکیه لار نینک حبالینی اوشبو
 نارکیل نینک پوستی دین قیلورلار ایمیش کیمه لار نینک درزلارنی هم مونینک
 ایپی بیله تیکار ایمیش لار نارکیل نینک پوستی نی اریقچاچ بیر اوچی دا مثلث
 اوچ توشوک اوزنی ظاهر بولادور ایکی سی رست و بیر توشک اندک اشارت
 بیله تیشلادور مغز باغلاردین بورون نارکیل نینک ایچی سو بولادور بو توشو کاق
 تیشیب اول سونی ایجادورلار مزه سی بمان ایماس کویا کیم خرما پنیری فی
 سو قیلیب تورلار ینه بیر نار دور تار نینک شاخ لاری هم تاشیدا اوق بولور
 تارغه

تارغە ھەم خرما دېڭ كوزە باغلاپ سۈالەپ اپچادورلار بۇ سۈنى تارى دېدورلار
 مونىڭ كېڭىتى خىما سۈيىنىڭ كېڭىتى دېن تىندراق بولور ايمىش تارنىڭ
 شاخلىرىنىڭ بىر قارى بىر يارىم قارى غەپە ھېچ بىر كى بولماس اندىن سۈنك
 اوتوز قىر بىر شاخىنىڭ اوچىدا بىر يىردىن ارقىراق پىچە اورادور
 بوبىرلارنىڭ اوزونلۇقى بىر قارى غە ياوشور ھندى خىلارنى دىنر بوسونلوق
 بوبىرلاردا خىلى يېتى دورلار ھىندوستان ابلنىڭ قىلارنىڭ توشۇلارنىڭ
 ھلقە بولماس بۇ تار بىر كى دېن ياساب سالادورلار اوشۇ تار بىر كى دېن قىلار
 توشۇكى كا سالماق اوچون بازارلاردا ياساب ساتادورلار تەسى خىما دىننىڭ
 تەسى دېن بىشى راق دور وھواراق يەنە نارىچ ولىمۇ مشهور مېوھلار دور نارىچ
 لىغانات تە و بىجور وسۈدە كۈب بولور و خۇب بولور لىغانات نارىچى كىچىك راق
 و كىنىڭ بولور بىشار لىتىق و نازىك و سىرەپ بولور خىراسان نواحى سىنىڭ
 نارىچى غە ھېچ نىسبىتى يوقتۇر نازىك لۈكىدىن دور لىغانات تېن كابلغە كىم اون
 اوچ اون تورت يىغاچ بولغى كىلتور غۈنچە بىشى نارىچلار خراب بولور استىراباد
 نارىچىنى سىرتىدە كىم ايكى يوز يېتىش ايكى يوز سىكسان يىغاچ بولغى
 ايلتارلار تېرىسىنىڭ قالىن لىغىدىن و كىم ابلىغىدىن انچە خراب بولماس بىجور
 نارىچلارنىڭ اولوغ لۇغى ھېچە بولور سۈنى كۈبتۈر و اوزكا نارىچلارنىڭ
 سۈيى دېن تىرش راق دور خۈجە گلان دېدى كىم بىجوردا اوشۇ جىنس نارىچىنى
 بىر دىن تېن الەپ سانادۇك يېتى مىنىڭ نارىچ چىقىتى مىنىڭ خاتىرىم كىچىك
 ايدى كىم نارىچ لىقى مەرب مائىد دور اوشانداق اوق ايكاندور بىجور وسۈد ابلنى
 نارىچىنى ئام نارىڭ دېدورلار يەنە لىم دور بىشار بولادور اولوغ لۇغى بومورتقە
 بولغى بومورتقە اندام لىق تور ابلدىزىنى مسموم قايناتىپ انچىسا مۇرنىنى
 دىق قىلور ايمىش يەنە بىر نارىچ مشابھتى مېوھ تىرىچ دور بىجور وسۈد ابلنى بالىنىڭ
 دېدورلار بوجەت تېن تىرىچ پۈستىنىڭ مەرباسىنىڭ مەربا بالىنىڭ دېر ايرىمىش لار

هندوستان نرنجنى بچور ديدورلار نرنج ايكى نوع بولادور بيرى چوچوك وبى مزه
 ودل اشور چوچوك بيركا خود باراماس مكر پوستى مريغه باراغى لغانات نينك
 نرنجى دل اشور چوچوك دور بچور ينه نرنج لارى هندوستان نرنج ترش بولادور
 خوب ترش تورلار شربتى بسيار خوش مزه بولادور نرنج نينك اولوغ لوى
 خسروى قاونچه بولغاي پوستى قونور ناھوار دور اوچى ايچكا وتوشوق لوق
 بولور نرنج نينك رنكى نارنج رنكى دين ساريق راق دور درختى تنه ليق درخت
 بولماس ايچيك راک بولور وبونه بونه بولور بركى نارنج بركى دين اولوغ راق
 بولور ينه نارنج مشابهتى ميوه لاردين سنكتار دور رنكى ووضى نرنج ديك تور
 غايتش مونينك تيريسى سس دوام دور ناھوار ايماس جزوى نرنج دين كيجيك راک تور
 درختى اولوغ بولادور اوروك درختى چه بولادور بركى نارنج بركى غه اوخشار خوب
 ترش ليقى باردور شربتى يخشى لذت ليق وخوش طعم بولادور بوليموديك
 مقوى معده دور نارنج ديك مضعف ايماس ينه نارنج دا مشابهتى ميوه لاردين
 اولوغ ليمودور كيم هندوستان دا كل كل ليمودورلار اندامى قاز يومورته سيمه
 اوخشار ولى يومورته ديك ايكى باشى ايچكاراك ايماس مونينك پوستى هم
 سنكتار پوستى ديك هموار دور غريب سيراب بولادور ينه جنبيرى دور نارنج
 مشابهتى دور اندامى نارنج ديك تور ولى رنكى ساريق تور نارنجى ايماس
 ايدى نرنج ايدىكا اوخشار مونينك هم يخشى ترش ليقى بار ايدى ينه نارنج
 مشابهتى سدا فل دور امروند اندام ليق دور رنكى بهى رنكى ديك تور چوچوك
 بولادور ولى چوچوك نارنج چه دل اشور ايماس ينه نارنج مشابهتى امروند دور ينه
 نارنج مشابهتى كرنه دور مونينك اولوغ لوى كل كل ليموچه بولغاي بو هم ترش دور
 ينه نارنج مشابهتى امل بيدور كيم بو اوج يلدن بيرى ايدى نظرغه كيلدى
 انداق ديدلار كيم ايكنه نى مونينك ايچكا سالسالار ايرير ترش ليقى دين مو
 ايكنين يا خاصيت نين مو ايكنين ترش ليقى نارنج وليمونينك ترش چه بولغاي ينه

هندوستان دا

هندوستان دا طوری کل لار باردور بیر جاسون دور بعضی هندوستانی کرهل دی دور
کیاه ایماس بوتەسی ساق لیق دور کلبین دیک کلبین دین بیر نیمه بلند راق تور
رنکی انار کلبدین هنوز سبز راق دور اولوغ لوغی قزیل کلچه بولغای ولی
قزیل کل غنچه بولغان دین سونک بیر اوق اچیلور بوجاسون کیم اچیلدی
اوز باشیدین تنه هم اوشبو برک دین اینچکا بولوب تنه دیک بیر ایلیک اوزاب
ینه اوشبو جاسون برک لارینی اچیلادور حاصل دل شبیه کل بولادور خالی از غراب
ایماس درختی نینک اوستیدا بسیار غوش رنک وخوشنما کور و نادور کوب
تور مایدور بیر کوندا اوق پزمرده بولادور غالباً تورت ائی پشکال ای لاریدا
اسرو خوب و کوب اچیلادور غالباً اکثر ییل اچیلور ولی بو کوب لوک ییله
ایدی یوقتور و پنه بیر کنیر دور اف هم بولادور شتالو کلی وضع لیق پنج
برکه بولادور قزیل کنیر نینک شتالو کلی شباهتی بار ولی کنیر کلی اون
تورت اون بیش کل بیر یردا اچیلادور یراق دین بیر اولوغ کل دیک کور و نادور
مونینک بوتەسی کلبین دین اولوغ راق دور قزیل کنیر نینک طوری غینه ایدی
بار خوش آئنده دور بو هم پشکال دا کوب خوب اچیلادور بو هم اکثر ییل
تایلورینه کپورا دور بسیار لطیف ایدی بار مشک نینک عیبی بودور کیم
خشک لوغی باردور مونی مشک تردیسه بولور بسیار لطیف ایدی باردور
اکرچه اوزی نینک غریب طور هیئاتی باردور کلی نینک اوزونلوغی بیر
پاریم قریش ایکی قاریش بولغای وضعی غرو برکی دیک اوزون برکلاری
باردور مونینک نیکانی باردور غنچه دیک تیقلغان تاشقاریفی برکلاری
سبز راق تیکن لیک راک ایچکاریکی برکلاری یومشاق اف برکلار بولادور
ایچکاریکی برک لار نینک ارالاری دا کل نینک اورتاسیداغی دیک نیمه لار بولادور
یمشی ایدی اندین کیلادور بانکی چیقیب تور هنوز تنه پیدا قیلماغان ایرکاک
قامیش نینک بوتەسیغه اوغشار مونینک برک باسی راق نور و تیکانلیق تنه لیفی

بسیار بی اندام دور ایلدیزلاری کورونوب توروب تور ینه یاسن بولادور اف
 مونی جنبلی دیدورلار بیزنینک بری یاسن لاریدین اولوغراق وایدی نیزراق
 بولادور ینه اول ولایت لاردا تور ت فصل بولور هندوسنان دا اوج فصل بولور
 تور ایی یازدور تور ایی پشکال تور ایی قیش ای لارنینک ابتدای
 هلالی ای لارنینک استقبالی دین دور هر اوج ییل دا بیراینی پشکال ای لاریغه زیاده
 قیلورلار ینه اوج ییلده قیش ای لاریغه زیاده قیلورلار ینه اوج ییلدا یاز
 ای لاریغه بولارنینک کیسه بودور چیتار بیساک جشت ائاد تابستان موافق حوت
 وحمل وثور وجوزا ساون بادون کوار کانک پشکال موافق سرطان واسد وسنبله
 ومیزان اکهن پوس ماه پاکن زمستان موافق عقرب وقوس وجدی ودلو هندایلی
 فصولی کیم تور تار ای تعیین قیلیب تورلار هر فصلدا ینه ایکی رار ایی
 ایسیق نینک ویاغین نینک وساق نینک زوری نوتوب تورلار یاز ای لاری دین
 ایکی سونکی ای کیم جشت ییله اساد دور ایسیق نینک زوری بو ایکی ای دور پشکال
 ای لاری دین ایکی بورونقی ای کیم ساون بادون دور یاغینی نینک زوری
 بو ایکی ای دور قیش ای لاری ایکی اورتاوغی ای کیم پوس و ماه دور ساق نینک
 زوری بو ایکی ای بواعتبار ییله بولارنینک فصلی التی بولادور کونلارکا
 هم ات قوبوب تورلار شنبه (سانچر) یکشنبه (ایتوار) دوشنبه (سوموار)
 سه شنبه (مانکلوار) چهارشنبه (بودوار) پنجشنبه (بریسپانوار) ادینه (سکروار)
 نیچوک کیم بیزنینک ولایت لار اصطلاحیدا کیچه کوندوزنی ییکرمه تور قسبت
 قیلوب تورلار هر قابسینی بیر ساعت دیب تورلار هر ساعتی التیش قسبت
 قیلیب تورلار هر قابسینی بیر دقیقه دیب تورلار کیم کیچه کوندوز مینک تور
 یوز قرق دقیقه بولغای دقیقه نینک مقداری تقریبا التی فاتحهنی بسم الله ییله
 اوقوغونچه دور کیم بیر کیچه کوندوز سیکیز مینک التی یوز قیرق نوبت فاتحه
 بسم الله ییله اوقوغونچه بولغای هند ایلی کیچه کوندوزنی التیش قسبت قیلیب

تورلار

تورلار هر قايسىنى بير كرى ديب تورلار بيه كچه تور وكوندوزنى تور
قسمت قىلىپ تورلار هر قايسىنى بير پهر ديب تورلار كيم فارسى پاس
بولغاي اول ولايت لاردا پاس وپاسبان ايشينيلور ايدى بو خصوصيت بيله معلوم
ايماس ايدى اوشبو مصاحت قه هندوستان نينك جميع معتبر شهرلارى دا جمعى
مقرر و معين دورلار كيم كرىالى دبرلار برنج دين بير ياسى نيه قويوب تورلار
اولوغ لوغى طبعه بولغاي قالين ليغى ايكي ايليك چه بولغاي بو برنجى كرىال
دبرلار بو كرىالنى بير بلند بردا اويزان قىلىپ تورلار بيه بير طاس لارى بار جام
ساعت انينك قوينى نوشوك دور هر كرىدا بير تورلار كرىالى لار نوبت بيله
طاسنى سوغه قويوب منتظر دورلار مثل كون طوغار وقت نين كيم بو طاسنى
قويديلار طاس بير توله توقاق لارى بيله كرىالغه بير اورارلار ايكي مرتبه
توله ايكي پهر توكانكوچه پهر كيم توكانسه علامتى بو دور كيم توقاقنى كرىالغه
بات غلبه غلبه اورارلار اكر كوندوز دين اولغى پهر بولغان بوله بات بات
قاققان دين سونكرا درنكى قىلىپ بير نوبت قاقارلار ايكيچى پهر بولغان بوله
بات بات قاققان دين سونك ايكي قاقارلار اوچونچى دا اوچ تورونچى دانورت
كوندوز نينك تور پهرى كيم توكاندى كچه پهرى دين باشلاب اوشبو دستور
بيله كچه نينك تور پهرىنى توكانورلار بورون كرىالى لار كچه كوندوزدا پهر
توكل كاند اوق پهر علامتىنى قاقارلار ايدى كچه لار اويقيدىن اويغان غان لارغه
اوچ كرى يا تور كرى نينك قاققان اوفى كىلسه ايدى معلوم بولماس ايدى
كيم ايكيچى پهر مودور يا اوچونچى پهر مودور مين بو يوردوم كيم كچه
كرى لارنى و بولوت لوق كوندوز كرى لارنى قاققان دين سونك پهر نينك
علامتىنى قاققاي لار مثلا كچه نينك اولغى پهرى دين اوچ كرى قاققان دين
سونك درنك قىلىپ پهر نينك علامتىنى بيه بير هم قاققاي لار يعنى معلوم
بولغاي كيم بو اوچ كرى اولغى پهر دين دور كچه نينك اوچونچى پهرى دين تور

ھەرى قاققان دېن سونك درنك قېلىپ پەرىنىنك علامىنى اوج قاققاي لار
 يعنى معلوم بولغاي كېم بو تورت كرى اوچونچى پەردىن دور خېلى بخشى بولغاي
 كېچە ھەر وقت اوبغانغاندا كرىال اونی كېلسە مشخس بولادور كېم قايىسى
 پەردىن نېچە كرى بولوبتور ېنە ھەر كرىنى التېش بولوبتورلار ھەر پېرىنى
 پل دېتورلار كېم بېر كېچە وكوندوز اوج مېنك التى يوز پل بولغاي ېنە ھەر
 بېر پل نېنك مقدارىنى التېش قانلە كوزنى يوموب اچقوچە دېب تورلار كېم
 كېچە كوندوز ايكي يوز اون التى مېنك كوزنى يوموب اچقوچە بولغاي بېر
 پلنى تېرە قېلىلدى تقرېبا سېكىز قانلە قل ھو اللەنى بسم اللە بېلە اوقوغوچە
 يولدى كېم كېچە كوندوز بېكرە سېكىز مېنك سېكىز يوز قل ھو اللەنى بسم اللە
 بېلە اوقوغوچە بولغاي ېنە ھند اېلى وزنلارنى توغرى طورى تعېن قېلىپ
 تورلار سېكىز رنى بېر ماشە تورت ماشە بېر تانك كېم اونوز ايكي رنى (بېر
 تانك) بولغاي بېش (ماشە) بېر مئقال (كېم) قېرق رنى بولغاي اون ايكي
 ماشە بېر توله كېم توقسان التى رنى بولغاي اون تورت توله بېر سېر بوخود
 سقر دور كېم ھېردا قرق سېر بېر باتمان بېر مانى بولور يوز مانىنى بېر
 مېناسە دېرلار جواھر ومروارېدى تانك بېلە تارنارلار ېنە ھند اېلى عددى
 ھم خوب تعېن قېلىپ تورلار يوز مېنكنى لك دېرلار يوز لكنى كرور دېرلار
 يوز كرورنى ارب يوز اربنى كرب يوز كربنى نېل يوز نېلنى پدم يوز
 پدمنى سانك بو عددلار نېنك تعېنى ھندوستان مانى نېنك كوپ لوكى نېنك
 دېلى دور ېنە ھندوستان اېلى نېنك كوپراكى كافر بولادور ھند اېلى كافرنى
 ھندو دېرلار ھندولار اكثر تىناخى بولادور عامل ومستانجر وكاركذار غام
 ھندو دور بېز نېنك ولايتلاردا صحرادا بورور اېل نېنك قېلە قېلە اتلارى
 بولور موندلا ولايت وكېنتلاردا مئوطن اېللار نېنك قېلە قېلە اتلارى بولادور
 ېنە ھرفە كز كېم بار انا اناسېدېن پېرى اول ھرفەنى قېلا كېلىپ تور ھندوستان

كېم

کم لطافت بیر واقع بولوبتور ایلی دا حسن یوق وحسن اختلاط و آمیزش
 و آمد و رفت یوق طبع و ادراک یوق و ادب یوق و کرم و مروت یوق و هنر لاریدا
 و ایش لاریدا سیاق و اندام و رجه و کونیا یوق و یخشی آت یوق و یخشی ایت
 یوق و اوزوم و قاون و یخشی میوه لار یوق و یخ و ساوق (سو) یوق و بازار لاریدا
 یخشی آت و یخشی نان یوق و حمام یوق و شمع مشعل یوق و مدرسه یوق
 شمع دان یوق شمع و مشعل اورنیغه جمع کثیری چرکینی بولادور دیوتی دیدورلار
 چب ایلیک لاریکا کبچیک راک سه پایه توتوب تورلار کیم بو سه پایه نینک بیر
 پایه سی نینک اوچیدا شمع دان نینک باشی دیک بیر تیمورنی سه پایه یغاچی غه
 بیر کیتیب تورلار بیر یوغان فتیله نی کیم باش بارماق چه بولغای سه پایه نینک
 تیمورلوک یغاچی غه باغلاب تورلار اونک ایلیک لاریدا بیر کدودور کیم توشوکنی
 تارراق قویوبتورلار کیم سو یوغ باغی اندین اینچکا چومروب افادور هر قاچان
 فتیله غه باغ احتیاج بولسه بو کدودین باغ قویادورلار اولوغ لاری نینک بو
 دیوتی لاری یوز ایکی یوز بولادور شمع و مشعل اورنیغه مونی استعمال قیلا دورلار
 پادشاه لاری و بیگ لاری کبچه لار شمع غه احتیاج بولغولوق ایش بولسه اوشبو
 چرکین دیوتی لار بو چراغنی کبلتوروب یقین آلوب تورادورلار دریالاری دین
 و قرا سولاری دین اوزکا کیم جرلار و چوقورلاردا افادور باغ و عماراتی دا افار سولار
 یوق و عمارت لاریدا صفا و هوا و سیاق و اندام یوق رعیت و زیر پای ایلی
 تمام بالانکاج یوریدورلار لنکوته دیب بیر نیمه باغلایدورلار کیندیک تین
 ایکی قاریش قوی قیسقه لته سالینبی توروبتور بو سالینبان قیسقه لته نینک
 استبداینه بیر پارچه لته بار لنکوته نینک باغینی کیم باغلارلار اول پارچه
 لته نی ایکی بت نینک اراسیدین الیب کیین لنکوته نینک باغیدین اونکاریب
 بیر کیتادورلار خانولار بیر اوق لنک باغلاب تورلار یاریمی بیللار پکاری می فی
 باشلاریغه سالادورلار لطافتی کیم هندوستاندا بار اولوق ولايت دور والتون

ویرماغی قالین بولادور وپشکال هولاری بسیار خوب بولادور کاهی کوفی بولادور کیم اون اون بیش بیکرمه قانله باغادور باغین لاریدا بیر زمان سیلار کیلادور هیچ سو یوف یرلاردا دربالار افادور باغار علی دا ویاغیب تورغان محل لاریدا غریب یخشی هولار بولادور انداق کیم هوانینک اعتدالی ولطافتی اندین اونماس عیبی بودور کیم هوا کوپ نرزم بولادور اول ولایت لارنینک بای لاریغه پشکال اولسه خود اتیب بولایدور بوزولادور فی یالغوز یای جیبه وکتاب و رخت و متاع غه باریغه تاثیر قیلادور عمارت هم کوب تورمایدور پشکال دین باشقه هم قیش و یاز یخشی هولاردور ولی شمال ییلی همیشه قوپادور کرد و خاک خیلی بولادور یازلار ثور وجوزادا پشکال کا یاروق بو ییل ییلدا نورت بیش نوبت بسیار تند قوپادور انداق کیم کرد و خاک اول مرتبه دا بولادور کیم بیر بیرنی کوروب بولایدور مونی اندی دبدورلار جوزا ایسقی بولادور ولی انچه بی اعتدال ایسقی ایماستور باخ و قندهارنینک ایسقی چه یوقتور و امتدادی خود اول یرلارنینک ایسقی نینک باریمی چه بولغای ینه بیر لطافتی بودور کیم هر صنف دین و هر حرفه کر دین ییحد و بی نهایت تور هر ایش اوچون و هر نیمه اوچون جمعی مقرر و معین دور کیم آنا آتالاری دین بیری اول ایش و او نیمه فی قیلا کیلکندورلار نیچوک کیم ظفر نامه دا تیمور بیگ نینک مسجد سنکین عمارتینی قیلوردا ملا شرف مونداق مبالغه ییله بیتیب نور کیم ازر بیجان و فارس و هندوستان و ینه اوزکا ممالک سنک تراش لاری دین هر کوندا ایکی یوز کیشی مسجد ته ایش قیلورلار ایدی بیر اکره دا اوشبو اکره نینک سنک تراش لاری دین منینک عمارت لاریدا هر کوندا الی یوز سیکسان کیشی ایش قیلورلار ایدی ینه اکره دا و سیکری دا و بیانه دا و دولپوردا و کولیارد و کولدا مینک نورت یوز توقسان بیر سنک تراش هر کوندا مینینک عمارتیم دا ایش قیلورلار ایدی هر حرفه کر و هر کاری کر دین اوشبو قیاس ییله هندوستان دا

ییحد

یعد وی نهایت دور بو ولایت لار کیم بهره دین بهارغه چه حالا مینینک تصرفم دادور
ایلیک ایکی کروور دور نیچوک کیم بو مفصلی دین مجملی معلوم بولغوسیدور
بوجمله دین سبکیز توفوز کروور رای و راجه نینک پرکنه لاری دور کیم اطاعت قلیب
قدیم دین بو پرکنا تنی وجه استقامت طریق دا نایب نورلار تخمین جمع
هندوستان ازانچه بالفعل در تحت تسخیر رایت نصرت آیت درآمده سرکار
آنروی آب ستلوج و بهره و لاهور و سیالکوت و دیپالپور و غیرها سه کروور و سی
وسه لک و پانزده هزار ونهصد و هشتاد نه تنکه سرکار سهرند یک کروور و بیست
ونه لک و سی و یک هزار ونهصد و هشتاد پنج تنکه سرکار حصار فیروزه یک
کروور و سی لک و هفتاد و پنج هزار و یکصد و هفتاد و چهار تنکه سرکار دار الملک دهلی
و میان دواب سه کروور شصت و نه لک و پنجاه هزار و دو بیست و پنجاه چهار تنکه
سرکار میوات که در زمان اسکندر داخل نبوده یک کروور شصت نه لک و هشتاد یک
هزار تنکه سرکار بیانه یک کروور چهل و چهار لک و چهارده هزار ونهصد و سی
تنکه سرکار اکره بیست و نه لک و هفتاد و شش هزار و نه صد و نوزده تنکه سرکار میان
ولایت دو کروور نود یک لک و نوزده هزار تنکه سرکار کوالیار دو کروور بیست
ونه لک و پنجاه و هفت هزار چهار صد و پنجاه تنکه سرکار کالپی و سنهده و غره
چهار کروور بیست و هشت لک و پنجاه و پنج هزار ونهصد و پنجاه تنکه سرکار قنوج یک
کروور و سی شش لک و شصت سه هزار و سیصد و پنجاه و هشت تنکه سرکار سنبل
یک کروور و سی و هشت لک و چهل و چهار هزار تنکه سرکار لکنو و نکسر یک
کروور و سی و نه لک و هشتاد دو هزار و چهار صد و سی سه تنکه سرکار خیراباد
دوازده لک و هشت و پنج هزار تنکه سرکار اود و بهرائج یک کروور هفده لک و یک
هزار سیصد و شصت و نه تنکه سرکار جونپور چهار کروور هشتاد و هشت هزار سیصد
و سی و سه تنکه سرکار کره و مانکپور یک کروور و هشت و سه لک و بیست و هفت هزار
دو بیست و هشتاد و سه تنکه سرکار بهار چهار کروور پنج لک و شصت هزار تنکه

سرکار سروهی يك كرور پنجاه پنج لك هفده هزار و پانصد و شش تنكه و نیم
 سرکار سارن يك كرور ده لك و هزده هزار و ششصد و هفتاد و سه تنكه سرکار جبارن
 يك كرور نود لك و هشتاد و شش هزار و شصت تنكه سرکار كندكه چهل و سه لك و سی
 هزار و سیصد تنكه سرکار راجه متانه راجه روپ برین دولك و پنجاه و پنجمزار
 تنكه نفره بیست و هفت لك و پنجاه هزار تنكه سیاه سرکار — بیست لك
 سرکار ناكور — سرکار راجه بكرماجیت رتنبهور — سرکار راجه گلنجری —
 سرکار راجه سنكدیو — سرکار راجه بكم دیو — سرکار راجه بكم چند — هندوستان
 ولایاتی نینگ یری نینگ وایلی نینگ خصوصیات وکیفیات اولجه معلوم و مشخص
 بولوب ایدی مذکور و مسطور بولدی موندین سونك ینه بیتیلکوديك نیه
 نظرغه کیلسه تحریر قیلغوم دور ایشیتیلکوديك نیه ایشیتیلسه تقریر قیلغوم دوشنبه
 کونی رجب ایی نینگ بیکرمه توقوزیدا خزانهی کورماكدا اولاشاك بنیاد
 بولدی همایون غه بیتیمیش لك خزانه دین بیریلدی ینه بیر بیتیلماکن تحقیق
 قیلماکن خزانه اوی بی بی اوشانداف اوق همایون غه انعام قیلدیم ینه بعضی
 بیکلارکا اون لك بعضی لارکا سیکیز لك ییتی التی لك بیریلدی جمیع چریك ته
 بولغان افغان و هزاره و عرب و بلوچ و جماعت قه قدر حال لاریغه یاراشه خزانه دین
 نقد انعام لار بولدی هر سوداگر و هر طالب علم و بلكه هر کیشی کیم بو چریك ته
 همراه ایدیلار بارچه انعام و بخشش دین حظ وافر و نصیب کامل ایلتی لار چریك ته
 بولماغان لارغه هم بو خزانه دین قالین انعام و بخشش لاری باردی مثل کامران غه
 اون ییتی لك محمد زمان میرزا غه اون بیش لك عسکری غه و هندال غه و بلكه
 جمیع اوروق قیاش اوغلان اوشاق قه قالین قیزیل دین اق دین رخت دین
 جواهر دین برده دین سوغات لار باردی اول یوزداکی بیکلارکا و سپاهی لارغه قالین
 انعام لار باردی سمرقند و خراسان و کاشغر و عراق قه اوروق قیاش اوچون سوغانلار
 ییباریلدی سمرقند و خراسان داغی مشایخ قه ندور باردی مکه و مدینه غه نذر

باردی

باردی کابل ولایتی بیلە ورسک صدەسی نینک جاندار باشیغە ایردین وغانون دین
 بندە وازاد دین بالغ و نابالغ دین بیرار بابری انعام بولدی بیز اول اکرەکا
 کیلکندا بیزنینک ایل بیلە بو ایل نینک اراسیدا غریب مغایرت و منافرت ایدی
 سپاهی ورعیتی بیزنینک ایل دین قیر قیر قاچالار ایدی بیر دەلی واکرە دین
 اورکا جمیع قورغانلیق یرلار قورغانلارینی بیرکیتیپ اطاعت و انقیاد قیلما دیلار
 سنبلدا قاسم سنبل ایدی بیانەدا نظام خان ایدی میوات تە خود حسن خان
 میوانی ایدی بو شر و شورنی باشلاغان تمام اوشول ماحد مردک ایدی دولپوردا
 محمد زیتون ایدی کوالباردا نانار خان کوالیاری سارنکخانی ایدی راییری دا
 حسین خان لوخانی ایدی آناوہدا قطب خان ایدی کالپی دا عالم خان قنوج
 وکنک نینک ناری یوزی خود تمام مخالف افغانلاردا ایدی مثل نصیر خان
 لوخانی و معروف فرملی وینە قالین امرا ایدی ابراهیم اولاریدین ایکی اوچ
 ییل برون دین بیر ی باغقیب ایدیلار مین ابراهیم فی باسقان فرصت قنوج
 واندین ناریقی جمیع ولایت لارغە قابض بولوب قنوج دین بیر ایکی کوچ
 بیر راک کیلیب اولتوروب ایدیلار دریا خان نینک اوغلی بهادر خان فی
 پادشاه قیلیب سلطان محمد لقب قویوب ایدیلار مهاون دا مرغوب قول ایدی
 اوشمونچە یاووق توروب نیچە محل غەچە کیلمادی بیز اکرەکا کیلکندا ایسیق
 وقت لاری ایدی خلاقی توهم دین تمام قاچیب ایدیلار اورکا و اتقە اشلیق
 وض نایبیلماس ایدی کینت لار مغایرت و منافرت جەتی دین یاغی لبق قە
 واوغورلوق قە ورهزن لبق قە یوز قویوب ایدیلار یول لار روان بولمایدور
 ایدی بیزکا هنوز فرصت اول بولمایدور ایدی کیم خزانه فی اولاشیب هر
 پرکنە وهر یرکا مضبوط کیشی لار تعیین قیلغای بیز ینە اول ییل خیلی ایسیق
 ایدی خیلی ایل باد سوم نینک تاثیریدین بیر زماندا ییقیلیب ییقیلیب اول
 کیربشتی لار بو جەت لاردین اکثر بیکلار وابدان ابدان بیکیت لار کونکول

سالیب ایدیلار هندوستاندا تورماقغه راضی ایماس ایدیلار بلكه کینارکا یوز قویوب ایدیلار اولوق یاشلیق تجربہ لبق بیکلارکا موندات سوزلارنی اینسه عیبی یوقتور موندات سوزلارنی هم کم اینی لار بوکشی دا انچه عقل وهوش باردور کیم الار تقریر قیلغاندین سونک صلاح وفساد یغه ییتکای یمان ویتخشی فی فرق اینکای بارچه فی بو کیشی اوزیکا کوروب بیر ایشنی کیم جزم قیلدی اوزکا اینلغان سوزلارنی مکرر اعاده قیلغنینک فی مزه سی بار کچیچک کریم دین خود موندات سوزلار وموندات بی مزه رای لارنینک فی تقریبی بار بو غریب تور کیم کچیچک کریم دین بو نوبت کابل دین اتلانا دورغاندا بیر نیچه فی ینکی بیک قیلینیب ایدی مینینک چشم داشتیم بولاردین موندات ایدی کیم مین اوتقه سوغه کیرسام چیتسام بی نحاش بولار بیله کیرکایلار ویله چیتقایلار مین هر ساریفه بولسام الار مینینک ساری بولغایلار یوق کیم مینینک خلاف مقصودوم سوز ایتقایلار هر ایش وهر مهم فی کیم بارینی کینکش وانفاق بیله اورزومیزکا جزم قیلدوک کینکش نین قوپاس دین برونراق اول سوز ومهم دین قایتقایلار بولار اگرچه یمان باردیلار احمدی پروانچی وولی خازن بولاردین یمانراق باردی کابل دین چیقیب ابراهیم فی باسیب اکره فی الغوچه خواجه کلان بختی لار باردی مردانه سوزلار اینی وصاحب همتانه رای لار کورسانی ولی اکره فی الغاندین نیچه کون سونکرا تمام رای لاری اوزکا بولدی بیر بارماقغه بجد خواجه کلان ایدی ایل نینک بو مذذب لیغی فی ییلیب تمام بیکلارنی تیلاب کینکش نوک مین دیدیم کیم سلطنت وجهانکیرلیق لیغی بی اسباب وآلات دست بیرماس پادشاه لبق وامیرلیق بی نوکر ولایات ممکن ایرماس نیچه ییل سعی لار قیلیب مشقت لار کوروب اوزاق یول لار قطع ایتیپ چریک لار یوروب اوزنی وچریک فی حرب و قتال مخاطره لاریفه سالغان ییز تینکری عنایتی بیله بو نوع قالین باغی لارنی باسیب موندات کینک مملکت لارنی الغان ییز حالا فی زور

کیلیب

کېلیب نور وني ضرور قېلیب نور کیم موندای جانلار تار تېب الغان
ولایت لاری بی جهت سالغای (بیز) ینه بیر باریب کابل غه وتنک دست لیک
ابتلاسی غه قالغای بیز هر کیم دولخواه دور موندین سونک موندای سوزلاری
ایتماسون هر کیم طاقت کبالتورا المای کینارکا یوز قویسه بارغانیدین قایتماسون
موندای معقول وموجه سوزلاری خاطر نشان قېلیب خواهی ونا خواهی ایلنی
بودغده لاردین اونکار دوک چون خواجه کلان نینک تورار کونکلی یوق
ایدی مقرر اندای بولدی کیم سوغات لاری خواجه کلان قالین نوکرلیق
کیشی دور الیب بارغای کابل وغز نیدا هم کیشی ازدور لاری ضبط وسرانجام
قېلغای غزنی وکردیز وسلطان مسعودی هزاره نی خواجه کلانغه عنایت قیلدیم
هندوستاندا ینه اوج تورث لک لیک کهرام پرکنه سی نی هم بیریلدی خواجه
میر میران هم مقرر بولدی کیم کابل غه بارغای سوغاتی لار میز ایننک عهد سیغه
بولدی قابض ملا حسن صراف ونوکه هند وتعیین بولدی خواجه کلان چون
هندودین متنفر ایدی باروریدا اوی نینک عمارت لاری نینک تامی دا بو
بیت نی بیتیب تور کیم

اکر بخیر وسلامت گذر زسندکنم * سیاه روی شدم کره وای هندکنم
بیز هندوستاندا توروب موندای ظرافت امیز بیت ایتماق ویتیماک بی صورت
تور کبتماک دین بیر کدورت بولسه بونوع ظرافت تبین ایکی کدورت تور
مین داغی بدیهه دا بیر رباعی ایتمک بیتیب بیباردیم
یوز شکر دی بابر که کریم غفار * بیردی سنگا سند وهند و ملک بسیار
ایسقی لبغی غه کر سنگا بوقتی طاقت * ساوق یوزنی کورای دیسانک غزنی بار
بوفرصت ته ملا ایاق نی کیم بورونلار مرتبه سی اسرو فرود ایدی ایکی اوج
ییل ایدی کیم اغا اینیسینی بیغیش توروب فی الجمله جمعیت قېلیب ایدی اوروک
زینی فی وسند بقاسی داغی بعضی افغان لاری پیریلیب ایدی کولکا بیباریلدی

اول نواحی دا بولور ترکش بند و سپاهی غه استمالت فرمان لاری ییناریلدی
 شیخ کورن اعتقاد و اخلاص بيله کیلیب ملازمت قیلدی میان دواب ترکش
 بندلاریدین هم ایکی اوج مینک سپاهی فی کیلتوروب ملازم قیلدی علی خان
 فرملی نینک اوغلانلاری و اوروغی دلی بيله اکره نینک اراسیدا یونس علی
 از یقین همایون دین ایربلعان محمدا اوچرار از اغلاق اوروشوب باسیب
 اوغلانلارینی بند قلیب کیلتوروب ایدی بوتقرب بيله دولت قدم ترک نینک
 اوغلی میرزا مغول غه علی خان نینک بند داغی اوغلانلاریدین بیرینی قوشوب
 علی خان غه کیم بوزوق لوف ته میوات غه باریب ایدی استمالت فرمانلاری بيله
 ییناریلدی الیب کیلدی علی خان غه تربیت قلیب بیکرمه بیش لک لیک
 عین پرکنه لاردین بیریلدی سلطان ابراهیم مصطفی فرملی و فیروز خان سارنکی فی
 باشلیق نیچه امرانی پوروب تاغی یاغی باغی امرأ اوستیکا تعین قلیب ایدی
 مصطفی بو باغی امرأ بيله بخشی لار حرب و ضرب قیلدی نیچه قانله بخشی باستی
 ابراهیم نینک شکستی دین بور و نراق مصطفی اولدی شیخ بایزید اینیسی ایدی
 چون ابراهیم مرهم اوستیدا ایدی فی الحال اغاسی نینک ایل کونی فی اول باش
 کوز قیلدی فیروز خان و شیخ بایزید و محمود خان لوحانی و قاضی جیا قوللوقغه
 کیلدیلار بولاری هم مدعالاریدین ارنو غراق رعایت و شفقت لار قلیب فیروز
 خان غه جونپوردین بیر کرور و قبری التی لک و بیش مینک تنکه شیخ بایزید قه اود دین
 بیر کرور و قبری سیکیزلک و ایلیک مینک تنکه محمود خان غه غازی پور (دین)
 توفسان لک و اوتوز بیش مینک تنکه قاضی جیا غه جونپوردین بیکرمه لک
 عنایت بولدی شوال عبدی دین نیچه کون اوتوب ایدی کیم سلطان ابراهیم نینک
 هرم سرای نینک اورتاسیداغی تاش ستون لوق ایوان کنبدته اولوق صحبت
 توتولدی همایون غه چارقب و کمر شمشیر و التون ایکرلیک نیچاق چین تیمور
 سلطان غه و مهدی خواجه غه و محمد سلطان میرزا غه هم چارقب و کمر شمشیر

و کمر

و کمر خنجرلار انعام بولدی بینه بیکلارکا و بیکیتلارکا فراخور حاللاری کمر شمشیر و کمر خنجر و خلعتلار انعام بولدی نیچوڭ کیم مجملی مونداسطور دور تیپچاق ات ایکری بیله کمر شمشیر مرصع ایکی قبضه خنجر مرصع بیکرمه بیش قبضه کناره مرصع اون التی قبضه جمدره مرصع ایکی قبضه بیچاق بند وباری التون قبضه چهارقب نورت توب سفراط چکن بیکرمه سیکیز توب صحبت کونی عجب غلبه یامغور یاغدی اون اوچ مرتبه یامغور یاغدی بعضی لارغه یر تاشقاری تیکیب ایدی غرق اول بولدی لار محمدی کوکلداش قه سامانه ولایتی فی عنایت قلیلب سنبلغه ایلغار تعیین قیلیلدی حصار فیروزه فی همایونغه جلدو بیریلیب ایدی سنبلنی داغی همایونغه عنایت قیلدیم هندو بیکنی همایون قاشیدا قوبولوب ایدی بومناسبت تین محمدی نینگ اورنیغه سنبلغه ایلغار هندو بیکنی و کته بیکنی و ملک قاسم بابا قشقه فی اغا اینیسی بیله ملافاق فی شیخ کورنی دو اب اراسیدا کی ترکش بندلاری بیله ایلغار ییباریلدی اوچ نورت نوبت قاسم سنبلنی دین کیشی کیلیب ایدی کیم بیین حرام خوار سنبلنی قلاب عاجز قلیلب تور ایلغار کیلسون دیب بیین بوشوق بو هیئاتی بیله بیز دین کیم قاچتی تاغی دامنالاب باریب قاچقان کوراداکان افغان و هندوستانی بیغیب بوفترته یری خالی تاییب کیلیب سنبلنی قلاب تور هندو بیکن و کته بیکن و تعیین بولغان ایلغار اهار کذر یغه ییتیپ سوکیچماک کامشغول بولوب ملک قاسم بابا قشقه فی اغا اینیسی بیله ایلکارراک ایبرورلار ملک قاسم سواونکن بیله یوز ایلک کیشی اوز اغا اینیسی بیله ایلدام اوق یوروب نماز پیشین سنبلغه بیتار بیین هم یاساب اوردوسیدین چیقار ملک قاسم الار تیز لوق یوروب قورغانینی ارقاغا الیب ایلک قوشارلار بیین توختا المای قاچار بیر پاره کیشی سی نینگ باشینی کیسیب بیر نیچه فیل و قالین ات والجه الور تانکلا سیغه بو ایلغار بیکنلاری هم بیتار قاسم سنبلنی کیلیب کورار ولی قورغاننی

بولارغه تاپشورماق خوش ياقملىق حبل قىلور بىر كون شېخ كورن هندويىك
الار بيله سوزلاشيب بىر بهانه بيله قاسم سنبلىنى بويىك لار قاشيغه كىلتوروب
يىزىنىك كىشىنى سنبىل قورغانىغه كىلتورور قاسم سنبلىنىنىك كوچ ومتعلق لارىنى
سالم وسلامت چىقارىب يىباردىلار بيانه غه قلندر پيادهنى يىباريب نظام خانغه
وعدة ووعد فرمان لارى يىبارىلدى بوغينه قطعنى بدبهه دا ايتىب يىبارىلدى
بئارك ستيزه مكن اى مير بيانه * جالاكى ومردانكى ترك عيانست
كرزود نبلى ونصبت نكنى كوش * انجاكه عيان است چه حاجت به بيانست
بيانه قورغانى هندوستان نىنىك مشهور قلعه لارىدىن دور بيهوش مردك قلعه سى نىنىك
برك ايكى كا ايشانيب حوصله سيدىن ارتوزراق نيه لار استدعا قىلىب
يىباريب تور انىنىك كىلكن كىشى سى كا بخشى جواب بىرماي قلعه كىرلىك اسبايغه
اشتغال كورسانىلدى باباقللى بىكنى محمد زيتون غه وعده ووعد فرمان لارى بيله
يىبارىلدى بوهم عنبر ايتىب حبل قىلىب تور رانا سىنگا كافر اكر چه بىز كا
كابل دا ايكندا اياچى سى كىلىب اظهار دولخواه لىق قىلىب مونداق قرار قىلىب
ايدى كىم پادشاه اول طرف دىن دلى نواهى سيفه كىلسه لار مېن بوسارىدىن
اكره اوستىكا بوروى مېن ابراهيمنى باستىم ودلى واكره نى الدىم بوچاق قه چه
بو كافر دىن هېچ حركتى ظاهر بولمادى نېچه عمل دىن سونك كىلىب كندار دىكن
قورغاننى مكن نىنىك حسن انلىق اوغلى اندا ايدى قبادى حسن مكن دىن نېچه
قائله كىشى لار كىلدى مكن هنوز كىلىب كورمايدور ايدى بو تىكرا دلى قورغانلار
مثل انلوه دولپور كواليار بيانه هنوز كىرمايدورلار ايدى شرق سارىقى
افغانلار عناد وسركش لىك مقامى دا ايدىلار قنوج دىن ايكى اوچ كوچ اكره
سارىغه چرىكلا ب اولتوروب ايدىلار ياووق داغى كردنكوشه دىن هنوز خاطر
تمام جمع بولمايدور ايدى بوجه تىن انىنىك كومكى كا كىشى ابرالمادوك ايكى
اوچ اى دىن سونك حسن بىچاره بولوب عهد قىلىب كندار قورغانىنى بىردى

رابرى

رابری داغی حسین خان توهم قلیب زابری فی تاشلاب چیتی رابری فی محمد
 علی جنک جنک کا بیریلدی قطب خان کیم اتاوه دا ایدی نیچه نوبت وعده
 ووعید بیهله فرمانلار ییباریلدی فی کیلیب بیزنی کوردی فی اتاوه دین سالیب
 چیتی اتاوه فی مهدی خواجه غه عنایت قلیب محمد سلطان میرزانی و سلطان
 محمد دولدای محمد علی جنک جنک عبدالعزیز میر اخور باشلیق بیکلاردین
 وایچکی لاردین بیر پاره قالین کیشی فی کومک قوشوب اتاوه اوستیکا ییباریلدی
 قنوجنی سلطان محمد دولدای غه بیریلدی فیروز خان و محمودخان و شیخ بایزید
 وقاضی جیا باشلیق لار غه کیم اسرو اولوق رعایت لار قلیب پوروب ساری
 پرکنه لار بیریلیب ایدی بولار هم اتاوه غه تعیین بولدیلار محمد زیتون دولپوردا
 اولتوروب خیل قلیب کیلایدور ایدی دولپورنی سلطان جنید برلاس قه عنایب
 قلیب عادل سلطان محمدی کولکدای شاه منصور برلاس قتل قدم عبدالله
 ولی جان بیک بیر قلی شاه حسین بارکی باشلیق لارنی تعیین قیلدوک کیم
 دولپورنی زورلاب الیب سلطان جنید قه تاپشوروب بیانه اوستیکا بارغای لار
 بوچریکلارنی تعیین قیلغاندین سونک ترک امراسی فی وهند امراسی فی تیلاب
 مشورت قلیب بوسوزنی اراغه سالدوک کیم پوروب تاغی یاغی امراکیم نصیر
 خان لوحانی و معروف فرملی باشلیق بولغای قیرق ایلک مینک کشی کک دین
 لوتوب قنوج غه متصرف بولوب ابکی اوچ کوچ بیراک کیلیب اولتوروبتور رانا
 سنکا کافر کندارنی الیب فتنه وفساد مقامیدا دور پشکال اخر بولا یاوشتی
 یا باغی اوستیکا باکافر اوستیکا متوجه بولماق واجب و لازم کور و نادور بوکورد
 ونواحی داغی قورعانلارنینک ایشی سهل دور بو اولوق دشمن لار دفع بولغاندین
 سونک بولار قایان بارغای لار رانا سنکانی موچه تصور قیلیماس ایدی بارچه
 متفق الکلمه عرض قیلدیلار کیم رانا سنکا یراق راق تور معلوم ایباس کیم
 یاوق هم کیلا لغای بویاغی لار کیم موچه یاوق کیلیب تورلار بولارنینک

دفعی اهم واولی تورور بو باغی لارنینک اوستیکا اتلانماچی ایدوک کیم همایون
 عرضغه ییتکوردی کیم پادشاه اتلانماق فی حاجت بوقوللوق فی مین قیلای
 بارچهغه خوش یاقیب ترک وهند امراسی بورای فی پسند نوتتی لار همایون فی
 پوروپقه تعین قیلیب دولپورغه تعین قیلغان چریکلارکا کابلی احمد قاسم فی
 چاباتورولدی کیم اول چریک لار کیلیب همایونغه چند واردا قوشولسون مهدی
 خواجه محمد سلطان میرزا باشلیق اناوه اوستیکا تعین بولغان چریکلارکا هم
 فرمان بولدی کیم همایونغه قوشولغای لار پنجشنبه کونی ذوالقعدة ایی نینک
 اون اوچیدا همایون سفر قیلیب جلیسیر دیکن کینت کینهکا کیم اکره دین اوچ
 کروه بولغای توشتی بیر کون اندا توقی قیلیب اندین کوچوب کوچ برکچ
 متوجه بولدی پنجشنبه کونی اوشبو ای نینک ییکرمه سیدا خواجه کلانغه کابل
 بارورغه رخصت بولدی دایم خاطرغه ییتار ایردی کیم هندوستان نینک بیر
 اولوغ عیبی بودور کیم اقرسوی یوقتور هر بردا اولتوروش لوق بولسا چرخ لار
 یاساب اقرسولار قیلیب طرح لیق و سیاق لیق برلار باساسا بولور اکرهکا بکلکندین
 بیر نیچه کوندین سونک اوشبو مصاحتقه چون سوی دین اوتوب باغ برلارینی
 ملاحظه قیلدوک انداق بی صفا و خراب برلار ایدی کیم یوز کراهیت و ناخوش لوق
 بیله اندین عبور ایتوک بو یرنینک مکروه لیغی و ناخوش لوقیدین چارباغ خیالی
 خاطر دین چیتتی موندین اوزکا مونداق باوق یر اکرهکا چون یوق ایدی نیچه
 کوندین سونک ضرور بولوب بویرکا اوق ایلیک قویولدی اول اولوق چاه
 کیم حمام سوی اندین دور بنیاد بولدی ینه بوپارچه یر کیم انبلی درخت لاری
 و مثن حوض دور بولاردین سونک اولوق حوض و صحنی بولدی اندین سونک
 ناش عمارت الیداغی حوض و تالار بولدی اندین سونک خلوتخانه باغچه سی
 وای لاری بولدی اندین سونکرا حمام بولدی مونداق بی صفا و بی قیاس سیاق
 هندته طور طراح لیق لار و سیاق لیق باغچه لار پیدا بولدی هر کوشه دا مقبول

چمن

چمن لار هر چمن دا موجه كل ونسترلار مرتب ومكمل بولدى هندوستان نينك
اوج ايشى دين متضرر ايدوك بير ايسىغى دين ينه بير كرديدن ينه بيرتند
يىلى دين حمام هر اوچالاسىنى دافعى ايرميش كرد ويىل خود حمام دا نى قىلار
ايسىق هوا لاردا انداق ساوق بولادور كيم باوق دور كيم كيشى ساوقه
تونكغاي حمام نينك بير حجره سى نى كيم قلىن حوض اندادور تمام تاش دين
توكا نيب تورلار ابريزه سى اف تاش دين اوزكا تمام فرش وسقى قىزىل تاش دين
بىم بيانه تاشى دور ينه خليفه وشيخ زين ويونس على وهر كيم كا دريا ياقاسيدا
بير نيكيب ايدى سباق ليق ويغشى طرح ليق باغچه لار وحوض لار يسادىلار
لاهور وديپالپور دستورى بيله چرخ راست قىليب سولار جارى قىلدىلار
هند اىلى بو طرح وبو اندام بيله برلار كورماكان جهتى دين چون مينينك
صارت لار قىلغان يرلاردا كابل ات قوبوبتورلار ينه قورغان ايچيدا ابراهيم نينك
صارتى بيله فصيل نينك اراسيدا بير خالى ير ايدى اندام بير اولوق واين
بو يوردوم ده درده هندوستان اصطلاحى بيله زينه ليق اولوق چاهى واين ديرلار
بو واين نى بو چارباغ دين بورون بنياد قىليب ايدى عين پشكال دا قازماقغه
مشغول ايدىلار نيچه نوبت ميشيلدى مزدورلارنى باستى رانا سنگل نينك
غزوى دين سونك تمام بولدى نيچوك كيم تاريخ تاشدا بيتيب تورلار اتمامى
غزودين سونك ايركافى كا اشارت ايتيب تورلار طور واينى واقع بولوبتور اوج
طبقه صارت بو واين نينك ايچيدا بولوبتور باريدىن قوبيغى طبقه سى اوج
ايوان دور بولى چاهقه توشار زينه دين اوق تور هر اوج ايوانغه بير يول اوق
بارور هر ايوان بير بيرى دين اوچار زينه بلند تور باريدىن قوبيغى ايواندين
سو تارتيلغان چاغدا سو بير زينه قوبى توشار باريدىن بوقارىغى ايوانغه
پشكال وقتى سو اولغا باغندا كاهى سو چىقار اورتانچى طبقه سيدا بير قازناق ليق
ايوان دور بو ايوان نينك قرينه سى بير كنبدور كيم سو چرخينى ابورور اوى

بوکنندنه ایورولور یوقاریغی طبقه سی بیر ایوان دور تاشقاری باقیش لبق چاه
 اوستیدا کی صحن دین بیش التی زینه قوی راق ایکی طرف دین زینه دین
 بو ایوانغه یول بارور راست طرفیغه بارور یول نینگ اوتروسیدا تاریخ
 تاشی دور بو چاه نینگ بانیده بیه بیر چاه قوپار یلیب دور اول چاه نینگ توپی
 بورونغی چاه نینگ اورتاسیدین بیر نیمه^۶ یوققار راق بولغای مذکور بولغان
 کمندته جرخ نینگ اوینی ایورولوب اول چاه دین سو بو چاهغه کیلور بو چاه
 بیه بیر چرخ باسالیب تور کیم اول چرخ ییله سو فصیل نینگ اوستیکا چبقار
 فصیل اوستی ییله یوققاریغی باغچه فیه سو بارور چاه نینگ زینه سی چبقار یردا
 هم بیر تاش دین عمارتی بولوبتور بو چاه نینگ موطه سیدین تاشقاری بیر تاش
 مسجد قیلیب تور ولی بخشی قیلمايدورلار هندوستان طریق ییله قیلیب تورلار
 همایون اتلانغان فرصتته نصیر خان لوغانی و معروف فرملی باشلیغ یاغی امر
 جاجماودا جمعیت قیلیب اولتوروب ایدیلار همایون اون اون بیش گروه
 یول دین مومن انکه نی خبرغه ییبارور مالغه چاقونغه بولور بخشی غینه هم خبر
 کیلتورالاس مومن انکه نینگ بارغان دین خبردار بولوب بو یاغی لار توروش
 بیرمای قاجیب کیتارلار مومن انکه دین سونکرا قسمنای ییله بابا جهره و بو جکه نی
 خبر اوچون ییبارورلار بو بارغان لار یاغی نینگ بوزولوب قاققانی نینگ
 خبری نی کیلتورورلار همایون بوروب جاجماووی الیب اوتوب دلاود
 نواحی سیدا کیلکاندا فتح خان سروانی کیلیب کورار فتح خان سروانی مهنی
 خواجه و محمد سلطان میرزاغه قوشوب بیزکا ییباردی اوشبو ییل عبید خان
 بخارادین چریک تارتیب مرو اوستیکا کیلدی مرو نینگ ارکیدا اون اون
 بیش رعیت ایکاندور الیب قیریب مرو نینگ بندینی قیریق ایلیک کوندا
 باغلاب سرخس اوستیکا باردی سرخس دا اوتوز قیریق قیزیل باش ایکاندور
 دروازه تارتیب قورغانی بیرماس لار رعیت لار الا قیشیب دروازه نی اپارلار
 اوزبک لار

اوز بك لار كىربىب بو قىزىل باش لارنى هم قىرارلار سرخسنى اليب طوس
 ومشهد اوستىكا بارورلار مشهد اىلى بىچاره بولوب كىرارلار طوسنى سىكىز اى
 قاباپ صاح بيله اليب عهدغه تورماي تمام اير اناغلىقنى قىرب خاتون لارنى
 اسير قىلورلار هم اوشبو يىل سلطان مظفر كجراتى نىنك بهادور خان اتلىق
 اوغلى كىم حالا اناسى نىنك اورنىغه كجرات ته پادشاه بولوبتور اناسىدىن
 يمانلاب سلطان ابراهيم قاشىغه كىلدى بو بى عزتانه كوردى پانى پت نواهى سىدا
 ايكاندا منكا عرضه داشت لارى كىلدى مېن هم عنایت امير فرمان لار يىبارىب
 تىلادىم كىلور خيال دا ايدى ينه رايى منقلب بولوب ابراهيم چرىكى دىن
 ايرىلىب كجرات سارى متوجه بولدى لوشبو فرصت لاردا اناسى سلطان محمد
 مظفر فوت بولوب اغاسى سكندر شاه كىم سلطان مظفر نىنك اولوق اوغلى
 بولغاي اناسى اورنىغه كجرات ته پادشاه بولدى معاشى نىنك يمانلىق دىن عباد
 الملك اتلىق قولى جمعى بيله همجهت بولوب سكندر شاهى بوغروب اولتوروب
 بهادر خاننى كىم هنوز يولدا ايدى تىلاب كىلتوروب اناسى نىنك اورنىغه
 اولتورغوزدى بهادر شاهقه ملقب بولدى بو هم خوب باردى عباد الملك دىن
 كىم مونداق نىك حراملىق باش اوروب ايدى اولتوروب جزاسىغه يىتكوردى
 موندىن باشقه اناسىدىن قالغان بىك لارنى خېلى اولتوردى سفاك وبى ياك
 يىكېت نشان پىرادورلار

وقایع سنهء ثلاث و ثلاثین و تسعمایه

عمرم ابى دا قاروق نىنك تولدى نىنك خبرىنى بىك وىس كىلتوردى اكرچه
 موندىن بورون خبرنى بىر پىاده كىلتوروب ايدى ولى سبوونچى كا بىك وىس
 بولدى دا كىلدى ادينه كىچمى شوال ابى نىنك بىكرمه اوچىدا متولد بولغاندور
 قاروق ته موسوم بولدى پىانه و بعضى كىرماكان قورغان لار مصاحتى غه بىر

اولوق قازان اوستاد علی قولیغه بویرولوب ابدی کیم قویغای کوره و جمیع
 مصالحنی طیار قلیب منکاکشی ییباردی دوشنبه کونی محرم ایی نینک اونیشیدا
 استاد علی قلی نینک قازان قویاری نینک نفر جیغه باردوک قازان قویار یرنینک
 کردیده سیکیز کوره قلیب الاتنی ایریتیب تور هر کوره نینک نویدین
 بیر اریغی بوقازان نینک قالبی غه راست قلیب تور بیز بارکاج کوره لار نینک
 تیشوک لارینی اچتی هر اریغ تین ایریکن الات سودیک شاریلدا ب قالب غه
 کیرار ایدی بیر زماندین سونک قالب تولای بیر کوره لاردین کیلادور کان
 ایریکن الات نینک کیلماکی بیرار بیرار منقطع بولدی کوره دا یا الاتنه قصوری
 بار ایرکاندور استاد علی قلی غه غریب بیان حالتی بولدی درین ابدی کیم
 اوزینی قالب ایچیداکی ایریکن مسقه تاشلاغای استاد علی قلی غه دلجری لوق
 قلیب خلعت کیدوروب بوانفعال دین چیقاردوک بیر ایکی کون قالب
 ساووغان دین سونک اچتی لار استاد علی قلی کوب بشاشت ییله کیشی ییباریب تور
 کیم قازان نینک تاش اوی بیقصور دور درو خانه سیننی قویماق اسان دور
 قران نینک تاش اوی نی چیقاریب جمعی نی انینک اصلاحیغه تعین قلیب اوزی
 قران نینک داروخانه سیننی قویماقغه مشغول بولدی مهدی خواجه فتح خان سروانی نی
 همایون نینک فاشیدین الیب کیلدی همایون دین دلامودین ایریلیب تورلار
 فتح خانی بخش کوروب اناسی اعظم همایون نینک پرکنه لارینی بیریب ینه
 ارتوقسی ولایت لار هم عنایت بولدی بیر کرور والتیش لک لیک پرکنه
 بیریلدی هندوستان دا اولوق رعایت قیلغان امرغه مقرر خطاب لار بیرورلار
 اول جمله دین پیری اعظم همایون دور ینه بیر خان جهان ینه بیر خان خانان
 مونینک اناسی نینک خطابی اعظم همایون ابدی باوجود همایون بو خطاب ییله
 بیرانی مخاطب قیلماغیلق بی صورت تور بو خطاب نی برطرف قیلدیم فتح خان
 سروانی غه خان جهان خطاب بیریلدی چهارشنبه کونی صفر ایی نینک سیکیزیدا
 انبلی

انبلی درخت لارینینک یوققاری یانیداغی اولوق حوضنینک یاقاسیدا شامیانه لار نیکیب مجلس ترتیب قیلیب فتح خان سروانی نی چاغیر مجلسی غه چارلاب چاغیر بیریب کبکن دستار وباش ایاغیم نی عنایت قیلیب بو عنایات والتفات ییله سرافراز قیلیب ولایتی غه رخصت بیریلدی انداق مقرر بولدی کیم اوغلی محمودخان دایم ملازمت ته بولغای چهارشنبه کونی محرم ایی نینک بیکرمه تورنبدا محمد علی حیدر رکابداری همایون غه قدغه ییله ییباریلدی کیم سکر پوروب یاغی لار قاچمیش بو بارغان کیشی یتکاج جونپور غه بیرنچه مناسب بیکلار نی تعیین قیلیب اوز بک چریکنی الیب بیزکا بیتیشه کیلکای سین رانا سنکا کافریاوق قاپودا کیلیب نور انینک فکرینی بر اصل قیلا لینگ چریک لار پوروب ساری بارغاندین سونک تردی بیک قوچ بیک نی واینسی سرافکنی ومحمد خلیل اخته بیک نی اغا اینیسی واختاچی لاری ییله ورستم ترکمان نی اغا اینیسی ییله وینه هندوستان ایلی دین راوی سروانی نی تعیین قیلیدی کیم باریب بیانه نواحی سینی چاییب نالاغیلار اکر قورغانداغی لاری وعده واستمالت ییله بیزکا باقتورا الهه لار باقتورغیلار یوق ایرسه چاییب تالاب غیم نی عاجز قیلغیلار بویانه داغی نظام خان نینک بیر اغاسی عالم خان اتلیق تهنکیر قورغانیدا ایدی انینک کیشی لاری مکرر کیلیب قوللوق ودولتخواه لیغی نی عرضغه بیتکوردیلار بو عالم خان اوزیکا الدی کیم پادشاه دین فوجی تعیین بولسه جمیع بیانه وبوکینت لاری ترکش بندلار نی وعده واستمالت ییله کیلتورماک وبیانه قورغانی نی ایلیکلماک منکا تیکدی بومقرر بولغای تردی بیک باشلیغ ایلغار بیکیت لاریغه فرمان بولدی کیم عالم خان چون یرلیک کیشی دور بواولوغ قوللوق وخذ متکاربلیق نی اوزیکا الادور بنه هر کونه مصاحت ته انینک صلاح وصواب دیدی ییله عمل قیلینک هندوستان ایلی اکر بعضی سی قیلچ چابقان نی ییلادورلار ولی اکثر سپاهی لبقی راه و روشی دین سردار لبق بوروش

توروش دین عاری وې بهره دورلار بو عالم خان غه کیم بیزنینک ایلغار قوشولور
هیچ کیشی نینک سوزیکا باقمای ایشنی یخشى سر، ویمانی ملاحظه قیلماي
بیانه غه بوایلغارنی الیب بارور بیزنینک بارغان ایلغار ترک دین ایکی یوز ایللیک
اوج یوزکا یاشور ایدی هندوستان دین واطراف چریک دین ایکی مینک دین
بیر نیمه کوبراک بولغای ایدی نظام خان بیانه داغی افغان و سپاهی تورت
مینک دین کوبراک اتلیق چریک بار ایدی ییاغی خود اون مینک دین کوبراک
ایدی بولارنی کوروب ییلیب اوشبو مذکور بولغان اتلیق ییاغ چریک بیله
تیز اوق بولارنینک اوستیکا چتارلار ایلدام بیتیب قالین کیشی ات سالغان بیله
ایلغار کیشی سنی قاچورور عالم خان تهنکرینی کیم اغاسی ایدی توشورورلار
ینه بیش التی کیشی هم الورلار بیر پاره پرنال الدورورلار باوجود بو حرکت
وعده واستمالت بیریب بورونغی سونکغی جریمه نی عفو قیلیب فرمانلار
ییباریلدی رانا سنکا کافر نینک خبری تیزراک بولغاچ چاره قیلا المادی سید
رفیع نی تیلاب سید رفیع نینک توسطی بیله قورغاننی ییزنی کیشی کاناپشوروب
سید رفیع بیله کیلیب ملازمت دولتی غه مشرف بولدی ییکرمه لک پرکنه میان
دواب نه عنایت قیلدیم دوست ایشیک افانی بیانه غه عاریتی ییباریلدی نیچه
کوندین سونک بیانه نی مهدی خواجه غه عنایت قیلیب وجه استقامتی نی
ییتیش لک قیلیب بیانه غه رخصت بیریلدی نانارخان ساریکخانی کیم کوالیاردا
ایدی دايم کیشی سی کیلیب اظهار قوللوق ودولتخواه لیک قیلور ایدی کافر
کندارنی الیب بیانه غه باوق راق کیلگاندا کوالیار راجه لاریدین درمنکت ینه
خان جهان اتلیق کافر کوالیار نواحی سبغه کیلیب قلعه طمعی غه شور وقتنه انکیز
قیلا باشلادی لار نانار خان نینک کیلیب کوالیارنی تابشورماق بولدی بیکلار
واچکی لار واکثر ابدان ییکیت لار تمام چریکته هر طرف ایلغار ایدی لار
رحیمداد قه بیر نیچه بهره لیک ولاهورلوقنی ایشیچی تنه طارنی اغا اینیسی بیله

قوشوب

قوشوب اوشبو مذکور بولغان لارغه کوالياردا اوق پرکنه لار تعين قىلىپ يىبارىلدى
ملا اپاق وشىخ كورنى داغى يىبارىلدى كىم رحىمدانى كوالياردا اولتورغوزوب
كىلكايلار بولار كىم كواليارنىڭ ياووغىغە بارور تاتار خان رايى منقلب بولوب
بولارنى قلعه غە تىلاماس اوشول ائنادا شىخ محمود غوث كىم درويش كىشى دور
خېلى مشغول لىغى ھەم بارمىد واصحابى ھەم بىباردور كواليار قورغانىنىڭ
اچىدىن رحىمدادغە كىشى يىبارور كىم ھەر نوع قىلىپ قورغانغە اوزونكىزنى
سالىنىڭ كىم بوشىنىڭ رايى منقلب بولوب فاسد خيال دادور بوخىر
رحىمدادقە كىلكاچ ايتىپ يىبارور كىم تاشقارى لار كافر جەتتى دىن مخاطره دور
مىن بىر نېچە كىشى بىلە قورغانىغە كىراى اوزكالار تاشقارى ترسون مونكا راضى
بولور ازراق كىشى بىلە كىركاچ دىر كىم بو دروازەدا يىزىنىڭ كىشى ترسون
ھاستى پولدا اوزىنىڭ كىشى سىنى قويار اوشبو كېچە اوق اوشبو ھاستى پولدىن
قويغان كىشى سىنى كىيىرور تانكلاسى غە تاتار خان بىچارە بولور
قورغاننى خواھى وناخواھى تاپشوروب چىقار كىلىپ اكرەدا ملازمت قىلدى
انىڭ وجە استقامتى بىاون پرکنه سى دىن بىكرە لكلىك تعين بولدى محمد
زىتون ھەم چارە قىلا الماى دولپورنى تاپشوروب كىلىپ ملازمت قىلدى انكا
بىر نېچە لكلىك پرکنه عنايت بولدى دولپورنى خالصە قىلىپ شىقدارلىغىنى
ابوالفتح تركمان غە عنايت قىلىپ دولپورغە يىبارىلدى حصار فىروزە نواحىسىدا
ھىمدخان سارنكخان وبىر پارە پنى افغانلار دىن وىنە اطرافى افغانلاردىن
اوج تورت مىنك جمعيت قىلىپ شور وفتنه مقامىدا ايدىلار چەارشنبە كۈنى
صفر ابىنىڭ اون بىشىدا چىن تېمور سلطان غە احمدى پروانچى وابوالفتح
تركمان ومكدا دكرانى ومجاهد خان ملتانى باشلىق لارنى قوشوب بو افغانلارنى
اوستىكا تعين قىلدوك بارىب ىراق دىن ابلغاب بو افغانلارنى بىخى باسىب
قالىن كىشى سىنى قىرىپ غلبە باشلار يىباردى صفر ابىنىڭ اخرلاردا

حواجكى اسد الله كيم عراق قه شاه زاده طهاسب قه اياچى ليك كاربارب سليمان
 ديكن نرگمان بيله كيليب سوغاتلار كيلتوردى اول جمله دين ابكى جركس قيز
 ايدى ادينه كوفى ربيع الاول اى نينك اون التى سيدا غريب واقعه روى
 بروى دست بيردى نچچوك كيم كابل غه بيتيكن كتابت ته مشروح بيتيليب ايدى
 اول كتابتنى اوق بى زياده ونقصان موندا كيلتورولدى اول كتابت بودور كيم
 واقعه عظيمى جمعه كوفى ربيع الاول اى نينك اون التى سيدا تاريخ توقوز يوز
 اونوز اوچ ته روى بيردى تفصيلى بودور كيم ابراهيم نينك اناسى بو بد بخت
 ايشينور كيم مين هندوستان ايلى نينك ايليكبدن نيه ييدور مين بو قصه موندات
 ايدى كيم اوچ تورتن اى بو تاريخ دين بورونراق هندوستان آش لارىنى
 چون كورمايدور ايديم ديديم كيم ابراهيم نينك باورچى لارنى كيلتورديلار
 ايليك التيمش باروچى دين تورتنى ساخلاديم بو كيفيتنى بو ايشيتيب احمدى
 چاشنى كيركا كيم هندوستان بكولنى چاشنى كير دبرلار اتاوهغه كيشى ييبارب
 كيلتوروب بير دادك ايليكى كا چارسوته قيلغان كاغددا بير نوله زهر بيرور نوله
 ابكى مثقال دين بير نيه كوبراك بولور نچچوك بورونراق مذكور بولدى كيم احمد
 چاشنى كيرغه بيركاى احمد بيزننك باورچىخانه داغى هندوستانى باورچى غه
 بيررب تورتن پركنه وعده قيلور كيم هر طور قيليب آشيم غه زهرنى سالغاي
 اول دادكدين كيم زهرنى احمد غه ييبارورينه بير دادكنى انينك سونكى چه
 ييبارور كيم كوركاي اول زهرنى بيره مودور يا يوف مو بختى كيم قزانغه سالماي
 طبق قه سالور بو جهت تين قزانغه سالماس كيم بكول لاركا ناكيدلار قيليب ايديم
 كيم هندوستانى لاردين حاضر بولغاي لار قزاندا آش پيشورور محلدا ناتتورورلار
 ايرميش اش تارناردا بيزننك بى دولت بكول لار غافل بولارلار چينى اوستيكا
 يوبقه ناننى سالور ونان اوستيكا اول كاغدداغى زهرننك ازراق ياربىنى
 سپار زهرننك اوستيكا باغليق قليهنى سالور اكر قليه اوستيكا سپسه ايدى
 يا قزانغه

یا قزانغه سالسه ایدی بمان ایدی دست پاچه بولوب زهرنی اولوغ بریمی اوچاق قه
 تاشلار ادینه کونی نماز دیگر اش تارتی لار تاوشقان آشی دین خیلی میل قیلدیم
 قلبه زردک هم خیلی ییدیم بو هندوستانی زهرلیق اش نینگ اوستیدین بیر
 ایکی تکه قلبه الیب ییدیم هیچ ناخوش مزه معلوم بولادی قاق کوشتین بیر
 ایکی تکه الدیم کونکوم برهم اوردی اونکن کون قاق کوشتینی بیکن دا بیر
 ناخوش مزه اندا بار ایدی کونکوم نینگ برهم اورغانین اندین خیال قیلدیم
 ینه بیر کونکوم قوزغالیب کیلدی دستار خان اوستیدا ایکی اوج نوبت کونکوم
 برهم اوروب قوسا یازدیم اخر کوردیم کیم بولاس قویدوم ایخانه غه بارغونچه
 یولدا بیر نوبت قوسا یازدیم ینه بیر نوبت قوسا یازدیم ایخانه غه باردیم قالین
 قوستوم هرگز اش دین سونک قوسماس ایدیم بلکه ایچکندا هم قوسماس ایدیم
 کونکوم کا شبهه کیچنی باورچینی ساخلا تیب بو یوردوم اولقی نی ایت کا بیریب
 ایت نی ساخلا غایلار تانکلا سیغه بیر بهره غه یاوق ایت ییحال راق بولوب قارنی دم
 قیلغانداک بولدی بیر نیچه تاش بیله اوردیلار ایوروشتی لار قوپادی کون
 توشکا چه بو حالی بار ایدی اندین سونکرا قوبتی اولادی بیر ایکی جهره هم
 بو اش دین بیکاندور تانکلا سیغه الار هم قالین قوستی لار بیرسی نینگ خود
 حالی خراب ایدی اخر باری خلاص بولدی لار مصراع

رسیده بود بلایی ولی بخیر گذشت

تینکری منکا باش دین جان بیردی اول دنیا دین کیلادور مین انادین ایدی
 توغدوم مین خسته اولوب ایدیم تیریلدیم جان قدری نی ایدی بیلدیم سلطان
 محمد بخشی غه بو یوردوم کیم باورچی نی احتیاط قیلغای قین غه کیم توتار مذکور
 بولغان نینگ بیرین بیرین شرحی بیله ایتور دوشنبه کونی دیوان کونی بو یوردوم
 کیم اکابرو اشراف و امرا و وزرا دیوان دا حاضر بولغای لار اول ایکی ابر
 کیشی وایکی خاتون کیشی نی کیلتوروب سورغایلار بیان واقع شرحی نی و بسطی

بيله ابتي لار اول چاشنى كبرى پاره پاره قىلدوردوم باورچى نى تبرى سىنى
 سويدوردوم اول خاتون لار نى نىك بىرى سىنى فىل استىغه سالدېم بىرى سىنى تفك
 بيله انتوردېم بىرى نى احتياط قىلدوردوم اول هم اوز عملى غه كرفتار بولوب
 جزاسىغه يىتكوسيدور شنبه كوفى بىر اياغ سوت اېچتېم يكشنبه كوفى بىر اياغ
 سوت اېچتېم كل مختوم نى وثرىاق فاروقى اېرىتېم دوشنبه كوفى
 سوت اېچتېم بى خيلى سوردى سىنكا سه شنبه كوفى اولغى كوفى صفر اىي سوخته
 دىك قرا قرا نيمه لار دفع بولدى شكر حالا جان مونداف عزيز نيمه ايميش
 مونجه بيلماس ايدېم اول مصراع بار كېم

اولار حالت قه يىتسه اول بيلور جان قدرى *

هر قچان بو واقعه؟ هایلله خاطر يغه كېلسه بيخواست حالېم متغير بولور تىنكرى
 تعالى نىنك عنايتى بار ايكاندور منكا يانكى باشدين جان باغيشلادى مونىنك
 شكرى نى نه تىل بيله قىلغاي مېن خاطر لار غه تردد كېچماكاي دىب هر نى واقع
 بولغاي نى شرح بسطى بيله بيتيدېم اگر چه تىلكا اغز غه سيققوسيز قورققودىك
 واقعه ايدى شكر تىنكرى كا بنه كون كورارېم بار ايكاندور خىر خوب لوق بيله
 اوقى هېچ دغدغه و تردد خاطر لار يىنكيز غه كېچورمانك دىب سه شنبه كوفى ربيع
 الاول اىي نىنك يىكرمه سيدا چهار باغ دا ابروردا بيتىلدى بولاردىن فارغ بولوب
 بوبىتېلكن خطى كابل غه يىبارىلدى چون مونداف اولوغ كناه بو بد بخت تېن
 سزاور يونس على بيله خواجكى اسدغه بويورولدى كېم نقد جنس وقول
 واوي نى الغاندين سونك عبدالرحيم شغال غه تاپشورولدى كېم احتياط بيله
 ساخلاغاي بونىنك نبيره سى ابراهيم نىنك اوغلىنى كېم خيلى تعظيم واحترام بيله
 نكهداشت قىلينيور ايدى چون مونداف قصدى بو طبقه دين صادر بولدى
 ابراهيم نىنك اوغلى نى موندا ساخلاماق نىنك صلاحتى كورماي پنجشنبه كوفى
 ربيع الاول اىي نىنك يىكرمه توقوزيدا ملا سرسان كېم كامران قاشيدىن بعضى

ايش

ايش کوچ اوچون كيلىب ايدى قوشوب كامران غه يىباريلدى همايون كيم
 پوروب تاغى ياغى لار اوستىكا باريب ايدى جونپورنى فتح قىلىپ غازى
 پورغه نصير خان نىنك اوستىكا ايلدام باردى خبر تايىب كنك درياسىنى كيچكان
 ايكاندور غازى پوردين خىراباد اوستىكا باردى انداغى افغان لار هم خبر تايىب
 سروسويىنى كيچكان ايكاندور خريدى چريك ايلى تاراج قىلىپ اندىن ياندى
 مېن مقرر قىلغان ديك يوسونلوق شاه مير حسين بيله سلطان جنيدى بير
 پاره ابدن ييكيت لار بيله جونپوردا قويوب قاضى جيهنى هم بولار بيله تعين
 قىلىندى اودقه شيخ بايزيدى مقرر قىلدى بو مهماتنى ضبط و سرانجام قىلىپ
 كره مانكپور نواحى سيدى كنك درياسىنى اوتوب كالپى يولى بيله متوجه
 بولور وقتدا عالم خان و جلال خان جكت كيم كالپى دا ايدى عرضه داشت كيلور
 ايدى اوزى كيلدور ايدى همايون كابل توغرىسى دا ييتكاندا كيشى يىباريب
 دغدغهنى انىنك كونگلى دين چيقاريب اوزى بيله اليب كيلدى يكشنبه كوفى
 ربيع الاخر اى نىنك اوچيدا هشت بهشت باغى دا همايون كيلىپ ملازمت
 قىلدى اوشبو كون خواجه دوست خاوند هم كابلدين كيلدى بو كونلاردا
 مهدى خواجه نىنك كيشى سى پى درې كىلا باشلادى كيم رانا سىنك نىنك كيلورى
 تحقيق بولدى حسن خان ميوانى هم رانا غه قوشولماچى ايمش بولار نىنك فكرىنى
 بر اصل قىلماق كىراك چريك دين ايلكارراك بيرپاره كومك كيشى هم بيانه غه
 كىلسه دولت كا مناسب دور دىب چريك اتلماق قه عزم و جزم قىلىپ اوزومىزدىن
 ايلكارراك محمد سلطان ميرزا يونس على شاه منصور برلاس قاسى بوجكه
 باشلىق لارنى بيانه غه ايلغار يىباريلدى حسن خان ميوانى نى ناهر خان اتلىق
 اوغلى ابراهيم نىنك اوشيدا ايليك كا توشوب ايدى كروكا ساخلاپ ايدوك
 بوجهت تين اناسى حسن خان ظاهر دا امد و رفت قىلور ايدى اوغلى نى دايم
 تيلار ايدى بعضى نىنك خاطر بغه ييتى كيم حسن خان نىنك استمالتى

جهت دين اوغلى نى يىبارىلكاى كوپركاڭ مستمالى بولوب خذمتكارلىق نى بخشى راق
 بجاي كىلتوركاى حسن خان نىنك اوغلى ناھر خان غە خلعت كىدوروب اتاسى غە
 وعدە لار قىلىپ رخصت يىرىلدى بو منافق مردك خود اوغلى نىنك رخصتى غە
 معطل ايكاندور اوغلى نىنك رخصتى نى خبر تابقاچ اوغلى يىتماس دين بورون اوق
 الوردىن چىقىپ كىلىپ رانا سىنكا تودەدا كىلىپ قوشولدى انىنك اوغلى منى
 مونداق محلدا رخصت يىرماك يىحساب ايكاندور بو فرصت لاردا بىغور خىلى
 ياغار ابدى دايم صحبت لار توتولور ابدى ھمايون ھم صحبت لاردا بولور ابدى
 اكر متنفر ابدى اول بىر نىچە كون ارتكاب قىلدى بو اواندا اونكن غرايب
 واقعات نىن بىرى بودور كىم ھمايون قلعه ظفر دىن هندوستان چرىكى كا كىلوردا
 بولدى ملا بابا پشاغرى واينىسى بابا شىخ قاجىپ كىتىن قرا سلطان غە باردىلار
 باغ داغى لار عاجز بولدىلار باغ كىتىن قرا سلطان نىنك اىلىكىكا نوشتى بو كاواڭ
 مردك اينىسى بىلە بو طرف نىنك ايش كوچى نى بويون لارىقە اليب ايبك وخرم
 وسار باغ نواحى سىغە كىلورلار شاه سكندر باغ نىنك كىركانى دين بى پاي بولوب
 غورى قلعه سىنى اوزبك كا بىرورلار ملا بابا شىخ بىر نىچە اوزبك كىشى سى
 بىلە غورى قورغانىغە كىلىپ كىرلار مېرھە نىنك قورغانى چون باقىن ابدى
 چارە قىلا الماس اوزبك كا كىرار بىر نىچە كوندىن سونك مېرھە نى جماعتى
 بىلە كوچوروب باغ سارى ايتنار ماصحتى دين بابا شىخ بىر نىچە اوزبك كىشى سى
 بىلە مېرھە نىنك قورغانىغە كىلورلار مېرھە بابا شىخ نى قورغانىدا نوشورور
 اوزكالارنى ھرىردا اوتاق بىرور مېرھە بابا شىخ نى چاقىولاپ بىر نىچە كىشى سى
 بىلە بند قىلىپ تىنكرى بىردى كا قندزغە كىشى چابىتورور تىنكرى بىردى يار
 على نىنك وعبد اللطيف نىنك بىر نىچە ابدان يىكىت بىلە يىبارور بولار يىنكو نىچە
 ملا بابا اوزبك كىشى سى بىلە مېرھە نىنك قورغانىغە كىلىپ اوروش موروش
 سالور خيال قىلور ھىچ ايش قىلا الماس تىنكرى بىردى نىنك كىشى سىكا قوشولوب

قندز

قندز كېلىدىلار بابا شېخ نىنىڭ بىر اينىسى يان ايگاندور اول جەت تىن باشىنى كېسىپ
اوشبو فرصت لاردا مېرھەمەت كېلتوردى عنایت لار وشفقت لار بىلە سرافراز قىلىپ
اقران وامثالى دىن ممتاز ايلادىم باقى شغاول بارغندا بو ايكي كهنه بى دولت نىنىڭ
باشىغە بىرر سىر التون وعدە قىلىپ ايدىم بو عنایت لار دىن باشقە بىر سىر
التون اوشال وعدە يوسونى بىلە مېرھەمەت بىرىلدى بو فرصتە قىمتى كىم
بىانە ايلغار بارىب ايدى بىر نېچە باش كېسىپ كېلتوردى قىمتى بىلە بوجكە
بىر نېچە قزاق يېكىت لار بىلە نىل توتا بارغندا ايكي بولاك كافرىنىڭ چاقونچى سىنى
باسىپ يېتىش سېكسان كېشى الورلار حسن خان مېوانى نىنىڭ تحقيق كېلىپ
قوشولغان خبرنى قىمتى ايتا كېلدى يېكشەبە كوفى اى نىنىڭ سېكىزدا
استاد على قلى اوشال اولوغ قزان بىلە كىم قوياردا تاش اورىنى بى نقصان
ايدى داروخانە سىنى هم سونكرا قويوب طيار قىلىپ ايدى تاش اتارىدا
تفرجە باردىم نماز دېكر بار ايدى تاش اتى مېنىڭ التى بوز قدم يول باردى
استادغە كىر خېجىر و خلعت و تېچاق ات انعام بولدى دوشنبە كوفى جمادى الاول
اى نىنىڭ توقوزىدا غزا ايشى بىلە سفر قىلىپ مىللات دىن چىقىپ توزدا
توشولدى اوچ تورى كون موندا چرىك يېغىلماق قە و چرىك نىنىڭ چابدوغى
قىلماق قە تور دوك چون هندوستان ايلى كا خېلى اعتمادى يوق ايدى ھر طرف قە
هندوستان امراى دىن ايلغار قىلىندى عالم خاننى كواليار دىن ايلغار يىبارىلدى
كىم بارىب رحىمدادقە كومك بولغاي مكننى وقاسم سىنبلىنى و حامد اغا اينىسى
بىلە و محمد زىتوننى سىنبلىغە ايلغار بېتىلدى اوشبو يورت تە خبر كېلدى كىم
رانا سنكا بولغان چرىكى بىلە بىانە نىنىڭ ياقىنىغە چە چاپار قراول لوق قە
بارغانلار خبر يېتكورا الماس لارىككە قورغانغە كىر الماس لار قورغاندا كى اىلى
قورغاندىن يراق رات و بى صرفه راق چىتارلار ياغى زور رات كېلىپ بولارنى
دور ياتور سنكر خان جىجوهە اندا شھىد بولدى بو غوغادا كتە بېك جىبە سىز اوق

چایب چىقار بىر كافرى يا ياغلان تىب الور مەلدا كە بىك نىنك بىر نوكرى نىنك قىلىچى نى اليب كە بىك نىنك كەنى غە اوق چاپار غلبە تشویش لار تارنى رانا سىك نىنك غز ویدا كىلا المادى نىچە مەل دىن سونك بىخشی راق بولدى ۇلى معيوب راق بولوتور قسى وشاه منصور برلاس وبىر كىم كە بىانە دىن كىلدى بىلەم قورققان لارى مو ایدى يا ایلنى قورقوتقانلارى مو ایدى كافرى نىنك چرىكى نى جدو جرات لىق بىلە اسرو كوب ستایش وتەرىق قىلدیلار سفر قىلغان يورت تىن قاسم میراخورنى بىلدەرلار بىلە يىبارىلدى كىم مەها كر پركنە سىدا كىم اوردو توشار یردور قالین چاه قازدورغای شنبە كونی جمادى الاول اىى نىنك اون تورتىدا اكە نواعى سىدىن كوچوب چاهلار قازىلغان يورت قە توشولدى ايرتە سىكا اندىن كوچتوك خاطرغە كىچتى كىم بو نواعى دا اولوغ اوردوغە سونى وفا قىلور بىر سىكرى دور احتمال بار كىم كافر سونى اليب توشكای بو جەت تىن برانقار جوانقار غول بىسال بىساب اوق متوجە بولدوك درویش محمد ساربان بىلە قىبتى كىم بىانە غە بارىب كىلىب یر سونى كوروب بىلىب ایدى اىلكارى سىكرى كولى نىنك يقاسىدا يورت كورسانكالى يىبارىلدى كىلىب يورت تە توشوب مەدى خواجە غە بىانە داغى لارغە كىشى چاپتورولدى كىم بى وقت كىلىب قوشولغای لار ھامون نىنك نوكرى بىك مىرك مغولنى بىر نىچە بىكىت بىلە كافردىن خبر الغالى يىبارىلدى كىچە سىكا بارىب خبر اليب تازكلاسى غە خبر كىلتوردىلار كىم غنىم كىشى سى بىسوردىن بىر كروە اىلكارراك كىلىب توشكان ايرمىش ھم اوشبو كون مەدى خواجە ومحمد سلطان مىرزا وبىانە داغى اىلغار كىلىب قوشولدىلار بىك لار نوبت قراول لوق قە تعین بولدیلار عبدالعزیز قراول لوق نوبتى دا اىلكارى كىبننى ملاحظە قىلمای راست كانواھە غە بارىب نور كىم سىكرى دىن بىش كروە يول دور كافر اىلكارراك كوچكان اىكاندور بولار نىنك موندات جىلاوسىز اىلكارى بارغانلارنى بىلىب تورت بىش مىنك كىشى تىز اوق يىتىب كىلورلار عبدالعزیز

وملا

وملا اباق مينك بيش يوزچه كيشى بولغاي ايدى غنيم كيشى سىنى چاغلاماي
 بولار هم ايليك قوبارلار قالين كيشى الغان بيله اوق تيرار بو خبر بيزكا
 كىلكاچ محب على خليفه نينك نوكرلارى بيله ييباردوك ملا حسينى وینه
 بعضى لارنى اوبروق سوبروق بولار نينك كومكى كا ييباردوك سونكرامحمد على
 جنكجىنى ييبارىلدى ايلكارى تعيين بولغان ملا محب على الار ييتكونچه
 عبدالعزیز الارنى تيرانيب توغنى اليب ملا نعمت وملا داود وملا اباق نينك
 اينيسى وینه بير نيچهنى اليب شهيد قىلغان ايكاندورلار بولار ييتكاچ طاهر تبرى
 محب على نينك طغايى سى چاپار كومك ييتماس طاهرنى اوشاندا اوق الورلار
 محب على هم اوروش اتناسى دا ييقيلور بالتوكوندا لاندین كيريب محب علىنى
 چىقارور بير كروه كاچه بولار نينك كيلورلار محب على جنكجىنى قراسى پيدا
 بولغاچ تورالار بيزكا پياپى خبر كىلدى كيم غنيم كيشى سى ياوق كىلدى جيبه
 كييب اتلارغه كچيم ساليب براغلانيب چاپا اتلاندوك بو يوردوم كيم ارا به لارنى
 تارتيب كىلتوركايلا بير كروه كىلدوك غنيم كيشى سى يانغان ايكاندور يانيميزدا
 اولوغ كول ايدى سو مصاحتى غه اوشبو يردا توشولدى ارا به لارنى ايلكارى
 مضبوط قىليب زنجيرلار بيله ارا به لارنى مربوط ايلادوك هر ايكى ارا به فاصله سى
 يىتى سىكيز قارى بولغاي ايدى كيم زنجير تارتيلور ايدى مصطفى رومى روم
 دستورى بيله ارا به قىليب ايدى خيلى چست وچسبان يخشى ارا به لار ايدى
 چون اوستاد على قلى ضدانه معاش قىلور ايدى بو جهت تين مصطفىنى
 برانغاردا همايون نينك اليدا تعيين قىلىلدى ارا به يىتمكن يركا خراسان وهندوستان
 ييلدارلار وکلندى لارنى ساليب خندق قازدورولدى بوكافز نينك مونداق
 ايلدام كىليشيدىن وبيانهدا بولغان اوروش ايشيدىن وشاه منصور وقسى
 وبيانهدين كىلكانلار نينك تعريف و ستايشيدىن چريك ايلدا بيدل ليغ ظاهر
 بولادور ايدى عبدالعزیز نينك باستورغانى خود سر سرى بولدى ايل نينك

اطمینان خاطر ی وچریك نینك استعكم ظاهری اوچون ارا به ییتكن یركا
بیغاچ دین سه پایه ديك نیمه یاساب هر ایکی سه پایه نینك اراسینی کیم ییتی
سیکیز قری بولغای اوی نینك خامیدین ارغامچی لار قلیب مضبوط و مربوط
قیلیدی بو اسباب والای مهیا و مکمل بولغونچه بیکرمه بیش کونکا تارتتی
اوشبو فرصت ته کابل دین سلطان حسین میرزانینك قیز نبیره سی قاسم حسین
سلطان واحمد یوسف سید یوسف وقوام اردوشاه ینه بعضی بکه یاریم دین بیش
یوزچه کیشی کیلدیلار محمد شریف منجم شوم نفس هم بولار بیله کیلدی بابا
دوست سوچی کیم چاغیر اوچون کابل غه باریب ایدی غزنی نینك موجه
چاغلار دین اوج قطار تیوه دا بولکلاب اولهم بولار بیله کیلدی مونداق محلدا
کیم اونکلن وقایع وحالات پریشان سوز و کلمات نین نیچو ک کیم مذکور بولدی
چریك ایلی نینك تردد و توهمی بسیار ایدی محمد شریف منجم شوم نفس
اگرچه منکا ایتور یاراسی یوق ایدی هر کیم کا یولو قه مبالغه لار بیله ایتور
ایدی کیم بو ایامدا مریخ غرب ساری دور هر کیم بو طرف دین اوروشه مغلوب
بولور مونداق شوم نفسی کیم سوردی بیدل ایل نینك کونکلی نی کوبرا ک
سیندوردی انینك بو پریشان سوزلاری کا کوش قیلما ی قیلور ایش لاری بیزنی
تیکیلما ی اوروش ایشیدا بجد و مصاف قیلما قه مستعد بولدوک یکشنبه کون
ای نینك بیکرمه ایکسیدا شیخ جمالنی ییباریلدی کیم میان دواب ترکش
بندلاری دین ودهلیدین بیغا الغانچه چریك بیغیب میوات نینك کینت لاری نی
چایب تالاب ایلیکیدین کیلکانینی تقصیر قیلما غای تا بولارکا اول طرف دین
خدکی بولما غای ملا ترک علی کیم کابل دین کیلا دور ایدی فرمان بولدی کیم
شیخ جمال بیله قوشولوب میوات نی چاپما قته و بوزما قته تقصیر قیلما غایلار مغفور
دیوان غه هم بو یوسونلوق فرمان بولدی باریب میوات نینك بیر نیچه یاقا
بوچقاق داغنی کینت لاری نی چاپیب تالاب اسیر قلیب نورلار اول مردین
بولار غه

بولارغه چندان خدك بولمادی دوشنبه كونی جمادی الاول ایی نینگ بیکرمه
اوجیدا سیر قیلا اتلاندیم سیر ائناسیدا خاطریمغه یتتی کیم همیشه توبه
دغدغهسی خاطریمدا بار ایدی بونا مشروع امر ارتکایدین علی الدوام کونکولمدا
غبار ایدی دیدیم کیم ای نفس

چند باشی زمعاصی مزه کش * توبه هم بیمزه مست بخش
نیچه عصیان بیلله الوده لیغینگ * نیچه حرمان ارا اسوده لیغینگ
نیچه نفسینگغه بولورسین تابع * نیچه عمر و نکتی قیلورسین ضایع
نیت غزو ایلله یوروب سین * اولما کینکنی اوزونکا کوروب سین
کیم که اولماک اوزبکا جزم ایتار * اوشبو حالت ته ییلورسین که نیتار
دور ایتار جمله مناهیدین اوزین * اریتور بارچه کناهدین اوزین
خوش قیلیب اوزنی بوکچماک لیک تین * توبه قیلدیم چاغیرا یچماک لیک دین
التون نفره صراحی وایات * مجلس الاتی تمامین اول چاق
حاضر ایللاب بارینی سیندوردوم * ترک ایتیب می فی کونکول تیندوردوم
بوسیندورولغان التون کومش صراحی والات فی مستحق لارغه ودریش لارغه
اولاشیلدی اول کیشی کیم توبه دا موافقت قیلدی عسی ایدی سقال قیر قاقدا
وقویماقته موافقت قیلیب ایدی اول کیچه سی وتانکلاسی بیکلاردین وایچکیلاردین
وسپاهیدین وغیر سپاهیدین اوج یوزکا یاقین کیشی توبه قیلدیلار حاضر
چاغلارنی نوکتوروب بابا دوست کیلتورکان چاغلارنی بو یوردوک کیم توز
سالیب سرکه قیلغایلار چاغلارنی توککان بردا بیر واین فاز دورولدی نیت قیلدیم
کیم بو واین فی ناش بیلله قوپار تیب بو واین نینگ یانیدا بقعه خبری قیلغایلار
عمر ایی توقوز یوز امیزویش ته کیم باریب کوالبارنی سیر قیلدیم یانغاندا
دولپوردین سیکری کیلدیم بو واین تمام بولوب ایدی بورونراق نیت قیلیب
ایدیم کیم رانا سنکا کافرغه ظفر تاپسام تمغانی مسلمان لارغه باغیشلاي توبه

اثناسیدا درویش محمد ساربان بیله شیخ زین تمغا بخششی یاد بیردیلار دیدیم
 کیم بخشی یاد بیردینکیز ایلیکیمیزدا کی ولایت لاردا مسلمانلارنینک تمغاسی
 بخشش بولدی منشی لارنی نیلاب بیوردوم بوایکی عظیم الشان امور کیم واقع
 بولدی بونینک اخباریغه فرمانلار بیتیکیلار شیخ زین نینک انشاسی بیله
 فرمانلار بیتیب جمیع قلمروغه ییناریلدی اول انشا بودور فرمان ظهیرالدین
 محمد بابر محمد نوابا یحب التوایین و یحب المتطهرین و نشکر و هابا یهدی المذنبین
 و یغفر المستغفرین و نصلی علی خیر خلقه محمد وآله الطیبین و صحبه الطاهرین
 مرایای آرای ارباب الباب مجلس مجالی صور اسباب و مخازن لآلی نقوش صدق
 و صوابست نقش پذیر جواهر زواهر این معنی خواهد بود طبیعت انسانی بمقتضای
 فطرت مایل لذات نفسانیت و ترک مشتهیات مشتهیات متوقف بر توفیق یزدانی
 و تا یبید اسانی نفس بشر از میل بشر دور نیست و ابرای نفسی ان النفس لامارة
 بالسوء و اجتناب از آن جز برافه ملک غفوری و ذلک فضل الله یؤتیه من یشاء
 والله ذوالفضل العظیم غرض از تصویر این مقاله و تقریر این مقوله آنکه بمقتضای
 بشریت بر حسب مراسم پادشاهان و لوازم پادشاهی و بر عادت صاحب جاهان از شاه
 و سپاهی در عنفوان ایام شباب بعضی از مناهای و برخی از ملاحی ارتکاب نموده میشد
 بعد از چند روزی ندامت و حسرت غام حاصل آمد یکیک از ان مناهای مرتکبه را ترک
 مینمود و بتوبه نصوح باب رجوع بدان مسدود میکشت اما توبه شراب که اهم
 مطالب آن مقصد و اعظم مآرب آن مقصود است در حجاب الامور مرهونه باوقاتها
 محتجب مانده روی نمود تا آنکه درین اوقات فرخنده ساعات که بجهد تمام احرام
 جهاد بسته با عساکر اسلام مآثر در مقابله کفار بمقارن نشسته بودیم از ملهم غیبی
 و هائف لاریبی مضمون الم یأْن للذین آمنوا ان تخشع قلوبهم بذکر الله شنوده
 جهت قلم اسباب معصیت بجد تام قرع ابواب انابت نمودیم و هادی توفیق حسب
 المضمون من قرع بابا و لجم و لجم در اقبال کشود و افتتاح این جهاد بجهاد اکبر که

مخالفت

مخالفت نفست امر فرمود القصة ربنا ظلمنا انفسنا بر زبان اخلاص بیان آورده
تبت اليك وانا اول المسلمين را بر لوح دل منقش کردانیدم 'وداعبه' توبه^۱ شراب را
که مکنون خزینه^۲ سینه بود بامضا رسانیدم و خدام ظفر احتشام بهوجب حکم
فرخنده فرجام صراحی و جام و سایر ادوات والآت طلاونقره که بکثرت وزینت
چون کواکب سپهر رفیع مزین مجلس بدیع بود عزت شریعت را بر زمین خواری
ومذلت زده مانند اصنام که انشاء^۳ الله تعالی عن قریب بکسرشان موفق شویم
پاره پاره ساختند و هر پاره را نزد مسکینی و بیچاره انداختند و بین این انابت
قریب^۴ الاجابت بسیاری از مقربان درگاه بمقتضای الناس علی دین ملوکهم در همان
مجلس بشرف توبه مشرف گشتند و بالکلیه از سر شرب خمر درگذشتند و هنوز
فوج فوج از مطیعان اوامر و نواهی ساعت فساعت بدین سعادت مستعد
میکردند امید بمقتضای الدال علی الخیر کفاحله ثواب این اعمال بروزگار با اقبال
ثواب خجسته فال پادشاهی عاید کرد ببیننت این سعادت فتح و نصرت یوما فیوما
متزاید آید و بعد از اتمام این نیت و تکمیل این امنیت فرمان عالم مطیع شرف
نفاذ یافت که در ممالک محروسه حرسها الله عن الافات والمخافات مطلقا هیچ آفریده
مرتکب شرب خمر نشود و در تحصیل آن نکوشد و خمر نسازد و نفروشد و نخرد
و ندارد و نبرد و نیارد و فاجتنبوه لعلکم تفاحون و تشکرا علی هذه الفتوح و تصدقا
لغبول تلك التوبة النصوح بخیر بخشایش پادشاهی در جوش آمده امواج کرم که
سبب آبادانی عالم و آبروی بنی آدم است ظاهر ساخت و تمغای جمیع ممالک را
از مسلمانان که حاصل آن از حد حصر افزونست با وجود استمرار ازمنه^۵ سلاطین
سابق بگرفتن آن چون از ضوابط شریعت سید المرسلین بیرون بود برانداخته
فرمان صادر شد که در هیچ شهر و بلد و راه و کذر و ممر و بندر تمغا نگیرند
و نستانند و تغییر و تبدیل بقواعد این حکم راه ندهند و من بدله بعد ما سبعة فانما
ائه علی الذین ببدلونه سبیل مستان^۶ منان ظلال عاطفت پادشاهی از ترک

وتاجيك و عرب و عجم و هندی و فارسی و رعیت و سپاهی و كافه امم و عامه
طوائفی بنی آدم آنکه بدین عارفه مؤبدہ مستظهر و امید وار بوده بدعای دولت
ابد اتصال اشتغال نمایند و از لوازم این احکام درنگذرند و انحراف نورزند
می باید که بر حسب فرمان عمل نموده بتقدیم رسانند و چون بتوقع و قیوع
اشرف اعلی رسد اعتماد نمایند کتب بالامر اعلی المتعالی و خلدنقاوه فی ۲۴ شهر جمادی
الاول سنه ۱۳۳۳ اوشبوایامدا اونکان وقایع دین نیچوڭ کیم مذکور بولدی اولوغ کچیک ته
دغدغه و تردد کوب ابدی هیچکیم دین مردانه سوز و دلیرانه رای ایشیتیلماس ابدی
حکایت دیکوچی و زرانینک و ولایت تیکوچی امرانینک فی سوزلاری مردانه
ایدی نه تدبیرلاری نه اوزلاری صاحب همتانه ابدی نه تقریرلاری بو بوروشته
خلیفه یخشیلار باردی ضبط و استحکام باییدا جد و اهتمام فی تقصیر قیلمادی اخر
ایل نینک مونداق بیدل لبق لارینی سوروب و بونوع سست لوق لاری کوروب
بیر تدبیر خاطریمغه ییتی جمیع بیکلاری و ییکیت لاری چارلاب دبدیم کیم
بیکلار و ییکیت لار

هرکه آمد بجهان اهل فنا خواهد بود * آنکه پاینده و باقیست خدا خواهد بود
هرکیم که حیات مجلسیغه کیریب تور * عاقبت اجل پیمانه سیدین ایچکوسیدور
وهرکیشی کیم نریک منزلیغه کیلیبتور * اخر دنیا غمخانه سیدین کیچکوسیدور
بیان ات بیله تیریلکاندین یخشی ات بیله اولکان یخشیراق

بنام نکو کر بهیرم رواست * مرا نام باید که تن مرک راست
تبنکری تعالی بونوع سعادت فی بیزکانصیب قیلب تور و مونداق دولت فی بیزکا
قرب ایلابتور اولکان شهید اولتورکان غازی بارچه تبنکری نینک کلامی بیله
انت ایچماک کبراک کیم بوفنادین بوز باندورور خیال قیلماغای تا بدندین جانی
ایرالماغونچه بومحاربه و مقاتله دین ایریلماغای بیک و نوکر اولوغ کیچیک بارچه
رعیت بیله مصحفی ایلیک کا الیب اوشبو مضمون بیله عهد و شرط قیلدیلار

طور

طور تېرى ایدی یاووق نېن دوست دشمن کورکالی ایشینگالی یحشی بولدی
 اوشبو ایامدا توش توش دین شور وفتنه قايم بولدی حسین خان لوحانی رابری
 کیلیب الدی قطب خان نینگ کیشی سی جندواری الدی رستم خان دیکن بیر
 مردك میان دواب داغی ترکش بندلاری بیغیشوردی کیلیب کولنی الیب
 کیچیک علی نی بند قیلدی سنبلنی راهد ناشلاب چیقتی قنوجنی سلطان محمد
 دولدای قویوب کیلدی کوالیاری کوالیارلیق کافرلار کیلیب محاصره قیلدی
 عالم خاننی کیم کوالیارغه کومک ییباریلیب ایدی کوالیارغه بارمای اوز ولایتیغه
 باردی هرکون هر طرف دین بیر ناخوش خبر کیلور ایدی چریک نین بعضی
 هندوستان قاچا کیریشیلار هیبت خان کرک انداز قاچیب سنبلغه باردی
 حسن خان باری وال قاچیب کافرغه کیردی بولارغه پروا قیلماي الییزغه
 اوق متوجه بولدو ک ارابه لار وغلطک لیک سه پای لار اسباب والانت کیم طیار
 بولدی سه شنبه کونی جمادی الاخر ایی نینگ توقوز یدا نوروز کونی کوچتوک
 برانغار جوانغار غول یسال یاسب الییزدا ارابه لاری وغلطک لیک سه پابه لاری
 یوروتوب بولار نینگ کیینیدا استاد علیقلانی جمیع تفک اندازلار بیله تعین
 قیللیدی کیم بیاق ارابه نی کیینیدین ایریلماي یسال بیله یوروکای لار یسال لار
 برلیک بریکا کیلکندین سونک جمیع یسال لارغه ایلدام قاتراب ییتیب برانغار
 جوانغار غولداکی بیکلار ویکیک لار و سپاهیلارغه کونکول لار بیریب هر قایسی
 بولاکینی قایسی بردا نوروشی نی یوسونلوق یوروشینی مقرر ومعین قیلیب
 اوشبو ترتیب ونسق بیله بیر گروهچه یول کیلیب توشتوک کافر کیشی سی
 هم خبردار بولوب اوترو دین بولاک بولاک یساب کیلدیلار ارابه و خندق بیله
 اوردو توشکندین سونک اوردو نینگ ووردو اوتروسی نینگ مضبوط و مستحکم
 قیللیدی چون بوکون اوروش خیالی یوق ایدی ازاعلاق بیکیک ییلانک
 ایلکاری چیقپ غنیم کیشی سی بیله ایللیک الیشیب شول کون باسنیلار بیر

نیچه کافر فی البیاباشینی کیسیب کیلتوردیلار ملک قاسم هم بیر نیچه باش
 کیسیب کیلتوردی ملک قاسم بخشی باردی اوشونچه بیله چریک ابلی نینک
 کونکولی خیلی قواندی ایلکا اوزکا تنیه پیدا بولدی تانکلاسی کوچوب اورو شور
 خیالیمیز بار ایدی کیم خلیفه و بعضی دولتخواه لار عرض غه بیتکوردیلار کیم
 چون مقرر بولغان یورت یا ووق تور انی خند قلاب مضبوط قلیب اوق
 کو چولسه دولته مناسب تور خندق مصاحتی او چون خلیفه اتلانیب خندق یرلارنی
 بیلدارلار غه تعیین قلیب محصل لار مقرر قلیب کیلدی شنبه کونی جمادی
 الاخر ابی نینک اون اوچیدا ارا به لارنی الیمیز غه تارتوروب برانغار جوانغار
 فرل یسال بیله بیر کروه کا یا ووق یول کیلیب مقرر بولغان یورته نوشولدی
 بعضی چادرلار تیکیلیب بعضی تیکیلما کنه ایدی کیم خبر کیلتوردیلار کیم
 یاغی نینک یسالی پیدا بولدی فی الحال اتلانیب فرمان بولدی کیم برانغار
 برانغار غه جوانغار جوانغار غه یرلیک یریکا باریب ارا به لار بیله یسال لارنی مضبوط
 و مرتب قیلغالار چون بوقتح نامه دین اسلام چریکی نینک کیغیتی و کفار خیلی نینک
 کیتی صفوف و یسال نینک توروشلاری و اهل اسلام و اهل کفر نینک اورو شلاری
 مشخص و معلوم بولور اول جهت تین بی زیاده و نقصان اوشول فتح نامه کیم شیخ
 زین انشا قلیب ایدی ثبت بولدی فرمان طهیر الدین محمد بابر غازی الحمد لله الذی
 صدق وعده و نصر عبده و غیر جنده و هزم الاحزاب وحده و لاشیی بعده یا من
 رفع دعائم الاسلام بنصر اولیائه الراشیدین و وضع قوائم الاصلام بقهر اعدائه
 المار دین فقطع دابر القوم الذین ظلموا و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی
 خیر خلقه محمد سید الغزاة و المجاهدین و علی آله و اصحابه الهداة الی یوم الدین
 تواتر نعمای سبحانی باعث تکاثر شکرو ثنائ بزدانست و تکاثر شکرو ثنائ یزادنی
 مورث تواتر نعمائ سبحانی بر هر نعمت شکری مرتب است و هر شکریرا نعمتی
 از عقب ادای لوازم شکر از قدرت بشر متجاوز است و اهل اقتدار از استیفا

مراسم

مراسم آن عاجز علی الخصوص شکریکه در مقابل نعمتی لازم آید که نه در دنیا دولتی از آن عظیم تر باشد و نه در عقبی سعادت از آن جسیتر نماید و این معنی جز نصرت بر اقویای کفار و استیلا بر اغنیای فجار که اولئک هم الکفرة الفجرة در بیان امثال ایشان نازلست نخواهد بود و در نظر بصیرت ارباب الباب احسن از آن سعادت نخواهد نمود المنة لله که آن سعادت عظمی و موهبت کبری که من المهد الى هذا العهد مطلوب اصلی و مقصود حقیقی ضبیر خیراندیش و رای صواب کیش بود درین ایام خجسته فرجام از ممکن عواطف حضرت ملک علام روی نمود فتاح بی منت فیاض بی علت مجد را بمفتاح فتح ابواب فیض بر چهره امان نواب نصرت مآل ما کشود اسامی نامی افواج باالبنهاج ما در دفتر غزاة کرامی ثبت کردید ولوای اسلام بامداد لشکریان ظفر انجام ما باوج رفعت و ارتقارسید کیفیت صدور این سعادت و ظهور این دولت آنکه چون اشعه سیوف سپاهی اسلام پناه ما ممالک هند را بلمعات انوار فتح و ظفر منور ساخت چنانچه در قتحنامها سابق سمیت تحریر یافته بود ابادی توفیق ریایات ظفر آیات مارا در ممالک دهلی واکره و جونپور و فرید و بهار و غیر ذلک برافراخت اکثر طوایف اقوام از اصحاب کفر و ارباب اسلام اطاعت و انقیاد نواب فرخنده فرجام مارا اختیار نموده طریق عبودیت را بقدم صدق و اخلاص نمودند اما رانا سنگا کافر که در سوابق ایام دم اطاعت نواب خجسته انجام ما میزد اکنون بمضمون ای و استکبر و کان من الکافرین عمل نموده شیطان صفت سرکشید و قاید لشکر دوران و سرخیل سپاه مهجوران کشته باعث اجتماع طوایفی رسید که بعضی طوق لعنت زنار در کردن داشتند و برخی خمار محنت ارتداد در دامن و اینستیلای آن کافر لعین خذله فی یوم الدین در ولایت هند بمرتبّه بود که پیش از طلوع آفتاب دولت پادشاهی و قبل از سطوع نیر خلافت شاهنشاهی با آنکه راجها و رایان بزرگ نهاد که درین مقاتله اطاعت فرمانش نمودند و حاکما و پیشوایان متصف بارتداد

که درین محاربه در عنانش بودند بزرگی خود را منظور داشته در هیچ قتالی متابعت بل موافقت وی نکرده اند و در هیچ مسافرت طریق مصاحبت و مرافقت او نسپرده اند تمامی سلاطین رفیع این خط وسیع چون سلطان دهلی و سلطان کجرات و سلطان ماندو و غیرهم از مقاومت آن بدسیربی موافقت کفار دیگر عاجز بودند و بلطایف الحیل باو مدارا و مواسا می نمودند لواء کفر در قریب دو بیست شهر از بلاد اسلام افراخته بود و تخریب مساجد و معابد نموده عیال و اطفال مومنان آن بلدان و امصار را اسیر ساخته و قوت وی از قرار واقع بجای رسیده نظرا بقواعد مستمره^۶ هند که يك لك ولايت را صد سوار و کرور^۷ بر ده هزار سوار اعتبار میکنند بلاد مسخران سرخیل کفره بده کرور رسیده که جای يك لك سوار باشد و درین ایام بسی از کفار نامیکه هرگز در هیچ معرکه یکی از اسلام امدادش ننموده اند بنابر عداوت عساکر اسلامی بر لشکر شقاوت اثر وی افزودند چنانچه ده حاکم باستقلال که هر يك چون دود دعوی سرکشی مینمودند و در قطری از اقطار قاید جمعی از کفار بودند مانند اغلال و سلاسل بدان کافر فاجر متصل گشتند و آن عشره کفره که بر نقیض عشره مبشره لواء شقاوت فزای فبشرهم بعذاب الیم می افراشتند توابع و عساکر بسیار و پرکنت وسیع الاقطار داشتند چنانچه صلاح الدین سی هزار سوار را ولايت داشت و راول اودی سنک ناکری دوازده هزار سوار و میدی راو دوازده هزار سوار و حسن خان میوانی دوازده هزار سوار بارمل ایدری چهار هزار و نرپت هارا هفت هزار و ستروی کبچی شش هزار و دیرم دیو چهار هزار و برسنک دیو چهار هزار و محمود خان ولد سلطان سکندر اگرچه ولايت و پرکنه نداشت اما ده هزار سوار تخمینا بامیدواری سرداری جمع کرده بود که مجموع جمعیت آن مهجوران وادی سلامت و امنیت نظر بقاعده^۸ مستمره پرکنه و ولايت هند دولك و يك هزار باشد القصه آن کافر مضرور باطن کور ظاهر دلها^۹ با قساوت کفار سیه روزکار را کظلمات بعضها فوق

بعض

بعض بایکدیگر موافقت ساخته در مقام مخالفت و محاربت اهل اسلام و هدم اساس شریعت سید انام علیه الصلوة والسلام در آمد و مجاهدان عساکر پادشاهی مانند قضا^۱ الهی بر سر آن دجال اعور آمده قضیه^۲ اذا جاء القضاء^۳ عی البصر را منظور نظر بصیرت اصحاب سیرت گردانیدند و کریه^۴ من جاهد فانها یجاهد لنفسه را ملحوظ داشته حکم واجب الاذعان جاهدوا الکفر و المنافقین را بامضا رسانیدند روز شنبه سیزدهم شهر جمادی الثانی سنه^۵ که باریک الله فی سبتکم نشان مبارکی آن روز است در نواحی موضع کانوا از مضافات بیانہ حوالی کوهی که دو گروهی اعدای دین بود مضرب خیام نصرت انجام لشکر اسلام کردید کوکبه و دبدبه موکب اسلامی بکوش اعدای دین و کافرین لعین رسید مخالفان ملت محمدی که مانند اصحاب فیل در پی اهدام کعبه^۶ اهل اسلام بودند فیلان کوه پیکر عفریت منظر را اعتضاد خود ساختند و همه متفق و یکدل کشته لشکر شقاوت اثر خود را فوجها می برداختند

بان فیل با هندوانی ذلیل * شده غره مانند اصحاب فیل
 چو شام اجل جمله مکروه و شوم * سیه تر ز شب بیشتر از نجوم
 همه همچو آتش ولیکن چو دود * کشیده سراز کین بچرخ کبود
 چو مور آمدند از بین و یسار * سوار و پیاده هزاران هزار

و بعزم مقاتله و کارزار متوجه اوردوی نصرت شعار شدند غزاة عساکر اسلامی که اشجار ریاض شجاعتند صنوبر صفت صفها کشیدند و نواک خود صنوبری مهبات افتاب شعاع را چون قلوب مجاهدین فی الله باوج ارتفاع رسانیدند صفی چون سد سکندری آهن فام و بناهی مانند طریق شریعت پیغمبری باستقامت و استحکام متین قوت متانتش کانهم بنیان مرصوص و فلاح و فیروزی بقتضای اولیک علی هدا من ربهم و اولئک هم الفاعلون با اهالی آن صفت مخصوص قطعه

در آن رخته فی از طباع و همیم * چورای شهنشاه و دین قوی

علمهای او فرش فرشا همه * الفهای انا فتحنا همه

در غایت جزم را منظور داشته بطریق غزاة روم جهت پناه تفکجیان ورعد اندازان که در پیش سپاه بودند صفی از اربابه ترتیب نموده بایکدیگر برنجیر اتصال داده شد القصه جیوش اسلام چنان انتظام واستحکام پدید آورد که عقل پیر و چرخ اثیر مدبر و مرتبش را آفرین کرد درین ترتیب واستحکام وتشبیه وانتظام مقرب المحضرت سلطانی اعتماد الدولة الحاقانی نظام الدین علی خلیفه داد سعی واجتهاد و همه تدبیر آتش موافق تقدیر و جمله سرداریها و کارگذاریهای او پسندیده رای منیر افتاد مقرر عزت پادشاهی در غول مقرر کشت و بر دست راست غول برادر اعز ارشد ارجمند سعادت یار المختص بعواطف الملك المستعان چین تیمور سلطان و فرزند اعز ارشد منظور انتظار حضرت اله سلیمان شاه و جناب هدایت مآب ولایت انتساب خواجه کمال الدین دوست خوانند و معتمد السلطنت العلیه مؤمن العتبه السنیه مقرب خاص وزبده* اصحاب اختصاص کمال الدین یونس علی وعمدة الخواص کامل الاختصاص جلال الدین شاه منصور برلاس وعمدة الخواص زبده* اصحاب اختصاص نظام الدین درویش محمد ساربان وعمدة الخواص صادق الاخلاص شهاب الدین عبد الله کتابدار ونظام الدین دوست ایشک اقا در محال خود قرار گرفتند و بر دست چپ غول سلطنت مآب خلافت انتساب المختص بعواطف الملك المستعان سلطان علاء الدین عالمخان بن سلطان بهلول لودی و مقرب المحضرت السلطانی المشار الیه ودستور اعظم الصدور بین الانام ملاذ الجمهور وموید الاسلام شیخ زین خانی وعمدة الخواص کامل الاخلاص کمال الدین محب علی ولد مقرب المحضرت سلطانی مشار الیه وعمدة الخواص نظام الدین نردی بیگ برادر قوج احمد مرحوم وعمدة الاعاظم والاعیان خان اعظم ارایش خان ولد قوج بیگ مرحوم مذکور وشیر افکن ودستور اعظم الوزرا بین الامم خواجه کمال الدین حسین وجماعه*

دیوانیان

دیوانیان عظام هر يك در موضعی مقرر ایستادند و در برانغار فرزند ارشد ارجمند سعادت یار کامکار منظور انتظار عنایات حضرت افریدگار اختر برج سلطنت و کامکاری مهر سپهر خلافت و شهر یاری المدوح بلسان العبد و الحر معز السبطنه و الخلافه محمد همایون بهادر متبکن کشته بر یمن سعادت قرین العزیز فرزند جناب سلطنت مآب المختص بعواطف الملك الدیان قاسم حسین سلطان و عمدة الخواص نظام الدین احمد یوسف اوغلاچی و معتمد الملك کامل الاخلاص جلال الدین هندو بیک قوچین و معتمد الملك صادق الاخلاص جلال الدین خسرو کوکلدش و معتمد الملك قوام بیک اوردوشاه و عمدة الخواص کامل العقیده و الاخلاص ولی خازن قرقوزی و عمدة الخواص نظام الدین پیر قلی سیستانی و عمدة الوزرا بین الامم خواجه کمال الدین پهلوان بدخشی و معتمد الخواص نظام الدین عبد الشکور و عمدة الاعیان سلیمان اقا ایچی عراق و حسین اقا ایچی سیستان مقرر کشته بر یسار ظفردثار فرزند کامکار مشار الیه عالیجناب سیادت مآب مرتضوی انتساب میرهه و عمدة الخواص کامل الاختصاص شمس الدین محمدی کوکلناش و نظام الدین خواجکی اسد خاندان تعیین یافتند و در برانغار از امرا هند عمدة الملك خانخانان دلاور خان و عمدة الاعیان ملک داد کورانی و عمدة الاعیان شیخ المشایخ شیخ کورن هر يك در مقامی که فرمان شده بود ایستادند و در جوانغار عساکر اسلام شعار عالیجاه نقابت پناه رفعت دستگاه افتخار آل طه و یس قدوه اولاد سید المرسلین سید مهدی خواجه و برادر اعز ارشد کامکار منظور انتظار عنایات حضرت افریدگار محمد سلطان میرزا و سلطنت مآب خلافت انتساب المختص بعواطف الملك المستعان عادل سلطان بن مهدی سلطان و معتمد الملك کامل الاخلاص معز الدین عبدالعزیز میر اخور و معتمد الملك شمس الدین محمد علی جنکجنک و عمدة الخواص کامل الاخلاص جلال الدین قتلیق قدم قراول و عمدة الخواص کامل الاخلاص جلال الدین شاه حسین بارکی مغول خانچی

ونظام الدين جان بيك انكه صف كشيدند ودرينجانب از امرای هند نتیجه السلاطين كمال خان وجلال خان اولاد سلطان علاء الدين مذکور وعمدة الاعيان عليخان شبخزاده فرملی وعمدة الاعيان نظام خان بيانه تعيين شده بودند وجهت تولغه معتد الخواص كامل الاخلاص تردیکه وملك قاسم برادر بابا قشقه باجمعی از فرقه مغول در جانب برانغار معتد الخواص صادق الاخلاص مومن انكه ومعتد الخواص رستم ترکمان باشلیغ باجماعتی از تابینان خاصه در طرف جوانغار نامزد شدند وعمدة الخواص كامل الاخلاص زبده اصحاب اختصاص نظام الدين سلطان محمد بخشى اعيان واركان غزاة اسلام را در موضع ومحال مقررہ ایشان داشته خود باستماع احكام ماستمسعد بود وتواچيان وپساوانرا باطراف وجوانب ارسال ميگردانيد واحكام مطاعه مارا در ضبط وربط سپا وسپاهی بسلاطين عظام وامرا کرام وسایر غزاة ذوی الاحترام ميرسانند وچون ارکان لشکر قايم کشته هر کس بجای خود شتافت فرمان واجب الازعان لازم الامتثال شرف اصدار یافت که هیچکس هیچکم از محال خود حرکت ننماید وپیرخصت دست بمحاربه نکشاید واز روز مذکور باسی گذشته بود که فریقین متقابلین متقارب یکدیگر کشته بنياد مقاتله وکارزار شد قلیبن عسکرین مانند نور وظلمت در برابر یکدیگر استاده در برانغار وجوانغار چنان عظیم قتالی واقع شد که زلزله در زمین وولوله در شهر برین افتاد جوانغار کفار شقاوت اثار بجانب برانغار میمنت دثار عساكر اسلام شعار متوجه کشته بر سر خسرو کوکلداس وملك قاسم برادر بابا قشقه حمله آوردند برادر اعزاز شد چين تیمور سلطان حسب الفرموده بکومك ایشان رفته مردانه قتالی آغاز نهاد وکفار را ازجا برداشته قریب بعقب قلب ایشان رسانید وجلد وبنام العزيز برادر شد ونادر العصری مصطفی رومی ازغول فرزند اعز کامکار منظور نظر انتظار عنايات افريد کار المختص بعواطف الملك الذی ينهى وياמר محمد همایون بهادر اراپهارا پیش آورده صفوف سپاه کفار را بهتفك

وضرب

و ضرب زن مانند قلوبشان متکسر گردانید و در عین محاربه برادر اعزاز شد قاسم حسین سلطان و عمده الخواص نظام الدین احمد یوسف قوام بیک فرمان یافته بامداد ایشان شتافتند و چون زمان زمان افواج کفار متعاقب و متواتر بامداد مردم خود می آمدند ما نیز معتمد الملك جلال الدین هندو بیک را از عقب او عمده الخواص محمدی کوکلتاش و خواجگی اسد جاندار و بعد از آن معتمد السلطنة العلیه مومنین العتبة السنیه مقرب خاص جمال الدین یونس علی و عمده الخواص کامل الاخلاص جلال الدین شاه منصور برلاس و عمده الخواص شهاب الدین عبدالله کتابدار را و از پی ایشان عمده الخواص دوست ایشیک اقا و شمس الدین محمد خلیل اخته بیک را بکومک فرستادیم و برانغار کفره بکرات و مرات حملها بر جانب جوانغار لشکر اسلام آوردند و خود را بغزاة ذوی النجاة رسانیدند و هر نوبت غازیان عظام بعضی را بزخم سهام ظفر فرجام بدار البوار یصلونها فبئس القرار فرستاده برخی را بر گردانیدند و معتمد الخواص مومن آنکه ورستم ترکان عقب سپاه ظلمت دستگاه کفار شقاوت پناه توجه نمودند و معتمد الخواص صادق الاخلاص خواجه محمود علی آنکه باشلیغ نوکران مقرب الحضرة السلطانی اعتماد الدولة الخافانی نظام الدین خلیفه را بکومک مشار الیه فرستادیم و برادر اعزاز شد محمد سلطان میرزا و سلطنت مآب عادل سلطان و معتمد الملك معز الدین عبدالعزیز میر اخور و جلال الدین قتلغ قدم قراول و شمس الدین محمد علی جنکچنک و عمده الخواص شاه حسین بارکی مغول غانجی دست بمحاربه کشاده پای محکم کردند و دستور اعظم الوزرا بین الامم خواجه کمال الدین حسین را باجماعه دیوانیان بکومک ایشان فرستادیم همه اهل جهاد در رعایت جد و اجتهاد راعب مقاتله آمده کریمه قل هل تربصون بنا الاهدی الحسینین را منظور داشتند و هزیمت جانفشانی کرده لوای جان ستانی افراشتند و چون محاربه و مقاتله دیر کشید و بطویل انجامید فرمان واجب الادعان بنفاد رسید که از تابینان خاصه

پادشاهی خوانان جنگی و هزیران پیشه بکرنگی در پس ارابه^۱ مانند شیر در
 زنجیر بودند راست و چپ غول بیرون آیند و جای تفکجیان را در میان گذارند و از
 هر در جانب کارزار نمایند در پس ارابه مانند طلوع طلعت صبح صادق از تنق
 افق بیرون ناخستند و چون شفق کون کفار نا میبوزند در معرکه میدان کم
 نظیر سپهر گردان بود ریخته بسیاری از سرهای سرکشانرا ستاره صفت از فلک
 وجود محو ساختند و نادر العصر استاد علی قلی که با توابع خود در پیش غول
 ایستاده بود مردانکی ها کرده و سنگهای عظیم القدر که چون در پله^۲ میزان اعماش
 نهند صاحبش فاما من ثقلت موازینهُ فهو فی عیْشۃ الراضیۃ نام برآرد و اگر
 بر کوه راسخ و جبل شامخ اندازند کالعهن المنفوش از پا درآرد بجانب حصار آهن
 دثار صفی کفار انداخت و بانداختن سنگ و ضرب زن و تفک^۳ بسیاری از ابنیه^۴
 اجسام کفار را منهدم ساخت تفک^۵ اندازان غول پادشاهی حسب فرمان از ارا
 بنیان معرکه آمده هریک از ایشان بسیاری از کفار را زهر ممت جشانیدند
 و پیاده در محل مخاطره^۶ عظیم در آمده نام خود را در میان شیران پیشه مردی و دلیران
 معرکه جوانمردی ظاهر گردانیدند و مقارن این حالت فرمان حضرت خاقان
 به پیش راندان ارابه^۷ غول بنفاد رسید و نفس نفیس پادشاهی فتح و دولت از بین
 اقبال و نصرت از یسار بجانب سپاه کفار متحرک گردید و از اطراف^۸ و جوانب
 عساکر ظفر مناقب این معنی را مشاهده نهوده تمامی بحر خفا لشکر نصرت
 شعار فوج عظیم بر آورد و شجاعت همه نهنگان آن بحرا را از قوت بغل در آورد
 و ظلام غبار غمام گردانید چون سحاب مظلم در تمامی معرکه متراکم گشت و بریق
 لمعات سیوف در آن از لمعات برق درگذشت تهییج کرد روی خورشید را چون
 پشت آینه از نور عاری کرد ضارب بمضروب غالب بمغلوب امیخته سمیت امتیاز
 از نظر متواری شد ساحر زمانه چنان شی در نظر آورد که سیاره در آن غیر تیر
 نبود و کواکب ثوابتش جز موکب ثابت الاقدام^۹ نمینمود

فرورفت

فرورفت وبر رفت روز نبرد * نم خون بهاهی وبر ماه کرد
 زسم ستوران دران پهن دشت * زمین شش شد و آسمان کشت هشت
 مجاهدان غازی که در عین سراندازی و جانبازی بودند از هانت غیبی نوید و لا نهوا
 ولا تحزنوا و انتم الاعلون می شنیدند و از منهی لاریبی مرده^۱ نهر من الله و فتح قریب
 و بشر المؤمنین استماع می نمودند چنان بشوق محاربه میکردند که از قدسیان ملا^۲
 علی ندا^۳ تحسین بدیشان میرسید و ملائک مقرب پروانه صفت بر کرد سر ایشان
 میکردند و ما بین الصلوتین ثابره^۴ قتال چنان اشتعال یافت که مشاعل آن علم بر
 افلاک می افراشت و مبین و میسره^۵ لشکر اسلام میسره و مبین^۶ کفار نا فرجام را با قلبشان
 در یک محل متجمع گردانید چون اثار غالبیت مجاهدان نامی و ارتفاع لوای اسلامی
 ظاهر شدن گرفت ساعتی آن کفار لعین و آن اشرار بیدین در حال خود متحیر
 ماندند و آخر دلهای از جان برکنده بر جانب راست و چپ غول چله آوردند و در جانب
 چپ پیشتر هجوم کرده خود را نزدیک رسانیدند اما غزاة شجاعت سها^۷ ثره^۸
 ثواب را منظور داشته نهال تیر در زمین سینه هریک نشانند و همه را چون نجب
 سیاه ایشان بر گردانیدند قرین اینحال نسایم نصرت و اقبال بر چمن دولت
 فواب خجسته مآل ما ورزید و مرده^۹ انا فتحنا لك فتحا مبینا رسانیدند شاهد فتح
 که جمال عالم ارایش بطره^{۱۰} بنصرک الله نصرا عزیزا مزین کشته سعادت اقبال
 که در ستر اخفا بود یاری نموده قرین حال کردید هندوان باطل حال خود را
 مشکل دانسته کالعهن المنفوش متفرق شدند و کالفرش المبهوث متلاشی گشتند
 بسیاری کشته کشته در معرکه افتادند و کثیری از سر خود درگذشته سر در بیابان
 اوارکی نهادند و طعمه^{۱۱} زاع و زغن کردیدند و از کشته پشتها افراخته شد و از سرها
 منارها پرداخته کردید حسن خان میواتی بضر ب تفك در سلك اموات در آمده
 همچنین پیشتری از آن سرکشان ضلالت نشان را که سر آمدان قوم بودند تیر و تفك
 رسیده روز حبه^{۱۲} سر آمد از جمله راول اودی سینک ناگری که والی ولایت

اودی پور بوده ودوازده هزار سوار داشته و رای چندربان چوهان که چهار هزار سوار داشته و پوپت وراو ولد صلاح الدین مذکور که حاکم خط چندیری بوده شش هزار سوار داشته و مانک چند چوهان و دلپت راوکیم صاحب چهار هزار سوار بوده و کنکو و کرم سنک وراو نکرسی که سه هزار سوار داشته و جمعی دیگر که هر یک از ایشان بزرگ گروهی و سردار قاطبه ذی شوکت و شکوهی بودند راه دوزخ پیمودند و ازین دار و حل بدرک اسفل انتقال نمودند راه دار ضرب از زخمین در راه مرده مانند جهنم پر شد و درک الاسفل از منافقان جان ببالک دوزخ سپرده مملو گردید از عساکر اسلامی هر کس بهر جانب که شتافتی در هر کامی خود کامی را کشته یافتی و آوردی بامی از عقب مان هر چند کوچ نمودی هیچ قدم از فرموده^{۱۳۳} محشم خالی نیافتی

همه هندویان کشته زار و ذلیل * بسنک تنک همچو اصحاب فیل
ز تنها بسی کوهها شد عیان * بهر کوه از آن چشمه^{۱۳۴} خون روان
ز سهم سهام صفی پر شکوه * کریزان کریزان بهر دشت و کوه
ولوا علی ادبارهم نفورا و کان امر الله قدرا مقدورا فتحمد الله السبع العليم و ما النصر
الا من عند الله العزيز الحكيم تحریر شد ۲۵ شهر جمادی الآخر سنه ۱۲۳۳^{۱۳۳} بوفتحدين
سونکرا طغرادا غازی بیتیلدی فتحنامه دا طفرانینک استیدا بو رباعی نی بیتیدیم
اسلام اوچون آواره یاری بولدیم * کفار و هندو ضرب بسیاری بولدیم
جزم ایلاب ایدیم اورنی شهید اولماقته * المنه لله که غازی بولدیم
شیخ زین بوفتح قه فتح پادشاه اسلام لفظی نی تاریخ تاییب ایدی کابل دین کیلور
کیشیلاردین میر کيسو هم اشبو لفظی تاریخ تاییب رباعی ای تییب ییباریب
ایدی نوارد واقع بولوبتور هم شیخ زین و هم میر کيسونینک رباعیلاریدین
ینه بیر قاتله دیباپورنیک فتحیدا شیخ زین وسط شهر ربیع الاولنی تاریخ
تاییب ایدی میر کيسو هم اشبو لفظی تاییب ایدی یاغینی باسیب نوشورا
نوشرا

توشورا تېرادوك كافر نىنك دابره سى بىز نىنك اوردودىن ابكى كروه بولغاى ايدى
اوردوسىغه محمدى وعبدالعزيز عليخان وبعضى لارى كافر كىيىنچە قوغونچى
پىياريلىدى بىر نىمە كاهل ليغ بولدى كىشى اميدىكا قوبىلى اوزوم اوق بارماغ
كيراك ايدىم بىر كروهچە كفار دابره سىدىن اوتوب ايدىم كون كىچ بولغان
جهتيدىن يانيب نماز خفتىن دا اوردوغە كىلىلدى محمد شريف منجم كىم نى نوع
شوم نفسلار سوروب ايدى فى الحال مبارك بادغە كىلدى غلبە سوكوب اچچىمنى
خالى قىلدىم اكرچە كافروش وشوم نفس واوزىكا اسرو مغرور وبسپار سرو
كىشى ايدى چون قديم خدمتى بار ايدى بىر لك انعام قىلىب رخصت يىردىم
كىم مېنىنك قلمرويدا نورماغاي تانكلاسى اوشول يورتنە نورولدى محمد على
جىكجىنك نى وشىخ كورنى وعبدالملك قورچى نى قالين فوج بىلە الياس خان نىنك
اوستىكا پىياريلىدى كىم ميان دواب دا خروج قىلىب كولنى اليب كىچىك على نى
بند قىلىب ايدى بولار يىتكىن بىلە اوروشا الماس بوزولوب هر طرف پرىشان
بولورلار مېن اكرە كىلكاندىن بىر نىچە كون سونك توتوب كىلنوردىلار تريكلاى
تيرىسىنى سويدوردوم كوه بجه كىم اوردونىنك ايدا ايدى كىم اوروش اوشبو
كوه بجه نىنك ايدا واقع بولدى كفار نىنك باشىدىن اوشبو كوه بجه نىنك اوستىدا
كلە منارە فرمان بولدى كىم قوپار غايلار بو يورت تىن ابكى كوچوب بيانه
بارىلدى بيانه غەچە بلكە الور ومىوات قەچە اهل كفر واهل ارتداد نىنك جىفەسى
بى نهايت يانيب ايدى مېن بارىب بيانه نى سىر قىلدىم اوردوغە كىلىب ترك
وهند امرا سىنى چارلاب بوكافرنىنك ولايتى نىنك اوستىكا يورورنى مشورت قىلىلدى
يول دا سوبى نىنك ازى وابسىغى نىنك كوپى جهتيدىن اول يوروش موقوف بولدى
مىوات ولايتى واقع بولوبتور دهلى نىنك ياووغىدا تقرىبا اوج تورت كرورچە
جمعى بار حسن خان مىوانى انا اتاسىدىن بىرى بوز ابكى بوز يىلكا ياقىن
مىوات تە استقلال بىلە حكومت قىلە كىلىب نورلار دهلى سلاطينىغە نىمكارە اطاعتى

قبیلورلار ایکندور هند سلاطینی ولایتلارینین کینکلیکی دین یا فرضلارینین تارلیغیدین یا میوات ولایتی کوهستان جهتیدین ایورشای بو ولایت نینک ضبطی نینک پییغه نوشمای اوشموچمه اطاعت بیله الارغه اوق مسلم نوتوبتورلار بیز هم هند فتحیدین سونک سلاطین سابق دستوری بیله حسن خان غه رعایتی مرعی نوتوک وحق ناشناس کافروش ماحمد بیزنینک لطف عنایتینیزی کوزکا ایلمای تربیت ورعایتینیزنینک شکرین قیلمای بارچه فتنه لارکا اول محرک و جمیع یمانلیق لارغه اول باعث ایدی نیچوک کیم مذکور بولدی چون اول یوروش موقوف بولدی میوات تسخیر یغه متوجه بولدوک ارا تورت قونوب الور قورغانی نینک کیم میوات نینک حاکم نشینی بو ایدی التی کروهدا مانسینی سوینی نینک یاقاسیغه توشولدی حسن خان دین بورون انا تاسی تجاره دا اولتورور ایکندور مین هندوستان غه یوروشوب بهار خاننی باسیب لاهور دیبالپورنی الغان ییلی مینینک تردیدین دوراندیشلیک قیلیب بو قورغان نینک عمارتیغه مشغول بولغاندور حسن خان نینک کرمچند اتلیق معتبر کیشی سی اوغلی اکره دا ایکندا هم کیلیب ایدی اوغلی نینک قاشیدین الور دین کیلیب امان تیلادی عبدالرحیم شغالوننی انکا قوشوب استمالت فرمانلاری بیله بیباریلدی باریب حسن علی نینک اوغلی باهر خاننی الیب کیلیدی بینه عنایت مقامیدا بولوب بیر نیچه لک لیک پرکنه وجهی غه بیر یلدی اوروشته خسرونی یخشی ایش قیلیب تور خیال قیلیب وجه استقامتی نی ایلیک لک قیلیب الورنی اینیلدی بیدولت لیغیدین ناز قیلیب المادی سونکرا خود معلوم بولدی کیم ایشین چین نیمور سلطان قیلغان ایکندور جلدو سلطان اتیغه بولوب تجاره شهرینی کیم میوات نینک پای تختی دور عنایت قیلیب وجه استقامتینی ایلیک لک قیلیدی تردیغه کیم سکا اوروشیدا اونک قول تولغمه سی دا ایدی اوز کالارکا باقه یخشی ایدی وجهی نی اون بیش لک قیلیب الور قورغانینی عنایت قیلیدی الور قورغانی نینک

خراتنی

غزانتىنى ئىچىدا كىلار بىلە ھەيۈن غە غەنايت بولدى اول يورت تىن چەارشنبە
 كۈنى رەببى ئىنىڭ غەسەيدا كۈچۈپ الورنىڭ ئىككى كۈرۈھى سەيدا كىلدۈك
 مەن بارىپ الور قورغانىنى سىر قىلدىم اول كېچە اندا اوق بولدىم تانكلاسى
 اوردۇغە كىلدۈم كافر غزانتىدىن بورونراق نىچۈك كىم مەكۈر بولدى اولۇغ
 كېچىك كا انت بىروردا بوھم مەكۈر بولوب ايدى كىم بوختەدىن سونكرا
 تەكلىفى بوختور ھەر كىم اكر بارور بولسە رەخت بىرىلگە ھەيۈن ئىنىڭ نوكرلارى
 اكثر بەخشانى واول بوزلوك ايللار ايدى ھەركەز بىر ئىچىلىق ئىككى ئىچىلىق
 چرىك تارتقان ايماس ايدىلار اوروشدىن بورون بىپاقتىلقلارى بار ايدى
 انداق وعدە ھەم واقع بولدى كىم كابلەم خالى ايدى بوھەتتىن رايلا مونا
 قار تابتى كىم ھەيۈن غە كابل غە رەخت بىرىلگە سوزنى مونا قوبوب الوردىن
 پەخشنبە كۈنى رەببى ئىنىڭ توقوزىدا كۈچۈپ تورت بېش كۈرە كىلىپ
 مانس سۈيى ئىنىڭ يەسەيغە توشولدى مەدى خواجە ئىنىڭ ھەم خېلى تشۈيشى
 بار ايدى كابل غە رەخت بىرىلدى بىانە ئىنىڭ شەدارلىغىنى دوست ايشىك اقاغە
 بىرىلدى بورون چۈن اناوھە مەدى خواجە غە ايتىلىپ ايدى قەبەخان كىم اناوھە
 تاشلاپ قەچىپ چىقتى مەدى خواجە ئىنىڭ اورنىغە اوغلى جەفر خواجە غە اناوھە
 يىبارىلدى ھەيۈن غە رەخت بىرور جەتتىدىن ئىككى اوچ كۈن بوپورتە
 تورولدى اوشبو يورت تىن موھەن ئالى توچىنى قەتنامە بىلە كابل غە يىبارىلدى
 بىرور پورنىڭ چەشەسى ئىنىڭ وكتە ئىنىڭ اولۇغ كۈلى ئىنىڭ تەرىقىنى ئىشەتتىلىپ
 ايدى ھەم ھەيۈن ئىنى اوزانا ھەم بوپورلارنى سىر قىلە يەكشەنبە كۈنى اوردۇنى اوشول
 يردا قوبوب انلاندىم اول كۈنى بىرور پورنى وچشەسىنى سىر قىلىپ مەجۈن
 يىلدى چەشە سۈيى كىلوردەدا قام كەنرەكللارنى ئىچىلىپ تور خالى ازىفا ايماس
 اكرچە تەرىقى قىلغانچە ايماس اوشبوردە ئىنىڭ ئىچىدا ھەرىدا كىم سۈكەنكرا
 بولوب ايدى بوپوردوم كىم تاشلارنى تراش قىلىپ دەردە قىلغىلار اول

كچه اوشول دره‌دا بولوب نانكلاسى اتلانيب باريب گوتله كوليني سبر قيلديم
 هرباني تاغ نينك دامنه‌سى واقع بولوبتور مانسنى سوي بو كولغه كيرار ايميش
 خيلى اولوغ كول بو باقاسى دين اول باقاسى يىغشى كورونمايدور كول نينك
 اور تاسيدا بير بلندي واقع بولوبتور كول نينك اطرافيدا كيجيك كيمه‌كينه‌لار
 خيلى بار اطرافيداغى كينت ليغ ايل شور و غوغادا بوكيمه‌لاركا كيريب اولارينى
 قوتقارولار ايميش بيز ييتكاندا هم بير پاره كيشى كيمه‌كا كيريب كول نينك
 ايچيدا بارديلار كولنى سبر قيليب كيليب هميون نينك اور دوشبغه نوشولدى
 اندا استراحت قيليب طعام ييب مرزاغه ويكلاريغه خلعت لار كيدوروب
 نماز خفتن‌دا هميوننى وداع قيليب اتلانيب يولدا بيريردا اويو غلاب اندين
 اتلانيب تانك اتقاندا كهري پرگنه سيدين اونوب ينه اندكى اويو غلاب
 اور دوشه كيم توده‌دا توشوب ايدى كيليلدى توده‌دين كوچوب سونكركا نوشكاندا
 حسن خان ميوانى نينك اوغلى ناهر خان كيم عبدالرحيم غه تاپشورولوب ايدى
 قاچتى موندن ارا قونوب يساور بيله خوشه نينك اراليغيداغى تاغ نينك توشوغيدا
 واقع بولغان چشمه‌غه توشوب شاميانه‌لار تيكتوروب معجون ارنكاب قيلدوك
 چربك موندن اوتاردا تردى بيك خاكسار بو چشمه‌نى تعريف قيليب ايدى
 كيليب سراسبكي سبر قيليب اوتولوب ايدى طور چشمه واقع بولوبتور
 هندوستاندا كيم هرگز اقرار سو بولاس چشمه خودنى تيلار اغيانا چشمه هم كيم
 بار يردن زه سوي ديك سيزيب چيقار اول يرلار نينك چشمه‌لار يدا قانيب چيقماس
 بو چشمه نينك سوي ياريم تيكرمان سويكا ياووشور تاغ نينك دامنه سيدين
 قانيب چيقادور اطرافى تمام اولنك خيلى خوش كيلدى بو يوردوم كيم
 بو چشمه نينك اوستيدا سنك تراشیده بيله مشن حوض قيلقايلار چشمه يقاسيدا
 معجون ناكليك‌دا تردى بيك هر زمان مباحات بيله تكرار قىلدور ايدى كيم
 چون جاى خوش كرده ام نامى مى بايد ماند عبدالله ديدى كيم چشمه پادشاهى

تردى

تردی بیک خوش کرده دیباک کیراک بو سوزی خیلی باعث ضحك و بشاشت بولدی دوست ایشیک اقا بیانه دین بو چشمه باشیدا کیلیب ملازمت قیلدی بو یردین پنه باریب بیانه فی سیر قیلیب سیکری کیلیب بو یورولغان تاغ نینک یانیدا نوشوب ایکی کون توروب باغنی اهتمام قیلیب پنجشنبه سحری رجب ایی نینک بیکرمه اوچیدا اکرهکا کیلدیم چندوار و راییری نیچوک کیم مذکور بولدی مخالفلار بو غوغادا متصرف بولوب ایدیلار محمد علی جنکچنک فی تردی بیک قوچ بیک عبد الملك قورچینی وحسین خاننی دریا خانیلاری بیله چندوار و راییری اوستیکا بیباریلدی چندوارغه یاوغ ییتکاج ایچیدا کی قطب خان نینک کیشی سی خبر تاییب چیتار چندوارنی ایلکیلاب رابریغه اوتارلار حسین خان لوغانی نینک کیشیلاری کوچه بندنه ازاعلاق اوروش خیالی بیله کیلورلار بولار زورلاب ییتکاج توختای الماسلار قاجارلار حسین خان فیل مینیب بیر نیچه کیشی سی بیله دریاغه کیرار چوندا غرق بولور بو خبرنی ایشیتیب قطب خان هم اناوهنی تاشلاب از کیشی سی بیله قاجیب کیتی اناوهنی چون اول مهدی خواجهغه اتالیب ایدی اوغلی جعفر خواجهنی مهدی خواجه اورنیغه اناوهغه بیباریلدی سنکی کافر نینک خروچیدا نیچوک کیم مذکور بولدی اکثر هندوستانی و افغان ابورولادیلار تمامی پرکنه ولایتغه متصرف بولدی لار سلطان محمد دولدا ی کیم قنوجنی تاشلاب کیلیب ایدی قورقونچدین یا ناموس دین قنوجغه بارماقنی قبول قیلمای قنوج نینک اوتوز لکی فی سهرند نینک اون پیش لکی بیله معاوضه قیلدی قنوجنی محمد سلطان میرزاغه عنایت قیلیب وجهنی اونوز لک قیلیدلای بداوننی قاسم حسین سلطانغه بیریب محمد سلطان میرزاغه قوشوب پنه ترك امراسیدین ملک قاسم بابا قشقه فی اغا اینی و مغوللاری بیله و ابل محمد نیزه بازنی و موبدنی اناسی و حسین خاننی دریا خانیلاری بیله و سلطان محمد دولدا ی نینک نوکرلاری بیله پنه هند امراسی دین علیخان فرملی و ملک دادکرانی

وشېخ محمد شېخ نكړی وتاتار خان خانجهانی محمد سلطان میرزاغه قوشوب
 بین نینگ اوستیکا کیم سنگای کافر نینگ غوغاسیدا کیلیب لکنونی قباب الیب
 ایدی ییباریلدی بو فوج کنگ دریاسیدین اوتار فرصت نه بین خبر تاییب
 پارتالین تاشلاب قاجیب تور بو فوج سونکیچه خیر ابادقه باریب نیچه کون
 توروب اندین باندیلار خزانه فی اولاشیب ایدی ولایات وپرکنانی اولاشکونجه
 کافر مهمی اراکا نوشدی کافر غزویدین فارغ بولغاچ ولایات وپرکنانی
 قسست قیلبلدی چون پشکال یاووغلاشیب ایدی مقرر انداق بولدی کیم
 هر کیم پرکنه سیغه باریب یاراغین قیلیب پشکال اوتا حاضر بولغابلار بو اثنادا
 خبر کیلدی کیم همایون دهلی غه باریب دهلیداغی خزانه لاردین بیر نیچه اوینی
 اچیب هیچکیم متصرف بولوبتور مین اندین هر کز مونداق کوز توماس ایدی
 کونگولمنکا بسیار دشوار کیلدی درشت درشت نصیحتلار بیتیب ییباردیم پنجشنبه
 کونی شعبان ایی نینگ اون بیشیدا خواجکی اسدی کیم عراق قه ایچیلیک کا
 باریب سلیمان ترکمان بیله کیلیب ایدی ینه سلیمان غه قوشوب شاهزاده
 طهماسب قه مناسب سوغاتلار بیله ایچیلیک کا ییباریلدی تردی بیک خاکسار
 کیم درویشلیک دین چیقاریب سپاهی قیلیب ایدی نیچه ییل ملازمتته ایدی ینه
 درویشلیک دغدغه سی غالب بولوب رخصت تیلادی رخصت بیریب کامران غه
 ایچی یوسونلوق ییباریلدی اوج لک خزانه هم کامران غه ییباریلدی اونکن ییل
 بارغانلار نینگ حسب حالیه بر کینه قطعه ایبتیلیب ایدی ملا علیخان فی مخاطب
 قیلیب اول قطعه فی تردی بیک دین ملا علیخان غه ییباریلدی اول قطعه بودور

ای لار کیم بوهند کشوریدین باردینکز * انکلالاب اوزکا رنج وال
 کابل وخوش هواسینی ساغینیب * هند دین کرم باردینکز اول دم
 کوردینکیز ناتینکیز ایکین اندا * عشرت وعیش بیرله ناز ونعم
 بیز داغی اولمادوک بحمد الله * کرچه کوب رنج ایدی وییعدم
 خطر

خطر نفسی مشقت بدنی * سیزدین اونی اونی بیردین هم
 بو رمضاننی هشت بهشت باغیدا اوتکاریلدی هر تراویحنی غسل بیله اوتانیلدی
 اون بیر باشمیدین بیر ایکی رمضان عیدینی نهالی بیر یردا قیلغان ایباس
 ایدیم اوتکن رمضان عیدی اکره‌دا بولوب ایدی بو قاعده خلل تاپماسون دیب
 یکشنبه ساخ اخشامی عید قیلا سکیریفه باریلدی سیکریدا سالغان باغ فتح نینک
 غرب شمالی طرفیداغی تاش صفه طیار بولوب ایدی اول صفه اوستیدا اق
 اوی تکیب اندا عید قیللیدی اکره‌دین اتلانغان اخشام میر علی قورچینی
 شاه حسین غه تنه غه ییباریلدی کتجه غه خیلی میلی بار ایدی تیلاب ایدی
 کتجه ییباریلدی یکشنبه کونی ذی القعدةنی بیشیدا صاحب عذر بولدوم اون
 یتتی کونکا نارتتی ادینه مذکور ای نینک بیکرمه تورئیدا دولپور سیریفه باریلدی
 کیچه سی یاریم یولدا بیر یردا اویوخلاب صباحی سلطان اسکندر نینک بندیفه
 کیلیب توشنوم بندتین قوی راغ تاغ نینک توکانیشیدا قیزیل عمارت ناشیدین
 یکپاره تاشی توشوبتور استاد شاه محمد سنک تراشنی کیلتوروب بویوردوم
 کیم اکر یکپاره اوی تراش قیلیب بولور خود یکپاره قیلسونلار اکر پست
 بولسه عمارت اوچون هموار قیلغان تاشته یکپاره حوض قازغایلار دولپوردین
 یاری سیریفه باریلدی تانکلاسی باریدین اتلانیب باری بیله جنبل اراسیداغی
 قاغدین اوتوب جنبل دریاسینی سیر قیلیب یانیلدی اوشبو ارالیغیداغی تاغدا
 ابنوس بغاچینی کوردوک میوه سی تندو دیدورلار ابنوس بغاچی نینک اقی هم
 بولور اییش بو تاغدا اکثر اق ابنوس ایدی باریدین باریب سیکرینی سیر
 قیلیب چهارشنبه کونی اوشبو ای نینک بیکرمه توقوزیدا اکره کیلدوک اوشبو
 کونلاردا شیخ بایزیدین پریشان خبرلار اینادورلار ایدی سلطان علی ترکی
 بیکرمه کونولوک مبعاد بیله شیخ بایزیدقه ییباریلدی ادینه کونی ذی الحجه ایی نینک
 ایکی سیدا قیریق بیر قاتله اوقور وردنی بنیاد قیلدیم اوشبو ایامدا بوییتیمنی

كوز وقاش وسوز وتىلىنى مودى * قدوخدوساج بىلىنى مودى
 بيش يوز تورت وزندا تقطيع قىلدىم بو جەتتىن رساله تىرتىپ بىرىلدى بوكون
 ىنه صاحب عذر بولدىم توقوز كونا تارتى پىنجىشبه كونى ذى الحجه اىنىنىك
 بىكرمه توقوزىدا كول وسىنبلنى سىرىغه انلانبلدى

وقايى سنهء اربعه وثلاثين وتسعمائه

شبه كونى محرم اىنىنىك غره سىدا كول كا توشوك درویش وعلی بوسقنى
 ھابون سىنبلدا قويوب ايدى قطب سروانىنى ويىر پاره راجه لارنى ھردىادىن
 اوتوب اوروشوب بىخشى باسىپ تورلار قالىن كىشى اولتوروب بىر پاره باش
 ويىر فىل يىبارىپ تور كولدا ايكاندا كىلتوردىلار ايكى كون كولنى سىر
 قىلىپ شىخ كورن استىدا قىلغان اوچون انىنىك اويىكا توشوك ضىافت قىلىپ
 پىشكىشلار تارتتى اندىن انلانىپ اوتورولى توشولدى چھارشبه كنىك درياسىدىن
 اوتوب سىنبل كىنت لارىدا فونولدى پىنجىشبه كون سىنبلغه توشوك ايكى كون
 سىنبلنى سىر قىلىپ شبه سحرى سىنبلدىن مراعىت قىلىلدى يىكشبه كونى
 سكندره دارا سىروانىنىك اويىكا توشوك اش لار تارتىپ خذمتكارلىق قىلدى
 اندىن صېدىن بورون انلانبلدى يولدا بىر بهانه بىله ايلدىن ايرىلىپ
 چىسالىپ اكىرەنىك بىر كروھىغەچە بالغوز كىلدىم ايل اندىن سونك كىيىنتىن
 كىلىپ قوشولدى نماز پىشىن اكىرەكا توشولدى يىكشبه كونى محرم اىنىنىك
 اون التى سىدا ايسىتىم تىترادىم نوبت نوبت بولدى بىكرمه بيش بىكرمه التى
 كوندا تارتتى داروى كار اىچتىم اخىر بسىط ياراشتى اويقوسىزلىق وتشنەلىغدىن
 بىسار تشویش بو مرض ايامىدا اوج تورت رباعى ايتىلدى اول جملەدىن يىرى بودور
 جىسمىدا ايسىتمە كوندا محكم بولادور * كوزدىن اوچادور اويقو چو اخشام بولادور
 ھرايكالاسى غىم بىلە صبرىم دىك * بارغان سايى بوارنادور اول كم بولادور

شبه

شنبه کوفی صفر ایی نینک ییکر مه سیکیزیدا فخر جهان بیکیم و خدیجه سلطان
 بیکیم مه بیکیملار کیلدیلار کیمه بیله بار یب سکندر اباددین یوققاراق ملازمت
 قیلدیم یکشنبه کوفی استاد علی قلی اولوغ قزان بیله ناش اتی اکر چه ناشی
 یراق باردی ولی قزان پاره پاره بولدی هر پاره سی جمعی باستی بو جمله دین
 سیکیز کیشی اولدی دوشنبه کوفی ربیع الاول ایی نینک یتی سیدا سیکرینی
 سیر قیلا اتلاندیم کول نینک ایچیدا بویورغان مثن صفا طیار بولوب ایدی
 کیمه بیله بار یب شامیانه تیکوروب معجون اختیار قیلدوک سیکری سیریدین
 یانیب کیلوب دوشنبه اخشامی ربیع الاول ایی نینک اون تورنیدا غزا نیتی بیله
 چندیری عزیمتی غه سفر قیلیب اوچ کروه یول کیلیب جلیسر غه توشولدی
 ایکی کون ایل یاراق واستعداد قیلور اوچون نوروب پنجشنبه کوفی کوچوب
 انوار غه توشولدی انوار دین کیمه کا کیریب چند وار دین چیتوک اندین کوچ
 بر کوچ بوروب دوشنبه کوفی ایی نینک ییکر مه سیکیزیدا کنار کزیدیدا توشولدی
 پنجشنبه کوفی ربیع الآخر ایی نینک ایکی سیدا مین دریادین اوتنوم تور
 یش کون اول بوزدا بویوزدا چریک ایللی اوتکونچه مکث بولدی بیر نیچه
 کوندا پیپای کیمه دا اولتوروب معجون ییلدی جنبل دریاسی نینک قاتیلشی
 کنار کزیدین بیر ایکی کروه یوققاراق نور ادینه کوفی جنبل دریاسیدا
 کیمه دا اولتوروب قاتیلشیدین اوتوب اوردو کیلیلدی اکر چه شیخ بایزیدین
 صریخ مخالفت واقع بولمایدور ایدی ولی حرکات و افعالی دین یقین بولور
 ایدی کیم مخالفت داعیه سی بار بو مصاحفه محمد علی جنکچنک فی چریک دین
 ایریب بیباریلدی کیم قنوج دین محمد سلطان میرزا و اول نواحیدا غی سلاطین
 و امرا مثل قاسم حسین سلطان تیمور سلطان ملک قاسم کوکی ابول محمد نیزه باز
 منو چهر خان اغا اینی دریا خانیلاری بیله جمعیت قیلیب سرور داغی مخالفت
 افغانلار اوستیکا بوروکا یلار شیخ بایزیدنی تیلاکا یلار اکر اعتقاد بیله کیلیب

قوشولسه بيله بوروگاپلار اكر كيلباسه اول انينك دفعينى قىلغايلار محمد على
 بير نيچه فيل تيلادى اونجه فيل بيريلدى محمد على غه رخصت بيركاندين سونك
 بابا چهره غه هم فرمان بولدى بارىب بولار غه قوشولغاى كناردين بير كوچ بيله
 كيليلدى چهارشنبه كون ربيع الاخر اى نينك سيكيزيدا كالپى نينك بير كر هيدا
 توشولدى بابا سلطان سلطان سعيد خان نينك توقغان اينيسى سلطان خليل
 سلطان نينك اوغلى بوبورت ته كيليب ملازمت قىلدى اونكل بيل اغاسيدىن قاجيب
 كيليب اندراب حديدىن ينه پيشمان بولوب يانيب كاشغرنينك ياوغيغه ييتكاندا
 خان حيدر ميرزاني اوتروسيغه ييبارب ياندور وبتور تانكلاسى كالپيدا عالخان نينك
 اوييكا توشولدى هندستان طريقى بيله اش و طعام تارتيب پيشكش قىلدى
 دوشنبه كوفى اى نينك اون اوچيدا كالپيدىن كوچولدى ادينه كوفى ابرج غه
 توشتوك شنبه كوفى بايزيد غه توشولدى يكشنبه كوفى اى نينك اون توقوزيدا
 التى يىتى مينك كيشينى چين تيمور سلطان غه باشلا تيب جندبرى اوستيكا
 اوزوميزدين ايلكلاراك ييباربيلدى بارغان ايلغار ييكلارى باقى مينك ييكى
 قردى ييك قوج ييك عاشق بگول ملا اياق محسن دولداى هندستان ييكلارىدين
 شېخ كورن ادينه كوفى اى نينك ييكرمه تورتيدها كچره نينك يقينيه توشولدى
 كچره ايليكا استمالت بيريب كچره نى بدر الدين نينك اوغليغه بيريلدى كچره
 طور غينه يردور اطرافيدا كچيكراك كچيكراك ناغينه لار توشوبتور كچره نينك
 شرق جنوبيداغى تاغ نينك اراسيدا بند ساليب تورلار اولوغ كول بولوبتور
 كردا كوردى بيش التى كروه بولغاى بوكول كچره نينك اوج طرفينى احاطه
 قىليب تور غرب شمال طرفيدا اندك يرقوروقنور كيم دروازه سى اوشول طرف دور
 بوكول نينك ايجيدا كچييك كينه كيمه لار بار اوج تور كيشى سيقونجه
 هر قاچان قاچارلارى بولسه كيمه لاركا كيريب سونينك ايجيكا كبرارلار كچره غه
 ييتكونجه ينه اپكى بردا اوشونداق تاغ اراسيدا بند ساليب كوللار قىليب تورلار
 كچره

كچوه كوليدىن كىچىكراك كچوه دا بىركون توروب جلد محصل لار و قالين بىلدارلارنى
 تعيين قىلىلدى كىم بول نىنك چاقىر چوقورىتى راست قىلب جىنكلارنى
 كىسكىلار كىم ارا به لار وقازان بى تشويش اونكلى كچوه بيله چىندىرى اراسى
 جىنكلىق بىر واقع بولوبتور كچوه دىن ارا قونوب چىندىرى نىنك اوج كروهى دا
 برهانپور سويىنى اوتوب توشتوك چىندىرى نىنك اركى تاغ اوستىدا توشوبتور
 تاشقورغانى وشهرى تاغ اراسىدا واقع بولوبتور هوار يولى كىم ارا به بورور
 قورغانىنى تويىدىن اوتار برهانپور دىن كوچوب ارا به مصاحتىغه بىر كروه
 چىندىرى دىن قويىراق دىن يورولدى ارادا قونوب سه شنبه كونى اىي نىنك يىكرمه
 سىكىزىدا بهجتخان نىنك حوضى نىنك يقاسىدا بند اوستىدا توشتوم تانكلا سىغه
 اتلانيب باجار باجار قورغان نىنك كىر دا كىر نىنك غول برانغار وجونغارغه قىست
 قىلىلدى اوسناد عليقلى تاش اتار اوچون بىر باغدا يسى يرنى اختيار قىلدى
 محصل لار و بىلدارلار تعيين بولدى كىم قازان قورارى اوچون باجار قوپارغايلار
 جىمىچ چرىك اىلىكا فرمان بولدى كىم تورا شان و نوكرى تورانى كىم قلعه كىرلىق
 اسبابى دور طيار قىلغايلار چىندىرى برون مندا و پادشاه لارىغه تعلق اىكندور
 سلطان ناصر الدين اولكان دىن سونك بىر اوغلى سلطان محمود كىم حالا
 مندا وادا دور و مندا وغه واول نواحي غه متصرف بولور ينه بىر اوغلى محمد شاه
 اتلىق چىندىرى اىلىكلا ب سلطان اسكندر غه التجا كىلتورور سلطان اسكندر
 هم قالين چرىك لارىبار بىب انىنك حامىسى بولور سلطان اسكندر دىن سونك
 سلطان ابراهيم نىنك زمانىدا محمد شاه اولار احمد شاه اتلىق كىچىك كىنه اوغلى
 قالور سلطان ابراهيم احمد شانهى چىقارىب اوز كىشى سىنى قويار رانا سنكا
 ابراهيم نىنك اوستىكا چرىك تارتىب دولپور كىلكاندا بىكلارى مخالفت قىلورلار
 اوشول فرصت ته چىندىرى سنكانىنك اىلىكىكا نوشار مندى راو اتلىق اولوغ معتبر
 كافىر بىرور بو فرصت ته تورى پىش كافىر بيله مندى راو چىندىرى قورغانىدا

ایدی ارایش خان نینگ اشنالیغی بار ایکاندور ارایش خان بیله شیخ کورنی
ییاریب عنایت وشفقت سوزلاری ایتیلدی چندیری نینگ مبادلہ سیغہ شمس
ابادی وعدہ قیلیدی بیر ایکی اعتبارلیق کیشی سی چیتی بیلمان اعتماد
قیلادی مو یا قورغانیغہ ایشاندی مو اصلاح ایشی سامان ناپادی چندیری
قورغانیغہ زورلاماق عزیمتی بیله سہ شنبہ صباہی جمادی الاول ایی نینگ
التی سیدا بھجت خان نینگ حوضیدین کوچوب قورغان نینگ یقینداغی اورتہ
حوض نینگ یقاسیدا توشولدی اوشبو صباح کیلا دورکاندا خلیغہ بیر ایکی خط
الیب کیلیدی مضمونی بو کیم پوروغہ تعین بولغان چریک ییحساب باریب
اوروشوب شکست تاپیب تورلار لکنونی تاشلاب قنوجغہ کیلیب تورلار کوردوم
کیم بو جہتدین خلیغہ بسیار متردد وپردغغہ مین دیدیم کیم تردد ودغغہ
سوچہ است ہرچہ تقدیر خداست غیر آن نمیشود چون این کار در پیش است
از بمقولہ دم نمی باید زد وفردا بقلعہ زور اوریم بعد از آن ہرچہ روی دہد
بہ بینم بولار خود ارکنی اوق بیر کیتکن ایکاندورلار تاشقورغاندا بیرای مصاحت
بیرین ایکین کیشی بورور ایکاندور بو اخشام ہر طرفیدین چریک ایلی
تاشقورغانغہ چیتیلار از اغلاق کیشی سی بار ایدی چندان اوروش ہم بولادی
قاجیب ارکا چیتیلار چہار شنبہ صباہی جمادی الاول ایی نینگ یتتی سیدا
چریک ایلیکا فرمان بولدی کیم یاراغلانیب باجاریلیک باجاریکا باریب اوروش
انکیزی قیلغایلار مین نقارہ و علم بیله اتلانغاچ توشلوق توشیدین زور کیلتورکایلار
اوروش قیزیق قونچہ نقارہ و علم نی موقوف قیلیب اوزوم استاد علیقلی نینگ
تاش اتارینی تفرج کدرا باردیم اوج نورت تاش اتنی چون یری باغدا ی سیز
وفصیلی اسرو مستحکم وتہام ناشدین ایدی کارکر کیلادی مذکور بولوب ایدی
کیم جندیر نینگ ارکی تاغ اوستیدا واقع بولوبتور بیر طرفیدا سو جہتیدین
دوتہی قیلیب تورلار بو دوتہی نینگ فصیلی تاغدین قوی دور بیر زور کیلتورور

یری

یری بو بیردور غولنینک اونک قولى وسول قولى و خاصه تاین غه بو بیر
 ماجار تیکیب ایدی هر طرفدین اوروش سالدیلار بو بردین کوبراک زور
 کیلتوردیلار یوققاریدین کفار هر نیچه ناش انیلار اوت یاندوروب سالدیلار
 بو ییکیتلار یانمادیلار اخر تاش قورغاننینک فصیلی بو دونهی نینک فصیلی غه
 ییتکن بردین شاهیم یوز بیکی چیقنی ینه ایکی اوچ بردین هم ییکیتلار نارماشیب
 چیقیتلار دونهی داغی کافرلار قاچا بیردیلار دونهی البلی یوققاریغی قورغاندا موچه
 هم اوروش مادیلار بات قاچیتلار غلبه کیشی نارماشیب یوققاریغی قورغانغه چیقیتلار
 اندک فرصت تین سونک را کافرلار غام یالانکاج بولوب کبلیب اوروشا کیریشیتلار
 غلبه ایلنی قاچوروب فصیلدین اوچوردیلار بیر نیچه کیشی نی چابقولاب ضایع
 قیلدی لار فصل نینک اوستیدین بات بارغانلاری نینک جهتی بو ایکاندور کیم
 الدورورلارینی جزم قیلیب خاتونلارینی غام چابقولاب اولتوروب لوزلاریکا
 اولومنی کوروب یالانکاج بولوب اوروشقه کیلمیشلار اخر توش نوشیدین زور
 قیلیب فصل اوستیدین قاچوردیلار ایکی یوز اوچ یوزکا کافر مندنی راوینینک
 حوالیسیغه کیردی اوشبو حوالیدا اکثر اوزلاری بیر بیرینی اولتوروبتورلار
 انداق کیم بیرسی بیر قباچینی الوب توروبتور اکثری اوزکالاری بیرار بیرار
 بویونلارینی رغبت بیله اوزانیب توروبتور اکثری بودستور بیله دوزخقه باردیلار
 تینکری عنایتی بیله مونداف نامدار قورغان علم ونقاره کیلتورمای بجد اوروش
 سالمای اوق ایکی اوچ کربدا فتح بولدی چندیری نینک غرب شمالی طرفیداغی
 ناغنینک اوستیدا کفار نینک باشیدین کله مناره قوپاریلدی بو فتح نینک تاریغیه
 فتح دار الحرب لفظینی تاریخ تاییب ایدیلار مین مونداف باغلادیم

بودچندی مقام چندیری * پر ز کفار و دار حرب

فتح کردم بحرب قلعه^۶ او * کشت تاریخ فتح دار الحرب

چندیری طور ولایت واقع بولوبتور اطراف ونواحیسیدا امار سو خیلی بار ارکی

تاغنىڭ اوستىدا نوشوبتور اچىدا تاش دىن اولوغ حوض قازىب تورلار بىنە بىر اولوغ حوض اوشبودىنەيدا ايدى كىم اوشول بىردىن زورلاب ايلدى وضع وشرىنىڭ عمارى تمام تاشدىن اولوغلارنىڭ عمارتلارى بى تىكلى تراسىدە تاش دىن قىلىپ تورلار زىرە پاى ايلنىڭ عمارت هم تاشدىن غايتىش تراسىدە اباس پوشى سفال اورنىغە نىختە سىڭلار بىلە قىلىپ تورلار قورغانىنىڭ ايدا اوج اولوغ حوض دور اطراف وجوانبىدا بورونى حىكم بىندلار سالىب حوضلار قىلىپ تورلار بىر بىلەن واقع بولوبتور بىتوى دىب بىر درياچەسى بار چىندىرىدىن اوج كىرە بولغاى ھىندوستاندا بىتوى سوبى خوبلوق وخوش طعملىق بىلە مشهور دور طور درياغىنە واقع بولوبتور اورتاسىدا پارچە پارچە قىلار نوشوبتور عمارت قىلماقە مناسب اكرەدىن چىندىرى جنوبقە باقە توقسان كىرە بولدور چىندىرىدا جىنىڭ ارتقاى بىكرە بىش درجە دور تانكلاسى پىچىشە كوفى قورغان كىرەدىن كوچوب ملوخاننىڭ حوضىنىڭ يقاسىغە توشولدى بونىت بىلە كىلىلىپ ايدى كىم چىندىرى قىچىدىن سونك رابىسنىڭ وبھلسان وسانكپور اوستىكا كىم كفار ولايتى دور صلاح الدىن كافىرغە تعلق ايدى بورولكاى بولارنىڭ االىب سىڭلانىڭ اوستىكا چىتورغە بورولكاى چون مونداق پرىشان خىر كىلدى بىكلارنى چارلاب مشورت قىلىپ بو مەتن وباغىلارنىڭ شر وقتەسىنىڭ دفعىغە متوجە بولماق انسب واولى كوروندى چىندىرىنى احمد شاه مذكورغە كىم سلطان ناصر الدىن نىڭ نىپىرەسى بولغاى بىرىلدى چىندىرىدىن ايللىك لك خاصە قىلىپ شىقدارلىقىدىن ملا اپاقە ھەدە قىلىپ ابكى اوج مىڭ ترك ھىندوستانى بىلە احمد شاهقە كومك قويولدى بو ايشلاركا سامان بىرىپ يكشەبە كوفى جمادى الاول اىنىڭ اون بىرىدا مراجعت عزىتى بىلە ملوخاننىڭ حوضى دىن كوچوب برھانپور سوبىنىڭ يقاسىغە توشولك باندىردىن يكە خواجە بىلە جعفر خواجە بىبارىلدى كىم كالى كىبەلارنى كىنار كىزارىغە كىلتوركاىلار

شەبە

شنبه كونی ایی نینگ بیکرمه تورئیدا کنار گذاریغه توشوب فرمان بولدی کیم
 چریك ایلی اوتا گیریشکبلار بو کونلاردا خبر کیلدی کیم ایلغار بارغانلار
 قنوجنی هم تاشلاب رابریغه کیلیب نورلار شمس اباد قورغانینی ابول محمد
 نیزه باز بیرکینکلن ایگاندور قالین کیشی کیلیب شمس اباد قورغانینی زورلاب
 الیبتورلار اوچ تورت کون چریك دریادین کیچکونچه اول یوزدا بو یوزدا
 مکث بولدی دریادین اوتوب کوچ بر کوچ قنوج ساری یوروب قزاق بیکیتلارینی
 مخالفلاردین خبر الغالی ایلکری ایردوک قنوجقه ایکی اوچ کوچ قالا خبر
 کیلتوردیلار کیم بو نیل تونا بارغانلارنینک قراسینی کوروب قنوجدین
 معروف نینگ اوغلی قاجیب چقیب تور مین و بایزید و معروف بیزنینک خبریمیزنی
 تابیپ کنکدین اوتوب قنوج توغریسی کنک نینگ شرقی طرفیغه کدر بندلیق
 خیالی بیله اولتور وبتورلار پنجه شنبه کونی جمادی الاخر ایی نینگ التی سیدا
 قنوجدین اوتوب کنک یقاسیدا غربی طرفیدا توشولدی بیز نینگ بیکیتلار
 باریب مخالفلارنینک بیر نیچه کیمه سینی زورلاب الدیلار یوققاریدین قوییدین
 اولوغ کیچیک اوتوز قیرق کیمه کیلتوردیلار میر محمد جالهبان فی ییباریلدی
 کیم کوپروک سالماقغه مناسب یر کوروب کوپروک اسبایینی موجود قیلغای
 اوردو توشکندین بیر کرومچه قوییراق بیر خوشلاب کیلدی جلد محصللار تعین
 قیلیدی کوپروک سالور یر نینگ یاووغیدا استاد علی قلی قزان قوروب تاش
 انماق اوچون یر خوشلاب تاش انماقغه اشتغال کورسانی کوپروک باغلار یردین
 قوییراق مصطفی رومی ضربزن لیک ارا به لارینی بیر ارا لیغه کیچوروب ارالدین
 ضربزن آنا کیریشتی کوپروکدین یوققاری ماجار قوبازیلیب ایدی تفک اندازلار
 ماجار اوستیدین بخشی تفک لار اتتی لار بیر ایکی نوبت ملک قاسم مغول و بعضی
 بیکیتلار کیمه بیله کیچیب از از کیشی یغشیلار اوروشتیلار بابا سلطان و درویش
 اون اون بیش کیشی بیله اوشبو دلیرلیق بیله بیحساب بیر نماز شام کیمه بیله

اوتوب اوروش يوق نېمه يوق يېنە يانېب كېلدېلار بو اوتوشلارېنى خېلى
 ملامت قېلىلدى اخر دلېر بولوب از كېشى بېلە ملك قاسم باغېنى داېرە سېغە
 اوروب اتقولا ب سېغىندوردى مخالفلار قالېن كېشى بېر فېل بېلە كېلىب
 زورلادېلار بولارنى تېيرانىلار كېمە كا كېرىب كېمەنى يوروت كوچە فېل نېلىب
 كېمەنى غرق قېلدى ملك قاسم اول اوروشتە اولدى بوچە كون كو پروك
 باغلا غوچە استاد عليقلى بخشىلار تاش آندى اولقى كون سېكىز تاش اتنى
 ايكېنچى كون اون آلتى تاش اتنى اوچ تورت كون اوشونداق تاش اتنى
 بو تاشلارنى غازى قازانى بېلە اتنى بو قازان اول قازان ايدى كېم سنگلى
 كافرىنىك اوروشىدا تاش اتىب ايدى اول جھتتىن غازىغە موسوم بولوب
 ايدى يېنە بېر اولوغراق قازان قويوب ايدى بېراوق تاش اتنى قازانى سېندى
 تەك اندازلار هم قالېن تەك انتىلار غلبە كېشىنى واننى تەك بېلە بومالانىلار
 نفور قوللار دېن هم كاركر بېلە رە روا كېشى وات انتىلار كو پروك اېشى باووغ
 يېتكەچ چەارشنبە كۈنى جەمادى الاخر اېى نېنك اون توقوزىدا كوچوب كو پروك
 باغلاماقنى استبعاد قېلىپ تەسخر قېلورلار اېكاندور پەنجشنبە كۈنى كو پروك طيار
 بولدى از اغلاق يىاق ولاھورى اوتوب ازراچە اوروش بولدى ادينە كۈنى
 غولدىن خاسە تابېن واونك قول وسونك قول يېكىتلارنى وتەك اندازلار يىاق
 اوتىلار افغانلار تمام ياراغلانېب اتلانېب فېل لارى بېلە كېلىپ زور كېلتوردىلار
 بىر دست سول قول كېشىنى تېيراتىلار غول كېشىنى اون قول كېشىنى
 توختاب اوروب غنىملارېنى ياندوردىلار اېكى كېشىنى قالىنىدىن تىزراق
 اېرلىپ چاپتىلار بېرىنى اوشاندا اوق توشوروب الېب قالدېلار يېنە بېرىنىنك
 اتىنى واوزېنى قالېن اوردىلار اتى توېلاب يانېب اوز اېلى نېنك اراسىدا
 يېقىلدى اوشول كۈنى يېنى سېكىز باش كېلتوردىلار قالېن كېشى سېكا اوق ياراسى
 وتەك باراسى بولدى كېچ نەز دېكر كاچە اوروش ايدى كېچە تام اوتكانلارنى
 ياندورولدى

یاندورولدی اکر اوشبو شنبه اخشامی کیشی اوتکار یلسه ایدی احتمالی بار
ایدی کیم اکثری ایلک کا توشکلی ایدی ولی خاطرغه بو ییتی کیم اوتکان ییل
سه شنبه نوروز کونی سکریدین سنکا اوروشی عزیمتی بیله کوچوب شنبه کونی
یاغینی باستوک بو ییل چهارشنبه کونی نوروز کونی بو یاغیلارنینک اوروش
عزیمتی بیله کوچنوک یکشنبه کونی غنیمغه ظفر تاپساق غراب واقعاتیدین دور
بو جهت تین کیشی اوتکار یلمادی شنبه کونی ارابه لاری اوتکار یلدی اوشبو سحر
فرمان بولدی کیم ایل اونکای نقاره وقتیدا قراول دین خبر کیلدی کیم غنیم کیشی سی
قاجیب کیلیب تور چین تیمور سلطانغه حکم بولدی کیم چریکنی باشلاب
غنیمنی قاولاغای محمد علی جنکچنک حسام الدین علی خلیفه محب علی خلیفه کوکی
بابا قشغه دوست محمد بابا قشغه باقی تاشکندی ولی قیزیل باشلیق لاری قاوغونچی
تعین قیلیدی کیم سلطان بیله بولوب سلطان نینک سوزیدین چیقما کایلار سنت
وقتی مین هم اوتنوم تیوهنی حکم بولدی قویراق کورولکن کذر بیله اونکای
اول کونی یکشنبه کونی بنکرمادونینک بیر کروهدا قرا سو یقاسیغه توشولدی
قاوغونچی غه تعین بولغانلار بخشی یورمایدورلار بنکرمادودا توشکلن ایکاندورلار
اوشبو نماز پیشین بنکرمادودین تیراتورلار تانکلاسی بنکرمادونینک الیداغی
کول نینک یقاسیغه توشولدی اوشبو کون توخته بوغه سلطان کیچیک خان دادام نینک
اوغلی کیلیب مینی ملازمت قیلدی شنبه کونی جمادی الاخر ایی نینک ییکرمه
توقوزیدا لکنونی سیر قیلیم کیلیب کوی سوییدین اوتوب توشولدی اوشبو
کون کوی سویدا غسل قیلیم قولاغیمغه سو کیردی مویا هوا تاثیریدین بولدی مو
اونک قولاغیم توتتی ولی بیر نیچه کون خیلی اغریفی یوق ایدی اودغه بیر
ایکی کوچ فالا چین تیمور سلطان دین کیشی کیلدی کیم غنیم سرو دریاسی نینک
اول یوزیدا اولتور وبتور کومک بیبارسونلار قزاق باشلیق مینک چاغلیق
یکیتنی غول کیشی سیدین کومک ایردوک شنبه کوی رجب ایی نینک

يېتى سېدا اودىنن ايكي اوج كروه بفارراق ككر بيله سرونينك قاتىلىشىدا
 توشولدى اوشبو كونكاچه اود توغرىسى سرونينك نارى بوزىدا شىخ بايزيد
 بار ايكندور خط يىباريب سلطان بيله سوزلاشادور ايكندور انينك حيلنى
 سلطان معلوم قىلىپ نماز پيشين قراچهغه كشى يىباريب دريا كىچماك بولورلر
 قراچه سلطانغه قوشولغاچ ييتوقف سودين اوتارلار ايليكچه انلىق اوج تورت
 فيل بيله بار ايكندورلار نوروش بيرالمى قاچارلار بير نىچه كىشى توشوروب
 باش كىسبب يىباردىلار يىغوب سلطان وتردى ييك وبابا چهره قوج ييك باقى
 شغالول سلطاندين سونكرا كىچارلار بولاردىن بورونراق بورنا كىچكانلار شىخ
 بايزيدنى نماز شام غمچه قاولارلار شىخ بايزيد اوزىنى جنكغه سالىب قوتولور
 چين تيمور سلطان كىچه قرا سو يقاسيفه توشوب ياريم كىچه اتلانىب باغى
 كىينىچه سورالار قىرق كروهچه بول باريب كوچ وسببىسى بولغان يركا ييتارلار
 الار قاچقان ايكندورلار بو بردىن چاقوغى هر طرفقه ايريلور باقى شغالول
 بير نىچه ييكيت بيله باغى نينك كىينىچه سوروب كوچ وسببىسى غه ييتيب
 افغانلار نينك يسيرىنى كىلتوردىلار بير نىچه كون اودىنك وبو نواى نينك
 ضبط وربطى اوچون بو بورتته توقف بولدى اودىنن يىتى سىكىز كروه بوققارى
 سرو درياسى نينك يقاسىنى اولاق بر دىب تعريف قىلدىلار مير محمد جالهباننى
 يىبارىلدى ككر سويى نينك وسرو سويى نينك كذرىنى كوروب كىلدى پنجشنبه
 كوفى اى نينك اون ايكي سېدا اولاماق خيالى بيله انلاندىم

وقايح سنه خمس وثلثين وتسعمايه

ادينه كوفى محرم اى نينك اوچىدا عسكرنى كيم چندبرى بوروشىدىن بورونراق
 مولتان ماصحتيفه تىلاب ايدىم كىلىب خلوتخانه دا ملازمت قىلدى تانكلاسى
 خواند امير موئخ ومولانا شهاب معابى ومير ابراهيم قانونى بونس على نينك
 قرابنى

قراڭنى كىم مدت مديد ايدى كىم ملازمت داعىهسى بيله هر يىدىن چىقىپ
ايدىلار كىلىپ ملازمت قىلدىلار يىكشنبه نماز دىكرى اى نىنك يىشىدا كوالبار
سىرى داعىهسى بيله كىم كىتابلاردا كالىپور يىتىرلار جون دىن كىچىپ اكره قلعە سىفه
كبرىب فخرجهان بىكىم بيله خدىجه سلطان بىكىم اوشول ايكى اوج كونددا كابلغه
عزىمت قىلماقچى ايدىلار خبر باد قىلىپ اتلاندىم محمد زمان ميرزا رخصت
تىلاب اكره دا قالدى اوشول كىچە اوج نورت كروه يول بوروب اولوغ كول
يقاسىدا نوشوب اوى قولادوك نمازنى ايرته راك اوتاب اتلاندوك كىم سويى نىنك
يقاسىدا نوشلانىپ نماز پىشىن اندىن اتلانىپ يولدا ملا رفيع ياساغان سفوفنى
كىفيت اوچون تالغان بيله چاللىپ ايتچوك بىسار بدخور ويىزه كىلدى
كىچ نماز دىكر دولپورنىنك بىر كروهيدا غرب سارى باغ وعمارتيغه كىم
بويورولوب ايدى كىلىپ نوشتوم بو باغ ومارت بويورغان بىر تاغنىنك
تومشوفى نىنك توكانىشى واقع بولوبتور بو تاغ توكانىشى تومشوق يىكپاره
قزىل مارت تاشدىن دور موى بويوروب ايدىم كىم بو تاغنى قازىب بركا
يىتكوركايلار اكر يىكپاره تاشدىن انچه بلند قالسه كىم يىكپاره تاشدىن مارت
تراشلاسه بولغاي خود مارت تراش قىلغايلاز اكر انچه بلند قالماسه بو يىكپاره
تاشدىن هموار بولغان صحن دا حوض قازىلغاي انچه بلند تاغ قالمايدور كىم
يىكپاره تاشدىن مارت بولغاي استاد شاه محمد سنكتراشقه بويورولدى كىم
بىر كله دار مثن حوض بويىكپاره صحن بولغان تاش نىنك اوستىدا طرح قىلدى
حكم بولدى سنك تراشلار بجد مشغول بولغايلاز بو يىكپاره تاشدىن حوض
بويورغان ير نىنك شالى قالىن درختلار دور انبه وجامن وهر نوع درخت نىن
بو درختلار نىنك اراسىدا بىر ده درده چاهى بويوروب ايدىم اول چاه انماقه يىنا
ياوشوب تور بوچاه نىنك سويى اول حوض غه بارور بو حوض نىنك غرب شاليدا
سلطان اسكندر بندى سالىب تور بند نىنك اوستىدا مارتلار قىلىپ تور

بند تین بوققاری پشکال سولاری ییغیلیب اولوق کول بولور بو کولنینک
 شرق اطرافى باغدور کولنینک شرق طرفیدا هم بویوردوم کیم بکپاره تاشدین
 صفه نملار تراش قیلغابیلار غرب طرفیدا مسجد بویورولدی سه شنبه کونی
 و چهارشنبه بومصاحت لار اوچون دولپوردا تورولدی پنجشنبه کونی اتلانیب
 جنبل دریاسیدین اوتوب نماز پیشینی دریایقاسیدا قیلیب ایکی غاز اراسیدا
 جنبل یقاسیدین تیبراب نماز شام ییله خفتن اراسیدا کواری سویدین اوتوب
 توشتوک باغین جهتیدین سو اولوغ بولوب اتنی اوزدورور ایدی کیمه ییله
 اونوک تانکلاسی ادینه کونی کیم عاشور ایدی اندین اتلانیب یولدا بیر
 کینت ته توشلانیب غاز خفتن کوالیار دین بیر کروه شمال ساری بیر چارباغدا
 مین اونکن ییل بویوروب ایدیم کیلیب توشتوم تانکلاسی غاز پیشین دین سونک
 اتلانیب کوالیارنینک شمالی پشته لارینی و نماز گاهینی سیر قیلیب کیلیب
 کوالیارنینک هاتی پول اتلیق دروازه سیدین کیم راجه مان سنک نینک عمارانی
 بودروازه پیوست تور کیریب راجه بکرماجیت نینک عمارتلاریغه کیم رحیمداد
 اندا اولتوروب ایدی کیچ نماز دیکر کیلیب توشتوم اوشبو کیچه قولاغیم نینک
 تشویشی جهتیدین و ماهتاب هم باعث ایدی افیون اختیار قیلدیم تانکلاسی
 افیون خمارى بسیار تشویش بیردی خیلی فی قیلدیم باوجود خمارمان سبنک نینک
 و بکرماجیت نینک عمارتلارینی تمام یوروب سیر قیلدیم غریب عمارتلاردور
 اگرچه بولوک بولوک وبی سیاقدور بو عمارتلار تمام سنک تراشیده دین دور بارچه
 راجه لار عمارتلاریدین مان سنک نینک عمارتلاری یخشی راق و عالی راق تور
 مان سینک عمارت نینک نامی نینک بیر ضلعی شرق ساری دور بوضلعی فی
 اوزکا ضلع لارغه باقه کوپراک تگلف قیلیب تور بلندلیغی تخمینا قرق ایللیک
 قاری بولغای تمام سنک تراشیده بیر یوزینی کیچ ییله افارنیب تورلار بعضی
 یردا نورت طبقه عمارت تور ایکی قویغی طبقه سی خیلی قرانقودور اندک

یارو

باروغلۇقى مېنى اولتورغاندىن سونكىرا ظاھر بولادور بولارنى شەئ بىلە يۈرۈپ سېر قىلدۇك بو عمارت نېنىك ھەر ضلعى دا بېش كىنىز تور كىنىزلار نېنىك ارالاردا كېچىك كېچىك ھىندوستان دىستورى بىلە چارسو چارسو كىنىزچەلاردور بو بېش اولوق كىنىزلار نېنىك اوستىكا زرانىدود قىلغان مەس تىكەلارنى قاداب تورلار بو تاملار نېنىك تاشقارىسىنى ياشىل كاشى بىلە كاشى كارلىق قىلىپ تورلار ياشىل كاشى بىلە كىردا كىردىنى تام درىختلارنى كورسانىپ تورلار شەئ سارىغى ضلعى نېنىك بىر جىدا ھانى پولدور پىلنى ھانى دىرلار دروازەنى پول بودروازەنىك چىقىشى دا بىر فىل نېنىك سورتىنى مجسم قىلىپ تورلار اوستىدا اىكى فىل بانھم قىلىپ تورلار بىعەنە فىل خىلى مشابھ قىلىپ تورلار بو جەھتتىن ھانى پول دىرلار تورى طىبقە عمارت كىم بار بارىدىن قوبىغى طىبقەسى نېنىك بو مجسم فىل سارى روزنى بار اندىن فىل ياوق كورونادور يوققارىغى مرتبەسى خود مذكور بولغان كىنىزلاردور اىكىنچى طىبقەسىدا اولتورور اويلاردور بو اويلار ھم چوقور يىلار واقع بولوبتور اكرچە ھىندوستان تىكلىلار قىلىپ تورلار ولى بى ھواراق يىلاردور مان سىنىكىنى اوغلى بىر ماجىت نېنىك عمارت لارى قورغان نېنىك شىالى سارى اوتاردا واقع بولوبتور اوغلى نېنىك عمارتلارى اتاسىنى عمارتى چە اىباس بىر اولوق كىنىز قىلىپ تور خىلى قرانغو مەنى تورغاندىن سونكى روشن لىق ظاھر بولادور بو اولوق كىنىز نېنىك استىداغى بىر كېچىك راك عمارت تور انكا خود ھىچ طرفدىن باروغلوق كىرماس اوشبو اولوغ كىنىز نېنىك اوستىدا رحىم داد بىر كېچىك راك تالارغىنە قىلىپ تور رحىم داد اوشبو بىر ماجىت نېنىك عمارتلاردا اولتوروبتور اوشبو بىر ماجىت نېنىك عمارتلاردىن بىر يولى قىلىپ تورلار كىم اناسى نېنىك عمارتلارغى بارور تاشقارىدىن اصلا معلوم اىباس اىچكارىدىن ھم ھىچ بىر كورونماس بعضى يردىن باروغلوق كىرار طورى بوليدور بو عمارتلارنى سېر قىلىپ اتلانىپ

رحمیداد سالغان مدرسه فی کیزیب قورغاننینک جنوبی طرفیدا بیر اولوغ
 حوضنینک یقاسیدا رحمیداد سالغان باغچه فی تفرج قیلیب کیچ اوردو توشکُن
 چارباغفه کیلدوک بو باغچه دا خیلی کل لار تکیب تور خوشرنک قیزیل کنیر
 بو باغچه دا خیلی بار بویرلارنینک کنیری کل شفتالو بولور کوالیارنینک کنیری قیب
 قیزیل حوشرنک کنیرلار دور بیر پاره قیزیل کنیر کوالیار دین اکره باغلار یغه
 کیلتورتوب ایکدوردوم بو باغ جنوبیدا بیر اولوق کول دور پشکال سولاری
 بو کولده ییغیلور بو کولنینک غربیدا بیر بلند بتخانه دور سلطان
 شمس الدین ایلتمیش بو بتخانهنینک یانیدا بیر مسجد جامعی سالیب تور
 بو بتخانه خیلی بلند بتخانه دور قورغاندا موندین بلندراق عمارت یوقتور
 ودولپورنینک تاغیدین کوالیار قورغانی و بو بتخانه مشخص کورونادور
 دیرلار کیم بو بتخانهنینک ناشلارینی تمام اوشبو اولوق کول دین قازیب
 ایب تورلار بو باغچه دا بیر بغاچ تالار قیلیب تور سستراق بی اندامراق
 باغچهنینک ایشیکیدا هندوستانی وضع لبق ییمزه ایوانلار قیلیب تور نانکلاسی
 نماز پیشین کوالیارنینک کورمکل یزلارینینک سیری داعیه سی بیله اتلانیب
 مان سینکینینک قورغانیدین تاشقاری غی بادلکر انلیق عمارتی فی کوروب
 هانی پول دروازه سیدین کبریب ادوا دیکن یرکا باردوک بو ادوا دیکن یر
 قورغاننینک غربی طرفیدا بیر قول واقع بولوبتور اکرچه بو قول بیر فصیل دین
 کیم تاغ اوستیدا قیلیب تورلار تاشقاری دور ولی بو قولنینک دهنه سیدا ینه
 ایکی مرنه بلند فصیللار قیلیب تورلار انینک بلندلیغی اوتوز قیرق قاری
 یاوشور ایچکاریکی فصیل اوزونراق تور و بلندراق تور بو فصیل قولنینک بو
 یوزیدا کی واول یوزیدا کی قورغان فصیلیغه پیوست بولوبتور بو فصیلنینک
 اورتاسیدا بو فصیل دین پستراق ینه بیر فصیل ایکریب تورلار بو فصیل سرتاسر
 ایماس ابرود مصاحتیغه بو فصیل فی ایکرکاندورلار بو فصیلنینک ایچیدا سو

الماق

الماق اوچون واپنى قىلىپ تورلار اون اون بيش زينه بيله سوغه ييتار بو اولوق فصل نىنك واپنىق فصل يغه چىقار ايشىكى نىنك اوستىدا سلطان شمس الدين ايلتمىش نىنك اتى نى تاشىدا قازىب ييتىپ تورلار تارىخى سنه ۶ ثلثين وستمابه دور بو تاشقارىغى فصل نىنك توبىدا قورغاندىن تاشقارى اولوق كول نوشوبتور غالبا كىم كم بولور كول ايماس ابرودغه بو كول سويى بارور بو ادوانىنك اىچىدا ينه ايكى اولوق كول دور قورغان ابلى بو كول لارنىنك سويىنى اوزكا سولارغه ترجىح قىلورلار بو ادوانىنك اوج طرفى بىكپاره تاغ واقع بولوبتور تاشى نىنك رنكى بيانه تاشلار ديك قىزىل ايماستور بير نيمه بىرنك راقفور بو ادوانىنك اطرافىداغى بىكپاره قىلارنى قازىب اولوق كىچىك جسم بت لار تراش قىلىپ تورلار جنوب طرفى بير اولوق بت تور بلندىلغى تخمينا بىكرمه قارى بولغاى بو بت لارنى تمام يالانكاچ بى ستر عورت كورساتىپ تورلار ادوانىنك اىچىدا كى ايكى اولوغ كول نىنك اطرافىدا بىكرمه بىكرمه بيش چاه قازىپ تورلار بو چاه لاردىن سو تارتىپ سبىزى كارلىق لار قىلىپ وگل لار ودرخت لار ايكىب تورلار ادوا يامان ير ايماس طور پرى دور عيى اطرافىداغى بتلار دور بت لارنى هم بويوردوم كىم بوزغايلا ر ادوا دىن ينه قورغانغه چىقىپ سلفانى پول نىنك اوزىنى كىم كافولار زمانىدىن بيرى بو دروازە مسدود ايكاندور نفرج قىلىپ نماز شام رحىمداد سالغان باغچهغه كىلىپ توشوم اول اخشام اوشول باغچهدا اوق بولدوم سه شنبه كوفى اى نىنك اون تورىدا رانا سنگاننىنك بكرماجىت اتلىق ايكىنجى اوغلى دىن كىم اناسى پىدماوق بيله رنتپور قلعه سىدا ايدى لار كىشى لارى كىلدى كواليار سىريغه انلانغاندىن بورون هم بو بكرماجىت نىنك اولوغ اعتبارلىق اسوك اتلىق هندوسيدىن كىشىلار كىلىپ قوللوق وخدمتكارلىق اطهارنى قىلىپ اوزىكا يىتمىش لكلىك وجه استقامت استدعا قىلىپ ايدى انداق مقرر قىلىپ ايدى كىم رنتپورنى تاپشورغاى مدعاسى

دېك پركنه لار عنايت قېلىپ كېشلار يكا رخصت بېر دوڭ كواليار سېرى غه بار يلا دور
 ايدى اول كېشى لار يكا كوالياردا ميعاد قېلدوڭ ميعاددين بېر نېچه كون كېين راڭ
 قالدى بو اسوڭ هندو بكر ماجيت نېنك اناسى پدموانېغه يقين اوروق بولور
 ايمېش بو كېفېت نى انالېق اوغل لوقه هم اظهار قېلىپ تورلار هم بو اسوڭ
 بېله متقى بولوب دولخواه لېق و غذ منكار لېق قبول قېلىپ تورلار تاج كلاه و
 زر كمر كېم سىنكا سلطان محمودنى باسېب سلطان محمود كافرىنېنك قېدىغه توشكاندا
 بو تعريفى تاج وزر كمرنى الېب سلطان محمودنى قويوب ايدى اوشول تاج
 كلاه وزر كمر بكر ماجيت نه اېكاندور اغاسى رتېنسېن كېم حالا اناسى اورنېغه
 دانا بولوب چېتور غه قابض دور تاج كلاه بېله زر كمرنى اينېسى دېن تېلاب تور
 بو بېر مايدور بو كېلكن كېشيلاردېن تاج كلاه وزر كمرنى منكا سوزلانىب تور
 رتېپورنېنك مبادله سېغه بېانهنى تېلاب تور بېانه سوز يدېن الارنى اونكرېب
 شېسابادنى رتېپور مبادله سېغه وعده قېلدوڭ اوشول كونى اوق بو كېلكن
 كېشى لار يكا خلعت لار كېدور وب توقوز كوندا بېانه غه كېلماڭ ميعادى بېله
 رخصت بېر يلدى بو باغچه دېن اتلانىب كواليارنېنك بىتخانه لارېنى سېر قېلدوڭ
 بعضى بىتخانه لار دواشېانه سه اشېانه اشېانلارى پستراق قېدى وضع لېق اېزاره سېدا
 تمام مجسم صورتلار ناشدېن فاز بېتورلار بعضى بىتخانه مدرسه وضع لېق بىنكاهېدا
 اولوق وېلند كىنېز مدرسه هېره لارى دېك هېره لارى كېم بار هر هېره نېنك
 اوستېدا تنك تنك كىنېز لار تراشېده ناشدېن قېلىپ تورلار قويغى هېره لارېدا
 مجسم ناشدېن بت لار تراش قېلىپ تورلار بو عبارت لارنى تفرج قېلىپ
 كواليارنېنك غربى دروازه سېدىن چىقېب كواليار قورغانى نېنك جنوبى
 طرفىدىن ابورولوب سېر قېلىپ رحېمداد سالغان چهار باغ قه كېم هاتى پول نېنك
 اېدادور كېلىپ توشوم رحېمداد طوى اشېنى بو چار باغدا طيار قېلىپ
 ايدى يخشى اشلار تارتيب قالېن پېشكشى لار قېلدى جنس و نقد تېن تور ت لك

پېشكش

پیشکش ایدی بو چار باغدین اتلانیب کیچ اوز چار باغیمغه کیلدیم چارشنبه کونی
اینینک اون بیشیدا کوالیارنینک شرق جنوبی ساری ابشارنی کیم کوالیاردین
التی کروه بولدور سیر قیله باردیم موندین کچراک اتلانیلغان ایگاندوراب شارغه
کیچ نماز پیشین بیتشتوک بیر ارغامچی بلند قبادین بیر تیکرمان سوی شاریلدا
توشاحور بو سو توشار یردین قوی راق اولوغ کول بولوبتور بو ابشاردین بوققاری
بو سو یکپاره قیانینک اوستیدین اقیب کیلادور بو سونینک توبی یکپاره تاش دور
هر یردا توشوب کول بولوب نور بو سونینک یقالاریدا یکپاره پارچه پارچه تاشلار
توشوبتور اولتورغودیک ولی بو سو دایمی ابماس اییش اب شارنینک اوستیدا
اولتوروب معجون ییدوک سو یقاری باریب سونینک بدایتیغهچه سیر قیلیب یانیب
بیر بلندی اوستیکا چیقیب مدتی اولتوردوک سازنده لار ساز چالدیلار وکوندلار
نجه اینیلار ابنوس یغایفی کیم هند ایلی تندو دیرلار کورماکانلار کورسانیلدی
آندین یانیب تاغدین توشوب نماز شام بیله نماز خفتن نینک اراسیدا اندین
اتلاندوک ایکی پاسقه یاوق بیر یردا کیلیب اویقولادوک کون نینک بیر پهری بوله
چار باغقه کیلیب توشولدی ادینه کونی اینینک اون یتتی سیدا سوهمجه دیکلن
صلاح الدین نینک زاد بود کینتی دین بوققاری باغ اراسیداغی وقول ایچیداکی
لیبو وسواقل باغی سیر قیلیب بیر پهردا کیلیب چار باغقه توشوم یکشنبه کونی
اینینک اون توقوزیدا نانک دین بورونراق چار باغدین اتلانیب کواری
سوییدین اوتوب توشلاندوک نماز پیشین اندین اتلانیب افتاب اولتورور محل
جنبل سوییدین اوتوب نماز شام و نماز خفتن اراسیدا دولبور قورغانیغه کیریب
چراغ بیله ابو الفتح سالغان حمامنی سیر قیلیب اندین اتلانیب یانکی چار باغ
سالغان یرکا بند باشیغه کیلیب توشولدی نانکلاسیغه بویورولغان یرلاری
توروب سیر قیلدیم یکپاره تاشدا بویورغان کله دار حوض نینک بوزی فی بیر
مرتبه تمام کوتارمایدورلار ایدی بویورولدی کیم سنک تراشلار کوپراک کیلیب

بیر مرتبه حوض نینگ توبینی درست السونلار کیم سو قویوب اطرافینی ترازو
 قیلسه بولغای کچ نماز دیگر حوض نینگ مرتبه بوزینی تمام الدیلار بویوردوم
 کیم سو نولدوردیلار اطرافینی سو بیله ترازو قیلیب هموار قیلماق قه مشغول
 بولدیلار بو نوبت ینه بیر ایخانه بویوردوم کیم بیرینی یکپاره تاشدین تراش
 قیلغایلار ایچیداکی کچیك حوضنی هم یکپاره تاشدین قازغابلار دوشنبه کونی
 معجون صحبتی بولدی سه شنبه کونی هم اندا اوق ایدیم چهارشنبه کیچه سی اغز
 اچیب نیمه ییب سیکریکا بارماق عزیمتی بیله اتلانیدی ایکی پهرغه یاوق
 بیر یردا توشوب اویقولادوك قولاغیمغه بیلمان ساوقنی تاثیر بولدی اوخشار
 بو اخشام اسروکوب اغریدی اویقولای المادیم تانگ باشیدا بو یردین تییراب
 بیر پهردا سیکریدا سالغان باغقه ییتیپ توشولدی باغ نینگ نامی وچاه نینگ
 عمارتلاری خاطر خواه بولماغان جهتیدین ایش اوستیدا کی لاری تهدید و سیاست
 قیلیدی سیکریدین نماز دیگر بیله نماز شام اراسیدا اتلانیب مدها کوردین
 اوتوب بیر یردا توشوب اوبوخلادوك اندین اتلانیب بیر پهر بولا اکره کا کیلیب
 قلعه دا خدیجه سلطان بیکیمنی کیم فخر جهان بیکیم باریب بولار بعضی ایش
 کوچ اوچون قالیب تورلار کوروب جون دین اوتوب هشت بهشت باغیمغه
 کیلیم شنبه کونی صفر ایی نینگ اوچیدا اولوق عمه بیکیملاردین اوج بیکیم
 کهر شاد بیکیم بدیع الجمال بیکیم اف بیکیم کچیك بیکیملاردین خانزاده بیکیم
 سلطان مسعود میرزانینگ قیزی ینه سلطان بخت بیکیم نینگ قیزی ینه ینکه
 چچام نینگ کیم زینب سلطان بیکیم بولغای نبیره سی کیلیب توتهدین اوتوب
 محلات بقاسیدا دریا قراغیدا توشوب ایدیلار باریب نماز دیگر بیله نماز شام نینگ
 اراسیدا کوردوم اندین کیمه بیله اوق کیلیم دوشنبه صفر ایی نینگ ییشیدا
 بکرماجیت نینگ بورونقی ایالجی سی وسونقی ایالجی سی کا بابری بهره لیک
 هندولاردین دبوره نینگ اوغلی موسی قوشوب ییباریلدی کیم رنتپورنی

نابشورماق

تابشورماق اوچون خدمت کارلیقنی قبول قیلماق اوچون اوز راه ورسی بيله
 عهد و شرط قیلماق بیزنینک بو بارغان کیشی کوروب بیلیم اینانیم کیلکلی
 اول بو ایتقان لارینینک اوستیدا تورسه مین هم وعده قیلدیم کیم تینکری
 تعالی راست کیلتورسه اتاسینینک اورنیغه رانا قیلیب چیتوردا اولتورغوزای
 اوشبو فرصتلاردا دهلی داغی واکره داغی اسکندر بيله ابراهیمنینک خزانه لاری
 تمام بولدی چریک یاراغیغه وتوب وتفاکچینینک داروجیداغیغه پنجشنبه
 کونی صغرایینینک سیکیزیدا جمیع وجه دارنینک وجهی دین صدسی فرمان
 بولدی کیم دیوانغه توشوروب بو اسباب والاتقه صرف وخرج قیلغایلار شنبه
 کونی اینینک اونیدا سلطان محمد بخشینینک شاه قاسم اتلیق پیاده سینی
 کیم بیر قاتله خراسان اهلیغه استمالت فرمان لاری ایتیب ایدی ینه هر یکا
 ییباریلدی بومضمون بيله فرمانلار ایتی کیم هندوستاننینک شرق و غرب
 یاغیلاریدین وکافرلاریدین تینکری عنایتی بيله خاطرلار جمع بولوب اوشبو
 یاز تینکری راست کیلتورسه الیغه اوزومیزنی هر نوع قیلیب تیکورکومیز دور
 احمد افشارغه هم فرمان ییباریلدی فرماننینک حاشیه سی دا اوز خطیم بيله بیتیب
 فریدون قبوزینی تیلادیم اوشبو کون پیشین سیماک بیماکنی بنیاد قیلدیم
 چهارشنبه کونی اینینک بیکرمه بیریدا بیر هندوستان پاچی کامراننینک وخواجه
 دوست خاوندنینک عرضه داشلارینی کیلتوردی خواجه دوست خاوند ذی الحججه
 اینینک اونیدا کابلغه باریب همایون قاشیغه تییراب ایکاندور هو بیاندا
 کامراننینک کیشی سی خواجهغه بارور کیم خواجه کیلسونلار هر نی کیم فرمان
 بولوبتور تیکورسونلار سوزا ویننی سوزلاشیب بارسونلار کامران ذی الحججه اینینک
 اون ییتی سیدا کابلغه کیلکاندور خواجه بيله سوزلاشیب خواجه اوشبو ذی الحججه
 اینینک بیکرمه سیکیزیدا قلعه ظفرغه اوزانور بو کیلکلن عرضه داشتلا رغه بخش
 خبرلار ایدی شاه زاده طهماسب لوز بکینینک دفعیغه عزیمت قیلیب ریش

اوز بكنى دامغاندا البب اولتوروب ايلنى قتل عام قىلور عبيد خن
 قىزىل باش خبرىنى تحقىق تابغاچ ھرى كرديدن قوپوب مروغه بارىپ سىرقند
 واول نواحيداغى سلطانلارنى مروغه تىلار ماورا^۱ النھر داغى سلطانلار تمام
 مروغه كومك كا بارورلار بوخبرى ھم اوشبو پاچى كىلتوردى كىم ھمايون نىنك
 اوغلى بوليش يادكار طغايى نىنك قىزىدىن كامران ھم كابلدا كىدخدا بولادور
 ايمىش طغايى سى سلطان على ميرزانىنك قىزىنى الا دور ايمىش اوشبو كون
 سىد دكنى شىرازى جىيھ كر خلعت كىدوروب انعام قىليب خوارھلىق چاھتى
 بوپوردوك كىم پىلورى چھ اتماغھ يىتكوركاي ادينھ كوفى اى نىنك بىكرمھ اوچىدا
 ھرارنى بدنمدا ظاھر بولدى انداق كىم جمعه نھارى مسجدتھ تشويش بىلھ
 اوتادىم نماز پىشىن احتياطينى كىليب كتابخانھدا بىر زمان دىن سونك مشقت بىلھ
 اوتادىم ايندىنى يكشنبھ كوفى ايسيتىب ازراق تىترادىم سھ شنبھ كىچھسى صفر
 اىي نىنك بىكرمھ يىتى سىدا حضرت خواجھ عبيدالله نىنك والديه رسالھ سىنى
 نظم قىلماق خاطر يىغھ كىچتى حضرت نىنك روحىغھ النجا قىليب كونكلومكا كىچوردىم
 كىم اكر بو منظوم اول حضرت نىنك مقبولى بولور خود نىچوك كىم صاحب
 قصيدھ^۲ برده نىنك قصيدھسى مقبول توشوب اوزى افلىج مرضيدىن خلاص
 بولدى مېن داغى بو عارضھ دىن قوتولوب نظمىم نىنك قبولىغھ دليل بولغوسىدور
 اوشبو نىت بىلھ رمل مسدس مجنون عروض و ضرب گاه مخبون محذوف و زنىدا
 كىم مولانا عبدالرحمن جامى نىنك سىجھ سىھم بو وزندادور رسالھ نظمىغھ شروع
 قىلدىم ھم اوشال كىچھ اون اوچ بيت ايتىلدى التزام يوسونلوق كوندا اون
 بيت تىن كراف ايتىلماس ايدى غالبا بىر كون ترك بولدى اونكن يىل و بلكھ
 ھر محل مونداق عارضھ كىم بولدى اقل بىر اى قىرق كونكا نارتنى تىنكرى
 ھنايتى بىلھ حضرت نىنك ھىتىدىن پنجشنبھ كوفى اى نىنك بىكرمھ توفوزىدا
 اندك افسردھ بولدى اوركا بو عارضھ دىن خلاص بولدوم شنبھ كوفى ربيع الاول
 اىي نىنك

ایى نىنك سېكيزدا رساله سوزلارینی نظم قىلماغى اختتامغه یتى بیر کون
 اېلىك اېكى بیت ایتیلدى چهارشنبه کونى ای نىنك يیکرمه سېكيزدا اطراف
 وجوانب قه چرىك لارکا فرمانلار ییباریلدى کیم یقین فرصت ته تېنکری یینکورسه
 چرىك اتلانغومیز دور چرىك باراغى بيله بات يیتيشه کیلسونلار یکشنبه کونى
 ربیع الاول ایى نىنك توقوزدا بیک محمد تعلیق چى کیلدى اوتکلن ییل محرم
 ایى نىنك اخريدا همایونغه خلعت وات ایلتيب ایدی دوشنبه کونى ای نىنك
 اونیدا بیککینه ویس لاغرى بيله بیان شیخ اتلیق همایون نىنك بیر نوکرى
 همایون قاشیدین کیلف بلار بیککینه همایون نىنك اوغلى نىنك سیونچى سىکا کیلیب
 تورانینى الامان قویوب تور شیخ ابو الواحد ولادتیغه تاریخ شه سعادت مند
 تاییب نور بیان شیخ بیککینه خیلی دین سونکرا چیقیب تور ادینه کونى صفر
 ایى نىنك توقوزدا کاشم نىنك ایاغیدا دوشنبه دیکلن بزدین همایون دین ایریلیب تور
 دوشنبه کونى ربیع الاول ایى نىنك اونیدا اکره کا کیلدى جلد کیلدى ینه بیر
 قاتلا هم اوشبو بیان شیخ قلعه ظفردین قندهارغه اون بیرکوندا باریب ایدی
 شاه زاده نىنك کیلکلى نىنك واوزبك نىنك شکست تابقاتى نىنك خبرىنى
 بو بیان شیخ کیلتوردی تفصیلی بودور کیم شاهزاده طهماسب عراق دین قیرق
 مېنك کیشى بيله روم دستوری تفك وارا به ترتیب قیلیب تیز اوق بوروب
 کیلیب بمطام ودام غلن دا ریش اوزبکنى الیب ایلې بيله قیریپ تیز اوق
 اوتار کېك بی نىنك اوغلى قنبر علی بیهم قیزیل باش آدمى باسار از اغلاق
 کیشى بيله عیدخان قاشیغه کیلور عیدخان هزی نواهیسیداتوروش باراغیتى
 تاپای جمیع باغ وحصار و سرقند وناشکنددا کى خان و سلطانلارغه قدغه بيله
 کیشى لار چابنوروب اوزى مروغه کیلور بات اوق ییغیلورلار ناشکندتین
 سیونچک خان نىنك اولوغى دین کچیک راک اوغلى باراق سلطان سرقند ومیان
 کالدین کوچوم خان وابوسعید سلطان و بولاد سلطان وجانى بیک سلطان اوغلانلاری

رحیمداد سالغان مدرسهنى كیزیب قورغاننینك جنوبی طرفیدا بیر اولوغ
 حوضنینك بقاسیدا رحیمداد سالغان باغچهنى تفرج قیلیب کیچ اوردو نوشکُن
 چارباغقه کیلدوڭ بو باغچهدا خېلى کل لار تېکیب تور خوشرنك قیزیل کنیر
 بو باغچهدا خېلى بار بویرلارنینك کنیری کل شفتالو بولور کوالیارنینك کنیری قیب
 قیزیل حوشرنك کنیرلار دور بیر پاره قیزیل کنیر کوالیار دین اکره باغلار یغه
 کیلتورتوب ایكدوردوم بو باغ جنوبیدا بیر اولوق کول دور پشکال سولاری
 بو کولده ییغیلور بو کولنینك غربیدا بیر بلند بئخانه دور سلطان
 شمسالدین ایلتمیش بو بئخانهنینك یانیدا بیر مسجد جامعى سالیب تور
 بو بئخانه خېلى بلند بئخانه دور قورغاندا موندین بلندراق عمارت یوقتور
 ودولپورنینك تاغیدین کوالیار قورغانى و بو بئخانه مشخص کورونادور
 دیرلار کیم بو بئخانهنینك تاشلار ینى تمام اوشبو اولوق کول دین قازیب
 ایلب تورلار بو باغچهدا بیر یغاچ تالار قیلیب تور سستراق بی اندامراق
 باغچهنینك ایشیکیدا هندوستانی وضع لیک یمزه ایوانلار قیلیب تور تانکلاسى
 نماز پیشین کوالیارنینك کورمکلر یلارلارنینك سیری دایههسى ییله اتلانیب
 مان سینكنینك قورغانیدین تاشقاریغى بادلکر اتلیق عمارتی فی کوروب
 هانی پول دروازه سیدین کیریپ ادوا دیکن یرکا باردوڭ بو ادوا دیکن یر
 قورغاننینك غربی طرفیدا بیر قول واقع بولوبتور اکرچه بو قول بیر فصیل دین
 کیم تاغ اوستیدا قیلیب نورلار تاشقاری دور ولی بو قولنینك دهنه سیدا ینه
 ایکی مرتبه بلند فصیللار قیلیب نورلار اینینك بلندلیغى اوتوز قیرق قاری
 یاوشور ایچکار یکی فصیل اوزونراق تور و بلندراق تور بو فصیل قولنینك بو
 یوزیدا کی واول یوزیدا کی قورغان فصیلیغه پیوست بولوبتور بو فصیلنینك
 اورتاسیدا بو فصیل دین پستراق ینه بیر فصیل ایکیرب تورلار بو فصیل سرتاسر
 ایپاس ابرود مصاحتیغه بو فصیل فی ایکرکاندورلار بو فصیلنینك ایچیدا سو

الماتی

الماق اوچون واپنى قىلىپ تورلار اون اون يېش زېنه بېلە سوغە يېتار بو
 اولوق فصيل نېنك واپن لېق فصيلغە چىقار ايشىكى نېنك اوستىدا سلطان
 شمس الدين ايلتميش نېنك اتى تاشىدا قازىب يېتىپ تورلار تارىخى سنه
 ثلثين وستمابه دور بو تاشقارىغى فصيل نېنك توبىدا قورغاندين تاشقارى اولوق
 كول نوشوبتور غالباً كيم كم بولور كول ايماس ابرودغه بو كول سويى بارور
 بو ادوانىنك اېچىدا ينه ايكي اولوق كول دور قورغان اېلى بو كول لار نېنك
 سويىنى اوزكا سولارغه ترجيح قىلورلار بو ادوانىنك اوج طرفى يىكپاره تاغ
 واقع بولوبتور ناشى نېنك رنكى بيانه تاشلار ديك قىزىل ايماستور بير نېمه
 بى رنك راقفور بو ادوانىنك اطرافىداغى يىكپاره قبالارنى قازىب اولوق كېچىك
 مېم بت لار تراش قىلىپ تورلار جنوب طرفى بير اولوق بت تور بلندىلغى تخمينا
 يىكرمه قارى بولغاى بو بت لارنى تمام يالانكاچ بى ستر عورت كورساتىپ تورلار
 ادوانىنك اېچىدا كى ايكي اولوغ كول نېنك اطرافىدا يىكرمه يىكرمه يېش چاه
 قازىب تورلار بو چاه لاردين سو تارتىپ سبىزى كارلىق لار قىلىپ وگل لار ودرخت لار
 ايكىب تورلار ادوا يامان ير ايماس طور پرى دور عيىبى اطرافىداغى بتلار دور
 بت لارنى هم بويوردوم كېم بوزغايلار ادوادين ينه قورغانغه چىقىپ سلطانى
 پول نېنك اوزىنى كيم كافرلار زمانىدين يېرى بو دروازە مسدود ايكاندور نىرج
 قىلىپ نماز شام رحىمداد سالغان باغچهغه كىلىپ توشوم اول اخشام اوشول
 باغچهدا اوق بولدوم سه شنبه كوفى اى نېنك اون تور تىدا رانا سىنگانېنك بكرماجىت
 اتلىق ايكىنچى اوغلى دين كيم اناسى پىدماوق بېلە رىتېور قلعه سېدا ايدى لار
 كېشى لارى كىلدى كواليار سىرىغه انلانغاندين بورون هم بو بكرماجىت نېنك
 اولوغ اعتبارلىق اسوك اتلىق هندوسىدين كىشىلار كىلىپ قوللوق
 وخدمتكارلىق اطهارنى قىلىپ اوزىكا يېتىش لك لىك وجه استقامت استدعا
 قىلىپ ايدى انداق مقرر قىلىپ ايدى كيم رىتېورنى تاپشورغاى مدعاسى

دېك پركنه لار عنايت قېلىپ كېشلار يكا رخصت بېر دوڭ كواليار سېرى غه بار بلا دور
ايدى اول كېشى لار يكا كوالياردا ميعاد قېلدوڭ ميعاددىن بېر نېچه كون كېين راڭ
قالدى بو اسوڭ هندو بكرماجيت نېنك اناسى پدموانېغه يقېن اوروق بولور
ايمېش بو كېفېت نى انالېق اوغل لوقغه هم اظهار قېلىپ تورلار هم بو اسوڭ
بيله متقى بولوب دولتخواه لېق وخذ منكار لېق قبول قېلىپ تورلار تاج كلاه و
زر كمر كېم سىنكا سلطان محمودنى باسېب سلطان محمود كافرىنېنك قېدىغه توشكاندا
بو نعرېنى تاج وزر كمرنى الېب سلطان محمودنى قويوب ايدى اوشول تاج
كلاه وزر كمر بكرماجيت ته ايكاندور اغاسى رتېنسېن كېم حالا اناسى اورنېغه
دانا بولوب چيتورغه قابض دور تاج كلاه بيله زر كمرنى اينېسى دېن تېلاب تور
بو بېر مايدور بو كېلكن كېشيلاردېن تاج كلاه وزر كمرنى منكا سوزلا تېب تور
رتېپورنېنك مبادلە سېغه بېانەنى تېلاب نور بېانە سوز يدېن الارنى اونكرېب
شېسابادنى رتېپور مبادلە سېغه وعدە قېلدوڭ اوشول كونى اوق بو كېلكن
كېشى لار يكا خلعت لار كېدوروب توقوز كوندا بېانە غه كېلماك ميعادى بيله
رخصت بېرىلدى بو باغچه دېن اتلانېب كواليارنېنك بىتخانه لارېنى سېر قېلدوڭ
بعضى بىتخانه لار دواشېانە سە اشېانە اشېانلارى پستراق قدىمى وضع لېق اېزارە سېدا
تمام مجسم صورتلار ناشدېن قاز بېتورلار بعضى بىتخانه مدرسه وضع لېق بىتكاھېدا
اولوق وبلند كىنېز مدرسه هېرەلارى دېك هېرەلارى كېم بار هر هېرە نېنك
اوستېدا تنك تنك كىنېز لار تراشېدە ناشدېن قېلىپ تورلار قويغى هېرەلارېدا
مجسم ناشدېن بت لار تراش قېلىپ تورلار بو عبارت لارنى تفرج قېلىپ
كواليارنېنك غربى دروازه سېدىن چېقىپ كواليار قورغانى نېنك جنوبى
طرفىدىن ايورولوب سېر قېلىپ رحېمداد سالغان چارباغ قە كېم ھاتى پول نېنك
اېلدا دور كېلىپ توشوم رحېمداد طوى اشېنى بو چارباغدا طيار قېلىپ
ايدى بىخى اشلار تارتېب قالېن پېشكشى لار قېلدى جنس ونقد تېن تورت لك

پېشكش

پیشکش ایدی بو چار باغدین اتلانیب کیچ اوز چار باغیمغه کیلدیم چارشنبه کونی
اینینک اون بیشیدا کوالیارنینک شرق جنوبی ساری ابشارنی کیم کوالیاردین
التی کروه بولدور سیر قیله باردیم موندین کیچراک اتلانیلغان ایگاندور اب شارغه
کیچ غاز پیشین ییتیشتوک بیر ارغامچی بلند قیادین بیر تیکرمان سوی شاریلدا
توشادور بو سو توشار یردین قوی راق اولوغ کول بولوبتور بو ابشاردین بوققاری
بو سو بکپاره قیانینک اوستیدین اقیب کیلادور بو سونینک توبی یکپاره تاش دور
هر یردا توشوب کول بولوب نور بو سونینک یقالاریدا یکپاره پارچه پارچه تاشلار
توشوبتور اولتورغودیک ولی بو سودایی ایماس اییش اب شارنینک اوستیدا
اولتوروب معجون ییدوک سو یقاری باریب سونینک بدایتیغهچه سیر قیلیب یانیب
بیر بلندی اوستیکا چیقیب مدتی اولتوردوک سارنده لار ساز چالدیلار وکونده لار
نجه ایتیلار ابنوس یغاچی کی هندی ایل تندی دیرلار کورماکلار کورسانیلدی
آندین یانیب تاغدین توشوب غاز شام بیله غاز خفتن نینک اراسیدا اندین
اتلاندوک ایکی پاسقه یاوق بیر یردا کیلیب اویقولادوک کونینک بیر پهری بوله
چار باغقه کیلیب نوشولدی ادینه کونی اینینک اون ییتی سیدا سوهمجه دیکل
صلاح الدین نینک زاد بود کینتی دین بوققاری باغ اراسیداغی و قول ایچیداکی
لیمو وسواقل باغی سیر قیلیب بیر بهردا کیلیب چار باغقه نوشتم یکشنبه کونی
اینینک اون توقوزیدا نانک دین بورونراق چار باغدین اتلانیب کوار
سوییدین اوتوب توشلاندوک نماز پیشین اندین اتلانیب افتاب اولتورور محل
جنبل سوییدین اوتوب نماز شام و نماز خفتن اراسیدا دولپور قورغانیغه کیریپ
چراغ بیله ابو الفتح سالغان حمامی سیر قیلیب اندین اتلانیب یانکی چار باغ
سالغان یرکا بند باشیغه کیلیب توشولدی تانکلاسیغه بویورولغان یرلاری
توروب سیر قیلدیم یکپاره تاشدا بویورغان کله دار حوض نینک بوزی بیر
مرتبه تمام کوتارمایدورلار ایدی بویورولدی کیم سنک تراشلار کوپراک کیلیب

بیر مرتبه حوض نینک توبینی درست السونلار کیم سو قویوب اطرافینی ترازو
 قیلسه بولغای کچ نماز دیگر حوض نینک مرتبه یوزینی تمام الدیلار بویوردوم
 کیم سو نولدوردیلار اطرافینی سو بیله ترازو قیلپ هموار قیلماق قه مشغول
 بولدیلار بو نوبت ینه بیر ایغانه بویوردوم کیم ییرینی بکپاره تاشدین تراش
 قیلغایلار ایچیداکی کچیک حوضنی هم بکپاره تاشدین قازغابیلار دوشنبه کونی
 معجون صحبتی بولدی سه شنبه کونی هم اندا اوق ایدیم چهارشنبه کیچه سی اغز
 اچیب نیمه ییب سیکریکا بارماق عزیمتی بیله اتلانیدی ایکی پهرغه یاوق
 بیر یردا توشوب اویوقلادوک قولاغیمغه بیلمان ساوقنی تاتیری بولدی اوخشار
 بو اخشام اسروکوب اغریدی اویوقلای المادیم تانک باشیدا بو یردین تییراب
 بیر پهردا سیکریدا سالغان باغقه ییتیپ توشولدی باغ نینک تامی وچاه نینک
 عمارتلاری خاطر خواه بولماغان جهتیدین ایش اوستیدا کی لاری نهیدید سیاست
 قیلیدی سیکریدین نماز دیگر بیله نماز شام اراسیدا اتلانیب مدها کوردین
 اوتوب بیر یردا توشوب اویوقلادوک اندین اتلانیب بیر پهر بولا اکره کا کیلیپ
 قلعه دا خدیجه سلطان بیکیمنی کیم فخر جهان بیکیم باریب بولار بعضی ایش
 کوچ اوچون قالیب تورلار کوروب چون دین اوتوب هشت بهشت باغیغه
 کیلیم شنبه کونی صفر ایی نینک اوچیدا اولوق عمه بیکیملاردین اوج بیکیم
 کهر شاد بیکیم بدیع الجمال بیکیم اق بیکیم کچیک بیکیملاردین خانزاده بیکیم
 سلطان مسعود میرزانینک قیزی ینه سلطان بخت بیکیمنینک قیزی ینه ینکه
 چچام نینک کیم زینب سلطان بیکیم بولغای نبیره سی کیلیپ توته دین اوتوب
 محلات یقاسیدا دریا قراغیدا توشوب ایدیلار باریب نماز دیگر بیله نماز شام نینک
 اراسیدا کوردوم اندین کیمه بیله اوق کیلیم دوشنبه صفر ایی نینک بیشیدا
 بکرماجیت نینک بورونغی ایلچی سی وسونغی ایلچی سی کا بابری بهره لیک
 هندولاردین دبوره نینک اوغلی موسی قوشوب ییباریلدی کیم رنتپورنی

تابشورماق

تابشورماق اوچون خدمت کارلیقنی قبول قیلماق اوچون اوز راه ورسی بیلہ
 عهد و شرط قیلماق بیزنینک بو بارغان کیشی کوروب بیلیم اینانیم کبلکلی
 اول بو ایتقان لارینینک اوستیدا تورسه مین هم وعده قیلدیم کیم تینکری
 تعالی راست کبلتورسه اتاسینینک اورنیغه رانا قیلیب چیتوردا اولتورغوزای
 اوشبو فرصتلاردا دهلی داغی واکره داغی اسکندر بیلہ ابراهیمنینک خزانه لاری
 تمام بولدی چریک یاراغیغه وتوب وتفاکچینینک داروجیداغیغه پنجشنبه
 کونی صغرایینینک سیکیزیدا جمیع وجه دارنینک وجهی دین صدسی فرمان
 بولدی کیم دیوانغه توشوروب بو اسباب والاقه صرف وخرج قیلغایار شنبه
 کونی اینینک اونیدا سلطان محمد بخشینینک شاه قاسم اتلیق پیاده سینی
 کیم بیر قاتله خراسان اهلیمغه استمالت فرمان لاری ایتیب ایدی ینه هر یکا
 ییباریلدی بومضمون بیلہ فرمانلار ایتی کیم هندوستاننینک شرق و غرب
 یاغلاریدین وکافلاریدین تینکری عنایتی بیلہ خاطرلار جمع بولوب اوشبو
 یاز تینکری راست کبلتورسه الیغه اوزومیزنی هر نوع قیلیب تیکورکومیزدور
 احمد افشارغه هم فرمان ییباریلدی فرماننینک حاشیه سی دا اوز خطیم بیلہ بیتیب
 فریدون قبوزی فی تیلادیم اوشبو کون پیشین سیاب ییماکنی بنیاد قیلدیم
 چهارشنبه کونی اینینک ییکرمه پیریدا بیر هندوستان پاچی کامراننینک وخواجه
 دوست خاوندنینک عرضه داشلارینی کبلتوردی خواجه دوست خاوند ذی الحجّه
 اینینک اونیدا کابلغه باریب همایون قاشیغه تیراب ایکاندور هو بیان دا
 کامراننینک کیشی سی خواجه غه بارور کیم خواجه کیلسونلار هر نی کیم فرمان
 بولوبتور تیکورسونلار سوزاوننی سوزلاشیب بارسونلار کامران ذی الحجّه اینینک
 اون ییتی سیدا کابلغه کیلکاندور خواجه بیلہ سوزلاشیب خواجه اوشبو ذی الحجّه
 اینینک ییکرمه سیکیزیدا قلعه ظفرغه اوزاتور بو کیلکله عرضه داشلارغه بخش
 خبرلار ایدی شاه زاده طهماسب لوز بک نینک دفعیغه عزیمت قیلیب رنیش

اوز بلكنى دامغاندا اليب اولتوروب ايلنى قتل عام قىلور عبيد خان
قىزىل باش خبرىنى تحقيق تابغاچ ھرى كر دېدىن قوپوب مروغه بارىپ سىرقند
اول نواحىداغى سلطانلارنى مروغه تىلار ماورا^۶ النھر داغى سلطانلار تمام
مروغه كوككا بارورلار بوخبرى ھم اوشبو باچى كىلتوردى كىم ھمايون نىنىك
اوغلى بوليش يادكار طغايى نىنىك قىزىدىن كامران ھم كابلدا كىدخدا بولادور
ايمىش طغايى سى سلطان على ميرزانىنىك قىزىنى الا دور ايمىش اوشبو كون
سید دكنى شيرازى جيبه كر خلعت كىدوروب انعام قىلىپ خوارھلىق چاھتى
بو يوردوك كىم بىلورى ھە انماغە يىتكور كاي ادينه كوني اى نىنىك بىكرمه اوچىدا
ھرارنى بدنېمدا ظاھر بولدى انداق كىم جمعه ھمارى مسجدتە تشویش بىلە
اوتادېم غاز پېشىن احتياطينى كىلىپ كتابخانەدا بىر زمان دىن سونك مشقت بىلە
اوتادىم ايندىنى يکشنبە كوني ايسيتىب ازراق تىترادىم سەشنبە كىچەسى صفر
اينى نىنىك بىكرمه يىنى سىدا حضرت خواجە عبيدالله نىنىك والديه رسالەسىنى
نظم قىلماق خاطر ىغە كىچتى حضرت نىنىك روىغە التجا قىلىپ كونكوما كىچوردىم
كىم اكر بو منظوم اول حضرت نىنىك مقبول بولور خود نىچوك كىم صاحب
قصيده^۷ برده نىنىك قصيدهسى مقبول توشوب اوزى افليج مرضىدىن خلاص
بولدى مېن داغى بو عارضەدىن قوتولوب نظمىم نىنىك قبولىغە دليل بولغوسىدور
اوشبو نيت بىلە رمل مسدس مېنون عروض و ضرب كاھ مخبون محذوف و زنېدا
كىم مولانا عبدالرحمن جامى نىنىك سېمە سېم بو ورنىدور رسالە نظمىغە شروع
قىلدېم ھم اوشال كىچە اون اوچ بيت ايتىلدى التزام يوسونلوق كوندا اون
بيت تىن كراق ايتىلماس ايدى غالبا بىر كون ترك بولدى اونكن يىل و بلكە
ھر محل مونداق عارضە كىم بولدى اقل بىر اى قىرق كونكا نارتنى تىنكرى
ھنايتى بىلە حضرت نىنىك ھىتىدىن پنجشنبە كوني اى نىنىك بىكرمه توقوزىدا
اندك افسردە بولدى اوزكا بو عارضەدىن خلاص بولدوم شنبە كوني ربيع الاول

اينى نىنىك

ای نینگ سیکیزدا رساله سوزلارینی نظم قیلماغی اختتامغه ییتی بیر کون
ایلیک ایکی بیت ایتملندی چهارشنبه کونی ای نینگ بیکرمه سیکیزدا اطراف
وجوانبغه چریک لارکا فرمانلار بیباریلدی کیم یقین فرصت نه تینکری یینکورسه
چریک اتلانغومیز دور چریک یاراغی بیله بات ییتیشه کیلسونلار بکشنه کونی
ربیع الاول ای نینگ توقوزیدا ییک محمد تعلیقچی کیلدی اوتکلن ییل محرم
ای نینگ اخیردا هابونغه خلعت وات ایلتیب ایدی دوشنبه کونی ای نینگ
اونیدا بیککینه ویس لاغری بیله بیان شیخ اتلیق هابون نینگ بیر نوکری
هابون قاشیدین کیلدیلار بیککینه هابون نینگ اوغلی نینگ سیونچی سیکا کیلیب
توراتینی الامان قویوب تور شیخ ابو الوامد ولادنیغه تاریخ شه سعادت مند
تاییب تور بیان شیخ بیککینه خیلی دین سونکرا چیقیب تور ایدنه کونی صفر
ای نینگ توقوزیدا کشم نینگ ایاغیدا دوشنبه دیکن یردین هابون دین ایریلیب تور
دوشنبه کونی ربیع الاول ای نینگ اونیدا اکره کا کیلدی جلد کیلدی ینه بیر
قاتلا هم اوشبو بیان شیخ قلعه ظفردین قندهارغه اون بیر کوندا باریب ایدی
شاه زاد هنینک کیلکلی نینگ واوزبک نینگ شکست تاپقانی نینگ خبرینی
بو بیان شیخ کیلتوردی تفصیلی بودور کیم شاهزاده طهماسب عراق دین قیرق
مینک کیشی بیله روم دستوری تفک و ارا به ترتیب قیلیب نیز اوق یوروب
کیلپب بعظام و دامغاندا رنیش اوزیکنی الیب ایل بیله قیریب نیز اوق
اوتار کبک بی نینگ اوغلی قنبر علی بیهم قیزیل باش آدمی باسار از اغلاق
کیشی بیله عبیدخان قاشیغه کیلور عبیدخان هری نواحید اید توروش یاراغینی
تاپای جمیع باغ و معمار و سرقند و تاشکند داکنی خان و سلطانلارغه قدغه بیله
کیشی لار چاب توروب اوزی مروغه کیلور بات اوق ییغیلورلار تاشکندتین
سیونچک خان نینگ اولوغی دین کیچیک راک اوغلی باراق سلطان سرقند و میان
کالدین کوچوم خان و ابوحید سلطان و پولاد سلطان و جانی ییک سلطان اوغلانلاری

ییلە وحصاردین حمزە سلطان ییلە مەدی سلطاننیک اوغلانلاری وبلخ دین کیتن قرا سلطان وجمیع سلطانلار بات اوق باریب مرودا عبیدخان ییلە ماحق بولورلار بوز بیش مینک کیشی بولورلار بولارنیک نیاجی سی مونداق خبر کبلتورور کیم شاه زاده عبیدخان فی هری نینک نواحیسیدا از اغلاق چریک ییلە اولتور وبتور دیب قیرق مینک کیشی ییلە ایلدام کیلبب تور حالاً بو جمعیت نینک خبرینی تاییب زادکن اولانکیدا خندق لای اولتور وبتورلار اوز بک لار بو خبرنی تاییب غنیینی کوزکا ایلمای کینکشی مونا قویارلار کیم بار چه خان و سلطانلار مشهده اولتورور ییز بیر نیچه سلطانلارلاری بیکرمه مینک کیشی ییلە تعیین قیلور ییز کیم قیز یلباش نینک اوردوسی نوای سی دا یوروب باشینی چبقارغالی قویاس عقر بولغاچ یدەچی لارغه بویورور میز کیم یدە قیلغای لار اوشبو رنکدا عاجز لاندوروب الور ییز دیب مرو دین کوچارلار شوزاده هم مشه دتین چیقیب جام وخر کرد نواحیسیدا مقابله بولورلار شکست اوز بک ساری واقع بولور قالین سلطان کرتار بولوب قتلغه بارور بیر خطه خود انداق بیتیب ایدی لار کیم کوچوم خان دین اورکا هیچ سلطان نینک تحقیق چیققانی مشخص ایماس چریک ییلە بولغان کبشیلاردین هنوز کیشی کیلما بدور حصارداغی سلطانلار حصارنی تاشلاب چبقارلار جمله کیم اصلی اتی اسمعیل دور ابراهیم خان نینک اوغلی خصار قورغانیدا ابکاندور اوشول بیان شیخ اوق هابون غه کامران غه خطلار بیتیب تیز اوق یاندور ولدی ادینه کونی ایی نینک اون تورنیدا خط و کتابت لار طیار بولوب بیان شیخ قه تابشوروب رخصت بیر یلدی شنبه کونی ای نینک اون بیشیدا اکره دین اوزادی هابون غه بیتیلکن خط نینک سوادى هابون غه مشتاق لیق لار ییلە ساغینیب سلام دیکاچ سوز اول کیم دوشنبه کونی ربیع الاول ایی نینک اونیدا بیککینه ییلە بیان شیخ کبیلدیلار خطلاردین وعرضه داشت لاردین اول یوزداکی بو یوزداکی کینیت و حالات مشخص ومعلوم بولدی

شکر

شکر بیرمیش سنکا حق فرزندى سنکا فرزند و منکا دلبندى تينكرى تعالى
 مونداق سبونچ لار منكا وسنكا هميشه روزى قيلغاي امين يارب العالمين
 اتنى الامان قوميش سين تينكرى مبارك قيلغاي ولى باوجود كيم اوزونك بيتيب
 سين موندن غافل بولوب سين كيم كثر استعمال بيله عوام الاما ديرلار يا ايل
 امان ديرلار اوزكا مونداق الف لام اته كم بولور تينكرى اتينى و ذاتينى فرخند
 ومبارك قيلغاي منكا وسنكا كوب ييل لار وبسيار قرنلار الامانى دولت وسعادت
 بيله تونا بيركاي تينكرى تعالى اوز فضل و كرمى بيله ييزنينك ايشيميزنى ياساى دور
 مونداق قابو قرنلاردا نابيلماس، "ينه شنبه كوفى اى نينك اون پيريدا اراچيق
 خبر كىلدى كيم باخ ايلى قربانينى تىلاب باخ قه كبور ميش لار بنه كامران غه
 وكابل داغى بيكلار كه فرمان بولدى كيم باريب سنكا قوشوب حصار و سرقند يا هرى
 سارى غه كيم صلاح دولت بولسه بور و كاي سيز تينكرى نينك عنايتى بيله ياغي لارى
 باسيب ولايت لارنى اليب دوستلارنى شاد و دشمن لارنى نكو سارى قيلغاي سيز انشا
 الله تعالى سيزلار نينك جان تارتيب قيلچ چاپماق محل لارين كيز دور قبودا كىلكان
 انشنى تقصير قىلما نكيز كر ان جانلىق بيله كاهللىق پادشاهلىق بيله راست كىلماس

جهانكبرى توقف بر نيابد * جهان اورا بود كو به شتابد

همه چيزى ز روى كد خدايى * سكون مى يابد الا پادشاهى

اكر تينكرى عنايتى بيله باخ و حصار ولايتى ميسر و مسخر بولسه حصاردا سينينك
 كيشينك بولسون باخ ته كامران نينك كيشى سى بولسون اكر تينكرى عنايتى بيله
 سرقند هم مسخر بولسه سرقندنه سين اولتور غيل حصار ولايتينى انشا الله
 خاصه قيلغوم دور اكر كامران باخنى آذربغانسه عرضه داشت قيلينك انشا الله
 انينك قصورينى اوشال ولايت لاردين اوق راست قيلغوميز دورسه سين اوزونك
 بيلور ايدينك كيم دايم بو قاعده مرعى ايدى التى حصه سنكا بولسه بيش حصه
 كامران غه بولور ايدى هميشه بو قاعدهنى مرعى توتوب موندن تجاوز قىلما نك

يەنە انىنىڭ يىلە بىخىشى معاش قىلغاي سىن اولوق لار كوتارىم لىك كىراك امىدىم
 بار كىم سىن ھە ھە بىخىشى اختلاط قىلغاي سىن انىنىڭ ھە مشرەق بىخىشى بىكىمت
 قوبۇب تور اولەم ملازمت وىكىمت لىق نە تقصير قىلماغاي يەنە سىندىن ازراق
 كەلم بار بو ايكي اوچ يىلدىن بىرى بىر كىشىنىڭ كىلمادى مەن بىماركان كىشى ھە
 راست بىر يىلدىن سونىڭ را كىلدى مونداق بولور مو يەنە خىللار يىنىڭدا يالغوزلوق
 يالغوزلوق كىم دىب سىن يالغوزلوق پادشاھلىقىغە عىب دور نىچوك كىم دىب تورلار
 اكر پاي بندى رضا پىش كىر * وكر پك سوارى سر خويش كىر
 ھىچ قىدى پادشاھلىق قىدىچە يوقتور پادشاھلىق پىلە يالغوزلوق راست كىلماس
 يەنە مەن دىكان تىك بو خىللار يىنىڭنى بىتىپ سىن واوقوماي سىن نى اوچون كىم
 اكر اوغور خيال قىلسانك ايدى اوغور الماس ايدىنىڭ اوغور الماغاندىن
 سونىڭ البتە تەغىر بىرور ايدىنىڭ خىلىنىڭنى خود تشويش پىلە اوغورە بولادور
 ۋلى اسرو مغلەق تور نثر مەما ھىچ كىشى كوركان ايماس املانىڭ مان ايماس
 اكرچە خىلى راست ايماس التفاتنى طا پىلە بىتىپ سىن قولىنىڭ با پىلە
 بىتىپ سىن خىلىنىڭنى خود ھەر طور قىلىپ اوغورە بولادور ۋلى بو مغلەق
 الفاطىنىڭ دىن مقصود تام مەھوم بولمايدور غالبا خط بىتىردا كاھلىق اشبو
 جەت نىن دور نكلى قىلاي دى سىن اول جەت تىن مغلەق بولادور موندىن
 نارى بى نكلى وروشن وپاك الفاط پىلە بىتى ھە سىنكا تشويش ازراق بولور
 ھەم اوغورچىغە يەنە اولوق اوستىكا باراسىن ايش كوركان راي وندىرلىق
 بىكلار پىلە كىنكاشىب الارنىنىڭ سوزى پىلە ەمل قىلغاي سىن اكر مەنىنىڭ
 رضامنى تىلار سىن خلوت نشىن لىقنى واپل پىلە كم اختلاطلىقنى بىر طرف قىلغىل
 كوند ايكى نوبت اينىنىڭ نى وىكلارنى اختىارلار بىغە قويمى قاشىنكە
 چارلاب ھەر مصلحت بولسە كىنكاشىب بو دولت خواھلارنىڭ اتفاق پىلە ھەر
 سوز اونكا قرار بىركى سىن يەنە خواھە كلان مەنىنىڭ پىلە اوستا خانە اختلاط

قىلا

قېلا اورگانېب ایدی سین داغی نیچوڭ کیم مین خواجه کلان بېله اختلاط قیلور
 ایدیم اوشانداق اختلاط قېلغای سین اکر تینکری عنایتی بېله اول ساری لار
 ایش ازراق بولسه کامران غه احتیاج بولماسه کامران باغ ته مضبوط کیشیلار
 قویوب اوزی مینینک قاشیغه کیلسون بیه مونجه فتح وطرلار کابلدا ایکاندا
 بولدی کابلنی شو کون توتوب نور مین انی خاصه قیلدیم هیچ قایسینکیز
 طمع قبلماکای سیز بیه بخشی بارهب سین سلطان و بس نینک کونکین
 الیب سین انی قاشیغه کیلتوروب انینک رایى بېله عمل قېلغای سین کیم
 ایش بیلور کیشی دور چریکنی بخشی بیغیب یوروکای سین اغیر سوزلاردین
 بیان شیخ صاحب وقوف دور معلوم بولغوسیدور مشتاق لیقلار بېله سلام، پنجشنبه
 کونی ربیع الاول ای نینک اون اوچیدا بیتیلدی کامران غه وخواجه
 کلان غه داغی اوشبو. مضمون بېله اوز ایلیکیم بېله خطلار بیتیب پیباردیم
 چهارشنبه کونی ای نینک اون توقوزیدا میرزالار و سلطانلار ترک و هند
 امراسینی چارلاب مشورت قیلیب سوزنی مونکا قویلدی کیم بو ییل خود
 البته پیر ساری چریک یوروماک کیراک اوزومیزدین بورونراق عسکری
 پوروپقه متوجه بولغای کنک در یاسیدین ناریغی سلاطین و امرا چریکلاری
 بېله عسکریغه کیلیب قوشولوب هر ساریغه کیم صلاح دولت بولسه عزیمت
 قېلغایلار بو کیفیت لارنی بیتیب شنبه کونی ای نینک بیکرمه ایکی سیدا اون
 التی کونلوک باجار بېله غیاث الدین قورچینی سلطان جنید برلاس باشلیق
 پوروب امراسیغه چابئورولدی اغیر سوزلاری بو بولدی کیم ضربزن و ارابه
 و تفک اوروش اسباب والانی دور بولار طیار بولغونجه اوزومیزدین اېلکلرک
 عسکرینی پیاریلدی کنک نینک ناری بوزیداکی جمیع سلاطین و امرالار غه
 فرمان بولدی کیم عسکری قاشیغه بیغیلیب هر ساریغه صلاح دولت بولسه
 تینکری عنایتی بېله متوجه بولغای انداغی دولخواهلا بېله مشورت قیلینک

اگر منکا احتیاج لایق ایش بولسه اوشبو مبعاد بیله بارغان کیشی کبلکچ اوق
 بیتوقی ان شاءالله تعالی اتلانغومدور اگر بنگالی یکجهت لایق و اخلاص مقامیدا
 بولسه واول اراده منکا احتیاج بولغودیک ایش بولماسه انیم شرح بیله عرضه
 قبلینک باقیب توروب بولاس اوزکا ساری عزیمت قیلغومدور سیزلار
 دولخواه لارنینک مشورتی بیله عسکری فی البب یوروب انداغی ایشلارکا
 تینکری تعالی عنایتی بیله فیصل بیرکای سیز شنبه کونی ربیع الاول ابی نینک
 بیکرمه توقوز یددا عسکری غه مرصع کمر حنجر بیله پادشاهانه خلعت کیدوروب
 علم و طوغ و نقاره طویلله تېچاف واون فیل و قطار نیوه و قطار خجیر پادشاهانه
 اسباب و آلات انعام بولدی حکم بولدی کیم دیوان باشیدا اولتورغای ملاسیغه
 وایکی انکه سیغه نکه لیک چکمنلار وینه اوزکا نوکرلاریکا اوج توقوز تون
 انعام بولدی یکشنبه کونی ابی نینک ساخیدا سلطان محمد بخشی نینک اوییکا
 باردیم پای انداز سالیب ساجیق کیوردی نقد و جنس دین ایکی لک دین کوپراک
 نیمه پیشکش قیلدی اش و پیشکش نارنیلغان دین سونک ینه بیر حجره سیغه
 باریب اولتوروب معجون پیدوک اندین اوج پهردا چقیب سودین اوتوب
 خلوتخانه کیلیدی پنجشنبه کونی ربیع الاخر ابی نینک تورنیدا مونداف مقرر
 بولدی کیم اگره دین کابل غه چه چیقماق بیک شاهی تمغای نینک نویسنده لایقی
 بیله طناب اورغای هر توقوز کروهدا منار قوبارغایلار کیم منارنینک
 بلندلیغی اون ایکی قاری بولغای اوستیدا بیر چاردره قوبارغایلار هر اون
 سیکیز کروهدا التی بام اتی باغلاغایلار بامچی و سابسکا علوفه و انلارغه
 علیق تعیین بولغای انداف فرمان بولدی کیم بو بام اتی باغلاتور بر اگر
 بیر خالصه غه یا ووق بولسه بو مذکور بولغانلارنی اندین سرانجام قیلغونلار
 یوق ایرسا هر بیک نینک پرکنه سیکا واقع بولسه انینک عهد سیدا قیلسونلار اوشبو
 کون چیقماق بیله شاهی اگره دین چیقنیلار بو کروهلارنی میل بیله موافق تعیین

قیلیدی

قىلىلدى نىچوك كىم مېين دا مذكور دور

تورت مېنك دور قىم يىلە بىر مېل * بىر كروە انى ھند اېلى دېر يىل
دېدىلر بىر يارىم قارى بىر قىم * ھر قارى يىل كە بارور آلتى توتام
ھر توتام تورت اېلىك يەنە ھر اېلىك * آلتى جو عرضى بولدى يىل بويىلىك

چىمانش طىنايىنى بو مذكور بولغان بىر يارىم قارى يىلە كىم توقوز توتام بولغاي قىرق
قارى تەيىن قىلىلدى كىم يوز طىناي بىر كروە بولغاي شىنبە كوفى آي نىنك
التىسىدا طوى بولدى قىزىلباش واوزبك وھندولارنىنك اياچىلارى بو طويىدا
يار ايردىلار قىزىلباش اياچىلارنى اونك قولدا يېتىش سىكسان قارى بىراقراق
شاميانە بر پاى قىلىپ اولتورغوزولدى فرمان بولدى كىم يىكلاردىن يونس
ھلى قىزىلباشلار يىلە اولتورغاي سول قولدا ھم اوشبو دستور يىلە اوزبك
اياچىلارى اولتوروب يىكلاردىن عبدالله قە فرمان بولدى كىم بولار يىلە
اولتورغاي مېن يانكى سالغان مېن خىسپوش تالارنىنك شالى ضلعيىدا اولتوردوم
اونك قولمدا پېش آلتى قارى توختە بوغە سلطان وعسكرى وحضرت خواجەنىنك
اولادى خواجە عبد الشھيد وخواجە كلان وخواجە حسينى خليفە وينە سىرقىتېن
كىلكن خواجەلارنىنك توابى حافظ وملالار اولتوردىلار سول قولمدا پېش
آلتى قارى محمد زمان ميرزا ونانك انىش سلطان وسيد رفيع وسيد رومى
وشېخ ابو الفتح وشېخ جمال وشېخ شھاب الدين عرب وسيد دكنى اولتوردىلار
جىمىع سلاطين وخوانىن واکابر وامرا اشدين برون قىزىلدين اقدىن قرادىن
رختىن جنس دىن ساچىقلار كىوردىلار بو يوردوم كىم الېىدا زىلوچە سالدىلار
قىزىل واق بو زىلوچە اوستىكا توكدىلار رخت واق وپارچە وبدرەلارنى ھم
قىزىل واق نىنك يانېدا تودە قىلدىلار اشدين بورونراق ساچىق كىتورور
اثناسىدا مست تېوھلارنى وفىل لارنى اونروداغى ارالدا اوروشقە سالدىلار بىر
نىچە قوچقار ھم اوروشتوردىلار بولاردىن سونك كشتى كرلار كىشتى تونىلار

اولوغ اش تارتىلغاندىن كىيىن خواجه عبد الشميد بيله خواجه كلانغە اوز بىك
 ايرەلىك كىش لار مناسب خلعتلار بيله كىدورولدى ملا فرخ وحافظ باشلىق
 بيله كىلكانلار بىك چكىنلار كىدورولدى كوچوم خان نىنك اياچى سىكا وحسن
 چلبى نىنك اينىسىكا قماش باشلىق تىكەلىك كىش جبه لار فراخورى خلعتلار
 عنايت بولدى ابو سعيد سلطان نىنك ومهربان خانىم نىنك واوغلى نىنك پولاد
 سلطان نىنك اياچىلار بىك وشاه حسن نىنك اياچىسىكا تىكەلىك چكىنلار قماش
 تونلار انعام بولدى ايكى خواجه وايكى اولوغ اياچىكا كىم كوچوم خان نىنك
 نوكرى وحسن چلبى نىنك اينىسى بولغاي كوموش تاشى بيله التون والتون تاشى
 بيله كوموش تارتىلىپ انعام بولدى التون تاشى بيش يوز مثقال دور كىم
 كابل تاشى بيله بير سىر بولغاي كوموش تاشى ايكى يوز ايليك مثقال دور كىم
 كابل نىنك يارىم سىرى بولغاي خواجه مير سلطانغە واوغلانلار يغە وحافظ تاشكىندى
 وملا فرخ باشلىق خواجه نىنك ملازم لار يغە واوزكا اياچىلاركا هم التون كوموشدىن
 بير كىشى بيله انعام لار بولدى يادكار ناصرغە كىر خىجر انعام بولدى يىنە
 مير محمد جالەبىن كىنك درياسىغە يىخشى كوپر وك باغلاغان اوچون هستوجب
 عنايت بولوب ايدى بو مير محمدغە ويىنە تىك اندازلاردىن بهلوان حاجى محمد
 وبهلوان بهلول وولى پارسىغە يىكە خىجر عنايت بولدى استاد عليقى نىنك
 ايكى اوغلىغە هم خىجر انعام بولدى يىنە سيد داود كرم سىرىغە قىزىلدىن
 اقدىن انعام بولدى يىنە قىزىم معصومه نىنك واوغلوم هندال نىنك نوكرلار بىك
 تىكەلىك چكىنلار وقماش خلعتلار انعام بولدى يىنە اندجان دىن وبى ولايت
 وبى وطن بوروكان يرلار بىز وسوخ وهشتىاردىن كىلكانلاركا چكىنلار وقماش
 خلعتلار والتون كىموشدىن رخت تىن جىسدىن انعام لار بولدى قربان بيله
 شىخ نىنك نوكرلار بىك وكامرد رعابىغە هم اوشبو دستور بيله عنايت لار بولدى
 اش تارتىلغاندىن سونك فرخان بولدى كىم هندستان باز يىكرلارى كىلىب
 اويونلارغى

اويونلارنى كورسانكابلار لوليلار كېلىپ ايشلارنى كورسانيلار هندوستان لولى لارى بعضى ايشلار كورسانادورلار كېم اول ولايتلارنىڭ لوليلارىدىن كورولمايدور ايدى اول جەلەدېن بېرى بودور كېم بىتى حلقەنى بېرىپ شاق سېغە وايكى تىزىكا تەبىئە قىلىپ يەنە تورت حلقەنى ايكىنى ايكى ايلىك بارماغى بېلە وايكىنى ايكى اياغ بارماغى بېلە تىزويىدىرنىڭ ابورادور يەنە بېرى بو كېم رقتار طاوس يوسونلۇق بېرىلگىنى بىر كا قويوب بېرىلگىنى وايكى اياغى بېلە اوچ حلقەنى تىزويىدىرنىڭ ابورادور يەنە بېرى بو كېم اول ولايت لوليلارى ايكى يىغاچنى اياغلار يەنە باغلاب پاى چويىن قىلىپ يول يورولار هندستان لوليلارى بېرى يىغاچ بېلە پاى چويىن قىلىپ يول يورويىدورلار اياغلار يەنە ھەم باغلامايدورلار يەنە بېرى بو كېم ايكى لولى بېرى بىرىنى توتوب اول ولايتلاردا ايكى تورلوك مەلق بارورلار هندستان لوليلارى بېرى بىرلارنى توتوشوب اوچ تورت تورلوك مەلق بارادورلار يەنە بېرى بو كېم التى بىتى قارى يىغاچ نىڭ تويىنى بېرى لولى يىلىكا قويوب يىغاچنى تىك توتوب نورادور يەنە بېرى لولى بو يىغاچقە چىقىپ يىغاچ اوستىدا اويونلار اوينايىدور يەنە بېرى بو كېم بېرى كېچىك لولى يەنە بېرى اولوغ لولى نىڭ باشىغە چىقىپ تىك نورادور قويغى لولى اول سارى بو سارى ايلدام يوروب ايش كورسانكندا بو كېچىكىنە اول لولى نىڭ باشى نىڭ اوستىدا يىتىپ تىك تىبرانماي توروب اول ھەم ايشلار كورسانادور قالىن پاترلار ھەم كېلىپ رفاصلقى قىلدېلار نماز شامغە يىقىن قىزىلدېن اقدېن قرادېن غلبە ساچىلدى غرىب غوغا وارحام بولدى نماز شام يىلە نماز خفتن اراسىدا بېش التى مخصوصلارنى قاشىغە اولتورغوزدوم بېرى پەردىن كوبراك اولتورولدى نانكلاسى ايكى پەردا كېمەكا اولتوروب ھىشت ھىشت غە كېلىلدى دوشنبە كۈنى عسكرى كېم سفر قىلىپ چىقىپ ايدى كېلىپ ھامدا رخصت البىب شرققە كوچنى يەنە شنبە كۈنى دولپوردا بويورغان حوض وچاھ عمارتلارنى كورا

باردیم بیر پهر و بیر کریدا باغدین اتلاندیم کیچه نینک اولغی پاسیدین بیش
 کری بولوب ایدی کیم دولپور باغیغه باریلدی پنجشنبه کونی ای نینک اون
 بیریدا سنکین جاو بیکرمه التی تاش ترناو تاش ستون و یکپاره قیاحن قازیلغان
 اریقلار طیار بولوب اوشبو کون نینک اوج پهریدین چاهیدین سو تارنماق
 بنیاد بولدی دولپوردا ایش قیلا دورغان سنکتراش و درد کر و جمیع میز دورلارغه
 اکره داغی استاکارلار مزدورلار دستوری بیله انعام لار بولدی چاه سوی ایدی
 اوچون احتیاط قه بویورولدی کیم اون بیش کیچه کوندوز تینمای چرخنی
 ایوروب سو تارنقالار ادینه کونی اولغی پهره بیر کری قالیب ایدی کیم
 دولپوردین اتلانیلدی افتاب هنوز اولتورمایدور ایدی کیم دریادین کچیلمدی
 ینه شنبه کونی ای نینک اون التی سیدا قیز یلباش بیله اوز بک نینک اوروشیدا
 بارکیشی و بو سلطان نینک نوکری کیلدی انداق تقریر قیلدیکم جام وخرکرد
 نواعیسیدا عاشور کونی ترکمان بیله اوز بک نینک مصافی واقع بولور فرض
 وقتیدین نماز پیشین غهچه اوروشورلار اوز بک کیشی سی اوج یوز مینک بار
 ایدی دیدی ترکمان قیرق ایلیک مینک کیشی ایکاندور قراسینی یوز مینک
 چینادی ولی اوز بک اوزی نینک کیشی سینی یوز بیش مینک کیشی دیر ایدی
 قیز یلباش ادمی روم دستوری بیله ارابه و ضرب زن و تفک انداز ترتیب قیلیب
 اوزینی بیر کیتیب اوروشور ایکی مینک ارابه والتی مینک تفک انداز بار ایکاندور
 شاهزاده وخواجه سلطان بیکرمه مینک ابادان ییکیت بیله ارابه نینک ایچیدا تورار
 اورکا بیکلاری ارابه دین تاشقاری برانغار جوانغار یاسار اوز بکلار بیتکن بیله
 تاشقاری کیشینی باسیب توشورا توشورا البب اوق تیرارلار ارقهغه ایورولوب
 تیوه و پرتال اولجه قیلورلار اخر ارابه نینک ایچیدا بکلار زنجیرنی ایچیب چینارلار
 مونداهم ضرب اوروش بولور اوز بک اوج قاتله یاندورا سالور تینکری تعالی
 هنابتی بولوب اوز بک نی یاسارلار کوچومخان هیبد خلن ابو سعید سلطان

باشلیق

باشلیق توقوز سلطان کرتار بولور بیر ابو سعید سلطان تریک اییش اوزکا
سیکیز سلطان مقتول بولور عبید خان نینگ باشینی تاپاسلار تنه سینی تابارلار
اوزک دین ایلیک مینک کیشی و ترکمان دین بیکرمه مینک کیشی قتلغه بارور
هم اوشبو کون غیاث الدین قورچی کیم اون التی کون لوک باجار بیله جونه پورغه
باریب ایدی کیلدی سلطان جنید الار خریدقه چریک بارغاندورلار بو خریدقه
بارغان جهتیدین باجارغه یتیشه الماس سلطان جنید اغیر سوزی مونی دیبتور
کیم شکر تینکری عنابتیدین بو طرفلار پادشاه متوجه بولغونچه ایش کوروغایدور
میرزا کیلسه لار بو نواحی داغی سلاطین و خوانین و امرآغه فرمان بولسه کیم میرزا
قدمیدا متوجه بولسه لار امید بار کیم باری ایش لار اسانلیق بیله میسر بولغای
اکرچه سلطان جنید تین مونداق جواب کیلدی ولی ملا محمد مذهبى کیم
سنکلی کافر نینگ غزیدین سونک بنگالهغه ایاجیلک کا ییباریب بو کون تانکلا
کیلور دیلار ایدی انینگ خبریغه هم باقیلدی ادینه کونی ای نینگ اون توقوزیدا
معجون ییب بیر نیچه مخصوص لار بیله خلوتخانه دا اولتوروب ایدیم ملا محمد
مذهب اغشامیغه کیم شنبه کیچه سی بولغای کیلیب ملازمت قیلدی اول طرفداغی
کیفیتى بیر بیر سوروب معلوم قیلدوگ کیم بنگالی اطاعت و یکجهت لیق
مقامیدا اییش یکشنبه کونی ترک و هند امراسینی خلوتخانه دا چارلاب کینکاشتوگ
بو سوزلار اراغه توشتیکیم بنگالی ایچی ییباریب اطاعت و یکجهت لیق مقامیدا
اییش بنگالهغه بارماق خود بیصورت تور اکر بنگاله باریلماى اول نواحیسیدا
بیر خزانه لیق بیر یوقتور کیم چریک ایلیکا مددی بولغای غرب طرفیدا بعضی
یرلار هم یالووقتور هم خزانه سی باردور

مالی وافر ایلی کافر بول یاوق * شرقساری کر براقتور اول یاوق

آخر سوز مونکا قرار تاپتی کیم غرب طرفی بارور یولومیز چون یاوقتور
بیر نیچه کون توقی قیلیب شرق طرفیدین خاطر نی جمع قیلیب باریلسه

هم بولور ينه غياث الدين قورچى ينه يىكزمه كونلوك ميعاد بيله بوروب
 امراسيغه فرمانلار بيتيب چاتتورولدى كيم بارى سلاطين وخوانين واما
 كيم كنگ سوي نينك نارى يوزيدا دورلار عسكرى نينك قاشيغه ييغىليب
 بو باغبانلار نينك اوستيكا يوروكايلار بو فرمانلارنى ييتكوروب هر فى اندا
 بولغان خبرنى بات اليب ميعادقه يينا كىلكى اوشبو ايامدا محمدى كوكلداس دين
 عرضه داشت كىلدى كيم بلوج ينه كىليب بعضى يرلارنى چاپتى بو مصاحت
 اوچون چين تيمور سلطانتى تعيين قىلىلدى كيم سهرند وثمانه دين ناريفى
 بىكلار مثل عادل سلطان سلطان محمد دولداى خسرو كوكلداس محمد على
 جنكجىك عبدالعزيز مىراخور سيد على ولى قزىل قزاقه هلاهل عاشق بكول
 شيخ على كته كجورخان حسنعلى سوادى باشلىق لار سلطان قاشيغه ييغىليب التى
 ايليق يارات بيله بلوج اوستيكا يوروكايلار سلطان نينك جار وياساغيغه حاضر
 بولوب يوللوق تور اليك سوزيدىن چىقماغايلار بو فرماننى تىكورگالى عبدالغفار
 تواچى تعيين بولدى انداق مقرر بولدى كيم اول چين تيمور سلطانغه بو فرماننى
 تىكورگالى اندىن اوتوب مذكور بولغان بىكلاركا فرمانىنى كورسانيب نى يردا
 كيم چين تيمور سلطان باجار قىلغان بولسه بارچهنى چرىكى بيله اندا حاضر
 قىلغاي عبدالغفار هم اوزى بو چرىكته بولغاي هر كىمدىن سستلوق وى
 اهتمام ليق ظاهر بولسه عرضه داشت قىلغاي اوشال تفصير قىلغانى موجه
 چركاسيدىن اوزانيب ولايت وپرگنه سيدىن يراتقاي بىز بو فرمانلارنى تاپشوروب
 اغيز سوزلارنى تويتوروب عبدالغفارغه رخصت بىرىلدى يکشنبه كىچه سى
 اى نينك يىكرمه سىكىزىدا اوچ بهره والتى كرىدا جوندىن اوتوب دولپوردا
 نىلغر باغيغه متوجه بولدوك يکشنبه كوندىن اوچ بهر ياوشوب ابدى كيم
 باغه كىلدوك باغ نينك اطرافى وجوانبىدا بىكلاركا واپچىكلاركا يرلار و يورتلار
 تعيين بولدى كيم اوزلارى اوچون عمارتلار و باغلار سالغاي لار پنجشنبه كوفى

جمادى

جمادى الاول اىى نىنك اوچىدا ياغىنىنك شرق جنوبى طرفىدا حماغه ير نعيىن قىلىپ حمام يرنى توزانيلار بويوردوم كيم بو توزالكلن يزدا حمام نىنك كرسى سىنى قوپارغاندىن سونك حمام طرحىنى سالغاييلار بو حمام نىنك بير اوينىدا دهرده حوض بويوردولدى اوشبو كون قاضى جيانىنك ونيرسك ديونىنك عرضه داشتلارنى اكرهدين خليفه يىباريب تور بهارنىنك اسكندرنى اوغلى محمود الغان ايمش بو خبر كىلچاچ چرىك اتلانماقنى جزم قىلىپ تانكلاسى ادينه كونى التى كرىدا نىلغر باغيدىن اتلانيب نماز شام اكرهكا كىلىلدى محمد زمان ميرزا دولپورغه بارادور ايكاندور بولدا اوچراى چىن تيمور سلطان هم اوشبو كون اكرهكا كىلىپ ايكاندور تانكلاسى شنبه كونى كىنكاش بيكلارنى تىلاب پنجشنبه كونى اى نىنك اونىدا پوروب سارى اتلانماقه سوزى قرار يىرىلدى هم اوشبو كون كابلدن خط و خبر كىلدى كيم هابون اول يوزلارنىنك چرىكىنى يىغىب سلطان ويسنى اوزىكا قوشوب قىرق ايللىك مىنك چه كىشى بيله سىرقند اوستىكا عزىمت قىلىپ تور حصارغه سلطان ويس نىنك اينىسىنى شاه قلى بارىب كىرىتور نرسون محمد سلطان ترمذدىن پوروب قبادياننى اليب كومك تىلابتور هابون تولك كوكلداشنى ومير خورذى قالىن كىشى بيله وبولغان مغوللار بيله نرسون سلطانغه كومك يىبارىب اوز هم الارنىنك سونكىچه متوجه بولوبتور پنجشنبه كونى جمادى الاول اىى نىنك اونىدا اوچ كرىدىن سونك پوروب عزىمتى بيله سفر قىلىپ جلىسر كىنتىدىن بوققارراق كىمه بيله جوندىن كىچىب زر افشان باغىغه كىلدىم انداق فرمان بولدى كيم طوغ ونقاره وطويله وجميع چرىك ايلى باغ نىنك اونروسىدا سونىنك اول يوزىكا توشكاى كورنىشكا كىلور كىشى كىمه بيله كىچىب كىلگايلا شنبه كونى اسمىل منا كيم بنگاله اياچىسى ايدى بنگالە نىنك پىشكش لارىدىن كىلتوروب هندومتان دستورى بيله ملازمت قىلدى بيركز انبى ير كىلىپ نعظيم قىلىپ ياندى معنادى خلعت كيم سىر

سوپنه دېرلار كېدور وب كېلتوردېلا بېزىنىڭ دستور بېلە اوج يوكونوب كېلىب
 نصرشاهنىڭ ەرضە داشتېنى بېردى كېلتوركان پېشكشلارنى اوتكارىب
 مراجعت قىلدى دوشنبە كۈنى خواجه عبدالحق كېلدېلار كېمە بېلە سودىن
 كېچىپ خواجهنىڭ چادرلازىفە بارىب ملازمت قىلدىم سەشنبە كۈنى حسن
 چىلى كېلىپ ملازمت قىلدى چرىك چابىدۇنىنىڭ مەسئەلى غە نېچە ھەپتە
 چارباغدا توقق قىلدىلى پەنجىشە كۈنى اىنىنىڭ اۈن يىتى سېدا اۈچ كرىفەين
 كېيىن اندىن كۈچۈلدى مېن كېمەكا كېرىب باردىم انور كىنتى كا كېم اكرەمىن يىتى
 كروە دور نوشولدى بېكشېنە اوزىك اياچىلار يكا رىخت بېرىلدى كۈچۈمخاننىڭ
 اياچىسى امين مىرزاغە كىم خەجر وزىر بىت ملك ويىتىش مېنىڭ تەنكە
 انعام بولدى ابو سەيد سلطاننىڭ نوكرى ملا طغايغە ومەربانى خانىم بېلە
 اوغلى پولات سلطاننىڭ نوكرلار يكا تەكەلىك چىكىنلار بېلە قىماش خەلقلار
 كېدۈرۈلدى بولارنىڭ ھەم فراخور حاللارى نقدىن انعام بولدى تانكلاسى غە
 خواجه عبدالحق قە اكرەدا نورماققە وخواجه كلان خواجه بىچىنىڭ نېرەسى كا
 كېم اوزىك خان وسلطانلار يىدىن رسالت طرىقى بېلە كېلىپ ابدىلەر سىرقىندىغە
 بارماققە رىخت بولدى ھەيۈننىڭ اوغلى بولغانىنىڭ تەنېتىغە وكامراننىڭ
 كەندەلىنىڭ تەنېتىغە مىرزا تېرىزىنى ومىرزا بېك طغايىنى اۈن مېنىڭ
 شاھرى ساچىق بېلە يىبارىلدى اوزوم كىكان تون وباغلاغان كىم ھەربىكى
 مىرزاغە يىبارىلدى ملا بەشتىدىن ھىندالغە مرصە كىم خەجر ومرصە دوات
 وصدفكارلىق سىندىلى وكىكان نېچە وتكىندى وبابرى غەلىنىڭ مەردانىنى
 يىبارىلدى يەنە بابرى غەلى بېلە بېتىلكان قىطەلار يىبارىلدى ھەيۈن غە تىرجەنى
 كېم ھىندوستان غە كىلكانى ايتقان اشعارنى يىبارىلدى ھىندالغە وخواجه كلان غە
 ھەم تىرجەنە واشعار يىبارىلدى مىرزا بېك طغايىدىن ھەم كامران غە تىرجەنە ھىندىغە
 كىلكلى ايتقان اشعار وبابرى غەلى بېلە بېتىلكان سىر خەلقلار يىبارىلدى سەشنبە

كۈنى

كونی كابل غه بارور كیشیلاركا خط بیئتیب رخصت بیریب ملا قاسم واستاد شاه محمد
 سنکترلش ومیرك میر غیاث ومیر سنکتراش وشاه بابای ییلدارغه اکره دا
 ودولپوردا قیلور عمارتلارنی خاطر نشان قیلیب بولارنینك عهدہ سیغه قیلیب
 رخصت بیریلدی بیر پھر یاووشوب ایدی کیم انوار دین اتلانیلدی اخر نماز
 پیشین چند وارنینك بیر کروھیدا ایاپور اتلیق کینتکا توشولدی پنجشنبہ اخشامی
 عبد الملوك قورچینی حسن چلیبغه قوشوب شاهغه وچاقتی اوزبك ایاجیلاری
 بیله خانلار و سلطانلارغه پیباریلدی کیچه دین تورت کری قالیب ایدی ایاپور دین
 کوچوب مین تانك باشیدا جندوار قاشیدین کیلیب کیسه کا کیردیم نماز خفتن دا
 راییری نینك الیدین کیسه دین چقیب اوردوغه کیلدیم اوردو فتح پوردا توشوب
 ایدی فتح پوردا بیر کون توروب شنبہ سحری وضو قیلیب اتلانیب راییری نینك
 یاووغیدا نماز بامدادنی جماعت بیله اوتادوك مولانا محمود فارابی امام ایدی لار
 اقتاب طلوعیدا راییری نینك اولوغ توقایی نینك قوی سیدین کیسه کا کیریلدی
 ترکیب خطی بیله ترجمه بیتیر اوچون بوکون اون بیر صطریق مصطر باغلادیم
 اوشبو کون اهل الله نینك سوزلاری دین کونکومغه تنبیهی بولدی راییری
 پرکنه لاری دین جاکین اتلیق پرکنه نوغریسیدا کیسه لاری یاقاغه تارتیب اول اخشام
 کیسه دا اوق بولدوك اندین صبح دین بوروزراق کیسه لاری یوروتوب ارادا نماز
 بامدادنی اوتادوك کیسه دا ایدیم کیم سلطان محمد بخشی خواجه کلان نینك نوکری
 شمس الدین محمدنی الیب کیلدی خطلاری دین وتقریرلاری دین کابلداغی
 کیفیت وحالات مشخص ومعلوم بولدی مهدی خواجه هم کیسه دا ایکندا کیلدیلار
 ابرته نماز پیشین اتاوه نینك الیداغی سونینك ناری یوزیداکی باغغه چقیب
 چون دا غسل قیلیب ظهر ادا قیلدیم نماز اوتاکان بر دین اتاوه سارراق کیلیب
 اوشبو باغ نینك درختلاری نینك سایه سیدا بیر بلندی اوستیدا کیم سوغه مشرف
 ایدی اولتوروب ییکیتلاری شوخلوققه سالدوك مهدی خواجه بویورغان طعلم

موند تارتیلدی غاز شامدا سودین اوتوب غاز خفتن اوردوغه کبلدیم چریک نینک
 بیغیلوری اوچون شمس الدین محمد دین کابلداغی لارغه خطلار بیتیلور اوچون
 ایکی اوج کون اول بورتنه توقف بولدی چهارشنبه کونی جمادی الاول
 ایی نینک ساخیدا اناوه دین کوجوب سیکیز کروه کیلیب موری وادوسهغه
 توشوب کابلغه بارور بعضی فالغان خطلاری بو بورتته بیتیلدی هابونغه
 بو مضمون فی بیتیلدی کیم اگر حالهغه معتمد به ایشی بولایدور خود اوغری
 بيله قراقتی منع قیلغیل ارادا نوشکلن صاح ایشی فی برهم اورماسون ینه بو ایدی
 کیم کابل ولایتینی خالصه قیلدیم اوغلانلاردین هیچکیم قیلماغیلار سیزینه هندال فی
 تیلاب ایدیم ینه کامرانغه شاهزاده بيله بخشی آمد ورفت رعایت قیلماغیلغی فی
 وملتان ولایتینی اوزیکا عنایت قیلماغیلغی وکابل ولایتی نینک خالصه بوبوردی
 کوچ واوروق نینک کیلورینی بیتیلیب ایدی ینه بعضی کبیفات خواجه کلانغه
 بیتیلکلن خطتین معلوم بولور اوچون اوشال خط نینک سوادینی بی تفاوت بیتیلدی
 خواجه کلانغه سلام دیکلچ سوز اول کیم شمس الدین محمد اناوهدا کیلدی کبیفتلار
 معلوم بولدی بیز نینک اهتمامیمیز اولساریلار بارماقغه بیحد و بیقایت نور
 هندوستان ایشلاریهم بیر نوع سامان تاییب کیلادور تینکری تعالی دین امید
 انداق دور کیم بو ارانینک ایشی تینکری عنایتی بيله بات سرانجام تابقای
 بو ایش ضبطیدین سونک بیتوقی تینکری بیتکورسه متوجه بولغومدور اول
 ولایتلار نینک لطافتلارینی کیشی نیچوک اونوتقای علی الخصوص مونداق تایب
 وتارک بولغاندا قاوون واوزوم دیک مشروع حظنی کیشی نیطور خاطر دین
 چپقارغای بو فرصته بیر قاوون کیلتوروب ایدیلار کسبیب بیکلچ غریب تاثیر
 قیلدی تمام بیغلاب ایدیم کابل نینک نا مربوطوغینی بیتیلیب ایدی اول بات ته
 اندیشه قیلیب اخر خاطر مونکا قرار تاپتی کیم مینی سیکیز حاکم بیر ولایت ته
 بولسه نیطور مربوط و مضبوط بولغوسیدور توجه دین ایکایمینی وحرملارینی

هندوستانغه

هندوستانه نبلادیم جمیع کابل ولایات و قرا باتینی خالصه قبلدیم هابیونغه وکامرانغه هم بو مضموننی مشروح بیتیدیم بیر ابادان کیشی اول خطلارنی میرزالارغه ایلستون موندین بورونهم اوشبو مضموننی میرزالارغه بیتیب ییباریب ایدیم شاید معلوم بولدی ایرکین ایددی اول ولایت نینک ضبطیده وعمارنیدا هیچ عذر و سوز قالمادی موندین سونک اکر قورغان نامضبوط یارعبت نامعبور بولسه یا ذخیره بولاسه یا خزینه تولاسه اول عمده الملك نینک بیمحاصل یقیغه حمل بولغوسیدور بعضی ضروریات کیم مسطور بولغوسیدور بعضی سیغه فرمانهم باریب تور بولاردین ارتقان خزینه بولسون ضروریات بولادور اول قورغان نینک مرمتی ینه ذخیره ینه کیلور بارور ایلاچی بولسه انینک علوفه و قنلغسی ینه مسجد جمعه نینک عمارتی یارماغینی مالدین الیب شرعی قلیب صرف قیلسونلار ینه کاروانسرا و حماملار نینک مرمتی ینه ارکته استاد حسنعلی قیلغان پیشبقی خشت بیله نیمکاره عمارت نینک اتمامی بو عمارتنی اوستاد سلطان محمد بیله مشورت قلیب مناسب طرح بیله بو بورولسون اکر اوستاد حسن علی تارتقان بورونقی طرح باردور خود اوشانداق اوق تمام قیلسون یوق ایرسه اتفاق بیله شیرین طرح لبق عمارت سالسون انداق کیم صحنی دیوانخاننی صحنی بیله برابر بولغای ینه خرد کابل نینک بندی کیم تنکی نینک خرد کابل ساری چیقاریدا بنتخاک سوییغه باغلاغلوق تور ینه غزنی نینک مرمتی ینه باغ خیابان و خیابان ینه بو باغ نینک سویی ازدور مونکا بیر نیکرمان سونی ساتقون الیب کیلتورماک کیراک ینه خواجه بسته نینک غرب جنوب طرفیدا نونوم دره سوینی بیر پشته اوستیکا کیلتوروب حوض قلیب نهال لار نیکتوروب ایدیم کذرگاه نینک مقابله سیدا توشکن اوچون و یخشی مد نظر بار اوچون نظرگاهقه موسوم بولوب ایددی موندا هم یخشی نهال لار تیکماک کیراک طرح بیله چمن لار قلیب چمن لار اطرافیدا خوشرنک و خوشبوکل وریاحین تیکماک کیراک ینه سید قاسم هم کومک تعیین بولدی

ينه تەڭ اندازلار بىلە استاد محمد امين جىبەچى نىنڭ احوالىدىن غافل بولماڭ
 يەنە بو خط يىنكاچ اوق ايكاچىمنى وحرملارنى بات چىقارىپ نىلاب قەچە بدرقە
 بولوب كېلىنڭ كىراك كىم اوشبو خط يىنكاچ اوشول ھفتەدا ھەرىچە كىچ فالسەلار
 الېتە چىقونلارنى اوچون كىم ھندوستان دىن بارغان چرىك تار يردا تنقىص لىق
 تارتارلار ولايت ھەم خراب بولور يەنە عبداللەھ قە يىتىكن كىتابتە مسطور ابدى
 كىم توبە وادى سىدا موافقت دغدغەسى كۆب بولوب ابدى بو رباعى
 انداكى مانع بولدى

مى تىركىنى قىلغالى پرىشان دورمىن * بىلمان قىلور ايشىمنى وھىراندورمىن
 ايل بارچە پشيمان بولور و توبە قىلورمىن * توبە قىلىپمىن و پشيمان دورمىن
 بنائىنى ظرافت قىلغانى خاطرغە كىلدى بىر كۈن عىشىر بىك قاشىدا بنائى
 ظرافتى قىلور عىشىر بىك تەكەلبىك چىكىن كىكن ايكاندور دىر كىم نغز ظرافتى
 كىردى چىكىن را مېدام ولى تەكەلمەننى ماند ومانەست بنائى دىر كىم تەكەلمەنچە
 مانع است نادىكە مانەست والعھدە على الراوى معذور تونونك مونچە ظرافت
 كىم بولدى تىنكىرى اوچون خاطر تىنكىزغە كىچورمانك يەنە اول رباعى اونكن
 يىل ايتىلىپ ابدى فى الواقع بو اونكان ايكى يىلدا چاغىر مجلسى نىنڭ ارزو
 واشتىقاي يىحد و غايت ابدى انداق كىم چاغىر اشتياقيدىن بارلار يىغلاماق
 سرحدىغە يىتار ابدىم بو يىل الحمد لله اول دغدغە تمام خاطر دىن رفع بولدى غالباً
 ترجمەنى نظم قىلماغى نىنڭ يەنە و بىر كىتىدىن ابدى ايكىن سىز ھەم توبە قىلىنڭ
 صىحت و چاغىر ھەم صىحت و ھەمكاسە يىلە خوشتور كىم يىلە صىحت توتقاي سىز كىم
 يىلە چاغىر اىچكىلى سىز اكر ھەم صىحت و ھەمكاسە شىر احمد وھىدر قلى دور خود
 بو توبە نىنڭ خىلى اشكالى بوقتور دىب ارزو مندلىق يىلە سلام پنچىشەبە كۈنى
 جمادى الاخر اىي نىنڭ غرەسىدا يىتىلدى، بو نصىحت امىز سوزلار بىتتىر مەلدا
 مىنكا بىسار نا ئىر قىلدى بو خطلارنى شمس الدىن محمد قە ناپشوروب اغىز
 سوزلارمىن

سوزلارین توبتوروب ادینه کیچه سی رخت بیریلدی ادینه کونی سیکیز کروه
کیلیب جومندناغه توشولدی کیتین قرا سلطان نینک نوکری کیم ایاجیلیک کا
کیلکن کمال الدین قناق انلیق نوکریکا ییباریب ایدی سرحد بیکنلاری نینک
معاش واختلاطی دین و قراق واوغری نینک شکوی وشکایتیدین قناققه نیمه رخت
ییریب سرحد بیکلاریکا فرمان بولدی کیم قراق واوغری نی منع قیلیب یخشی
معاش واختلاط قیلغایلار بو فرمانلاری کیتینقرا سلطان دین کیلکن کیشی کا
ناپشوروب اوشبو یورت تین اجازت بیریلدی شاهقلی دیکان حسن چلبی دین
کیلیب اوروش کبغیتلارینی عرض قیلیب ایدی بو شاه قلی دین شاهقه خط
ییتیب حسن چلبی نینک کیچ قالغانی نینک عذرینی یوتوب ادینه کونی ای نینک
ایکی سیدارخت بیریلدی شنبه کونی سیکیز کروه کیلیب کالپی پرکنه لاری دین
ککورا و همالیدا توشولدی یکشنبه کونی ای نینک تورئیدا توقوز کروه کیلیب
کالپی پرکنه لاری دین دیده پور انلیق پرکنه دا باشینی قیرقیم ایکی ای ایدی
کیم باشینی قیرقمايدور ایدیم سنکر سویدا غسل قیلدیم دوشنبه کون اون
نورت کروه کیلیب کالپی پرکنه لاری دین جرکه دا توشولدی تانکلاسی سه شنبه
کونی ای نینک التی سیدا قراچه نینک هندوستانی چاکری ماهیم نینک قراچه غه
ییتیلکن فرماننی الیب کیلدی کبلادور امیش مینینک یورته اوز ایلکیم بیله
ییتیلکن پروانه یوسونی بیله لاهور و بهره واول نواحیداغی لاری بدرقه تیلابتور
جمادی الاول ایی نینک ییتی سیدا کابل دین بو فرماننی بیتیکاندور چهارشنبه کونی
ییتی کروه کیلیب آدم پور پرکنه سیغه توشولدی اوشبو کون تانکدین بورون
انلانیب بالغوز توشلاب کیلیب جون دریا سیغه ییتیم جوننی یاقالاب قوبیغه
یورودوم آدم پور توغری سیغه ییتکندا بیر ارالدا اوردونینک یاووغیدا شامیانه لار
تیکتوروب معجون ییلدی اوشبو کون صادق بیله کلالنی کشتیکا سالدوک کلال
دعوی بیله کیلیب ایدی اکره دا کشتی توقاققه بول کوفتینی عذر ایتمیب ییکرمه

کون مهلت نیلادی قیریق ایلیک کون مهلتدین اوتتی بوکون ضرور بولدی
 کشتی توتتی صادق بخش کشتی توتتی خیلی اسان بیقتی صادقه اون مینک
 تنکه وایکریلیک ات وباش ایاق ویکمهلیک چکمان انعام بولدی باوجود کیم
 کلال ییقبلیب ایدی مایوس قیلماي انکا هم سروپای وایچ مینک تنکه انعام
 بولدی فرمان بولدی کیم ارابه لاری وقازانلاری کیمه لاردین چیقارقالار بول
 یاساب ارابه لاری وقازانلاری چیقارغونجه بو یورتنه اوج تور ت کون مکث
 بولدی دوشنبه کونی ای نینک اون ایکسیدا اون ایکی کروه کیلیب کوره غه
 توشولدی بوکون تخت روان بیله کیلیم کوره دین اون ایکی کروه کیلیب
 کره پرکنه لاری دین کره غه توشوک کره دین سیکیز کروه کیلیب فتحپور اسوه غه
 توشوک فتحپور دین سیکیز کروه یوروب سرای میدا غه توشولدی اوشوندا
 توشکن نماز خفتن سلطان جلال الدین کیلیب ملازمت قیلدی ایکی کیچیک کینه
 اوغلینی هم اوزی بیله الیب کیلدی تانکلاسی شنبه کونی ای نینک اون بیتمی سیدا
 سیکیز کروه کیلیب کره پرکنه لاری دین ددکی غه کنک یاقاسیغه توشولدی
 یکشنبه کونی محمد سلطان میرزا وقاسم حسین سلطان وبی خوب سلطان وتردیکه
 لوشبو یورت ته کیلیدیلار دوشنبه کونی صکری هم اوشبو یورت ته کیلیب ملازمت
 قیلدی بو کیلکلار باری کنک نینک شرق طرفیدین کیلیب ایدیلار انداق
 فرمان بولدی کیم عسکری بیله چریک لار تمام کنک نینک اول یوزی بیله اوق
 یور وکیلار هر بردا بو اوردو توشه الار داغی رو بردا اول یوزدا توشکیلار
 اوشبو نواحیدا ایکاندا ایل کاریدین متعاقب خبرلار کیلادور ایدی کیم سلطان
 محمودقه بیر لک افغان ییغیلیب تور شیخ کوزن بایزید بیله بین فی قالین چریک
 بیله سروار طرفی بیباریب اوزی وفتح خان سروانی کنک بقالاب چنار اوستیکا
 کیلادور شیر خان سور کیم اوتکان بیل رعایت قیلیب قالین پرکنه ییریپ
 بو نواحیدا قوبولوب ایدی بو افغانلار غه کیریپ تور شیر خان وینه بیر نیچه

امرائی

امرائی سودین اوتکاریب نور سلطان جلال الدین نینگ کیشی سی بنارسنی
 ساخلاب المای قاجیب چقیب تور سوزلاری بو اییش کیم بنارس قورغانیدا
 بسهیلارینی قویوب کنک یقاسیغه کیلیب اوروشاقلار دكدکیدین کوچوب التی
 کروه کیلیب کره نینگ اوج نورت کر وهیدا کساردا توشولدی مین کیمه بیله
 کیلیدیم ایکی اوج کون بو یورته سلطان جلال الدین نینگ ضیافتی جهتیدین
 نورولدی ادینه کونی کره قلعه سی نینگ ایچیدا سلطان جلال الدین نینگ اویلاریکا
 توشولدی مهمان دارلیق قیلیب بیر پاره اش و طعام تارتتی طعمادین سونک
 اوزیکا واوغلانلاریغه یکتابه وجامه نیچه کیدورولدی اوزینی استدعاسیدیک
 اولوغ اوغلی سلطان محمود خطابی بیله مخاطب بولدی کره دین اتلانیب بیر
 کره چه بول کیلیب کنک یقاسیغه توشولدی شهرک بیک کیم ماهیم فاشیدین
 کنکا اول کیلکان یورته کیلیب ایدی اوشبو کون خط بیتیب اوشبو یورته
 رخصت بیریلدی خواجه کلان خواجه یحی نینگ نبیره سی مین دین بیتتی تورکان
 وقایعنی تیلایدور ایدی استکتاب قیلدوروب ایدیم شهرک دین بیباریلدی
 تانکلاسی شنبه کوچوب نورت کروه کیلیب کوه توشوک مین کیمه بیله اوق
 کیلیدیم توشار بورت یاوق ایکاندور ایرته اوق کیلیددی مدتین سونک کیمه
 ایچیدا اوق اولتوروب معجون ییدوک خواجه عبدالشهید نور بیک نینگ اوییدا
 ایکاندور الارنی تیلادوک ملا محمودنی ملا علیخان نینگ اوییدین تیلاب کیلتوردوک
 بیر زمان اولتوروب کیمه بیله اول یوزکا اوتوب کشتی کیرلاری کشتی غه
 سالدوک دوست یسیغیرغه بویورولدی کیم پهلوان صادق بیله تونمای اوزکالار
 بیله میانکیرلیق قیلغای خلاف قاعده بویورولدی کیم اول زورراقلارنی
 میانکیرلیق قیلغای سیکیز کیشینی یخشی میانکیرلیق قیلدی نیاز دیکردا
 سلطان محمد بخشی کیمه بیله اول طرفدین کیلیدی سلطان اسکندر نینگ اوغلی
 محمود خان نینگ کیم بو باغبیلار سلطان محمود دیرلار ایدی بوزولغانی نینگ خبرینی

کيلتوردی نماز پيشين موندین بارغان جاسوس بو باغیلارنینک بوزولغانی نینک
 خبرینی کیلتورور ایکی نماز اراسیدا تاج خان سارنکحان نینک عرضه داشتی
 هم جاسوس خبریغه موافق کیلور بو کیفیت لاری سلطان محمود کیلیب عرضه
 ییتکوردی چنارنی کیلیب محاصره قیلغان ایگاندور ازراقچه اوروش هم سالغاندور
 بیز نینک کیلکانیمیز تحقیق خبرینی تابقاچ بوزولغان یوسونلوق اندین قوپار
 بنارسته اونکان افغان لار هم اضطراب بیله یانیب سو کیچلردا ایکی کیمه غرق
 بولوب بیر پاره کیشی سوغه بارور نانکلاسی الی کروه کیلیب پیاک پرکنه لاریدین
 سر اولیغه کیلیدی مین کیمه بیله اوق کیلیم ایسان نیمور سلطان بیله نوخته
 بوغه سلطان یاریم یولدا کورنش کا نوشوب توروب ایدیلار سلطانلاری هم کیمه کا
 تیلادیم توخته بوغه سلطان یده قیلغان ایگاندور تند ییل قوپوب یامغور یاغا
 کبریشتی طور هوایی بولدی بو هوا معجون یماک کا باعث بولدی باوجود کیم
 اونکان کون معجون ییلیب ایدی بو کون هم معجون ییدوک یورته کیلیب
 نانکلاسی یورته توقف قیلیدی سه شنبه کون کوچولدی اوردو توغریسی
 سبزلیق اولوغ ارال بار ایگاندور کیمه بیله اوتوب اول ارالنی سیر قلیب
 بیر پهردا کیلیب کیمه کا کیردیم انلیق سیر قیلوردا دریا یقاسیدا غافل بار یلغان
 جرینک، اوستی بیله اوتوم ات درز قیلغان جرینک اوستیکا چیقفاچ جراوجتی
 مین فی الحال ساچراب اوزومنی یقاغه سالدیم ات هم اوچمادی اگر مین ات نینک
 اوستیدا بولسام ایدی غالب بو ایدی کیم ات بیله اوق اوچقای ایدیم اوشبو
 کون کنک دریاسینی قول سالیب اوتوم بیر قولنی سانادیم اونوز اوج قول
 بیله اوتوم ینه تینمای اوزوب بو یوزکا هم اوتوم باری دریالاری اوزوب
 کچیپ ایدیم کنک دریاسی قالیب ایدی نماز شام کنک سوی جون سوی نینک
 قانیلیشیغه ییتیپ پیاک طرفی بیله کیمه فی تارتتوروب بیر پهر تورت کیردا
 لوردوغه کیلیم چهارشنبه کونی ایکی پهردین چریک جون درباسیدین اوتا

کبریشتی

كېرىشتى تورت يوز يېكرمە كېمە ايدى ادېنە كوفى رجب ابى نېنىك غرەسېدا
 مېن سودىن اونتوم دوشنبە كوفى اى نېنىك تورتىدا جون يقاسىدىن بهار عزىمتى
 بېلە كوچولدى بېش كروە يورروب لواين غە توشتوك مېن كېمە بېلە اوق كېلدىم
 اوشبو كونكاچە چرىك ايلى سودىن كېچادور ايدى ضرب زن لېق ارا بەلارنى كېم
 آتم پوردىن كېمەلاردىن چىقاريليب ايدى فرمان بولدى كېم پياك دىن يەنە كېمەكا
 سالىب كېمە بېلە كېلتوركايلار توشكان يورتنە كشتى كېرلارنى كشتى غە سالدوك
 پهلوان لاھورى كشتى بان بېلە دوست بېسىخىر كشتى توتى قالىن تلاشتى
 تشويش بېلە دوست يېقىنى ايكالاسىكا سروپا انعام بولدى ايلكارى باتقاق لېق
 بالچىق لېق يمان سو بار ايمىش توس سويى دىر ايمىشلار كذر كوراركا ويول
 يسارغە ايكى كون بو يورتنە توقى بولدى ات وتېوہكا كذر يوققاراق تاپىلدى
 يوكلوك ارا بە اول كذر نېنىك ناھموار تاشلارى بار جھىدىن چىقا الماس ايمىش
 يوكلوك ارا بەلارنى فرمان بولدى كېم اندىن اوق اوتكاركاىلار پىچىشە كوفى
 اندىن كوچوب مېن توس سويى نېنىك قاتىلىشىغە چە كېمە بېلە كېلدىم قاتىلىشىدىن
 كېمەدىن چىقىپ اتلانىب توس سويى يوققارى يورروب نماز دېكر اوردوغە
 كېم سودىن اوتوب توشوب ايدىلار كېلىلدى بو كون التى كروە كېلىلدى
 تانكلاسى اول يورتنە مقام بولدى شنبە كوچوب اون ايكى كروە يورروب
 نېلاب غە يەنە كىك يقاسىغە كېلىلدى اندىن كوچوب التى كروە يورروب
 كىنت نېنىك يوققارى يانېغە توشتوك اندىن يېتى كروە كېلىب نانوپورغە توشتوك
 اوشبو يورتنە چناردىن تاجخان اوغلانلارى بېلە كېلىب ملازمت قىلدى
 بو ايامدا محمد بخشى نېنىك عرضە داشتى كېلدى كېم كابىلدىن كوچ واوروق
 تحقيق كېلادور ايمىش چەارشنبە كوفى اول يورتىن كوچوب چنار قورغانىنى
 سىر قېلىب چناردىن بىر كروەچە اوتوب توشولدى پياك دىن كوچكلن ايامدا
 وجودىدا ابلە حراحتى پيدا بولوب ايدى بو يورتنە بىر رومى روندى ايدى

پیدا بولغان مغالجهنى قىلدى بوجىنى سغال قزاندا قايناننى جراحتنى انىنىڭ
 ايسىغى بخارىغە توتتوم بخارى كىراق بولا ايسىق سويى بىلە يودوم ابكى ساعت
 نىچىمى غەپە درىنىڭ بولدى اوشبو يورتنە يىركىشى ابكى كىم اوردونىنىڭ يانداغى
 ارالدا شىر وكرىك كوروپتورلار صباھى اول ارالنى چركالادوك فىل لارنى ھم
 كىلتوروب ايدى شىر وكرىك چىقمايدى چركا اوچىدىن بىر صحراى كاومىش
 چىقىپ نور بوكون تىندىل قوبتى كرد وغبار كوب تشويش يىردى كىمە كايتىپ
 كىمە كا كىرىپ اوردوغە كىلدىم اوردو بىنارسىدىن ابكى كىرە بوققارراق نوشوب
 ايدى چنارنىنىڭ نواھىسىداغى چىكل لاردا فىل قالىن بولور اېمىش بو يورتتىن
 بارىپ فىل آولار خىيالىم بار ايدى ناھىجان خىر كىلتوردى كىم محمود خان سون
 سويى نىنىڭ قاشىدادور بىكلارنى چارلاب غنىم اوستىكا ابلغاماقنى مشورت
 قىلىلدى اخر مونكا قرار تاپتى كىم اوزون اوزاغ كوچوب پىدرىنىڭ اوق يورىكى
 لىدىن كوچوب توقوز كىرە يوروب بلوھ كىزىغە توشولدى اوشبو يورتتىن
 دوشنبە اخشامى اى نىنىڭ اون سىكىزىدا طاھىرى اكرەكا يىبارىلدى كابلدىن
 كىلا دوركانلاركا قونالغە يوسونلوق انعام بولغان يارماقلارنى براتىنى الېب
 باردى اوشبو كون كىمە بىلە كىلدىم ئانكىدىن يورونراق كىمە كا كىرىلېب ايدى
 كىم كوى سونىنىڭ قاتىلىشىغە كىم جون پور سويىدور يىتېپ كىمە بىلە ازراق چە
 كوى سويى يوققارارى بارىپ ىنە ياندىم اكرچە تارغىنە سوي ايدى ولى
 لىدىرى يوق ايدى اول يوزداكى چرىك اېلى كىمە بىلە وسال بىلە وات
 اوزدوروب اوتادور ايدىلار جونپور سويى نىنىڭ قاتىلىشىدىن بىر كىرە قوبىراق
 كىلېپ بىلتورغى توتتى كىم اندىن جونپورغە بارىلېب ايدى سىر قىلدىم
 موافق بىل سو يوقارىدىن پىدا بولدى بىنگالى كىمە نىنىڭ يىلكانىنى تارتىروب
 اولوغ كىمەنى اول كىمە غە باغلادىلار خېلى ايلدام كىلدى اوردومدىن بىنارسىدىن
 بىر كىرە بوققارراق نوشوب ايدى يورنقە كوندىن ابكى كرى قالېپ ايدى

كىم

کیم بیئیلدی نورمای کینیمیزچه کیلکان کیمه لاردین باتراق کیلکانی غاز خفتن دا
کیلدی چناردین فرمان بولوب ایدی کیم مغول بیگ هر کوچته پیمانش
طنابی بیله توغری یولنی طناب اورغای هر قاچان کیم مین کیمه کا کیرسام
لطفی بیگ دریا یقاسینی طناب اورغای توغری یول اون بیر گروه ایگاندور
سو یقاسی اون سیکیز گروه تانکلاسی اول یورته توقی بولدی چهارشنبه کونی
همه کیمه بیله کیلیب غاز یوردین بیر گروه قوییراق توشولدی پنجشنبه کونی
اوشول یورته محمود خان نوحانی کیلیب ملازمت قبلدی اوشبو کون جلال خان
بهار خان بهاری نینگ فریدخان نصیرخان نینگ شهرخان سورینه علاول خان سور
وینه بیر نیچه افغانلار امرالاری نینگ عرضه داشتلاری کیلدی اوشبو کون
عبدالعزیز میر اخورنینک عرضه داشتی کیلدی لاهوردین جمادی الاخرای نینگ
پیکرمه سیدا بیتیلکاندور اوشبو عرضه داشت بیتیکن کونی کالپی نواحبسیدین
ییبارکان قراچه نینگ هندوستانی چاکری ییتار عبدالعزیز نینگ عرضه داشتی دا
مذکور ایدی کیم عبدالعزیز ومقرر بولغانلار جمادی الاخرای نینگ توقوزیدا
نیلاب ته کوچکا اوترو بارورلار عبدالعزیز چانایقهجه بیله کیلیب جانب تین
ایربیلیب لاهورغه ایلکاراراک کیلیب بو عرضه داشتی ییبارکاندور ادینه کونی
کوچولدی مین کیمه بیله اوق بیل تورغی چوسه توغری سی داغی افتاب توتولغان
وروزه توتولغان یورتنی چیقیب سیر قبلدیم کیلیب کیمه کا کیردیم محمد زمان
میرزا هم کیمه بیله کین تین کیلدی میرزانینگ انکیزی بیله معجون ییلدی
اوردو کرمناس سوی نینگ باقاسیدا توشوب ایدی بو کرمناس سویدین
هندولار کوب پرهیز قیلورلار ایمیش پرهیزکار هندولار بو سودین اوتمای
کیمه کا کیریب کنک بیله بو سونینگ توغریسیدین اوتیلار معتدلاری
انداق دور کیم بو سو کیشیکا نیکسه عبادتنی ضایع قیلور وجهه تسبیه سی فی هم
اوشموکا مناسب ایتیلار کیمه بیله کیلیب ازراقچه کرمناس سوی یوققاری باریب

يەنە يانئېب كىڭنىڭ شىمالى طرفى كېچىپ سۇ يىقىلىپ كېمەلەرنى تورغوزدۇك يېڭىلار بىر پارە شوغۇلۇق قىلدۇلار بىر پارە كىشى كېرلىق قىلدۇلار ساقى مەسنى دەۋى قىلدۇ كىم تورت بېش كىشىنى مېان كېرلىك قىلۇر مېن بىر كىشى بىلە توتتى يېقىلا بازىدى ايكىنچىسى شادمان ابدى مەسنى يېقىنى خېل ومۇنقىل بولدى كىشى كېرلار ھم كېلىپ كىشى توتۇلار تانكلاسى شىبە كۆنى كىرمناس سۇيىنىڭ كىزىنى كورا كىشى يىباركان جەنىدىن بىر پەرغە ياۋۇق كۆچۈلدى مېن انلانئېب كىز سارى بىر كۆرۈمچە كىرمناس سۇيى بوققارى باردىم كىزىرات جەنىدىن يەنە يانئېب كېمە بىلە اۋۇق يورتقە كىلدۇم اوردۇ چۈشەدىن بىر كۆرۈمچە ايلكاراڭ توشۇب ابدى اوشۇ كۆن يەنە مورج دارۋسىنى قىلدۇم بىر نېمە ايسىقراق ايكاندۇر وجودۇمقە باردى خېلى توشۇش تارتىم ايلكارى باتاغلىق كېچىراڭ كېمە سۇ بار ايكاندۇر يولىنى ياساماق اوچۇن تانكلاسى اول يورتقە تورۇلدى دوشنبە اخشامى عبدالغېزىز يىباركان ھىندۇستانى يىاقىنىڭ كىلتوركان خەلقە جۈاب يېتىپ يىبارىلدى دوشنبە صېامى كېمە بىلە كىلدۇم بىل جەنىدىن كېمەلەرنى تارتىپ كىلتوردۇلار اۋۇقنى يىل قالىن اولتۇرغان بىكسە توغرىسىدا يورتىنىڭ روبروۋىغە يېتىپ سۇدىن اۋۇتۇب اول يورتىنى سىر قىلدۇلدى دريا يىقاسىغە ايناركا زىنەلار قىلدۇلدى ابدى غالبا قىرقدىن كۆپراڭ ايلېكدىن ازراق ابدى ايكى بوققارىغى زىنە قالىپ تور اۋۇكا بىرچە زىنەنى سۇ بوزۇبۇر كېمە كىرىپ مەجۇن يىلدۇ اوردۇدىن بوققارراق بىر ارالدا كېمەنى تورغوزۇب پەلوانلارنى كىشىكا سالدۇك نماز خەتن اوردۇغە كىلدۇلدى بىلتور اوشۇ اوردۇ توشكان يورتى كىڭ سۇيىدىن مېن دىستىك بىلە اۋۇتۇب بەشى ات بەشى تېۋە مېنىپ كىلىپ سىر قىلدۇلدى ابدى اول كۆن افىۋن يىپ ابدىم تانكلاسى سە شىبە كۆنى كىرىم يىردى ومەدلى ھىدر رىكادار وبابا شىخ باشلىق لارنى ايكى بوزجە ابادان يېڭىلار بىلە بو مۇخالفاردىن

خېر

خبر الغالی ییباریلدی اوشبو یوررتین بنگاله ایلیچیکا فرمان بولدی بو اوج فصل سوزنی عرضه داشت قیلیب چهارشنبه کونی بونس علی فی محمد زمان میرزاغه ییباریلدی کیم بهار طرفیدین استخراجی حاصل قیلغای سستراق جواب کیلتوردی بهار شیخزاده لارینینک کیشی سی عرضه داشت ییله بهاری ناشلاب چیتغانلارنینک خبرینی کیلتوروب ایدی پنجشنبه کونی تردی محمد و محمد علی جنکجنکغه نرک و هند امراسی وترکشندیدین ایکی مینککاچه چاغلیق کیشی قوشوب بهار ایلیکا استمالت فرمانلاری بیتیب رخصت بیریلدی خواجه مرشد عراقینی بهار سرکار یغه دیوان قیلیب تردی محمدغه قوشوب ییباریلدی نانکلاسی محمد زمان میرزا بهار بارماقینی قبول قیلیب شیخ زین و بونس علی دین بعضی نیمه عرضه داشت قیلیب بیر پاره کیشینی کومک بوسونلوق نیلاپتور بعضی ییکیتلاری محمد زمان میرزاغه کومک بیتیب پنه بعضی لاری نوکر ایتیب شنبه کونی شعبان ایی نینک غره سیدا بو اوج تورت کون اولتورولغان یوررتین کوچولدی مین بو کون اتلانیب بوجپور و بهیانی سیر قیلیب کیلیب اوردوغه توشوم محمد علی باشلیق لاری کیم خبرغه ییباریلیب ایدی یولدا بیر پاره کافرنی باسیب سلطان محمود اولتورغان برکا بیتارلار سلطان محمود ایکی مینکچه کیشی ایکاندور بو قراول نینک خبری فی تاییب بوزولوب ایکی پیلینی اولتوروب کوچار بیر ییکیتی قراول بوسونلوق قویغان ایکاندور بو ییکیتلاردین بیکرمه چاغلیق کیشی بیتار توروش بیرمای قاچار نیچه کیشی سینی توشوروب بیرنی باش کیسیب بیر ایکی اباداننی تیریک کیلتوردیلار نانکلاسی کوچوب کیمه ییله کیلیدیم بو یورتنه محمد زمان میرزا باقی دربادین اوتنی میرزانینک اوناری و کیتاری اوچون ایکی اوج کون بو یورتنه اولتورولدی سه شنبه کونی ای نینک تورتیدا محمد زمان میرزاغه خاصه باش ایاق و کمر شمشیر و نیچاق و چتر عنایت قیلیب بهار ولایتیغه یوکوندورولدی بهار سرکار بدین بیر کرور بیکرمه بیش لک

خالصه قلیب دیوان لیغی مرشد عراقیغه عهده بولدی پنجهشنبه کونی اول یورتین
 کیمه بیله کیلیم باری کیمه لاری تورغوزوب مین بینکاج بو یوردوم کیم
 کیمه لاری یوروتوب چرکا بیله بیر بیرکا باغلا غایلار دریانینک عرضیدین هم
 کوب ارئی باوجود کیم تمام کیمه بیغیلمایدور ابدی بعضی بیر پست و بعضی
 بیر چوقور و بعضی بیر روان و بعضی بیر ناروان اوچون اوشبو یوسونلوق غلبه
 یوروتوب بولادی کیم کیمه لارنینک چرکاسیدا بیر کبریا کورونور بیر بالیق
 کربال نینک قورقونجیدین انداق بلند ساچرار کیم بیر کیمه نینک اچیکا کیلیب
 نوشار توتوب کیلتوردیلار یورقه ییتکندا کیمه لاری کا ات قویولدی یورونغی
 بابری اولوغ کیمه کا کیم اکره دا سنکا غزویدین یورونراق تمام بولوب ایدی
 اسایش ات قویولدی اوشبو ییل چریک اتلانوردین یورونراق ارایش خان بیر
 کیمه یاسانیب پیشکش قیلدی اوشبو کیلوردا انکا هم تالار باغلاتیم بو کیمه کا ارایش
 ات قویولدی سلطان جلال الدین تارتقان کیمه کا اولوغراق تالار قیلدوروب
 بو تالارنینک اوسنیدا ینه بیر تالار بو یورولدی مونکا کنجایش ات قویولدی
 ینه بیر کیچیک جو کندلیق زورقه کیم هر ایش کوچ افی بیباریلور ایدی
 بو زورقه فرمایش ات قویولدی تانکلاسی ادینه کونی کوچولادی محمد زمان
 میرزانینک باری ایش کوچی سرانجام بولوب بهار عزیمتی بیله بیر ایکی کروه
 اوردودین ایریلیب توشوب ایدی اوشبو کون کیلیب میندین رخصت الدی
 ایکی جاسوس بنگاله چریکیدین کیلیب دیدی کیم بنگالیلار مخدوم عالم باشلیق
 کندک سوی نینک یقاسینی بیکرمه نورت یردا قسمت قلیب فصیل قوپارادورلار
 سلطان محمود باشلیق افغانلار کیم کوچ واوروقلارینی اوتکارادورلار ایگاندهور
 اوتکالی خویمای اولار یکا قوشو بتورلار بو خبر کیلکاج چون اوروش احتمالی بولدی
 محمد زمان میرزانی منع قیلدو شاه اسکندرنی اوج نورت بوز کیشی بیله
 بهارغه بیباریلدی شنبه کونی دودونینک واوغلی جلال خان بهر خان نینک

کیشی سی

كېشىسى كېلدى بنگالى بولارنى كوز قاباغى يوسونلوق ساخلار ايگاندور مېنى
 دېب بنگالېدىن ضرب راست اوروشوب ايرىلىپ سودىن اونوب بهار نواھىسىغە
 يېتىپ ملازمتقە متوجە ايمېش اوشبو كون بنگالە اياچىسى اسمەل مېتاغە
 فرمان بولدىكىم بورون يېتىپ يىباركان اوچ فصل نېنگ جوابى كېچ يېتلا دور خط
 يېتىپ يىبارسون كېم اكر اخلاص وىك جھېلىق مقامېدا دورلار خود باتراق
 جواب كېلسە كېراك يکشنبە اخشامى نردى محمدى وجېكجېنگ نېنگ كېشىسى
 كېلدى چھارشنبە صباھى شېبان اېنى نېنگ يېشىدا بو طرفدىن بولار نېنگ قراولى
 يېتار نارېقى دروازەدىن بهار شقدارى قاچېب كېتار يکشنبە كوفى اول يورتىن
 كوچوب ارى پرکەنە سېغە توشولدى بو يورت تە خبر كېلدى كېم لشكر خرىد
 يوز يوز ايلېك كېمە بېلە سرو بېلە كېنگ نېنگ قانىلېشىدا سرو سويى نېنگ نارى
 يوزېدا اولتورغان ايمېش چون بنگالى بېلە صاحكونە بار ايدى ھېشە مونداق
 ايشلاردا تېمېن جھېدىن صاح ايشىنى ايلكارى تونولوبتور اكرچە بى ادبلىق
 قېلىپ كېلىپ يولومېز اوستېدا اولتوروبتور ولى داېقى قاعدەنى مرعى
 تونوب بنگالە اياچىسى اسمەل مېتاغە ينە ملا محمد مذهبى قوشوب اوشول
 بورونقى اوچ سوز ايتىپ مقرر بولدى كېم رخصت بېرىلگى دوشنبە كوفى
 بنگالە اياچىسى ملازمتقە كېلىپ ايدى رخصتنى انغە ايتورولدى بو ھم مذکور
 بولدى كېم غنېم دفعېغە اولسارى بو سارى متوجە بولغومېز دور سېزلاركا تعلق
 يروسوغە ضرر واسېى نېماكوسى دور نېچوك كېم اول اوچ فصل لشكر خرىدقە
 ايتى كېم يول اوستېنى قويوب خرىدقە كېلسون تركدىن بېر نېچە كېشى انكا
 قوشالېنگ خرىد ايلېكا استمالە بېرىپ يركا كېلتورسونلار اكر كذر باشىدىن
 كېنماسە وبونادر مقابلە سوزلارىدىن ترك ايتماسە ھر يمانلىق باشىغە يېتسە
 اوزىدىن ھەر ناشايستە قاشىغە كېلسە سوزىدىن كورسون چھارشنبە كوفى بنگالە
 اياچىسى اسمەل مېتاغە معنادى خلعت كېنوروب انعام قېلىپ رخصت

بیریلدی پەنجشنبە کونی شیخ جەمالنی دودو بیلە اوغلی جلال خانە استمالت
 فرمانلاروغنايت سوزلاری بیلە ییباریلدی اوشبو کون ماھیم نینگ نوکری
 کیلدی باغ صفادین ناری ورامدین ایریلغان ایکنلدور غطلار کیلتوردی شنبە
 کونی عراق ایلچی سی مراد قورچی قجری کورولدی یکشنبە کونی ملا محمد
 مذهب غە معنادی یادکاریلاری تاپشوروب رخصت بیریلدی دوشنبە کونی
 خلیفەنی و بعضی بیکلاری ییباریلدی کیم دریانینگ بیریدین اوتارنی ملاحظە
 قیلغایلار چەارشنبە کونی بئە خلیفەنی ایکی سونینگ ارالیغی کورا ییباریلدی
 جنوب طرفی اری پرکنەسی نینگ باوغیدا نیلوفر زار سیر قیلا اتلاندیم نیلوفر زاری
 سیر قیلوردا شیخ کورن نیلفرنینگ یانکی تخم باغلاغانینی کیلتوردی بو بستە غە
 فی الجملە شباھتی بار یخشى غینە نیمە کلی کیم نیلوفر بولغای هندستانی کول
 ککری دیر تخم دودە اندین (سون) سویی یا وقتور دیرلار باریب سویی تفرج
 قیلدوک سون سویی قویی قالین درختلار کوروندی دیدیلار کیم منیردور
 شیخ شرف الدین منیری نینگ اتاسی شیخ یحیی نینگ قبری اندادور چون موغچە
 یاوق ییتیلیب ایدی سوندین اوتوب سون قویی ایکی اوج کروه کیلیب
 منیرنی سیر کیلیب باغانی بیلە اوتوب مزارینی طواف کیلیب سون یاقاسیغە
 کیلیب غسل کیلیب نماز پیشینی ایرتە ادا کیلیب اوردو ساری متوجە بولدوم
 انلار سیمیز اوچون بیر نیچە ات قالدی پئە بیر نیچە ات الداراب ایدی بیر
 نیچە کیشی فی قویوب فرمان بولدی کیم اتلاری تالیقانلاری پیغیب اتلارینی
 سوغاریب تیندوروب اضطراب قبلمای کیلکابلار اگر مونداق بولماسە ایدی
 خیلی ات ضایع بولور ایدی بو یوروب ایدیم کیم منیردین یانغاندا بیر کیشی
 سونینگ بقاسیدین اتی فی هر قدمینی اوردوغەچە ساناسون ییکرمە اوج مینگ
 ویر یوز سانابتور کیم قیرق اتی مینگ ایکی یوز قدم بولغای کیم اون بیر
 یاریم کروه دور منیردین سونغەچە یاریم کروه باوشور یانیش اون ایکی کروه

باروردا

باروردا اول يان بو يان سير قليب باريلدى اون بيش اون التى كروه اوتوز
 كروهكا ياوشا سير قيليلدى كچه نينك اولغى پهرېدين التى كرى بولوب
 ايدى كيم اوردوغه كيليلدى نانكلاسى پنجه شنبه كوفى جونپوردين سلطان جنيد
 برلاس وچونپورداغى ييكيتلار كيلد بلار كچ قالغانلارى جهتى دين عتاب وخطاب
 قليب كوروشماديم قاضى جيانى چارلاب كوروشتم اوشو كون ترك وهند
 امراسينى مشورته چارلاب سو اوتار بايدا جانكى قيليلدى سوز مونكا قرار
 تابتى كيم كنك بيله سرو سوبى نيتك ارالغى بلند كوراردا اوستاد عليقلى
 قازان وفرنگى ضرب زنتى قوروب قالين تفك اندازلار بيله بو بردين اوروش
 انگيزى قيلغاي ايكي سو قاتيليشيدين جزوى قوييراق جزيره دا كيم بنگالى نينك
 بير فبل وقالين كيمه سى تور وبتور روبرويدا كنك سوبى نينك بهار طرفيدين
 مصطفى الات وادواتينى مكل ومهيا قليب اوروشقه مشغول بولغاي قالين تفك
 اندازلار داغى مونينك بيله بولغاي محمد زمان ميرزا وبو ييتكانلار مصطفى نينك
 ارقه سيفه بوسونوب كومك بولغايلار استاد عليقلى بيله مصطفى غه ضربن افاقه
 وقازان قورماقعه ماجار قوبارب ير پاساماق اوچون قالين بيلدار وكر بارغه
 محصللار تعيين قيليلدى اسباب ومصالح تاپماقعه ويغماقعه مشغول بولدىلار
 سلاطين وامرا وخوانين ايلدام باريب هلى كذريدن سرونى اوتوب ماجار
 قيلغان وقت اول يوزدين مكل ومستعد بولوب غنيم اوستيكا كيلكايلا بو ائنادا
 سلطان جنيد وقاضى جيا عرض قيلد بلار كيم سيكيز كروه يوققاراق كذر بار
 ايدى روبرو تعيين بولدى كيم جاله بان لاردين بير ايكي سيني سلطان جنيد
 ومحمود خان وقاضى جيانينك كيشيلاردين اليب باريب كذرى كوركايلار اكر
 كذر بولسه انينك اوق كچيكللى ايل اراسيدا بو سوز بار ايدى كيم بنگالى هلى
 كذريغه هم كيشى تعيين قبلور خيالى بار ايرميش محمودخان نينك سكندر پورداغى
 شقدارى نينك عرضه داشتى كيلدى كيم هلى كذريدا ايليك چه كيمه

پیغیب کشتی بانلارغه مزد بیریب مین ولی کشتی بانلار بنگالی نینگ کیلور
 اواز سیدین بسیار متوهم دورلار چون سرو سوییدین کذر تابیلماغی وقتی
 ایدی کذر کورا بارغان کیشی غه نوقی قیلمای شنبه کونی بیکلارنی مشورتقه
 چارلاب دیدیم کیم سکندپور چترموک دین اود و بهراج قهچه سرو دریاسی نینگ
 کذرلارینی تمام بیردا موندات ایتیب ایدی اولتورغونچه قالین فوجنی تعیین
 قیلورمیز کیم هلدی کذریدین کیمه لار بیله اوتوب بولار نینگ اوستیکا کبلکایلار
 الار کبلکوچه استاد علیقلی ومصطفی توب وتنگ ضربزن وفرنگی بیله اوروشقه
 مشغول بولوب چیقغای لار بیز داغی کنک دریاسیدین اوتوب استاد علیقلی غه
 کومک تعیین قیلوب مستعد ومکمل بولوب تورالینگ کذریدین اونکان فوج
 تعیین پیتسا بیز هم موندا اوروش سالیب زورلاب اوتالینگ محمد زمان میرزا
 اول پوزدا تعیین بولغانلار کنک دریاسی نینگ بهار طرفیدین مصطفی قاشیدا
 اوروشقه مشغول بولغایلار سوزنی مونکا قویوب کنک نینگ شمالی داغی چریکنی
 تورث فوج قیلیب عسکریغه باشلاتیب هلدی کذر یغه بیباریلدی بیز فوج
 عسکری اوز نوکری بیله ینه بیر فوج سلطان جلال الدین شرقی ینه بیر فوج اوزبک
 سلطانلاری قاسم حسین سلطان و بیخوب سلطان وتانک اتیش سلطان وممود خان
 نوحانی غازی پوری وکوکى بابا قشفه تولیش اوزبک وقربان جرخى وحسین
 خان باشلیق دریا خانیلار بیر فوج موسی سلطان وسلطان جنید ولی کیم جونپور
 چریکی تخمینا بیکرمه مینک کیشی محصل لار تعیین قیلبلدی کیم اوشبو کیچه اوق
 کیم یکشنبه کیچه سی بولغای اول چریکنی انلان تورغایلار یکشنبه صباحی چریک
 کنک دین اوتا کیریشتی مین بیر پاسته کیمه کیریب اوتوم اوج بهر بولوب
 ایدی کیم روی زرد الار کیم کذر کورکالی باریب ایدیلار کیلدیلار کذر خود
 ناپایدورلار کیمه لار نینگ وتعیین بولغان فوج نینگ بولدا اوچراغانی نینگ
 خبرینی کیلتوردیلار سه شنبه کونی سوکچکلن یردین کوچوب اوروش یری قاتیشیغه

بیر

بیر کروه یاوق کیلیب نوشولدی اوزوم باریب استاد علیقلی نینگ فرنکی
 وضر بنز اتماغینی تفرج قیلدیم اوشبو کون استاد علیقلی فرنکی تاش بیله
 ایکی کیمه فی اوروب سیندوروب غرق قیلدی مصطفی هم اول یوزدین فرنکی
 تاش بیله ایکی کیمه اوروب سیندوروب غرق قیلدی اولوق قراننی جنک
 جایغه ایلتیب بیرینی یاساماقته ملا غلامنی محصل قویوب بیر پاره یساول لاردین
 و جلد ییکیت لاردین انکا کومک تعین قیلیب یانیب کیلیب اوردو توغریسی
 بیر ارالدا معجون ییدوک بو اخشام معجون ناک کیمه فی خرگاهه یقین کیلتوروب
 کیمه دا اوق تکیه قیلدیم بو اخشام غریب واقعه دست بیردی کچه نینگ اوج
 پاسیغه یاوق کیمه دا سوران وغوغا چیقتی چهره لار هر حکیم کیمه نینگ بیر
 یغاجی فی الب اور اور دیب قیچقراشادورلار فرمایش کیمه سی مین تکیه قیلغان
 اسایش کیمه سی نینگ یانیدا ایدی بیر تونقطار اندا ایدی اویقودین کوز
 اچیب کورار کیم بیر کیشی اسایش کیمه سی کا ایلک قویوب چقار خیالدا دور
 اوستیکا تاشلار سوغه چوموب چقاریدا تونقطار نینگ باشیغه چاپار ازراقچه زخم
 قیلیب ایدی سو ساری اوق قاپار غوغا بو جهت تین ایکاندور منیردین کیلکلن
 کچه سی هم کیمه نینگ یقینیدا بیر ایکی تونقطار بیز نیچه هندوستانی قویاب
 ایکی قیلچ ویر خنجارلارینی کیلتوروب ایدی تینکری تعالی ساغلا دی
 اگر تیغ عالم بچنید زجای * نزند رکی تانخواهد خدای

ناتکلاسی چهارشنبه کونی کنجایش کیمه سیکا کیریب تاش اتار یرکا یقین راق
 کیلیب هر کیمینی هر ایش کا تعین قیلدیم اوغان بیردی مغول باشلیق مینک
 چاغلیق ییکیت فی ییباریلیب ایدی کیم بیر ایکی اوج کروه یوققار راق تین هر
 طور قیلیب سو کیچکایلار بولار باروردا عسکری نینگ اوردوسی توغریسی دین
 بیکرمه اونوزچه کیمه بیله بنگالی لار اوتوب قالین ییاق چیقیب دست بردی
 کورساتور خیالیدا ایکاندورلار کیم بولار ات سالیب قاپوروب بیر نیچه سینی

البب باشنی کسبب قالین کبشی فی اوقلاب ییتی سیکیز کیمه الورلار هم
اوشبو کون محمد زمان میرزا طرفیدین هم بیر نیچه بیله بنگالیلار باریب
چقیب اوروش انکیزی قیلورلار اول طرف دین زورلاب بنگالیلارنی قاجوروب
اوج کیمه کبشی سی سوغه غرق بولور بیر کیمه فی ایلکلاب مینینک قاشیمغه
کیلنوردیلار موند اباا چهره یغشی پوروب زورلاب فرمان بولدیکیم اوغان بیردی
الار الاغان ییتی سیکیز کیمه بیله محمد سلطان یکه خواجه بونس علی اوغان
بیردی واول جماعت کیم بورون اوتماک کا مقرر بولوب ایدیلار کیمه لارنی
کیچ قرانغودا یوققاری تارتیب اوتکیلار اوشبو کون عسکریدین کبشی کیلیب
ایدی کیم سودین بی باقی اونی لار تانکلا صباحی کیم پنجشنبه کونی بولغای یاغی
اوستیکا کیلورلار فرمان بولدی کیم بو اوتکانلار عسکر یغه قوشولوب غنیم اوستیکا
یور وکیلار نماز پیشین اوستاد قاشیدین کبشی کیلدی کیم تاش طیار بولوبتور
فی فرمان بولور فرمان بولدی کیم بو تاشنی اتسون بنه مین بارغونجه بنه بیر
تاشنی طیار قیلسون نماز دیکردا کیچکینه بنگالی زورقه کیریب ماجار قوپارغان
یرکا باردیم استاد بیر نوبت اولوغ تاش اتنی بنه بیر نیچه فرنکی اتنی بنگالی لارنینک
انشبازلیقی بیله شهرتی باز ایدی بو نوبت یغشی سینادوک بیر بیرنی چاغ
قیلیب اتمایدورلار هر طور بیله انا دورلار اوشبو نماز دیکر بویوردوک کیم سرو
دریاسی بیله الارنینک البیدین بیر نیچه کیمه فی تارتیب اوتکاردیلار کیم تارنار
کیشیلار بی نحاشی وبی پناه بیر نیچه کیمه فی تارتیب اوتکاردیلار فرمان بولدی
کیم ایسن تیمور سلطان توخته بوغه سلطان بابا سلطان ارایش خان شیخ کورن
بو کیمه لار اوتکن بردا توروب کیمه فی محافظت قیلاقلار اندین بانیب بیر پاسته
اوردوغه کیلیم یاریم کیچه یاووق یوققاری تارنا دورغان کیمه لار دین خبر
کیلدی کیم تعیین فوج ایلکراراک باردی بیز کیمه لارنی تارتیب بارادور
ایدوک کیم بنگالی کیمه لارنی بیز تارنار بییرنی توبوب اوروشنیلار بیر کیمه چینی

اباغیغه

اباغى غە تاش تېكىب اباغى سېندى اوتا المادوك پنجمشنبه صباى ماجاردا كېلار دېن
 خبر كېلدى كېم يوققارىغى كېمەلار تمام كېلدېلار انلىق لارى تمام اتلانىب
 بېزىنىك كېلا دوركان فوجنى روبرويىغە متوجە بولدىلار مېن داغى ابلدام
 اتلانىب اخشام اوتكاركان كېمەلارنىنىك اوستىكا كېلدىم كېشى چابئورولدى كېم
 محمد سلطان ميرزا باشلىق اوتماككا مقرر بولغانلار بېتوقف اوتوب عسكرىغە
 قوشولسونلار ايسن تېمور سلطان بېلە توختە بوغە سلطان كېم بو كېمەلار اوستىكا
 ايدېلار بويوردوم كېم اوتماككا مشغول بولسونلار بابا سلطان مقرر بولغان ېردا
 كېلمايدور ايدى فى الحال ايسن تېمور سلطان بېر كېمە بېلە اوتوز قېرچە
 نوكرى بېلە اتلارنىنى كېمەنىنىك يانېدا يالداپ اوتتى لار بولارنىنىك كېىنى چە
 ېنە بېر كېمە ھم روان بولدى بولارى اوتكانلارنىنى كوروب بنگلى لار قالېن
 يياق بولارغە متوجە بولدىلار ايسن تېمور سلطاننىنىك ېىتى سېكىز نوكرى اتلانىب
 بويافقلارنى اوتروسىغە بارىب سلطان اتلانغونچە تارتقولا شېب اتقولا شېب
 يايافقلارنى سلطان سارىغە تارقى لار مونكلچە ايسن سلطان ھم اتلاندى اېكىنچى
 كېمە ھم كېچتى اوتوز اوتوز بېش انلىق بېلە قالېن يياق قەچە چاپىب ېخشى
 قاجوردېلار غېلى نىايان اېش قىلدى اول چسب چسبان ې تھاشى بارچە دېن
 بورونراق كېچتى اېكىنچى اول كېم قالېن يياقنىنىك اوستىكا از كېشى بېلە ېخشى
 بوروب قاجوردى توختە بوغە سلطان ھم كېچتى كېمەلار ېى درېى كېچە كېرىشتىلار
 لاهورى وھندوستانى يوسونلوق توشېدېن دستك بېلە ودستە قامىش بېلە اوتا
 كېرىشتىلار بو حالتنى كوروب ماجار توغرسېداغى قالېن بنگلى كېمەلارى سو
 قوبى قاچماققە يوز قويدېلار دروېش محمد ساربان ودوست اېشېك اغا وېنە
 بعضى ېېكىت لار ماجار توغرسېدېن اوتتى لار سلطانلارغە كېشى چابئوردوم
 كېم اوتكانلارنى ېخشى يېغىب اول اوتروداغى فوج غە ياقو ېيتا يانېدېن
 بوروب غنېمغە اېلىك قوشونك اوتكانلارنى سلطانلار اوزلارېكا قوشوب اوچ

تورت نوب بولوب غنیم ساری متوجه بولدیلار بولار باوق ییتا غنیم کیشی سی
 بیاغینی الیفه سالیب یاسالینی بوزمای یوروی بیرور عسکری بیله مقرر
 بولغان فوجدین کوکی جماعتی بیله ییتار اول طرفدین سلطانلار ییتیب ایلیک
 قوشلار غنیمنی توشورا توشورا الیب اتلیق تیرارلار بسنت راو اتلیق معتبر
 کافرنی کوکی الار توشوروب باشینی کيسارلار اون اون بیش کیشی سی انینک
 اوستیکا نوشار اوشاندا اوق چاپقولارلار توخته بوغه سلطان غنیمنینک الدیدین
 باریب چایب یخشی قیلچ تیکورور مغول عبدالوهاب واینسی هم قیلچ تیکوزورلار
 مغول باوجود کیم سو بیلماس جیبه بیله دریادین ات بالداب اوتار مینینک کیمه لاریم
 کین ایدی کیمه لارکا کیشی بیباردیم فرمایش کیمه سی ایلکارراک کیلدی فرمایش
 کیمه کا کیریپ اوتوب بنکالی لارنینک پورتلارینی سیر قیلپ کنجایش کیمه سی کا
 کیریپ بوققاری بر باریدین سوردم میر محمد جالهبان عرض قیلدی کیم
 سرو دریاسی بوققاراقدین اوتکلی یخشی راققور فرمان بولدی کیم اول دیکن
 بردین چریک ایلی اوتماکا مشغول بولغايلار محمد سلطان میرزا باشلیق لارغه
 کیم اوتماکا فرمان بولوب ایدی سو اوتاردا یکه خواجه نینک کیمه سی غرق
 بولوب یکه خواجه نینکری رحمتیغه باردی نوکر وولایتنی اینیسی قاسم خواجه غه
 عنایت قیلدیم نماز پیشین دا غسل اثناسیدا سلطانلار کیلدیلار تعریف وستایش
 قیلپ عنایت وشفقت امیدوار قیلدیم عسکریم اوشول اثنادا کیلدی عسکرینینک
 اول ایش کورکانی ایدی شوکونی یخشی بولدی اول اخشام چون هنوز اوردودین
 کوچ مایدور ایدی بیر ارالدا کنجایش کیمه سیدا تکیه قیلدیم ادینه کونی سرو
 دریاسی نینک شالیدا خرید توابعی نرهن پرکنه سی نینک کوندنه اتلیق کینتی دا
 توشولدی یکشنبه کونی کوکینی جماعتی بیله حاجی پورغه خبر الغالی بیباریلدی
 شاه محمد معروف کیم بیلنور کیلکانیدا انکا اولوغ رعایت قیلپ سارن ولایتنی
 بیرلیپ ایدی نیچه قاتله یخشیلار باردی اتاسی معروف نینک ایکی قاتله
 اوروشوب

اوروشوب باسیب نوتوب ایدی سلطان محمود غدر بیله بهارنی الغاندا بین بیله
 شیخ بایزیدنینگ اوستیکا بارغاندا چاره قبلانمادی الارغه قانیلیب ایدی بو
 فرصته هم نیچه نوبت عرضه داشتی کیلیب ایدی ایل اراسیدا اندین
 پریشان سوزلار دیرلار ایدی عسکری هلدی کذریدن اونکاج اوق جمعیتی بیله
 عسکرینی کیلیب کوروب عسکری بیله بنگالی لار اوستیکا کیلدی اوشبو یورته
 ایکاندا کیلیب ملازمت قیلدی بو ایامدا شیخ بایزید و بین دین متواتر خبرلار
 کیلادور ایدی سرودریاسینی اوتار خیالدا ایمیشلار اوشبو فرصته سنبلدین
 عجب خبری کیلدی علی یوسف کیم سنبلدا توروب طوری ضبط وربط قیلیب
 ایدی اوزی و بیر مصاحب یوسونلوق طبیی بیر کوندا اوق تینکری رحمتیغه
 بارورلار سنبلنینگ ضبط وربطی اوچون مقرر بولدی کیم عبدالله سنبل ضبط
 وربطیغه بارغای ادینه کونی رمضان ایی نینگ پیشیدا عبدالله قه سنبلغه رغصت
 بیریلدی حسین تیمور سلطاننینگ اوشبو ایامدا عرضه داشتی کیلیب ایدی
 کیم مقرر بولغان بیکلاردین کابل دین کوچ کیلا دورکان جهتی دین سلطانغه
 قوشولا المایدورلار محمدی وینه بعضی لار سلطان بیله یوز کروچه یر ایلقاب
 باریب بلوچنی یخشی باسیب تور عبدالله دین چین تیمور سلطانغه و سلطان
 محمد دولدای و محمدی و بعضی انداغی بیکلارکا ویکیت لارکا فرمان بولدی کیم
 چین تیمور سلطان بیله اکره دا پیغیب طیار بولوب نورغایلار مخالف لار هر
 ساری یوزلانسه لار اول ساری متوجه بولغایلار دوشنبه کونی ای نینگ سیکیزیدا
 جلال خان دریا خاننینگ نبیره سی کا کیم شیخ جمال باریب ایدی بولغان معتبر
 امراسی بیله کیلیب ملازمت قیلدی هم اوشبو کون یحیی نوحانی کیم بوروزنراق
 اینیسینی ییباریب قوللوق اظهاری قیلیب ایدی سیاست فرمانی باریب ایدی
 ملازمت قیلدی چون یتنی سیکیز مینک نوحانی و افغان امیدوارلیق بیله کیلیب
 ایدیلار الارنی نومید قیلمای بهاردین بیرکروور خالصه قیلیب ایلک لک محمود خان

نوخانیفه عنایت قلیب قالغانینی اوشبو جلال خانفه مسلم نوتولدی بیر کرور خدمتانه قبول قیلدی بو یارماقنی تحصیلفه ملا غلام یساولنی ییباریلدی محمد زمان میرزاغه جونہ پور ولایتنی بیریلدی پنجشنبہ اخشامی خلیفہ نینگ غلام علی اتلیق نوکری کیم اسمعیل میتادین بورونراق شاهزاده منکیرنینک ابو الفتح اتلیق نوکری بیله اول فصل سوزنی ایلتیب ایدی اوشبو ابو الفتح بیله همراه شاهزاده منکیرنینک وحسن خان لنگر وزیرنینک خلیفہ غہ بیتلکن خطلارنی کیتوردی اول اوج شرطنی قبول قلیب نصرتشاه طرفینی اوزیکا الیب اصلاح سوزینی اراغه سالیپ تور چون بو یوروش باغی افغانلارنینک دفعی اوچون ایدی بو باغیلاردین بعضی سی باشینی الیب ایتیلار بعضی سی کیلیب جاکرلیک و قوللوقنی قبول ایتیلار ازغلاق کیم قالیب ایدی بنگلنینک دستگیری ایدی انی بنگلی اوزیکا الدی پشکالهم یاووقلاشیب ایدی بیز داغی انینگ مقابله سیدا مذکور بولغان شرایط بیله اصلاح سوزینی بیتیب ییباردوک شنبہ کونی اسمعیل جلوانی عادلخان نوحانی اولیا خان استرانی بیش التی امرا بیله کیلیب ملازمت قیلدیلار هم اوشبو کون ایسن نیمور سلطان بیله توخته بوغه سلطانغه جلدو کمر شمشیر و کمر خنجر وجیبه لار و خلعت لار و تپچاق انلار و ایسن تیمور سلطانغه نار نول پرکنه سیدین اوتوز التی لک و توخته بوغه سلطانغه شمس آباد پرکنه سیدین اوتوز لک عنایت قلیب یوکوندورولدی دوشنبہ کونی ای نینگ اون بیشیدا بهار و بنگاله طرفیدین خاطرنی جمع قلیب سرو دریاسینی یقاسیداغی و کوندنه نواحیداغی یورت تین بین و شبح بایزید حرام خوارنینک دفع شریفه عزم جزم قلیب کوچتوک ارا ایکی قونوب چهارشنبه چترموک سکندر پورنینک چوپاره اتلیق کذر اوستیکا نوشولدی اوشبو کوندین ایل اوزماککا مشغول بولدیلار بو حرامخوارلاردین متواتر خبر کیلا باشلادی کیم سرو بیله ککر دین اوتوب لکنو ساری متوجه دورلار بولارنینک کذر بندلیغیه

ونرک

وترك و هند امراسيدىن سلطان جلال الدين شرقى عليخان فرملى تردىكه نظام خان يىاقى توليش اوزبك قربان جىرىسى حسين خان دريا خانى باشلىق لارنى تعيين قىلىپ پنجشنبه اخشامى رخصت بىرىلدى اوشبو اخشام تراويىدىن سونكرا بىر پاس و بىش كرى بولوب ايدى كىم پشكال بولوتلارى قايناب بىر زمانىنىڭ اچىدا انداق طوفان بولوب قانلىق يىل قوبتى كىم يىقىلماغان چادر كىم قالدى مېن خىركاه اچىدا كىتاب قىلدور ايدىم كاغد واجزاقى يىغىشتورغونچە فرصت بولمادى خىركاه نى پىشخانه بىلە اوق مېنىڭ باشىغە يىقتى خىركاه تونكلوكى رىزە رىزە بولدى نىڭرى ساغلامدى اسىبى يىتمەي كىتاب واجزا غرق اول بولدى تشويش بىلە يىغىشتورولدى سقرلات كىت زىلوجەسىغە چىراب كىت اوستىغە قويوب اوستىكا كىملارنى دابتوك ايكى كرىدىن سونك تىسكىن تابتى توشكانە چادرىنى تىكتوروب شىم ياقتوردى مشقت بىلە اوت ياندوروب تانك انتونچە اويقولامى اوراق واجزانىڭ قوروقاغىغە مشغول ايدوك پنجشنبه كونى مېن سودىن كىچتىم ادېنە كونى اتلانىپ خىرىد وسكندىر پورنى سىر قىلىلدى اوشبو كون عبد الله بىلە باقى لىكنونىڭ الغانىنى يىتىپ ايدىلار شنبە كونى كوكىنى جماعتى بىلە ايلكاراك يىبارىلدى كىم باقىغە باروب قوشولغى يىكشنبە كونى سلطان جىنىد برلاسنى وحسن خلىفەنى وملا اباقنىڭ جماعتىنىڭ ومو من اىكەنىڭ اغا اىنسىنى رخصت بىرىلدى كىم بارىپ باقىغە قوشولوب مېن يىتكونچە ايلىكىدىن كىلولارنى تقصير قىلماغايلا اوشبو نماز دىكر شاه محمد معروفقە خاصە خلعت وتىچاق عنابت قىلىپ رخصت بىرىلدى بىلتورغى دستور بىلە سارننى وجهىغە وكندىلەنى تىركىشەند ساغلاماغىغە عنابت قىلىلدى هم اوشبو كون اسمىل جوانىغە سرواردىن بىتىش ايكى لك وجه عنابت قىلىپ خاصە خلعت وتىچاق ات عنابت قىلىپ رخصت بىرىلدى علاولخان نومان باشلىق انىڭ بىلە كىلكنلاركا هم سرواردىن وجه تعيين قىلىپ رخصت بىرىلدى مقرر انداق بولدى كىم هر

قایسی نینگ بیرار اوغلی اکره دا همیشه ملازمتنه بولغای کنجایش واریش کیمه سینی
ینه ایکی بنگلی کیمه سی بیله کیم بو نوبت نوشکن کیمه بنگاله کیمه لاریدین
انتخاب قیلیب ایدی بنگالیلارغه عهده قیلیدی کیم ترهمانی بیله غازپورغه
ایلتکی لار اساس بیله فرمایش کیمه سیکا فرمان بولدی کیم سرو یوققاری اوردو
بیله همراه اینگیلار بهار وسرواردین خاطری جمع قیلیب دوشنبه کونی
چترموک نینگ چوپاره کدریدین اود طرفی سرو یاقلای کوچولدی اون کروچه
یول قیلیب فتحپورنینک نوابعیدین کلپهره دیکن کینت نینگ یانیدا سرو بقاسیدا
توشولدی ایرته کوچکنلار از یقیب فتحپورنینک اولوغ کولیفه باروبتورلار بیر
نیچه کیشینی چابتورولدی کیم یقینیداشی ایلنی باندورغایلار کیچیک خواههنی
ییماریلدی کیم کول بقاسیدا توتوب اندا نوشکن چریکنی تانکلاسی کیلتوروب
اوردوغه قوشغای ایرته اندین کوچوب یاریم یولدا اساس کیمه سیکا کیردیم
یوققاری یورتمه ی تارتوروب کیلیم یولدا شاه محمد دیوانه نینگ اوغلی کیم
باقی قاشیدین کیلیب ایدی خلیفه کیلتوردی لکنو خبری تحقیق بولدی شنبه
کونی رمضان ایی نینگ اون اوچیدا اوروش سالورلار اوروش بیله هیچ ایش
قیلا الماسلار اوروش اثناسیدا بیغیشبورغان خس وکپه وخریفه پکپاره اوت
توناشور انداق کیم قورغان ایچی تنوردیک یقان بولور فصیل اوستیدا یوروی
الماسلار قورغاننی الورلار ایکی اوج کوندین سونک بیزنینک قایتقان خبریمیزی
تاییب دلوپ ساری کوچارلار بو کون هم اون کروچه یول کیلیب سگری
پرکنه سینینگ جلسیر اتلیق کینتی نینگ یانیدا سرو یقاسیغه توشولدی چارشنبه
اتنینک اساسی اوچون اول یورتمه مقام بولدی شیخ بایزید و بین فی بعضیلار
دیدیلار ایدی کیم کنکدین اوتوب چنار وجون نواحیسی بیله یوزلاتنی
سپاهی لازیفه نازنار خیال لاری بار اییش بیکلارنی چارلاب مشورت قیلیب
انداف سوز بولدی کیم محمد زمان میرزا و سلطان جنید برلاس کیم جونه پور

عوصیغه

عوضیغه چنارنى وینه بعضى پرکئانتى تابیپ ایدیلار هممود خان نوحانى قاضى
 حیا تاجخان سارنکخان بارىب چناردا مخالفلارنىڭ يولینى توشقايىلار تانكلاسى
 پنجشنبه كونی ایرته کوچوب سرو درياسیدین ایریلیب اون بیر گروه يول
 کیلیب پرسرودین اوتوب پرسرونینک یقاسیدا توشولدى بیکلارنى چارلاب
 مشورت قیلیب ایسن تیمور سلطان محمد سلطان میرزا توخته بوغه سلطان قاسم
 حسین سلطان بیخوب سلطان مظفر حسین سلطان قاسم خواجه جعفر خواجه
 زاهد خواجه جان بیك عسکرى نوکرلارى بیلە کچیك خواجه هند امراسیدین
 عالمخان کالپی ملک داد کررانى راندی سروانى باشلیقلارنى تعیین قیلیدى کیم
 بایزید و بین نینک کیینچه دلموطى چریکیدین ایریلیب ایلدام بارغایلار اوشبو
 پرسرودا کچه طهارت قیلادور ایدیم شمع یاروغیغه قالین بالیقلار ییغیلیب
 سوزیکا چیقتیلار مین وینه باووغومداغیلار ایلک بیلە قالین بالیق توتتوك
 ادینه كوی پرسرونینک بیر شاخ ابى نینک باشیغه توشولدى خیللى اینچکا سو
 ایدی چریك ایلینى عبور و مروریدین تغیر تاباغای دیب یوققاریسینى
 بوغدوروب بیر ده درده بولغان بیرینى طهارت اوچون یاساتیم بیست وهفتم
 کچهسى اوشبو یوررتته بولدى تانكلاسى بو سودین ایریلیب توسن سوییى
 اوتوب توشولدى یکشنبه كونی هم اوشبو سو یقاسیغه توشتوك دوشنبه كونی
 اینک ییکرمه توقوزیدا اوشبو توسن سوییى نینک یقاسیدا منزل ایدی
 بو اخشام باوجود کیم هوا یخشى صاف ایماس ایدی بیر نیچه کیشى ای کوردیلار
 قاضى قاشیدا کواھلیق بیردیلار ای باشى ثابت بولدى سه شنبه صباحى عید
 غازینى اوتاب اتلانیدى اون گروه يول کیلیب تابک نینک بیر گروهیدا کوی
 سوییى نینک یقاسیدا توشتوك غاز پیشین کا یاوق معجون ارتکاب قیلیدى شیخ
 زین وملا شهاب وخواند امیرغه بوغینه بیتنى ییباریب تیلادوك

شیخ وملا شهاب وخواند امیر * کیلینک اوج اوج ابکی ابکی بیر بیر

درویش محمد و یونس علی و عبدالله هم بار ایدی لار نماز دیکر کشتی کبرلار
کشتی توتیلار چهارشنبه کونی اول یورتنه مقام ایدی چاشته یاقوق معجون
ییلدی ملک شرف کیم تاجخاننی چناردین چیقارغالی بار یب ایدی بو کون
کیلدی بو کون کشتی کبرلار کشتی توتیلار پهلوان اودی کیم بورون کیلیب
ایدی بو فرصتته کیلکان هندستان کشتی کیر ییله کوراشیب بیقتی یحیی
نوحانی غه اون بیش لکلیک پرسرواردین وجهیغه بیریب سروپا کیدوروب
رخصت بیریلدی تانکلاسی اون بیر کروه یول کیلیب کوی سوی دین اوتوب
اوشبو سو یقاسیدا توشولدی ایلغار بارغان سلطانلاردین و بیگلاردین انداق
خبر تاییلدی کیم دلو طغه بار یب هنوز کنگ دریاسیدین اوتمايدور ایمیشلار
اچغ لانیب فرمانلار بیباریلدی کنگ دریاسیدین نیز اوتوب یاغی نینگ سونکیکا
یوروب جوندین هم اوتوب علیخاننی اوزونکیزکا قوشوب جهد قیلیب یاغیغه
ایلک قوشا کورونک اوشبو سودین اارا ایکی قونوب دلو طگیلیدی کنگ
دریاسیدین کذر ییله اکثر چریک ایلی اوشبو کون اوق اوتتیلار اوردونی
اوتکارب کذر دین قوی ارالدا معجون ییلدی چریک ایلی جانا کیلک جهتدین
سودین اوتوب توشکان یورتنه بیر کون مقام بولدی باقی ناشکندی اود چریکی
ییله اوشول کون کیلیب ملازمت قیلدی کنگ سوی نینگ یقاسیغه توشولدی
دلوددین کواره بیکرمه ایکی کروه چیقتی پنجشنبه کونی اول یورتین ابرته
کوچوب ادمپور پرکنه سینینگ الیغه توشولدی مخالفلار نینگ سونکیچه اوتماک
اوچون بورونراق دین جالابانلاردین بیر ایکی نی کالپی بیباریلیب ایدی کیم
بولغان کیمه لارنی کیلتورکایلار اوشبوندا توشکان اخشام بیر پاره کیمه کیلیدی
دریادین کذر هم تاییلدی یورت نینگ بیر کردلیغیدین ارالدا اوق اولتوردوم
نیچه کون کیم اندا ایدی کیم کوندوز ارالدا اوق بولور ایدی مخالفلاردین
تحقیق خبر کیلکان اوچون باقی شغالونی اودداغی ییکیتلار ییله سو کچوروب
یاغیدین

ياغيدىن خبر الغالى ييارىلدى نانكلاسى جمعه نماز دىكر باقى بىك نىنك نوكرى
كىلدى شىخ بايزيد و بىن نىنك قراولنى باسىب مباركخان جلوانى اتلىق
ابادان كىشى سىنى وىنه پىر نىچە كىشى سىنى اولتوروب پىر نىچە باش و پىر
ترىك يىبارىب نور صباى شاه حسين بخشى كىم باقى بىله بارىب ايدى
كىلدى قراولنى باسكانىنى و انداغى خبرلارنى مشروح عرض قىلدى اوشبو
اخشام كىم يکشنبه كىچەسى وای نىنك اون اوچى بولغاي چون درياسى كردى
انداق كىم صباى بو ارالنى درست سو باستى پىراوق آتیمى قوبىراق ينه
پىر ارالغى بارىب چادر تىكىب اولتوردوم دوشنبه كونی ايلغار بارغان سلطانلار
ويىكلار قاشيدىن جلال تاشكندی كىلدى ايلغار خبرىنى تايىب شىخ بايزيد
ويىن مەهوبە پركنه سىدىن قاجىب تورلار چون پشگل ييتيشىب ايدى ويىش
التى چرىك چرىكلاب چرىك نىنك ات واولاغى خراب بولوب ايدى ايلغار
بارغان سلطانلارغە ويىكلارغە فرمان بولدى كىم اكره واول نواغيدىن تازە
زور ايلغار كىلكنوچە يىتكەن یردا توقق قىلغايلار اوشبو نماز دىكر باقى شغالول
بىله اود چرىكىكا رخصت پىرىلدى موسى معروف فرملى كىم چرىكىدىن يانىب
سرو درياسىدىن اونكاندا كىلىب ملازمت قىلىب ايدى اونوزلكلىك پركنه
امرهاردىن وجهىغە تعين قىلىب خاصه باش اباغ و اىكرلىك ات عنایت قىلىب
امرهارغە رخصت پىرىلدى بو طرفلاردىن خاطر جمع قىلىب سه شنبه كىچەسى
اوچپاس و پىر كرىدىن سونك ايلغار طريقى بىله اكره كا متوجه بولدوك نانكلاسى
اون التى كروه يول كىلىب توشكا ياووق كالپى توابعيدىن بىلادر دىكلن پركنه دا
توشلانىب اتقە ارپە پىرىب نماز شام اندىن اتلانيلدى بو كىچە اون اوچ
كروه يول يوروب اوچپاسته كالپى پركنلاردىن سو كىند پورغە بهادر خان
سروانى نىنك كور خانه سىغە توشوب اويوخلاب نماز بامدادنى اوتاب اندىن
تېبرادوك اون التى كروه كىلىب كون توشته اتاوهغە پىتوك مەدى خواجە اوترو

كېلدى كېچە نېنك بىر پاسىدا اندىن اتلانىپ يولدا ازراچە اويوغلاب اون
 التى كروه يول كېلىپ رابرى نېنك فتخپور يە توش توشولدى ايرته نماز پېشىن
 فتخپوردىن اتلانىپ اون يىتى كروه يول يوروب كېچە نېنك ايكى پاسىدا
 اكره نېنك هشت بهشت باغىغە توشولدى تانكلاسى ادينه كونى محمد بخشى
 وبعضىلار كېلىپ ملازمت قىلدىلار نماز پېشىن كا ياووق جوندىن اوتوب خواجه
 عبدالحقە ملازمت قىلىپ قلە بارىپ مە يېكىملارنى كوردوم باغى فالىزكارنى
 قاوون ايككالى قويولوب ايدى بىر نېچە قاوون ساخلاغان ايكاندور كېلتوردى
 خېلى بخشىغىنە قاوونلار ايدى بىر ايكى بوته تاك هشت بهشت باغىدا ايكاتوروب
 ايدىم انېنك هم بخشىغىنە اوزوملارى بولوب ايدى شېخ كورن هم بىر سېتە
 اوزوم يىبارىپ ايدى بمان ايماس ايدى هندوستاندا قاوون اوزوم نېنك موغچە
 بولور يدىن فى الجملة خرسندلىغى بولدى يكشنبە كېچە سى ايكى پاس بار ايدى
 كىم ماهىم كېلدى بىز چرىككا جمادى الاول اىى نېنك اونىدا اتلانىپ ايدوك
 غرىب امور اتفاقى واقع بولوبتور كىم بولار هم كابلدىن اوشبو كوندا چىقغان
 ايكاندورلار پنجشنبه كونى ذى القعدة اىى نېنك غرەسىدا اولوغ ديوانخانەدا ديوان
 اولتورغاندا همايون نېنك وماهىم پېشكشىلار بىن تارتىلار اوشبو كون فغفور
 ديوان نېنك بىر نوكرىنى يوز ايلېك كر بارغە مزد بېرىپ قاوون واوزوم وميوە
 اوچون كابلقە يىبارىلدى شنبە كونى اىى نېنك اوچىدا هندو بېك كىم كابلدىن
 بدرقە بولوب كېلىپ ايدى على يوسف اولكان اوچون سنبلقە يىباركان ايكاندورلار
 كېلىپ ملازمت قىلدى مسام الدين على خليفە هم الوردىن اوشبو كون كېلىپ
 ملازمت قىلدى تانكلاسى يكشنبە كونى عبد اللهنى كىم مهمانبدىن على يوسف
 اولكان جەتيدىن سنبلقە يىبارىلىپ ايدى كېلدى كابلدىن كىلكوچىلاردىن انداق
 مسوع بولور ايدى كىم شېخ شريف قراباغى عبد العزيز نېنك اغواسىدىن
 يا هوادارلىغىدىن قىلماغان ظلم واوتماكان بدعتلارنى بىزكا اسناد قىلىپ

مھضرلار

مھزلار بېتىب لاھور ائەھ سېنىڭ اتلارنى تگلىف بېلە بېتىپ مھزىنىڭ سوادىنى شەرلاركا يېبارىپ بىت قېلور خىالى بار عبدالعزىز داغى نېچە ھكىمى ايشىتماي انواع ناشايست اقوال وناپايست افعال اندىن صادر بولوب تور بو جەتلاردىن يىكشە كوفى اىنىڭ اون يىرىدا قنبر على ارغوننى يېبارىلدى كىم شىخ شريفى ولاھور ائەھ سېنى وجود رېلارنى و عبدالعزىزى دركاهىفە الېب كېلتوركاى پېچشە كوفى اىنىڭ اون يىشىدا تىجارەدىن چىن تېمور سلطان كېلىپ ملازمت قىلدى اوشبو كون پھلوان صادق بېلە اولوغ اودى كشتى كېر كشتى تونىلار صادق نېمكارە يىقتى خېلى تشوېش تارتتى دوشنبە كوفى اىنىڭ اون توقوزىدا قىزىلباش اياچىسى مراد قورچىفە مرصع كېر خىجىر ومناسب خلعت كېدوروب ايكى لك تىكە عنایت قېلىپ رخصت يىرىلدى بو كونلاردا سېد مېھدى كوالىاردىن كېلىپ رھىمدانىڭ ياغىلىق انكىزىنى عرض قىلدى خلىفەنىڭ نوكرى شاھ مھمەد مھردارى يېبارىلدى غلبە نصېحت امېز سوزلار بېتىپ يېبارىلدى بارىپ بىر نېچە كوندىن سونكرا اوغلىنى الېب كېلدى اگرچە اوغلى كېلدى ولى اوزىنىڭ كېلور خىالى يوق ابدى انىڭ رفع توھمى اوچون نور بېككى سە شنبە كوفى ذى الحجە اىنىڭ بېشىدا كوالىارغە يېبارىلدى نېچە كوندىن سونك نور بېك كېلىپ رھىمدانىڭ قىلغان استدعالارنى عرض قېلىپ مدعاسىدىك فرمانلار بونكارىپ يېبارور حالتە بىر نوكرى كېلىپ عرض قىلدى كىم مېنى اوغلىنى قانجورغالى يېبارىتور كېلور خىالى يوقتور بو خېر كېلكاچ فى الحال كوالىار اوستىكا اتلانماق بولدوك خلىفە عرضىفە بىتكوردى كىم بىنە بىر نوبت مېن نصېحت امېز خط بېتىپ يېباراى شايد كىم اصلاھقە كېلكاى بو مصاحت اوچون شاھ الدىن خسرونى يېبارىلدى پېچشە كوفى مذكور اىنىڭ يىنى سېدا اتاھەدىن مھدى خواجە كېلدى عبد كوفى ھندو بېككا خاصە باش اياق مرصع كېر شىشېر وتېچاق عنایت بولدى حسن على غە

كېم تركمان اراسىدا جغتای غە مشهور دور باش اياق ومرصع كىر خىجر
ويىتىلكىك پركنە عنايت بولدى

وقايە سنە ست وثلاثين وتسعمائيه

سە شنبە كۈنى محرم اىي نىنك اون اوچىدا كوالياردين شهاب الدين خسرو بىلە
شىخ محمد غوث رحىمدادىنىك شفاھتى اوچون كىلدى چون درويش وعزيز
كىشى ابدى رحىمدادىنىك كىناھى نى الارغە باغىشلاپ شىخ بىلە نور بىك نى
كواليارغە يىبارىلدى كىم كواليارنى بولارغە تاپشوروب —

- بولارنىك كۈمكى كا يىباردوك سونكرا محمد على جىكجىك نى يىبارىلدى اىلكارى
تعيين بولغان ملا محب على لار يىتكۈنچە عبدالعزیز الارنى نىبرانئيب توغىنى
اليب ملا نعمت وملا داود وملا اياق نىنك اينيسى وينە بىر نىچە نى اليب شەيد
قىلكن ايكاندورلار بولار يىتكاج ظاهر تېرى محب على نىنك طغايى سى چاپار كۈمك
يىتماس ظاهر نى اوشاندا اوف الورلار محب على هم اوروش اثناسى دا يىقبىلور
بالتو كوندالاندىن كىرىب محب على نى چىفارور بىر كروەكاچە بولارنىنك
كىيىنچە كىلورلار محمد على جىكجىك نى قراسى پىدا بولغاچ نورارلار بىزكا پىپاي
خبر كىلدى كىم غنىم كىشى سى ياوق كىلدى جىبە كىب انلارغە كىچىم سالىب
يراغ لانىب چاپا اتلاندوق بووردوم كىم ارابه لارنى تارتىب كىلتوركابلار بىر كروە
كىلدوك غنىم كىشى سى يانغان ايكاندور دريا حردا اولوغ كول ايدى سو مصاحفە
اوشبو ىردا توشولدى ارابه لارنى اىلكارى مضبوط قىلىپ زنجىرلار بىلە ارابه لارنى
كردى بىركوت توك و رانا سنكا بى نهايت ليغ قول وقوشونى بىلان اباغ اىلكارى
قويدى كىم هندوستان قاعداسى بىلان پوز مېنك نىنك بىرلك وىوز لكىنى

بىر

بیر کرور دیرلار انینگ قول وقوشونی مینک ایکلیک کا بیتیب ایردی نیچون کیم ولایتی اون کرورکا بیتیب ایردی کیم بیرلک اتلیغ نینگ جایی و اوقات کندرسی بولغای وکوبینجی باش وباشلیغ کیم هرکز هیچ معرکه دا انکا امداد قیلیب اطاعت و بیعت لیغلاری یوق ایردی انکا قوشولوب فرمان بردار بولوب ایردی لار انینگ چریکینی تفصیلی بودور کیم سلهدی کیم رایسین و سارنکپورنی حکومت لیغی اندا ایدی اوتوز مینک اتلیق قه بر و سویی بار ایردی و راول اودی سینک ناگری اون ایکلی مینک اتلیق و حسن خان میوانی کیم میوانی حاکم لیغی اندا ایدی اون ایکلی مینک و بهادر هملایدری تورتن مینک و ستردی کهچی التی مینک و جرمل و برم دیو و میرته حاکمی تورتن مینک و برسنک دیو جوهان تورتن مینک و سلطان سکندرنی اوغلی محمود خان اگرچه ولایتی یوق ایردی سردار لیغ هوسیغه اون ایکلی مینک اتلیغ اوزی بیلان ساغلاب ایردی حاصل بودور کیم مخالف مینک ایکلیک کیشی کا تارنار ایردی و مخالف لارنینگ کیلوری ییزنی مسامعیرکا بیتیشدی اوز فکریمیزنی قیلیب اوشول روش بیلان بساو یسادوک کیم غول کا موکب خاص میز متیکن بولوب اونک کا چین تیمور سلطان و میرزا سلیمان و خواجه دوست خواند و یونس علی و شاه منصور برلاس و درویش محمد ساربان و عبدالله کتابدار و دوست ایشیک اقا اوزکا امرالار بیلان مقرر قبلدوک و سولکا سلطان بهاوالدین بهلول لودینی اوغلی علاوالدین و شیخ زین خانی و امیر محب علی کیم نظام الدین علی خلیفه فی اوغلی ایردی و تردی بیگ کیم قوچ بیکنی اینیسی ایردی و شیرافکن کیم قوچ بیکنی اوغلی ایردی و ارایش خان و خواجه حسین و اوزکا خلقیمیز بیلان توزادوک و برانغارکا اوزومیز بولوب هندوستان امرالاریدین خان خانان و دلاور خان و ملک داد کرانی و شیخ کورن دیک کیشی لارنی خذمتیمیزکا ساغلا دوک اونک کا قاسم حسین سلطان و احمد یوسفی اوغلان و هندو بیگ قوچین و خسرو کوکلتاش و قوام بیگ و اردو شاه

دولى خازن و قرا قوزى ومير قلى سېستانى وغواجه پهلوان بدخشى وعبدالشكورى
 وملك قاسم بابا قشقهنى ايسېنى اوزكا مغل بهادرلارى بيلان تعيين بولدىلار
 وسونك كامير سه ومهدى كوكلتاش وغواجكى اسد بير نيچه يېكىت لار بيلان
 نامزد بولدىلار وجوانغار مېنىت اثارغه مهدى خواجھنى ومحمد سلطان ميرزا
 ومهدى سلطاننى اوغلى عادل سلطان وعبدالعزيز ميراخور ومحمد جنكجنگ
 وقتلى قدم قراول وشاه حسين باركى وجان بېك انكه وهندوستان امرالارىدىن
 جلالخان وكالخان كېم سلطان علاوالديننى اوغلانلارىدىن ايردىلار وعليخان
 شېخزاده فرملى ونظام خاى بيانه ومو من انكه ورستم تركان ايچكىلار بيلان واوركا
 بهادرلار وغازيلار اخلاص نهاد بيلان اوروش كا يىل باغلاديلار ونظام الدين على
 خليفهنى غزات روم دستورى دېك بوبورولدىكېم ميلتيغچيلار ورعداندازلار
 كېم چرىكىمىزنى الديدا ايدىلار الارنينك پناھى اوچون ارابه لارنى كېلتوروب
 زنجير بيلان باغلاديلار وسلمان محمد بخشېنى بوبورولدى كېم روبرودا
 توروب هرنى خاطر كا كېلسه فرمان قېلغاي مېز واول بساوللار ونواچيلار كا بوبوركاى
 كېم باشلىغ لار كا يېتكوركايلار وچون چرىكىنى يوروشيدا ترتيب بيريلدى باش
 وباشلىغ لار اولوسى بيلان بارىب اورونلاريغه توردى لار اندېن سونكرا فرمان
 بولدى كېم هېچكىشى اورنېدان تېربانماسون وبير حضرت ميدانغه بارىب
 محاربه قېلماسون تا يىزدېن فرمان بولسه وكوندېن بير پاسى اونوب ابردى كېم
 جوانغار وبرانغار انداق اوروش بولدىكېم زلزله زمين دا ولوله زمان دا توشى
 وياو بىزنى برانغار طرفىدىن تېربانىب خسرو كوكلتاش وملك قاسم وبابا قشقه غه
 محله قېلدىلار وچېن تېمور سلطاننى بوبوردوك كېم الارنينك كومكى كا يېتسون
 واول مردانه ايشلار قېلىب ياونېنك قولاب ياساوينى بوزوب غولېنى يېقتى كا
 يېتكوردى وبو فتحنى جلدوسى انېنك انىكا مقرر قېلدىكېم ومصلطفى رومىنى
 بوبوردوك كېم غولدىن ارابه لارنى ايلكارى ايلتيب ميلتيق وضرب زن بيلان

انداق

انداق مخالفنى لشكرىنى حرهم اوردى كيم بهادرلارنىڭ كۈنۈل لارىدىن فرانغو
 كوتارىلدى وكوب باونىڭ تنهسى مذلت توپراغىغە توشوب فنا بادىغە
 يىبارىلدى وليكن واقعه انداق ايدىكىم رانا سىگانىڭ چرىكى كىينىدىن صف
 كىلور ايردىلار مېنەم كىشىلار بىنى يىشىلار بىنى تىرىپ تىرىپ بىر بىرىنى
 كىينىدىن كۈمۈڭ كا يىبارور ايردىم اول قاسم حسين سلطان واحمد يونس وقوام
 پىڭنى بويوردوم اندىن سونك ھىندوپىڭ قوچىننى فرمان بىردىم واندىن
 سونكرا محمد كۈكلتاش وخواجى اسدىنى ھىم قىلدىم اندىن سونك يونس على
 وشاه منصور بىرلاس وعبداللە كتابدار والارنىڭ كىينىدىن دوست ايشىڭ افانى
 ومحمد خليل اختە بىكىنى كۈمۈڭ كا يىبارىلدى وغنىمنى برانغارى نېچە قتلە پىزنى
 جوانغارغە حملە كىلتوردى وھەر قتلەدا اخلاص نھاد غازى لارىمىز بىر پارەسىنى
 اوف باغىنى بىلان بىركا تىكار ايردىلار وبنە بىر پارەسىنى قىلىچ وخىجر بىرقى
 بىلان كۈل لايىن جەنمە يىبارور ايردىلار ومۇمىن انكە ورستم تركمان وملا محمود
 وعلى انكە ومحمد سلطان مىرزا وعادل سلطان وعبدالعزيز مىراخور وقتلىق قدم
 قراول ومحمد على جىڭجىڭ وشاه حسين باركى ومغول غانچى قول اوروش كا
 قويوب ثابت قدم بولدىلار وخواجه حسن ديوان ديوانىلار بىلان كۈمۈڭ كا كىنى لار
 وبارى بهادرلار جان بىرىپ جان اليب انتقام براق لارىنى دشىن دىن اوزات تىلار
 نىچوك كىم غنىمنى كۈپلۈكىدىن اوروش اوزاققە تارتىلدى خاص خىزمىكارلار
 كىم ارابەلارنى كىينى دا شىرلاين زىنجىردا ايردىلار بويوردوم كىم غولنى اونك
 وسوليدىن مېلىتىق چىلارنى اورتادا قويوب ايكى طرف دىن كار زار قىلسونلار
 اوشبو بىكىت لار شىردىك زىنجىرنى غامبىب اوزوب چىقاندىك اوزلار بىنى
 اوز باشىكا كوركان بىلان بوخىل كفارغە توشوب ھرنى قول لارىدىن كىلدى
 قىلدىلار ونادر العصر ھلىقلى اوز اولوسى بىلان غولنىڭ الدىدا ايدى ومېلىتىق
 وضرب زنك وناش ائاقدا ايشلار قىلور ايردىلار كوردوك كىم غنىم فناسى

كېچىراققە ئارنىلىدى بوبورولدىكىم غول ارابەلارنى ايلكاراك يوروسونلار
 اوزومىز ھم بوروى اوق بېردوك پساو خلقى اونك وسولدىن برانغار وجوانغاردين
 كوروب تىربانىب غنىمغە ھىلە كېلتوردىلار انداق اوروش بولدىكىم يىزى
 اونك وسولمىز غنىمنى اونك وسولنى ايلتىپ بىرىدا سالدىلار وغنىم ايليك
 كونكلىدىن بوب وعمر پاموغىنى كوپدوروب يىزى برانغارغە وجوانغارغە
 چايىپ اوزلارنى بىقن ھم تىكوزدىلار چون اياغ ھىم قىلىپ ايردوك مخالفى
 توزار ھالى قالماي بى اختيار قاچا بىردىلار وكوپراغى اوشول ميداندا جان بىرىب
 ھەنئە كىنى لار وازراغى سراسىمە بولوب قم لاین بو ھىراغە يىنى لار وھسن خان
 مېوانىغە مېلىق تىكىپ كرد فناغە كىنى وراولى اودى سىنك وما نكچىد جوبان
 وراى چىندىر بان ودىلث راى وكنكر وكرىسنىك دىك باشلىقلار غنىمدىن ھىم
 يولنى غبارى بولدىلار ونېچە مىنك پارەلىق يىزى ھىرىكىنى انلارىنىنك اياغى
 استىدا پامال بولدىلار ومھىد كوكلتاش وعبدالعزيز مىراخور وعالمخان وىنە بىر
 نېچە امرالارىلان بوبورولدى كىم رانا سىنكافى كىينى دىن تعاقب قىلسونلار
 ومىن اوزوم ھم بىر نېچە كروھچە قولادىم كىم رانا سىنكا قرانغو كىون توشنى
 تا انكە كېچە بولدى غنىمدىن كونكول جمع قىلىپ كامىاب قايتوك ونېچە ساعتىن
 سونك مىزلكا يېتىشتوك نېچون كىم تقدىر بولماكان دور كىم اول كافىر قولكا توشكاى
 كىينى دىن كىتكىن خلائق اھتىام قىلماپ نورلار وپشيمان بولدوك كىم خلقنى
 امىدىكا بولماى اوزومىز تعاقب قىلماق كىراك ايردى وشىخ زىن الدىن كىم
 فضلالارىمىزدىن ايردى بو فتحغە تارىخ پادشاھ اسلام تابنى ومىر كىسو ھم
 كابل دىن اوشول تارىخنى بېتىپ يىباردى پەنە اوشونداق ايلكارىكى فتح لارىمىزدىن
 كىم دىبال پورنى فتح قىلدوك ايكى كىشى وسط ربيع الاول تابنى وچون فتح
 مونداف بولدى رانا سىنكىنك كىينى دىن ولايتىغە تعاقب قىلماقنى سېبى يوق
 ايردى موقوف قىلىپ مېوات نىغىرغە ھىت باغلادوك ومھىد على جىكچىنك

وشىخ

وشېخ كورن و عبدالملك قورچينى قالين كيشى بيلان الياسخان نينك باشيغه
 ييباردوك كيم ايكي سوني اراسيغه باش كوتاريب كول قصبه سيني اوروشوب
 اليب ايردى وكيجيك على كيم كول قصبه سيني حاكى ايردى توتوب بندغه
 سالغان ايكلندور اوشال ييباركان چريك كيم بيز ييباريب ايردوك ياقين ييتكلندا
 تاب كيلتورا الماى قاجيب نور نيچه كوندين سونك كيم اكرهكا ييتوك داخل
 بولغان كوني اول تيره بخت نينك باغلاب چرماب كيلتورديلار سزاسيغه ييتى
 اندين سونك راكونكولكا ييتى كيم ميوات طرفيغه بارماغ كيراك چهارشنبه كوني
 رجب ايى نى التى سيغه الور كيم ميوات حاكم نشيني دور باريلدى انينك
 خزانه سيني اسان ليغ بيلان قواغه الدوك وچون بو ولايت هم داخل ممالك
 محروسه بولدى عزيمت مستقر خلافت قبلدوك محمد هابونى كابل وبخشان غه
 رخصت بيريب اوزوميز مستقر خلافت قه بارغانمیز توقوز يوز اوتوز تورت ته
 خان ميرزا عالمدين سفر قيلدى بدخشان نى حكومت ليغى نور العيني محمد هابون غه
 بيريب ايردوك اوشول آئينك رجب ايى نى توقوزيدا محمد هابونى اول
 ممالك كا رخصت بيريلدى اوشول اثنادا بين افغان كيم باش كوتاريب ايردى
 قاسم حسين سلطان و محمد قاسم بابا قشقه و ابوالمحمد نبيره دار و حسين خان
 و هندوستان امرالاريدىن عليخان فرملى و ملك داد كررانى و تانارخان و خانجهان نى
 محمد سلطان ميرزا غه يولداش قيليب ييباريلدى اول بختى قايتغان ايشيتى كيم
 چريك تعيين بولوب نور باشيني قولبيغه اليب دنيادين چيقار اوزوميز اوشول
 آئينك اواخريدا فتحپور و بارى نى سير قيليب اكرهكا قبلدوك توقوز يوز اوتوز
 تورت ته كول سيريغه باريب اندين سنبل شكار يغه باريلدى كوستان نى سير
 قيليب دارالخلافه غه كيليندى و صفر ايى نينك بيكرمه سيكيزيدا فخر جهان بيكيم
 و غديجه سلطان بيكيم اوغلان اوشاغى بيلان كابل دين كيلديلار و بيز كبغه
 كيريب الارنى استقباليغه باريب بخشى ساعت ته داخل قيلدوك اندين سونك

بیر بیرنی کینیدین خبر کبلور ایردی کیم میدنی رای چندیری حاکی و رانا
چربك بغیشتور ماقفه مشغول بولوبتورلار اوشول خبرلار کیم بیزغه بتی التی یتتی
مینك ییکیتنی چین تیمور سلطانغه یولداش قلیب کالپی حدوددین چندیرغه
بیباریلدی چهارشنبه کونی جمادی الاول ایی نینك یتتی سیدا چندیری فتح
بولدی و فتح دارالحرب انینك تاریخی نی تاییب ایردیلار و چندیری قوفه
کیلکندین سونك احمد شاهغه کیم سلطان ناصرالدیننی نبیره سی ایردی عنایت
قیلدو و یکشنبه کونی جمادی الاول ایی نی اون بیریدا قایتیب دارالخلافهغه
داخل بولدو ک اندین ابلکاراق کیم چندیرغه بارغاییمز رانا چریکی بیلان
تیربانیب ایرجغه کیم بیزنی خدمت کارلاردین اندا ایدی کیلیب قبل قیلغان
بولغای بیر کچه یوقیسیدا بزرگوارلاردین بیرسی انینك نوشیغه کیریپ
قورقوتورلار کیم اوشول یوقیدین تیرانیب سیرکانیب اوی غانه توشار ایستیما
توتار اوشول ایستیما دا چریکنی حکم قیلور کیم قایتسونلار انداق ظاهر بولدی
کیم یولدا اجل یولداش بولوب جانی الیب جهنمغه بیبارور و بیزنی چریکی میز
برهانپور سویدین اوتار ایردیلار کیم خبر کیلدی معروف و بین و بایزید
قنوج دین قاجیب ایرجغه کیلیب شمس آباد قلعه سیننی ابوالمحمد نبیره داردین
زور بیلان الیب تورلار انینك اوچون عنان اوشال یانغه میل قلیب بیر نیچه
ییکیتلارنی ابلکاراق بیباریلدی بو خبرنی ایشکاندین سونك معروفنی اوغلی
قنوج دین قاجار و بین و بایزید و معروف هم کنگ دین اوتوب قنوج برابریدا
کنگنی افتاب چیقاریدا باریب کذر بندلیغ خیالیغه اولتورورلار و توقوز یوز
اوتوز بیشیدا جمعه کون محرم ایینی اوچیدا کیم میرزا عسکرینی کابل دین ملتان
مصاحتی غه تیلاتیب ایردوغ کوالبارغه کیلیب ملازمت قیلدی اوشول کونی راجه
بکر ماجیت و مانسنکنی عمارت لارینی سیر قلیب دارالخلافهغه متوجه بولدوغ
پنجشنبه کونی اوشول آیینک نیکرمه بیشیدا داخل بولدوغ دوشنبه کونی ربیع الاول

ایینی

ایبی اونیدا محمد همایون دین قاصدلار کیلیب ملازمت قیلدیلار و عریضه هم کیلتوردیلار کیم اندا بیتیب ایردی کیم تینکری تعالی بیزکا بیر اوغل کرامت قیلدی انینگ اتینی المان قویدوک اوشبو ات بیزکا خوش باقمادی اندین سونک ترک و هند امرالارینی چارلانیب چشن بیردوک اوشبو چشندا مصاحت و کینکلیش انداق بولدی کیم شرق و لایتلاریغه تخت کیلتورماک کبراک ابلکار راق میرزا عسکری اغیر چریک بیلان متوجه بولسون و امرالار کیم کنک سوینی ناری یانیدا دورلار بولداش بولوب بومصاحتغه جهد قیلسونلار و دوشنبه کونی ربیع الاخر ایبی بیتیبیدا میرزا عسکری رخصت بولوب متوجه بولدی و اوزومیز شکار اوچون دهلهپور طرفیغه اتلاندوغ و جمادی الاول ایبی اوچیدا خبر کیلدی کیم محمود اسکندر نی اوغلی بهار نی الیب شورش خیالی باشیغه بار شکار دین قایتیب دارالخلافه غه نزول قیلدوک اوشول ائنادا بدخشان دین محمد همایون قاصدلار ییباریب تور کیم قیرق ایلیک مینک چریک ییغیشتوروب سلطان ویس نی بولداش قیلیب سمرقند خیالی باشقه نوشوبتور و صاح سوزی هم ارادا بار انینگ عرضه داشتی جواپیدا بیتیلدیکیم تینکری تعالی دین امیدوار میز کیم اوشول بقیندا هندوستان و لایتی قولغا کیرکای هواخواه و بخشی فراخ حوصله لار بمیز دین هندوستان و لایتیغه قویوب اوزومیز موروثی و لایتی میزکا بارغای میز و کبراک کیم باری خلقی میز بو یورثیدا همایون غه بولداش بولوب اخلاص کورستکایلار و پنجشنبه کونی اوشول ای نینگ اون بیتیبیدا چون سوییدین اونوب شرق رویه طرفیغه متوجه بولدوغ اوشبو کوندا نصرت شاه دین کیم بنگاله والی سی ایدی ایچی لار کیلیب پیشکشی لار کیلتوروب اطهار بندلیک قیلدیلار دوشنبه کونی جمادی الاخر ایبی اون توقوزیدا میرزا عسکری کیلیب بیزنی کوردی فرمان قیلدوک کیم سیز چریکینکیز بیلان کنک سوینی ناری یانیدا نوشونک واکره یاقینیدا اسکندر سلطاننی اوغلینی محمود خان نی بوزولغان دین

خبر پتی غازپور حدودیغه باریب بهوجپور و بههغه نوشولدی و اندا بهار ولایتی میرزا محمد زمانه بیریلدی پنجمینبه کوی رمضان ایلی ییتیسیدا بنگاله و بهاردین خاطر جمع بولوب سروار طرفیغه بین و بایزید دفعی اوچون بوروی بیردوک و اول مخالفلار بیلان اوروش سالیب شکست بیردوک اندین سونک خرید و سکندرپوری سیر قیلیب بو ولایتلاردین خاطر جمع بولوب ابلاغار بیلان دارالخلافهغه متوجه بولوب اندک فرصته داخل بولدوک و محمد همایون بیر ایلی ابدیکیم بدخشاندا دیدارلاردین ابرو نوشوب ایردی سونکرا ییزنی ساغینیب بدخشاننی میرزا سلیمان کیم انینک کباوی ایردی تاپشوروب بیر کوندا کابلغه کیلور و میرزا کامران قندهاردین کابلغه کیلکان ایکاندور عبدکاهدا ملاقات قیلیب حیران بولوب توجه سببینی سوراپتور و محمد همایون ییزنی اشتیاق میزنی ایتیپ میرزا هندالنی کابلدین بدخشانغه ییباریب ییزنی طرفهغه پوراق بیرور بیر نیچه کوندا دارالخلافه اکرهکا ییتیپ اوشول ساعت کیم ییز انینک اناسی بیلان اتنی توتوب سوزلاشیپ اولتوروب ایردوک کیم یینا اف کیلدی کونکلار کل یانکلیغ اچیلیب کوزلار چراغ دیک یارودی مقرر هر کون چشن ابدی لیکن انینک اوزیغه توی بیریب خوشحاللیغلار قیلدوک و نیچه مدتکچه بیر بردا بولوب مصاحبانه بیر بیر بیلان سلوک قیلور ایردوک و الحق صحبتته بی بدل ایردی و انسان کامل کیم دیرلار اوشال ایردی اوشال اوقاتته کیم محمد همایون بدخشاندین کیلدی سلطان سعید خان کیم کاشغر خانلاریدین ایردی و خویش لیغی هم ییزکا بار ایردی رشید خاننی یارکندکا قویوب خیال خام قیلیب بدخشان طرفیغه متوجه بولوبتور و اندان ایلکاراغ کیم اول بدخشانغه یینکای میرزا هندال باریب قلعه طفرغه کیریب ایکاندور سلطان سعید خان اوچ ای قبل قیلیب ایلکیدین ایش کیلمای قایتیب نور و ییزکا انداف پیتی کیم کاشغر بلار کیلیب بدخشاننی الدپلار ییز خواجه خلیفهنی

خلیفه‌ی فرمان بپردوگ کیم بدخشانغه باریب نیچوگ کیم صلاح دید بولسه
 قیلسون اول نافهم لیغیدین قبول قیلمادی ومحمد همایونغه ایتوگ کیم سببی
 بارغانینک نیچوگ بولغای اول جواب بیردی کیم فرمانغه چاره بوقتور لیکن
 عهد قیلغان مین کیم اوز اختیاریم بیلان دیداردین ایریلماغای مین انینک
 اوچون میرزا سلیمان‌نی بدخشانغه رخصت بیریلدی وسلطان سعیدغه بیتیدوگ
 کیم باوجودکیم بیرزدین نیچه حقوق سیزدا دور عجب کیلدی کیم سیز مونداق
 قیلدینکیز الحال میرزا هندال‌نی چارلاب میرزا سلیمان‌نی ییباردوگ اگر حقوقی
 منظور قیلیب بدخشان‌نی سلیمان میرزاغه کیم ییزی فرزندیمیز دور بیرسانکیز
 بخش بولغای والا بیز کنهانی اوزومیزدین ساقط قیلیب میراث‌نی میراث خورغه
 تاپشوردوگ قیلسون‌لار ومیرزا سلیمان اندین ایلکاری کیم کابل‌غه بیتکای
 بدخشان‌نی دشمن ایلکیدین قویوب امان‌لیغ بولغان ایگاندور ومیرزا سلیمان
 بدخشان‌غه بارغانیدین سونک میرزا هندال بدخشان‌نی میرزا سلیمان‌غه تاپشوروب
 هندوستان‌غه متوجه بولدی ومحمد همایون سنبل‌غه کیم انینک جایگیری ایردی
 رخصت بیریلدی التی ای‌کچه اندا ایدی ظاهرا انی یر وسوی خوش یاقمادی
 ایستیما تونار ایگاندور بارا بارا اوزاققه تارتار تا انکه بیز ایشیوگ فرمان
 بیریلدیکیم دهلی‌غه کیلتوروب دهلی‌دین کیمغه سالیب کیلتورسونلار کیم
 حکیم حاذق‌لار کوروب دردیه دوا قیلسونلار بیر نیچه کوندا دریا بولی بیلان
 کیلتوردیلار وطیب‌لار هر نیچه دارو درمان بیردیلار بخش بولمادی میرابوالقاسم
 کیم اولوغ کبشی ایردی عرض‌غه بیتکوردی کیم اوشونداق دردلاغه درمان
 بودور کیم بخش نیمه‌رسلاردین تصدق قیلماق کیراک تا انکه تینکری تعالی
 صحت بیرکای مینیم کونکلو منکا کیلدی کیم محمد همایون میندین اوزکا بخش‌راق
 تیرسه‌سی یوق مین اوزوم تصدق بولاین خدای قبول قیلسون خواجه خلیفه
 اوزکا مفرلاردین عرض‌غه تیکوردیلار کیم محمد همایون صحت تاپار سبز بوسوری

نېچون تېلېنكزكا كېلتوراسيز غرض بودور كېم دنيا مالېدين بخشى سېنى نصدق
 قېلماق كيراك بس اوشال الماس كېم ابراهيمى اوروشېدا توشوب ايردى محمد
 هابون غه عنايت قېلىپ ايردينكيز نصدق قېلماق كيراك نېلكا كېلدېكېم دنيا
 مالى انېنك عوضى غه نېچوك بولغاي مېن انېنك فداسى قېلور مېن كېم حال
 انكا مشكل بولوبتور واندين اوتوبتور كېم مېن انېنك بېطاقت ليغېنى طاقت
 كېلتوركاي مېن اوشال حالت ته كېرىپ اوچ قتلە باشيدىن اوركولوب دېدېم
 كېم مېن كوناردېم هرئى دردينك بار اوشال زمان مېن اغېر بولدوم اول بېنكىل
 بولدى اول صحت بولوب قوتى مېن ناخوش بولوب بېقىلدىم اعيان دولت
 واركان مملكتى چارلاب بيعت قوللارېنى هابونى قولىغه بېرىپ جاي
 نشين ليغېغه ووليعهد ليغېغه نصب قىلدىم وتختى انكا تاپشوردوم وخواجه خليفه
 وقنبر على بيك وتردى بيك وهندو بيك واوزكا خلايق هم بو ناصاح دا بار
 ايردىلار بارى قبول قېلىپ بند بولدېلار

مسود اوراق ايینه دور كېم

توقوز يوز اوتوز يېتېدا جمادى الاول اىنى التى سېدا چھار باغېدا كېم اوشول
 پادشاه اوز قولى يېلە اباد قېلىپ ايردى حالى متغېر بولوب بو عالم بيوفانى
 پدرو د قىلدى وفضلاى عهد كېم تاريخ و مراى وقصايد و تراكيب آيتىلار از انجمله
 مولانا شهاب معماى بو مصراعنى تاريخ تابتى هابون بود وارث ملك وى
 و محال دور كېم اول پادشاه قابلى بخشى ليغ لارېنى ايتكن پيلان و بيتىكن پيلان
 توكانكاي ليكن مجمل بو كېم سېكيز صفت اصل انېنك ذاتيغه متصل ايردى بيرېسى
 بو كېم نجهنى بلند ايردى ايكيچېسى هنى ار جېند ايدى اوچوچېسى ولايت
 الماغ تورنومچېسى ولايت ساخلا ماغ بېشومچېسى معبورلورغ التېچېسى رفاهيت
 نېتى نېنكېرى تعالى بنده لارېغه يېنېچېسى چرېكنى كونكى قولغا الماغ سېكېرچېسى
 هدالت

هدالت قبلماغ وفضيلت باييدا اكلبيغي يوق ايردى كيم نظم ونثر وتركى وفارسى نى
 بى بدل ايتور ايدى على الخصوص تركى ديوانى باردور كيم اندا تازه مضمونلار
 تاييب ايتيب تور ومثنوى كتابى هم بار كيم آتى مابين دور تيل بيلوردانا خلق
 اراسيدا انينك ديك لطايفى يوقتور وخواجه احرار ايتكان رساله كيم انينك انى
 والديه دور اوشال پادشاه نظم قليب نور اوشبو كتاب كيم بابريه دير بيرام
 خان نى اوغلى ميرزا خانغه بويورديلار كيم تركيدىن فارسىغه كيلتوركيل كيم تركى
 بيلماغان خلايقه اسان بولغاي اول پادشاه موسيقى علميدىن هم خبرى بار
 ايردى وبو رباعى نى فارسى ايتيب ايرديلار

درويشانرا اكرنه از خويشانيم * ليك از دل وجان معتقد ايشانيم
 دوراست مكوى شاهى از درويشى * شاهيم ولى بنده درويشانيم
 وفارسيدا بو مطلع نى هم ايتيب تورلار
 هلاك ميكندم فرقت تو دانستم * وكرنه رفتن از اين شهر ميتوانستم
 وبو مطلع هم الارنينك دور

تا بزلنى سبه اش دل بستم * از پریشانى عالم رستم
 واول پادشاه عروض وقافيهغه هم رساله لارى بار واول جمله دين مفصل ديكان كيم
 اوشبو فن شرحى بولغاي كوبديى كوب بخشى تصنيف قليب تورلار واول
 پادشاهغه ثورت اوغل و اوچ قيز نينكرى تعالى كرامت قليب ايردى كيم اوغلانلار
 محمد همايون پادشاه ويكامران ميرزا وميرزا عسكرى وميرزا هندال ايرديلار
 وقبرلار كلرنك بيكيم وكلمجره بيكيم وكلمدن بيكيم ايرديلار اوشبو اوچ قيز بير
 انادىن ايرديلار وبير نيچه اهل طبعى كيم اوشبو پادشاه دايم الاوقات صحبت دين
 اير و قوماس ايردى بولاردورلار ابوالبقا كيم علم حكمت باييدا بى بدل ايردى
 وشيخ زين صدر كيم زين الدين خوافى نى نبيرهسى ايردى حدت طبعى بار ايردى
 نظم وانشادين سلبقه ليغ وهمايون پادشاه زمانيدا امرالغ هم تاييب ايردى وشيخ

ابوالواحد فارغی کیم شیخ زین خوافی فی ابه سی بولور ایردی خوش طبع و شعر هم
 ایتور ایردی و سلطان محمد کوسه کیم میر علی شیرینی مصاحب لاری دین ایردی کیم
 پادشاه صحبتیدا عزت نایب سرافراز بولوب ایردی و مولانا شهاب معبای کیم
 فقیری تخلص قلیب ایردی فضایل و شعر دین نصیبه سی بار ایردی و مولانا یوسفی
 طبیب کیم انینگ خراسان دین تیلانیب ایردی لار نبض کورماغ دین و تشخیص
 قیلماغ انینگ ایشی ایردی و سرخ و داعی کیم ترکی و فارسیدا نظم ایتور ایردی
 و ملا بقایی فی سلیقه سی کوب ایردی و مخزن الاسرار و زینیدا پادشاه انیغه مثنوی
 ایتیپ ایردی و خواجه نظام الدین علی خلیفه خدمت و محرمیت و وزارت قه عقل
 و تدبیری بار ایردی و پادشاه البده حرمت و عزتی انچه بار ایردی کیم کوب
 سوزی مقبول طبع بولور ایردی و طب دین هم سلیقه سی بار ایردی و میر درویش
 محمد ساربان کیم خواجه احراری بخشی مرید لاری دین ایردی خوش صحبت
 کیشی ایردی کیم فضیلت دین اول بارگاهدا قرب و اعتبار نایب ایردی و خواند
 امیر مورخ کیم طرفه کیشی ایردی تصانیف لار بار کیم خلق اراسیدا مشهور دور
 حبیب السیر و خلاصه الاخبار و دستور الانوار و اوزکا تصنیف لاری هم بار و خواجه
 کلان بیگ امرالاردین ایردی و پادشاه خدمتیدا اولتور و ایردی فضایل و سخی لیغ
 باییدا ممتاز و انینگ اینیسی کیچیک خواجه مهرداد و خاص اهل دین ایردی و پادشاه
 خدمتیدا بو هم اولتور و ایردی و سلطان محمد دولدای اولوغ امرالاردین ایردی
 خوش خلق کیشی ایردی واللّٰه بِکَلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

تمام

صواب	خطا	بیت	یول
مینینک	مینیک	۷	۷
چسپان	حسبان	۱۴	۷
حالات	مالات	—	۲۱
قیزی	قیری	۲۰	۹
محمد	محمود	۳۷	۱۴
محمود	محمد	—	۲۲
قیلیلدی	قیلیدی	۴۰	۱۴
خشت	خشب	۴۵	۱۹
احمد	احمل	۶۴	۱۴
سلطان حسین	وسلطان حسین	۱۰۰	۱۲
بیارینک	بیارنینک	۱۱۹	۱۰
بیر	تیر	۱۲۲	۲۳
در بند	در بند	۱۵۸	۴
ینکاف	نیکاف	—	۱۸
ایکالا	ایکالار	۲۳۹	۲۳
ساین	ساری	۲۴۳	۲۰
ولایتیدین کیلکن بولغای	ولایتیدی کیلعان بولغای	۲۶۳	۱۹
بیر خست	بیر حضرت	۴۹۹	۱۹
بقینی کا	بیقتی کا	—	۲۱

اوشبوبر نامہ کتابیداغی وقایع سنواتنینک بابا بابا تئابعی دور

بابر پادشاہ بولغاندین سنہ ۹۰۰ غہ نیکونج — — — ۲ — — ۳۰

وقایع ۹۰۰ ^۱ — ۳۰ — ۴۱	وقایع ۹۱۲ — ۲۳۱ — ۲۵۷
وقایع ۹۰۱ — ۴۱ — ۴۸	وقایع ۹۱۳ — ۲۵۷ — ۲۷۵
وقایع ۹۰۲ — ۴۸ — ۵۳	وقایع ۹۱۴ — ۲۷۵ — ۲۷۶
وقایع ۹۰۳ — ۵۳ — ۷۳	وقایع ۹۲۵ — ۲۷۶ — ۳۲۰
وقایع ۹۰۴ — ۷۳ — ۸۲	وقایع ۹۲۶ — ۳۲۰ — ۳۲۴
وقایع ۹۰۵ — ۸۲ — ۹۸	وقایع ۹۳۲ — ۳۲۴ — ۳۹۱
وقایع ۹۰۶ — ۹۸ — ۱۱۵	وقایع ۹۳۳ — ۳۹۱ — ۴۲۸
وقایع ۹۰۷ — ۱۱۵ — ۱۲۴	وقایع ۹۳۴ — ۴۲۸ — ۴۳۸
وقایع ۹۰۸ — ۱۲۴ — ۱۴۶	وقایع ۹۳۵ — ۴۳۸ — ۴۹۴
وقایع ۹۰۹ — ۱۴۶ — ۱۹۴	وقایع ۹۳۶ — ۴۹۴ — ۵۰۶
وقایع ۹۱۱ — ۱۹۴ — ۲۳۱	بعضی تعلقات ۵۰۶ — ۴۹۴ — ۵۰۶

بو کتاب نینک باصہ سنہ رغصت بیریلدی بو شرط ایلان کم باصلغاندین صونک
تفتیش محکمہ سینہ تیوشلی نسخه لار احضار قیلنسون ،‘ قران تاریخ رومیہ نینک
۱۸۵۶ نجی یلندا ایون نینک ۲۹ نجی کونندا . بوسفی کوتوال

اوشبو کتاب قران اونیوبرستی نینک طبغخانه سیده باصہ اولنمشدور

линность его не возможно. 2, За этимъ отрывкомъ слѣдуетъ любопытная приписка о кончинѣ Бабера, его достоинствахъ, сочиненіяхъ, дѣтияхъ, ученыхъ друзьяхъ, — неизвѣстнаго автора, по-видимому хорошо знавшаго Бабера и окружавшихъ его. Едва ли это не заимствовано изъ введенія Анни Экбери Абуфаала. Оба эти прибавленія помѣщены въ концѣ моего изданія отъ стран. 494, 3, На листахъ 788 — 810 находится особое сочиненіе, — краткій обзоръ династіи Тимура до Гюмаюна, о которомъ довольно подробно. Это сочиненіе въ списокѣ Кера не кончено.

Рѣшимость пожертвовать нѣсколькими мѣсяцами ежедневной работы списку Баберъ — намѣ доказываетъ, что Керъ оцѣнилъ важность этого сочиненія, но, какъ видно изъ его латинскаго перевода, онъ неполнѣ зналъ Джагатайское нарѣчіе. Хотя повсюду видны признаки добросовѣстной и заботливой копировки, Керъ, по мѣстамъ не разобравъ словъ, не могли угадать ихъ по смыслу, долженъ былъ писать на обумъ какія-то неясвенныя черты; его непривычное къ джагатайской грамотѣ перо не могло не дѣлать ошибокъ и опущеній. Такимъ образомъ Керовскій списокъ, при недостаткѣ лучшихъ рукописей, можетъ быть хорошимъ источникомъ для изданія Баберъ — намѣ, при постороннихъ пособіяхъ, но не въ такой степени, чтобы безусловно водиться его авторитетомъ. На этомъ основаніи я старался очистить текстъ Баберъ — намѣ отъ всего, что, по изслѣдованію, мнѣ представилось ошибочнымъ въ списокѣ Кера.

Средствомъ для этой работы служилъ мнѣ прежде всего самый списокъ: въ правильномъ видѣ какого либо слова, формы, оборота я убѣждался большинствомъ случаевъ ихъ употребленія въ списокѣ. За тѣмъ необходимымъ и постояннымъ пособіемъ былъ Англійскій переводъ *Memoirs of Baber etc.*, наконецъ списки словарей джагатайско-персидскаго, изданнаго въ Калькуттѣ и джагатайско-турецкаго на сочиненія Миръ Алишира.

Очевидно, этихъ пособій не достаточно, чтобы довести изданіе до полной точности и правильности: для того надлежало бы сличить нѣсколько хорошихъ туземныхъ рукописей Баберъ — намѣ. Но я смѣю надѣяться, что мое изданіе, при всѣхъ его недостаткахъ будетъ не бесполезно для занимающихся изученіемъ Джагатайскаго діалекта и филологическими изслѣдованіями о Тюркскомъ языкѣ.

Н. Ильминскій.

Печатать дозволяется. 12-го Декабря 1856-го года.

Цензоръ, Инспекторъ Казанской Духовной Академіи, Архимандритъ Ѳеодоръ.

кими и различнымъ образомъ разбросанными строками. Керъ не дѣлаетъ никакихъ существенныхъ замѣчаній о рукописи, съ которой онъ сдѣлалъ свой списокъ; упоминаетъ только, что она заключала 420 листовъ; на концѣ его списка слова по-арабски: окончена 1126 года по всей вѣроятности указываютъ годъ написанія коренной рукописи. Впрочемъ по ореографическимъ приметамъ и нѣкоторымъ значкамъ, которые Керъ старался удерживать въ своемъ спискѣ, должно полагать, что коренная рукопись написана въ Мавараннегрѣ.

Списокъ Кера, сравнительно съ англійскимъ переводомъ Записокъ Бабера, имѣетъ весьма мало недостатковъ. Къ нимъ должно отнести слѣдующее:

На 188 с. списка Кера прерывается джагатайскій текстъ и вмѣсто его на полѣ написанъ персидскій переводъ, въ которомъ притомъ нѣкоторыя слова оборваны. Я помѣстилъ его по порядку содержанія, отмѣтивъ розетками (Баберъ—намѣ 38 и 39):

По мѣстамъ недостаетъ нѣкоторыхъ словъ и собственныхъ именъ, — на основаніи Англійскаго перевода я вставлялъ ихъ между скобками.

На 586—587 листахъ списка есть означенные пунктиромъ пробѣлы; можно думать, что въ коренной рукописи эти мѣста были выѣдены червемъ, — по соображенію Англійскаго перевода съ остатками словъ, которые Керъ перенесъ въ свой списокъ, я вставлялъ по догадкѣ слова, означивъ запятыми (Баберъ—намѣ 260 и 261.).

Видимые пропуски въ Керовскомъ спискѣ на лл. 642 b и 763 b отыскиваются на концѣ тогоже списка на лл. 809 b и 813 b.

За то списокъ Кера представляетъ важныя дополненія къ Англійскому переводу (Срав. Мемоірс 122 и Баберъ—намѣ 144—146; — Мемоірс 334 и Баберъ—намѣ 379 и 380). Въ первомъ мѣстѣ дополняются событія 908 года, прерванные въ Англійскомъ переводѣ на самомъ интересномъ мѣстѣ; во второмъ—представленъ подробный перечень доходовъ съ индійскихъ областей, тогда какъ въ Англійскомъ переводѣ есть только общій итогъ доходовъ.

Текстъ Баберъ—намѣ оканчивается на послѣднемъ листѣ Керовскаго списка, но листы 764 b—809 b заключаютъ нѣкоторыя прибавленія: 1, подробное описаніе сраженія Бабера съ индійскими раджами, краткій перечень послѣдующихъ событій и нѣкоторыя подробности о предсмертной болѣзни Бабера. Этотъ отрывокъ, безъ начала, нѣсколько отличается отъ Баберъ—намѣ по слогу и даже ореографіи. Впрочемъ описаніе сраженія съ раджами, заключающее нѣсколько напыщенныхъ выраженій, могло быть дано самимъ Баберомъ мюншію Зейнидину, какъ эскизъ для вельерѣчиваго фирмана; кромѣ того весь этотъ отрывокъ написанъ отъ лица Бабера, а потому положительно отвергать под-

II.

доставить богатые средства къ познанію Джагатайскаго нарѣчія въ его цвѣтущую пору. Но Баберъ—намѣ занимаетъ между этими сочиненіями самое почетное мѣсто: излагая собственные впечатлѣнія своего автора, вполне перешедшія чрезъ его сознаніе, Баберъ—намѣ представляетъ естественность, точность и совершенную гибкость языка.

Джагатайскій діалектъ можетъ служить если не основаніемъ, то важнымъ пособіемъ къ изслѣдованію другихъ сѣверныхъ нарѣчій и къ заключеніямъ о существѣ кореннаго Тюркскаго языка въ его первобытномъ видѣ. Онъ употреблялся въ мѣстахъ близкихъ къ колыбели тюркскаго племени; кочевая жизнь, производившая первыя движенія тюркской мысли и первые звуки тюркской рѣчи, не была чужда и непонятна для мавараннегрскихъ горожанъ, потому что они имѣли постоянныя сношенія съ кочевыми племенами. Измѣнилась прежняя вѣра, и наука принесла новыя понятія; однако все же тамъ было больше условій къ сохраненію первобытнаго языка, нежели въ иномъ нынѣшнемъ татарскомъ нарѣчій. Притомъ названные нами авторы старше слишкомъ тремя столѣтіями нынѣшнихъ татаръ. Поэтому въ сочиненіяхъ Рубгузи, Миръ Алишира и Бабера можно съ большою увѣренностію, нежели въ нынѣшнихъ, намъ доступныхъ, нарѣчіяхъ, искать подлинныя черты первобытнаго Тюркскаго языка. Въ самомъ дѣлѣ джагатайскіе звуки, сколько можно судить по ихъ начертанію, сохранили старинную гортанность и крѣпость; слова джагатайскія составляютъ очевидную связь между соответственными словами нынѣшнихъ тюркскихъ нарѣчій, по разнымъ законамъ звукоизмѣненія отступившими отъ своего кореннаго вида; глагольныя формы въ Джагатайскомъ нарѣчій обильнѣе, разнообразнѣе и цѣлостнѣе по своему значенію, и показываютъ происхожденіе измѣненныхъ, а нерѣдко едва въ видѣ частицъ оставшихся формъ нѣкоторыхъ нынѣшнихъ нарѣчій.

Чтобы служить несомнѣннымъ основаніемъ къ изученію Джагатайскаго нарѣчія, названные памятники его должны быть изданы точнымъ образомъ съ хорошихъ рукописей, написанныхъ въ ближайшее къ сочинителямъ время опытными туземными писцами. Къ сожалѣнію, джагатайскій текстъ Баберъ—намѣ теперь въ забвеніи въ самымъ мѣстахъ его подвиговъ: причиною того были частію персидскій переводъ его, частію общая холодность мусульманъ къ свѣтско—историческимъ сочиненіямъ. Поэтому единственнымъ основаніемъ моего изданія была рукопись, принадлежащая библиотекѣ Учебнаго Отдѣленія Восточныхъ языковъ Министерства Иностранныхъ Дѣлъ, написанная профессоромъ Керомъ въ 1737 году. Это огромный фоліантъ въ 837 листовъ, впрочемъ въ счетъ вошли вклеенные далѣе половины книги бѣлые листы для латинскаго перевода; джагатайскій текстъ написанъ крупнымъ, чоткимъ почеркомъ, рѣдкими, корот-

ПРЕДИСЛОВІЕ.

Личность и подвиги Зәгируддинъ Мухаммедъ Бабера, сочинителя предлагаемой книги, равнымъ образомъ важность этой книги отчетливо изображены въ ученой статьѣ Энциклопедическаго Лексикона: Бабериды (Э. Л. т. 4). Самыя же записки Бабера переданы въ англійскомъ переводѣ *Memoirs of Baber etc.* 1826. Мнѣ остается только сказать о своемъ изданіи Джагатайскаго текста Баберъ-намә.

Цѣль моего изданія — дать пособіе къ изученію Джагатайскаго нарѣчія и вообще Тюркскаго языка.

Джагатайскій діалектъ, относящійся къ многочисленной семьѣ сѣверныхъ Тюркскихъ или Татарскихъ нарѣчій, принадлежитъ странамъ, въ которыхъ въ правленіе Тимура и нѣкоторыхъ просвѣщенныхъ его потомковъ процвѣтали науки и поэзія. Хотя Арабскій языкъ въ Мавараннегрѣ, какъ и во всѣхъ Мусульманскихъ государствахъ, былъ исключительнымъ органомъ науки, а тамошніе поэты любили выражаться языкомъ Саади и Хафиза, но и родная рѣчь не осталась въ забвеніи. Болѣе обширными и замѣчательными памятниками Джагатайской писменности остаются сочиненія Рубгузи, Миръ Алишира и Бабера, относящіеся къ 9 и 10 вѣкамъ гіджры. Вліяніе чужихъ языковъ весьма замѣтно въ этихъ сочиненіяхъ; но оно состоитъ въ нѣсколькихъ арабскихъ и персидскихъ словахъ и выраженіяхъ и нерѣдко въ сочетаніи между собою предложеній на персидскій ладъ, составъ же предложеній, взятыхъ отдѣльно, татарскій. Впрочемъ можно думать, что Арабскій и Персидскій языки успѣли войти въ такой же степени въ разговорную рѣчь образованнѣйшаго класса жителей Мавараннегра. По крайней мѣрѣ нельзя предположить въ названныхъ сочиненіяхъ примѣси другихъ Тюркскихъ діалектовъ. Баберъ замѣчаетъ, что народный языкъ въ Андеджанѣ сходенъ съ писменнымъ, потому что сочиненія Миръ Алишира хотя явились въ Гератѣ, написаны на андеджанскомъ языкѣ (Баберъ-намә 3.). Баберъ, писавшій безъ всякаго притязанія на литературное щегольство и имѣвшій въ виду сочиненія Миръ Алишира, безъ сомнѣнія, удержалъ въ возможной чистотѣ языкъ роднаго ему Андеджана. Итакъ названныя нами сочиненія должны

B A B E R - N A M E H

DIAGATAICE

AD FIDEM CODICIS PETROPOLITANI

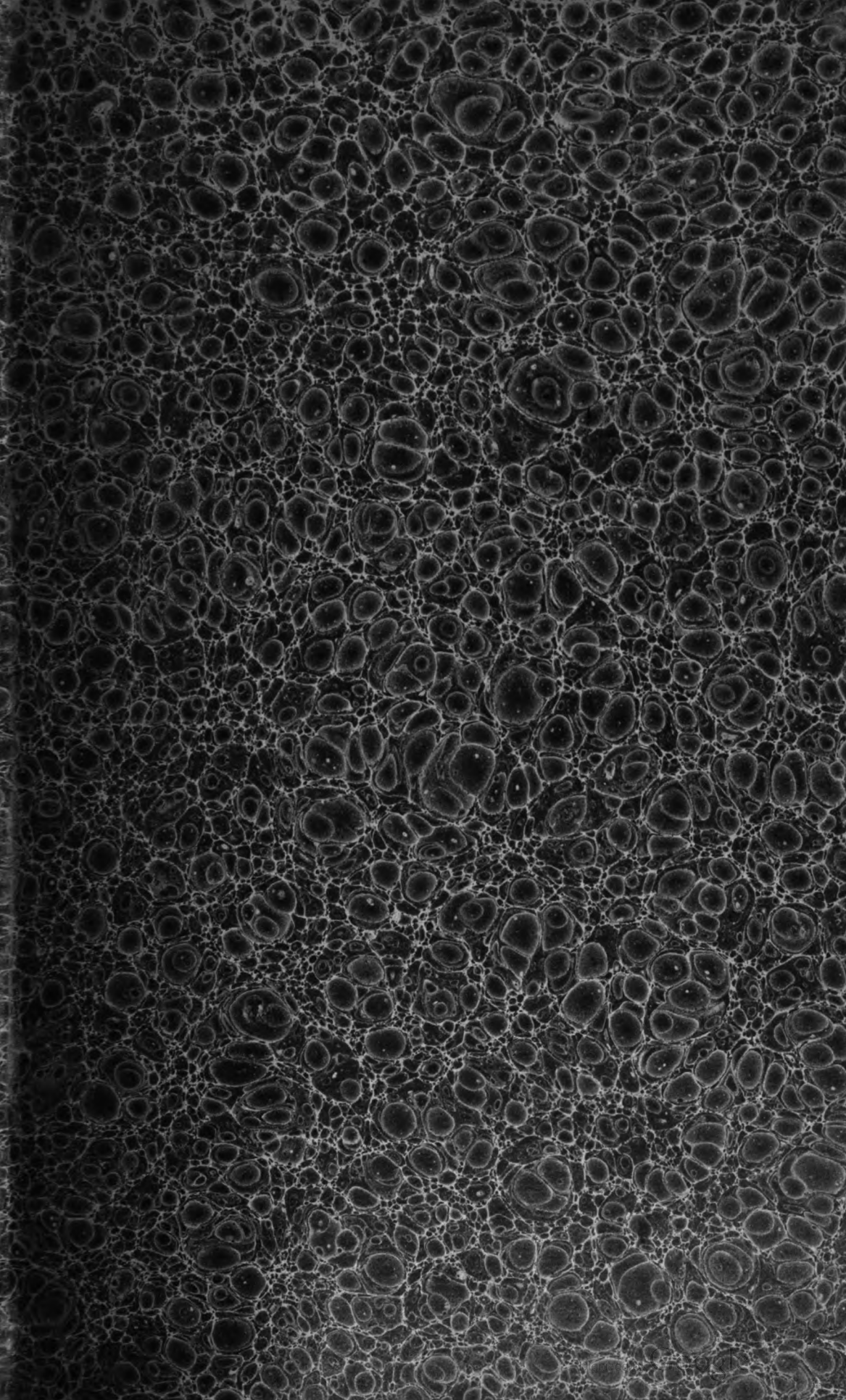
EDIDIT

N. Iliniski

CAZANI

MDCCCLVII.

32101 076527702

